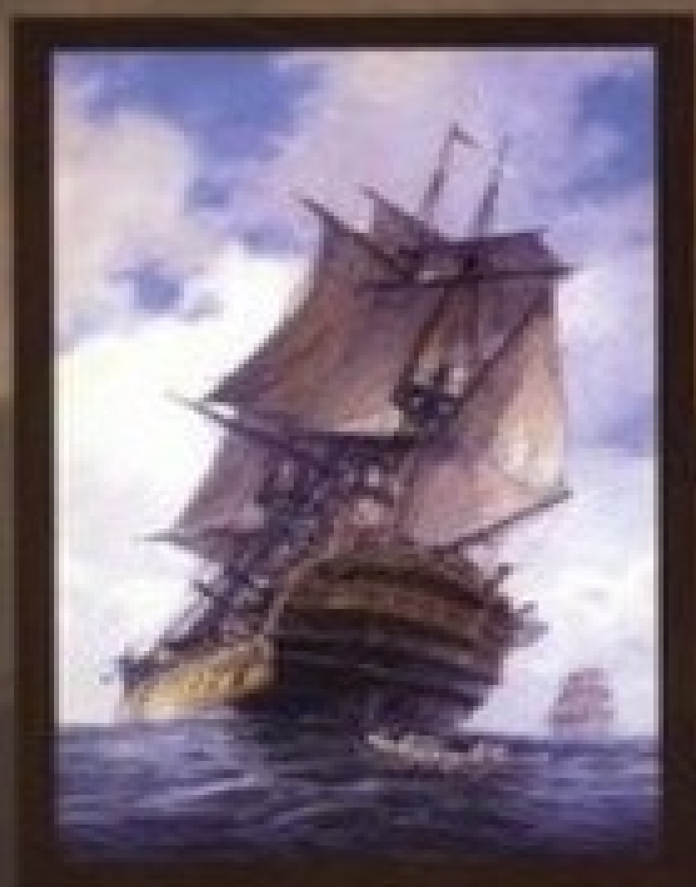
KEN FOLLETT

AZ ÍGÉRET FÖLDJE

GABO

Az igéret földje
Ken Follett
Gabo (2008)

Címkék: Kalandregény

A XVIII.század végén játszódó történet hősei Skóciából indulnak útnak, és Angliából, London bűzös sikátoraiból, egy vitorláshajó nyirkos mélyén utazva jutnak el az akkortájt benépesülő Ígéret földjére, vagyis Amerikába. Tetteiket a szenvedély irányítja: a gyűlölet, a szeretet és a szerelem vezérli a családi, baráti és intim kapcsolatokat. Az érzelmek megkötő és felszabadító ereje segíti át a hősöket az élet rejtélyes, izgalmas nehézségein, a kalandok szövevényes bonyodalmain, a világ vonzó, ellenállhatatlan szépségei felé.

Ken Follett

Az ígéret földje

ELŐHANG

A High Glen-i házba költözve kezdetben rengeteget kertészkedtem, s így bukkantam rá az acél nyakörvre.

A ház már omladozott, a kertet felverte a gaz. Húsz éven keresztül egy bolondos öreg hölgy lakott ezen a helyen, s azóta a ház egy csöppnyi festéket nem látott.

Akaratlanul is felmerülhet a kérdés, miért vesz valaki egy málladozó vakolatú házat nyolcvan kilométernyire a semmitől. Egyszerűen szeretem ezt a völgyet. Az erdőket félénk szarvasok népesítik be, a hegygerincen sasok fészkelnek. Kint a kertben időm java részét azzal töltöttem, hogy az ásó nyelére támaszkodva a kékeszöld hegyoldalakat bámultam.

Azért néha ásogattam is. Úgy döntöttem, ültetek néhány bokrot a kertben lévő melléképület köré. Az ablaktalan deszkabódé egyáltalán nem volt valami szemet gyönyörködtető látvány, és bokrokkal szerettem volna függönyt vonni köréje. Árokásás közben bukkantam rá a ládikóra.

Nem volt túlzottan terjedelmes, akkora lehetett, mint egy olyan rekesz, melyben tizenkét üveg jóféle bort szoktak tárolni. Kinézete is semmitmondó volt: durván ácsolt, testetlen deszkáit rozsdás szegek tartották össze. Az ásóval feszítettem fel a tetejét, és két dolgot találtam benne.

Először is egy vaskos, régi könyvet. Egészen izgatott lettem tőle: talán valami régi, családi Biblia, melynek belső borítója érdekes történetet rejtegethet: azon emberek születésének, házasságának, életének és halálának történetét, akik századokkal ezelőtt ebben a házban lakhattak. Hamarosan csalódnom kellett. Mikor kinyitottam, azonnal láttam, lapjai teljesen szétmállottak, s egyetlen szót sem lehet belőle kibetűzni.

A másik dolog egy olajos vászonból készült zacskó volt. Ez is el volt már rohadva, s mikor kesztyűs kezemmel megérintettem, azonnal darabokra foszlott. Benne egy húsz centi átmérőjű

acélgyűrűt találtam. Vastag lepedék borította, de az olajos zsákvászon meggátolta, hogy az enyészet martalékává váljon.

Durva megmunkálása alapján valami falusi kovács készíthette, s először azt gondoltam, egy régi szekér vagy eke alkatrésze lehet. De miért csomagolta akkor valaki olajos rongyokba, és miért akarta megőrizni? A gyűrű egy ponton ketté volt vágva, s meg volt csavarva. Hirtelen az jutott eszembe, biztosan egy nyakörv lehetett, melyet valaha egy fogoly viselhetett. Mikor a rab megszökött, akkor egy durva kovácsszerszámmal elvághatták, majd szétfeszítették.

Bevittem a házba, s próbáltam megtisztogatni. Nagyon lassan ment a dolog, így éjszakára rozsdamaró folyadékba mártottam, és reggel ismét munkához láttam. Miközben egy darabka ronggyal tisztogattam, az írás egyre jobban kirajzolódott előttem.

Időbe tellett, amíg a régi stílusú, cirádás betűkkel írt szöveget ki tudtam betűzni, de végre sikerült elolvasni:

Ez az ember a fifei
Sir George Jamisson tulajdona Kr. u. 1767.

Ma is itt van az íróasztalomon, papírnehezéknek használom. Gyakran felemelem, ujjaim közt forgatom, újra és újra elolvasom rajta az írást. Ha ez az acél nyakörv beszélni tudna, jut ilyenkor az eszembe, vajon mi mindenről mesélne?

1

Hó borította a High Glen gerincét, s az erdős lejtőkön igazgyöngyként csillogó hófoltok is mintha egy sötétzöld estélyi ruha díszei lettek volna. Az alant húzódó völgy ölén sietős patakocska furakodott a jéggel borított sziklákon keresztül. Az Északi-tengerről érkező, csontig ható szél havas esőt és darát sodort a szárazföld felé.

A McAsh ikrek a templom felé igyekeztek. Malachi és Esther a hegyszoros keleti lejtőjén húzódó, kanyargós ösvényen haladt előre.

A mindenki által csak Mackként emlegetett Malachi vastag gyapjúköpenyt és gyapjú térdnadrágot viselt, de meztelen lábszára szinte belefagyott a kopogó facipőbe.

Nem ez volt a legrövidebb út a templomig, de a High Glen mindig is izgalommal töltötte el a fiút. A meredek hegyoldalak, az erdők titokzatos csendje s a kacagva csörgedező patakok mintha saját lelkét tükrözték volna. Az ismerős sasfészekben lakozó pár már a fiókák harmadik nemzedékét nevelte fel. A sasokhoz hasonlóan a sebes folyású patakban ő is dézsmálta a földesúr lazacait, és ő is mozdulatlanul bújt meg a fák rejtekében, amikor a vadőr hirtelen megjelent a környéken.

A földbirtokos egy asszony volt, Lady Hallim, aki elözvegyülve egyedül nevelte a lányát. A hegy túlsó oldalán húzódó, Sir George Jamisson tulajdonában lévő földek egy teljesen más világot jelentettek. A mérnökök hatalmas lyukakat vájtak a hegyoldalba: az ember emelte salakhegyek és meddőhányók eltorzították a völgyet. Szénnel megrakott, hatalmas társzekerek szántották a sáros, kátyús utakat, a patak vizét feketére festette a szénpor.

Az ikrek egy Heugh nevű falucskában éltek, ahol a kőből épült, alacsony házsor lépcsőként kúszott fel a hegyoldalra. Tökéletesen egyformának tűntek, csak egyikük férfi, másikuk nő volt. Mindkettejük hirtelenszőke haját szénpor sötétítette, arcukból szinte világított szemük káksége. Alacsonyak voltak, válluk, hátuk széles, karjaik és lábaik izmosak. Határozott véleményük volt a világról, és bármikor készek voltak a vitára.

A vita különben családi hagyomány volt náluk. Apjuk mindig is a maga útját járta, szenvedélyesen ellentmondott a kormánynak, az egyháznak, mindenfajta tekintélynek és hatóságnak. Férjhezmenetele előtt anyjuk Lady Hallimnál dolgozott, s a szolgák szokásához híven ő is egy kicsit a felsőbb osztályhoz tartozónak érezte magát.

Egy kemény télen, mikor a bánya egy robbanás után kis időre bezárt, az apjuk vért köpött, majd elvitte az annyi szénbányász számára a végzetet jelentő köhögés. Anyjuk tüdőgyulladást kapott, majd néhány hét elteltével követte apjukat az örökkévalóságba.

A viták viszont szombat esténként továbbra is folytatódtak Mrs. Wheighel italmérésében, ami Heugh faluban volt, és leginkább csehóra hasonlított.

A birtok munkásai és a bérlők Mack anyjának a véleményével értettek egyet. A királyt szerintük is az Isten rendelte föléjük, ezért kell az embereknek engedelmeskedniük. A szénbányászok ennél már újabb gondolatokról is hallottak. John Locke és a többi filozófus azt állította, hogy a kormánynak csak a nép támogatása biztosíthatja a hatalmat. Mack is ezzel az elmélettel rokonszenvezett.

Heugh-ban csak kevés bányász tudott olvasni, de Mack édesanyja is ezek közé tartozott. Mindkettőjüket megtanította írni, olvasni annak ellenére, hogy apjuk hevesen ellenezte a dolgot, mondván, az asszony vágyai és elképzelései nincsenek összhangban társadalmi helyzetükkel. Mrs. Wheighelnél Mackre hárult az a feladat, hogy hangosan felolvasson a *Times*ból, az *Edinburgh Advertiser*ből és az olyan politikai újságokból is, mint például a *North Briton*. A lapok mindig többhetes, néha hónapos késéssel kerültek a kezébe, de a falu lakói mindig szájtátva hallgatták a szó szerint közölt hosszú beszédeket, a maró gúnnyal megírt heves kirohanásokat a kormány ellen, a sztrájkokról, tiltakozásokról és lázongásokról szóló híradásokat.

Mack egy Mrs. Wheighelnél folytatott szombat esti vita után írta meg a levelet.

Korábban a bányászok közül még senki sem írt levelet, így aztán annak minden szaván hosszan elvitatkoztak. Caspar Gordonsonnak, egy londoni ügyvédnek címezték, aki a lapokban közölt cikkeivel nevetségessé tette a kormányt. A levél feladását Davey Patchre, a félszemű házalóra bízták.

A válasz éppen előző este érkezett meg, és ez volt a legizgalmasabb esemény Mack eddigi életében. Úgy érezte, gyökerestül felforgatja, megváltoztatja egész eddigi életét. A levél a szabadságot jelentheti a számára.

Mióta csak az eszét tudta, mindig is a szabadság után vágyakozott. Kisgyerekként is irigykedve bámulta Davey Patchet, aki a falvakat járva késeket, madzagot, verseket árult. A kisgyermek Macknek az tetszett a legjobban Davey életében, hogy ha akart,

napkeltekor kelhetett, s akkor fekhetett le, amikor fáradtnak érezte magát. Macket hétéves kora óta anyja hajnali két óra előtt felrázta álmából, majd napi tizenöt órát dolgozott lent a bányában. Délután ötkor fejezte be a munkát, hazatántorgott, és általában a vacsorára kapott zabkása fölött nyomta el az álom.

Mack már nem akart házaló lenni, de továbbra is egy más élet után vágyott. Arról álmodozott, hogy egy High Glenhez hasonló völgyben házat épít magának egy darabka földön, melyet a sajátjának mondhat, ahol hajnaltól napnyugtáig kell csak dolgoznia, s az éjszakát pihenéssel töltheti. Napos délelőttökön olyan helyen szeretett volna horgászni, ahol a lazac nem a földesúré, hanem azé, aki a patakból kifogja. A kezében tartott levél most azt jelentette, ezek az álmok akár valóra is válhatnak.

– Még most sem vagyok benne biztos, hogy fel kellene olvasnod a templomban – szólalt meg Esther, miközben sietősen szedték lábukat a fagyos hegyoldalban.

Ebben Mack sem volt teljesen biztos, de mégis rákérdezett:

– Miért?

– Baj lesz belőle. Ratchett dühöngeni fog. – Harry Ratchett a munkafelügyelő volt, az az ember, aki a tulajdonos nevében irányította a bánya életét. – Még Sir George-nak is megmondhatja, s akkor tudod, mit fognak veled csinálni?

Mack tisztában volt vele, Esthernek igaza van, és szíve elszorult az izgalomtól. Ez természetesen nem akadályozta meg abban, hogy vitába szálljon testvérével.

– Ha megtartom a levelet magamnak, akkor elveszti minden jelentőségét – válaszolta.

– Megmutathatnád Ratchettnek négyszemközt is. Akkor esetleg hagyna szép csendesen, minden feltűnés nélkül elmenni.

Mack a szeme sarkából ikertestvérére sandított. Abban biztos volt, a lány sem rabja a hagyományos gondolkodásnak, de most mintha nyugtalanság tükröződött volna a szemében, és harciassága is alábbhagyott. Hirtelen elárasztotta a testvéri szeretet érzése. Bármi történjen is, Esther mellette marad.

– A levél nemcsak rám vonatkozik – rázta meg makacsul a fejét. – Rajtam kívül legalább még öten vannak, akik megszabadulnának

innen, ha tudnák, van rá lehetőség. És különben is, mi lesz majd azokkal, akik utánunk következnek?

– Talán igazad van – sandított rá ravaszkásan a lány –, de valójában nem erről van szó. Egyszerűen fel akarsz állni a templomban, és be akarod bizonyítani, hogy a földesúrnak nincs igaza.

– Nem, nem erről van szó! – tiltakozott Mack, majd néhány pillanatnyi gondolkodás után elmosolyodott. – Mégis lehet benne valami. Annyi prédikációt hallgattunk már végig arról, hogy be kell tartanunk a törvényeket, meg tisztelnünk kell a fölöttünk lévőket. Most viszont kiderült, mindvégig hazugsággal etettek bennünket a törvénnyel kapcsolatban, mely mindenkire egyformán vonatkozik. Hát persze hogy fel akarok állni, világgá akarom kürtölni ezt a hazugságot.

– Ne adj rá okot, hogy megbüntessenek! – nyugtalankodott továbbra is a lány.

– Olyan udvarias és alázatos leszek, amennyire csak lehetséges. Nem fogsz rám ismerni!

– Alázatos? – vetett rá egy kétkedő pillantást Esther. – Ezt mindenesetre megnézem magamnak.

– Csak azt akarom elmondani, mi áll a törvényben. Mi rossz lehet ebben?

– Meggondolatlanság.

– Igen – ismerte be a fiú – de mindenképpen meg fogom csinálni.

Átkeltek a hegygerincen, aztán kezdtek Coalpit Glen felé leereszkedni. Lefelé haladva a levegő már nem volt olyan metszően éles. Néhány perccel később már fel is tűnt előttük a piszkosan hömpölygő folyócskán átívelő híd mellett az apró, kőből épült templom.

A templomkert közelében a földeken bérlők kunyhói húzódtak. Az apró, kör alakú kalyibák közepén, a döngölt agyagpadlón tűz égett, a füst a tetőn nyitott résen keresztül távozott a helyiségből, melyet a bent lakók télen megosztottak marháikkal és a többi háziállattal. A bányászok házai a lejtőn följebb, a tárnák közelében épültek, és már valamivel jobban is néztek ki, Bár ezekben is döngölt agyagpadló volt, s a tetőt is gyeptéglák borították, de mindegyiknek volt

tisztességes kéménye, tűzhely állt bennük, az ajtó melletti aprócska ablakot pedig beüvegezték. A bányászoknak ráadásul a tehenekkel sem kellett megosztaniuk a ház egyetlen helyiségét. Ennek ellenére a bérlők szabadnak és függetlennek tartották magukat, s lenézték a bányászokat.

Mack és Esther figyelmét viszont nem a parasztok viskói, hanem az a zárt hintó és az a két felszerszámozott, nagyszerű szürke kötötte le, mely a templom előtt várakozott. A pap néhány, abroncsos szoknyát és prémeket viselő hölgyet segített ki éppen a kocsiból, akik a művelet közben fél kézzel divatos, csipkékkel díszített kalapjukat szorították fejükhöz.

Esther megérintette Mack karját, s a híd felé mutatott. Fejét a metszően hideg szél ellenében leszegve, egy nagy, gesztenyebarna ménen a bánya tulajdonosa, az egész völgy földesura. Sir George Jamisson tartott a templom felé.

Jamisson már vagy öt éve nem járt a környéken. Londonban élt, ami hajón egy-, kocsin pedig legalább kéthetes utazást jelentett. Az a hír járta róla, valamikor fillléreit kuporgató gyertyaöntőként kezdte Edinburghban. Egy sarki üzletecskében gyertyát meg gint árult, és semmivel sem volt becsületesebb, mint amennyire feltétlenül becsületesnek kellett lennie. Egyszer aztán fiatalon és gyermektelenül meghalt az egyik rokona, s George megörökölte a kastélyt és a bányákat. Erre alapozva építette ki hatalmas üzleti birodalmát, mely már olyan elképzelhetetlenül nagy távolságokra terjedt ki, hogy határait Barbados és Virginia jelentette. Manapság már hallatlan tekintélyes személyiségnek számított: főnemesi címet viselt, ő volt maga a törvény, s városi elöljáróként ő volt a felelős a törvényért és a rendért London előkelő, folyóparti negyedében. Most nyilvánvalóan skóciai birtokát látogatja meg, és útjára elkísérték családtagjai meg vendégei is.

– Nos, ezzel vége is az ügynek! – sóhajtott fel Esther megkönnyebbülten.

– Hogy érted ezt? – kérdezett vissza Mack, holott már sejtette a választ.

– Nem tudod felolvasni a levelet.

– Miért ne tudnám?

– Malachi McAsh, ne légy ennyire bolond! – kiáltott fel a lány. – A földesúr előtt nem teheted!

– Éppen ellenkezőleg – makacskodott a fiú. – Így még nagyobb lesz a hatás.

2

Lizzie Hallim nem volt hajlandó kocsival menni a templomba. A Jamisson-kastélytól a templomig vezető utat végig felszántották a szekerek, tele volt mély kátyúkkal, mindenhol fagyott sárgöröngyök tették szinte járhatatlanná. Az utazás ijesztően viszontagságosnak ígérkezett, mert a kocsi csak lépésben haladhatott, de az utasok így is minden bizonnyal összefagyva, kék-zöld foltokkal tarkítva, késve érkeznek majd a templomba. Ezért ragaszkodott hozzá, hogy lóháton menjen.

Ez az úrihölgyhöz nem méltó magatartás kétségbe ejtette az anyját.

– Hogy fogsz férjhez menni, ha állandóan úgy viselkedsz, mint egy férfi? – aggodalmaskodott az asszony.

– Akkor találok magamnak férjet, amikor csak akarok – válaszolta Lizzie. Ez tulajdonképpen igaz is volt, hiszen a férfiak általában hamar szerelmesek lettek belé. – Csupán olyat nehéz találni, aki mellett egy fél óránál tovább kibírom.

– Olyat találj, aki nem nagyon ijedős – motyogta válaszul az anyja.

Lizzie hangosan felkacagott. Mindkettejüknek igaza volt. A férfiak általában az első látásra beleszerettek, majd amikor egy kicsit jobban megismerték, azonnal sietve visszavonulót fújtak. Megjegyzései éveken keresztül felháborították az előkelő edinburghi társaságot. Mindjárt az első bálján három előkelő özvegy előtt kijelentette, a főbírónak kövér segge van; ezzel vége is volt jó hírnevének. Anyja az elmúlt év tavaszán Londonba vitte, s “bedobta” az angol úri társaságba. Az eredmény katasztrofálisnak bizonyult. Lizzie túlságosan harsány volt, túlságosan sokat nevetett, s nyíltan

nevetség tárgyává tette az udvarlással próbálkozó piperkőc ifjak mesterkélt stílusát és testre feszülő ruházatát.

– Mindez azért van, mert úgy nőttél fel, hogy nem volt férfi a házban – mondogatta az anyja. – Túlságosan is önálló vagy – jegyezte meg még akkor is, amikor beszállt a kocsiba.

Lizzie átsétált a Jamisson-kastély bazaltkővel borított teraszán, és elindult a keleti oldalon lévő istállók felé. Hároméves sem volt, amikor az apja meghalt. Csak nagyon halványan emlékezett rá. Mikor az után érdeklődött, mi vitte a sírba, anyja semmitmondóan és kurtán csak annyit válaszolt, hogy a mája. Egyetlen fillér nélkül hagyta itt őket. Anyja éveken keresztül csak kínlódott, újabb és újabb jelzálogot vett fel a Hallim-birtokra, várva, hogy Lizzie felcseperedjen, s gazdag emberhez menjen férjhez, aki majd megoldja a problémáikat. Lizzie már betöltötte a huszadik évét, s itt volt az idő a férjhez menésre.

A Jamisson család is kétségkívül ezért látogatott el oly hosszú idő után újra a skóciai birtokra, s legfontosabb vendégeik éppen a szomszédaik, Lizzie és az anyja voltak. Az ürügyet a család ifjabb sarjának, Jaynek huszonegyedik születésnapja szolgáltatta, de a valós ok az volt, hogy Lizzie-t az idősebb fiú, Robert számára szemelték ki feleségnek.

A lány anyja nagyon pártolta a gondolatot, hiszen Robert hatalmas örökség várományosa volt. Sir George is támogatta az ügyet, mivel azt szerette volna, ha a Hallim-birtok is a Jamissonok kezére kerül. Robertnek sem volt ellenére a dolog, bár rajta nehéz volt eligazodni.

Lizzie látta, a fiú ott áll az istálló udvarán, s várja, hogy felnyergeljék a lovakat. Nagyon hasonlított anyjának a kastély nagytermében lévő arcképére: szinte a komorságba hajló komoly, egyszerű arc; vékony szálú haj; világító, kék szemek; határozottságról tanúskodó ajkak. Megjelenésével nem is volt semmi probléma: senki nem mondhatta rá, hogy csúnya lenne. Nem volt se kövér, se sovány, nem árasztott rossz szagot, nem volt iszákos, öltözködése sem volt piperkőc. Nagy fogásnak ígérkezik, mondogatta Lizzie magának. Ha megkérné a kezét, akkor

valószínűleg igent is mondana. Nem volt belé szerelmes, de tudta a kötelességét.

Úgy döntött, incselkedik vele egy keveset.

– Igazán tapintatlanság. hogy Londonba költöztek – jegyezte meg mosolyogva.

– Tapintatlanság? – húzta fel Robert a szemöldökét. – Miért?

– Mert ezzel megfosztanak bennünket a szomszédságuktól – Robert láthatóan még most sem értette, miről is van szó. Nem sok humorérzék szorult beléje. – Ha nem tartózkodnak itt – magyarázta a lány –, akkor nincs egy teremtett lélek sem a környéken.

– A bányászcsaládok százain és néhány falura való bérlőn kívül – szólalt meg egy hang a háta mögül.

– Maga is tudja, miről beszélek – válaszolta a lány a hang felé fordulva. Egy ismeretlen férfi állt előtte. A tőle megszokott nyíltsággal azonnal rá is kérdezett – De különben is, maga kicsoda?

– Jay Jamisson – hajolt meg könnyedén a fiatalember. – Robert okosabb testvére. Hogy felejtkezhetett el rólam?

– Óh! – lepődött meg a lány, bár hallotta, tegnap késő este ő is megérkezett. Egyszerűen nem ismerte meg. Öt évvel ezelőtt még jóval alacsonyabb volt, homlokát pattanások borították, s az állán is csupán néhány puha, szőke szőrszál pelyhedzett. Most sokkal vonzóbbnak találta. Akkoriban nem tűnt ki túlságosan éleselméjűségével, és Lizzie-nek erős kétségei voltak, hogy azóta valamit is változott volna a helyzet. – Már emlékszem – válaszolta. – Magára ismerek a beképzeltségeről.

– Bárcsak példát vehetnék a szelídségéről és a szerénységéről, Miss Hallim – mosolyodon el a fiatalember.

– Helló, Jay! – üdvözölte öccsét Robert. – Légy üdvözölve a Jamisson-kastélyban!

– Hagyd ezt a tulajdonosi stílust. Robert! – komorult el hirtelen Jay. – Te vagy az elsőszülött, de még nem örökölted a birtokot.

– Boldog születésnapot! – avatkozott be Lizzie a kezdődő szóváltásba. – Gratulálok a huszonegy évéhez.

– Köszönöm.

– Ma van a nagy nap?

– Igen.

– Te is velünk jössz a templomba? – kérdezte Robert türelmetlenül.

– Igen – válaszolta Jay. Lizzie gyűlöletet látott megvillanni a fiú szemében, de hangja továbbra is közömbös maradt. – Már szóltam, nekem is nyergeljenek fel egy lovat.

– Akkor jobb lesz, ha igyekszünk – fordult Robert az istállók felé. – Hé, siessetek már azokkal a lovakkal!

– Már készen vagyunk – hallatszott bentről a lovász hangja. Néhány pillanat elteltével már vezették is ki a három lovat: egy fekete pónit, egy pej kancát és egy szürke heréltet.

– Azt hiszem, ezeket az állatokat valami edinburghi lókereskedőtől bérelték – jegyezte meg lenézően Jay, de aztán odalépett a herélthez, megpaskolta a nyakát, s hagyta, hogy az állat megszaglássza kék lovaglókabátját. Lizzie azonnal látta, otthonosan mozog a lovak között, s szereti őket.

Lizzie hölgyekhez méltóan féloldalasan ült fel a fekete pónira, s kiügetett az udvarról. A két testvér követte: Jay a heréltet, Robert pedig a kancát lovagolta. A szél éles jégdarabkákat sodort a lány szemébe. Az utat borító hófoltok alattomos veszélyeket rejtettek, láthatatlanná tették még a félméteres gödröket is, melyekben a lovak könnyen megbotolhattak.

– Vágjunk keresztül az erdőn – javasolta Lizzie. – Ott legalább védve leszünk a széltől, meg az út sem ennyire kátyús – tette még hozzá, s a választ meg sem várva, lovát máris lekanyarította az útról.

A hatalmas fenyőerdőből szinte teljesen hiányzott az aljnövényzet, a vízfolyások és az ingoványos foltok mind befagytak, a talajt vékony, érintetlen hóréteg borította. Lizzie könnyű vágtára ösztökélte a pónit. Néhány pillanat elteltével a szürke ló elhúzott mellette. Felpillantva tekintete Jay kihívó mosolyával találkozott; nyilvánvalóan versenyezni akart. A lány örömmel felkiáltott, sarkával oldalba bökte a lovát, mire a póni nagy kedvvel előrelendült.

Vágtattak a terebélyes fák között, lebuktak egy-egy mélyebben lelógó faág előtt, átugrattak a kidőlt fatörzseken, a hideggel mit sem törődve átgázoltak az útjukat keresztező patakokon. Jay lova nagyobb és erőteljesebb volt, ezért vágtában gyorsabb lett volna, de

a póni rövid lábaival és könnyebb alkatával jobban tudott alkalmazkodni a terepviszonyokhoz. Lizzie fokozatosan az élre került. Mikor már nem hallotta Jay lovának dobogását, lelassított, s egy tisztáson megállította a pónit.

Jay is hamarosan előbukkant a fák közül. Robertnek viszont még híre-hamva sem volt. Lizzie biztosra vette, az idősebb fivér nem akarta a nyaktörést kockáztatni az értelmetlen versengéssel. Még mindig levegő után kapkodva lassan poroszkáltak egymás mellett. A lovakból felszálló párafelhők melegítették lovasaikat.

– Szeretnék magával nyílt terepen is versenyezni – lihegte Jay.

– Ha áttett lábbal lovagolnék, akkor én győznék – válaszolta a lány.

A fiatalember egy pillanatra meglepődött. Minden jól nevelt úrihölgy féloldalasán üli meg a lovat. Nőnek férfi módra lovagolni közönséges dolognak számított. Lizzie mindezt ostobaságnak tartotta, és mikor egyedül volt, mindig szabályosan ülte meg a lovat.

Szeme sarkából Jayt tanulmányozta. Anyja, Alicia, Sir George második felesége egy szőke hajú kis kokott volt. Jay örökölte anyja kék szemeit és sugárzó mosolyát.

– Londonban mivel foglalkozik? – érdeklődött a lány.

– A harmadik gárdaezredben teljesítek szolgálatot – válaszolta Jay. Érezhető büszkeséggel hangjában még hozzátette: – Nemrégiben léptettek elő kapitánnyá.

– Nos, Jamisson kapitány, mi a feladata bátor katonáinak? – kérdezgette tovább évődve a lány. – Talán csak nincs Londonban háború? Van ott egyáltalán ellenség, akit meg lehet ölni?

– Elég nehéz a csőcseléket kordában tartani.

Lizzie-nek hirtelen eszébe jutott, Jay gyerekkorában is verekedős, izgága természetű volt, s kíváncsi volt, vajon most élvezi-e ezt az elfoglaltságot.

– Miként tartják őket kordában?

– Például elkísérjük az elítélteket a bitófa alá, és megakadályozzuk, hogy a cinkosaik kiszabadítsák őket, mielőtt még a hóhér elvégezné a kötelességét.

– Tehát igazi skót hőshöz méltóan azzal tölti idejét, hogy öldösi az angolokat.

– Egyszer majd ott akarom hagyni a hadsereget, s külföldre szeretnék menni – folytatta a fiatalember, akinek láthatóan nem volt ellenére a lány évődése.
– Óh!… És miért?
– Ebben az országban senki sem törődik a fiatalabb testvérrel. Még a szolgák is kelletlenkednek, amikor az ember parancsot ad nekik.
– És azt hiszi, máshol nem így lesz?
– A gyarmatokon minden másképpen van. Sokat olvastam róla. Az emberek ott szabadabbak, és sokkal oldottabban viselkednek. Olyannak fogadják el a másikat, mint amilyen valójában.
– És mit fog ott csinálni?
– A családnak van egy cukornádültetvénye Barbadoson. Remélem, apám nekem adja a huszonegyedik születésnapomra. Ez lesz a jussom.
– Szerencsés ember – jegyezte meg Lizzie, s szívből irigyelte a fiút. – Semmit sem szeretnék jobban, mint valahová külföldre eljutni. Rettentően izgalmas dolog lehet.
– Ott viszont elég szigorú az élet. Biztosan hiányozna az otthon kényelme, az üzletek, az opera, a francia divat, meg a többi hasonló dolog.
– Ezek közül egyik sem érdekel – biggyesztette le ajkát megvetően a lány. – Gyűlölöm ezt az öltözéket – bökött abroncsos szoknyájára és szűk mellényére. – Jobban szeretek úgy öltözködni, mint a férfiak. Kedvelem a lovaglónadrágot, az inget, és csizmában is jól érzem magam.
– Ez azért még Barbadoson is túlzás lenne egy kicsit – nevetett fel a fiatalember.
Ha Robert magával vinne Barbadosra, akkor gondolkodás nélkül igent mondanék neki, gondolta magában Lizzie.
– Ott az embernek rabszolgái is vannak, akik mindent elvégeznek helyette – tette még hozzá Jay.
Közben a híd közvetlen közelében kijutottak az erdőből. A folyó másik oldalán a bányászok lassan gyülekeztek az aprócska templomba.
Lizzie gondolatai még mindig Barbados körül forogtak.

– Furcsa dolog lehet rabszolgákat tartani, és azt csinálni velük, ami az embernek jólesik. Mintha állatok lennének – jegyezte meg a lány. – Nem tartja ezt furcsának?

– Egy cseppet sem! – válaszolta Jay mosolyogva.

3

Az aprócska templom zsúfolásig megtelt. A Jamisson család és vendégeik, a krinolinos hölgyek, a kardjukat csörtető, háromszögletű kalapot viselő férfiak a terem nagyobbik részét elfoglalták A szokásos vasárnapi gyülekezetet alkotó bányászok és bérlők elhúzódtak a vendégektől, mintha csak attól tartanának, hogy véletlenül szénporral vagy tehéntrágyával beszennyezik a drága ruhákat.

Mack Estherrel beszélgetett, de látszott, tele van izgalommal. A bányatulajdonosnak joga volt megkorbácsoltatni a bányászokat, ráadásul Sir George Jamisson békebíró is volt, vagyis bárkit fel is akasztathatott. Valóban ostobaság kihívni maga ellen egy ilyen hatalmasság haragját.

De a törvény az törvény! Mackkal és a többi bányásszal annyira igazságtalanul és törvénytelenül bántak. A hírt nem terjesztheti titokban, mintha valami rossz pletyka lenne. Bátran ki kell állnia, vagy le kell mondania az egészről.

Voltak pillanatok, amikor már az utóbbi megoldást fontolgatta. Miért hozzon bajt a fejére? Egyszerre csak belekezdtek a zsoltárba, s a bányászok kórusának ájtatos hangjai megtöltötték a termet. Háta mögül Jimmy Lee-nek, a falu legjobb énekesének tenorját hallotta. A melódia a High Glent, a szabadságról szóló álmokat idézte fel előtte. Mindez megacélozta idegeit. Úgy döntött, eredeti terveinek megfelelően fog cselekedni.

John York, a negyvenéves, ritkuló hajú, halk szavú lelkipásztor hangja az előkelőségek jelenlététől megilletődötten remegőssé vált. Az igazságról hirdetett igét. Vajon mit fog szólni, ha Mack felolvassa a levelet? Ösztöneire hallgatva a birtok tulajdonosa mellett kell állást

foglalnia. A mise után valószínűleg ő is a kastélyban fog ebédelni. De mindenekelőtt lelkipásztor, és kötelessége az igazság mellett kiállni, függetlenül attól, hogy Sir George-nak mi a véleménye.

A templom kőfalai puritán egyszerűségről tanúskodtak. Természetesen fűtése nem volt, s saját lehelete szinte párafelhőt vont Mack köré.

Alaposan szemügyre vette a kastélyból érkezetteket. A Jamisson család többségét megismerte. Mikor Mack még kicsi volt, a család idejének javát ezen a helyen töltötte. Sir George-ot vörös arcával és hatalmas pocakjával senkivel sem lehetett összetéveszteni. Mellette lévő feleségének könnyű, rózsaszín ruhája egy fiatalabb nőn biztosan sokkal jobban mutatott volna. Aztán ott volt Robert, a hideg tekintetű, minden humorérzéket nélkülöző, immár huszonhat éves idősebb fiú, aki kezdte felvenni apja kerekded formáját. Mellette egy jóképű, szőke. Mackkel egyidős fiatalember állt; minden bizonnyal Jay, a fiatalabb fiú lehetett. Amikor Mack hatéves volt, egész nyáron együtt játszottak a Jamisson-kastélyt körülvevő erdőkben. Mindketten azt hitték, egy egész életre elválaszthatatlan barátok maradnak. Azon a télen viszont Mack elkezdett dolgozni a bányában, s ezután már nem jutott ideje a játékra.

Jamissonék vendégei közül is felismert néhányat. Lady Hallimet és lányát már régóta ismerte. Lizzie Hallim sokáig szenzációs hírek és botrányok forrását jelentette a völgyben. Az emberek azt mesélték, férfiruhában, vállán puskával járja a hegyeket. Csizmáját is kész odaadni egy mezítlábas gyereknek, de habozás nélkül lehordja a háziasszonyt, ha nem takarította össze a szemetet a bejárat előtt. Mack már évek óta nem találkozott vele. A Hallim-birtoknak saját temploma volt, így nem látogattak ide minden vasárnap. Amikor Jamissonék a kastélyban tartózkodtak, akkor viszont minden alkalommal megjelentek. Macknek eszébe jutott, hogy amikor vagy öt évvel ezelőtt utoljára látta, a lány úgy tizenöt éves lehetett, felnőtt hölgy módjára, elegáns ruhát viselt, de ugyanúgy kővel dobálta a mókusokat, mint a többi fiú.

Mack édesanyja valaha szobalány volt a Hallim-kastélyban, és férjhezmenetele után vasárnap délutánonként néha ellátogatott régi barátaihoz, és eldicsekedett az ikrekkel. Az ilyen látogatások

alkalmával Mack és Esther – valószínűleg Lady Hallim tudta nélkül – Lizzie-vel is eljátszogatott. Lizzie egy kis boszorkány volt; mindenben ő akart irányítani, jó adag önzés is szorult belé, s nagyon elkényeztették. Mack egyszer meg is csókolta, mire a kislány olyan alaposan megcibálta az üstökét, hogy a fiú sírva fakadt. Most úgy tűnt, alig változott valamit. Élénk, kihívó arca, hullámos sötétbarna haja volt, és a szeme olyan hamiskásan csillogott, mintha állandóan valami huncutságon törné a fejét. A lányt bámulva Mack hirtelen arra gondolt, most is szeretné megcsókolni. Mikor a gondolat az agyán átvillant, a lány tekintete az arcára vetődött. Zavartan félrefordult, mivel úgy érezte, Lizzie szinte olvas a gondolataiban.

Az istentisztelet lassan véget ért. A szokásos szertartáson kívül ma még egy keresztelőre is sor került. Mack unokatestvérének, Jennek negyedik gyerekét keresztelték. Legidősebb fia, Wullie már lent dolgozott a bányában. Mack úgy döntött, a keresztelési szertartás lesz a legalkalmasabb a megszólalásra. Ahogy a perc közeledett, egyre erősebb lett az émelygés a gyomrában. Aztán megpróbált megszabadulni ettől az ostoba érzéstől, hiszen lent a bányában minden nap az életét kockáztatja. Miért kellene most attól félnie, hogy egy kövér kereskedőnek szemébe mondja az igazságot?

Jen fáradt, elnyűtt arccal állt a keresztelőmedence mellett. Még csak harmincéves volt, de már négy gyermeknek adott életet, s a bányában töltött huszonhárom év nagyon megviselte. Mr. York keresztvizet hintett a kisgyermek fejére. Jen férje, Saul ezután elmondta azt a mondatot, mely rabszolgává süllyesztette minden skót bányász gyermekét. *“Fogadom, hogy fiam gyermekként és felnőttként, mindaddig, míg munkaképes, egészen haláláig Sir George Jamisson bányájában fog dolgozni.”*

Ez volt az a pillanat, amikor Mack cselekvésre szánta el magát. Felemelkedett a helyéről.

A szertartásnak ezen a pontján normális körülmények között Harry Ratchettnek, a munkafelügyelőnek oda kellett volna lépnie a keresztelőmedencéhez, hogy a gyermek felajánlásáért átadja Saulnak a hagyományosan tíz fontot tartalmazó erszényt. Mack meglepetésére viszont ezúttal Sir George emelkedett fel a helyéről.

Mikor előrelépett, pillantása összetalálkozott Mack tekintetével. A két férfi egy pillanatra egymás arcába meredt, Sir George ezután elindult a keresztelőmedence felé.

Mack az aprócska templom padsorai elé állt, majd fennhangon megszólalt:

– A foglaló kifizetése értelmetlen.

Sir George azonnal megtorpant, s minden tekintet Mack felé fordult. Döbbent csend ült a gyülekezetre. Mack szinte saját szívdobogását is hallotta.

– Ez a szertartás érvénytelen – jelentette ki Mack. – A gyermeket nem lehet felajánlani a bányának. Egy gyermeket nem lehet rabszolgává tenni.

– Ülj le, te bolond – szólalt meg Sir George –, és fogd be a szádat!

A lekezelő rendreutasítás annyira feldühítette Macket, hogy már minden korábbi kétsége szertefoszlott.

– Maga üljön le! – vágott vissza emelt hangon. A gyülekezetnek még a lélegzete is elállt ekkora sértés hallatán. – Maga az előbb az igazságról prédikált, atyám – mutatott ujjal a papra. –Most is hajlandó kiállni az igazságért?

– Mit jelentsen ez, McAsh? Miről fecsegsz egyáltalán? – kérdezte a pap, miközben szemében zavar és nyugtalanság tükröződött.

– A rabszolgaságról!

– Te is ismered Skócia törvényeit – szólalt meg békítően ismét a pap. – A szénbányászok a bánya birtokosának tulajdonában vannak. Ha valaki egy évet és egy napot dolgozik, akkor elveszti a szabadságát is.

– Így van! – válaszolta Mack. – Gonosz dolog, de ez a törvény. Ezzel együtt azt mondom, a törvény nem teszi rabszolgává a gyermekeket, s ezt be is tudom bizonyítani.

– Szükségünk van a pénzre, Mack! – szólalt meg tiltakozva Saul is.

– A pénzt elveheted – jelentette ki Mack. – A fiad huszonegy éves koráig Sir George-nak dolgozik majd, s ez megér neki tíz fontot. – De ha ezt az életkort betölti – emelte meg a hangját –, akkor ismét szabad lesz!

– Jobb lesz, ha tartod a szád! – szólalt meg Sir George fenyegetően. – Veszélyes dolgokat fecsegsz, fiú!

– Akkor is ez az igazság! – makacskodott Mack.

Sir George arca szinte lilára váltott a dühtől, hiszen nem szokta meg, hogy ilyen nyíltan és határozottan szembeszálljanak vele.

– Majd foglalkozom veled, ha a misének vége! – vetette oda dühösen, s az erszényt Saulnak átadva a pap felé fordult: – Folytassa. Mr. York!

Mack teljesen zavarba jött. Talán csak nem folytatják tovább a szertartást, mintha semmi sem történt volna?

– Befejezésül énekeljünk el egy zsoltárt – szólalt meg remegő hangon a pap.

Sir George visszatért a helyére, Mack pedig állva maradt. Még most sem akarta elhinni, hogy vége.

– Ez pedig legyen a második zsoltár – folytatta a pap.

– Nem, nem… még nem! – szólalt meg egy hang Mack háta mögül.

A fiú hirtelen megfordult a tengelye körül. Jimmy Lee, a nagyszerű hangú fiatal bányász állt fel a helyéről. Ő egyszer már megszökött innen, s büntetésként egy acél nyakörvet kellett viselnie, melybe ez volt belevésve: *Ez az ember a fifei Sir George Jamisson tulajdona*. Hála istennek, Jimmy is itt van, gondolta Mack egy kicsit megkönnyebbülve.

– Ezzel a dolog nincs befejezve – jelentette ki Jimmy. – A jövő héten leszek huszonegy éves. Ha valóban szabad leszek, akkor már most tudni szeretnék erről.

– Mindnyájan tudni szeretnénk! – szólalt meg Lee mama, Jimmy édesanyja is. A fogatlan öregasszony köztiszteletnek örvendett az egész faluban, s véleményével számolt is mindenki. Most egyetértő mormogás követte szavait.

– Nem leszel szabad! – csattant fel Sir George ismét felállva a helyéről.

– A levél – suttogta Esther Mack kabátujját rángatva. – Mutasd meg nekik a levelet!

Mack izgalmában teljesen meg is feledkezett a levélről.

– A törvény nem ezt mondja, Sir George! – kiáltott fel Mack meglobogtatva a levelet.

– Mi az a papír. McAsh? – kérdezte a pap is riadtan.

– Egy londoni ügyvéd levele, akit megkérdeztem a dologról.

Sir George annyira feldühödött, hogy úgy tűnt, azonnal szétveti a méreg. Mack örült, amiért több padsor választotta el őket egymástól, különben a földesúr biztosan a torkának esett volna.

– Te megkérdeztél egy ügyvédet? – tajtékzott. Ez mindennél jobban felháborította.

– Mindjárt fel is olvasom – szólalt meg ismét Mack. –“A foglalónak nincs törvényes alapja az angol és a skót jogrendszerben” – Szavai hallatára a gyülekezet meglepetten felmorajlott, hiszen ez ellentmondott mindannak, amit eddig beléjük sulykoltak. – “A szülők nem adhatják el azt, ami nem az ő tulajdonuk, így nem adhatják el egy felnőtt ember szabadságát sem. Míg a gyerek be nem tölti a huszonegyedik évét, addig kényszeríthetik, hogy a bányában dolgozzon, de… – és Mack itt a nagyobb hatás kedvéért kis szünetet tartva lassan, tagoltan tovább olvasta a levelet – ha betöltötte ezt az életkort, akkor szabadon távozhat.”

Egyszerre mintha mindenkinek mondanivalója támadt volna. Hatalmas hangzavar következett, mivel a jelen lévő több mint száz ember megpróbált mondani, kiáltani vagy kérdezni valamit. Az egész gyülekezeten eluralkodott az izgalom. A férfiak felét már gyermekkorukban a bányának ígérték, így mindig is rabszolgának tartották magukat. Most pedig valaki azt mondja nekik, hogy becsapták őket. Szerették volna tudni az igazságot.

Mack felemelt kézzel csendre intette az egybegyűlteket, akik azonnal el is hallgattak. Egy pillanatra maga is meglepődött, szavaival milyen tekintélyt vívott ki magának.

– Hadd olvassak fel még egy sort a levélből! – emelte meg ismét a hangját. – “Ha egy férfi a felnőttkorba lépett, akkor a törvény ugyanúgy vonatkozik rá is, mint Skóciában mindenki másra. Ha felnőttként egy évet és egy napot ledolgozott, akkor ő is elveszti a szabadságát.”

Szavait dühös és csalódott moraj követte. Az emberek rájöttek, szó sincs semmiféle forradalmi változásról, legtöbbjük ezután sem

lesz semmivel sem szabadabb, mint amennyire eddig volt. Gyermekeik viszont megmenekülhetnek ettől a sorstól.

– Hadd lássam azt a levelet, McAsh! – szólalt meg a pap.

Mack odalépett az oltárhoz, s átnyújtotta a levelet.

– És ki ez az úgynevezett ügyvéd? – kérdezte Sir George, akinek arca még mindig paprikavörös volt a dühtől.

– A neve Caspar Gordonson – válaszolta Mack.

– Ó, igen, már hallottam felőle – szólalt meg ismét a pap.

– Én is – jegyezte meg bosszankodva Sir George. – Egy megátalkodott radikális. John Wilkesnek társa. – A párizsi száműzetésben élő politikai vezető, Wilkes nevét mindenki ismerte, hiszen állandóan azzal fenyegetőzött, hogy visszatér Angliába, és megdönti a kormányt. – Ha valami közöm lesz az ügyhöz – folytatta Sir George –, Gordonson még lógni fog! Ez a levél árulás!

– Nem hinném, hogy az árulásnak valami köze lenne hozzá… – kezdte a pap bizonytalanul.

– Jobban tenné, ha az égiekre korlátozná a mondanivalóját! – csattant fel élesen Sir George. – Hagyja a világiakra annak megítélését, mit is jelent az árulás! – tette még hozzá, kikapva York kezéből a levelet.

A gyülekezet döbbenten hallgatta, milyen durván utasították rendre lelkipásztorukat. Mindenki elcsendesedett, várta a pap válaszát, aki állta Jamisson tekintetét. Mack meg volt győződve arról, a pap szembe fog szállni a földesurukkal. De kis idő elteltével York lesütötte szemét, Jamisson pedig diadalmasan végighordozta tekintetét a jelenlévőkön. Újra leült a helyére, mintha ezzel véget is ért volna az egész közjáték.

Macket hallatlanul felháborította a pap gyávasága. A legmagasabb erkölcsi tekintélynek éppen az egyháznak kellett volna lennie. Teljesen felesleges egy olyan pap, aki elfogadja a földesúr parancsait. Mack mélységesen megvető pillantást vetett a papra, s gúnyosan feltette a kérdést:

– Be kell tartanunk a törvényeket vagy sem?

– Be fogod tartani a törvényeket – pattant fel apjáéhoz mérhető dühvel a helyéről Robert Jamisson –, és a földesurad majd megmondja, mi a törvény! – jelentette ki emelt hangon.

– Ez olyan, mintha egyáltalán nem is lenne törvény! – replikázott Mack.

– Rád pedig pontosan ez vonatkozik! – jelentette ki Robert. – Szénbányász vagy, mi közöd neked a törvényhez? Ami pedig az ügyvédnek írt leveledet illeti… – vette ki apja kezéből a levelet – nos, ez a véleményem az ügyvédedről! – mondta, s egy lendületes mozdulattal kettétépte a kezében tartott papírlapot.

A bányászokban a lélegzet is benn szakadt. Jövőjüket, egész életüket ez a papírlap foglalta magában, erre az ifjú földesúr egyszerűen kettétépte.

Robert tovább szaggatta a levelet, végül az apró papírfecniket feldobta a levegőbe. A papírdarabkák esküvői konfettiként hullottak vissza Saulra és Jenre.

Mack akkora megrázkódtatást és gyászt érzett, mintha egy közeli hozzátartozóját veszítette volna el. Ennek a levélnek a megérkezése volt eddigi életének legfontosabb eseménye. Mindenkinek meg szerette volna mutatni a faluban. Azt is elhatározta, elviszi a többi faluba, a többi bányába is, míg egész Skócia meg nem tudja, mi az igazság. Robert most pillanatok alatt megsemmisítette álmait.

A vereség és a döbbenet kiülhetett az arcára, mivel Robert diadalmas pillantást vetett feléje. Macket ez rettenetesen feldühítette. Ilyen könnyen nem hagyja magát tönkretenni! A harag dacossá és kihívóvá tette. Ezzel nem érhet véget a dolog, gondolta. A levél odavan, de a törvény akkor is törvény maradt.

– Látom, annyira megijedt tőle, hogy széttépte a levelet! – jelentette ki. Saját magát is meglepte a hangjába költöző megvetés. – Az ország törvényeit nem tépheti darabokra! Az olyan papírra van írva, melyet nem lehet könnyedén szétszaggatni.

Robert arcára kiült a döbbenet. Néhány pillanatig habozni látszott, mint aki nem tudja, mit tegyen.

– Takarodj ki innen! – szólalt meg dühösen.

Mack a papra pillantott. A Jamisson család is Yorkra függesztette tekintetét. Egyetlen földesúrnak sincs joga a gyülekezet bármelyik tagját kikergetni a templomból. Vajon a papjuk térdet hajtva engedi, hogy a földesúr fia egyszerűen kidobjon valakit a templomból?

– Ez az Isten háza, vagy pedig Sir George Jamissoné? – tette fel Mack követelően a kérdést.

Döntő pillanat volt, és York tiszteletes nem volt felkészülve erre a helyzetre.

– Jobb lesz, ha elmész, McAsh – szólalt meg végül megszégyenülten.

Tisztában volt vele, hogy ostobaságot követ el, de Mack nem tudott ellenállni a csábításnak, s ezután Yorkhoz intézte szavait.

– Köszönöm az igazságról szóló prédikációt, tiszteletes! Soha nem fogom elfelejteni.

Sarkon fordult, közben Esther is felemelkedett a helyéről. A sorok között a kijárat felé haladva Jimmy Lee is csatlakozott hozzájuk. Még egy-két ember felállt a helyéről, majd Lee mama is a távozás mellett döntött. Példáját az egész gyülekezet követte. Hangosan kopogtak a csizmasarkak, ruhák suhogtak, ahogy a bányászok családjukkal együtt elhagyták a templomot. Mire Mack az ajtóhoz ért, már tudta, hogy az összes bányász kivonul a templomból. Szívét e bajtársiasság láttán melegség öntötte el, s a győzelem örömkönnyei szöktek a szemébe.

A többiek körbevették a templom udvarán. A szél már elcsendesedett, és hatalmas hópelyhek ereszkedtek lassan a kővel borított udvarra.

– Nem volt szép dolog széjjeltépni a levelet! – jegyezte meg Jimmy dühösen. A többiek egyetértően bólogattak.

– Újra írni fogunk! – szólalt meg az egyik bányász.

– Másodjára már biztosan nem lesz könnyű postára adni – jegyezte meg Mack, de valójában nem is törődött ezekkel a részletekkel. Nehezen szedte a lélegzetet, közben olyan jóleső fáradtságot érzett, mintha futva tette volna meg az utat a High Glen gerincére.

– A törvény az törvény! – szögezte le egy másik bányász.

– Igen, de a földesúr is földesúr – jegyezte meg óvatoskodva egy másik.

Kicsit megnyugodva Mack kezdte reálisan számba venni, mit sikerült elérnie. Felbolygatta az egész közösséget, de ez önmagában még semmin sem változtat. Jamissonék mereven

visszautasították a törvények tiszteletben tartását. Ha a fegyvereik után kapnak, ugyan mit tudnak a bányászok csinálni? Van egyáltalán értelme harcolni az igazságért? Nem lenne jobb térdet hajtani a földesúr előtt abban reménykedve, egyszer talán megkapja Harry Ratchett állását, és ő is munkafelügyelő lesz?

Egy fekete bundás alak szökkent ki a templom előtti terecskére, mintha egy szarvasűző kutyát szabadítottak volna el a pórázról. Lizzie Hallim volt, aki egyenesen Mack felé tartott. A bányászok gyorsan kitértek útjából.

Mack a lányra bámult. Mikor nyugalom ült a vonásain, akkor is nagyon csinos volt, de most az izgalom pírja arcát egyenesen elragadóvá tette. Fekete szeme szikrát szórt, amikor megszólalt.

– Mit képzelsz te magadról? Ki vagy te egyáltalán?

– Malachi McAsh vagyok…

– Tudom, hogy hívnak! – szakította félbe a lány. – Hogy merészelsz így beszélni a földesúrral és a fiával?

– Ők hogyan merészelnek a törvény szava ellenére rabszolgasorban tartani bennünket?

A fiú szavait a bányászok egyetértő moraja kísérte.

Lizzie végigmérte őket. Prémes bundáján hópelyhek gyülekeztek. Az egyik hópihe az orrára ereszkedett, s a lány egy türelmetlen mozdulattal söpörte le magáról.

– Inkább annak örülnétek, hogy szerencsések vagytok és van fizetett munkátok! – csattant fel dühösen. – Hálásnak kellene lennetek Sir George-nak, amiért megnyitotta a bányáit és biztosítja a családotoknak a megélhetést.

– Ha annyira szerencsések vagyunk, akkor miért van szükségük olyan törvényre, mely megtiltja azt, hogy elhagyjuk ezt a helyet, és máshol keressünk magunknak munkát? – kérdezett vissza Mack.

– Mert túlságosan ostobák vagytok, semmint felismerjétek, mikor van jó dolgotok!

Mack közben rájött, tulajdonképpen élvezi ezt a vitát, s nem csupán azért, mert együtt jár azzal, hogy így közvetlenül szembekerülhet egy gyönyörű, előkelő hölggyel. Ellenfélnek is keményebb diót jelentett számára, mint Sir George vagy Robert.

– Miss Hallim – engedte le a hangját, s kérdező stílusra váltott –, volt maga valaha is egy bányában?

Lee mama már ennek gondolatára is hangosan felnevetett.

– Ne légy nevetséges! – csattant fel Lizzie.

– Ha egy szép napon rászánja magát, akkor biztos vagyok benne, többé soha nem nevez bennünket szerencsésnek.

– Már éppen eleget hallgattam a szemtelenségedet! – háborgott a lány. – Meg kellene korbácsoljanak!

– Ez valószínűleg nem marad el – válaszolta Mack, de valójában nem hitt a dologban, hiszen mióta csak eszét tudta, egyetlen bányászt sem korbácsoltak meg, bár apja idejében még előfordultak ilyen esetek.

A lány keblei hullámzottak a felháborodástól. Macknek nagy erőfeszítésébe került levenni róluk a tekintetét.

– Mindenre van valami válaszod – dühöngött tovább a lány. – Mindig is ilyen voltál!

– Ez így is van, de maga sohasem hallgatta meg ezeket a válaszokat.

Mack érezte, valaki oldalba böki a könyökével. Esther figyelmeztette, vigyázzon a nyelvére.

– Majd elgondolkodunk azon, amit mondott, Miss Hallim – avatkozott be a vitába Esther is. – Mindenesetre köszönjük a tanácsait.

– Téged ugye Esthernek hívnak? – biccentett Lizzie leereszkedően.

– Igen, kisasszony.

– Neked is inkább a testvéredre kellene hallgatnod – fordult a lány ismét Mack felé – Úgy látszik, neki több esze van, mint neked.

– Ez az első igaz szó, amit ma hallottam.

– Mack! Tartsd a pofádat! – sziszegte testvére felé a lány.

Lizzie elmosolyodott, s felháborodása mintha egy csapásra tovaszállt volna. A mosolytól arca kivirult, vidámnak és barátságosnak tűnt.

– Milyen régen nem hallottam már ezt a kifejezést! – nevette el magát felszabadultan, és Mack sem tudta visszatartani a nevetését.

Lizzie sarkon fordult, de még mindig hangosan nevetett.

Mack a templom felé tartó lány után nézett, s látta, Lizzie csatlakozik a templomból éppen kilépő Jamisson családhoz.

– Istenem! – csóválta meg a fejét. – Micsoda nő!

4

Jayt feldühítette a templomban lezajlott vita. Mindig is felháborodott azon, ha az emberek többet kívántak, mint ami társadalmi állásuk szerint megillette őket. Ez az Isten akarata, és ezt az ország törvényei csak megerősítik. Malachi McAshnek a föld alatt, csákányozással kell tölteni az életét, a Jamissonok pedig feisőbbrendű emberként élik világukat. Gonoszság az ilyen lázadás a természet rendje ellen. Ráadásul McAsh felháborító szemtelenséggel beszélt, mintha mindenkivel egyenlő lenne.

A gyarmatokon viszont egy rabszolga az rabszolga, s nincsenek olyan ostobaságok, hogy egy évet és egy napot kell ledolgozni valakinek, ráadásul ezért még fizetséget is kap. Jay véleménye szerint ez lenne a világ normális rendje. Az emberek nem hajlandóak dolgozni, hacsak rá nem kényszerítik őket. A kényszer, bár kegyetlen dolog, mégis a leghatékonyabb eszköz, ha valakit munkára akarnak fogni.

A templomból kilépve a bérlők közül sokan odaléptek hozzá, gratuláltak huszonegyedik születésnapja alkalmából. Ám közöttük nem volt egyetlen bányász sem. A temető egyik sarkában csoportba verődve, visszafojtott hangon, dühösen vitatkoztak egymás között. Jay szinte tajtékzott dühében, mivel árnyékot vetettek életének e nevezetes napjára.

Sietős léptekkel haladt keresztül a hóval borított templomudvaron a lovakat tartó istállómester felé. Robert már ott volt, de Lizzie még nem érkezett meg. Jay tekintetével a lányt kereste. Már nagyon várta, hogy Lizzie társaságában lovagolhasson haza a kastélyba.

– Hol van Miss Elizabeth? – kérdezte a lovásztól.

– Ott áll a templom bejárata előtt, Mr. Jay.

Jay már látta is. amint a lány élénk eszmecserét folytat a pappal. Robert ujjával durván hátba bökte öccsét.

– Ide figyelj, Jay… Elizabeth Hallimet békén hagyod! Megértetted?

Robert arcára harcias vonások költöztek. Ilyenkor veszélyes volt összeakaszkodni vele. A csalódottság és a düh viszont felbátorította Jayt.

– Mi az ördögöt fecsegsz összevissza? – kérdezte támadóan.

– Nem te akarod feleségül venni, hanem én.

– Nem is venném feleségül.

– Akkor pedig ne flörtölj vele!

Jay tisztában volt vele, Lizzie őt vonzónak találja, s kedvére való volt az évődés vele. De eszébe sem jutott a fejét is elcsavarni. Tizennégy éves korában, amikor Lizzie még csak tizenhárom volt, őt tartotta a legszebb lánynak a világon, és úgy érezte, a szíve is megszakad, mert a lány figyelemre sem méltatta. De mindez már nagyon régen történt. Apa tervei szerint Robertnek kell Lizzie-t feleségül vennie, Sir George akaratával pedig se Jay, se a család többi tagja nem szállhatott szembe. Jayt erősen meg is lepte Robert felháborodása, és hogy ezt még szóba is hozta előtte. Ez arra vallott, bizonytalan a dolgában. Holott apjához hasonlóan Robert is csak nagyon ritkán bizonytalankodott.

Jay még élvezte is a ritka alkalmat, amikor a bátyja nyugtalannak látszott.

– Mitől félsz? – kérdezett rá a bátyjára.

– Átkozottul jól tudod, miről beszélek! Kicsi gyermekkorod óta lopkodod a holmimat, a játékaimat, a ruháimat, mindenemet.

A mélyen gyökerező, régi sérelmek Jayt válaszra ösztökélték.

– Mert te mindig mindent megkaptál, amit csak akartál, nekem pedig semmi sem jutott.

– Ostobaság.

– Különben is, Miss Hallim a házunk vendége – tette hozzá Jay valamivel békülékenyebben. – Nem tehetem, hogy ne vegyek róla tudomást.

– Szóljak apának? – görbültek le makacsul Robert ajkai. Ezek a bűvös szavak vetettek véget gyermekkori vitáik többségének is.

Mindketten tisztában voltak vele, apjuk minden esetben Robert pártjára fog állni. A régi keserűségtől Jaynek a torka is elszorult.

– Rendben van, Robert! – engedett kelletlenül. – Megpróbálom nem zavarni az udvarlásodat! – mondta, majd lóra pattanva elvágtatott, s hagyta, hogy Robert kísérje vissza a lányt a kastélyba.

A Jamisson-kastély tulajdonképpen egy sötétszürke kövekből épített vár volt, melynek falait lőrések tarkították. A többi vidéki skót kastélyhoz hasonlóan ez is hivalkodóan uralta a környéket. Hetven évvel ezelőtt épült, amikor az első szénbánya már kezdte hozni a temérdek gazdagságot tulajdonosának.

Sir George az első felesége unokatestvérétől örökölte a birtokot. Jay gyermekkorában apjuk csak a szénnel törődött. Minden idejét és pénzét arra fordította, hogy újabb és újabb tárnákat nyisson, a kastély korszerűsítésére pedig egyáltalán nem fordított gondot.

Bár egész gyermekkorát itt töltötte, Jay mégsem szerette ezt a helyet. A földszinti, hatalmas, huzatos helyiségek, az előcsarnok, az ebédlő, a szalon, a konyhák és a szolgák lakrészei egy központi udvart vettek körül, melynek közepén egy októbertől májusig befagyott szökőkút állt. A kastélyt lehetetlen volt kifűteni. A hálószobák kandallóiban jókora tüzet raktak a Jamisson-bányákból érkezett szénből, de ez alig változtatott valamit a hatalmas szobák hőmérsékletén. A folyosók pedig annyira hidegek voltak, hogy nagykabátot kellett felvenni, ha valaki egyik szobából át akart menni a másikba.

A család tíz évvel ezelőtt Londonba költözött, csupán néhány szolgát hagyott hátra, akik a házat gondozták, és vigyáztak az erdeikben élő vadra. Egy ideig minden évben visszatértek, magukkal hozták vendégeiket és szolgáikat. Edinburghban lovakat és kocsikat béreltek, a takarításra, tüzelésre pedig felvették néhány bérlő feleségét. Később apjuk egyre nehezebben szakadt el hosszabb időre az üzleti élettől, így lassan a látogatások is kezdtek elmaradozni.

Ebben az évben újraélesztették a régi szokást, de ezt Jay meglehetősen kelletlenül fogadta. A felserdült Lizzie Hallim viszont kellemes meglepetést jelentett számára, s nem csupán azért, mert így lehetősége nyílt borsot törni bátyja orra alá.

Megkerülte az istállókat, leugrott lováról, s megpaskolta a nyakát.

– Nem kimondottan versenyló – szólt oda a lovásznak, kezébe nyomva a kantárszárat –, de azért fegyelmezett és nagyon jól viselkedett. Örülnék, ha ilyen lovak lennének az ezredemben.

– Kpszönöm, uram – hajolt meg a lovász, láthatóan örülve az elismerő szavaknak.

Jay belépett a kastély nagytermébe. Hatalmas, komor helyiség volt, sarkaiba soha nem jutott el a gyertyafény, ezért ott állandó félhomály uralkodott. A kandalló előtti öreg medvebőrön kedvetlen vadászkutya heverészett. Csizmája orrával Jay oldalba bökve elkergette onnan, hogy a tűznél kicsit felmelegítse elgémberedett ujjait.

A kandalló fölött apja első feleségének, Robert édesanyjának, Olive-nak arcképe lógott. Jay gyűlölte ezt a festményt. Hosszú orrával ünnepélyesen és szenteskedően bámult le mindenkire, aki utána érkezett ebbe a házba. Az asszony huszonkilenc éves korában belázasodott, és hirtelen meghalt. Apjuk másodszor is megnősült, de soha nem tudta feledni régi feleségét. Jay anyját, Aliciát szeretőként tartotta, olyan játékszerként kezelte, akinek nincs helye a családban. Viselkedése miatt Jay gyakran törvénytelen gyereknek érezte magát. Robert volt az elsőszülött, az örökös, az állandó kivételezett. Jaynek néha az volt az érzése, a bátyját szeplőtelen fogantatás eredményeként egy szűz hozta a világra.

Hátat fordított a festménynek. A szolga egy kupa forralt bort hozott, s Jay jóleső érzéssel kortyolt bele az italba. Talán ez némileg megnyugtatja izgalomtól remegő gyomrát is. Apja ugyanis ma fogja közölni, mit kap a családi vagyonból.

Azzal tisztában volt, apja vagyonának nemhogy a felét, de még a tizedét sem kapja meg. Gazdag bányáival együtt ezt a birtokot is Robert fogja örökölni, a család kereskedelmi flottáját már amúgy is ő irányította. Anyja azt tanácsolta Jaynek, ne is vitatkozzon, hiszen apjuk mindig kérlelhetetlen határozottságot mutatott ebben a kérdésben. Robert jelentette számára az igazi gyereket, aki ráadásul megszólalásig hasonlított rá. Jayt más alkattal áldotta meg a teremtő, s már csak ezért sem tudott soha közel kerülni apjához. Robert okos, számító, szívtelen üzletember volt, aki ugyanúgy, mint

apja, minden garast a fogához kocogtatott. Ez szöges ellentétben állt Jay közvetlen, felszabadult, meglehetősen költekező stílusával. Apja gyűlölte azokat, akik könnyelműen bánnak a pénzzel, különösen az ő pénzével. Több alkalommal a sárga földig lehordta Jayt, amiért “elszórja azt a pénzt, amit ő véres verítékkel keresett meg”.

Jay néhány hónappal ezelőtt tovább súlyosbította a helyzetét azzal, hogy jókora, kilencszáz fontos kártyaadósságot csinált. Anyjának kellett rávennie apját a tartozásának kifizetésére. Kisebb vagyont tett ki ez az összeg, meg lehetett volna rajta venni az egész Jamisson-kastélyt, de apjának semmi megerőltetésébe nem került kifizetni. Ennek ellenére úgy fogadta a dolgot, mintha egyik lábát kellett volna levágni. Azóta Jay még több pénzt veszített, de apja erről egyelőre nem szerzett tudomást.

“Ne vitatkozz apáddal – tanácsolta neki az anyja –, de azért kérj valami szerény részesedést a vagyonból.” A másodszülött fiúk gyakran a gyarmatokon alapozták meg további életüket; most neki is jó esélye volt arra. hogy apja neki ajándékozza a Barbadoson lévő cukornádültetvényt az udvarházzal meg az Afrikából hozott rabszolgákkal együtt. Anyja és ő is beszélt már erről a dologról az apjával. Sir George nem mondott igent, de nem mondott nemet sem, így Jay merész álmokat dédelgetett.

Apja néhány perccel később érkezett vissza a kastélyba, és hangos lábdobogással verte le a csizmájáról a havat. Az egyik szolga máris ott termett mellette és lesegítte róla a kabátot.

– Vigyetek üzenetet Ratchettnek – szólt oda apja a szolgához. – Éjjel-nappal őrizzék a hidat! Ha McAsh el akarja hagyni a völgyet, akkor fel kell tartóztatni!

A folyón ez az egyetlen híd vezetett keresztül, de a völgyből más úton is ki lehetett jutni.

– És mi történik, ha McAsh a hegyeken keresztül próbál megszökni? – érdeklődött Jay.

– Ebben az időben? Megpróbálhatja, de egy csapattal az országúton eléje kerülve a hegy túlsó oldalán már várni fogunk rá. Mindenesetre kétlem, hogy megpróbálkozna vele.

Jay viszont már korántsem volt ebben annyira biztos. Ezek a bányászok olyan szívósak, mint a vadon élő szarvasok, és ez a

McAsh ráadásul még egy konok gazember is. De nem szállt vitába apjával.

Kisvártatva Lady Hallim érkezett. Haja s szeme olyan sötét volt, mint a lányáé, de nyoma sem volt benne a lánya élénkségének és elszántságának. Kicsit már elnehezült, húsos arcának vonásai mintha állandó rosszallást fejeztek volna ki.

– Hadd segítsem le a kabátját – lépett oda hozzá Jay, és segített az asszonynak kihámozni magát a nehéz szőrmebundából. – Fáradjon közelebb a tűzhöz, egészen összefagytak a kezei. Hozhatok egy kis forralt bort?

– Milyen nagyszerű fiú vagy, Jay! – dicsérte az asszony. – Egy kis forralt bor valóban jólesne.

A többiek is lassan kezdtek visszaszállingózni a templomból, kezeiket dörzsölve próbáltak kicsit felmelegedni. Robert lelkiismeretesen igyekezett Lizzie-vel cseverészni, egyik semmitmondó témát a másik után hozta fel, mintha már előre egy listát készített volna ezekről. Apjuk élénk üzleti tárgyalásba bonyolódott Henry Drome-mal, a kereskedővel, aki rokonságban állt Olive-val, első feleségével. Jay anyja Lady Hallimmel beszélgetett. A pap és a felesége nem jött el a kastélyba, biztosan nehezen tudták megemészteni a templomban lezajlott összetűzést. Túlnyomórészt a rokonsághoz tartozó, tucatnyi más vendég is jelen volt a teremben. Eljött Sir George nővére is a férjével. Alicia öccse a feleségével. Rajtuk kívül néhány házaspár is megjelent a szomszédságból. A beszélgetés központi témáját Malachi McAsh és a levél szolgáltatta.

Kisvártatva Lizzie emelt hangja hallatszott az általános zsongásban. Lassan kezdett mindenki odafigyelni az élénk eszmecserére.

– De miért nem? – kérdezte a lány. – A saját szememmel szeretném látni!

– Higgye el, a szénbánya nem hölgyeknek való hely – komorult el Robert tekintete.

– Miről van szó? – érdeklődött Sir George.

– Miss Hallim le akar menni a bányába?

– Tudnom kell, hogyan néz ki a valóságban – magyarázta a lány.

– Minden egyébtől függetlenül a női ruházat teljesen alkalmatlan egy ilyen kirándulásra – próbálta Robert tovább győzködni a lányt.

– Akkor majd férfinak álcázom magam – vágott vissza azonnal Lizzie.

– Ismerek néhány lányt – mosolyodott el Sir George –, akinek ez nem esne nehezére, de maga, kedvesem, túlságosan is csinos ahhoz, hogy ezt feltűnés nélkül megtehesse – mondta, s nyilvánvalóan nagyon szellemesnek tartotta megjegyzését, mert elismerést várva azonnal körbehordozta tekintetét a társaságon. A többiek kötelességtudóan nevettek.

Jay anyja megbökte a férjét, és súgott neki valamit.

– Ó, igen! – bólintott Sir George. – Mindenkinek tele van a pohara? – kérdezte, s a választ meg sem várva tovább folytatta. – Igyunk most fiatalabb fiam, a mindenki által Jaynek ismert James Jamisson egészségére, és köszöntsük huszonegyedik születésnapja alkalmából. Jay egészségére!

Az egybegyűltek ittak Jay egészségére, majd a hölgyek visszavonultak megtenni az ebédhez szükséges előkészületeket. A férfiak ezután már csak üzletről beszélgettek.

– Nem tetszenek nekem az Amerikából érkező hírek – jegyezte meg Henry Drome. – Ez még nagyon sok pénzünkbe kerül.

Jay tisztában volt vele, mi izgatja Drome-ot. Az angol kormány komoly vámot vetett ki az amerikai gyarmatra bevitt árucikkekre, a teára, papírra, üvegre, ólomra, festékféleségekre, és ez általános felzúdulást váltott ki a telepesekből.

– A hadseregünk védje meg őket a franciáktól meg a rézbőrűektől, de fizetni nem akarnak érte – jegyezte meg Sir James felháborodottan.

– Ha egyetlen lehetőségük kínálkozik rá, nem is fognak fizetni – jelentette ki Drome. – Bostonban a városi gyűlés úgy határozott, bojkottálni fogja az angol árukat. Abbahagyják a teázást, sőt lemondanak még a gyászruháról is, csak megspórolhassák a fekete festéket.

– Ha a többi gyarmat is követi Massachusetts példáját – jegyezte meg Robert –, akkor a flottánk felének nem lesz mit szállítania.

– A telepesek mindnyájan megátalkodott banditák – jelentette ki Sir George –, s közülük is a bostoni rumfőzők a legrosszabbak.

Jayt egészen meglepte, apja mennyire fel van háborodva. Biztosan az jelenti számára a legnagyobb problémát, hogy az események miatt veszteségek érik. Ezért is hergelte fel magát ennyire.

– A törvény arra kötelezi őket – folytatta Sir George –, hogy az angol ültetvényekről vásárolják a melaszt. De ők inkább a franciáktól veszik, s így letörik az árakat.

– A virginiaiak még rosszabbak – tódította Drome. – A dohányültetvényesek soha nem fizetik ki az adósságukat.

– Ez a dolog is ismerős számomra – legyintett Sir George. – Az egyik ültetvényes nem adta meg a tartozását, s otthagyott nekem egy tönkrement ültetvényt. Mockjack Hallnak nevezik a helyet.

– Hála istennek, az elítéltekre még nem vetettek ki védővámokat – folyt bele Robert is a beszélgetésbe.

A többiek helyeslően mormogtak. A Jamisson-féle hajózási vállalkozás legjövedelmezőbb részét az elítélt bűnözők Amerikába szállítása jelentette. A bíróságok minden évben több száz bűnözőt ítéltek deportálásra. Ez az akasztásnál egy fokkal enyhébb büntetés volt az olyan vétségekért, mint például a lopás. A kormány fejenként öt fontot fizetett a szállításért a hajó tulajdonosának. Tíz deportált közül kilenc a Jamisson család hajóján tette meg az Atlanti-óceánon keresztül vezető utat. De nem csupán a kormány által fizetett fejpénz jelentette az egyetlen bevételi forrást ezeknél a szállítmányoknál. Az óceán túlsó oldalán az elítéltek kötelesek voltak hét éven keresztül fizetség nélkül dolgozni, ami egyben azt is jelentette, hogy hét évre el lehetett őket adni rabszolgának. A férfiak ára tíztől tizenöt fontig terjedt, a nők nyolc-kilenc fontért, a gyermekek pedig ennél valamivel kevesebbért keltek el. A heringek módjára összezsúfolt, több mint száz elítéltből álló szállítmányok mindegyikén Robert kétezer fontot is kereshetett, amiért akár egy újabb hajót vásárolhatott magának. A vállalkozás nagyon jövedelmezőnek bizonyult.

– Így van – bólogatott az apja, fenékig ürítve a kezében tartott serleget. De még ez is megszűnhet, ha a telepesek továbbra is a

maguk feje után mennek.

A telepesek állandóan sérelmezték a kialakult rendszert. Bár továbbra is felvásárolták az elítélteket, hiszen nagy volt a hiány az olcsó munkaerőben, de mégsem vették jónéven, amiért az anyaország a nyakukba zúdítja ezt a csőcseléket.

– Legalább a szénbányák megbízhatóan működnek – sóhajtott fel Sir George. Mostanság már csak ezekre lehet biztosan építeni. Ezért is kell ezt a McAsht megsemmisíteni.

Mindenkinek volt véleménye McAshről, ezért egyszerre több beszélgetés is kialakult vele kapcsolatban. Úgy tűnt, Sir George-nak már elege van ebből a témából.

Hogy áll a dolog a Hallim lánnyal? – fordult kedélyes stílusra váltva Roberthez. – Egy kis gyöngyszem, nem igaz?

– Elizabeth nagyon élénk teremtés – válaszolta Robert kitérően.

– Ez bizony így van – nevetett fel az apja. – Emlékszem, amikor nyolc vagy tíz évvel ezelőtt Skóciának ezen a részén az utolsó farkast elejtettük, és a kislány ragaszkodott hozzá, hogy felnevelhesse a kölyköket. Olyat még életedben nem láttál! A vadőrök teljesen fel voltak háborodva, s azt mondták, az állatok majd kiszabadulnak, és újra veszélyt fognak jelenteni a környékre. Szerencsére az összes elpusztult.

– Elég problémás jelenségnek ígérkezik – jegyezte meg Robert.

– Egy tüzes kanca is problémát jelenthet – vonta meg vállát az apja. – Különben is, bárhogy alakuljanak a dolgok, mindig a férj mondja ki az utolsó szót a családban – tette hozzá, majd hangját visszafojtva folytatta: – A birtoknak Elizabeth férjhezmeneteléig Lady Hallim a kezelője. Mivel az asszony minden tulajdona a férjet illeti, így az esküvő pillanatától kezdve a birtok a lány hozománya.

– Tudom – bólogatott Robert.

Jay ezt nem tudta, de egyáltalán nem lepte meg a dolog: nagyon kevés férfi örülne annak ha egy jókora birtokot egy asszony irányítana.

A High Glen alatt sok millió tonna szén lehet – folytatta Sir George. – Minden ér abba az irányba fut. A lány egy hatalmas vagyonon ül – nevetett fel hangosan.

– Azzal sem vagyok tisztában, mennyire nyertem meg a tetszését – aggodalmaskodott tovább Robert, aki most is hű maradt önmagához.

– Mi nem tetszene neki benned? Fiatal vagy, gazdag leszel, és ha meghalok, örököld a főrendi címet is. Mire van szüksége még egy asszonynak?

– Románcra – válaszolta Robert olyan undorral ejtve ki ezt a szót, mintha valami ismeretlen pénz lenne, amit egy külföldi kereskedő ajánl elfogadásra.

– Miss Hallim ezt nem engedheti meg magának!

– Nem tudom – bizonytalankodott Robert. – Lady Hallim nyakig ül az adósságban, mióta csak az eszemet tudom. Miért ne folytathatná ezt a végtelenségig?

– Elárulok neked valamit – súgta Sir George, s körbepillantott, nehogy illetéktelenek is meghallják szavait. – Ugye tudod hogy az egész birtokot jelzálog terheli?

– Ezt mindenki tudja.

– Véletlenül értesültem róla, hogy aki a kölcsönt folyósította, nem hajlandó tovább megújítani a szerződést.

– De biztosan tud valaki mástól pénzt szerezni, amiből kifizetheti a tartozását – aggodalmaskodott Robert.

– Lehetséges – válaszolta Sir George. – De a hölgy mindezt nem tudja. És erről a pénzügyi tanácsadója sem fogja felvilágosítani…

Jay magában azon tanakodott, apja vajon mivel fenyegethette meg Lady Hallim pénzügyi tanácsadóját.

– Látod, Robert – mosolyodon el Sir George –, az ifjú Elizabeth nem utasíthat vissza, ha megkéred a kezét!

Közben Henry Drome is befejezte a csevegést a szomszédos társaságnál, és odalépett a három Jamissonhoz.

– Mielőtt asztalhoz ülnénk, George, van valami, amit meg szeretnék tőled kérdezni. Tudom, a fiaid előtt szabadon beszélhetek.

– Természetesen.

– Az amerikai zavargások nagyon érzékenyen érintettek, és tartok tőle, ebben a negyedévben nem tudom majd teljesíteni a kötelezettségeimet.

Sir George nyilvánvalóan pénzt kölcsönözhetett Henrynek. Normális körülmények között apjuk brutálisan gyakorlatiasan járt el adósaival szemben: vagy fizetnek, vagy börtönbe kerülnek. Most szokásaitól merőben eltérően válaszolt:

– Megértem a dolgot, Henry. Nehéz idők járnak. Majd fizetsz, ha lesz pénzed.

Jay álla leesett a csodálkozástól, de néhány pillanat elteltével már rá is jött, apja miért viselkedik most ennyire elnézően. Drome Robert anyjának, Olive-nak volt rokona, és apja erre való tekintettel volt ennyire nagylelkű. Jaynek annyira visszatetsző volt az egész jelenet, hogy faképnél hagyta a társaságot.

Közben a hölgyek is visszaérkeztek. Jay anyjának mosoly bujkált az ajkai körül, mintha valami izgalmas titok birtokában lenne. Mielőtt Jay rákérdezhetett volna, egy újabb vendég, egy papi szürkébe öltözött ismeretlen férfi érkezett. Alicia odalépett hozzá, váltott néhány szót az ismeretlennel, majd Sir Georgehoz vezette.

– Szeretném bemutatni Mr. Chesire-t – mondta. – A pap helyett érkezett.

A himlőhelyes arcú, szemüveges fiatalember ódivatú, csigás fürtökben aláhulló parókát viselt. Bár Sir George és a többi idősebb férfi is mindig parókát hordott, de a fiatalok már csak ritkán követték ezt a divatot. Jay pedig soha nem tette a fejére.

– York tiszteletes elnézésüket kéri, de nem tudott eljönni – szólalt meg a jövevény.

– Nem tesz semmit, nincs semmi gond – válaszolta Sir George, már el is fordulva az idegentől. Egyáltalán nem érdekelte a furcsa, fiatal egyházfi.

Mindnyájan átmentek az ebédlőbe. Az ételek illata összekeveredett a nehéz, öreg függönyökből áradó nedves, dohos szagokkal. A hosszú asztalt gazdagon megterítették: szarvas- és marhasült, sonka, egy hatalmas, egészben megsütött lazac, s a különböző sütemények garmadája díszítette az asztalt.

Jaynek alig ment le egy falat is a torkán. Vajon az apja neki adja a barbadosi birtokot? Ha azt nem, akkor vajon mit kap? Nagyon nehéz dolog valakinek nyugodtan ülni az asztalnál, amikor életének további sorsa dől el.

Bizonyos értelemben alig ismerte az apját. Bár kezdettől egy fedél alatt laktak a Grosvenor Square-en lévő házukban, de Sir George mindig a raktárakat járta Roberttel a városban, Jay pedig az ezredénél töltötte a napjait. Néha reggelinél találkoztak, alkalmanként együtt is vacsoráztak; bár Sir George vacsoráját az esetek többségében a dolgozószobájában fogyasztotta el, és evés közben is a papírjaival bajlódott.

Jay nem is sejtette apja szándékait. Csak tologatta tányérján az ételt, és türelmetlenül várakozott.

Mr. Chesire zavaró körülményt jelentett az asztalnál; néhányszor hangosan böffentett, kilöttyentette a vörösbort, s Jay azt is észrevette, hogy éhes tekintettel bámul a mellette ülő hölgy ruhájának kivágásába.

Háromkor ültek asztalhoz, és mikor a hölgyek végre visszavonultak, a téli délután már estébe hajlott. A nők távozása után Sir George ültében helyzetet változtatott, és akkorát szellentett, mintha egy vulkán tört volna ki az asztal mellett.

– No, így már sokkal jobb! – mondta megkönnyebbülten.

Egy szolga portóit, dohányt meg pipákat hozott be. A fiatal pap azonnal megtömött magának egyet.

– Lady Jamisson átkozottul nagyszerű asszony, Sir George, ha szabad így kifejezni magamat. Átkozottul nagyszerű! – ismételte meg kissé botladozó nyelvvel.

Részegnek látszott, de ilyen megjegyzést még ebben az állapotban sem engedhet meg magának valaki. Jay azonnal anyja védelmére is sietett.

– Nagyra értékelném, ha többször nem minősítené Lady Jamissont, uram! – utasította rendre jeges hangon az idegent.

Az egyházi ember gyertyát tartott a pipájához, mélyen beleszívott, de azonnal köhögni kezdett tőle. Nyilvánvalóan most volt életében először pipa a szájában. Könnyek szöktek a szemébe, levegő után kapkodott. Köpött egyet, de újra elfogta a köhögés. Annyira hevesen rázta, hogy a parókája félrecsúszott a fején, a szemüvege leesett. Jay azonnal látta, szó sincs itt semmiféle egyházi emberről.

Harsány hahotára fakadt. A többiek értetlenül fordultak feléje. Ők még nem vettek észre semmit.

– Nézzék! – szólalt meg újra Jay, mikor újra erőt tudott venni a nevetésén. – Hát nem látják, ki van közöttünk?

Robert ismerte fel elsőként.

– Te jó isten, hisz ez Miss Hallim! – szólalt meg álmélkodva.

Egy pillanatnyi döbbent csend ült az ebédlőre, aztán Sir George hangos hahotára fakadt. A többiek, amikor látták, a házigazda tréfára veszi a dolgot, szintén hangosan felnevettek.

Lizzie ivott egy korty vizet, és néhányat még köhintett. Jay csodálattal vette szemügyre a lány jelmezét. Szemüveg mögé rejtette sötét szemeinek csillogását, a paróka lelógó göndör hajtincsei pedig eltakarták csinos profilját. Magas, fodros, fehér gallér tette vastagabbá, takarta el nyakának nőies, finom vonalát. Szénnel vagy valami más festékkel himlőhelyes foltokat festett az arcára, és állára is húzott néhány, pihét utánzó vonalkát, melyek azoknak a fiatal embereknek a legénytollára hasonlítottak, akiknek még nem kell rendszeresen borotválkozniuk. A kastély félhomályba burkolózott ebédlőjében, ezen a borongós, skóciai téli délutánon senki sem fedezte fel a turpisságot.

– Nos, most bebizonyította, tényleg össze lehet téveszteni egy férfival – mondta Sir George, amikor a lány végre megszabadult a köhögéstől. – Ennek ellenére sem szabad lemennie a bányába! Kérem, kerítse elő a többi hölgyet, hogy átadjuk Jay-nek a születésnapi ajándékot.

Jay néhány pillanatra el is felejtkezett saját izgalmáról, de az most újfent eluralkodott rajta.

A hölgyekkel az előcsarnokban találkoztak. Jay anyja és Lizzie még most is alig tudtak úrrá lenni nevetésükön. Alicia biztosan be volt avatva a dologba, és szemében nyilván ezért bujkált az a titokzatos mosoly ebéd előtt. Lizzie édesanyja mit sem sejthetett az egészről, mert a vonásai szinte az arcára fagytak.

Sir George vezette a menetet a főbejáraton keresztül a kastély előtti térség felé. Erősen alkonyodott, de a havazás már megszűnt.

– Itt van! – szólalt meg Sir George. – Ez a születésnapi ajándékod!

A kastély előtt egyik lovász egy olyan csodálatos lovat vezetett fel, amilyet Jay még életében nem látott. A kétéves, hófehér mén

minden porcikáján látszott a nemes, arab vér. A sokadalom kicsit nyugtalanná tette, oldalra ugrott, ezért a lovásznak erősen kellett fogni a kantárszárat, hogy féken tudja tartani. Tüzes tekintetéből Jay azonnal látta, a ló a szélvésszel is bátran felveszi a versenyt.

Szinte a lélegzete is elállt a csodálkozástól, de anyjának hangja éles pengeként vágott bele az áhítatba.

– Ez minden? – kérdezte az asszony.

– Ugyan, Alicia – szólalt meg Sir George –, remélem, nem leszel udvariatlan…

– Ez minden? – ismételte meg Alicia a kérdést, s Jay látta, anyja arca szinte eltorzul a dühtől.

– Igen – bólintott rá az apja.

Jaynek eddig eszébe sem jutott, hogy a lovat a barbadosi birtok helyett kapja. Csak bámult szüleire, míg végül az egész eljutott a tudatáig. Keserűséget érzett, és meg sem tudott szólalni.

Anyja beszélt helyette. Jay még soha nem látta ennyire dühösnek.

– A fiadról van szó! – mondta, miközben hangja remegett a felháborodástól. – Most töltötte be a huszonegyedik évét… joga van a jussára, hogy önálló életet kezdhessen… és te egy lovat adsz neki?

A vendégek elszörnyedve, zavartan bámultak rájuk. Sir George arca egyszerre bíborvörösre váltott.

– Mikor én huszonegy éves voltam, nekem senki sem adott semmit! – csattant fel dühösen. – Örökölni se örököltem többet egy pár ócska cipőnél…

– Az isten szerelmére! – vágott közbe az asszony, s hangjából szinte sütött a megvetés. – Már mindnyájan hallottunk róla, hogy az apád tizennégy éves korodban meghalt, és neked egy malomban kellett dolgoznod, hogy el tudd tartani magadat és a nővéredet. De ez még nem ok arra, hogy nyomorúságra ítéld a saját fiadat!

– Nyomorúságra? – tárta szét a karját Sir George, mintha csak a kastélyra, a birtokra meg az ezekkel járó életmódra kívánna mutatni. – Miféle nyomorúságról beszélsz?

– Szüksége van a függetlenségre és az önállóságra. Az isten szerelmére kérlek, add neki a barbadosi birtokot!

– Az már az enyém! – emelte fel tiltakozóan Robert a hangját.

Jay döbbenten állva hallgatta a szóváltást, aztán végre nagy nehezen ő is meg tudott szólalni.

– Azt az ültetvényt soha nem működtették megfelelően – jelentette ki elfúló hangon. – Azt gondoltam, hogy úgy vezetem majd, mint egy ezredet, a niggereket keményebb munkára fogom, és jövedelmezővé teszem a vállalkozást.

– Valóban azt hiszed, meg tudnád csinálni? – nézett rá az apja.

– Igen, azt hiszem! – válaszolta Jay, s szíve megdobbant a reménytől, hátha apja mégis megváltoztatja a döntését.

Nos, én nem hiszem! – vetette oda apja minden kertelés nélkül.

Jay úgv érezte, mintha ököllel az arcába vágtak volna.

– Nem hiszem, hogy a legkisebb érzéked is lenne ahhoz, hogyan kell irányítani egy ültetvényt vagy bármely más vállalkozást: – dörrent rá az apja. – Azt gondolom, jobban teszed, ha a hadseregben maradsz, ahol megmondják, mit kell csinálnod!

Jay olyan kábulatot érzett, mintha egy doronggal fejbe csapták volna. A csodálatos, hófehér ménre pillantott.

– Soha nem ülök rá erre a lóra! – jelentette ki határozottan. – Vigyék el innen!

– Robert kapja meg a kastélyt, a szénbányákat, a hajókat és minden egyebet – fordult Alicia ismét Sir George-hoz –, az ültetvény is feltétlenül az övé kell legyen?

– Ő az idősebb fiú!

– Jay a fiatalabb, de azért ő is valaki! Miért kell mindent Robertnek megkapnia?

– Az anyja miatt – válaszolta Sir George.

Alicia az arcába bámult, s Jay rájött, az anyja gyűlöli az apját. Én is gyűlölöm, gondolta magában. Gyűlölöm a saját apámat!

– Légy akkor átkozott – szólalt meg ismét Alicia a vendégek szörnyülködése közepette. A pokolba veled! – tette még hozzá, majd sarkon fordult, és beviharzott a házba.

A McAsh testvérek egy húsz négyzetméteres, egyszobás házban laktak, melynek egyik oldalában egy tűzhely kapott helyet, a másik oldalon pedig két függönnyel eltakart beugróban a hálóhelyeik voltak. A bejárati ajtó arra a bányáktól a völgy felé haladó sáros útra nyílt, mely a templomnál torkollott bele a kastélyhoz és az egész külvilághoz vezető másik útba. A vízellátást a házsor mögötti, a hegyekből lezúduló patakocska biztosította számukra.

Egész úton hazafelé Mack a templomban lezajlott eseményekkel kínozta magát, de mély hallgatásba burkolózott. Esther sem tett fel kérdéseket. Kora reggel, mielőtt még a templomba elindultak volna, feltettek főni a tűzhelyre egy darab húsos szalonnát. Mire visszaértek, már ínycsiklandozó illatok kezdtek terjengeni a házban, amitől Mack szájában azonnal összefutott a nyál, és hangulata is megjavult egy kicsit. Esther káposztát vágott egy edénybe, Mack pedig egy kancsó sörért átment az út túlsó oldalán lakó Mrs. Wheighelhez. Mindketten a fizikai munkások hatalmas étvágyával láttak neki az evésnek. Mikor az étel és a sör is elfogyott, Esther böffentett egyet, majd megszólalt.

– Nos, most mihez kezdesz?

Mack felsóhajtott.

– El kell mennem innen. Nem maradhatok itt, ezt már a büszkeségem sem engedné meg. A völgyben élő összes fiatalt állandóan arra emlékeztetném, hogy a Jamissonokkal nem lehet szembeszállni. El kell mennem! – jelentette ki határozottan. Megpróbálta megőrizni nyugalmát, de a hangja mégis remegőssé vált.

– Ettől féltem – szólalt meg Esther is könnyekkel küszködve. – A környék leghatalmasabb emberével szálltál szembe.

– De nekem van igazam!

– Ez így igaz, de hogy mi az igazság és mi a hamisság, az nagyon keveset számít ezen a világon. Ennek csak a túlvilágon lesz jelentősége.

– Ha ezt most nem teszem meg, akkor soha nem is fogom…

– Ez biztos – bólogatott szomorúan a lány. – És ha megpróbálnak megállítani?

– Hogyan?

– Őröket állíthatnak a hídhoz.

A völgyből a hídon kívül csak a hegyeken keresztül lehetett kijutni, de az túlságosan lassú dolognak ígérkezett: a Jamissonok már a hegy másik oldalán várnának rá, mire Mack megérkezik.

– Ha lezárják a hidat, akkor átúszom a folyót – válaszolta elszántan Mack.

– Ilyen hidegben könnyen bele is fulladhatsz.

– A folyó harminc méter széles. Azt hiszem, egy perc alatt át tudom úszni.

– Ha elkapnak, akkor olyan nyakörvvel hoznak majd vissza, mint amilyen Jimmy Lee-nek is van.

Mack arca összerándult. Kutyához hasonlóan nyakörvet viselni olyan megaláztatást jelentett, melytől minden bányász halálosan rettegett.

– Én okosabb vagyok, mint Jimmy – jelentette ki Mack határozottan. – Ő megpróbált elhelyezkedni egy bányában, és persze a bányatulajdonos azonnal jelentette a dolgot.

– Éppen ez a probléma. Valamit enned is kell, de hogyan szerzed meg az ennivalóra a pénzt? Csupán a bányászathoz értesz…

Macknek volt egy kis megtakarított pénze, de az nem tartott volna ki sokáig. A problémán már ő is törte a fejét.

– Edinburghba megyek – jelentette ki határozottan, közben arra gondolt, talán fel tud kéredzkedni valamelyik nehéz társzekérre, mely a bányából a szenet szállítja. – Ott hajóra szállok. Hallottam, a szénszállító hajókon mindig szükség van erős fiatalemberekre. Három nap múlva már nem is vagyok Skóciában. Az országon kívülről viszont már nem hozhatnak vissza, mert ez a törvény máshol már nem érvényes.

– Hajóval – szólalt meg Esther elmélázva. Még egyikük sem látott soha életében hajót, bár képeken már találkoztak vele. – És utána hova akarsz menni?

– Azt hiszem, Londonba. – Edinburghból a legtöbb szénszállító hajó London felé vette az irányt, bár Mack olyasmiről is hallott, hogy néhány közülük Amszterdamig is elmegy. – Vagy talán Amerikába…

– Ezek csak nevek – jelentette ki Esther. – Még nem találkoztunk olyan emberrel, aki valaha is járt volna Amerikában.

– Azt hiszem, az emberek ott is kenyeret esznek, házakban laknak, és éjszaka alszanak, mint mindenütt a világon.

– Gondolom – bólogatott Esther is bizonytalanul.

– Különben is, mindez nem számít! – jelentette ki Mack elszántan. – Skócián kívülre bárhová elmegyek, bárhová, ahol szabad lehetek. Gondolj csak bele! Ott élsz, ahol jól érzed magad, és nem ott, ahol parancsolják. A munkát is te választod ki magadnak. Ha jobban fizető, biztonságosabb, tisztább munkát találsz, akkor szabadon elmehetsz. Saját magad ura lehetsz, nem vagy senki rabszolgája. Hát nem csodálatos dolog?

– Mikor akarsz indulni? – kérdezte Esther, és a szeméből patakzottak a könnyek.

– Még egy-két napot maradok. Remélem, ezalatt a Jamissonok ébersége is csökken valamit. Kedden viszont betöltöm a huszonkettedik évemet. Ha szerdán is lemennék a bányába, akkor már egy évet és egy napot dolgoznék, s így végleg rabszolgasorsra lennék ítélve.

– Valójában így is rabszolga vagy, bármi volt abban a levélben.

– Akkor is biztonságot ad, ha arra gondolok, a törvény az én oldalamon áll. Magam sem tudom, ez miért fontos annyira, de mégis így áll a helyzet. Így a Jamissonok bűnt követnek el, akár beismerik, akár nem. Kedden éjszaka kell indulnom.

– Velem mi lesz? – kérdezte Esther bátortalanul szipogva.

– Azt ajánlom, dolgozz Jimmy Lee mellett. Nagyon jó bányász, és nagy szüksége van egy másik szénhordóra…

– Veled akarok menni! – szakította félbe a lány.

– Ezt még sohasem mondtad – válaszolta Mack őszinte csodálkozással.

– Mit gondolsz, miért nem mentem eddig férjhez? – kérdezte a lány kicsit emeltebb hangon. – Azért, mert ha férjhez megyek, meg gyereket szülök, akkor soha nem keveredek ki innen.

Ebben volt is igazság, hiszen Heugh-ban Esther volt a legidősebb lány, aki még nem ment férjhez. De Mack eddig arra gondolt, a testvére még nem talált olyat, aki minden szempontból megfelelő

lenne a számára. Az soha eszébe sem jutott, hogy a lány is a szabadság álmait dédelgeti magában.

– Erre sohasem gondoltam…

– Féltem. És még ma is félek. De ha te elmész, akkor én is veled tartok.

Mack látta húga szemében a kétségbeesést, és fájt, hogy vissza kell utasítania.

– Nők nem szolgálhatnak hajón. Nincs elég pénzünk az útiköltségre, azt pedig nem engedik, hogy a munkáddal fizess. Edinburghban kellene hagyjalak.

– Ha elmész, én nem maradok itt!

Mack nagyon szerette a testvérét. Gyerekkoruktól kezdve mindig kiálltak egymás mellett, akár játékról volt szó, akár szüleikkel, akár a bánya vezetésével volt valami nézeteltérésük. Ha döntéseit illetően Esthernek voltak is néha kétségei, akkor is mindig mellette volt, s anyatigrisként védte őt. Mack nagyon szerette volna magával vinni, de kettőjüknek sokkal nehezebb megszökni, mint ha egyedül vág neki az útnak.

– Maradj még egy kicsit, Esther! – kérlelte a fiú. – Ha eljutok oda, ahova szeretnék, azonnal írok. Amint munkát találok, összegyűjtöm a pénzt, és érted küldök.

– Valóban megteszed?

– Igen, ebben biztos lehetsz.

– Köpj egyet, és esküdj meg!

– Köpjek, és esküdjek meg? – nézett rá Mack csodálkozva, de aztán azonnal eszébe jutott, gyermekkorukban mindig így pecsételték meg az egymásnak tett ígéreteiket. A fiú látta, húga ezt komolyan is gondolja. Beleköpött a tenyerébe, majd mindkét kezével átnyúlt a durván faragott asztalon, és kezébe vette Esther kezét.

– Esküszöm, érted fogok küldeni!

– Köszönöm! – válaszolta kicsit megnyugodva a lány.

Másnap reggelre szarvasvadászatot terveztek. Jay úgy döntött, a történtek ellenére a társasággal tart. Úgy érezte, ölni van kedve.

Nem is reggelizett, inkább egy whiskyvel töltött flaskát csúsztatott a zsebébe, és kilépett az ajtón megnézni, milyen időre lehet számítani. Hajnalodott. Az égbolt még szürke volt, de a köd már felemelkedett, esőre nem volt kilátás. Jó vadászidő ígérkezett.

Leült a kastély előtti lépcsőre, és gondosan egy ék alakú tűzkövet illesztett puskája gyújtószerkezetébe, majd puha bőrdarabbal szilárdan rögzítette a helyén. Egy szép bika elejtése talán némiképp levezeti a belsejében háborgó indulatokat. De szarvas helyett inkább a bátyját, Robertet szerette volna megölni.

Büszke volt fegyverére. Az elöltöltős kovás puskát bizonyos Griffin készítette a Bond Streeten, és Spanyolországból hozatott csövét gazdag aranyberakás díszítette. Sokkal finomabb, pontosabb volt, mint a katonái által használatos “Brown Bess”. Felhúzta a puska kakasát, s megcélozta a pázsitos térség túlsó odalán álló fát. Végignézve a fegyver csövén azt képzelte, egy hatalmas terpesztésű szarvasbika áll előtte. A képzeletbeli állat mellkasára, valamivel a lapockája mögé helyezte a célgömböt, ahol a szív pumpálja a friss vért az erekbe. A kép hirtelen megváltozott, és Robertet látta maga előtt a szarvasbika helyett. A mogorva, önző, fáradtságot nem ismerő Robertet sötét hajával és jóltápláltságról tanúskodó, telt arcával. Jay meghúzta a ravaszt. Az acél a kovához csapódott, melyből szikrafelhő csapódott fel; ám lőpor nem volt a serpenyőben. Sőt még golyót sem csúsztatott a csőbe.

Biztos kézzel töltötte meg fegyverét. Pontosan két és fél mérce fekete lőport szórt lőporszarujából a puska csövébe. Zsebéből golyót húzott elő, vékony vászondarabkára tekerte, majd beleillesztette a fegyver csövébe. Kipattintotta a puskavesszőt, amivel ütközésig feltolta a lövedéket. A tizenkét milliméter átmérőjű golyó képes volt akár száz méterről is leteríteni egy kifejlett szarvasbikát. Robert bordáit is pozdorjává zúzza, ha áthatol a tüdején, s darabokra tépve a szívét pillanatok alatt végez vele.

– Hello, Jay – hallotta a háta mögül anyja hangját.

Jay felállt, és arcon csókolta. Azóta nem találkoztak, hogy anyja előző este megátkozta Sir George-ot, és beviharzott a kastélyba.

Most elnyűttnek, szomorúnak látszott.
– Ugye rosszul aludtál? – kérdezte Jay együttérzően.
– Volt már jobb éjszakám is – bólintott az asszony.
– Szegény anyám!
– Nem kellett volna apádat elátkoznom!
– Valamikor – szólalt meg Jay kicsit bizonytalanul – biztosan szerethetted.
– Nem is tudom – sóhajtotta az asszony. – Jóképű volt, és gazdag, ráadásul főrend is, és én a felesége akartam lenni.
– Most viszont gyűlölöd.
– Mióta kivételezni kezdett Roberttel.
– Gondolod, Robert belátja, hogy ez nem tisztességes dolog? – kérdezte dühösen.
– Azt hiszem, Robert tökéletesen tisztában van a helyzettel. Viszont nagyon kapzsi és önző. Mindent magának akar megkaparintani.
– Mindig is ilyen volt – jegyezte meg Jay visszaemlékezve gyermekkorukra, amikor bátyjának az okozta a legnagyobb örömet, ha elvehette Jay ólomkatonáit, vagy megehette előle a szilvapudingot. – Emlékszel Robert pónijára, a Rob Royra?
– Igen, de miért kérdezed?
– Ő tizenhárom éves volt, amikor megkapta a pónit, én pedig még csak nyolc. Én is nagyon szerettem volna egyet, hiszen már akkor is jobban lovagoltam nála. Soha nem engedett felülni rá. Ha neki nem volt kedve lovagolni, akkor inkább a lovással járatta Rob Royt, én pedig csak néztem. De akkor sem engedett a közelébe.
– De te a többi lovat is meg tudtad ülni.
– Tízéves koromra már mindegyik lovat jól ismertem, még apa vadászménjén is lovagoltam. Rob Roy viszont mindig tabu volt előttem.
– Sétáljunk egy kicsit, menjünk le az útig – javasolta a prémmel szegélyezett, kapucnis bundát viselő asszony a posztóköpenybe burkolózott Jaynek. Átvágtak a kastély előtti füves térségen, miközben lábuk alatt halkan ropogtak a fagyos fűszálak.
– Vajon miért viselkedik így apa velem? – tette fel a kérdést Jay. – Miért gyűlöl ennyire?

– Ő nem gyűlöl téged – simogatta meg fia arcát az asszony –, bár gyakran teljes joggal így erezheted.

– Akkor meg miért bánik velem ilyen mostohán?

– Apád nagyon szegény volt, amikor elvette Olive Drome-ot feleségül. Nem volt egyebe egy kis szatócsboltnál Edinburgh szegénynegyedében. Ez a hely, melyet most Jamisson-kastélynak neveznek, Olive egyik távoli unokatestvéréé, Williamé volt. Magányos agglegényként élt, s mikor megbetegedett, Olive vette pártfogásba. Unokatestvére ezért annyira hálás volt, hogy megváltoztatta végrendeletét, és mindent Olive-ra hagyott, majd a gondos ápolás ellenére átadta lelkét a teremtőnek.

– Ezt a történetet már sokszor hallottam – biccentett Jay.

– A lényeg az, hogy apád ezt a birtokot még mindig úgy tekinti, mintha Olive-é lenne, ráadásul ez a birtok volt az alapja annak az üzleti birodalomnak, melyet később megteremtett magának. A bányászat ma is a legjövedelmezőbb az összes vállalkozása közül.

– Ez állandó és biztos bevételt jelent szerinte – tette még hozzá Jay az előző napi beszélgetést felidézve. – A hajózás nagyon szeszélyes és kockázatos vállalkozás, de a szénre állandóan szükség van.

– Száz szónak is egy a vége, apád úgy érzi, mindent Olive-nak köszönhet, és megsértené az emlékét, ha bármit adna neked.

– Valami más is lehet itt a háttérben – rázta meg a fejét Jay. – Azt hiszem, egyikünk sem ismeri a történet minden részletét.

– Talán igazad van. Én mindenesetre elmondtam mindazt, amit tudok az egészről.

Leértek a kocsiútra, megfordultak, és hallgatásba burkolózva sétáltak vissza a kastélyhoz. Jaynek hirtelen az jutott eszébe, vajon szülei töltöttek-e együtt valaha is egy teljes éjszakát. Szerinte ez előfordulhatott. Az apjának biztosan az volt a véleménye, akár szereti az asszony, akár nem, akkor is a felesége, és kötelessége rendelkezésére állnia.

A kastély bejáratához érve az asszony ismét megszólalt.

– Egész éjszaka azon gondolkodtam, milyen megoldás lenne a legkedvezőbb a számodra, de mindeddig nem jutottam semmire.

Azért nem szabad elkeseredned. Valahogy majdcsak kialakulnak a dolgok.

Jay mindig csodálta anyja erejét és kitartását. Szembe mert szállni az apjukkal, és rendszerint elérte, amit akart. Még arra is rávette, hogy kifizesse az ő kártyaadósságait. Ezúttal viszont úgy érezte, kudarcot vallhat.

– Apa úgy döntött, nem kapok semmit. Biztosan tisztában van az érzéseimmel, mégis így határozott. Könyörgésnek vagy vitának semmi értelme.

– Eszemben sincs könyörögni – jegyezte meg anyja szárazon.

– Akkor mire gondoltál?

– Nem tudom, de még nem adtam fel a reményt. Jó reggelt, Miss Hallim.

Lizzie sietett le a kastély bejáratához vezető lépcsőkön. Már a vadászathoz volt öltözve. Fekete szőrmesapkájában, apró csizmáival úgy festett, mint egy csinos kis kobold. A lány elmosolyodott. Úgy tűnt, örül a találkozásnak.

– Jó reggelt – köszöntötte őket vidáman.

– Maga is velünk tart? – kérdezte Jay. Lizzie megjelenése őt is felvidította egy kicsit.

– A világ minden kincséért sem mulasztanám el ezt az alkalmat.

Szokatlan, de azért teljesen elfogadható dolog volt egy hölgy részéről, ha részt akar venni a vadászaton. Lizzie-t ismerve Jay egyáltalán nem lepődött meg ezen.

– Nagyszerű! – örvendezett lelkesen. –Legalább hoz valami stílust és finomságot a férfiaknak ebbe a meglehetősen durva foglalatosságába.

– Ezt azért nem kell annyira biztosra venni! – válaszolta a lány.

– Én viszont bemegyek a házba – szolalt meg Alicia. – Mindkettőjüknek jó vadászatot!

– Sajnálom, hogv ennyire elrontották a születésnapját – mondta Lizzie az asszony távozása után, s együttérzően megszorította a fiú karját. – Remélem, ma délelőtt legalább néhány órára meg tud szabadulni a problémáitól.

Meg is teszek mindent ennek érdekében – mosolyodott vissza Jay a lányra.

– Jó erős délnyugati szelünk van – mondta Lizzie beleszimatolva a levegőbe. – Pontosan olyan, amilyennek lennie kell!

A kastély sarkánál egy vadőr két kutyát vezetett pórázon. Lizzie azonnal odalépett hozzájuk, hogy egy kicsit babusgassa őket. Jay is csatlakozott hozzá, s úgy érezte, hangulata egy csapásra megváltozik A kastély fele visszapillantva anyját látta a bejáratnál, amint merően Lizzie-t bámulja. Tekintetében valami furcsa, töprengő tétovaság lappangott.

A hosszú lábú, szürke kutyákat néha skót szarvasűző, néha pedig ír farkaskutyának is neveztek. Lizzie leguggolva mindkettőhöz szólt néhánv kedves szót.

– Ugye az egyiket Brannek hívják? – kérdezte a vadőrt.

– Ez Bran fia. Miss Elizabeth – válaszolta a vadőr. – Bran már egy éve elpusztult. Ennek Busker a neve.

A kutyákat mindaddig a vadászok mögött tartják, míg az első lövések el nem dördülnek. Csak azután engedik el őket a pórázról. Rájuk az a szerep hárul, hogy üldözőbe vegyék és helyben tartsák a vadat, melyet a vadászoknak nem sikerült leteríteni, csak megsebesíteni.

Közben a többiek is kezdtek szállingózni a kastélyból. Megérkezett Sir George, Robert és Henry is. Jay a bátyjára bámult, de Robert elkerülte öccsének tekintetét. Apja kurtán biccentett feléje, s úgy tűnt, mintha már nem emlékezne az előző este történtekre.

A kastély keleti sarkánál a vadőrök egy fából és vászonból összeeszkábált szarvasfigurát állítottak fel céltáblaként. Minden vadász lead rá néhány lövést, így győződve meg róla, fegyvere jól be van-e lőve. Jay kíváncsi volt, Lizzie tud-e bánni a fegyverrel. A férfiak általában azt állítják, a nők nem tudnak rendesen lőni, mivel karjuk túlságosan gyenge a nehéz fegyver megtartásához. Most majd elválik, így van-e?

Először mindnyájan ötvenméternyire álltak fel a céltáblától. Elsőként Lizzie emelte fel a puskáját, s lövése tökéletes volt. A golyó pontosan a kellő helyen, valamivel a lapocka mögött csapódott a célba. Jay és Sir George is jól célzott, Robert és Henry lövése viszont erősen hátracsúszott. Egy ilyen sebzést az állat igen

messzire elvisz, és csak később, lassan, rettenetes kínok között pusztul el.

Ezután hetvenöt méterről próbálkoztak lövéssel. Jay legnagyobb meglepetésére Lizzie ezúttal is pontosan a megfelelő helyen találta el a szarvasfigurát. Mutatványát Jay is megismételte. Sir George a fején találta el az állatot, Henry lövedéke pedig a szarvas hátsó combjába fúródott. Robert golyója a célt messze elkerülve a konyhakertet körülvevő kőfalon szikrázott.

Végül száz méterről, fegyvereik legnagyobb hatótávolságáról próbálkoztak. Mindenki döbbenetére Lizzie lövése ezúttal is tökéletesre sikerült. Robert, Sir George és Henry bele sem talált a céltáblába. Jay készülődött utolsónak a lövéshez. Feltett szándéka volt, hogy nem hagyja magát egy lánytól legyőzni. Nem siette el a dolgot, egyenletesen vette a levegőt, gondosan célzott, majd visszatartotta lélegzetét. Finoman meghúzta a ravaszt, de a lövedék a szarvas hátsó lábát törte el.

Ennyit a nők lövésztudományáról! Lizzie mindnyájuknál jobbnak bizonyult. Jay még később is alig tudott magához térni a csodálkozástól.

– Nem akar csatlakozni az ezredemhez? – kérdezte tréfásan. – Nem sok férfi akad, aki ennyire jól tudna lőni.

A lovászok közben kivezették a pónikat. Ezek a hegyvidéki pónik biztosabb lábakon álltak az egyenetlen terepen, mint a magasabb felépítésű, normális méretű lovak. A társaság nyeregbe szállt, és kilovagolt a kastély udvaráról.

A völgybe vezető úton Henry Drome élénk eszmecserét folytatott Lizzie-vel. Jay azon kapta magát, a hangulata ismét borongóssá válik, és továbbra sem tudja megemészteni a történteket. Az előző nap eseményei fekélyként égették a gyomrát. Hiába mondogatta magának, hogy számítania kellett volna erre, hiszen apja mindig Robertet részesítette előnyben vele szemben, ám mégis annak az ostoba derűlátásnak az áldozatává vált, mely abból táplálkozott, hogy ő is az apja gyermeke, anyja pedig a köztiszteletben álló Lady Jamisson. Azzal ámította magát, apja talán neki is tisztességgel megadja a járandóságát. Az apja viszont soha nem volt vele szemben tisztességes.

Szeretett volna egyedüli fiúgyermek lenni a családban. Robert halálát kívánta. Ha ma valami baleset történne, és Robert az életét vesztené, akkor egyszer s mindenkorra megszabadulna minden problémájától.

Szeretett volna elég erős lenni ahhoz, hogy végezzen vele. Megérintette a vállán keresztbe vetett fegyver hordszíját. Balesetnek is beállíthatná a dolgot. Mikor mindenki egyszerre süti el a fegyverét, nagyon nehéz utólag megállapítani, kinek a fegyveréből repült ki a végzetes golyó. De még ha sejtenék is az igazságot, a család biztosan eltussolná a dolgot.

Még a gondolatra is megborzongott, hogy Robert meggyilkolásáról álmodozik. Soha eszébe sem jutott volna ilyesmi, ha apja tisztességesen bánt volna vele.

A Jamissonoké is olyan volt, mint a kisebb skóciai birtokok többsége. A völgy ölén fekvő kevéske termékeny területet a bérlők a középkori teraszos módszer szerint, közösen művelték, és természetben fizettek a földesuruknak. A birtok túlnyomó részét erdős hegyvidék alkotta, mely halászaton és vadászaton kívül semmi másra nem volt alkalmas. Néhány nagybirtokos kitisztíttatta az erdők alját, s juhtenyésztéssel is megpróbálkozott. A skóciai nagybirtokokon nehéz volt meggazdagodni, hacsak valaki nem talált szenet a föld mélyében.

Öt kilométernyi lovaglás után a vadőrök mintegy másfél kilométeres távolságban, az erdős zóna fölötti déli hegyoldalban, egy húsz-harminc tehénből álló szarvasrudlit vettek észre. A kis csoport megtorpant. Jay elővette a látcsövét. A szarvasokat szél ellen közelítették meg, így azok az ellenkező irányba figyeltek.

A tehén húsa étkezésre kitűnően alkalmas volt, de a vadászok mégis a széles agancsot viselő bikákat ejtették el szívesebben. Jay ezután a tehenek fölötti hegyoldalt pásztázta látcsövével. Egyszerre csak megpillantotta azt, amit keresett. Fölfelé mutatott.

– Nézzétek… két bika… nem is kettő… három… ott, jóval a tehenek fölött!

– Már én is látom őket! Ott vannak az első gerincvonal fölött – szólalt meg Lizzie. – Egy negyedik is van.

A lány arca egészen kipirult az izgalomtól, vonásai még bájosabbnak tűntek. Pontosan az ilyen dolgokat kedvelte legjobban: puskával a kézben, lovakkal és kutyákkal kint lenni a szabadban, s valami kalandos és férfias dolgot csinálni. Jay akaratlanul is elmosolyodott. Amikor a lányra pillantott, egyből fészkelődni kezdett a nyeregben. Már a látványa elegendő volt ahhoz, hogy férfiassága megmozduljon.

Bátyjára pillantott. Robert láthatóan kényelmetlenül érezte magát egy póni hátán, kint a hidegben, s biztosan kedvére valóbb foglalatosságot talált volna magának cége könyvelésén, ahol kiszámolhatta volna, mondjuk, nyolcvankilenc font negyedévre esedékes három és fél százalékos kamatát. Mekkora vétek lenne, ha egy ilyen nő, mint Lizzie, Roberthez menne feleségül!

El is fordította a fejét, megpróbálva csak a szarvasokra koncentrálni. Látcsövével alaposan szemügyre vette a hegyoldalt, keresve azt az utat, melyen legjobban meg lehetne őket közelíteni. Mindig szél alatt kellett maradniuk, nehogy a szarvasokat megcsapja az emberszag. Ennek érdekében a legcélszerűbb lett volna felülről belopni őket. Mint ahogy az elindulás előtt rendezett kis céllövészet is bebizonyította, száz méternél nagyobb távolságról szinte lehetetlen volt eltalálni a szarvasokat, s az ideális lőtávolság pedig ötven méter körül lehetett. A szarvasvadászat művészete éppen abban áll, hogyan tudja valaki megbízható lőtávolságra becserkészni az állatokat.

Lizzie már kész is volt a tervvel, hogyan közelítsék meg őket.

– Ott húzódik egy katlan, négy-ötszáz méternyire a völgy lábától – magyarázta élénken. A katlan tulajdonképpen egy vízmosás volt, mely kellő takarást biztosított a felfelé igyekvő vadászoknak. – Azon felmehetünk egészen a gerincig, s onnan már meg lehet őket közelíteni.

Sir George is egyetértett a tervvel. Ritkán engedte, hogy megszabja neki valaki, mit csináljon; ha erre mégis sor került, akkor ilyesmire általában csak egy csinos nő tudta rávenni.

Visszatértek a vízmosás lábáig, hátrahagyták a pónikat, és gyalogosan indultak neki a hegyoldalnak. A lejtő meglehetősen meredeknek bizonyult, ráadásul a talaj is egyenetlen volt, így hol

iszapos gödörbe csúsztak, hol kövek között botladoztak. Henry és Robert hamarosan lihegni és izzadni kezdett. Lizzie és a vadőrök hozzászoktak az ilyen terephez, ezért nem is pihegtek. Sir George is kivörösödött, az arcán izzadság gyöngyözött. Ám meglepően kitartónak bizonyult, és továbbra sem lassította lépteit. Jay gárdistához méltóan könnyedén vette az akadályokat, de egy idő után azon kapta magát, ő is erősen liheg az erőfeszítéstől.

Végre átkeltek a gerincen, s hogy a szarvasok észre ne vegyék őket, a gerincvonal túlsó oldalán kezdték megközelíteni az állatokat. A metszően hideg szél éles jégdarabkákat sodort az arcukba, körülöttük csontig ható, hideg ködfelhők kavarogtak. Most Jay is érezni kezdte a hideget. Finom bőrkesztyűje teljesen elázott, a nedvesség behatolt a csizmájába, átáztatva drága gyapjúzokniját is.

A területet jól ismerő vadőrök haladtak az élen. Mikor úgy ítélték, már elég közel járnak a bikákhoz, akkor ismét átkeltek a gerincen. Az élen haladók hirtelen lebuktak, de a többiek is nyomban követték példájukat. Jay is teljesen megfeledkezett a hidegről meg elázott öltözékéről. Eluralkodott rajta a vadászat, a vad elejtésének izgalma.

Megkockáztatta, hogy egy pillantást vessen az állatokra. Előrekúszott, és egy szikla takarásában felemelkedve, óvatosan kidugta a fejét. Mikor szeme alkalmazkodott a távolsághoz, már látta a bikákat, a zöld hegyoldalban lassan mozgó foltokat. Szokatlan volt az évnek ebben az időszakában négy bikát együtt látni; biztosan valami dús legelőre akadhattak. A legtávolabbi viselte a legszebb agancsot; nem látta tisztán, de legalább tizenkettes lehetett.

Fölöttük valaki felkiáltott, majd hangosan elkáromkodta magát. Robert csúszott bele egy iszapos gödörbe. – Átkozott féleszű! – csikorgatta a fogát Jay. A kiáltás hallatán az egyik kutya is mély, hörgő hangot hallatott. A szarvasok szerencsére semmit sem vettek észre, így néhány perc elteltével a kis csapat ismét óvatosan elindult a legelésző állatok felé. Hamarosan hason csúszva kellett folytatniuk az utat. A vadőrök a kutyák szemét is bekötötték zsebkendőkkel, hogy nyugton maradjanak. Sir George és a vadőrök főnöke kezdett lefelé csúszni a hegygerincről. Fejüket kissé megemelve óvatosan az állatok felé lestek. Mikor visszatértek a többiekhez, Sir George kiadta az utasításokat.

– Négy bika van, mi pedig öten vagyunk puskások – mondta halk, visszafojtott hangon. – Ezúttal én nem lövök. Csak akkor sütöm el a puskámat, ha egyiktek elvéti a célt – magyarázta. Tudott ő tökéletes házigazda és vendéglátó is lenni, ha éppen Olyan kedve volt. – Henry, te a jobb szélen lévő állatra lősz. Roberté áll legközelebb, az ígérkezik a legkönnyebb zsákmánynak. Jay, tied a következő. Miss Hallim, öné a legtávolabbi, de az viseli a legszebb agancsot. Érthető a dolog? Mindenki foglalja el a lőhelyét. Miss Hallim adja le az első lövést. Egyetértenek ezzel?

A vadászok szétbontakoztak a lejtőn, mindegyikük valami támasztékot keresett, hogy biztosabb legyen a lövés. Jay Lizzie nyomában maradt. A lány rövid lovaglókabátot, abroncs nélküli, bő szoknyát viselt, és a fiatalember elmosolyodott, mikor az előtte kígyózó feszes, kemény fenékre pillantott. Kevés lány lenne hajlandó így kúszni egy férfi előtt. Lizzie viszont nem volt mindennapi teremtés.

Jay felfelé vette az irányt, oda, ahol a sűrű bokrok megtörték a horizontot. Ez a hely kitűnő takarást nyújtott számára. Felemelve a fejét, szétnézett a hegyoldalon. Mintegy hetvenméternyire maga előtt látta a számára kijelölt fiatal, szűk állású agancsot viselő bikát. A másik három is a közelben legelészett. Erről a helyről a többi vadászt is kitűnően látta. Balján Lizzie még mindig óvatosan kúszott előre; Henry volt tőle legtávolabb, a jobb oldalon; Sir George pedig a vadőrökkel és Roberttel huszonöt méternyire jobbra, alatta helyezkedett el. Könnyű célpontot jelentett számára.

Szívverése ismét kihagyott arra a gondolatra: megölni a saját bátyját. Káin és Ábel története jutott az eszébe. Káin akkor azt mondta: Nagyobb az én büntetésem, mint amit ember képes elviselni. Most nekem is ilyen érzéseim vannak, gondolta Jay.

Nem tudom elviselni a felesleges második fiú szerepét, akinek állandóan átnéznek a feje fölött, aki egy dúsgazdag ember szegény gyermekeként, nincstelenül vergődik a világban. Egyszerűen képtelen vagyok kibékülni ezzel a helyzettel.

Próbálta magától elhessegetni ezeket a bűnös gondolatokat. Készenlétbe vette fegyverét, feltöltötte a lőporserpenyőt, rácsukta a fedelet, majd felhúzta az elsütőszerkezetet. Mikor majd meghúzza a

ravaszt, a fedél abban a pillanatban felpattan, amint a szikrák felcsapnak a kovakőből. A serpenyőben lévő lőpor a szikráktól lángra lobban, a lángok a gyújtólyukon keresztül berobbantják a golyó mögött lévő, nagyobb mennyiségű lőport.

Megfordult és szétnézett a lejtőn. A szarvasok mit sem sejtve, békésen legelésztek. Lizzie kivételével már minden vadász elfoglalta a helyét, de a lány még mindig lopta a szarvasoktól elválasztó távolságot. Jay megcélozta a maga szarvasát, majd a puska csövét lassan Robert hátára fordította.

Szükség esetén azt is mondhatja, a döntő pillanatban könyöke megcsúszott a fagyos földön, a fegyver elbillent a célról, és a lövedék végzetes balszerencse folytán éppen a bátyja hátába fúródott. Apja esetleg sejtheti az igazságot, de soha nem lehet biztos abban, valójában mi történt. És ha már csak egy fia marad, akkor nem temeti-e magába a gyanakvását, és nem reá hagyományozza-e mindazt, amit eredetileg Robertnek szánt?

Lizzie lövése lesz a jel mindenki számára. A szarvasok meglepően lassan reagálnak a lövésre, emlékezett vissza Jay korábbi vadászataira Az első puskalövés után felkapják a fejüket, négy-öt szívdobbanásnyi ideig mereven állnak és figyelnek; ezután egyik közülük megmozdul, s a következő pillanatban az összes szétszalad. Hátrahagyják elesett társukat és a lemaradó sebesülteket.

Jay ismét elfordította fegyvere csövét, és újra a bikát vette célba. Természetesen nem fogja a bátyját megölni. Ez hallatlan gonosztett lenne. Biztosan egy életen keresztül kínozná a bűntudat.

De ha most visszariad, akkor vajon nem fogja élete végéig sajnálni? Amikor az apja újra megalázza azzal, hogy vele szemben Robertet részesíti előnyben, akkor vajon nem fogja-e csikorgatni a fogát, s nem tesz-e magának szemrehányást, miért nem oldotta meg a problémát, amikor még megtehette volna?

Fegyverének csöve ismét Robert felé fordult.

Lizzie nem siette el a dolgot. Jay megpróbált egyenletesen lélegezni, de szíve hevesen kalimpált.

Siess, Lizzie, siess már!

Látómezejének szélén mintha megjelent volna valami, de mielőtt még megmozdulhatott volna, Lizzie fegyverének dörrenését hallotta. Abban a pillanatban, ahogy Jay fegyvere is elsült, egy csizmás láb a magasba rúgta a csövét. Az a magasba emelkedett, a golyó pedig a levegőbe fúródott. Jay szíve elszorult a félelemtől és a bűntudattól, amikor Sir George dühtől eltorzult arcára pillantott.

– Gyilkos fattyú! – sziszegte feléje az apja.

7

A szabadban töltött nap után Lizzie korán elálmosodott. Vacsora után hamarosan bejelentette, lefekszik. Robert éppen nem volt a szobában, ezért Jay gyertyával udvariasan megvilágítva előtte a lépcsőt, felkísérte az emeletre. A kőből készült lépcsősoron felfelé haladva a fiú halkan megszólalt.

– Ha akarja, leviszem a bányába.

– Komolyan mondja? – kérdezte Lizzie, s azonnal kiment az álom a szeméből.

– Persze. Nem szoktam olyasmit mondani, amit nem gondolok komolyan – mosolyodott el Jay. – Le mer jönni velem?

– Igen! – felelte a lány izgatottan. – Mikor indulunk? – kérdezte türelmetlenül.

– Ma éjszaka. A vájárok éjfélkor kezdik a munkát, a szénhordók egy vagy két órával később.

– Valóban? – csodálkozott Lizzie. – Miért dolgoznak éjszaka?

– Ezek egész nap dolgoznak. A szénhordók késő délután fejezik be a munkát.

– De így alig marad idejük az alvásra…

– Ez legalább megakadályozza, hogy valami rosszat csináljanak.

– Egész életemet a szomszédos völgyben töltöttem, de mindeddig fogalmam sem volt, milyen sokat dolgoznak – csodálkozott a lány, egy kicsit ostobának érezve magát. Kíváncsi volt, vajon igaza lesz-e McAshnek, és a bányában tett látogatás valóban alapvetően megváltoztatja-e véleményét a dolgokról.

– Éjfélre készen kell lennie! – figyelmeztette Jay. – Férfiruhába kell bújnia! Magánál vannak még azok a ruhák?

– Igen.

– A konyhán keresztül jöjjön ki a házból. Majd gondoskodom róla, hogy nyitva is legyen. Az istálló udvarán találkozunk. Akkorra már felnyergelek két lovat.

– Hű, de izgalmas! – lelkesedett Lizzie.

– Akkor hát éjfélig! – suttogta Jay, s átnyújtotta a gyertyát a lánynak.

Lizzie belépett a hálószobájába. Jay megint jó hangulatban van, állapította meg magában. Korábban, fent a hegyekben ismét volt valami nézeteltérése az apjával. Senki sem tudta pontosan, mi történhetett, mert mindnyájan a szarvasaikra koncentráltak, de Jay elhibázta a magáét, és Sir George rettenetesen dühös volt. A veszekedést, bármi robbantotta is ki, hamar feledtette a pillanat izgalma. Lizzie tiszta, pontos lövéssel ejtette el a bikáját. Robert és Henry sebzett, de Roberté néhány méter után összeesett. Henryé viszont elment, de a kutyák meglehetősen hosszú üldözés után azt is terítékre hozták. Ennek ellenére mindenki tudta, valami történt. Jay a nap további részében, egészen mostanáig hallgatásba burkolózott. Most viszont egyszeriben felélénkült, és újra elbűvölően viselkedett.

Lizzie levette alsószoknyáját, lerúgta lábáról cipőit, majd egy takaróba burkolózva leült a nagy lánggal égő kandalló elé. Gondolatban továbbra is Jayjel foglalkozott. A társaságát nagyon szórakoztatónak tartotta. A jóképű, magas, kisportolt, elegáns fiatalember dús, hullámos, szőke sörénye egészen a vállái hullott alá. Lizzie alig várta, hogy éjfél legyen.

Kopogtak az ajtón. A következő pillanatban anyja lépett a szobába. Lizzie-be belenyilallt a bűntudat. Remélem, anya nem akar sokáig csevegni, gondolta nyugtalanul. Még nem volt tizenegy óra sem, tehát bőven volt ideje.

Anyja nagykabátot viselt, mint mindenki, amikor a Jamisson-kastély egyik szobájából a hosszú, jéghideg folyosón átment a másikba. Kabátja alatt a hálóingére ő is egy takarót terített. Kibontotta Lizzie haját, és kefélni kezdte.

Lizzie lehunyta a szemét, és elengedte magát. Ez az esti foglalatosság mindig visszaröpítette a gyermekkorába.

– Ígérd meg nekem, többé nem öltözöl férfiruhába! – mondta Lizzie legnagyobb meglepetésére. Anyja mintha kihallgatta volna, mire készülnek Jayjel. Óvatosnak kell lennie, hiszen különös érzékkel mindig megsejtette, ha valami rosszban sántikált. – Te már túlságosan is felnőtt vagy az ilyesmihez – tette még hozzá az asszony.

– Sir George nagyon jól szórakozott – tiltakozott Lizzie.

– De talán nem ez a legjobb módszer arra, hogy férjet szerezz magadnak.

– Úgy tűnik, Robertnek is tetszem.

– Igen, de lehetőséget kell adnod neki az udvarlásra. Tegnap a templomba menet te Jayjel elvágtattál, Robertet pedig faképnél hagytátok. Aztán ma este is azt a pillanatot választottad ki a távozásra, amikor Robert nem volt ott, így nem volt lehetősége felkísérni a szobádba.

Lizzie anyja arcát tanulmányozta a tükörben. Az ismerős vonások most elszántságot tükröztek. Lizzie nagyon szerette az édesanyját, ezért szeretett volna a kedvében járni. Képtelen volt viszont olyan gyerekké válni, mint amilyennek anyja szerette volna látni; ez teljesen ellentétben állt természetével.

– Bocsáss meg, anya! Egyszerűen eszembe sem jutottak ezek a dolgok – mentegetőzött szelíden.

– Kedveled Robertet?

– Ha reménytelen helyzetben lennék, akkor talán hozzá is mennék.

Lady Hallim letette a hajkefét, s leült a lányával szemben.

– Drágaságom, a helyzetünk valóban kétségbeejtően reménytelen.

– De hiszen mióta eszemet tudom, mindig is kevés volt a pénzünk!

– Így igaz. De mindig tudtunk kölcsönöket felvenni a birtokra, és időnk túlnyomó részét itt töltöttük, ahol saját szarvasainkat ettük, meg addig hordtuk a ruháinkat, amíg le nem szakadtak rólunk.

Lizzie-n ismét elhatalmasodott a bűntudat. Amikor anya költött valamire, akkor mindig neki vásárolt valamit, magának szinte semmit.

– Miért ne élhetnénk továbbra is így? – kérdezte a lány. – Semmi kifogásom nincs ellene, hogy továbbra is a szakács szolgálja fel az ételt, és kettőnknek közös szobalánya legyen. Szeretek itt lakni. Jobban szeretek a High Glenen sétálni, mint a Bond Streeten az üzleteket járni.

– Van egy határ, melyen túl már nem lehet kölcsönöket felvenni. Nem adnak több pénzt a birtokra.

– Akkor élünk a bérleti díjból, melyet a bérlőktől kapunk. Legfeljebb nem utazgatunk Londonba. Az edinburghi bálokba sem megyünk el. A papon kívül ebédre sem hívunk meg senkit. Úgy fogunk élni, mint az apácák, nem járunk társaságba sem.

– Tartok tőle, még ezt sem tehetjük meg. Már azzal fenyegetnek, hogy elveszik tőlünk a Hallim-házat és az egész birtokot.

– Ezt nem tehetik meg! – tiltakozott döbbenten a lány.

– Megtehetik. A jelzálog pontosan ezt jelenti.

– Kik azok az ők?

– Nos – folytatta távolba révedő tekintettel az anyja –, apád ügyvédje szerezte számunkra a kölcsönöket, ezért én sem tudom pontosan, ki adta a pénzt. De ennek most nincs is semmi jelentősége. A lényeg az, hogy aki a kölcsönt adta, most vissza akarja kapni a pénzét. Ha nem, akkor övé a birtok.

– Anya, valóban azt akarod ezzel mondani, hogy az otthonunkat is elveszítjük?

– Nem, drágaságom, nem veszítjük el, ha hozzámész Roberthez.

– Értem – bólogatott Lizzie szinte ünnepélyesen komoly arccal.

Az istálló épületén lévő állóóra tizenegyet ütött. Édesanyja felemelkedett a helyéről és arcon csókolta.

– Jó éjszakát, kedvesem! Aludj jól!

– Jó éjszakát, anya!

Lizzie elgondolkodva bámulta a tüzet. Már évek óta tisztában volt vele, előbb-utóbb ez a sors vár rá.

Feltűzte lebontott haját, felvette a férfiruhát, melyet előző nap viselt, s egy hajtűvel fejére erősítette a háromszögletű kalapot is. A

kandallóból kiszedett hamuval sötétebbé tette az arcát, de a parókát ezúttal elhagyta. A hideg miatt prémes kesztyűt húzott, ami legalább finom kezét is eltakarta.

Mikor éjfélt ütött az óra, gyertyát véve a kezébe elindult lefelé a lépcsőn.

Izgult, vajon Jay tartani fogja-e a szavát. Valami közbe is jöhetett neki, még az is előfordulhatott, hogy elaludt várakozás közben. Mekkora csalódás lenne! A konyhaajtót viszont a megállapodásukhoz híven nyitva találta, s mikor kiért az istálló udvarára, a fiú már ott várta két felnyergelt pónival. Suttogott hozzájuk, hogy csendben maradjanak. Egész teste megbizsergett, amikor Jay rámosolygott a holdfényes éjszakában. Nem szólt egy szót sem, csak a kezébe nyomta a kisebbik póni kantárszárát, majd a hátsó úton elindult kifelé az istálló udvaráról.

Az útra kiérve Jay levette a leplet a magával hozott lámpásról. Felültek a pónikra, folytatták az utat.

– Már attól féltem, meggondolta magát – szólalt meg Jay.

– Én pedig attól tartottam, várakozás közben elalszik – válaszolta a lány. Mindketten felnevettek.

A völgyön felfelé, a bányák irányába tartottak.

– Tegnap délután ismét összeveszett az apjával? – kérdezte Lizzie minden köntörfalazás nélkül.

– Igen – válaszolta kurtán Jay.

De ha kíváncsiságát ki akarta elégíteni, Lizzie-nek nem volt szüksége semmiféle bátorításra.

– Min kaptak megint össze?

Nem láthatta a fiú arcát, de hangjából érezhető volt, nem veszi jó néven a kérdezősködést. Ennek ellenére udvariasan válaszolt.

– Újra a régi dolgok.

– Ha ez jelent valami vigaszt, nekem is az a véleményem, nagyon elbántak magával.

– Valóban így van. Köszönöm – válaszolta Jay, s mintha kicsit meg is könnyebbült volna.

A bányához közeledve Lizzie lelkesedése és kíváncsisága egyre fokozódott Azt találgatta, milyen is lehet a bánya valójában, és vajon miért beszélt McAsh róla úgy, mintha az maga lenne a pokol.

Kegyetlen lesz a hőség, vagy belefagy még a lehelet is? Az emberek acsarkodnak egymásra és verekszenek, mint a ketrecbe zárt állatok? Büdös lesz, és mindenfelé patkányok rohangálnak? Vagy némaság és kísérteties csend uralkodik benne? Kezdett nyugtalankodni. Bármi is történjen, gondolta, legalább megtudom, milyen. McAsh nem gúnyolhat ki a tudatlanságomért.

Félóra elteltével maguk mögött hagytak egy jókora, elszállításra váró szénrakást.

– Ki járkál ott? – förmedt rájuk egy hang a sötétből, s az egyik vadőr lépett be Jay lámpájának fénykörébe. Pórázon egy kutyát tartott. A vadőrök eredetileg a szarvasokra vigyáztak, a vadorzókat tartották távol. De mostanában ők ügyeltek a rendre a bányák környékén, és ők őrizték a kibányászott szenet is.

Jay megemelte a lámpát, hogy láthatóvá váljon az arca.

– Bocsánat, uram. Bocsásson meg, Mr. Jamisson – mentegetőzött a vadőr.

Folytatták útjukat. A bánya bejáratát csak egy ló jelezte, mely állandóan körbejárva egy dobot forgatott. Közelebb érve Lizzie látta, a dobra egy kötél tekeredik, s a kötélen vödrök lógnak, melyek a bányából hozzák felszínre a vizet.

– A bányák mindig vizesek – magyarázta Jay. – A földből állandóan szivárog a víz. – A viharvert, fából készült, ócska vödrök lyukasak voltak, ezért a bánya bejárata előtti kis teret alattomos iszaptenger és jég borította.

Kikötötték lovaikat, és odaléptek a bánya bejáratához. A két méter átmérőjű, rézsútosan haladó, kanyarokkal tarkított nyílásban durván ácsolt falépcsők vezettek le a bánya mélyébe. Lizzie-nek fogalma sem volt, hol végződhet a lépcsősor.

Korlát sem volt mellette.

– Milyen mély a bánya? – kérdezte remegő hangon, s egy pillanatra elhatalmasodott rajta a félelem.

– Ha jól emlékszem, akkor ez pontosan hatvannégy méter – válaszolta Jay.

Lizzie nem szólt semmit, csak nyelt egy nagyot. Ha most meggondolná a dolgot, akkor Robert és Sir George ezt biztosan megtudná. Mindketten azt mondanák, hogy “megmondtam előre, a

bánya nem hölgyeknek való”. Ezt semmiképpen sem tudná elviselni. Inkább lemegy a korlát nélküli lépcsősoron hatvannégy méter mélyre a föld alá.

Összeszorította a fogát, s megszólalt:

– Mire várunk?

Ha Jay meg is érezte rajta a félelmet, akkor sem tett róla említést. Lámpájával világítva elindult előre. Lizzie követte, de szíve a torkában kalapált.

– Tegye a vállamra a kezét, úgy biztosabban tud haladni – szólalt meg néhány lépés után Jay. Lizzie készséggel engedelmeskedett.

Miközben lefelé ereszkedtek, az aknanyílás közepén vizesvödrök táncoltak fölöttük. Az üresek összeverődtek a teli edényekkel, ezért állandóan fröcskölt rájuk a jéghideg víz. Már maga előtt látta, ahogy megcsúszik a lépcsőn, és gurulni kezd lefelé, felborít legalább tucatnyi vödröt, aztán mire az akna aljára ér, már nem is lesz benne élet.

Kis idő elteltével Jay megállt, rövid pihenőt engedélyezve a lánynak. Lizzie bár erősnek és fürgének tartotta magát, most mégis úgy érezte, alig tudja lábait emelni, sőt a lélegzetvétel is nehezére esik. Azt a látszatot akarta kelteni, hogy egy cseppet sem fáradt, ezért megpróbált beszélgetést kezdeményezni.

– Úgy látom, elég sokat tud a bányáról. Tudja, honnan jön a víz, milyen mély a bánya, meg minden ilyesmit ismer…

– A családunkban mindig a szén volt a központi téma. A legtöbb pénz ebből származik. De hat évvel ezelőtt eltöltöttem egy nyarat Harry Ratchett-tel, a felvigyázóval is. Anya azt akarta, tanuljak meg mindent, ami az üzlettel kapcsolatos, mivel azt remélte, apa egyszer majd rám bízza az egésznek az irányítását. Hiú és ostoba ábránd volt.

Lizzie egészen megsajnálta a fiút.

Tovább folytatták útjukat. Néhány perc elteltével a lépcsősor egy deszkával fedett, alacsony emelvényen végződött, ahonnan két alagút is nyílott. Az alagutak bejárata alatt a mélység tele volt vízzel. A tavacskából a vödrök állandóan merték a vizet, de az alagutakból szivárgó patakocskák folyamatosan biztosították az utónpótlást.

Lizzie félelemmel vegyes kíváncsisággal benézett az alagút sötéten tátongó nyílásába.

A dobogóról Jay belépett az alagútba, megfordult, kezét nyújtotta Lizzie felé. Fogása erős és határozott, tenyere száraz volt. Mikor a lány belépett az alagútba, Jay az ajkához emelte a kezét, s megcsókolta. Lizzie-nek jólesett ez a kis lovagiasság.

Mikor megfordult, és újra elindult az alagútban, továbbra sem engedte el a lány kezét. Lizzie nem tudta, mit gondoljon a dologról, de nem is volt sok ideje töprengeni rajta. A lépteire kellett összpontosítania minden figyelmét. Sűrű szénpor terjengett a levegőben, Lizzie még az ízét is érezte a szájában. A mennyezet olyan alacsony volt, hogy többnyire csak erősen meggörnyedve haladhattak előre. Most már tudta, nagyon kellemetlen éjszaka előtt áll.

Megpróbált nem figyelni a kényelmetlenségre. A széles oszlopok közötti mélyedésekben gyertyafény pislákolt, ettől az egész olyan volt, mintha éjféli misén lenne egy hatalmas székesegyházban.

– Minden bányász egy három és fél méteres szakaszon dolgozik a szénfalnál, amit “szobának” neveznek – magyarázta Jay. – A szobákat másfélszer másfél méteres alapon nyugvó szénoszlopok választják el egymástól, melyekhez a bányászok nem nyúlnak, mivel az tartja a mennyezetet.

Lizzie tulajdonképpen ekkor jött rá, a feje fölött lévő hatvannégy méternyi föld és szikla a fejére zuhanhat, ha a bányászok nem végeznek lelkiismeretes munkát. Küzdenie kellett, hogy legyűrje magában a félelmet. Akaratlanul is megszorította Jay kezét, s a fiú viszonozta a szorítását. Ettől a pillanattól kezdve Lizzie nagyon is tudatában volt annak, hogy kéz a kézben haladnak előre. Ez cseppet sem volt ellenére.

Az első szoba, mely előtt elhaladtak, már üres volt. Feltehetően már kitermelték belőle a szenet. Néhány lépés után Jay megállt egy másiknál, ahol egy férfi dolgozott. Lizzie legnagyobb meglepetésére a bányász nem állva végezte a munkáját; az oldalán feküdt, és a padlóval egy szinten fejtette a szenet. A feje mellett egy fából készült tartóban gyertyaláng imbolygott, bizonytalan fénnyel megvilágítva a környéket. Kényelmetlen helyzete ellenére erőteljesen forgatta

csákányát. Minden csapása után a szerszám hegye belemélyedt a szénfalba, s így jókora darabokat sikerült kifeszítenie belőle. Lizzie döbbenten figyelt fel arra, hogy a bányász a szénfalból fakadó, patakzó vízben fekve dolgozik. A víz a szobából az alagút közepén haladó árokba csordogált. Belemártotta ujját a patakocskába, amit annyira hidegnek talált, hogy megborzongott. A bányász mégis levetette kabátját, sőt még az ingét is. Mezítlábasan, egyetlen rongyos nadrágban dolgozott. Meztelen hátán és vállán gőzölgött az izzadság.

Az alagút meglehetősen egyenetlennek bizonyult. A szénréteg vonalát követi, gondolta Lizzie. Egyre meredekebben kezdett emelkedni, amikor Jay egyszerre csak megtorpanva előremutatott, ahol az egyik bányász egy gyertyával csinált valamit.

– A sújtóléget vizsgálja – magyarázta Lizzie-nek.

Lizzie elengedte a fiú kezét, és egy sziklára leülve kiegyenesítette a derekát.

– Minden rendben? – kérdezte Jay egy kicsit aggodalmas arccal.

– Minden nagyszerű! – válaszolta a lány. – De mi az a sújtólég?

– Gyúlékony gáz.

– Gyúlékony?

– Igen. Ez okozza a legtöbb robbanást a bánvákban.

Ez első hallásra őrültségnek hangzott.

– Ha robbanásveszélyes, akkor miért tartja oda azt a gyertyát?

– A gázt csak így lehet felfedezni. Látni nem lehet, és a szagát sem érezni.

A bányász lassan emelte a gyertyát a mennyezet felé. Úgy tűnt, minden figyelmét a lángra összpontosítja.

– A gáz könnyebb a levegőnél, ezért a mennyezet alatt gyűlik össze – folytatta Jay a magyarázatot. – Ha kis mennyiségben van jelen, akkor a gyertya lángja körül kékes fénygyűrű alakul ki.

– És mi történik, ha sok van belőle?

– Egy robbanás átsegít bennünket a másvilágra.

Lizzie úgy érezte, ez volt az utolsó csepp a pohárban. Gyengének és kimerültnek érezte magát, a szája tele volt szénporral, ráadásul az a veszély is fenyegette őket, hogy felrobbannak. Megpróbált erőt venni magán.

Mindenesetre ez volt az utolsó alkalom, ezt szilárdan eldöntötte magában.

Egy darabig a gyertyát tartó bányászt figyelték. Az előrement néhány lépést az alagútban, ismét magasba emelte a gyertyát. Lizzie megfogadta magában, nem mutat félelmet. Igyekezett normális hangon feltenni a kérdéseit:

– És ha sújtóléget talál, akkor mi történik? Hogy lehet tőle megszabadulni?

– Meg kell gyújtani.

Lizzie nyelt egy nagyot. A dolog rosszabbul nézett ki.

– A bányászok egyike a kijelölt légaknász – magyarázta Jay. – Ebben a bányában éppen McAsh, az a zavarkeltő végzi ezt a munkát. Ennek a tudománya általában apáról fiúra száll. A légaknász a bánya gázszakértője. Ő tudja, mit kell csinálni.

Lizzie szeretett volna visszarohanni az alagútban a lejárat, a lépcsősor felé, és minél előbb kijutni a felszínre. Meg is tette volna, ha nem tartja megalázónak. Hogy távolabb kerüljön ettől az őrültséggel határos, veszélyes vállalkozástól, egy oldalfolyosó felé mutatott.

– Ott mi van? – kérdezte.

– Menjünk, és nézzük meg – nyújtotta felé Jay ismét a kezét.

Milyen furcsa csend van idelent, gondolta Lizzie, mikor ismét elindultak. Nem beszél senki feleslegesen. Néhány bányász mellett ott volt egy gyerek is, aki segített neki, de többségük egyedül dolgozott: a szénhordók még nem érkeztek meg. A csákányok hangját és a lezuhanó szén puffanását elnyelték a szénfalak. A talpuk alatt lévő sűrű, vastag szénpor minden zajt letompított. Időnként ajtón haladtak át, melyet egy aprócska gyerek azonnal be is csukott mögöttük. Ezek az ajtók szabályozzák a légáramlatot az alagutakban, magyarázta meg ezt is Jay.

Egyszerre csak egy elhagyatott szakaszhoz értek. Jay megállt egy pillanatra.

– Úgy látszik, ezen a részen mar kitermelték a szenet – emelte magasba a lámpáját, aminek pislákoló fényudvarán túl megcsillantak a sötétben kuksoló patkányok apró szemei. Minden bizonnyal azon a maradékon élhettek, amit a bányászok hátrahagytak maguk után.

Lizzie észrevette, Jay arca olyan fekete a szénportól, mint a bányászoké. A szénpor mindenhova beférkőzött. Mulatságosan festett, ezért a lány elmosolyodott.

– Mi történt? – érdeklődött a fiú.

– Az arca tiszta fekete!

Jay is elmosolyodott, ujja hegyével megérintette a lány arcát.

– És mit gondol, a magáé milyen?

– Óh, nem! – kacagott fel Lizzie amikor végre rájött, ő ugyanígy nézhet ki.

– Azért így is nagyon szép – mondta Jay, majd magához vonta, és megcsókolta.

A lány meglepődött, de nem ellenkezett; nagyon jólesett neki. A fiú ajkai kemények és szárazak voltak, s Lizzie kis borostát érzett a felső ajka fölött. Mikor a csók véget ért, Lizzie kimondta, ami azonnal az eszébe jutott:

– Ezért hozott le ide?

– Megbántottam talán?

Az udvarias és előkelő társaságban valóban nem volt szokás, hogy valaki megcsókoljon egy lányt, aki nem a menyasszonya. Most a szabályok szerint sértve kellene érezze magát, de őszintén bevallva ő is élvezte a csók ízét.

– Jobb lenne visszafordulni – mondta zavartan.

– Foghatom továbbra is a kezét?

– Igen.

Úgy látszott, Jay ezzel is beérte. Elindultak visszafelé. Kisvártatva a lány megpillantotta azt a sziklát, melyen korábban megpihent. Megálltak, s figyelték, ahogy a bányász dolgozik. Lizzie-nek eszébe jutott a csók, és ettől enyhe bizsergést érzett az ágyékában.

A bányász már a szoba teljes szélességében kifejtette alul a szenet, és most feljebb kezdett csákányozni. A többiekhez hasonlóan ő is félmeztelenül dolgozott. Hátán megfeszültek, táncoltak a hatalmas izmok, ahogy csákányát a szénfalba mélyesztette. Mivel már nem volt, ami alátámassza, a széndarabok szinte saját súlyuktól hullottak le a falból, és halmozódtak fel jókora kupacokban a földön. Amikor repedés támadt a szénfalon, a

bányász fürgén hátrahúzódott, várta a szén lezuhanását. Közben köpködte a szájába csapódott apró széndarabokat.

Már a szénhordók is kezdtek szállingózni. Kezükben gyertyát és fából készült lapátot tartottak. Lizzie számára ez idáig ez a látvány okozta a legnagyobb döbbenetet.

Kivétel nélkül nőket és kislányokat látott maga körül.

Soha nem érdeklődött aziránt, vajon mivel foglalkoznak a bányászfeleségek és a lánygyermekek. Eddig eszébe sem jutott, hogy napjaikat és fél éjszakájukat ők is munkával töltik a föld alatt.

Zsivalygásuk egyszerre betöltötte az alagutat, a körülöttük lévő levegő is kezdett felmelegedni. Lizzie kénytelen volt kigombolni a kabátját. Az alagútban uralkodó sötétségben az asszonyok nem vették észre a látogatókat, ezért egyáltalán nem tettek féket a nyelvükre. Pontosan előttük egy idősebb férfi beleütközött az egyik terhesnek látszó nőbe.

– Félre a kibaszott útból, Sal! – mordult rá durván az asszonyra.

– Te menj félre abból a kibaszott útból, te vak balfasz! – vágott vissza az asszony.

– A fasz nem vak, annak legalább egy szeme van – szólalt meg egy másik asszony, s az egész társaság harsányan felnevetett.

Lizzie döbbenten hallgatta a társalgást. Az ő világában a nők soha nem mondták azt, hogy “kibaszott”, a “balfaszról” pedig csak sejtette, mit jelent. Már az is meglepetés volt a számára, hogy van még olyasmi, amin ezek az asszonyok nevetni tudnak azok után, hogy éjszaka két órakor kelnek ki az ágyból, utána meg tizenöt órát dolgoznak egyhuzamban a föld alatt.

Furcsán érezte magát. Itt minden természetes és pontosan érzékelhető volt: a sötétség, hogy Jay a kezét fogja, a félmeztelenül szenet fejtő bányászok, Jay csókja, az asszonyok közönséges harsánysága. Mindez egyszerre volt megrendítő, de lelkesítő is. Érezte, ereiben felgyorsul a vér, bőre kipirul, és szíve hevesen kalapál.

A hangzavar lassan alábbhagyott, a szénhordók pedig hozzáláttak a munkához.

– Miért nők végzik ezt a munkát? – fordult Lizzie ismét Jay-hez, s továbbra sem akart hinni a szemének.

– A bányászt annak a szénnek a mennyisége után fizetik, amit lentről eljuttat a bánya bejáratáig – kezdte Jay újra a magyarázatot. – Ha még a szénhordónak is fizetnie kellene, akkor annyival kevesebb jutna a családnak. Ezért végeztetik el ezt a munkát az asszonyokkal és a gyerekekkel. Mindnyájan ugyanezt csinálják.

A nagy kosarak hamarosan megteltek. Lizzie elborzadva figyelte, ahogy két asszony az egyiket megemeli, s egy harmadik előregörnyesztett hátára segíti. Az asszony felnyögött a súly alatt. A kosarat egy homlokán keresztülvetett szíjjal tartotta meg a hátán, majd kétrét görnyedve elindult az alagútban a kijárat felé. Lizzie azon tanakodott magában, miként tudja ezt a súlyt egy meredek lépcsősoron hatvan méter magasra felvinni.

– Valóban olyan nehéz ez a kosár, mint amilyennek látszik? – kérdezte hitetlenkedve.

Az egyik közelben álló bányász véletlenül meghallotta a kérdést.

– A kosárba hatvan kiló szén fér – mondta. – Nem akarja véletlenül kipróbálni, fiatalúr?

– Nem, egyáltalán nem – válaszolta aggodalmaskodva Jay, mielőtt még Lizzie szólásra nyithatta volna a száját.

– Vagy talán egy félkosárnyit, mint amilyet ez a csöppség cipel? – erősködött továbbra is a bányász.

Egy tíz-tizenegy év körüli, rongyokba burkolózott fejkendős kislány közeledett feléjük. Mezítláb volt, és hátán egy szénnel félig megtöltött kosarat cipelt.

Lizzie észrevette, Jay ismét tiltakozásra nyitja a száját, de ő sietve megelőzte.

– De! – válaszolta határozottan. – Hadd érezzem a súlyát!

A bányász megállította a kislányt, az egyik asszony pedig leemelte hátáról a kosarat. A gyerek egy szót sem szólt, de látszott rajta, jólesik neki a kis pihenő.

– Hajoljon előre, uram – szólalt meg ismét a bányász. Lizzie engedelmesen követte az utasítást, s az asszony a kosarat a lány hátára lendítette.

Bár felkészült a dologra, a súly mégis sokkal nehezebb volt annál, mint amire számított. Egyetlen másodpercig sem volt képes megtartani. Lábai megcsuklottak, és a kosárral együtt a földre

zuhant. Nyilvánvalóan számítva a dologra, a bányász még estében elkapta, s Lizzie hatalmas megkönnyebbülést érzett, amikor az asszony gyorsan leemelte hátáról a kosarat.

A közelben ácsorgó asszonyok a fíatalúr gyengesége láttán hangos hahotára fakadtak. A bányász elkapta az előrezuhanó Lizzie-t, és szilárdan tartotta erős karjában. A lány az ingén keresztül érezte, amint egy lópatkó keménységű, kérges tenyér tapad a mellére. Hallotta azt is, a férfi felhördül a meglepetéstől. A tenyere kicsit összeszorul, mintha csak ellenőrizni akarná, nem tévedett-e; Lizzie-nek jókora, telt keblei voltak, néha saját maga is zavaróan nagynak tartotta őket; de egy pillanattal később már a kéz le is csúszott róluk. A bányász felemelte a földről, megfogta a vállát, s kikerekedett szemekkel meredt rá szénporos arcából.

– Miss Hallim! – suttogta döbbenten.

Lizzie is csak akkor jött rá, a bányász nem más, mint Malachi McAsh.

Néhány pillanatig még megbabonázva bámultak egymásra, s az asszonyok nevetgélése is csak egész távolról szűrődött el hozzájuk. A pillanatig tartó véletlen érintést Lizzie hallatlanul izgatónak találta, s tudta, a férfi is ugyanezt érzi. Egy röpke pillanatra közelebb érezte magához, mint Jayt, annak ellenére, hogy Jay már megcsókolta, és kézen fogva járták végig a bányát. Hirtelen egy újabb hang hasított bele az általános zsongásba.

– Mack! Ezt nézd meg: – kiáltotta egy szénportól fekete arcú nő, s gyertyát tartott a magasba. McAsh a nőre nézett, majd visszapillantott Lizzie-re, aztán mintha sajnálna valamit befejezetlenül otthagyni, elengedte a lány vállát, és elindult a nő felé.

– Igazad van, Esther! – mondta a gyertya lángjába bámulva, majd Lizzie-re és Jayre most már rá sem hederítve a többiek felé fordult. – Van egy kis sújtólég a bányában. – Szavai hallatára Lizzie azonnal futni, menekülni szeretett volna, de McAsh továbbra is nyugodtnak látszott. – Ahhoz még kevés, hogy leadjuk a vészjelzést, legalábbis most még kevés. Megnézzük máshol is, mennyire terjedt szét.

Lizzie hihetetlennek tartotta ezt a higgadtságot. Milyen emberek ezek a bányászok? Bár brutálisan kemény életük volt, tartásuk

mégis megingathatatlannak látszott. Élete az övékhez képest hiábavalóan könnyűnek és céltalannak tűnt.

– Azt hiszem, már éppen eleget láttunk – mormogta Jay megfogva Lizzie karját.

A lány nem vitatkozott. Kíváncsiságát sikerült kielégítenie. Háta már fájt az állandó görnyedezéstől, fáradtnak és piszkosnak érezte magát. Az egész annyira félelmetes és nyomasztó volt, hogy szeretett volna már a felszínen lenni, s újra érezni arcán a szél simogatását.

Sietős léptekkel indultak el a folyosón a kijárat felé. A bánya élete közben a megszokott módon zajlott, s előttük és utánuk is szénhordók népesítették be a sötét alagutat. Az asszonyok a szabadabb mozgás érdekében a térdük fölé kötötték szoknyájukat, és a foguk között tartott gyertyával világították meg az utat maguk előtt. Lassan vonszolták magukat hatalmas terhük alatt. Lizzie észrevette, az egyik bányász a lányoktól és asszonyoktól mit sem zavartatva egyszerűen odaállt a folyosó közepén húzódó árok mellé, kigombolta nadrágját, s könnyített magán. Nem talál magának valami félreeső helyet? – gondolta, de aztán azonnal rájött, itt a föld alatt ismeretlen fogalom a félreeső hely.

Közben odaérve a dobogóhoz elindultak felfelé a lépcsősoron. A szénhordók kisgyermekekhez hasonlóan négykézlábra ereszkedve, egyenletes tempóban, mászva haladtak a kijárat felé. Már nem hangzott el egyetlen felesleges szó sem, a tréfálkozás is megszűnt; az asszonyok és gyerekek hatalmas terhük alatt izzadva, nyögdécselve kapaszkodtak felfelé. Kis idő elteltével Lizzie-nek meg kellett állnia, hogy egy kicsit kifújja magát, de a szénhordók egy pillanatnyi szünetet sem tartottak. Megalázottságot és bűntudatot érzett, amikor látta, az apró gyermeklányok mint haladnak el mellette hatalmas teherrel a hátukon, közben potyog szemükből a könny a fájdalomtól és a kimerültségtől. Egy-egy gyermek néha lelassította lépteit, vagy megállt egy pillanatra, hogy aztán az anyjától kapott szidalmak vagy ütések után újra folytassa útját. Lizzie szerette volna vigasztalóan megsimogatni őket. Az éjszaka felgyülemlett élményei dühös kifakadásra késztették.

– Esküszöm – szólalt meg szenvedélyesen –, hogy amíg élek, soha nem engedek szenet bányászni a birtokomon!

Mielőtt Jay még válaszolhatott volna valamit, megszólalt a csengő.

– A vészjelző! – szólalt meg a fiú. – Biztosan nagyobb mennyiségű sújtólég halmozódott fel valahol.

Lizzie felnyögött, de azonnal feltápászkodott a helyéről. Úgy érezte, mintha valaki kést döfött volna a lábikráiba. Soha többé, gondolta magában.

– Majd én viszem! –jelentette ki Jay határozottan, s minden teketóriázás nélkül vállára kapva a lányt elindult felfelé.

8

A sújtólég félelmetes sebességgel áradt szét a bányában.

A kék lángocskát kezdetben csak akkor lehetett felfedezni, amikor a gyertyát közvetlenül a mennyezet alá emelte, de néhány perccel később már a mennyezettől majdnem fél méterrel alacsonvabban is érzékelhető volt. Mack kénytelen volt abbahagyni a további mérést, nehogy a gáz berobbanjon, mielőtt a bányát sikerül kiüríteni.

Gyorsan, izgatottan kezdte kapkodni a levegőt. Megpróbálta tiszta fejjel átgondolni a helyzetet.

Normális körülmények között a gáz csak lassan halmozódott fel, de most valami más történhetett. A sújtólég minden bizonnyal egy már kimerült és lezárt szakaszon gyűlt össze, aztán a régi szénfal megrepedt, és a gáz gyorsan ömleni kezdett a munkaterületre.

Az itt dolgozó férfiak, nők, gyerekek mindegyike gyertyafény mellett dolgozott. A kis mennyiségben összegyűlt sújtóléget biztonságosan el lehet égetni, a közepes mennyiség belobban, s összeéget mindenkit, aki csak a közelben van. Ha nagy mennyiségben halmozódik fel, akkor felrobban.

Mély lélegzetet vett. Legfontosabb most az, hogy mindenki a lehető leggyorsabban elhagyja a bányát. Teljes erővel rázta a csengőt, közben tizenkettőig számolt. Mire abbahagyta, a bányászok

és a szénhordók már a kijárat felé igyekeztek. Az anyák gyorsabb haladásra ösztökélték gyermekeiket.

Mindenki menekült, csak az ő két szénhordója, a testvére, Esther és unokatestvére, az erős felépítésű, kicsit kapkodó, ügyetlen Annie maradt mellette. A két nő a szénlapátokkal lázas ütemben egy nem túlságosan mély árkot kezdett ásni az alagút padozatában, olyan szélességben és hosszúságban, melyben, ha kényelmetlenül is, de nagy nehezen elfértek. A fiú közben lekapta szobája mennyezetéről a madzagon lógó, olajos rongyokba csavart csomagot, majd a vágatba rohant.

Szülei halála után a bányászok közül néhányan kétségüknek adtak hangot, elég felnőtt-e már Mack ahhoz, hogy ellássa a légaknász feladatkörét. A felelősségteljes munka mellett egyben a légaknászt tekintették a közösség vezéregyéniségének is. Őszintén szólva Macknek is kétségei voltak, meg tud-e birkózni majd ezzel a kettős feladattal. A munkát viszont nem akarta senki elvállalni, mert nem fizettek érte, ráadásul nagyon veszélyes is volt. Mikor aztán az első veszélyes helyzettel sikeresen megbirkózott, a morgolódás is abbamaradt. Már büszke volt arra, hogy az idősebb bányászok is megbíznak benne, s ez a büszkeség egyben arra kényszerítette, hogy akkor is nyugodtnak és magabiztosnak mutassa magát, amikor halálosan rettegett.

Közben odaért az alagút bejáratához. Az utolsók már a lépcsőkön igyekeztek a felszínre. Macknek most meg kellett szabadulnia a gáztól. Erre az volt az egyetlen módszer, ha elégeti.

Ördögi balszerencse, amiért ennek éppen ma kellett megtörténnie. Ma volt a születésnapja, mára időzítette a szökését is. Most már bánta is túlzott óvatosságát, hogy nem indult el a völgyből már vasárnap este. Azzal győzködte magát, ha még egy-két napot vár, akkor Jamissonék azt hiszik, már nem gondol szökésre, és az éberségük alábbhagy. Majd megszakadt a szíve arra a gondolatra, hogy a bányában töltött utolsó órái alatt újra kockáztatnia kell az életét, megmentve azt a bányát, amit úgyis örökre elhagy.

Ha a sújtóléget nem sikerül elégetni, akkor a bányát bezárják. Egy bányászfalu számára a bánya bezárása pedig azt jelentené, amit a pusztító jégeső a parasztok számára: az emberek éhezni

fognak. Mack soha nem tudta elfelejteni azt a borzalmat, amit négy évvel ezelőtt a bánya utolsó bezárása jelentett. A gyötrelmes hetek alatt a falu legidősebb és legfiatalabb lakói, köztük az ő szülei is, meghaltak. Az anyja halálát követő napon Mack téli álomra elhúzódott üregi nyulakat ásott ki a fagyos földből, a még mindig kábult állatoknak a nyakát törte, s ezek húsa mentette meg Esther és az ő életét.

Fellépett a dobogóra, leszedte a nedvességtől óvó olajos rongyokat a csomagról. Abban egy ugyancsak olajos rongyokból és száraz fadarabokból összeállított jókora fáklya, egy köteg zsineg s a bányászok által használt félgömb alakú, feldőlést megakadályozó deszkalapra erősített gyertyatartónak egy nagyobb változata került elő. Mack a fáklyát gondosan a tartóba erősítette, a zsineget a talpra kötötte, és egy gyertyával meggyújtotta a fáklyát, ami azonnal lángra lobbant. Itt biztonságban éghetett, hiszen a levegőnél könnyebb sújtólég nem gyűlhet össze a bánya legmélyebb pontján. De az égő fáklyát valahogy be kell juttatnia az alagútba.

Egy hirtelen mozdulattal belemártózott a dobogó mellett lévő vízgyűjtő gödörbe, a jéghideg vízzel átitatta ruháját, alaposan benedvesítette a haját, megóvandó magát az égési sérülésektől. Ezután sietős léptekkel elindult vissza a vágatba, lassan gombolyította le a zsineget, közben az alagút padlóját figyelve félrerugdosta a nagyobb köveket és széndarabokat, melyek akadályozhatnák az égő fáklya útját, amikor majd behúzza az alagútba.

Mikor odaért Estherhez és Annie-hez, a földre tett egyetlen gyertya fényénél látta, közben már minden szükséges előkészület megtörtént. Az árkot kiásták, Esther meg éppen egy pokrócot áztatott be a vízelvezető csatornába. Ahogy megérkezett, a víztől csöpögő pokrócot a lányok azonnal köréje csavarták. A máris csontig összefagyott Mack a zsineg végét kezében tartva befeküdt a kiásott árokba. Annie melléje térdelt, és a fiú legnagyobb meglepetésére szenvedélyesen szájon csókolta. Az árkot ezután a két nő deszkalapokkal befedte. Ezzel el is volt zárva a külvilágtól.

Sustorgó zaj hallatszott. Esther és Annie még a deszkalapokat is megöntözte vízzel, hogy az is védje a tűztől, melyet saját maga

készült meggyújtani. Az egyik nő ezután három erőteljeset koppantott a deszkán, ami azt jelentette, ők is elhagyják a bányát.

Mack lassan elszámolt százig, ami alatt a lányok biztonságosan kijuthattak az alagútból.

Ezután félelemtől elszorult szívvel kezdte húzni a zsinórt, vele együtt az égő fáklyát a robbanógázzal már félig elárasztott alagútba.

Jay felvitte Lizzie-t a lépcsősor tetejére, a bánya bejáratánál aztán letette a fagyos, átázott földre.

– Nincs semmi baja? – kérdezte aggodalmaskodva.

– Jó ismét a felszínen – válaszolta a lány hálás tekintettel. – Nem tudom eléggé megköszönni, hogy felhozott a lépcsőn. Biztosan nagyon el is fáradt.

– Egy kosár szénnél azért jóval könnyebb volt – mosolygott rá Jay.

Úgy beszélt, mintha meg sem kottyant volna neki ez a súly, de azért a lábai egy kicsit bizonytalanul tartották, amikor elindultak a bánya bejáratától. Ennek ellenére magabiztosan, botladozás nélkül hozta fel a mélyből.

Még órák választottak el a virradattól. Újra havazni kezdett, de most nem lassan, puhán szállingózó hópelyhek hullottak. hanem éles jégdarabkákkal kevert darát sodort a szél Lizzie szemébe. Mikor az utolsó bányász is kilépett a bánya nyílásán, Lizzie észrevette azt a fiatalasszonyt, akinek a gyerekét vasárnap keresztelték. Ha emlékei nem csalnak, akkor Jen volt a neve. Bár a kisbabája még alig lehetett idősebb egyhetesnél, a szerencsétlen asszony máris teli kosárral hordta a szenet. Szülés után még pihenésre lenne szüksége, fordult meg Lizzie fejében a gondolat. Kosarának tartalmát ráöntötte egy szénkupacra, s a felvigyázónak pedig átadta fából készült jelzőjét. Lizzie csak sejtette, ezeket a jelzőket használják hétvégeken a heti kereset kiszámítására.

Lizzie továbbra sem vette le tekintetét az asszonyról, aki nagyon nyugtalannak látszott. Feje fölé emelte gyertyáját, és gyors léptekkel furakodott keresztül az összeverődött hetven-nyolcvan bányász és szénhordó között, tekintetével pásztázta az arcokat, közben hangosan kiáltozott. “Wullie! Wullie!” Úgy tűnt, a gyerekét keresi.

Közben összeakadt a férjével, akivel gyorsan néhány ijedt szót váltottak.

– Nem! – sikoltott fel az asszony kétségbeesetten, majd odaviharzott a bánya bejáratához, és rohanni kezdett lefelé a lépcsőn.

Férje is odament a lejárathoz, majd visszatért a többiekhez. Arcára kiült a tanácstalanság és a kétségbeesés.

– Mi történt? – fordult Lizzie a férfihoz.

– Nem találjuk a kisfiúnkat. Az asszony azt hiszi, lent maradt a bányában.

– Óh, nem! – kiáltott fel Lizzie, és ő is lenézett a bánya sötéten tátongó lejáratába. Odalent valami fáklyához hasonló fényforrást látott, de az egyszer csak megmozdult, és eltűnt az alagútban.

Mack nem először birkózott meg ilyen feladattal, de ez a mostani sokkal ijesztőbbnek tűnt minden előzőnél. Apjának volt már dolga hasonló helyzettel, de amikor szombaton esténként a tűzhely előtt mosakodott, Mack jól látta a testét borító égési sérülések nyomait.

Egész testében remegett a jeges vízzel átitatott pokróc alatt. Miközben folyamatosan húzta zsineggel a fáklyát maga és a felgyülemlett gáz felé, azzal próbálta megnyugtatni magát, hogy Annie-re gondolt. Együtt nőttek fel, mindig is kedvelték egymást. Izmos, bővérű teremtés volt. Nyilvánosság előtt még soha nem csókolta meg, ha viszont kettesben maradtak, akkor sokszor megtette. Már alaposan megismerték egymás testét, megtanulták, hogyan kell a másiknak gyönyört okozni. Már mindent kipróbáltak együtt, csak azt nem, amire Annie azt mondta: gyereket csinálni. Már majdnem csinálták azt is…

Egyre nehezebben tudta csak húzni a zsinórt, ebből sejtette, a fáklya elért az alagút kanyarulatához, és a falhoz súrlódik. Ha kinézne, akkor már biztosan látná a lángját is. De a gáz már minden pillanatban robbanhat.

Hirtelen hangot hallott.

Először azt hitte, valami természetfölötti lénynek, kísértetnek vagy démonnak hangját hallja.

Aztán rájött, szó sincs ilyesmiről, csupán egy rémült kisgyerek sírása jutott el hozzá.

– Hol vagytok? Hol vannak az emberek?

Macknek a szívverése is elállt, de azonnal tudta, mi történt. Mikor kisgyerekként a bányában dolgozott, a tizenöt órás munkanap alatt többször előfordult, hogy a kimerültségtől elaludt. Ez a gyerek ugyanígy járhatott. A vészjelzést is átaludta, azután hirtelen felriadt, látta, hogy a bánya teljesen elnéptelenedett, és elhatalmasodott rajta a pánik.

Mack egy másodperc törtrésze alatt rájött, mit kell tennie.

Az égő fáklya megvilágította a környéket. Már látta is a gyereket, amint könnyeit dörzsölgetve, zokogva jön feléje az alagútban. Felismerte: Wullie volt, unokatestvérének, Jennek kisfia.

– Mack bácsi! – kiáltott fel örvendezve a kisfiú, amikor megpillantotta.

Mack a gyerek felé rohant, menet közben hámozva ki magát a nedves pokrócból. A sekély árokban nem volt elég hely kettejük számára: meg kellett próbálniuk kijutni a bányából, mielőtt még a gáztömeg berobban. Mack gyorsan körültekerte a gyereket a vizes pokróccal.

– A bányában sújtólég van. Wullie. Ki kell jutnunk innen! – mondta, majd hóna alá kapva a fiút rohanni kezdett a kijárat felé.

Az égő fáklya felé közeledve azon imádkozott, nehogy a gáz pont most robbanjon. – Ne! Még ne! – hallotta saját ordítását, de már el is rohant a fáklya mellett.

A gyerek könnyű volt, de görnyedten nehéz szaladni, amit a talajt borító vastag porréteg, egy-egy sikamlós íszaptócsa vagy nagyobb kődarab tovább nehezített. Mack hanyatt-homlok rohant kifelé, néha megbotlott, bukdácsolt; de azért talpon tudott maradni, s várta a dörrenést, mely minden bizonnyal az utolsó hang lesz, amit életében hallani fog.

Mikor az alagút kanyarulatánál befordult, akkor már a fáklya pislákoló fénye is a semmibe veszett. Továbbrohant előre a sötétben, de néhány lépés után a falba ütközött. Elesett, Wullie-t is kiejtette a kezéből. Sietve és káromkodva tápászkodott fel a földről.

A kisfiú újra sírni kezdett. Mack a hang után megtalálta, s ismét karjába vette. Kénytelen volt lassabban folytatni útját. Szabad kezével a folyosó falát tapogatva átkozta a sötétet. Úgy látszik, a sors megkönyörült rajta, mivel az alagút bejáratánál egy gyertya imbolygó lángját vette észre, majd azonnal meghallotta a gyerekét szólítgató Jen hangját.

– Itt van velem, Jen! – ordította Mack ismét futásnak eredve. – Azonnal menj vissza!

Az asszony rá sem hederítve jött velük szemben. Macket már csupán néhány méter választotta el az alagút biztonságot és menekvést jelentő végétől.

– Vissza! – ordította, de az asszony úgy tett, mintha nem is hallotta volna.

Mack egyenesen nekirohant, szabad karjával megragadva szinte söpörte a kijárat felé.

Ekkor a gáz berobbant.

A másodperc törtrészéig éles süvöltést hallott, majd fülsiketítő robbanás következett. A talaj is megremegett a lába alatt. Úgy érezte, mintha egy hatalmas ököllel hátba csapták volna, lába fölemelkedett a földről, Wullie és Jen kiszakadt karjaiból. Érezte, repül a levegőben, hatalmas forróság veszi körül, s amikor már biztos volt benne, hogy most következik a vég, akkor fejjel a jéghideg vízbe zuhant. Azonnal tudta, a vízgyűjtő medencébe vetette a robbanás ereje.

Életben volt!

A felszínre bukva kitörölte szeméből a vizet.

A deszkából ácsolt dobogó és a lépcső helyenként tüzet fogott. A lángnyelvek bevilágították a környéket. Mack észrevette Jent, amint fuldokolva felbukkant a vízből. Kiemelte a medencéből.

– Wullie hol van? – kérdezte Jen még mindig levegő után kapkodva.

Talán a gyermek elvesztette az eszméletét, gondolta Mack. A medence egyik oldalától a másikig lökte magát, közben beleütközött a kötélre erősített vízmerő vödrökbe, melyek a robbanás következtében most tehetetlenül lebegtek a medencében. Hirtelen valami úszó tárgyat vett észre a víz felszínén, melyről kiderült, nem

más. mint Wullie. Kiemelte a gyereket a dobogóra az anyja mellé, s ő maga is kimászott a vízből.

Wullie egyszer csak felült, krákogva köpködte a vizet.

– Hála istennek! – zokogta Jen. – Életben van!

Mack visszanézett az alagútba. Néhol lidércfényre emlékeztető, apró, kékes lángnyelvek világítottak.

– Tűnés innen felfelé! – kiáltott rá az asszonyra. – Másodszor is robbanhat! – mondta. Jen vállára kapta a gyereket; Wullie súlya meg sem kottyant egy olyan nőnek, aki megszokta, hogy a tizenöt órás műszak alatt, tele kosárral a hátán hússzor is megtegye ezt az utat.

Mack hirtelen megtorpant, és a lépcsőfokokat nyaldosó lángnyelvekre pillantott. Ha a lépcső leég, akkor a bánya akár több hétre bezárhat, amíg nem sikerül újjáépíteni. Megkockáztatott néhány másodpercet, és a medencéből vett vízzel eloltotta a lángokat, majd ő is Jenék nyomába eredt.

Mikor szédelegve a kijárathoz ért, kimerültnek, összetörtnek érezte magát. Azonnal körbevette a tömeg, a kezeit szorongatva, a hátát veregetve gratuláltak neki. A sokaság egyszerre csak kettévált Jay Jamisson és társa előtt, akiről Mack már tudta, nem más. mint a férfiruhába öltözött Lizzie Hallim.

– Jó munka volt, McAsh! – szólalt meg Jay – A családom nagyra értékeli a bátorságát.

Nagy képű szarházi, gondolta magában Mack.

– Valóban nincs más módszer a sújtólég megszüntetésére? – kérdezte Lizzie még mindig döbbenten.

– Nincs – válaszolta Jay.

– Már hogyne lenne! – hördült fel Mack.

– Valóban? – csodálkozott Lizzie. – És micsoda?

– Szellőzőjáratokat kell nyitni, melyeken keresztül a gáz eltávozhat, mielőtt felgyülemlene – mondta Mack, s egy mély lélegzetet véve még hozzátette – Jamissonéknak ezt már nagyon sokszor elmondtuk.

A körülöttük álló bányászok bólogatva helyeseltek.

– Akkor miért nem csinálják meg? – fordult Lizzie ismét Jay felé.

– Maga nem ért az üzlethez! De miért is értene? – válaszolta Jay. – Senki sem hajlandó fizetni egy drágább módszerért, amikor egy

olcsóbbal is ugyanazt az eredményt lehet elérni. Ha így tenne, akkor nem lenne versenyképes a piacon. Ez már gazdaságtan.

– Nevezze olyan cifrán, ahogy csak akarja – háborgott Mack –, de az egyszerű emberek ezt csak kapzsiságnak hívják.

9

Mire Jay és Lizzie visszaért a kastélyba, nyolc-tíz szolga már a házban szorgoskodott. Meggyújtották a tüzeket, meg gyertyafény mellett a folyosókat söpörték. Lizzie szénportól feketén, fáradtságtól félájultan, suttogva köszönte meg Jaynek a kirándulást, majd feltántorgott a szobájába. Jay egy kád forró vizet kért a szobájába, s habkővel dörzsölte ki bőréből a beleivódott szénport.

Az elmúlt negyvennyolc órában nagy horderejű dolgok történtek életében: az apja nevetséges örökséget hagyott rá, anyja megátkozta az apját, ő megpróbálta megölni a saját bátyját, de gondolatai most mégsem ezekkel voltak elfoglalva. Az ágyán heverészve egyre csak Lizzie járt az eszében. A kádból felszálló párafelhőben is a lány szemtelen kis arcát látta pajkosan rámosolyogni. Szemei sarkában apró ráncocskák futottak össze a nevetéstől. Minden szavával ingerkedett vele, izgatta, egyben bátorította is. Eszébe jutott, milyen érzés volt a karjaiban tartania, mikor felvitte a lépcsőn a felszínre. Kíváncsi volt, vajon a lány is foglalkozik-e vele gondolatban. Biztosan ő is rendelt egy forró fürdőt, hiszen aligha fekhetett le olyan mocskosan, ahogy a bányából visszaérkezett. Lelki szemei előtt látta, amint meztelenül a kandalló előtt állva a testét szappanozza. Szeretett volna vele lenni, kivenni a szivacsot a kezéből, gyengéden letörölni a szénport a melleiről és a domborulatairól. Már maga a gondolat is felizgatta. Kiugrott a kádból, és egy durva törülközővel megtörülközött.

Egy cseppet sem volt álmos. Szeretett volna valakivel beszélgetni az éjszakai kalandról, de Lizzie most minden bizonynyal órákig aludni fog. Az anyja jutott eszébe. Benne megbízhat. Néha ugyan

rávette, hogy olyasmit csináljon, amihez semmi kedve sem volt. de azért mindig mellette állt.

Megborotválkozott, tiszta ruhát vett fel, s elindult anyja szobája felé. Mint ahogy számított is rá, az asszony már ébren volt. A szobalány éppen a haját hozta rendbe a fésülködőasztalánál, miközben ő csokoládéját kortyolgatta. Mikor belépett, anyja mosollyal üdvözölte.

– Hogyhogy ilyen korán felkeltél? – kérdezte, miután kiküldte a szobalányt.

– Le sem feküdtem – válaszolta Jay. – Lent voltam a bányában.

– Lizzie Hallimmel?

Milyen gyorsan jár az esze, gondolta magában Jay.

– Honnan jöttél rá?

– Igazán nem volt nehéz. Már nagyon le akart menni, és ő nem az a lány, aki könnyen kibékül a nemleges válasszal.

– Rossz napot választottunk a kirándulásra. Robbanás volt odalent.

– Drága istenem! Nem történt bajotok?

– Nem, minden rendben.

– Elküldök doktor Stevensonért.

– Mama, ne nyugtalankodj feleslegesen! Már mindketten kint voltunk a bányából, amikor a robbanás bekövetkezett. Csak a lábam remeg egy kissé, mert végig a vállamon hoztam fel a lépcsőn.

– Lizzie-nek tetszett? – kérdezte az anyja megnyugodva.

– Megesküdött, soha nem engedi a bányászatot a Hallim-birtokon.

– Apád pedig majd megőrül a lány szenéért – nevetett fel Alicia. – Nos, kíváncsian várom, hogyan alakul majd a háború. Ha Robert lesz a férje, akkor nagyon össze kell szednie magát, hogy a felesége akaratának ellenére valamit megtegyen. Majd meglátjuk! Mi a veleményed, halad az udvarlással?

– A flörtölés nem erős oldala Robertnek – jegyezte meg Jay gúnyos mosollyal.

– Ebben te vagy a szakértő, nem így van? – kérdezte Alicia mosolyogva.

– De azért megpróbál minden tőle telhetőt – vonta meg vállát Jay.

– Talán a lány nem is hajlandó hozzámenni.

– Azt hiszem, kénytelen lesz.

– Tudsz talán valamit, amit én még nem tudok? – nézett rá ravaszkásan az anyja.

– Lady Hallimnek problémái vannak a kölcsön megújításával. Apám gondoskodott róla.

– Valóban? Ezt az agyafúrtságot!

– Nagyszerű teremtés! – sóhajtott fel Jay. – Kár lenne érte, ha Roberthez kellene hozzámennie.

– Jay, drága kisfiam – tette térdére anyja a kezét. – A lány azért még nem teljesen Roberté!

– Férjhez mehet máshoz is?

– Akár hozzád…

– Te jóisten, anya! – szörnyülködött Jay. Bár megcsókolta Lizzie-t, de idáig még gondolatban sem merészkedett.

– Szerelmes vagy belé.

– Szerelmes? Valóban ez lenne az az érzés?

– Hát persze. A szemed felcsillan már a neve említésére is, és amikor egy szobában vagy vele, le sem tudod venni róla a tekintetedet.

Alicia pontosan megfogalmazta Jay érzéseit. A fiúnak nem voltak titkai anyja előtt.

– De feleségül venni?

– Ha szerelmes vagy belé, akkor kérdezd meg őt is! Akkor te lehetnél a High Glen ura.

– Ez nagy arculcsapás lenne Robert számára – mosolyodon el Jay, s szíve hevesen kalimpált még annak a gondolatára is, hogy Lizzie a felesége lehet. De most inkább a kérdés gyakorlati oldalára összpontosította figyelmét. – De nem lenne egy garasom sem!

– Most sincs semmid! Jobban eligazgatnád a birtokot, mint Lady Hallim! Neki semmi érzéke sincs az ilyen dolgokhoz. A birtok pedig hatalmas. A High Glen tizenhat kilométer hosszúságban nyúlik el, ráadásul övé még Craigie és Crook Glen is. Kitisztíttatnád a legelőket, több vadhúst adnál el, építenél egy vízimalmot. Csinos jövedelmet érhetnél el bányák nélkül is.

– Mi lesz a jelzáloggal?

– Te legalább annyira hitelképes vagy, mint ő, ráadásul gazdag családból is származol. Nem ütközne különösebb nehézségedbe meghosszabbítani a kölcsönöket. És később, amikor eljön az ideje…

– Akkor mi lesz?

– Nos. Lizzie nagyon erős egyéniség. Ma esküszik rá, semmiféle bányászatot nem engedélyez a Hallim-birtokon. Isten sem tudná kiszámítani a szeszélyeit. Egyszer majd az jut eszébe, hogy a szarvasoknak is vannak érzéseik, és ezért megtiltja a vadászatukat. Egy hét elteltével akár mindkét dologról megfeledkezhet. Ha megnyitod a bányákat, akkor az adósságokat is könnyedén ki tudod fizetni.

– Nem túlságosan csábító a gondolat – húzta el a száját Jay, s az jutott eszébe, hogy továbbra is szívesebben lenne egy barbadosi cukornádültetvény tulajdonosa. Viszont Lizzie-t is szerette volna megszerezni.

– Mi történt tegnap vadászat közben? – váltott anyja megdöbbentő gyorsasággal másik témára.

Jayt váratlanul érte a kérdés, és hirtelen nem tudott semmiféle meggyőző hazugságot kitalálni.

– Újabb nézeteltérésem támadt apával – dadogta, s elvörösödött zavarában.

– Ennyit én is tudok – válaszolta az anyja. – Azonnal láttam rajtad, amikor visszajöttetek. De most nem csupán egyszerű vitáról lehetett szó. Valami olyasmit csináltál, ami nagyon feldühíthette. Mi volt az?

Jay soha nem tudott meggyőzően hazudni az anyjának.

– Le akartam lőni Robertet – vallotta be, s nagyon nyomorultul érezte magát.

– Óh, Jay, de hisz ez borzalmas!

A fiú lehorgasztotta a fejét. Tovább súlyosbította a helyzetét az, hogy a kísérlet kudarcot vallott. Ha sikerült volna megölni a bátyját, akkor a bűntudat ugyan rettenetes lenne, de legalább diadalérzet enyhíthetné. Így viszont maradt számára a bűntudat.

Anyja odalépett melléje, a fejét a keblére vonta.

– Szegény kisfiam! Erre azért nem volt szükség – mondta. – Majd találunk valami megoldást, csak ne emészd magadat! – ringatta a

fiát, miközben a haját simogatta.

– Hogy tehettél ilyet? – siránkozott Lady Hallim, miközben Lizzie hátát súrolta.

– A saját szememmel kellett látnom – válaszolta Lizzie. – Ne olyan erősen!

– Erősen kell csinálnom, különben nem jön ki a szénpor!

– McAsh felbosszantott, amikor azt mondta, azt sem tudom, miről beszélek – folytatta Lizzie.

– Miért kellett ezen bosszankodnod? – csodálkozott az anyja. – Megkérdezhetem, mi köze van egy fiatal hölgynek ahhoz, mi folyik a bányában?

– Gyűlölöm, amikor lekezelnek, és azzal intézik el a dolgokat, hogy a nők nem értenek a politikához vagy a mezőgazdasághoz vagy a bányászathoz vagy a kereskedelemhez…

– Remélem, Robert nem veszi rossz néven, hogy ennyire fiús vagy – nyögött fel Lady Hallim.

– Olyannak kell elfogadnia, amilyen vagyok. Vagy sehogy!

– Drágaságom – sóhajtott fel kétségbeesetten az anyja –, ez így nem megy! Jobban kellene bátorítanod! Persze egy lánynak nem szabad túlzottan kihívónak mutatkozni, de te ennek éppen az ellenkezőjét csinálod. Ígérd meg nekem, ma kedves leszel Roberthez!

– Anya, mi a véleményed Jayről?

– Aranyos fiú – mosolyodott el az anyja, majd hirtelen a lányára meredt. – Miért kérdezed?

– Megcsókolt odalent a bányában.

– Nem, ez nem lehet! – egyenesedett fel hirtelen Lady Hallim, s a szoba másik sarkába vágta a habkövet. – Nem, Elizabeth, ezt nem engedhetem! – kiabálta. Lizzie-t megdöbbentette anyjának dührohama. – Nem azért nyomorogtam húsz éven keresztül, hogy a lányom egy jóképű koldushoz menjen férjhez!

– Ő nem koldus…

– De az, hiszen te is tanúja voltál annak a szörnyű jelenetnek az apjával. Egy ló az összes öröksége! Lizzie, ezt nem teheted meg!

Anyját egészen elragadta az indulat. Lizzie még sohasem látta ilyennek, és nem is értette a dolgot.

– Anya, megnyugodnál végre? – könyörgött neki a lány, majd felállt, s kilépett a dézsából. – Ideadod a törülközőt?

Lizzie legnagyobb meglepetésére anyja tenyerébe temetve arcát zokogni kezdett. Odalépett hozzá, átkarolta a vállát.

– Anya, drága, de hát mi történt?

– Takard el magad, te gonosz gyermek! – förmedt rá az anyja két szipogás között.

– Ülj le, anya! – mondta Lizzie. Magára terítette a törülközőt, maid leültette anyját egy székre.

– Az apád pontosan olyan volt, mint Jay – mondta az anyja, amikor végre nagy nehezen szóhoz tudott jutni, és keserűen elhúzta a szája szélét. – Magas, csinos, kedves, és nagyon szeretett sötét helyeken csókolózni. Engedtem a csábításnak, a józan eszem ellenére hozzámentem feleségül, pedig tudtam, milyen könnyelmű. Három év alatt elverte a vagyonomat, aztán egy évvel később részegen leesett a lóról, összetörte azt a gyönyörű fejét, és meg is halt.

Óh, anya! – sóhajtott fel döbbenten Lizzie, amikor megérezte anyja hangjában a gyűlöletet. Apját általában közömbös hangon emlegette, s mindig azt mondta, nem volt szerencséje az üzleti életben, baleset következtében vesztette életét, és az ügyvédek keverték össze a birtok pénzügyeit. Lizzie-nek csak homályos emlékei voltak az apjáról, hiszen alig volt hároméves, amikor meghalt.

– És még ő tett szemrehányást nekem, mert nem szültem neki fiúgyermeket. – folytatta az anyja. – Egy olyan fiút, aki rá hasonlított volna, aki nem hitt volna semmiben, semmi sem lett volna szent a számára, és ő is összetörte volna egy lány szívét. Tudtam, hogy lehet ezt megakadályozni.

Lizzie egyik döbbenetből a másikba esett. Valóban igaz lenne? Egy nő meg tudja akadályozni, hogy teherbe essen? Talán az anyja ezt férje akarata ellenére is megtette?

– Ígérd meg, hogy nem mész hozza feleségül, Lizzie! – szorította meg anyja a karját. – Ígérd meg nekem!

Lizzie kivonta magát anyja szorításából. Hálátlanságnak érezte, de ki kellett mondania az igazságot.

– Nem tehetem – válaszolta csendesen. – Szeretem.

Anyja szobájából kilépve Jaynek minden bűntudata és szégyenérzete egy csapásra tovaszállt. Hirtelen farkasétvágya támadt. Egyenesen az ebédlőbe ment. Apja és Robert már ott voltak. Éppen egy-egy vastag szelet roston sült sonkát ettek, közben Harry Ratchett beszámolóját hallgatták. Ratchett, mint a bánya vezetője, azért jött, hogy jelentést tegyen a robbanásról.

– Hallom, az éjszaka lementél a bányába – mondta apja mereven Jay arcába bámulva.

Jaynek kezdett elmenni az étvágya.

– Igen, lent voltam – válaszolta. – Volt egy robbanás is – tette még hozzá, miközben egy pohár barna sört öntött magának.

– A robbanásról már mindent tudok – mondta az apja. – Ki volt a társaságodban?

– Lizzie Hallim – vallotta be Jay két korty sör között.

– A pokolba veled! – kiáltott fel Robert pulykavörösen. – Nagyon is jól tudtad, apa nem akarta, hogy lemenjen a bányába!

– Nos, apa. hogy akarsz megbüntetni? – döntött Jay a kihívó válasz mellett. – Megvonod tőlem az utolsó garast is? Ezt már megtetted!

– Figyelmeztetlek, ne merészeld semmibe venni a parancsaimat! – fenyegette meg ujjával Sir George.

– Inkább McAsh miatt kellene izgatnod magad, nem miattam – jegyezte meg Jay, megpróbálva apja haragját másra terelni. – Mindenkivel közölte, hogy ma megszökik.

– Engedetlen, átkozott korcs! – kiáltott fel Robert, de nem volt teljesen világos, ezt Jayre vagy McAshre érti-e.

– Akár el is engedhetné McAsht, Sir George – szólalt meg torkát köszörülve Ratchett. – Kitűnő munkás, de bajkeverő. A legjobb lenne megszabadulni tőle.

– Nem tehetem! – válaszolta Sir George. – McAsh nyilvánosan szembeszállt velem. Ha ezt szárazon megússza, akkor minden fiatal bányász azt hiszi majd, szabadon elmehet.

– Nem is lenne helyes – tódította Robert. – Ez az ügyvéd, ez a Gordonson, akár minden skóciai bányába is írhat. Ha a fiatal bányászoknak lehetővé tesszük, hogy huszonegy éves korukban elmenjenek, akkor összeomlik az egész iparág.

– Pontosan ez a helyzet – bólogatott Sir George is. – Mi lenne a brit nemzetből szén nélkül! Megmondom őszintén, ha ez a Caspar Gordonson egyszer az én bíróságom elé kerül, akkor Isten engem úgy segéljen, előbb felakasztatom, mintsem ki tudná mondani: “törvényellenes”!

– Tulajdonképpen hazafias kötelességünk valamit csinálni ezzel a McAshsel – szította tovább a tüzet Robert.

Jay legnagvobb megkönnyebbülésére az ő vétkéről mintha közben teljesen meg is feledkeztek volna. Hogy továbbra is McAsht tartsa az érdeklődés középpontjában, ő is megkérdezte:

– Mit lehet egyáltalán csinálni?

– Börtönbe zárathatom – válaszolta Sir George.

– Nem! – tiltakozott Robert. – Amikor kiszabadul, akkor megint előáll ezzel.

Pillanatnyi csend állt be. Mindnyájan elgondolkodtak.

– Van más megoldás is – szólalt meg Sir George. – Jogom van megkorbácsoltatni is.

– Nagyon sok év telt el azóta, hogy a bánya tulajdonosa utoljára ilyet rendelt el, Sir George – toporgott kényelmetlenül Ratchett. – És különben is, ki végezné el a korbácsolást?

– Hát akkor mit tehetünk az ilyen zavarkeltők ellen? – szólalt meg Robert türelmetlenül.

– Egy kicsit megtáncoltatjuk őket – mosolyodott el Sir George.

10

Mack legjobban szeretett volna máris elindulni Edinburghba, de tisztában volt vele, ez nagy ostobaság lenne. Bár nem dolgozta le a teljes műszakot, de halálos kimerültséget érzett, s a robbanástól még most is enyhén szédelgett. Szüksége volt egy kis időre. Át

akarta gondolni, mit tehetnek ellene a Jamissonok, és hogyan lehetne túljárni az eszükön.

Hazaérve ledobta magáról nedves gönceit, begyújtott és ágyba bújt. A vízgyűjtő medencébe történt lemerülése miatt most még a szokásosnál is piszkosabban érkezett haza, mivel a medencében lévő víz iszapos volt a szénportól. De az ágyán lévő pokróc is olyan fekete volt, hogy ennek tulajdonképpen nem is volt semmi jelentősége. A férfiak többségéhez hasonlóan ő is hetente egyszer, szombaton este szokott megfürödni.

A többi bányász a robbanás után folytatta a munkát. Esther is lent maradt Annie-vel a bányában felszínre hozni azt a szenet, amit Mack korábban kifejtett; nem hagyhatták, hogy egész napi munkájuk kárba vesszen.

Félálomban azon tűnődött, a bányában vajon miért használódnak el a férfiak előbb, mint a nők. A szenet fejtő bányászok mindegyike éjféltől délelőtt tízig dolgozott; a szénhordók – többségükben nők – éjszaka kettőkor kezdték a munkát, s csak délután ötkor fejezték be. Tehát ők tizenöt órát töltöttek odalent a bányában. A nők munkája, a hatalmas kosarakkal egész nap görnyedten a lépcsőt mászni, nehezebb is volt, mint a férfiaké. De még azután is sokáig dolgoztak, amikor a férfiak halálosan fáradtan hazatántorogtak, s félájultan bezuhantak az ágyba. Néha nők is dolgoztak a fejtésen, de ez csak ritkán fordult elő, mivel az asszonyok nem tudtak a csákánnyal vagy fejtőkalapáccsal olyan erősen a szénfalra csapni, mint a férfiak, ezért nekik jóval hosszabb ideig tartott a megfelelő mennyiségű szén kifejtése.

Hazaérkezésük után a férfiak mindig szundikáltak néhány órát, majd hozzáláttak az ebéd elkészítéséhez az asszonyok és a gyerekek számára. Néhányan a délutánt Mrs. Wheighel kocsmájában ivással töltötték. Asszonyaikat mindenki sajnálta, hiszen tizenöt órás széncipelés után nem kellemes dolog hideg tűzhelyet, üres fazekat és egy részeg férjet találni otthon. Nagyon kemény volt a bányászélet, de a feleségek még annál is többet szenvedtek.

Felébredve Mack tudta, hogy jeles nap köszöntött rá: ma készül elhagyni a völgyet.

Ha úgy néz ki, mint egy szökött bányász, akkor nem jut messzire, tehát először alaposan meg kell mosakodnia. Jól megrakta a tüzet, aztán vizet hozott a patakból. Felforrósította, majd kintről, az ajtó mögötti szegről behozta a bádogból készült, alacsony peremű fürdőkádat. Az aprócska szobában hamarosan alig lehetett látni a gőztől. Megtöltötte a kádat, s egy darab szappannal meg egy kemény szálú kefével a kezében beleült, és hozzálátott kidörzsölni bőréből a szénport.

Kezdte jól érezni magát. Most súrol le utoljára szénport magáról, mert soha többé nem megy le a bányába. A rabszolgasors már a múlté, vár rá Edinburgh, London és a nagyvilág. Olyan emberekkel találkozik, akik még életükben nem hallottak bányákról. Jövője tiszta lapként simult ki előtte, melyre azt ír majd, amihez éppen kedve támad.

Még mindig a kádban ült, amikor Annie belépett a szobába. Az ajtónál a lány megtorpant, mintha habozni látszott volna. Mack rámosolygott, s feléje nyújtotta a kefét.

– Megdörzsölnéd a hátamat? – kérdezte még mindig mosolyogva.

A lány odalépett mellé, elvette tőle, de továbbra is csak bánatosan nézett rá.

– Akár el is kezdhetnéd!

Annie súrolni kezdte a fiú hátát.

– Azt szokták mondani, a bányásznak nem szabad hátat mosni – jegyezte meg Annie. – Az állítólag elveszi az erejét.

– Én már nem vagyok többé bányász!

– Ne menj el, Mack! – könyörgött a lány, és abbahagyta a súrolást.

Mack már korábban valami ilyesmitől tartott; a szájára adott csók szintén olyan volt, mint egy előzetes figyelmeztetés. Bűntudatot érzett. Szerette az unokatestvérét, az elmúlt nyáron nagyon élvezte azt a sok vidámságot és játszadozást, amikor együtt hemperegtek a mezőn; de nem akarta az egész életét a lány mellett eltölteni, különösen akkor nem, ha ez azzal járt volna, hogy örökre Heugh-ban kell maradnia.

– El kell mennem! – mondta határozottan. – Nagyon fogsz hiányozni, Annie, de akkor is el kell mennem.

– Különbnek tartod magad a többieknél, ugye? – kérdezte a lány. Hangjából Mack érezte, máris megbántva érzi magát. – Anyád is túlzottan nagyra tartotta magát, és te ugyanolyan vagy. Túlságosan is jó volnál nekem, ugye, erről van szó? Ugye azért mész Londonba, hogy valami finom kis dámát szerezz magadnak?

– Mindnyájan túlságosan jók vagyunk rabszolgának – válaszolta.

– Nem szeretsz, Mack? – térdelt le a lány, kezét a fiú vízből kiálló térdére téve.

Mack szégyellte, de izgalomba jött a lány érintésétől. Szerette volna átölelni, egy kicsit dédelgetni, megnyugtatni, de tartania kellett magát.

– Drága vagy nekem, Annie, de azt soha nem mondtam, hogy “szeretlek”. Te sem mondtál ilyesmit.

Annie a vízbe mártotta a kezét, majd lassan becsúsztatta a fiú lába közé. Elmosolyodott, amikor megérezte a keménységet.

– Hol van Esther? – kérdezte Mack.

– Jen kisbabájával játszik. Egy ideig még nem jön haza.

Annie kérhette meg Esthert, maradjon kicsit távol, gyanította Mack, mivel testvére különben sietett volna haza.

– Maradj itt, és házasodjunk össze! – mondta Annie, s közben simogatni kezdte. Nagyszerű érzés volt. Mack az elmúlt nyáron tanította meg erre, azután ő is megkérte a lányt, mutassa meg, hogy lehet neki is gyönyört okozni. Ahogy visszaemlékezett, már az első alkalommal nagyon lázba jött. – Mindig azt csinálhatnánk, amit szeretünk… – kérlelte tovább a lány.

– Ha összeházasodnánk, akkor egész életemre ide ragadnék – válaszolta Mack, de közben érezte, gyengül az ellenállása.

Annie felhúzta magán a ruhát. Nem volt semmi alatta, mert a fehérneműt a nők csak vasárnaponként viselték. Mellei aprók és laposak voltak, teste keményen, izmosan feszült, ágyékát sűrű, fekete szőrzet borította. Mackéhez hasonlóan egész teste szürkéllett a szénportól. Legnagyobb meglepetésére a lány belelépett a fürdőkádba, és széttett lábakkal beletérdelt a vízbe.

– Most rajtad a sor – mondta, s átnyújtotta Macknek a szappant.

Lassan szappanozni kezdte a lány testét. Habot csinált, majd kezeit a melleire tette. Érezte, apró mellbimbói teljesen megkeményedtek. Annie felnyögött, megragadta a fiú csuklóját, s kezét izmos, lapos hasán végigvonva lehúzta a lábai közé. Mack szappanos ujjai becsúsztak a lány combjai közé. A göndör szőrszálak alatt már a lány kemény húsát is érezte.

– Ugye nem mész el? – kérlelte tovább a lány. – Csináljuk! Szeretnélek magamban érezni.

Mack tisztában volt vele, ha most enged, akkor sorsa megpecsételődött. Az egész jelenetben volt valami álomszerűen valószínűtlen.

– Nem! – próbált meg ellenállni, de a tiltakozás sóhajtássá szelídült az ajkán.

A lány közelebb húzódott hozzá, arcát a mellére vonta, majd egészen föléje guggolt. Szeméremajkai már érintették Mack vízből kiálló férfiasságának kőkeményre duzzadt hegyét.

– Mondd, hogy igen! – könyörgött a lány.

Igen – nyögött fel a fiú. s feladta a hiábavaló küzdelmet. – Kérlek! Gyorsan!

Az ajtó ebben a pillanatban hatalmas robajjal ki vágódott.

Annie felsikoltott.

Négy férfi rontott a szobába: Robert Jamisson, Harry Ratchett és még két felvigyázó. Robert kardot meg egy pár pisztolyt viselt, az egyik felvigyázó muskétát tartott a kezében.

Annie kilépett a kádból. A kábult és megdöbbent Mack is remegő lábakkal emelkedett ki a vízből.

– Szép kis unokatestvérek! – jegyezte meg gúnyosan a muskétát tartó férfi. Mack ismerte, McAlisternek hívták. A másikat, azt a Tanner nevű ostoba fatuskót is felismerte.

– Valóban az volna? – nevetett fel harsányan Robert. – Az unokatestvére? Azt hiszem, a vérfertőzés semmit sem számít a bányászoknál!

Mackben a félelmet és döbbenetet a tomboló harag váltotta fel. Elfojtotta dühét, megpróbálta fékezni magát. Súlyos veszély fenyegette, és esetleg Annie-t is bántódás érheti. Észnél kellett maradnia. Most nem engedhette, hogy a düh elhatalmasodjon rajta.

– Szabad ember vagyok, nem sértettem meg semmiféle törvényt – jelentette ki Robertre nézve. – Mit keresnek a házamban?

McAlister még mindig Annie nedvesen gőzölgő testét bámulta.

– Milyen csinos látvány – mondta rekedtes hangon.

– Ha hozzá mersz érni, a saját kezemmel tépem le a fejedet!

McAlister Mack meztelen vállaira pillantott, s rájött, a fiú képes valóra váltani fenyegetését. Bár fegyver volt a kezében, egy lépésnyit visszahőkölt.

Tanner viszont erősebb és merészebb volt. Odalépve belemarkolt Annie nedves mellébe.

Mack már nem gondolkozott, csak cselekedett. Egy pillanat alatt kint volt a kádból, megragadta Tanner csuklóját, és mielőtt bárki megmoccanhatott volna, a kezét belenyomta a tűzbe.

Tanner ordított, vergődött, de nem tudott szabadulni Mack szorításából.

– Eressz el! – ordította. – Kérlek, nagyon kérlek!

Mack a férfi kezét belenyomta az izzó szénbe, s felkiáltott:

– Annie! Menekülj!

A lány magára kapta a ruháját, és már kint is volt a hátsó ajtón. A puskatus ekkor csapott le Mack tarkójára. Az ütés még jobban felbőszítette a fiút. Annie már biztonságban volt. ezért semmi sem tartotta vissza. Elengedte Tannert, megragadta McAlister mellén a grabancot, s belefejelt az arcába. McAlister orrából vér fröccsent.

Mack ezután megfordulva teljes erővel ágyékon rúgta Ratchet-tet, aki hatalmas ordítással azonnal összegörnyedt.

Minden verekedés, melyben Mack eddig részt vett, lent zajlott a bányában, így hozzászokott a szűk helyen folytatott küzdelemhez. De négy ellenfél túlságosan soknak bizonyult még az ő számára is. McAlister újból lecsapott a puskatussal. Mack szédelegve megtántorodott. Ratchett hátulról átkarolta, s mielőtt lerázhatta volna magáról, már a torkán érezte Robert Jamisson kardjának hegyét.

– Kötözzétek meg! – adta ki Robert a parancsot.

Keresztbe rávetették az egyik ló hátára, meztelen testére egy pokrócot dobtak, és a Jamisson-kastélyba vitték, ahol még mindig anyaszült meztelenül, összekötözött kézzel és lábbal egy kamrába zárták. Egész testében reszketve feküdt a jéghideg kövön, miközben

csöpögött rá a lé a mennyezetről lelógó elejtett szárvasokból, levágott marhákból és disznókból. Megpróbálta magát melegen tartani azzal, hogy annyit mozgott, amennyit csak bírt, de összekötözött kézzel és lábbal nem sok meleget tudott magából kicsiholni.

Tarkója sajgott az ütésektől, de az fájt neki a legjobban, hogy a Jamissonoknak ilyen könnyen sikerült elkapniuk. Mekkora ostobaság volt halogatni az indulást! Időt adott nekik a cselekvésre. Amíg azok terveiket szövögették ellene, ő az unokatestvére mellét szorongatta.

Azon nem volt érdemes spekulálni, mit csinálnak majd vele. Ha nem fagy meg itt a kamrában, akkor biztosan Edinburghba szállítják, ahol bíróság elé állítják és elítélik azért, mert rátámadt a felügyelőkre. Ezért akasztás járt.

Ahogy esteledett, az ajtó résein beszűrődő fények is fokozatosan halványulni kezdtek. Akkor jöttek érte, amikor az udvaron lévő óra tizenegyet ütött. Ezúttal már hatan voltak. Meg sem kísérelte az ellenállást.

A bányászok szerszámait készítő Davy Taggart, a kovács, Jimmy Lee-éhez hasonló acél nyakörvet rakott Mack nyakába. Ez jelentette a legnagyobb megaláztatást, mely hírül adta a világnak, hogy ő egy másik ember tulajdona. Most már nem is számított embernek, állat volt csupán.

Megoldották kötelékeit, egy térdnadrágot, inget meg rongyos kabátot dobtak oda neki. Gyorsan magára vette őket, de még mindig egész testében remegett. A felügyelők ismét összekötötték a kezét, aztán pórázra fogták.

Egészen a bányáig vonszolták.

A szerdai műszak néhány perc múlva, éjfélkor kezdődött. Egy lovász friss lovat fogott a vízmerő szerkezetet forgató dob elé. Mack most rájött, mit akarnak vele csinálni.

– Nincs joguk ezt tenni! – ordította. – Nincs joguk! – ismételte, de a felvigyázók csak röhögtek rajta.

Odavitték az éjjel-nappal körbejáró bányalovak patájától felvágott iszapos körhöz. Mack kihúzta magát, felszegte a fejét, de legjobban sírni szeretett volna. A lóval szemben olyan szorosan odakötötték a

lószerszámhoz, hogy ki sem térhetett az állat útjából. A lovász ostorával ügetésre ösztökélte a lovat.

Mack hátrafelé kezdett szaladni.

Szinte azonnal összeakadtak a lábai, de a ló is megtorpant. A lovász újból rácsapott az ostorral, ám Mack még idejében talpra tudott állni. Kezdte felvenni a hátrafelé futás ritmusát, de úgy látszik, túlságosan hamar nyerte vissza az önbizalmát, mert ismét megcsúszott a jeges iszapban. A ló ezúttal már nem állt meg, s Mack a ló patáit igyekezvén elkerülni, féloldalra vetette magát. Néhány másodpercig a ló mellett sodródott, majd már nem bírta tovább tartani magát, és a ló patái alá került. Az belelépett a combjába, megrúgta a gyomrát, majd ismét megtorpant.

A felügyelők talpra rángatták Macket, és ismét rácsaptak a lóra. A gyomrát ért rúgástól Macknek elakadt a lélegzete, bal lábát gyengének érezte, de mégis kénytelen volt hátrafelé sántikálva folytatni a futást.

Összeszorította a fogát, megpróbálta ismét felvenni a ritmust. Már korábban is tanúja volt az ilyesfajta fenyítésnek. Legutóbb például Jimmynek volt része benne. Túlélték a dolgot, de maradandó emlékeket szereztek. Jimmynek egy nagy forradás éktelenkedik a bal szeme fölött, ahol a ló megrúgta, s a benne égő haragot még ennek a megaláztatásnak a soha nem halványuló emlékei is erősítették. Ő is túl fogja élni ezt a megrázkódtatást. Agyát, érzékeit teljesen eltompította a fájdalom, a hideg és a vereség. Már nem gondolt semmire, csak arra, hogy talpon maradjon, s próbálja elkerülni a halálos patákat.

Maga sem tudta, mennyi idő telt el, de már kezdett azonosulni a lóval. Mindketten igába voltak fogva, mindkettőjüket körbefutásra kényszerítették. Mikor a lovász megpattintotta ostorát, Mack is megszaporázta lépteit, mikor Mack megbotlott, a ló is visszafogott valamelyest az iramból mindaddig, amíg újra felvette a ritmust.

Még érzékelte azt is, amikor a bányászok éjfélkor megérkeztek a munkába. Szokásuk szerint hangosan beszélgetve, egymást ugratva jöttek fel a völgyből, de egyszerre elnémultak, amikor a bánya bejáratához érve Macket megpillantották. Mack hallotta Jimmy Lee izgatott és felháborodott hangját, majd szeme sarkából látta, négy

másik bányász hirtelen közrefogja Jimmyt, karjánál fogva megragadják, s a bánya bejárata felé tuszkolják, nehogy ismét bajba keveredjen.

Mack lassan elvesztette az időérzékét. Jöttek a szénhordók is, és a hangos csiviteléssel érkező nők és gyerekek is egyszerre elcsendesedtek, amikor Mack mellett elhaladtak.

– Drága istenem, Macket is körbefuttatják – hallotta Annie kétségbeesett hangját, de Jamissonék emberei távol tartották tőle. – Esther téged keres! – kiáltotta még oda a lány. – Majd én magamhoz veszem – sikoltotta feléje, mielőtt még tovább vonszolták volna.

Esther valamivel később érkezett meg, de még mielőtt a felügyelők megakadályozhatták volna, megállította a lovat, és egy üveg meleg, cukros tejet nyomott Mack ajkai közé. Olyan volt ez most a számára, mint az életet jelentő elixir, s olyan mohón itta magába, hogy majdnem megfulladt tőle. Sikerült benyelnie az egész palackkal, mielőtt a felügyelők elvonszolhatták volna tőle testvérét.

Az éjszaka esztendőnyi hosszúságúnak tűnt, mintha soha nem akart volna véget érni. A felügyelők lerakták muskétáikat, letelepedtek a lovász rakta tűz köré. A bányászok közben odalent dolgoztak. A szénhordók időnként fel-felbukkantak a mélységből, kiürítették kosaraikat, aztán folytatták soha véget nem érő köreiket. Mikor a lovász lovat cserélt, Macknek is jutott néhány perc pihenő, de a friss ló azután gyorsabban szedte a lábát.

Egyszer csak eljött a pillanat, mikor valahonnan távolról érzékelte, hogy újra ki világosodik. Most már egy-két óra múlva a bányászok is befejezik a munkát, de ez a rövid idő is örökkévalóságnak tűnt.

Egy ló baktatott fel a hegyre. Mack a szeme sarkából látta, lovasa lepattan róla, s merően őt bámulja. Egy odavetett pillantással felismerte Lizzie Hallimet. Most is ugyanazt a fekete szőrmekabátot viselte, ami a templomban volt rajta. Szenvedély és felháborodás ült ki vonásaira, meg még valami, amit nem tudott igazán megfejteni.

Egy újabb ló kaptatott felfelé a meredek lejtőn, s Robert szállt le a hátáról. Visszafojtott indulattal mondott valamit Lizzie-nek. “De hisz ez barbárság!” – hallatszott tisztán Lizzie válasza. Kétségbeesett helyzetében Mack hálás volt ezért az együttérzésért. Némi

vigasztalást jelentett a számára a tudat, hogy az urak között van legalább egyvalaki, aki együtt érzett vele.

Robert ingerülten válaszolt valamit, de Mack ezt már nem hallotta világosan. Vitájuk közben a bányászok is szállingózni kezdtek felfelé a tárnákból. Nem indultak el otthonaik felé, inkább lecövekeltek a körbejáró ló körül, s némán bámultak maguk elé. Az asszonyok szintén gyülekezni kezdtek; mikor kosaraikat kiürítették, nem fordultak azonnal vissza, hanem csatlakoztak a néma tömeghez.

Robert megparancsolta a lovásznak, állítsa meg a lovat.

Végre Mack is lélegzethez juthatott. Megpróbálta büszkén tartani magát, de térdre rogyott. A lovász odalépett hozzá, hogy megoldja kötelékeit, de Robert egy mozdulattal megállította.

– Nos, McAsh – szólalt meg elég hangosan ahhoz, hogy az egybegyűltek is világosan értsék a szavait –, tegnap azt mondtad, csupán egy napod hiányzik a szolgálatodból. Most ledolgoztad azt az egy napot. Most már a te törvényeid szerint is apám tulajdona vagy – jelentette ki. Tekintetét körbehordozta a bányászokon, mert néhány szót kívánt hozzájuk is intézni.

Ám mielőtt megszólalhatott volna, Jimmy Lee énekelni kezdett.

Jimmy tiszta tenorján a zsoltár hangjai végigszárnyaltak a völgyön:

Nézd a szenvedő emberfiát.
Hegyre emelkedve
Görnyedten viselve
Súlyos keresztje kínját.

– Elhallgass! – ordította Robert elvörösödve.

Jimmy rá sem hederítve belekezdett a második versszakba. A többiek csatlakoztak hozzája, s több száz ajak énekelte együtt.

Míg felcsillan a holnap fénye
Szánalom él szívekben.
Könny csillan a szemekben
S újjászületik reménye.

Robert tanácstalanul félrefordult. Az iszapon keresztülgázolva odalépett a lovához, s szinte tajtékzott a dühtől. Magára hagyta a kihívás szobraként egyedül álldogáló Lizzie-t, s a bányászoknak a környező hegyeket is megrengető kórusa kíséretében elvágtatott.

11

Mikor Jay felébredt, már tudta, hogy meg fogja kérni Lizzie kezét. Anyja csak tegnap ültette el fejében az ötletet, de a gondolat hamar gyökeret vert benne. A dolog természetesnek, mi több, elkerülhetetlennek tűnt a számára.

Már csak a lány válasza miatt kellett nyugtalankodnia.

Úgy érezte, a nők többségéhez hasonlóan Lizzie is kedveli. A lánynak viszont pénzre volt szüksége, s neki nem volt egy garasa sem. Anyja azt állította, ezek a problémák megoldhatók, de Lizzie-nek talán mégis jobban kedvére való a Robert kínálta biztonság.

Csalódottan értesült róla, hogy Lizzie már korábban kilovagolt. Egész belsején eluralkodott a feszültség, túlságosan is izgatott volt, semmint a ház körül várja meg visszaérkezését. Kiment az istállóba, s apja születésnapi ajándékát, a fehér mént kutatta tekintetével. A lovat Viharnak hívták, és bár Jay megesküdött, hogy soha nem fog ráülni, most mégis képtelen volt ellenállni a csábításnak. Felpattant a hátára, majd a patak mellett húzódó, tőzeggel borított ösvényen felvágtatott a High Glenre. Megérte megszegni az ígéretét. Úgy érezte, mintha egy sas hátán szárnyalva hasítaná a levegőt, és maga is a szelek szülötte lenne.

Vihar a vágtában páratlannak bizonyult. Poroszkálva vagy ügetés közben makrancosnak, bizonytalan léptűnek, rosszindulatúnak tűnt. Könnyű viszont megbocsátani egy lónak azt, ha nem tud és nem szeret ügetni, ha vágtában a szélvésszel is felveszi a versenyt.

Hazafelé tartva Jay gondolatai továbbra is Lizzie körül forogtak. Már kislány korában kivételes egyéniség, csinos, gyakran lázadó, elbűvölő teremtés volt. Felnőve valóban különleges és megismételhetetlen jelenség vált belőle. Jobban bánt a puskával,

mint bárki Jay ismerősei közül, és mikor lovaglásban versenyre keltek, vereséget szenvedett tőle. Álruhába öltözve pedig mindenkit meg tudott téveszteni az ebédlőasztalnál. Eletében nem találkozott még csak hasonló nővel sem.

Bánni kétségkívül nehéz volt vele, mert akaratát tűzön-vízen keresztülvitte, a dolgokról megvolt a saját véleménye, és érdekeit mindig szem előtt tartotta. A többi nőhöz képest hamarabb ellentmondott a férfiaknak, ha nem értett egyet a véleményükkel. Jayhez hasonlóan megbocsátották ezt neki, mivel mindenkit megbabonázott, ahogy szemtelen, csinoska arcát hol erre, hol arra fordította, s mosolygott akkor is, ha ellentmondott minden elhangzott szónak.

Bátyjával egyszerre érkezett vissza az istállóhoz. Robertnek nagyon rossz volt a hangulata. Ha dühös volt, akkor még jobban hasonlított az apjához: arca kivörösödött, s fennhéjázóan bánt mindenkivel.

– Mi az ördög van veled? – kérdezte Jay, de Robert válaszra sem méltatta, csak odadobva a kantárszárat a lovásznak, becsörtetett a házba.

Jay bekötötte a jászolhoz Vihart, miközben Lizzie is megérkezett. Látszott rajta az indulat, és felháborodástól kipirult arcával, csillogó szemével most csinosabbnak tűnt, mint valaha. A fiú elbűvölten bámulta, egyszerűen képtelen volt levenni róla a tekintetét. Akarom ezt a lányt, gondolta, magamnak akarom. Készen állt arra, hogy akár azonnal megkérje a kezét. De mielőtt még kinyithatta volna a száját, Lizzie leugrott a lováról.

– Az embereket meg kell büntetni, ha valami vétséget követnek el, de ellene vagyok a kínzásnak. Egyetért velem?

Jay nem látott semmi rosszat a bűnözők megkínzásában, de most, mikor Lizzie-nek ilyen volt a hangulata, ezt nem tartotta szükségesnek közölni.

– Természetesen én is ellene vagyok – mondta. – A bányától jön?

– Borzalmas volt! Kértem Robertet, engedje el, de ő nem volt hajlandó megtenni.

Lizzie tehát összevitatkozott Roberttel. Jay alig tudta palástolni örömét.

– Korábban még nem látott senkit körbejárni, ugye? Ez itt nem számít ritkaságnak.

– Nem, még soha nem láttam ilyesmit.

– Robert is dühösnek látszik valamiért – feszegette Jay tovább a témát.

– A bányászok egy zsoltárt kezdtek el énekelni. Akkor sem hagyták abba, amikor parancsot adott rá.

Jay örömmel hallgatta a történteket. Úgy tűnt, a lány a legrosszabb oldaláról ismerte meg Robertet. Esélyeim percről percre javulnak, gondolta elégedetten.

A lovász átvette Lizzie lovának kantárszárát, ők pedig kettesben elindultak a kastély bejárata felé. Robert az előcsarnokban apjával beszélgetett.

– Szemérmetlen engedetlenség volt –jelentette ki Robert. – Bármi is történjen, arról gondoskodnunk kell, hogy ez a McAsh ne úszhassa meg ennyivel.

Lizzie a végletekig fel volt háborodva. Jay kedvező alkalmat látott arra, hogy jó pontokat szerezzen magának a lánynál.

– Azt hiszem, megfontolandó, ne engedjük-e el véglegesen ezt a McAsht – fordult oda az apjához.

– Ne légy nevetséges! – förmedt rá Robert.

– Ez az ember alapjában véve bajkeverő. Sokkal jobb, ha nincs itt a környéken – idézte Jay Ratchett érvelését.

– Nyíltan szembeszegült velünk – tiltakozott Robert. – Nem úszhatja meg szárazon!

– Nem is úszta meg – jelentette ki Lizzie határozottan. – A legkegyetlenebb büntetést kellett elszenvednie.

– Ez nem kegyetlenség, Elizabeth – szólalt meg Sir George. – Ezek nem úgy érzik a fájdalmat, mint ahogy mi – mondta, s mielőtt még Lizzie tiltakozhatott volna, ismét Roberthez intézte szavait. – Ezzel nem úszta meg a dolgot. A bányászok már tudják, nem mehetnek el huszonegy éves korukban. Érvényt szereztünk az igazunknak. Nem tudom, nem kellene-e mégis elengedni?

– Jimmy Lee is bajkeverő, mégis visszahoztuk – tiltakozott Robert még mindig háborogva.

– Ez más eset – mondott neki ellent az apja. – Lee csupa szív ember, de a feje üres. Belőle soha nem lesz vezető, ezért egyáltalán nem kell tartanunk tőle, McAsh viszont jobb anyagból készült.

– Én MeAshtől sem félek! – jelentette ki Robert.

– Akár veszélyes is lehet – figyelmeztette az apja. – Tud írni és olvasni. Ő a légaknász, ami egyben azt is jelenti, a többiek felnéznek rá. Ha maradásra kényszerítjük, akkor mindvégig csak bajt okoz.

– Még mindig az a véleményem, hogy nem nézne jól ki a dolog – bólintott kelletlenül Robert.

Akkor csináld úgy, hogy jól nézzen ki! – mondta az apja. – Hagyd meg az őrséget a hídnál. McAsh valószínűleg a hegyeken át vezető utat választja. Egyszerűen nem vesszük majd üldözőbe. Nem bánom, ha a többiek azt gondolják, sikerült megszöknie. Legalábbis addig, amíg tudják, hogy nincs joguk innen elmenni.

– Rendben van – mondta Robert kicsit megnyugodva.

Lizzie diadalmas pillantást vetett Jayre Robert háta mögött, néma ajakmozgatással adta tudtára hogv jó munka volt!

– Ebéd előtt megmosom a kezem – mondta Robert, s még mindig bosszús keppel elindult a haz belseje felé.

Apja is bement a dolgozószobájába. Lizzie abban a pillanatban karjaival átfonta Jay nyakát.

– Sikerült elérnie! – lelkendezett. – Sikerült megszabadítania! – mondta, s szenvedélyesen megcsókolta a fiút.

A botrányosan bátor lépéstől egy pillanatra Jay is megdöbbent, de aztán nagyon hamar magához tért. Átkarolta a lány derekát, és szorosan magához vonta. Ismét megcsókolta. Ez már másfajta csók volt: lassú, érzéki, felfedező erejű. Jay lehunyta szemét. Teljesen meg is feledkezett róla, hogy apja kastélyának legforgalmasabb pontján vannak, ahol a vendégek, szomszédok és szolgák egész kis hadserege nyüzsgött állandóan. Szerencsére most egyikük sem jött a közelükbe, így csókjukat nem zavarta semmi. Mikor levegő után kapkodva szétváltak, még mindig egyedül voltak az előcsarnokban. Ez lesz a legalkalmasabb pillanat megkérni a lány kezét.

– Lizzie. – kezdte, de valahogy nem tudta, hogyan vezesse elő a mondanivalóját.

– Tessék?

– Csak azt szeretném mondani, hogy nem mehet hozzá Roberthez.

– Azt teszem, amihez kedvem van! – vágta rá azonnal a lány.

Lizzie-vel természetesen nem lehetett így kezdeni a dolgot. Soha nem szabad neki előírni, mit csinálhat és mit nem.

– Nem is úgy értettem… – próbált a fiú magyarázkodni.

– Robert jobban tud csókolózni, mint maga – mondta pajkosan rámosolyogva.

Jay hangosan felnevetett.

– Tényleg nem mehetek hozzá feleségül – hajtotta Lizzie a fejét Jay mellére.

– Miért nem?

– Mert – nézett rá a lány – én a maga felesége leszek. Nem így van?

– Nos… hát igen… – hebegte Jay, s alig akart hinni a fülének.

– Nem ezt akarta megkérdezni tőlem?

– Az igazat megvallva…

– Akkor hát ezzel megvolnánk! Még egyszer megcsókolhat.

Félig kábultan Jay ismét a lány fölé hajolt. Mikor ajkaik összeértek, a lány kinyitotta a száját. Jay döbbenten, a gyönyörtől eltelve érezte meg a lány nyelvének hegyét, amint tétován az utat keresi az övé felé. Azonnal fel is merült benne a kérdés, vajon hány fiúval csókolózhatott már eddig; de nem ez volt az az idő, amikor ezt megkérdezhette volna. Inkább hasonló módon válaszolt a lány kezdeményezésére. Érezte, amint nadrágjában fokozatosan nő a keménység, s nagyon zavarta volna, ha ezt a lány is észreveszi. Lizzie szorosan hozzásimult. Jay biztos volt benne, már ő is megérezte. Lizzie egy pillanatra megmerevedett, mintha nem tudná, mit tegyen, majd ismét meglepte a fiút: még szorosabban hozzásimult. mintha érezni akarná a keménységet. A londoni kocsmákban volt már dolga tapasztalt lányokkal, akik a legkisebb biztatásra csókolózni kezdtek, s hozzádörgölőztek egy férfihoz, de Lizzie-vel minden teljesen más volt. Jay nem is hallotta, amikor kinyílt az ajtó.

– Mi az ördög folyik itt? – hallotta hirtelen Robert ordítását közvetlenül a füle mellett.

A szerelmesek szétrebbentek.

– Nyugodj meg, Robert! – szólalt meg Jay.

– A pokolba veled! – tajtékzott Robert.

– Minden a legnagyobb rendben van, testvér! Jegyesek vagyunk, s össze fogunk házasodni – közölte Jay.

– Te disznó! – ordított fel ismét Robert, és öklével feléje sújtott.

A vaktában mért ütés elől Jay könnyedén el tudott hajolni, de Robert öklével cséphadaróként hadonászva újra támadásba lendült. Jay gyerekkoruk óta nem verekedett vele, ám emlékezett rá, hogy Robert erős, de igen lassú mozgású. Legnagyobb meglepetésére Lizzie Robert hátára csimpaszkodott, s kiabálva a fejét kezdte verni.

– Hagyja békén! Azonnal hagyja békén!

A látvány annyira komikus volt, hogy Jay azonnal elnevette magát. Nem tudta folytatni a verekedést, ezért el is engedte Robertet. Robert ökle előrelendült, és a szeme alatt találta el. Jay a padlóra zuhant. Épen maradt szemével látta, Robert megpróbálja Lizzie-t lerázni a hátáról. A fájdalom ellenére erőt vett rajta a nevetés.

Ezután Lizzie anyja lépett a helyiségbe, akit gyors léptekkel Alicia és Sir George követett. Egy pillanatnyi döbbenet után Lady Hallim hangja hallatszott:

– Elizabeth Hallim, szállj le azonnal arról az emberről!

Jay feltápászkodott a földről, Lizzie is elengedte Robertet.

A három szülő még most sem tudott megszólalni a furcsa jelenet után. Egyik kezét bedagadt szemén tartva Jay Lizzie anyja előtt meghajolva megszólalt:

– Lady Hallim, feleségül kérem a lányát!

– Ostoba kölyök, nem lesz miből megélnetek – háborgott Sir George néhány perccel később.

A családok szétváltak, hogy külön-külön tárgyalják meg a döbbenetes fejleményeket. Lady Hallim és Lizzie felment az emeletre, Sir George, Jay és Alicia pedig bevonult a dolgozószobába. Robert valahol egymagában toporzékolt a méregtől.

– Biztos vagyok benne, hogy Lady Hallimnél jobban tudom irányítani a High Glent! – vágott vissza Jay sértetten, s egyszerre eszébe jutott mindaz, amiről édesanyjával beszélgettek. – Van ott vagy ezer hektár, sőt még annál is több. Ez éppen elég jövedelmet biztosít a számunkra.

– Bolond vagy! A High Glen soha nem lesz a tied! Jelzálog terheli az egészet.

– Újabb kölcsönt vehet fel rá – szólt közbe az anyja.

– Te is a fiú oldalán vagy ebben az ügyben? – hőkölt vissza Sir George meglepetten.

– Nem voltál hajlandó adni neki semmit. Azt akartad, harcoljon meg mindenért, mint ahogy te csináltad. Nos, ő elkezdte a harcot, és az első dolog, amit megszerzett magának, az Lizzie Hallim volt. Egyáltalán nem panaszkodhatsz!

– Ő szerezte meg magának, vagy te szerezted meg neki? – kérdezte Sir George gúnyosan.

– Nem én vittem le a bányába – válaszolta Alicia.

– És nem is te csókolóztál vele az előcsarnokban – tette még hozzá Sir George lemondóan. – Nos, rendben van. Mindketten betöltötték a huszonegyedik évüket, s ha ilyen bolondok, akkor nem hiszem, hogy bármivel el lehetne téríteni őket a szándékaiktól. Bárhogy legyen, a High Glenben levő szén így is, úgy is a családba kerül – tette még hozzá alattomos mosollyal az arcán.

– Ó, nem, az nem – közölte Alicia.

Jay és Sir George Aliciára bámult.

– Ezt meg hogy az ördögbe érted? – kérdezte Sir George meglepetten.

– Nem fogsz bányákat nyitni Jay birtokán. Milyen alapon is tennéd?

– Ne légy ennyire átkozottul ostoba, Alicia! A High Glen mélyén hatalmas vagyon rejtőzik. Bűn lenne ott hagyni.

– Jay másnak is kiadhatja a bányászati jogot. Több bányatársaság létezik, amelyek mindenáron újabb bányákat szeretnének nyitni. Ezt éppen tőled hallottam.

– Nem fogsz üzletelni a vetélytársaimmal! – csattant fel Sir George felháborodottan.

Jay csodálta anyja erejét. Úgy tűnt viszont, mintha megfeledkezett volna arról, Lizzie mennyire ellene van a bányászatnak.

– De anya, emlékezz rá, Lizzie… – szólt közbe, amikor ez eszébe jutott.

Anyja figyelmeztető pillantást vetett rá, s folytatta a vitát.

– Ha Jaynek úgy tetszik, akkor vetélytársaiddal is összeállhat. Halálosan megsértetted! Mivel tartozhat ő neked?

– Mégis, én vagyok az apja!

– Akkor kezdj el úgy viselkedni, mintha valóban az apja lennél! Gratulálj neki az eljegyzéséhez. Üdvözöld saját lányodként a menyasszonyt. Tedd meg az előkészületeket egy fényes esküvőhöz!

– Valóban ezt akarod? – bámult Sir George az asszonyra.

– És ez még nem minden!

– Gondolhattam volna! Mi más van még?

– A nászajándék.

– Mit akarsz, Alicia?

– A Barbadoson lévő birtokot.

Jav majdnem kiugrott székéből a meglepetéstől. Erre nem számított. Milyen furfangosan jár anyjának az agya!

– Ki van zárva! – hördült fel az apja.

– Gondold át a dolgot! – állt fel Alicia a helyéről, s úgy tett, mintha számára teljesen közömbös lenne férje döntése. – Mindig is azt mondtad, a cukorral csak baj van. Igen jövedelmező, de mindig van valami vele: egyszer nem esik elég eső, másszor a rabszolgák között betegség pusztít, a franciák letörik az árakat, a hajók elsüllyednek a tengereken. A szénnel sokkal könnyebb a helyzet. Kiásod a földből, és eladod. Pontosan olyan, mintha a saját udvarod végében pénzt találnál. Ezt is magad mondtad.

Jay szinte remegett az izgalomtól. Végre megkaphatja, amire mindig is vágyott. De mi lesz Lizzie-vel?

– Barbadost már Robertnek ígértem! – közölte Sir George.

– Változtasd meg a döntésedet – vonta meg vállát Alicia – Ez Jayjel szemben már többször előfordult…

– A cukornádültetvény Robert apai öröksége!

Anyja elindult az ajtó felé. Jay követte.

– Ezt már többször megbeszéltük, George. Minden válaszodat betéve tudom szól! – vissza az ajtóból. – A helyzet viszont megváltozott Ha Jay szenét akarod, akkor ezért adnod is kell valamit neki cserébe. Ő pedig az ültetvényt akarja. Ha nem adod neki, akkor nem lesz tied a szén sem. Egyszerű a választás, és rengeteg időd van átgondolni a lehetőségeket – tette még hozzá, kilépve a dolgozószobából. Jay követte.

– Csodálatos voltál! – súgta oda neki a hallban. – De Lizzie nem engedi a bányászatot a High Glenen.

– Tudom, tudom – szakította türelmetlenül félbe az anyja. – Most legalábbis ezt mondja. Ezt az álláspontját később még megváltoztathatja.

– És ha nem teszi? – aggodalmaskodott tovább Jay.

– Ha odaérünk, akkor azon a hídon is átkelünk! – válaszolta Alicia.

12

Lizzie lejött a lépcsőn. Akkora szőrmebunda volt rajta, hogy akár kétszer is körbetekerhette volna magán, s aljával a padlót súrolta. Úgy érezte, a friss levegőn egy kicsit ki kell szellőztetnie a fejét.

A házban szinte vibrált a feszültség: Robert és Jay gyűlölték egymást, saját anyja alig szólt Lizzie-hez, Sir George tajtékzott Jay miatt, s nyilvánvalóvá vált az ellenségeskedés Alicia és Sir George között is.

Mikor áthaladt az előcsarnokon, Robert lépett elő valahonnan az árnyékból. Lizzie megtorpant, s kérdően bámult rá.

– Kurva! – vágta a szemébe Robert.

Nagy sértés volt ilyet mondani egy hölgynek, de szavakkal nem volt könnyű Lizzie-t megsérteni. Különben is, Robertnek minden oka megvolt a dühöngésre.

– Most már olyannak kell hozzám lennie, mintha a testvérem lenne – szólt vissza békülékenyen.

– Hogyan részesíthette előnyben velem szemben azt a csúszómászó kis fattyút? – ragadta meg a lány karját, és erősen megszorította.

– Szerelmes lettem belé – közölte a lány. – Engedje el a karomat!

– Mondok magának valamit! – szorította meg még erősebben a karját. – Ha maga nem is, de a High Glen akkor is az enyém lesz!

– Márpedig nem lesz – közölte a lány. – Ha férjhez megyek, akkor a High Glen a férjem tulajdona lesz.

– Ezt majd még meglátjuk!

– Engedje el a karomat, különben kiáltani fogok – mondta a lány fenyegetően, mert már valóban fájt neki a férfi szorítása.

– Ezt a döntését egész életében bánni fogja – engedte el Robert végre a lány karját, aki azon nyomban elviharzott.

Lizzie kilépett a kastély ajtaján. Még szorosabbra vonta magán a bundát. Az égbolt kezdett kitisztulni, holdfény világította be a környéket. Kitűnően be lehetett látni a tájat, ezért az úton keresztül, a füves lejtőn át elindult a folyó felé.

Semmiféle lelkiismeret-furdalást vagy sajnálatot nem érzett, amiért ennyire elbánt Roberttel. A férfi soha nem szerette igazán. Ha szerette volna, akkor most szomorú lenne. De nem így festett a dolog, inkább azon dühöngött, hogy a testvérének sikerült megszereznie azt, amit ő már kinézett magának.

A Roberttel lezajlott szóváltás kicsit azért mégis megrázta. Benne is azt a könyörtelen elszántságot fedezte fel, mint az apjában. A High Glent természetesen nem veheti el tőle. De vajon mit forral ellene?

Megpróbálta kiverni fejéből az egészet. Végtére is megkapta, amit akart: Robert helyett Jayhez megy feleségül.

Inkább az esküvői tervekkel és életük további alakulásával foglalkozott. Már alig várta, hogy együtt élhessen Jayjel, egy ágyban aludhasson vele, s minden reggel úgy ébredjen, hogy a feje ott legyen a párnán az övé mellett.

Zaklatott és bizonytalan is volt egyszerre. Kicsi gyermek kora óta ismerte Jayt, de mióta a fiú férfivá serdült, mindössze néhány napot töltöttek együtt. Úgy érezte, mintha fejest ugrana a sötétbe, hiszen

mindaddig nem lehet valakit igazán megismerni, amíg együtt nem él vele az ember.

Közben már le is ért a folyópartra. Ez már nem az a zúgó patakocska volt, amely a hegyekben csörgedezett, hanem egy harminc méter széles, mély és sebesen száguldó áradat. A holdfény ezüstös fénnyel vonta be a rohanó folyót, a fodros hullámok mintha egy megtört mozaikképet tükröztek volna.

A levegő nagyon lehűlt, szinte még a lélegzetvétel is fájdalmat okozott, de a szőrmebunda kellemes melegben tartotta a testét. Nekitámaszkodott egy hatalmas, öreg fenyőfa törzsének, s nézte a nyugtalanul háborgó vizet. A túlsó partra átpillantva mintha valami mozgást vett volna észre. Nem pontosan szemben, hanem egy kicsit feljebb, a folyó felső folyásának irányában. Először azt gondolta, egy szarvas jött le inni a vízhez, hiszen a vadak általában éjszaka mozognak. Ember nem lehetett, mert ahhoz túlságosan nagy volt a feje. Néhány pillanat elteltével viszont már látta, mégis ember mozog a túlsó parton, csak egy jókora csomag van a fejére erősítve. Az alak belépett a folyóba. A vékony jég megreccsent meztelen talpa alatt, majd belevetette magát a tajtékzó áradatba.

A fejére kötözött csomagban biztosan a ruhája van. De vajon ki vállalkozhat a tél kellős közepén, éjszaka a folyó átúszására? Nem lehet más, csak McAsh, aki a hídon álló őrszemeket elkerülve a folyón akar átjutni. Amikor belegondolt, milyen kegyetlen hideg lehet a víz, megborzongott vastag bundája alatt. Elképzelni is nehéz volt, hogyan tud valaki úszni benne, hogyan élheti túl egyáltalán ezt a vállalkozást.

Tisztában volt azzal, neki most azonnal el kellene mennie innen. Abból csak baj származhat, ha itt marad, és bámulja, hogyan ússza át egy meztelen férfi a folyót. A kíváncsiság végül felülkerekedett benne. Tovább állt mozdulatlanul a holdfényben, figyelve, amint a folyás irányával rézsútosan mozgó fej lassan közeledik feléje. Az erős sodrás átlós irányú mozgásra kényszerítette az úszót, de ez nem befolyásolta haladásának sebességét. Erősnek és tapasztaltnak látszott. A folyó felső folyásának irányában, tőle húsz-harminc méternyire fog kijutni a folyó innenső partjára.

Már félúton járhatott, amikor baljósan kezdtek alakulni az események. Lizzie valami fekete tömeget látott közeledni a rohanó folyó felszínén, majd rájött, egy kidőlt fát sodor magával a víz. Úgy tűnt, az úszó csak akkor vette észre, amikor már bele is gabalyodott. Egy súlyos faág a fejéhez csapódott, karjai az ágakba akadtak. Lizzie-nek a lélegzete is elállt, amikor eltűnt a víz alatt. Az ágakra szegezte tekintetét, megpróbálta újra felfedezni a férfit. Miközben kétségek között ott toporgott a folyóparton, az alak a fatörzs mögött néhány méternyire egyszerre csak a felszínre bukott.

Csodával határos módon a csomag még ott volt a fején. Már képtelen volt egyenletesen tempózni: kezével, lábával szabálytalanul csapkodott, hörögve kapkodott levegő után, s köhögve köpködte magából a vizet. Lizzie közvetlenül a partra sietett. A jeges víz pillanatok alatt átáztatta selyemcipőjét, a hideg szinte égette a lábát. – Ide. Ide! – kiáltotta. – Majd én kihúzom! – A férfi, mintha meg sem hallotta volna a hangját, tovább kapálózott. Majdnem a folyóba veszve, a levegőn kívül biztosan képtelen volt bármire is gondolni. Aztán úgy tűnt, mintha sikerült volna erőt vennie magán, mert ismét tempózni kezdett. – Ide, ide! Hadd segítsek! – kiáltotta Lizzie ismét feléje. A férfi továbbra is csak köhögött, levegő után kapkodott. Feje a víz alá merült, de szinte azon nyomban ismét a felszínre bukkant. Csapkodva tempózott, de már a jó irányba haladt.

Selyemruhájával és bundájával mit sem törődve Lizzie letérdelt a jeges sárba. Szíve a torkában dobogott. Ahogy a férfi a part közelébe ért, feléje nyújtotta a kezét. A fuldokló már csak kalimpálni tudott kezeivel. A lány megragadta a csuklóját, s maga felé húzta. Karját mindkét kezével megragadva megpróbálta kiemelni a vízből. A férfi a partnak csapódott, testével félig a vízben maradva a földre zuhant. A lány fogást változtatott: a hóna alá nyúlt, finom kis cipőjével az iszapba lépve, minden erejét összeszedve ismét megpróbálta megemelni a magatehetetlen testet. A férfi is megpróbált kézzel-lábbal segíteni, így aztán nagy nehezen sikerült is partra vergődnie.

Lizzie csak bámult rá, ahogy csapzottan, anyaszült meztelenül, félholtan hevert ott, mint egy óriás termetű halász által kifogott,

hatalmas tengeri szörny. Mint ahogy korábban már sejtette, a férfi nem más volt, mint Malachi McAsh.

Lizzie elgondolkodva csóválta meg a fejét. Vajon milyen fából faraghatták ezt az embert? Az elmúlt két nap során túlélt egy gázrobbanást, kegyetlenül megkínozták, de még mindig volt elég ereje ahhoz, hogy átúszva a jeges folyót megszökjön.

Hanyatt fekve hevert a földön, levegő után kapkodott, és egész testében remegett. Már nem viselte az acél nyakörvet. A lány el sem tudta képzelni, hogyan szabadulhatott meg tőle.

Meztelen, nedves testét beezüstözte a holdfény. Lizzie most először látott meztelen férfit, és amellett, hogy az életéért aggódott, nem tudta nem szemügyre venni hímtagját, azt a ráncosra összezsugorodott csövecskét, mely izmos lábai találkozásánál, a göndör szőr között meghúzódott.

Ha sokáig fekszik itt a fagyos földön, akkor teljesen kihűl a teste, gondolta a lány. Melléje térdelt, leoldotta fejéről az átnedvesedett ruhaköteget, majd tenyerét a vállára tette. Teste olyan hideg volt, mintha már nem is lenne benne élet.

– Álljon fel! – sürgette határozottan, de a fekvő alak továbbra sem moccant. Erőteljesen megrázta, közben érezte a férfi bőre alatt meghúzódó kemény izomkötegeket. – Keljen fel, különben meghal! – kiáltott rá, majd két kézzel megragadta, de segítség nélkül nem bírta felemelni. Olyan súlyos volt, mintha sziklából faragták volna. – Mack, kérem, ne haljon meg! – szólalt meg ismét Lizzie most már síróssá vált hangon.

A jéghideg test egyszerre csak megmozdult. Lassan négykézlábra tápászkodott, aztán a lány keze felé nyúlt, és segítségével sikerült is talpra állnia.

– Hála istennek! – motyogta Lizzie megkönnyebbülten. Mack szinte teljes súlyával rátámaszkodott, de mégis sikerült megtartania, hogy újból össze ne rogyjon.

Valahogy mindenképpen fel kell melegítenie! Kigombolta magán a bundát, és szorosan magához vonta az egész testében remegő férfit. Melleivel a ruha selymén keresztül is érezte testének jeges hidegét. Mack beléje kapaszkodott, szinte szívta magába a meleget a lány testéből. Immár másodjára fordult elő, hogy ilyen közel

kerültek egymáshoz. Lizzie-t most is ugyanaz a bensőséges érzés kerítette hatalmába, s úgy érezte, mintha már régóta szeretők lennének.

Mack képtelen volt csuromvizes testtel felmelegedni. Valahogy meg kellett szárítania. Szüksége lett volna egy rongyra, vagy bármire, amit törülközőnek lehetett volna használni. Lizzie, szerencsére, több, vászonból készült alsószoknyát is viselt.

– Meg tud állni a saját lábán? – kérdezte. Macknek két köhögés közben sikerült magából egy biccentést kierőltetnie. A lány azonnal elengedte, felhúzta a szoknyáját, gyorsan leoldotta magáról az egyik alsószoknyát, s azon nyomban kezdte vele végigtörülni a férfi testét.

Felszárította a vizet az arcáról és a hajáról, majd mögéje kerülve végigdörzsölte széles hátát, kemény, izmos fenekét. Melléje térdelve a lábáról is letörülgette a vizet. Mikor Lizzie ismét talpra állt, döbbenten vette észre, hogy a férfi pénisze kőkeményen mered előre.

Most ijedten el kellett volna borzadnia, de erre semmi hajlandóságot nem érzett. Inkább csodálkozott, és izgatta a dolog, ostobamód büszke volt rá, milyen hatással van egy férfira. Érzett valami mást is, testének rejtett zugaiban valami bizsergést, melytől kiszáradt a torka, s nyelni is nehezen tudott. Nem ugyanaz a boldog izgalom volt ez, mint amikor Jayjel csókolózott. Ennek már semmi köze sem volt a kacérkodáshoz és a játszadozáshoz. Hirtelen attól kezdett el félni, McAsh a földre teperi, letépi róla a ruhát, s megerőszakolja. A legfélelmetesebb az egészben az volt, hogy ő pontosan ezt szerette volna.

Félelmei megalapozatlannak bizonyultak.

– Bocsásson meg – motyogta Mack, s félrefordulva a ruhái fölé hajolt, előhúzott egy átnedvesedett posztónadrágot. Kicsavarta belőle a vizet, magára húzta. Lizzie szívverése is kezdte visszanyerni korábbi ritmusát.

Mikor az ingét is csavargatni kezdte, Lizzie-nek az jutott eszébe, ha ezt most ilyen vizesen magára veszi, akkor másnap a tüdőgyulladás biztosan elviszi. Meztelenül viszont mégsem maradhatott.

– Hozok valami ruhát a kastélyból – ajánlotta.

– Nem! – tiltakozott a férfi. – Még megkérdezhetik, hová igyekszik azokkal a ruhákkal.

– Majd észrevétlenül besurranok, és ugyanúgy ki is tudok jönni. Még nálam vannak azok a férfiholmik, melyek a bányában voltak rajtam.

– Nem maradhatok itt sokáig – rázta meg fejét Mack. – Ha elindulok, akkor majd felmelegszem – mondta.

A lány szinte ösztönösen kibújt a bundájából. Mivel neki túlságosan nagy volt, így pontosan illett Mackre. Drága holmi volt, talán soha többé nem lesz még hasonló bundája sem, de ezzel megmentheti a férfi életét. Arra most gondolni sem akart, hogyan fogja ezt majd anyjának megmagyarázni.

– Vegye ezt magára! Vigye kézben a pokrócát, amíg valahol meg nem tudja szárítani – mondta, és a férfi beleegyezését meg sem várva a vállára terítette a bundát. Mack kicsit tétovázott, majd hálásan összefogta magán. Éppen elég nagy volt ahhoz, hogy teljesen betakarja a testét.

A lány felvette a földről a csomagot, kihúzta belőle Mack csizmáit, aki viszont átnyújtotta neki a vizes pokrócot, amit Lizzie azon nyomban visszagyömöszölt a csomagba. Kotorászás közben megérintette kezével az acél nyakörvet. Azonnal elő is húzta. A nyakörv egy ponton ketté volt törve, s az egész meg volt csavarva, hogy ki tudjon bújni belőle.

– Ettől meg hol sikerült megszabadulnia? – kérdezte.

– A bánya kovácsműhelyében – válaszolta Mack, s felrángatta csizmáját. – Taggart szerszámait használtam.

Egyedül biztosan nem csinálhatta, jutott Lizzie eszébe. Biztosan a testvére segített neki.

– Miért cipeli magával?

– Hogy soha ne feledjem – válaszolta Mack. Remegése mintha megszűnt volna, a szemeiben pedig lángolt a harag. – Soha! – tette hozzá keserűen.

Lizzie visszatette a csomagba. Közben a zsák alján egy vastag könyvet tapintott ki.

– Mi ez? – érdeklődött.

– A Robinson Crusoe.

– A kedvenc olvasmányom.

Mack átvette tőle a zsákot, aztán indulni készült. Lizzie-nek hirtelen eszébe jutott, Jaynek sikerült rávennie Sir George-ot, ne vegyék McAsht üldözőbe.

– A felügyelők nem fogják keresni.

– Ezt meg honnan tudja? – nézett rá reménykedve Mack, de a hangja tele volt kétséggel.

– Sir George akkora bajkeverőnek tartja, hogy örömmel megszabadul magától. Az őrt azért ott hagyta a hídon, mert nem akarja, hogy a bányászok azt higgyék, elengedte magát. Arra számít, valahogy majd sikerül kisurrannia mellette, s akkor nem is próbálják visszahozni.

– Ezek szerint nem kell nyugtalankodnom az emberei miatt? – csillant fel a megkönnyebbüléstől Mack megviselt arca. – Hála istennek!

Lizzie már reszketni kezdett a bundája nélkül, de belsejét melegség árasztotta el.

– Igyekezzen, és ne álljon le sehol pihenni mondta. – Ha virradat előtt megáll, akkor meg fog halni – tette még hozzá, közben arra gondolt, vajon McAsh merre igyekszik, s mit fog kezdeni élete hátralevő részével.

A férfi csak bólintott, és kinyújtotta a kezét. A lány megszorította, de legnagyobb meglepetésére Mack elfehéredett ajkaihoz emelte, megcsókolta, majd szótlanul távozott.

– Sok szerencsét! – szólt utána Lizzie csendesen.

Mack kemény csizmasarkai törték az út befagyott tócsáin a jeget, miközben lefelé ereszkedett a holdfényben fürdő völgyön. Lizzie Hallim szőrmebundája alatt teste is jól felmelegedett. Léptei zaját az út mellett haladó folyó zúgása kísérte, magában a szabadság himnuszát énekelte.

A kastélytól távolabb érve kezdte magában felidézni a Lizzie Hallimmel történt találkozás érdekes, időnként humoros részleteit. Ott állt a lány csipkés selyemruhában, selyemcipőkben. Két szobalánynak biztosan fél órája is ráment arra, hogy a frizuráját megcsinálja. Ő pedig csak úszott keresztül a folyón, s olyan

meztelen volt, mint amilyennek az isten megteremtette. Hirtelen eszébe jutott, amikor a lány a bányában a karjai közé zuhant. Újra tenyerében érezte súlyos, kemény melleinek tapintását. Remélte, a lánynak is sikerül majd valahogy kitörnie ebből az isten háta mögötti fészekből. Kalandvágya nagyobb távlatokat követel magának.

A sötétség jótékony leple alatt az út mellett kóborló, tehenekből álló szarvasrudli ugrott meg tőle, aztán, mint egy kísértetcsapat, már el is tűntek szeme elől. Újra egyedül volt. Rettenetesen elcsigázottnak érezte magát. A “körben járás” több erőt kivett belőle, mint gondolta. Úgy tűnt, az emberi test ezt napokig nem képes kiheverni. A folyó átúszása nem jelentett volna különösebben nehéz feladatot számára, de az áradat sodorta fával való találkozás a maradék erejét is felemésztette.

Szerencsére ma éjszaka már nem kellett hosszú utat megtennie. Csak Craigie-ig, egy tíz kilométernyire a völgyben lévő bányászfaluig tervezte az utat. Ott menedéket találhat anyja bátyjánál. Eb bácsinál, és holnapig pihenéssel töltheti az időt. Ráadásul már az álma is nyugodt lesz, hiszen tudja, a Jamissonok nincsenek a nyomában.

A kátyús. iszapos úton bandukolva egyszerre valami ünnepélyes hangulat árasztotta el. Elhagyta az egyetlen otthont, amit valaha is ismert, ahol meglátta a napvilágot, és szülei is meghaltak. Elhagyta Esthert, elhagyta Annie-t is, aki megtanította csókolni, s úgy játszani a testén, mint valami hangszeren.

Mindig is tisztában volt vele, hogy ennek egyszer be kell következnie. Mióta csak az eszét tudja, mindig arról álmodozott, hogy egyszer megszökik innen.

Fogalma sem volt, vajon mit hoz a holnap. Lehet része nyomorban, szenvedésben, állandó veszélyek közepette élheti le életét. De nem tölt több napot a bánya rabságában, nem lesz többé rabszolga, nem lesz többé Sir George Jamisson tulajdona. Holnaptól kezdve saját gazdájaként éli az életét.

Az út kanyarulatához érve még egyszer visszapillantott. Még látta a holdfényben kirajzolódni a Jamisson-kastély viharvert tetejét. Ebben a látványban már soha nem lesz részem, gondolta magában.

13

Shylock széles szárú nadrágot, hosszú, fekete köpenyt és égővörös, háromszögletű kalapot hordott. Hatalmas orrával, több rétegben lelógó tokájával elképesztően ronda jelenség volt, s ferde vágású szája állandó, féloldalas mosolyra torzult. Vérszomjas ragadozóként, lassú, puha léptekkel jelent meg a színpadon. Maga volt a megtestesült gonoszság.

– Háromezer dukát! – hördült fel olyan kapzsi kéjsóvársággal, hogy a nézőközönség beleborzongott.

Mack megigézve bámulta. Dermot Riley mellett a hátsó sorokban szorongott, s az emberek még ott is némán és mozdulatlanul bámulták a jelenetet. Shylock hörgések és kaffogások közepette, mély, rekedtes hangon ejtette a szavakat.

– Háromezer dukát három hónapra, és Antonio kész… – csillant meg szeme bozontos szemöldöke alatt.

– Charles Macklinről van szó – suttogta Dermot Mack fülébe. – Ez egy ír fickó, aki megölt egy embert. Bíróság elé is állították, de ott azt bizonygatta, önvédelemből tette. Felmentették.

Szavai csak távoli zsongásként jutottak el Mack tudatáig. Természetesen már korábban is hallott olyasmiről, hogy színház meg színdarab, de soha nem gondolta volna, hogy ilyen lesz: fülledt meleg, füstös olajlámpások, fantasztikus jelmezek, kifestett arcok és mindenütt feltokozott, túláradó érzelmek. A gyűlölködés, a szenvedélyes szerelem, az irigység olyan élénk színekkel jelentek meg előtte, hogy szívverése is felgyorsult, mintha mindez valóság lenne.

– Valóban ilyenek lennének a zsidók? – kérdezte Dermottól, amikor kiléptek a színházból. Tudomása szerint még soha nem találkozott zsidóval, de a Bibliában szereplők többsége zsidó volt. A szentírás pedig nem ilyennek ábrázolta őket.

– Én is ismerek zsidókat, de hála istennek, egyikük sem hasonlít Shylockra – válaszolta Dermot. – Az uzsorásokat különben mindenki gyűlöli. Nincs velük az embereknek semmi bajuk, amíg pénzre van

szükségük, s csak akkor támadnak a problémáik, ha vissza kel! fizetni.

Londonban nem élt sok zsidó, de a város tele volt külföldivel. Ott voltak a Oszkároknak nevezett, sötét bőrű indiai matrózok; a francia hugenották; sötétbarna, gyapjas hajú afrikaiak; s a Dermothoz hasonló, számtalan ír bevándorló. Mack szemében ez is részét alkotta a város izgalmainak, hiszen Skóciában majdnem mindenki egyforma volt.

Szereti Londont. Minden reggel csodálkozva ébredt, amikor rájött, hová is sodorta az élet. A város tele volt meglepetéssel és látványossággal, furcsa emberekkel, az újdonság millió élményével. Élvezte az egymás hegyén-hátán épült apró kávéházakból áradó kávéillatot, bár azt nem engedhette meg magának. hogy meg is kóstolja. Csodálta a színpompás öltözékeket – a napsárga, a lila, a smaragdzöld, a skarlátpiros és az égszínkék ezernyi változatát –, melyet a férfiak és nők az utcákon viseltek. Hallgatta a város keskeny sikátorain át a vágóhídra hajtott marhák bőgését, kitért a felbolydult méhrajként kavargó, csak néhány rongydarabot viselő, koldulásból és lopásból élő gyerekhad elől. Találkozott prostituáltakkal és püspökökkel, eljárt a bikaviadalokra és az árverésekre, megkóstolta a banánt, a gyömbért és a vörösbort is.

Természetesen a megélhetéséről is gondoskodnia kellett. Ez nem volt könnyű feladat. London tele volt a két éven keresztül szárazságtól szenvedő, éhínség sújtotta vidékekről elmenekült, továbbra is éhező családokkal. Itt gyűltek össze a Dermot elmondása szerint északon levő selyemgyárakból elbocsátott kéziszövők ezrei. Minden munkahelyre akár öt kétségbeesett jelentkező is akadt. A kevésbé szerencsések kénytelenek voltak koldulni, lopni, vagy éhezni.

Dermot maga is takács volt. Feleségével és öt gyermekével két szobában lakott Spitalfieldsben. Hogy meg tudjanak élni, Dermot műhelyét is kiadták albérletbe. Mack ott húzta meg magát a földön a hatalmas szövőszék mellett, mely néma mementója volt a városi élet veszélyeinek.

Mack és Dermot együtt kajtattak munka után. Néha sikerült pincérként munkát kapniuk egy-egy kávéházban, de az ilyen

helyeken néhány napnál tovább nem volt maradásuk. Mack túlságosan is robusztus termetű és nehéz kezű volt ahhoz, hogy tálcákat vigyen, vagy apró poharakba italt töltsön. A büszke és érzékeny Dermot pedig előbb vagy utóbb összetűzésbe került a vendégekkel. Egy alkalommal Macket felvették szolgának egy nagy, clerkwelli házba, de másnap reggel már ott is hagyta a munkát, mert gazdája és felesége arra akarták rávenni, hogy egy ágyba bújjon velük. Mára valami hordármunkát sikerült szerezniük; a folyó partján lévő Billingsgate-en hatalmas kosarakban cipelték a halat. A nap végén Mack nem szívesen adta ki a pénzét színházjegyre, de Dermot megesküdött, nem fogja megbánni. Igaza is volt; a dupláját is megérte, hogy lássa ezt a csodát. Közben állandóan azt számolgatta, mikor sikerül annyi pénzt összegyűjteni, hogy Estherért küldhessen.

A színházból kilépve Spitalfields felé, keletnek tartva elhaladtak a Covent Garden mellett, ahol az ajtóban álló kurvák szinte megrohamozták őket. Mack a Londonban eltöltött egy hónap alatt már hozzászokott ahhoz, hogy szinte minden utcasarkon szerelmet kínálnak. Mindenfajta nő megtalálható volt ezeken a helyeken, öreg és fiatal, ronda és szép, néhányan közülük finom úrihölgy módjára öltöztek, mások csak rongyokat viseltek. Macknek egyikükhöz sem támadt kedve, bár éjszakánként több alkalommal is vágyakozva gondolt vissza bovérű unokatestvérére, Annie-re.

A főutcán, a Stranden ott volt a fehérre meszelt falú, a Medvéhez címzett kocsma és kávézó, ahol a körbefutó bárpult mellett több sorban ültek az emberek. A színház izgalma után nagyon megszomjaztak, így betértek egy italra. Odabent azonnal füstös meleg csapta meg arcukat. Mindketten egy-egy liternyi sört kértek maguknak.

– Nézzük meg, mi van hátul – javasolta Dermot.

A Medvéhez címzett kocsma egyben sportesemények színhelyéül is szolgált. Mack járt már itt egy alkalommal, így tudta, a hátsó udvaron medvebirkózást és kutyaviadalokat is rendeznek, s egyéb szórakoztató látványosság mellett női gladiátorok botpárbajának is tanúi lehetnek a vendégek. Mikor nem volt semmi szervezett esemény, akkor a kocsmáros bedobott egy macskát a

kacsaúsztatóba, aztán négy kutyát ráengedett a szerencsétlen állatra. A játék minden alkalommal harsogó röhögést váltott ki a félrészeg nézőközönségből.

Ma egy olajlámpásokkal gazdagon megvilágított szorítót állítottak fel hivatásos verekedők számára. Egy selyemruhát és csatos cipőt viselő törpe ágált a söröző tömeg közepén.

– Egy fontot kap, aki kiüti a Bermondsey Zúzógépet! Gyertek, fiúk! Van-e köztetek olyan bátor legény, aki ki mer állni ellene? – tette fel a kérdést, s hogy szavainak nagyobb nyomatékot adjon, még három bukfencet is vetett.

– Szerintem te ki tudnád ütni – jegyezte meg Dermot.

A Bermondsey Zúzógép csupán nadrágot és egy pár súlyos csizmát viselt. Meztelen felsőtestén számtalan forradás éktelenkedett, fejét teljesen kopaszra borotválta, arca száz meg száz küzdelem nyomát viselte. Magas és jól megtermett harcos volt, de meglehetősen lomhának és ostobának látszott.

– Szerintem is – válaszolta Mack.

Dermotot azonnal hatalmába kerítette a lelkesedés. Már oda is lépett a törpéhez. Megragadta a karját:

– Hé, te seggdugó! Van itt egy jelentkező!

– Nem jelentkező, kihívó! – mordult rá a törpe. A tömeg is azonnal felzúgott, s tapsolni kezdett.

Egy font meglehetősen nagy pénznek számított, sokan egyheti munkával sem kerestek ennyit. Mack számára csábítónak tűnt a lehetőség.

– Rendben van! – biccentett rá ő is.

A tömeg ismét felmorajlott.

– Vigyázz a lábára! – figyelmeztette Dermot. – Biztosan acél van a csizmájában.

Mack csak bólintott, és már kezdte is levetni a kabátját.

– Készülj fel, hogy azonnal rád veti magát, amint belépsz a szorítóba – tette még hozzá Dermot. – Semmiféle jelre nem kell várni. Ahogy belépsz, azonnal elkezdődik!

Verekedések alkalmával ez a bányában is megszokott trükknek számított. A leggyorsabban úgy lehetett megnyerni egy küzdelmet, hogy ütni kellett, mielőtt még az ellenfél felkészülhetett volna.

“Gyere, menjünk ki a folyosóra – mondogatták ilyenkor egymásnak –, ott nagyobb a hely”, mondogatták a tapasztalatlan ellenfélnek, akire, ahogy átlépte a vízelvezető árkot, már záporoztak az ütések.

A kör alakú szorítót derékmagasságban, földbe vert oszlopokra erősített kötél vette körül. Mack odalépett a kötélhez, közben egy pillanatra sem feledte Dermot figyelmeztetését. Ahogy a lábát felemelte, hogy belépjen a kötelek mögé, a Zúzógép már rá is vetette magát.

Macket nem érte váratlanul a dolog, hátrahúzódott, s a Zúzógép hatalmas ökle éppen csak érintette, amikor elcsúszott a homlokán. A tömeg visszafojtott lélegzettel figyelte az eseményeket.

Mack ekkor már gondolkodás nélkül, szinte gépiesen cselekedett. Gyorsan odalépett a szorítóhoz, és a kötelek alatt sípcsonton rúgta a Zúzógépet, aki azonnal hátratántorodott. A nézőközönségnek azonnal megjött a hangja.

– Üsd ki, Mack! – hallotta Dermot üvöltését.

Mielőtt ellenfele visszanyerhette volna egyensúlyát, Mack mindkét oldalon halántékon vágta, aztán vallanak lendületét is beleadva az ütésbe, egy hatalmas horgot helyezett el a Zúzógép állkapcsán. Ellenfele lábai megrogytak, szeme fennakadt, két lépést hátratántorodott, majd hanyatt zuhant a földön. A tömeg lelkes üvöltéssel nyugtázta a történteket.

A küzdelem ezzel véget is ért. Mack földön fekvő ellenfelére nézett, de csak egy már semmire sem alkalmas, tehetetlen hústömeget látott maga előtt. Már jobban szerette volna, ha nem megy bele ebbe a küzdelembe. Kellemetlenül érezve magát kilépett a szorítóból.

Dermot karjai szorításában tartotta a törpét.

– Ez a pokolfajzat megpróbált meglépni. Le akarta csalni a pénzedet. Fizess csak, te hosszú lábú! Ide az egy fontot!

Szabadon maradt egyik kezével a törpe belenyúlt a zsebébe, s egy aranyat halászott elő. Bánatos képpel nyújtotta át Macknek.

Mack úgy tette el a pénzt, mintha lopta volna valakitől.

Dermot elengedte a törpét.

Egy drága holmit viselő, durva képű fickó lépett oda Mack-hez.

– Jó munka volt! – mondta. – Sokat verekedett már?

– Időnként előfordult a bányában.

– Sejtettem, hogy bányász lehet. Ide figyeljen! Jövő szombaton én is rendezek egy ilyen mérkőzést Shadwellben, a Pelikánban. Ha akar néhány perc alatt húsz fontot keresni, akkor kiállítom Rees Preece, a Walesi Szikla ellen.

– Húsz font! – ámuldozott Dermot.

– Vele nem tud olyan gyorsan elbánni, mint ezzel a tuskóval, de lehetnek esélyei.

Mack a még mindig tehetetlen rongycsomóként heverő Zúzógépre pillantott.

– Nem – rázta meg a fejét rövid gondolkodás után.

– Mi az ördögért nem? – kiáltott fel Dermot csodálkozva.

– Ha nincs szüksége a pénzre… – vonta meg a vállát az idegen.

Mack hirtelen Estherre gondolt, aki hatalmas kosárral a hátán napi tizenöt órán keresztül most is a lépcsőket massza a bányában, s várja a levelet, mely egyben a szabadulást is jelenti számára az életfogytiglan tartó rabszolgaság alól. A húsz font fedezné az ő útiköltségét Londonig. Szombaton este akár már a kezében is lehetne ez a pénz.

– Ha jobban meggondolom, akkor mégis vállalom – szólalt meg ismét Mack.

– Ez az, fiú! – paskolta meg örvendezve a hátát Dermot.

14

Lizzie Hallim anyjával együtt bérkocsival csörömpölt végig London belvárosán. Eluralkodott rajta a boldog izgalom: Jayjel fog találkozni, s együtt nézik meg a házat.

– Sir George viselkedése teljesen megváltozott – jegyezte meg Lady Hallim. Felhozott bennünket Londonba, fényes esküvőt tervez, most pedig felajánlotta, hogy kifizeti majd a házbéreteket is.

– Szerintem Lady Jamissonnak sikerült rábeszélnie – válaszolta Lizzie. – Kis dolgokban ez sikerült neki, de a barbadosi birtokot akkor sem adja Jaynek.

– Alicia okos nő – mélázott el Lady Hallim. – Akárhogy is legyen, csodálkozom, hogy a Jay születésnapján kirobbant borzalmas veszekedés után sikerült engedékenyebbé tenni a férjét.

– Talán Sir George olyan alkat, aki hamar elfelejti az ilyesmit.

– Soha nem volt olyan, hacsak nem akart vele valamit elérni. Kíváncsi vagyok, most mitől változott meg ennyire. Biztosan akar tőled valamit, nem gondolod?

– Mit adhatnék én neki? – kacagott fel Lizzie. – Talán egyszerűen csak azt szeretné, ha boldoggá tenném a fiát.

– Abban biztos vagyok. Nos, már itt is vagyunk!

A kocsi megállt a Holborn negyedben lévő Rugby Streeten, a nyugalmat és eleganciát árasztó sorházak egyike előtt. A környék nem volt annyira felkapott, mint a Mayfair vagy a Westminster, de nem is kellett annyit fizetni a bérleményekért. Lizzie kiszállt a kocsiból, tekintetével a tizenkettes számot kereste. Megtalálta, és azonnal meg is tetszett neki. Négyszintes, alápincézett épület volt, magas, elegáns ablakokkal. Kettő közülük viszont be volt törve, és a fényes feketére festett bejárati ajtón egy nagy, ákombákommal odamázolt 45-ös szám éktelenkedett. Lizzie már éppen valami megjegyzést akart tenni, amikor egy másik kocsi állt meg a ház előtt, amiből Jay ugrott ki.

Világoskék, aranygombos ruhát viselt, szőke fejére kék kalapot nyomott. Ennivalóan aranyos volt. Szájon csókolta Lizzie-t. A csók meglehetősen visszafogott volt, hiszen kint álltak a forgalmas utcán, de Lizzie így is nagyon élvezte, és remélte, később lesz alkalmuk hosszabban is megismételni. Jay kisegítette anyját a kocsiból, majd bekopogott a ház ajtaján.

– A háztulajdonos, egy konyakimportőr elutazott egy évre Franciaországba – magyarázta várakozás közben.

Egy idősebb házmester nyitott nekik ajtót.

– Ki törte be az ablakot? – kérdezett rá azonnal Jay.

– A kalaposok voltak – válaszolta a férfi, amikor beléptek az ajtón. Lizzie olvasta az újságban, a kalapkészítők a szabókkal és a molnárokkal együtt sztrájkba léptek.

– Nem tudom, mit képzelnek ezek az őrültek! Mit érnek el azzal, ha betörik az emberek ablakait? – háborgott Jay.

– Egyáltalán miért sztrájkolnak? – érdeklődött Lizzie is.

– Tisztességesebb béreket akarnak, kisasszony – válaszolta a házmester. – Nem is lehet őket elítélni, hiszen a négypennys kenyér ára már nyolcra emelkedett. Hogy tudja így valaki etetni a családját?

– Úgy semmiképpen sem, ha minden londoni ajtóra odamázolja a 45-ös számot! – mordult fel Jay. – Mutassa meg a házat, jóember!

Lizzie-nek fogalma sem volt róla, mit is jelenthet az a 45-ös szám, de ennél most a ház jobban érdekelte. Izgatottan járta be az épületet, elhúzta a függönyöket, kinyitogatta az ablakokat. A ház új és drága bútorokkal volt berendezve, a jókora szalon mindkét végén három hatalmas ablak nézett az utcára. Mindenfelé a lakatlan épületek áporodott szaga terjengett, de csak alaposan ki kellett takarítani, imitt-amott pótolni a lepattogzott festéket, feltenni néhány függönyt meg drapériát, s máris kellemes otthonná lehetett változtatni.

Lizzie és Jay előresietett, és mikor a legfelső szintre értek, már teljesen egyedül maradtak. Beléptek a számos, aprócska személyzeti szoba egyikébe. Lizzie átölelte Jayt, s mohón szájára tapasztotta az ajkait. Talán alig egy percig élvezhetik az egyedüllétet. Megfogta a fiú kezét, és a mellére tette. Jay gyengéden simogatni kezdte.

– Fogd meg erősebben – suttogta a lány két csók között. Érezni akarta kezének szorítását azután is, hogy véget ér az ölelés. Mellbimbói megmerevedtek, így Jay a ruhán keresztül is jól ki tudta őket tapintani. – Szorítsd meg őket erősen az ujjaddal – kérte a lány. Mikor Jay teljesítette kívánságát, felnyögött a fájdalomtól és a gyönyörtől. A lépcsőfordulóban lépteket hallottak, mire lihegve szétrebbentek.

Lizzie megfordult, kinézett az aprócska hálószoba ablakán, közben megpróbálta visszanyerni lélegzetének normális ritmusát. Az ablak egy jókora hátsó udvarra nézett. A házmester végígmutogatta a két asszonynak az összes kis hálószobát.

– Mit jelent a 45-ös szám? – kérdezte hirtelen a lány.

– Az egésznek az az áruló Wilkes az oka – válaszolta Jay. – Valamikor a North Briton című újságot szerkesztette, de a kormány lázadás és becsületsértés vádjával pert indított ellene a 45-ös szám

miatt, melyben hazugnak merészelte nevezni a királyt. Párizsba menekült, de most visszajött, hogy a tudatlan nép között tovább szítsa a zavargásokat.

– A keresetükből tényleg még kenyérre sem futja?

– Egész Európában rossz volt a gabonatermés, elkerülhetetlen tehát, hogy a kenyér ára is a magasba szökjön. A munkanélküliséget pedig az okozza, hogy az amerikaiak bojkottálják a brit árucikkeket.

– Nem hiszem, hogy ez vigasztalást jelentene a kalaposoknak és a szabóknak – ellenkezett Lizzie.

– Úgy vélem, nem vagy vele teljesen tisztában, mennyire veszélyesek ezek a szabadságról szóló fecsegések – jegyezte meg hűvösen.

– Ebben én sem vagyok biztos – válaszolta Lizzie.

– Itt vannak például a bostoni rumfőzők, akik azt szeretnék, bárhol szabadon beszerezhessék a melaszt. A törvény viszont azt mondja, azt a mienkhez hasonló, brit ültetvényektől kell megvenniük. Ha szabadságot adsz nekik, akkor beszerzik olcsóbban a franciáktól, és akkor már nem engedhetünk meg magunknak ekkora házat, mint amilyenben most vagyunk! – magyarázta Jay.

– Értem – válaszolta Lizzie, s bár az egész nem hangzott valami meggyőzően, mégis úgy döntött, nem vitatkozik.

– Mindenféle ringy-rongy csavargó, a skóciai szénbányászoktól kezdve a barbadosi négerekig szabadságot akar. Az Isten viszont azért teremtette az olyan embereket, mint én, hogy uralkodjanak a közönséges népek fölött.

– Gondolkoztál már azon, ez miért van így? – kérdezte a lány.

– Ezt meg hogy érted?

– Hogy miért adott az Isten hatalmat neked a bányászok és a négerek fölött.

Jay ingerülten rázta meg a fejét, közben a lány rájött, megint átlépett bizonyos határokat.

– A nők nem értenek az ilyen dolgokhoz – jelentette ki úgy, mint aki ezzel lezárta a témát.

– Máris megszerettem ezt a házat, Jay – karolt bele a lány, enyhítendő a feszültségen. Még mindig érezte mellbimbóin a fiú

ujjainak szorítását. – Már alig várom, hogy beköltözzünk, és minden éjszakát együtt töltsünk.

– Ezzel én is így vagyok – mosolyodott el Jay.

Lady Hallim és Lady Jamisson lépett be a szobába. Lizzie anyjának tekintete a lány mellére vetődött, aki rájött, mellbimbói még mindig erősen kidudorodnak a ruhán keresztül. Anyja bizonyára megsejtette, mi történhetett. Rosszalló pillantást vetett rá, de Lizzie-t ez egyáltalán nem érdekelte. Hamarosan úgyis férjhez megy.

– Nos, Lizzie, tetszik a ház? – érdeklődött Alicia.

– Máris beleszerettem!

– Akkor a tied lesz.

Lizzie arca felragyogott az örömtől. Megszorította Jay karját.

– Sir George annyira kedves – szólalt meg Lizzie anyja. – Nem is tudom, hogyan köszönjem meg neki.

– Anyának kell megköszönni – jegyezte meg Jay. – Ő vette rá, hogy végre viselkedjen tisztességesen.

Alicia dorgáló pillantást vetett fiára, de Lizzie érezte, tulajdonképpen egyetért vele. Nagyon szerették egymást, ez a külső szemlélő számara is nyilvánvaló volt. Lizzie-be egy pillanatra belehasított a féltékenység, de aztán rájött, ez ostobaság, hiszen Jayt mindenki szereti.

Kimentek a szobából. A házmester odakint ácsorgott az ajtó előtt.

– Holnap felkeresem a tulajdonos ügyvédjét – közölte Jay –, és megkötjük a szerződést.

– Nagyszerű, uram!

Már lefelé tartottak a lépcsőn, mikor Lizzie-nek még eszébe jutott valami.

– Óh, ezt már meg akartam mutatni neked – fordult oda Jayhez. Az utcán ugyanis felszedett egy hirdetést tartalmazó szórólapot. Előhúzta a zsebeből, s átadta, hogy Jay is elolvashassa.

– Mi a véleményed? – kérdezte türelmetlenül. – Biztosan Malachi McAsh Heugh-ból. Annak kell lennie!

– Tehát ez lett belőle. Hivatásos verekedő! – bólogatott Jay. – Biztosan jobb dolga volt, amikor az apám bányájában dolgozott.

– Még soha nem láttam ilyen küzdelmet – jegyezte meg Lizzie sóvárogva.

– Remélem is – nevetett fel Jay. – Ott nincs a nőknek semmi keresnivalójuk!

– A bányában sincs, mégis levittél.

– Levittelek, de majdnem meg is haltál a robbanás miatt.

– Gondoltam, most is szíves-örömest megragadod az alkalmat, és újabb kalandban lesz részem.

– Miről van szó? – kérdezte Lady Hallim meghallva Lizzie szavait. – Milyen kalandot akarsz megint?

– Szeretném, ha Jay elvinne a hivatásos verekedők versenyére – válaszolta Lizzie.

– Ne légy nevetséges! – intette le az anyja.

A lány csalódottan elhallgatott. Úgy látszik, Jayt hirtelen cserbenhagyta a bátorsága. Akkor sem hagyja annyiban a dolgot! Ha nem viszi el, akkor elmegy egyedül!

Lizzie megigazította parókáját és kalapját, majd belenézett a tükörbe. Egy fiatal férfi nézett rá vissza. A titok nyitja nem volt más, mint egy félmaroknyi, könnyű kis hamu, mellyel sötétebbé tette az arcát, nyakát, állat és felső ajkát. Ez teljesen azt a látszatot keltette, mintha borotválkozna.

Testével már könnyebb volt a helyzet. A magára öltött vastag kabát lelapította melleit, a két lelógó fecskefarok eltakarta kerek, nőies fenekének domborulatait, a térden felül érő csizmaszár elrejtette lábikráját. Kalap és férfias paróka egészítette ki a képet.

Kinyitotta hálószobájának ajtaját. Anyjával együtt Sir George Grosvenor Square-en épült villájának a telkén lévő kisebb házban szálltak meg. Lady Hallim éppen szunyókálással töltötte a délutánt. Lizzie egy ideig hallgatózott, hátha Sir George szolgái közül valaki a házban van, de semmi zajt nem hallott a környéken. Könnyű léptekkel lesietett a lépcsőn, utána kisurrant az udvar mögött vezető útra.

Hideg, napfényes, téli délután volt. Az utcára érve emlékeztette magát, hogy a férfiak peckes járását, hosszabb lépteit, karlengetését kell utánoznia. Úgy kell viselkednie, mintha a járda csakis az övé lenne, s kész lenne bárkit félresodorni, aki az útjába merészel kerülni.

Ilyen tartással viszont semmiképpen sem tud elmenni a London keleti részében lévő Shadweilig. Leintett egy bérkocsit, de nem nőiesen, karját lengetve, hanem férfimódra, parancsolóan felemelve. Mikor a kocsis lehajtotta a hágcsót, akkor Lizzie megköszörülte a torkát, oldalra köpött, s nagy krákogások közepette kiadta neki a parancsot:

– Vigyen a Pelikán kocsmába. Nem akarok elkésni!

A kocsi London távol eső, keleti részébe röpítette. Ilyen messzire még soha nem merészkedett a belvárostól. A pocsolyákkal és kátyúkkal tarkított utcák itt már jóval szűkebbek, a házak elhanyagoltabbak voltak, s mindenfelé ingatag csónakkikötőket, rozzant lakóbárkákat, magas kerítéssel körbevett fatelepeket, leláncolt ajtajú, kietlen raktárépületeket látott maga körül. A kocsis egy jókora vízparti kocsma előtt állt meg, melynek bejárata fölött egy durván megrajzolt pelikán figurája utalt a hely elnevezésére. A kocsma udvarát zsivalygó, izgatott tömeg népesítette be: csizmás munkásemberek, mellényt viselő uraságok, nagykendőben és facipőben lévő asszonyok, kifestett arcú, bájaikat közszemlére tevő hölgyek, kikről Lizzie azonnal tudta, hogy prostituáltak.

Kifizette a belépi díjat, keresztülkönyökölte magát a kiabáló, szórakozó sokaságon. Mindenütt az izzadság és a mosdatlanság nehéz szaga terjengett. Izgatott volt, de érzett egy kis bűntudatot is. Éppen a női gladiátorok küzdelme zajlott a sebtében elkerített arénában. Néhányan már kiestek a küzdelemből: egyikük az arcát tenyerébe temetve egy padon kókadozott, másik próbálta lábán elállítani a vérzést, a harmadik eszméletlenül hevert a földön, de barátai sehogy sem tudták életre kelteni. A megmaradt négy nő méternyi hosszú, durván faragott husánggal a kezében a kötelek között ugrándozott. Mindnyájan derékig meztelenek és mezítlábasok voltak, arcukat, testüket sebhelyek és forradások borították. A száznál is több embert számláló nézőközönség biztatta kedvenceit, néhányan fogadásokat is kötöttek a küzdelem kimenetelére. A nők botjaikat lengették, s teljes erőből csontot törő ütéseket mértek egymásra. Mikor egy-egy jól irányzott ütés betalált, a férfiak helyeslő lelkesedéssel felordítottak. Lizzie elszörnyedve, ámulattal követte az eseményeket. Hamarosan egy újabb nő kapott hatalmas ütést a

fejére, s eszméletét veszítve ő is kibukott a küzdelemből. Földön fekvő, tehetetlen és meztelen testének látványától Lizzie-nek hányingere támadt, s elfordult.

Visszament a kocsma belső helyiségébe, öklével a bárpultra csapott.

– Egy pint erős sört, Jack! – szólt oda a kocsmárosnak, s tetszett neki, hogy ilyen parancsolóan bánhat a világgal.

A kocsmárosból dohányfüst és áporodott sörszag áramlott feléje. Lizzie leült az egyik sarokba, sörét kortyolgatta, s azon tanakodott magában, miért is fogott ebbe a vállalkozásba. Itt a durvaság és az erőszak uralkodott. Rájött, veszélyes játékba keveredett. Vajon mit tennének ezek a durva alakok, ha rájönnének, hogy ő valójában egy magasabb osztályhoz tartozó nő?

Egy kifestett képű nő melléje telepedett, s bizalmasan rámosolyodott. Az arcán lévő jókora adag festék ellenére öregnek és elnyűttnek látszott. Milyen elismerést jelentene jelmeze számára, ha most ajánlatot tenne neki! A nőt viszont nem volt könnyű becsapni.

– Tudom, maga kicsoda! – közölte mosolyogva.

– De ne mondja meg senkinek – válaszolta a lány. Rá kellett jönnie, a nőknek élesebb szemük van, mint a férfiaknak.

– Egy shillingért eljátszhatja a férfit is velem – közölte a nő.

Lizzie-nek fogalma sem volt, mire gondol.

– Már csináltam korábban is a magafajtákkal – folytatta a nő. – Gazdag kisasszonyokkal, akik szeretik a férfit játszani. Van otthon egy jó vastag gyertyám, az pontosan beleillik. Ugye, tudja, mire gondolok?

– Nem, köszönöm – válaszolta Lizzie mosolyogva, amikor rájött, a nő hova akar kilyukadni. – Nem ezért vagyok itt – nyúlt bele a zsebébe valami kis aprópénzért. – De itt van egy shilling, hogy megtartsa a titkomat!

– Az isten áldja meg, kisasszony! – hálálkodott a prostituált, s magára hagyta a lányt.

Álruhát öltve az ember sokat tanulhat, gondolta magában Lizzie. Soha nem feltételezte volna, hogy a prostituáltak egy külön gyertyát is tartanak otthon az olyan hölgyek számára, akik a férfi szerepét

akarják velük eljátszani. Ez is egyike azon dolgoknak, melyet egy finom úrihölgy soha nem tud meg, hacsak ki nem lép saját köreiből.

Az udvar felől hatalmas üdvrivalgás szűrődött be a kocsmába, és Lizzie sejtette, a női gladiátorok egyike egyedül maradt a porondon. Felállt, elindult kifelé, férfi módjára magával vive a sörét is. Karját szorosan maga mellé szorította, hüvelykujját a fedeles söröskupa fülébe akasztotta.

A botviadalban részt vevő nőket elvitték, s a jelek szerint hamarosan kezdetét veszi a délután fő attrakciója. Lizzie már meg is pillantotta McAsht. Minden kétséget kizáróan ő volt az, még világítóan zöld szemét is ki tudta venni ebből a távolságból. Már nem volt fekete a szénportól, s legnagyobb meglepetésére kiderült, a fiúnak aranyszőke haja van. Ott állt a szorító mellett, és egy másik férfival beszélgetett. Néhányszor Lizzie felé pillantott, de az álruhának köszönhetően nem ismerte fel. Szomorú elszántság ült ki az arcára.

Rees Preece, az ellenfele valóban kiérdemelte a Walesi Szikla becenevet. Ilyen hatalmas termetű embert Lizzie még életében nem látott. Legalább másfél fejjel Mack fölé magasodott. A robusztus alkatú, durva vonású verekedő orrát nyilvánvalóan már többször is összetörték. Volt valami kegyetlenség az arcában. Lizzie csodálta azok bátorságát vagy ostobaságát, akik hajlandók egy ilyen gonosz vadállat ellen a szorítóba lépni. Félteni kezdte McAsht. Örökre megnyomoríthatják, akár meg is ölhetik. Amikor erre gondolt, a hideg is végigfutott a hátán a rémülettől.

Az összecsapásnak már el kellett volna kezdődnie, de Mack barátja heves vitába bonyolódott Preece segédjével. A hozzá eljutó kiáltásokból Lizzie annyit tudott kihámozni, hogy Preece csizmája ellen van valami kifogása. Mack erős ír akcentussal ágáló segédje ragaszkodott hozzá, hogy mindketten mezítláb folytassák le a küzdelmet. Az összegyűlt tömeg lassú, ütemes tapssal fejezte ki türelmetlenségét. Lizzie már csak abban reménykedhetett, hogy az összecsapás végül elmarad. Reményei nem váltak valóra. Heves vita után végre Preece lerúgta magáról a csizmáját.

A verekedés már el is kezdődött. Lizzie semmiféle jeladást nem vett észre. A két hatalmas termetű férfi párducként vetette magát

egymásra, ütötték, rugdalták egymást, s kezeik oly gyorsan mozogtak, hogy Lizzie alig tudta kivenni, melyikük éppen mit csinál. Hirtelen azon vette észre magát, hogy ő is együtt ordítozik a tömeggel. Tenyerével hirtelen eltakarta a száját.

A kezdeti iram csupán néhány másodpercig tartott, ugyanis túlságosan is nagy erőbedobással kezdtek mindketten ahhoz, hogy huzamosabb ideig tartani tudják a tempót. Eltávolodtak egymástól, ökleiket arcuk elé emelték, karjukkal pedig védték testüket. Mack ajkai már feldagadtak, de Preece orrából is patakzott a vér. Lizzie izgalmában beleharapott a saját ujjába.

Preece ismét Mackre vetette magát, de az hátraugrott, elhajolt előle, majd hirtelen előrevetette magát, s hatalmas erővel Preece halántékára csapott. Lizzie-nek összerándult az arca, amikor az ütés csattanását hallotta, ami olyan volt, mint amikor nagykalapáccsal egy sziklatömbre sújtanak. A nézőközönség hangosan üvöltözve biztatta a küzdőket. Preece egy kicsit tétovának látszott, mintha váratlanul érte volna az ütés, mintha meglepte volna Mack ereje. A lány már kezdett reménykedni: Mack talán mégis le tudja győzni ezt az óriást.

Mack ütőtávolságon kívülre táncolt. Preece megrázta magát, mint ahogy a kutya lerázza szőréről a vizet, leszegte a fejét, s vadul csapkodva újra támadásba lendült. Mack lehajolt, oldalra lépett, s meztelen lábbal keményen megrúgta Preece-t, akinek közben szintén sikerült néhány ütést bevinni ellenfele testére. Mack ezután ismét keményen halántékon ütötte Preece-t, akinek mozgása erre lelassult.

Mack újra eltáncolt előle, Lizzie az ír ordítását hallotta:

– Üsd ki, Mack! Ne táncolj el előle! Ne hagyd magához térni!

Tíz borzalmas perc után valaki egy csengőt kezdett rázni, s a bajvívók is abbahagyták a küzdelmet. Lizzie annyira megörült ennek, mintha maga is a kötelek között lett volna. A szorító ellentétes sarkaiban, durván összeácsolt széken helyet foglaló két bokszolónak sört hoztak. Az egyik segéd valahonnan közönséges tűt és cérnát halászott elő, s kezdte össze varrni Preece fülén a szakadást. Lizzie arca megvonaglott.

Mikor újra elkezdték a küzdelmet, már mindkettejük mozdulatai lelassultak, de a harc a korábbiakhoz hasonló stílusban folyt tovább. Preece űzte, hajtotta az előtte táncoló Macket, közelébe került, két-három jókora ütést mért testére, de egy hatalmas, jobbkezes csapás újra megállította.

Preece egyik szemére már nem látott, de Macknek is ömlött a szájából a vér, s egyik szeme fölött felrepedt a bőre. Az iram csökkenésével a küzdelem is egyre brutálisabbá vált. Mivel már nem volt bennük elegendő energia kivédeni az ütéseket, ezért néma megadással tűrték a másik csapásait. Vajon meddig bírják?

A szorítóban tovább folytatódott a kegyetlen verekedés. Mack megütötte Preece-t egyszer, kétszer, majd harmadjára is, aztán a combjába rúgott, amitől az óriás megtántorodott. Ám Lizzie legnagyobb csalódására Preece meglepő gyorsasággal ismét magához tért, s hatalmas erővel gyomorszájon vágta Macket, aki levegő után kapkodva akaratlanul is előrebukott, és Preece akkor fejjel teljes erővel nekirohant. A két koponya rémes csattanással találkozott. A tömeg lélegzet-visszafojtva elnémult.

Mack megtántorodott, s zuhanás közben a halántékán érte Preece rúgása. A fiú lábai felmondták a szolgálatot, tehetetlenül a földre rogyott. Mikor már mozdulatlan volt, Preece még akkor ís a fejét rúgdalta. Mack továbbra sem moccant.

Lizzie saját hangját hallotta:

– Hagyják abba! – Preece csak tovább rúgdosta Macket egészen addig, míg mindkettőjük segédei a szorítóba nem ugrottak, s el nem vonszolták a magatehetetlen test mellől.

Preece is teljesen kábultnak látszott, mintha nem értette volna, hogy az emberek, akik eddig vérszomjasan tüzelték és biztatták most miért akarják, hogy abbahagyja. Valahogy aztán kezdett magához térni, s a győzelem jeleként magasba emelte karjait. Úgy festett, mint egy kutya, mely kedvében akar járni gazdájának.

Lizzie attól tartott, Mackben talán már nincs is élet. Keresztülvergődött a tömegen, és belépett a szorítóba. Mack segítőtársa a mozdulatlan test mellett térdelt. Torkában dobogó szívvel Mack fölé hajolt. A fiú szemei csukva voltak, de látta, hogy lélegzik.

– Hála istennek! Életben van! – sóhajtotta.

Mack ír segítőtársa egy pillantást vetett rá, de nem szólt egy szót sem. Lizzie már csak azon imádkozott, nehogy valami maradandó sérülése legyen a fiúnak. Az elmúlt fél órában több ütést kapott a fejére, mint más ember egy egész életen keresztül.

Mack kinyitotta a szemét.

– Hogy érzi magát? – kérdezte Lizzie sürgetően.

Mack válasz nélkül újra lehunyta a szemét.

– Hát maga kicsoda ezzel a vékony hanggal? – bámult Lizzie arcába az ír, s a lány azonnal rájött, izgalmában elfelejtette, hogy a hangját is el kell változtatnia.

– Egy jó barát – válaszolta. – Vigyük be innen! Nem feküdhet itt a sáros földön!

– Rendben van! – válaszolta a férfi pillanatnyi habozás után, s két karjával Mack hóna alá nyúlt. Két néző a lábait fogta meg, s együttes erővel felemelték.

Lizzie előresietett a kocsmába. Legkihívóbb férfihangján elkiáltotta magát:

– Hé! Kocsmáros! A legjobb szobáját, de gyorsan!

– Ki fogja fizetni? – kérdezte óvatosan a bárpult mögül előlépő asszony.

Lizzie adott neki egy aranyat.

– Erre parancsoljanak! – mutatta készségesen a nő az utat. Felvezette őket az emeletre, kinyitotta az egyik udvarra néző szoba ajtaját. A szobában kifogástalan tisztaság uralkodott, a baldachinos ágy gondosan le volt terítve egy pokróccal. A férfiak az ágyra fektették Macket.

– Gyújtson be, és hozzon nekünk valami francia konyakot – szólt oda Lizzie a kocsmárosnénak. – Ismer egy jó orvost a környéken, aki ellátná ennek az embernek a sebeit?

– Azonnal elküldök doktor Samuelsért.

Lizzie leült az ágy szélére. Mack dagadt és véres arca szinte a felismerhetetlenségig eltorzult. A lány kigombolta az inget rajta, s látta, a teste is tele van zúzódásokkal.

Közben akik segítettek Macket cipelni, csendesen távoztak a szobából.

– Dermot Riley vagyok… – mutatkozott be az ír. – Mack nálam lakik.

– Elizabeth Hallim – válaszolta a lány. – Egész kisgyermekkorunk óta ismerem – mondta, s úgy döntött, nem magyarázkodik, miért öltözött férfiruhába. Riley azt gondol, amit akar.

– Azt hiszem, nagyon rossz állapotban van – jegyezte meg az ír.

– Ki kell mosnunk a sebeit. Kérjen egy tálban meleg vizet!

– Rendben – válaszolta Riley, s Lizzie-t magára hagyta az eszméletlen Mackkel.

A lány a mozdulatlan testet bámulta. Alig lélegzett. Tétova mozdulattal a mellére tette a kezét. Bőre meleg volt, alatta kemeny izomkötegek húzódtak. Rászorította a tenyerét, s megérezte Mack szabályos és erőteljes szívverését.

Jólesett a fiú bőrének érintése. Másik tenyerét saját mellére szorította, s érezte saját puha melle és Mack duzzadó izmai közötti különbséget. Megérintette a mellbimbóját, mely apró és puha volt. majd a sajátját is végigsimította, mely keményen meredt előre.

Mack újra kinyitotta a szemét.

Lizzie elkapta róla a kezét, és bűntudatot érzett. Az isten szerelmére, mit csinálok, gondolta magában.

– Hol vagyok? Maga kicsoda?

– Pénzért verekedett – válaszolta a lány. – Vesztett.

Mack csak merőn bámult rá néhány pillanatig, majd elmosolyodott.

– Lizzie Hallim… férfinak öltözve – mondta normálisnak tűnő hangon.

– Hála istennek!

– Nagyon… nagyon kedves, hogy így törődik velem! – vetett rá Mack egy furcsa pillantást.

Lizzie érezte, zavarba jön.

– Nem is tudom, miért csinálom – válaszolta, s megpróbált minél hűvösebb lenni. – Hiszen maga csak egy szénbányász, aki soha nem tudja, hol van a helye – mondta, s maga is elszörnyedt, amikor észrevette, hogy patakzanak a könnyek a szeméből. – Nagyon nehéz dolog látni, amint egy barátot nyomorékká vernek – szipogta, s aggodalmát már nem volt képes tovább palástolni.

– Lizzie Hallim… – nézett Mack eltűnődve a zokogó lányra.
– Meg fogom-e valaha is érteni?

15

A konyak valamelyest csökkentette Mack fájdalmait, de másnap reggel, ébredés után ismét úgy érezte, menten elpusztul. Minden porcikája sajgott, a lábujjától kezdve – ez akkor sérült meg, amikor hatalmasat rúgott Rees Preece-be – egészen a feje búbjáig. Olyan fejfájás gyötörte, hogy azt hitte, soha nem fog megszabadulni tőle. A borotválkozáshoz használt tükördarabból egy repedésekkel és zúzódásokkal teli arc nézett vissza rá, sebeinek még érintése is szinte elviselhetetlen fájdalmat jelentett, a borotválkozás pedig szóba sem jöhetett.

Hangulata viszont kitűnő volt. Lizzie Hallim mindig is jó hatással volt rá. Megtörhetetlen vállalkozókedvének és bátorságának köszönhetően szinte semmi sem volt számára lehetetlen. Mi lesz vajon a következő lépése? Mikor az ágy szélén ülve felismerte, alig tudta visszatartani magát, hogy át ne ölelje. Mégis ellenállt a csábításnak, hiszen attól tartott, egy ilyen mozdulat egyszer s mindenkorra véget vetne sajátos barátságuknak. Az más dolog, hogy ő megszegi a szabályokat, hiszen mégiscsak egy előkelő úri hölgy. Szabadon eljátszogathat egy kölyökkutyával, de ha az megharapja, akkor kiteszi az udvarra.

Lizzie elmondta, Jay Jamissonhoz készül férjhez menni. Ő inkább a nyelvét is leharapta volna, mintsem megmondja a lánynak, hogy üresfejű, ostoba alaknak tartja jövendőbelijét. Végső soron ez nem is az ő dolga volt, ráadásul nem akarta megsérteni a leányt.

Dermot felesége, Bridget kását főzött, s ő együtt evett a gyerekekkel. A harmincas éveiben járó Bridget valaha szép lehetett, de most nagyon fáradtnak, elgyötörtnek látszott. Mikor az utolsó morzsákat is eltüntették, Mack és Dermot ismét elindultak munkát keresni.

– Hozzatok haza valami pénzt is! – szólt még utánuk Bridget az ajtóból.

Napjuk nem bizonyult szerencsésnek. Végigjárták a londoni piacokat, hordárnak ajánlkoztak a halaskofáknál, a borkereskedőknél, a kettébe vágott, véres marhákat áruló henteseknél s mindazoknál, akik azzal foglalkoztak, hogy naponta megtöltsék az éhes londoniak gyomrát. Munka kevés akadt, jelentkező pedig túlságosan sok volt. Déltájban feladták a hiábavaló próbálkozást, s elindultak a West End felé kipróbálni egy kávéházat. Késő délutánra annyira elfáradtak, mintha az egész napjukat fáradságos munkával töltötték volna.

Mikor befordultak a Strandre, egy apró figura ugrott ki a fák árnyékából, és egyenesen Dermotba ütközött. Tizenhárom év körüli, rongyos, ijedt, ösztövér teremtés volt. Dermot olyan hangot hallatott, mint amikor egy hólyagot kiszúrnak. A gyerek vinnyogott rémületében, megbotlott, de aztán sikerült visszanyernie egyensúlyát.

A nyomában lévő izmos férfin rendezetlenül lógott drága ruhája. Már majdnem elérte, amikor a gyerek beleütközött Dermotba, de a lányka folytatta a rohanást. Néhány lépés után elcsúszott, elesett, s a férfi már rajta is volt.

A gyerek rémülten felsikoltott. A férfi őrjöngött a dühtől. Felkapta a könnyű kis testet, s a fejét kezdte csépelni, majd a földre hajította, és csizmás lábbal lapos kis mellébe rúgott.

Macket már megkeményítette a londoni utcák kegyetlensége. Férfiak, nők, gyerekek gyakran összeverekedtek, ütötték egymást, indulataikat még a minden utcasarkon kínált olcsó gin tovább fűtötte. Olyat viszont még nem látott, hogy egy erőteljes férfi ily kegyetlenül vert volna egy gyereket. Úgy festett a dolog, mintha meg is akarná ölni. Macknek még mindig fájt minden tagja a Walesi Sziklával történt összecsapás után, egyetlen porcikája sem kívánt egy újabb verekedést, de nem maradhatott tétlen szemlélője a jelenetnek. Mikor a férfi újra bele akart rúgni a kislányba. Mack megfogta a ruháját, és visszarántotta.

A férfi megfordult. Valamivel magasabb volt Macknél. A fiú mellére tette a kezét, s olyan erőteljesen hatralökte, hogy az

majdnem elvesztette az egyensúlyát. A férfi ismét a földről éppen feltápászkodó gyerek ellen fordult. Jókora erővel az arcába vágott, amitől a kislány újra a földre zuhant.

Macket elöntötte a düh. Hátulról megragadta a férfi gallérját s ülepén a nadrágot, s felemelte a földről. A férfi dühös meglepetéssel felordított, vadul kapálózni kezdett, de Mack keményen tartotta, és a feje fölé emelte.

Dermot döbbent meglepetéssel bámulta, hogy milyen könnyedén tartja a megtermett férfit.

– Ezt a dög nagy erőt, Mack! – álmélkodott az ír.

– Vegye le azt a mocskos kezét rólam! – ordította a férfi.

Mack letette a földre, de csuklóját megragadva továbbra is fogva tartotta.

– Hagyja békén azt a gyereket!

Dermot felsegítette a földről a kislányt, de határozottan maga mellett tartotta.

– Ez egy átkozott kis tolvaj! – ordítozott tovább a férfi még mindig harcra készen, de amikor Mack kékre-zöldre vert arcára pillantott, úgy döntött, nem kezd verekedésbe.

– Csak erről van szó? – kérdezte Mack. – Úgy rugdosta, mintha legalábbis a királyt ölte volna meg!

– Mi köze hozzá, hogy mit csinált? – kezdett lecsillapodni a férfi.

– Bármit is csinált, már éppen eléggé megbüntette – válaszolta Mack.

– Maga biztosan most érkezhetett valamelyik hajóval – nézett rá a férfi. – Erős fickó, de Londonban akkor nem él meg sokáig, ha az ilyeneket a védelmébe veszi! – mondta, majd otthagyta őket.

– Kösz, Jock! Megmentetted az életemet! – szólalt meg a lány.

Mackről az első szó után meg lehetett állapítani, hogy Skóciából érkezett. Mindaddig nem is tudta, hogy tájszólással beszél, amíg Londonba nem érkezett. Heugh-ban mindenki úgy beszélt, mint ő, sőt még a Jamissonok is a skót dialektus egy megszelídített változatán társalogtak. Olyan volt ez, mintha itt címkét akasztottak volna rá.

Mack a kislányra nézett. Borzas, fekete haja volt, csinos kis arcocskája feldagadt az ütlegeléstől. Teste olyan volt, mint egy

kisgyermeké, de szemében a felnőttek tapasztalata csillogott. Bizonytalan tekintettel bámult rá, nyilvánvalóan azt szerette volna kitalálni, mit akarnak tőle.

– Nincs semmi bajod? – kérdezte Mack.

– Fáj! – tapogatta a lány az oldalát. – Kár, hogy nem ölte meg azt a faszt!

– És te mit csináltál?

– Lopni akartam tőle, amikor Corával baszott, de ez nem tetszett neki.

Mack bólogatva hallgatta. Maga is hallott már olyasmiről, hogy a prostituáltaknak cinkostársaik vannak, akik meglopják a kuncsaftjaikat.

– Akarsz valamit inni?

– A pápa seggét is megcsókolnám egy pohár ginért.

Mack még soha nem hallott egy gyereket így beszélni. Most nem tudta, hogy szörnyülködjön vagy nevessen.

Az utca másik oldalán volt éppen a Medvéhez címzett kocsma, ahol Mack kiütötte a Zúzógépet, és elnyerte az egy fontot a törpétől. Átmentek a túlsó oldalra, s beléptek az ivóba. Mack három korsó sört hozott. Leültek az egyik sarokasztalhoz.

Peg néhány korttyal majdnem az egészet benyelte, aztán még mindig kicsit lihegve megszólalt:

– Rendes fickó vagy te, Jock!

– A nevem Mack, ő pedig Dermot – mutatott a fiú az írre.

– Én Peggy vagyok. A Gyors Pegnek szoktak hívni.

– Gondolom, azért, amilyen tempóban inni szoktál.

– Ha ebben a városban nem iszod meg gyorsan, ami előtted van. akkor valaki ellopja az italodat – vigyorodott el a lány. – Honnan jöttél, Jock?

– Egy Heugh nevű faluból. Nyolcvan kilométernyire van Edinburghitól.

– És Edinburgh hol van?

– Skóciában.

– Az meg milyen messze van?

– Hajóval egy hétig tartott az út a part mellett. – Az a hét nagyon hosszúnak bizonyult Mack számára. A tenger teljesen kikészítette. A

bánya mélyén töltött tizenöt év után a végtelen óceántól minduntalan szédülés és hányinger fogta el, de az időjárástól függetlenül fel kellett mászni az árbocokra, meg kellett kötni a köteleket. Az biztos, tengerész soha nem lesz belőle.

– Postakocsin legalább két hétig tart az út – magyarázta a lánynak.

– Miért jöttél el onnan?

– Hogy szabad legyek. Megszöktem. Skóciában a bányászok rabszolgák.

– Olyanok, mint a feketék Jamaicán?

– Úgy látszik, Jamaicáról többet tudsz, mint Skóciáról…

– Miért ne tudnék többet? – kérdezte a lány a Mack szavaiban rejlő rosszallás ellen tiltakozva.

– Csak azért, mert Skócia közelebb van. Ennyi az egész.

– Tudom – mondta a lány.

– Peg, minden rendben? – hallatszott egy izgatott női hang.

Mack felpillantott, és egy narancssárga ruhát viselő nőt látott maga előtt.

– Helló, Cora! – üdvözölte örömmel a lány. – Ez a csinos herceg mentett ki a keze közül. Ismerkedj meg ezzel a skót Jock McKnockkal!

– Kösz, hogy segítettél Pegnek – mosolygott rá Cora Mack-re. – Remélem, nem most szerezted ezeket a kék foltokat!

– Az egy másik fickó volt – rázta meg a fejét Mack.

– Hadd fizessek egy gint!

Mack a bárpulthoz lépő nő után nézett. Az angyalarcú, dús, égővörös hajú lány húsz év körül járhatott. Még a gondolat is megdöbbentette, hogy egy ilyen fiatal és csinos teremtés elmegy kurvának.

– Azt mondod, azzal a fickóval dugott, aki téged kergetett? – kérdezte Pegtől.

– Általában nem megy el odáig a férfiakkal – magyarázta Peg szakértelemmel. – Legtöbbször letolt gatyával és álló pöccsel otthagyja őket valami sötét helyen.

– Mikor már te megléptél a pénztárcájával – jegyezte meg Dermot.

– Én? Ugyan, hagyj már békén! Nem tudod, hogy a királynő udvarhölgye vagyok?

Közben Cora Mack mellé telepedett. Valami nehéz, fűszeres szántál- és fahéjillatú parfüm volt rajta.

– Mit csinálsz Londonban, Jock?

– Munkát keresek – nézett rá a lányra Mack, s továbbra is nagyon vonzónak találta.

– Találtál valamit?

– Nem sokat.

– Kurva egy telünk volt – csóválta meg fejét a lány. – Olyan hideg volt, mint a jégveremben, ráadásul a kenyér ára is nagyon megemelkedett. Nagyon sok olyan férfi járkál munka után, mint te.

– Apám is így kezdett el lopni két évvel ezelőtt – szólt közbe Peg –, csak éppen nem volt hozzá tehetsége.

– És mi történt vele? – kérdezte meg Mack Pegre pillantva, bár nem szívesen vette le tekintetét Coráról.

– A seriff nyakkendőjében táncolt.

– Micsoda?

– Felakasztották – magyarázta Dermot.

– Ó, istenem!

– Csak ne sajnálkozz, te skót balfasz, attól mindig hányingerem van!

– Rendben van, rendben. Nem sajnállak – válaszolta Mack békülékenyen. Peg valóban nehéz esetnek látszott.

– Ha munkát akarsz – szólalt meg Cora –, akkor ismerek valakit, aki éppen szénhordókat keres, hogy a hajókat kirakják neki. A munka annyira nehéz, hogy csak fiatalok bírják. Jobban szeretik a vidékieket, mert azok nem kezdenek el olyan gyorsan panaszkodni.

– Mindent megcsinálok – felelte Mack, s Estherre gondolt.

– A szénhordó bandákat a Wappingon lévő kocsmárosok fogadják fel. Ismerek egyet közülük. Sidney Lennoxnak hívják. A Nap kocsma az övé.

– Rendes fickó?

Cora és Peg egyszerre nevette el magát.

– Lop, csal, hazudik, olyan ronda, mint az ördög, és olyan büdös, mint egy részeg disznó, de mit lehet tenni?

– Elviszel bennünket a Napba?
– Nem bánom, de aztán magatokat szidjátok! – válaszolta Cora.

Izzadságtól és szénportól sűrű, meleg párafelhő töltötte meg a bárka levegőtlen gyomrát. Mack az egyik szénkupac tetején állva, széles lapátjával egyenletes ritmusban dolgozott. A munka kegyetlenül nehéz volt, karjai sajogtak a fáradtságtól, a saját verejtékében fürdött, de mégis jól érezte magát. Fiatal volt és erős, jó pénzt keresett, és nem volt rabszolga.

A szénhordó banda tizenhat tagjának egyike volt, akik mindnyájan izzadva, káromkodva, egymással viccelődve forgatták lapátjaikat. Többségük izmos, ír parasztfiú volt. Ez a munka túlságosan nehéz volt az elpuhult városiak számára. Dermot a maga harminc évével a legidősebbnek számított közöttük.

Macknek úgy tűnt, már soha nem tud megszabadulni a széntől. De ebben nem is látott semmi rendkívülit, hiszen a szén mozgatja az egész világot. Munka közben arra gondolt, hová is megy ez a rengeteg szén. Minden londoni szalont ezzel fűtenek, ezzel táplálják a tüzet konyhák ezreiben, ezzel fűtik fel a pékek kemencéiket, sőt a sörfőzők is ezzel tüzelnek. Szénből sohasem lehetett kielégíteni a város étvágyát.

Szombat délután volt. A banda már majdnem teljesen kiürítette a Newcastle-ból érkezett Fekete Hattyú gyomrát. Mack élvezettel számolgatta, mennyi fizetést kap ma este. A héten ez volt a második hajó, amit kiraktak, s a banda fejenként egy, tehát összesen tizenhat pennyt kapott minden húsz zsák szénért. Egy erős férfi nagy lapáttal két perc alatt meg tud tölteni egy zsákot. Úgy számolta, a hét végére így hat fontot kereshetnek fejenként.

Voltak viszont levonások is. Sidney Lennox, a közvetítő rengeteg sört és gint küldött a fedélzetre az embereknek. Sokat kellett inniuk, hogy pótolni tudják azt a több litert kitevő folyadékot, melyet kiizzadtak magukból. Lennox a szükségesnél is több italt küldött, amit az emberek meg is iszogattak. Ennek következtében aztán legalább egy baleset történt is mindennap, mielőtt befejezték volna a munkát. Az italért viszont fizetni kellett, így Mack nem volt biztos benne, pontosan mennyit kap a végén, amikor majd ma este

felsorakoznak a bérükért a Nap kocsmában. Ha – legrosszabb esetben – a keresetük felét le is vonják, a maradék így is a kétszerese lesz annak, amit egy szénbányász hat nap alatt megkeres.

Ha ez ilyen ütemben folytatódik, akkor néhány hét múlva Estherért küldhet. Így testvére is megszabadul a rabszolgaságból. Ennek gondolatára hevesen megdobbant a szíve.

Miután Dermotéknál elhelyezkedett, azonnal írt Esthemek. A lány válaszát már megkapta. A völgyben hosszú ideig az ő szökése volt a téma. Néhány fiatal bányász petíciót akart küldeni az angol parlamentbe, melyben tiltakoznak a bányászok rabszolgasorsa miatt. Annie férjhez ment Jimmy Lee-hez. Ezután már soha nem fognak együtt henteregni a kandalló mellett. Jimmy Lee viszont rendes fiú volt. A petíció talán majd a változások kezdetét is jelenti, s lehet, hogy Jimmy és Annie gyereke már szabad ember lesz.

Már az utolsó lapát szenet is bezsákolták, aztán átrakták a csónakba, hogy majd a parton lévő széntelepre evezzenek vele. Mack kinyújtóztatta sajgó derekát, és vállára vetette a lapátot. A fedélzeten szinte mellbe vágta a friss, csípős levegő. Gyorsan belebújt ingébe és a Lizzie Hallimtől kapott szőrmebundájába.

A Nap kemény hely hírében állt, többnyire matrózok és rakodómunkások látogatták. Döngölt agyagpadlóján tócsák éktelenkedtek, piszkos, rozoga padokkal és asztalokkal volt berendezve. A kályhában füstölgő szén vajmi kevés meleget adott. A tulajdonos, Sidney Lennox, megveszekedett szerencsejátékos hírében állt, ezért a kocsmában állandóan játszottak valamit; kártyáztak, kockáztak, vagy valami bonyolult dolgot műveltek egy jelzésekkel ellátott táblán. Az egyetlen tisztességes valami ezen a helyen Fekete Mary, az afrikai szakácsnő volt, aki kagylóból és olcsó húsból a vendégek által nagyon kedvelt, ízletes ragut tudott készíteni.

Mack és Dermot érkezett meg elsőnek. A bárpultnál a maga alá húzott lábakkal üldögélő, agyagpipából virginiadohányt szívó Peget pillantották meg. A kislány itt élt a Napban, s éjszakára is az ivó egyik sarkában, a csupasz földön húzta meg magát. Lennox orgazda

is volt egy személyben, s Peg neki adta el a napközben lopott holmit. Mikor Macket meglátta, beleköpött a tűzbe, és örömmel felkiáltott:

– Mi újság, Jock? Ma megint megmentettél egy ifjú hölgyet?

– Ma még nem sikerült – nevetett rá Mack.

Fekete Mary mosolygós arca jelent meg a konyhaajtóban.

– Egy tányér ököruszálylevest, fiúk? – kérdezte németalföldi akcentussal. Az emberek szerint valamikor egy holland tengerészkapitány rabszolgája volt.

– Én csak egy kis hordóval kérek! – válaszolta Mack.

– Éhes vagy, mi? – mosolygott rá az asszony. – Sokat dolgoztál?

Macknek nem volt pénze kifizetni a vacsoráját, de keresetük terhére Lennox hitelezett a szénszállítóknak. Mától kezdve, döntötte el magában, mindig kifizeti majd a fogyasztását. Nem szeretett adósságot csinálni.

– Hogy megy az üzlet? – érdeklődött tréfásan, s letelepedett Peg mellé.

– Corával ma délután megdöntöttünk egy gazdag öregurat – vette komolyan a kérdést a kislány. – Így szabad estét csináltunk magunknak.

Fekete Mary Mack elé tette a gőzölgő levest, melynek tetején kagylószeletek úszkáltak. Kenyeret és egy korsó barna sört is hozott neki. A fiú éhes farkasként esett neki az ételnek.

Lassan a többiek is szállingózni kezdtek. Lennoxnak a színét sem lehetett látni a környéken, ami meglehetősen szokatlan volt mindenki számára, hiszen általában itt szokott kártyázni vagy kockázni a vendégeivel. Mack szerette volna, ha már itt van, mivel kíváncsi volt, mennyit keresett az elmúlt héten. Feltételezése szerint Lennox azért várakoztatja meg az embereket, hogy azok minél többet költsenek a kocsmájában.

Cora valamivel több mint egy óra elteltével érkezett meg. Feketével szegélyezett mustársárga ruhájában ragyogóbban nézett ki, mint bármikor. Minden férfi üdvözölte, de Mack legnagyobb meglepetésére a lány melléje telepedett.

– Hallom, jól sikerült a délutánotok – fordult a lány felé mosolyogva.

– Könnyen jött pénz – vonta meg a vállát Cora. – Pedig elég öreg volt már ahhoz, hogy benőjön a feje lágya!

– Elmondhatnád, hogyan csinálod, nehogy én is áldozatul essek egy olyannak, mint te!

– Neked soha nem kell a lányoknak fizetned, Mack – nézett rá kacéran Cora –, ezt garantálhatom neked.

– Akkor is mondd el. Kíváncsi vagyok rá!

– A legegyszerűbb, ha az ember felcsíp egy részeg gazdag fickót, elcsavarja a fejét, beviszi egy sötét mellékutcába, és elszalad a pénzével.

– Ma is ezt csináltátok?

– Nem, a mai nap jobban sikerült. Találtunk egy üres házat, és lefizettük a házmestert. Én az unatkozó feleség szerepét játszottam. Peg volt a szobalányom. Becsaltuk a házba, s úgy tettem, mintha ott laknék. Levetkőztettem, bedugtam az ágyba. Aztán Peg berohant a szobába, s azt mondta, a férjem váratlanul megérkezett.

– Szerencsétlen vén kecske! – kacagott fel Peg. – Látni kellett volna az arcát mennyire meg volt rémülve! Ijedtében bebújt a szekrénybe.

– Mi pedig kaptuk magunkat, és a pénztárcájával, órájával, ruháival együtt megléptünk.

– Talán még mindig a szekrényben kuksol – jegyezte meg Peg, s mindkettejükből kitört a nevetés.

Kezdtek megjelenni a szénszállítók feleségei is. Néhányuk csecsemőt tartott a karjában, másoknak egy-két gyerek csimpaszkodott a szoknyájába. Volt köztük olyan is, akin még látszottak a fiatalság virágai, de többségük fáradtnak és elgyötörtnek látszott. Mack gyanította, azért jöttek most ide, hogy megmentsenek valamit a pénzből, mielőtt még férjeik el nem isszák, el nem játsszák, vagy kurvákra nem költik az utolsó pennyt is. Bridget Riley magával hozta mind az öt gyermekét, és leült Mack és Dermot asztalához.

Lennox csak valamikor éjféltájt érkezett meg.

Egy pénzzel teli zacskó és egy pár pisztoly volt nála, feltehetően azért, hogy megvédje magát a rablóktól. A többségükben már részeg szénszállítók hősnek kijáró üdvrivalgással fogadták, amikor

belépett a kocsmába. Mack egy pillanatig megvetést érzett társai iránt. Miért hálálkodnak azért, amiért megdolgoztak, ami jár nekik?

A harminc év körüli, durva, goromba Lennox térdig érő csizmát és meztelen felsőtestére felhúzott gyapjúkabátot viselt. Látszott rajta, hogy jól táplált, s a nehéz sörös- meg szeszeshordók cipelésétől jól meg is izmosodott. Szája szeglete körül állandóan valami gonosz mosoly játszadozott. Sajátos bűz, a rothadó gyümölcs édeskés szaga áradt belőle. Peg akaratlanul is elfintorodott, amikor elhaladt mellette, de látszott rajta, nagyon tart tőle.

Lennox a sarokba húzott egy asztalt, lerakta a zacskót, s melléje tette a pisztolyait is. A férfiak és nők azonnal körbefogták az asztalt. Úgy tolongtak, lökdösődtek, mintha csak attól féltek volna, hogy elfogy a pénze, mielőtt még rájuk kerülne a sor. Mack a háttérben maradt; méltóságon alulinak tartotta tolakodni azért a pénzért, melyért keservesen megdolgozott.

Lennox emelt hangon harsogta túl a zsibongó tömeget.

– Ezen a héten mindenki egy fontot és tizenegy pennyt keresett, de ebben nincs benne a mai fogyasztás!

Mack nem akart hinni a fülének. Két hajót, azaz harmincezer zsák szenet raktak ki a hét folyamán, ami legalább hat fontot kell jelentsen fejenként. Mitől csökkent ez az összeg egy fontra?

A tömeg csalódottan felhördült, de senki sem merészelte megkérdőjelezni a hallottakat. Mikor Lennox hozzálátott mindenkinek kiszámolni a járandóságát, Mack nem bírta tovább, s megszólalt:

– Egy pillanat! Hogy jött ki ez magának?

– Huszonnyolcezer-kilencszáz zsákkal raktatok ki – nézett fel rá dühösen Lennox –, ez pedig azt jelenti, fejenként mindenkinek hat font és öt penny a járandósága. Ebből lejön naponta tizenöt shilling az italra…

– Micsoda? – vágott közbe Mack. – Naponta tizenöt shilling? – csattant fel, hiszen ez háromnegyede volt a napi keresetüknek.

– Átkozott rabló! – motyogta Dermot Riley egyetértően, de ő sem mert hangosan megmukkanni. Néhány szállítómunkás és asszony viszont egyetértő morgással támogatta Macket.

– Az én részesedésem tizenhat penny hajónként és emberenként – folytatta Lennox. –Ehhez jön még a kapitány tizenhat pennys

borravalója és a napi hatpennys bérleti díj a lapátokért…

– Bérleti díj a lapátokért? – robbant ki Mackből a felháborodás.

– Te még új vagy itt, és nem ismered a szabályokat, McAsh – intette le Lennox. – Fogd be azt a mocskos pofádat, s hagyd, hogy fizessek az embereknek, mert különben senki sem kap egy pennyt sem!

Mack a végletekig fel volt háborodva, de az esze azt súgta neki, Lennox biztosan nem ma este találta ki ezt a rendszert; nyilvánvalóan korábban is ez volt a szokás, s az emberek kénytelenek kibékülni a sorsukkal. – Ne csinálj balhét, Jock! – rángatta meg Peg a kabátja ujját. – Lennox megtalálja a módját, hogy még jobban kiszúrjon veled!

Mack megvonta a vállát, és elhallgatott. Tiltakozása mindenesetre a többieket is felhergelte. Most Dermot Riley emelte fel a hangját.

– Én nem ittam meg naponta tizenöt shillingnyi italt!

– Biztosan nem ivott meg! – tódította a felesége is.

– Én sem! – vágta rá egy másik férfi. – Ki tud ennyit meginni? Szét is repedne az ember ennyi italtól.

– Én pedig ennyit küldtem fel a hajóra! – csattant fel dühösen Lennox. – Gondoljátok, számon tudom tartani, ki mennyit ivott meg belőle?

– Ha nem – szólalt meg ismét Mack –, akkor maga az egyetlen olyan kocsmáros egész Londonban, aki nem képes erre!

Szavait harsány nevetés kísérte. Lennoxot láthatóan felbőszítette Mack gúnyos megjegyzése és az emberek nevetése.

– Itt az a rendszer – szólalt meg vészjósló képpel –, hogy mindenki tizenöt shillinget fizet az italért, akár megissza, akár nem!

– Nos, nekem is megvan a magam rendszere – lépett oda Mack az asztalhoz. – Nem vagyok hajlandó fizetni azért az italért, amit nem kértem, és nem is ittam meg! Maga nem számolta, de én igen. Pontosan meg is tudom mondani, hogy mennyivel tartozom!

– Én is meg tudom mondani! – szólalt meg newcastle-i akcentussal Charlie Smith, az angol születésű néger. – Nyolcvanhárom kis korsó sört ittam abból a négypennys fajtából. Ez huszonhét shilling és nyolc penny egész hétre, és nem pedig tizenöt shilling naponta.

– Örülj, hogy egyáltalán kapsz valamit, te fekete gazember! Inkább rabszolgaláncon lenne a helyed! – förmedt rá Lennox.

– Keresztény angol állampolgár vagyok – sötétült el még jobban Charlie arca. – És jobb ember is vagyok nálad, mert én nem csalok – tette meg hozzá. Érződött rajta, hogy nagy erőfeszítésébe telik visszafognia az indulatait.

– Én is meg tudom mondani, mennyit ittam! – szólalt meg Dermot Riley is.

– Ha nem viselkedtek tisztességesen, akkor egyikőtök sem kap semmit! – fenyegetőzött Lennox dühösen.

Mack agyán átvillant a gondolat, valahogy le kellene csendesíteni az indulatokat. Próbált néhány békülékeny mondatot kigondolni, de pillantása Bridget Rileyre meg öt éhes gyerekére vetődött, s ez csak tovább növelte felháborodását.

– Addig pedig nem áll fel innen az asztaltól, amíg ki nem fizeti, amivel tartozik! – közölte Lennoxszal.

Lennox tekintete a pisztolyokra tévedt.

– Azzal sem menekül meg ettől, ha le akar lőni, maga átkozott rabió! – vágta dühösen a szemébe Mack, egy mozdulattal lesöpörve a pisztolyokat az asztalról.

Lennox olyan volt, mint egy sarokba szorított vadállat. Ez egyszer engednie kellett. Leitatta a szénszállítókat, akik most készek akár megölni is, ha nem fizeti ki nekik a járandóságukat.

Hátradőlt a székében, szemei összeszűkültek, és hangjából szinte úgy sütött a gyűlölet:

– Ezért megfizetsz. McAsh! Istenemre esküszöm, megfizetsz!

– Ugyan már, Lennox – mosolyodon el Mack. – Az emberek csak azt kérik, ami jár nekik.

Lennoxot nem lehetett megbékíteni, de feladta a kilátástalan küzdelmet. Mogorva képpel kezdte kiszámolni a pénzeket. Először Charlie Smitht, majd Dermot Rileyt, aztán Macket fizette ki, bemondásuk alapján vonva le tőlük az elfogyasztott ital árát.

Mack emelkedett hangulatban lépett el az asztaltól. Három font és kilenc shilling volt a markában, melynek ha a felét félreteszi Esthernek, akkor is bőségesen kijön belőle.

A keresetüket zsebrevágó férfiak és feleségeik között szinte ünnepi volt a hangulat. Néhányan odaléptek hozzá, megveregették a vállát, Bridget Riley még egy csókot is nyomott az arcára. Mack rájött, most valami nagy dolgot vitt véghez, de attól tartott, a történetnek ezzel még nincs vége. Lennox túlságosan is könnyen megadta magát.

Mikor végre az utolsó ember is megkapta a pénzét, Mack felemelte a földről Lennox pisztolyait. Kifújta a gyújtószerkezetből a lőport, és lerakta őket az asztalra.

Lennox fogta használhatatlan fegyvereit, és felállt az asztaltól. A zsivaly elcsendesedett. Odalépett a lakásához vezető ajtóhoz. Mindenki merőn őt bámulta, mintha csak attól tartottak volna, visszaveszi tőlük a pénzt. Az ajtóhoz érve Lennox megfordult.

– Mindenki menjen haza! – szólalt meg továbbra is sötét képpel. – És hétfőn se gyertek vissza! Nincs több munka a számotokra. Mindenki el van bocsátva!

Mack egész éjszaka nyugtalanul hánykolódott. A szállítók közül néhányan azt mondták, hétfő reggelre Lennox elfelejti majd az egészet, de Mack ebben erősen kételkedett. Lennoxot nem olyan fából faragták, hogy csak úgy lenyelje a vereséget. Ráadásul könnyedén felvehet újabb tizenhat erős embert, új bandát alakítva belőlük.

Mindez az ő hibája volt. A szénhordók olyanok, mint a barmok, erősek és ostobák, s könnyen lehet vezetni őket. Nem is lázadtak volna fel Lennox ellen, ha ő nem bátorítja őket. Most úgy érezte, ráhárul a feladat, helyrehozni a dolgokat.

Vasárnap reggel már korán felkelt, és bement a másik szobába. Dermot meg a felesége egy matracon feküdt, az öt gyerek egy másik sarokban aludt.

– Holnapra munkát kell találnunk a bandának! – rázta fel álmából Dermotot.

Dermot azonnal fel is kelt.

– Vegyetek fel valami tisztességes holmit – motyogott utánuk Bridget álmosan –, ha jó benyomást akartok gyakorolni a vállalkozóra!

Dermot felvett egy régi, kopottas, vörös kabátot. Macknek pedig kölcsönadott egy kék selyem nyakkendőt, amit még az esküvőjére vásárolt. Útközben Charlie Smithért is beugrottak.

Charlie már öt éve szénhordással foglalkozott, ezért mindenkit ismert. Felvette a legjobb, kék színű kabátját, s így indultak el Wapping felé.

A folyóparthoz közeli, sáros utcák még teljesen kihaltak voltak. A londoni templomok százainak harangjai imára szólították a hívőket, de a matrózok, rakodómunkások többsége otthon maradt, s élvezte a pihenést. A Temze barna hullámai lustán nyaldosták az elnéptelenedett stégeket, és még a patkányok is kimerészkedtek a vízpartra.

A szénszállítással foglalkozó vállalkozók mindegyike egyben kocsmáros is volt. A három férfi először a Naptól néhány lépésnyire lévő Serpenyőt kereste fel. A tulajdonos éppen sonkát főzött az udvaron. Illatától Mack szájában összefutott a nyál.

– Hello, Harry! – üdvözölte Charlie vidáman.

– Ha nem sört, akkor mit akartok, fiúk? – kérdezte fancsali képpel a kocsmáros.

– Munkát! – válaszolta Charlie. – Nem akad egy hajód, amit holnap ki lehetne rakni?

– Akadni akad, de már a banda is megvan hozzá. Mindenesetre köszönöm.

– Nem tudom, mi lelhette? – szólalt meg távozóban Dermot. – Úgy nézett ránk, mintha leprások lennénk.

– Biztosan túl sok gint ivott az este – jegyezte meg Charlie.

Mack attól tartott, itt valami sokkal gonoszabb dologról lehet szó, de jobbnak tartotta egy időre megtartani magának a gondolatait.

– Menjünk a Koronába! – javasolta a többieknek.

Néhány szénhordó már a bárpultnál sörözött.

– Van munkátok, fiúk? – kérdezte Charlie az ismerőseit. – Valami kirakni való hajót keresünk.

A kocsmáros is meghallotta, miről van szó.

– Ugye Sidney Lennoxnak, a Nap kocsmárosának dolgoztatok?

– Igen, de a jövő hétre már nem kellünk neki – válaszolta Charlie.

– Nekem se kelletek! – közölte a kocsmáros.

Már kint voltak az utcán, amikor Charlie megszólalt:

– Megpróbáljuk Buck Delaneyt a Hattyúban. Ő két vagy három bandával is dolgozik egyszerre.

A Hattyú a legforgalmasabb kocsmák egyike volt; istállók, széntelepek húzódtak mellette. A több helyiségből álló ivón kívül még kávéház is szolgálta a vendégeket. Az ír kocsmárost az udvarra néző szobájában találták meg. Delaney fiatal korában maga is szénszállító volt, de most már a kávéból és hideg marhasültből álló reggelije közben is parókát és csipkés nyakkendőt viselt.

– Hadd mondjak nektek valamit, fiúk! – szólalt meg két falat között. – Minden londoni vállalkozó tudja már, mi történt tegnap este a Napban. Senki sem fog felvenni benneteket. Sidney Lennox gondoskodott róla.

Macknek szinte a szívverése is elállt. Valami ilyesmitől rettegett.

– Ha a helyetekben lennék – folytatta Delaney –, akkor felülnék egy hajóra, és egy-két évre elmennék ebből a városból. Mikor visszajöttök, akkor már mindenki elfelejtkezik a dologról!

– Ezek szerint a szénszállítókat mindig megrabolják a magukfajta vállalkozók? – kérdezte dühösen Dermot.

A kocsmáros, ha meg is sértődött, ennek semmi jelét nem adta.

– Nézzetek itt szét, fiaim! – mutatott körbe az ezüst kávéskészletre, a berendezésre, a gazdagon felszőnyegezett szobára. – Mindezt én sem úgy szereztem, hogy tisztességes voltam az emberekhez!

– Mi akadályozhat meg bennünket, hogy magunk keressük fel a kapitányokat, és mi vállaljuk el a hajók kirakását? – tette fel a kérdést Mack.

– Minden! – válaszolta Delaney. – Időnként megjelenik itt egy olyan szénszállító, mint te, McAsh, akinek egy kicsit több sütnivalója van, mint a többieknek, aki meg akarja szervezni a saját bandáját, ki akarja zárni az üzletből a vállalkozót, nem akar fizetni az italért és így tovább. De túlságosan sok ember keres túlságosan sok pénzt ezzel az üzlettel! Nem te vagy az első, McAsh, aki tiltakozik a rendszer ellen – csóválta meg a fejét –, de nem is az utolsó.

Macket felháborította Delaney cinizmusa, de érezte, a kocsmáros az igazat mondja. Megvertnek érezte magát. Elindult az ajtó felé.

Dermot és Charlie követte.

– Fogadd meg a tanácsomat, McAsh! – szólt utána Delaney. – Legyél olyan, mint én! Szerezz magadnak egy kis kocsmát, s árulj italt a szénszállítóknak. Hagyj fel azzal, hogy nekik segítesz, inkább magadon segíts! Te meg tudod csinálni. Benned van ehhez képesség, ezt állítom neked!

– Olyan legyek, mint maga? – kérdezett vissza Mack. – Hiszen azon gazdagodott meg, hogy becsapta a társait! Jézusom, a világ minden kincséért sem lennék olyan, mint maga.

Távozás közben visszanézve legalább annyi örömben volt része, hogy látta, amint Delaney arca elsötétül a dühtől.

Öröme viszont csak addig tartott, amíg becsukta maga mögött az ajtót. Győztesen kerekedett ki egy vitából, de közben mindent elveszített. Ha feladta volna büszkeségét, és elfogadja a vállalkozók rendszerét, akkor legalább holnap reggel is lenne munkája, így nincs semmije. Ráadásul magán kívül még tizenöt embert, a családjaikkal együtt, hasonlóan reménytelen helyzetbe sodort. A bizonytalan, távoli jövőbe tűnt annak lehetősége is, hogy Esthert valamikor Londonba hozhassa. Mindent rosszul csinált, mindent elrontott. Átkozottul bolond volt!

Betértek egy kocsmába, s reggelire kenyeret és sört rendeltek. Mack észrevette magán, hogy elönti a düh, ha csak ránéz a többi szénszállítóra, amiért ilyen bénán és ostobán kibékülnek a helyzetükkel. Gondolatban barmoknak nevezte őket, de tulajdonképpen ő volt a legnagyobb ökör közöttük.

Úgy tűnik, a törvény csak azokat szolgálja, akiknek erejük is van ahhoz, hogy azt betartassák. A szénbányászoknak és szénszállítóknak nincs ügyvédjük a bíróságon. Ostobák tehát, ha jogaikat emlegetik. Az okos emberek semmibe veszik azt, hogy mi a jó és mi a rossz, csak magukkal törődnek.

Szájához emelte söröskorsóját, de mozdulata hirtelen megtorpant. Hát persze! Caspar Gordonson Londonban lakik! Akár el is kaphatja! Megmondhatja neki, mit érnek azok a törvényes jogok! Talán Gordonson elvállalja azt is, hogy a szénszállítók szószólója legyen!? Hiszen ő maga is ügyvéd, és állandóan az angol

szabadságjogokról írogat. Neki kötelessége segíteni! Érdemesnek látszott megpróbálni.

A Caspar Gordonsontól kapott végzetes levél egy Fleet Streeten lévő címről érkezett. A Fleet a Temzébe ömlő, mocskos kis patakocska volt annak a dombnak a tövében, melyre a Szent Pál-székesegyházat emelték. Gordonson egy kocsma mellett, egy háromszintes, téglából épült sorházban lakott.

– Egészen biztosan agglegény – jegyezte meg Dermot.

– Ezt meg honnan gondolod? – érdeklődött Charlie Smith.

– Piszkosak az ablakok, a küszöb nincs felsúrolva. Nincs asszony a háznál.

Egy szolga nyitott nekik ajtót, és semmi meglepetést nem mutatott, amikor Mr. Gordonson után érdeklődtek. Ahogy beléptek az ajtón, két, éppen távozóban lévő, jól öltözött úr még mindig élénk vitát folytatott valamiről, ami William Pittel, a lordpecsétőrrel és Weymouth gróffal, az államtitkárral volt kapcsolatban. Vitájukat nem szakították félbe, de egyikük szórakozott udvariassággal biccentett Mack felé, ami halálosan meglepte a fiút, hiszen az urak általában észre sem vették az alacsonyabb osztályhoz tartozókat.

Mack olyannak képzelte el az ügyvéd házát, ami tele van poros iratokkal, elsuttogott titkokkal, ahol a leghangosabb zajt csak a tollak sercegése jelenti. Gordonson lakása inkább egy nyomdai műhelyre hasonlított. A hallban mindenfelé madzaggal összekötözött újságok és röplapok hevertek, a levegőben a papír és a nyomdafesték szaga terjengett, s valami gépezetnek az alagsorból felszűrődő zaja pedig arra utalt, odalent nyomdagép működik.

– McAsh? – hallatszott odabentről egy hangos, éles hang. – Soha nem hallottam róla! Ki az? Nem tudja? Akkor kérdezze meg! Ne is törődjön vele…

Néhány pillanattal később egy paróka nélküli, kopaszodó férfi jelent meg az ajtóban, és szemüvegén keresztül a három szénszállítóra meredt.

– Nem hinném, hogy bármelyiküket is ismerem – közölte. – Mit akarnak tőlem?

Nem volt valami bizalomgerjesztő bemutatkozás, de Mack-nek nem lehetett olyan egyszerűen a kedvét szegni.

– Nemrégiben adott nekem egy nagyon rossz tanácsot – kezdte élénk szavakkal mondanivalóját. – Ennek ellenére most egy újabb tanácsért jöttem.

Kis szünet következett. Mack már arra gondolt, talán valami sértő dolgot mondott, amikor az ügyvéd harsányan felkacagott.

– Mondja már meg végre, kicsoda maga? – kérdezte barátságos hangon.

– Malachi McAsh, akit egyszerűen csak Macknek neveznek. Az Edinburgh melletti Heugh-ban voltam szénbányász egészen addig, amíg a levelében azt nem írta, hogy szabad ember vagyok.

– Maga tehát az a szabadságszerető bányász! – csillant fel Gordonson tekintete. – Hadd rázzam meg a kezét, jóember!

Mack Dermotot és Charlie-t is bemutatta.

– Jöjjenek beljebb mindnyájan! Isznak egy pohár bort?

Követték az ügyvédet a meglehetősen rendetlen szobába, melyben az íróasztalon kívül egy akkora könyvespolc is volt, ami az egyik falat teljesen beborította. A padlón itt is kötegekben hevertek a különböző kiadványok, az asztalon pedig kefelevonatok és kéziratok hevertek. A kandalló előtti pecsétes szőnyegen egy kövér, öreg kutya lustálkodott. A szobában érezhető furcsa, érett szag vagy a kutyától, vagy a szőnyegtől, vagy mind a kettőtől származhatott. Mack felemelt egy nyitott jogi könyvet az egyik székről, és leült.

– Köszönöm, én nem kérek bort – mondta, hiszen ő csak az ügyvéd véleményét várta türelmetlenül.

– Egy csésze kávét? A bortól elálmosodik az ember, de a kávé felébreszti – mondta Gordonson, és válaszra sem várva odaszólt az inasának. – Kávét mindenkinek! Nos, McAsh – fordult ezután Mackhez –, miért is volt olyan rossz a tanácsom?

Mack elmesélte neki Heugh-ból történt távozásának történetét. Dermot és Charlie szájtátva hallgatták, mert Mack még soha nem beszélt nekik erről a dologról. Az ügyvéd rágyújtott egy pipára, s hatalmas füstfelhőket eregetve, időnként felháborodva és elszörnyedve csóválta meg fejét a hallottakra. Közben a kávé is megérkezett, de Mack is végére ért a mondókájának.

– Régóta ismerem a Jamissonokat. Kapzsi, könyörtelen és gonosz emberek – szólalt meg Gordonson őszinte felháborodással hangjában. – Mihez kezdett, amikor megérkezett Londonba?

– Szénszállító lettem – válaszolta Mack. Elmesélte, mi történt az előző este a Nap kocsmában.

– A szénszállítók rákényszerítése az el nem fogyasztott ital megfizetésére már régóta tartó, botrányos dolog – jegyezte meg Gordonson.

– Azt is mondták, nem én vagyok az első, aki tiltakozik ellene – bólogatott Mack.

– Valóban nem. A parlament már tíz évvel ezelőtt törvényt hozott ellene.

– Akkor hogyan csinálhatják még most is? – kérdezte döbbentcn Mack.

– Soha nem gondoskodtak a törvény betartatásáról.

– És miért nem?

– A kormány attól fél, hogy zavarok keletkeznének a szénellátásban. Egész Londont a szén működteti, a szén nélkül megáll az élet: nem sütnek kenyeret, nem főznek sört, nem fújnak üveget, nem olvasztanak vasat, nem patkolnak lovakat, nem gyártanak szeget…

– Ezt mind megértem – vágott közbe türelmetlenül Mack. – De nem is tudom, miért vagyok meglepve, hogy a törvény nem tesz semmit az olyan emberekért, mint amilyenek mi vagyunk!

– Ebben viszont nincs igaza – szólalt meg ismét Gordonson kicsit tudálékosan. – A törvény nem hoz döntéseket. A törvénynek nincs önálló akarata. Az olyan, mint egy fegyver vagy egy szerszám. Annak dolgozik, aki kézbe veszi és használja őket.

– Tehát a gazdagoknak.

– Rendszerint igen – ismerte be Gordonson. – De dolgozhat maguknak is.

– Hogyan? – kérdezte Mack türelmetlenül.

– Például ha kidolgoznak egy másik bandarendszert a hajók kirakodására.

Mack éppen erre számított, ebben reménykedett.

– Ez nem is lenne túlságosan nehéz – mondta. – Az emberek választanának maguk közül valakit, hogy ő legyen a vállalkozó, és ő tárgyaljon a hajóskapitányokkal. A pénzt pedig elosztják maguk között.

– Azt hiszem, a szénszállítók is szívesebben dolgoznának az új rendszer szerint, és szívesen költenék a keresetüket arra, amire nekik tetszik.

– Így van – bólogatott Mack, s igyekezett kissé palástolni egyre növekvő lelkesedését. – Ugyanúgy kifizethetnék a sört, amit megisznak, mint mindenki más! – De vajon kiáll-e Gordonson a szállítók mellett? Ha ezt megteszi, akkor minden megváltozik.

– Ezzel már megpróbálkoztak korábban is – jegyezte meg gyászos hangon Charlie Smith. – Akkor sem működött.

– És miért nem működött? – kérdezett vissza Mack, hiszen tudta, Charlie hosszú éveken keresztül szénszállítóként dolgozott, és vannak tapasztalatai.

– Az történt, hogy a vállalkozók lefizették a szénszállító hajók kapitányait, hogy ne alkalmazzák ezeket az új bandákat. Ezután problémák támadtak, és verekedések törtek ki a bandák között. A verekedésekért aztán ezeket az új bandákat büntették meg, mert az elöljáróságok magukból a vállalkozókból vagy azoknak barátaiból állnak. Végül aztán az összes szénszállító visszament a régi helyére.

– Átkozott bolondok! – tört ki Mackből a felháborodás.

– Ha annyira okosak lennének – jegyezte meg kicsit sértetten Charlie –, akkor nem mennének el szénszállítónak.

Mack egy kicsit fölényesen viselkedett, de rettenetesen feldühítette mindig, ha azt látta, hogy valaki önmagának ellensége.

– De hiszen csak egy kis elszántságra és összefogásra lenne szükség! – magyarázta lelkesen.

– Ennél azért többre is szükség van – szólalt meg ismét Gordonson. – És ez már politikai kérdés. Jól emlékszem a szénszállítók legutóbbi vitájára. Vereséget szenvedtek, mert nem volt pártfogójuk A vállalkozók ellenük fordultak, mellettük pedig nem állt ki senki.

– Most miben különbözik a helyzet? – kérdezte Mack.

– Most itt van John Wilkes.

– Párizsból nem tud semmit tenni értünk – jegyezte meg lemondóan Mack, hiszen Wilkes, a szabadságjogok neves védelmezője emigrációban élt.

– Már nincs Párizsban! Visszaérkezett.

– És mit akar csinálni? – lepődött meg Mack.

– Harcolni fog a parlamentben.

Mack már látta is maga előtt, milyen vihart fog kavarni a londoni politikában.

16

Jay Jamisson esküvőjének napján hideg és párás idő köszöntött Londonra. A Grosvenor Square-en lévő ház hálószobájának ablakából jól látta a Hyde Parkot, ahol ezrede letáborozott. Alacsonyan kavarogtak a ködfoltok, ezért a katonák sátrai úgy festettek, mintha bárkák úszkálnának a szürkésen háborgó tengeren. Mindenfelé tábortüzek pislákoltak, füstjük összekeveredett a köddel. Az emberek kellemetlenül érezhetik magukat odakint, de a katonák különben is mindig kellemetlenül érzik magukat.

Elfordult az ablaktól. Chip Marlborough, a násznagy már ott állt, hogy feladja rá újonnan készült kabátját. Jay valami köszönetfélét mormogott, s belebújt. Chip szintén kapitány volt a harmadik gárdaezrednél. Apjának, Lord Areburynek közös üzletei voltak Jay apjával. Jaynek nagyon hízelgett, hogy egy ilyen neves arisztokrata áll majd mellette az esküvői szertartáson.

– Utánanéztél a lovaknak? – kérdezte nyugtalankodva Jay.

– Természetesen – válaszolta Chip.

Bár ezredük gyalogezred volt, de a tisztek mind lovon ültek. Jaynek volt a kötelessége a lóápolók irányítása. Ösztönösen nagyon jól értett a lovakhoz. Esküvőjére kapott két nap szabadságot, de most is aggódott, tisztességesen viselik-e gondját az állatainak.

Azért szabták ilyen rövidre a szabadságát, mert ezrede készenléti szolgálatot teljesített. Nem volt háború, hiszen az utolsó,

Amerikában folytatott hétéves háború már akkor véget ért, amikor Jay és Chip még iskolás gyerek volt. Londonban viszont általános nyugtalanság uralkodott, napirenden voltak a zavargások. Az ezred azért állt készenlétben, hogy letörjön mindenféle lázadási kísérletet. Alig múlt el nap, hogy a feldühödött munkások ne sztrájkoltak volna, ne vonultak volna a Parlament elé, vagy ablakokat, kirakatokat bezúzva ne rohangáltak volna az utcákon. Ezen a héten a bércsökkentés miatt felháborodott selyemszövők három szövőgépet is összetörtek Spitalfieldsben.

– Remélem, az ezredet nem fogják kivezényelni, amíg szabadságon vagyok – jegyezte meg Jay. – Nem lenne szerencsés kimaradni az akcióból.

– Ne nyugtalankodj emiatt! – töltött Chip két pohárba konyakot az asztalon álló kancsóból. Nagy konyakkedvelő hírében állt. – Igyunk a szerelemre! – emelte meg poharát.

– Igyunk a szerelemre! – ismételte meg szavait Jay.

Ha belegondolt, valójában nagyon keveset tudott a szerelemről. Szüzességét öt évvel ezelőtt, apja egyik szobalányánál, Arabellánál veszítette el. Akkor azt hitte, ő csábította el a lányt, de visszatekintve már némileg másképpen festett a helyzet. Miután három éjszakát együtt töltöttek, a lány kijelentette, hogy terhes. Harminc fontot fizetett neki azért, hogy a lány örökre eltűnjön az életéből. Most már gyanította, Arabella nem is volt terhes, és ő csupán egy ügyesen kitervelt csalás áldozata lett.

Azóta lányok tucatjaival flörtölt, sokkal csókolózott, néhányukat még ágyba is vitte. Könnyűnek találta elcsavarni a nők fejét, csupán úgy kellett tenni, mintha minden érdekelné, amit mondanak neki; bár a szerencsés külső és a behízelgő stílus is segítette ebben. Minden különösebb erőfeszítés nélkül meg tudta őket bolondítani. Most életében először a saját bőrén tapasztalta ezt az érzést. Mikor Lizzie társaságában volt, akkor egy kicsit mindig felgyorsult a lélegzete.

Nyílt az ajtó, és az inas lépett be.

– Hajlandó fogadni Mr. Lennoxot, uram?

Jaynek a szívverése is elállt. Kártyaadósságot csinált Sidney Lennoxnál. El kellene küldeni ezt az embert, de akkor esetleg kellemetlenkedhetne neki az adósság miatt.

– Nem bánom, küldje be – szólt oda az inasnak. – Ne haragudj! – mentegetőzött Chipnek.

– Én is ismerem Lennoxot – mondta a barátja. – Vesztettem már pénzt én is nála.

Lennox már be is lépett a szobába, s Jay orrát azonnal megcsapta a belőle áradó édeskés-savanykás bűz, ami olyan volt, mintha a közelben valami erősen erjedésnek indult volna.

– Hogy vagy, te csaló gazember? – üdvözölte Chip kedélyesen.

– Ha maga nyer, akkor nem hív csaló gazembernek – jegyezte meg Lennox egy hűvös pillantás kíséretében.

Jay nyugtalan tekintettel nézett rá. Lennox sárga selyemruhát, selyemharisnyát és csatos cipőt viselt, de mégis úgy nézett ki, mintha egy sakál húzott volna magára emberi öltözéket. Volt valami fenyegető a megjelenésében, melyet a ruha sem tudott palástolni. Jay ennek ellenére sem tudta vele megszakítani a kapcsolatot. Néha igen hasznos ismeretségnek bizonyult: ő mindig tudta, hol van éppen kakasviadal, hol verekszenek a gladiátorok, hol rendeznek lóversenyt, s ha éppen semmi nem akadt, akkor maga is leült kártyázni vagy kockázni.

Szívesen adott kölcsönöket is a pénzzavarban lévő fiatal tiszteknek, de ragaszkodott hozzá, hogy folytassák a játékot.

Pontosan ez volt a baj. Jay százötven fonttal tartozott neki. Nagyon kellemetlen lenne, ha Lennox ragaszkodna hozzá, most azonnal egyenlítse ki az adósságát.

– Tudod, hogy ma van az esküvőm, Lennox? – kérdezte Jay.

– Igen, tudom – válaszolta a kocsmáros. – És azért jöttem, hogy igyak az egészségére.

– Hát persze, feltétlenül! Ezt feltétlenül meg kell ejteni! Chip, tölts egy pohárral a barátunknak!

Chip ismét kitöltött három jókora adag konyakot.

– A maga és a menyasszonya egészségére! – emelte meg Lennox a poharát.

– Köszönöm! – mondta Jay, s mindhárman fenékig ürítették poharaikat.

– Holnap este nagy kártyacsata lesz Lord Archer kávéházában, Marlborough kapitány – intézte Lennox Chiphez a szavait.

– Ez jól hangzik! – mosolyodott el Chip.

– Ott találkozunk! Maga nagyon el lesz foglalva, Jamisson kapitány.

– Én is azt hiszem – válaszolta Jay. Különben sem engedhetném meg magamnak, gondolta, de ezt már nem mondta ki hangosan.

– Mindkettőjüknek kívánom a legjobbakat, és remélem, a köd is fel fog szállni – tette le Lennox a poharát, majd magukra hagyta őket.

Az utcáról a ház előtt megálló kocsik zaja hallatszott.

– Menjünk le mi is – mondta.

A hatalmas, tágas szalon Thomas Chippendale készítette, drága bútorokkal volt berendezve. Még áradt belőlük a bútorfényesítő szaga. Az alkalomnak megfelelő öltözékben Jay anyja, apja és bátyja már ott volt a szalonban. Alicia arcon csókolta fiát, Sir George és Robert kényelmetlenül feszengve üdvözölte. A családban soha nem uralkodott kifejezetten szeretetteljes légkör, de még most a Jay huszonegyedik születésnapján lezajlott veszekedés is élénken élt az emlékekben.

Az inas kávét szolgált fel. Jay és Chip leemelt a tálcáról egy csészét, de mielőtt még szájukhoz emelhették volna, kivágódott az ajtó, s Lizzie viharzott be a szalonba.

– Hogy merted ezt megtenni? – kérdezte szinte remegve a felháborodástól. – Hogy merészeltél ilyet csinálni?

Jaynek a szívverése is elállt egy pillanatra. Ugyan mi történhetett? Lizzie arca kipirult, melle hevesen zihált, szeme szikrákat szórt a haragtól. Már egyszerű, fehér menyasszonyi ruháját viselte egy kis fehér kalappal a fején, és elbűvölően nézett ki még így, ebben a feldúlt állapotban is.

– Mit követtem el? – kérdezte Jay panaszosan.

– Vége! Nincs esküvő! – jelentette ki a lány.

– Óh, nem! – kiáltott fel Jay. Talán csak nem ragadja el tőle valaki a lányt az utolsó pillanatban? Ennek még a gondolatát sem tudta volna elviselni.

Lady Hallim sietett be a szalonba.

– Lizzie, nagyon kérlek, hagyd már abba! – könyörgött az asszony kétségbeesetten.

– Lizzie drágám – vette át Jay anyja az események irányítását –, az ég szerelmére, mi történt? Kérlek, mondd már el végre, mi háborított fel ennyire!

– Ez! – lobogtatott meg a lány egy papírdarabot.

– Egy levél, melyet az íntézőm küldött – tördelte elgyötörten a kezét Lady Hallim.

– Az áll benne – szólalt meg ismét Lizzie, hogy Jamissonék kutatói mindenféle lyukakat fúrnak a Hallim-birtokon.

– Lyukakat? – nézett Jay értetlen döbbenettel a lányra, majd bátyjára pillantott. Valami alattomos kifejezést vélt felfedezni az arcán.

– Hát persze! Szén után kutatnak! – vágta rá Lizzie türelmetlenül.

– Óh. nem! – tiltakozott Jay, s már megértette, mi történt. Apja türelmetlensége viszont Jay számára menyasszonya elvesztését is jelentheti. Ennek mára gondolata is elég volt ahhoz, hogy az apjára ordítson. – Átkozott bolond! – üvöltötte tajtékozva. – Most nézd meg. mit csináltál!

Döbbenetes dolog, ha egy fiú ilyen hangot használ az apjával, ráadásul Sir George nem is szokott hozzá, hogy ellentmondjanak neki. Arca bíborvörösre váltott, szemei kidülledtek.

– Mondjátok le akkor az esküvőt! – ordította vissza. – Mit érdekel engem az egész!

– Nyugodj meg, Jay – avatkozott közbe Alicia –, és te is, Lizzie! – mondta, de ez nyilván vonatkozott Sir George-ra is, csak az ő nevét tapintatosan nem említette. – Biztosan valami tévedésről lehet sző. Sir George kutatói nyilvánvalóan félreértették a kapott utasításokat. Lady Hallim, kérem, vigye át Lizzie-t a vendégházba addig, amíg tisztázzuk a dolgokat. Biztos vagyok benne, nem kell ilyen hirtelen lépéshez folyamodni, és nem kell lemondani az esküvőt.

Chip Marlborough zavartan köhécselni kezdett. Jay teljesen megfeledkezett róla, hogy ő is jelen van a családi perpatvarnál.

– Ha megbocsátanak… – feszengett Chip kelletlenül, s már el is indult az ajtó felé.

– Ne menj el a házból! – könyörgött neki Jay. – Várj meg odafent!

– Persze, természetesen – válaszolta Chip, de arckifejezése azt mutatta, most bárhol a világon szívesebben lenne, mint itt a

Jamisson-házban.

Alicia Chippel a háta mögött tapintatosan a kijárat felé kísérte Lizzie-t és Lady Hallimet.

– Csak néhány percet adjanak! Aztán magukért megyek. Minden rendben lesz!

Mikor Lizzie-ék kiléptek a szalonból, Alicia arcán Jay inkább kétséget, mint dühöt vélt felfedezni. Nagyon bízott benne, hogy anyja tisztában van a helyzettel, és tudja, neki semmi köze sincs az egészhez. Az asszony becsukta az ajtót, és a három férfi felé fordult. Jay magában azon imádkozott, találjon ki valamit, amivel még megmentheti az esküvőt. Vajon kigondolt már valamit? Hiszen mindig is annyira okos volt…

Anyja nem kezdett veszekedni az apjával.

– Ha nincs esküvő, akkor nem kapod meg a szenet sem! – jelentette ki inkább tárgyilagosan, mint haraggal.

– A High Glen csődbe ment! – háborgott Sir George.

– De Lady Hallim egy másik hitelezővel megújíthatja a jelzálogkölcsönt.

– Ezt ő nem tudja.

– Majd valaki megmondja neki.

Pillanatnyi csend állt be, amíg mindenki megértette az asszony szavaiban rejlő fenyegetést. Jay már attól tartott, az apja menten felrobban. Anyja viszont pontosan tudta, meddig mehet el vele szemben. Most apja szólalt meg először.

– Mit akarsz elérni, Alicia? – kérdezte lemondóan.

– Először is Jaynek beszélnie kell Lizzie-vel, és meg kell győznie, hogy semmit sem tudott a kutatófúrásokról – kezdte Alicia.

– De hisz ez is az igazság! – szólt közbe Jay.

– Pofa be, és figyelj! – dörrent rá Sir George gorombán.

– Ha ez sikerül neki – folytatta az anyja –, akkor a terveknek megfelelően sor kerülhet az esküvőre.

– És azután?

– Azután légy türelemmel! Később Jayjel együtt rá tudom beszélni Lizzie-t a dologra. Most ellene van a bányászatnak, de meg fogja változtatni a véleményét, vagy legalábbis nem fogja ennyire

szenvedékesen védeni az álláspontját, ha már lesz egy otthona, gyereket szül, és kezdi megértem a pénz fontosságát.

– Ez így nem lesz jó, Alicia – rázta meg a fejét Sir George. – Addig nem tudok várni!

– Miért ne tudnál?

Apja elhallgatott. Robertre pillantott, aki csak a vállát vonogatta.

– Végül hát, azt hiszem, elmondhatom… – folytatta Sir George. – Nekem is vannak adósságaim. Jól tudod, mindig kölcsönökkel dolgoztunk, és többnyire Lord Arebury folyósította a pénzeket. A múltban tetemes hasznot csináltunk neki és magunknak is. Mióta viszont a gyarmatokon elkezdődtek a zavargások, az Amerikával folytatott kereskedelmünk jelentősen visszaesett. Még azt a pénzt is nehéz megkapni, ami ebből az erősen lecsökkent üzletmenetből járna. A legnagyobb adósunk tönkrement, s ott hagyott nekem egy dohányültetvényt Virginiában, hogy adjam el, ha tudom.

Jay megkövülten hallgatott. Az még soha nem jutott eszébe, hogy saját családi vállalkozásuknak is lehetnek kockázatai, és az a gazdagság, melybe beleszületett, egyszer semmivé válhat. Már kezdte érteni, apja miért háborodott fel annyira, amikor a kártyaadósságait kellett kifizetnie.

– Eddig a szén tartotta bennünk a lelket – folytatta az apja –, de ez most már nem elég. Lord Arebury vissza akarja kapni a pénzét. Ezért nekem szükségem van a Hallim-birtokra, különben az egész üzleti vállalkozásom tönkremegy.

Néma csend ült a szalonra. Jayt és anyját is annyira megdöbbentették Sir George szavai, hogy szóhoz sem tudtak jutni.

– Ezek szerint akkor tulajdonképpen csak egyetlen megoldás létezik – szólalt meg gyorsan magához térve Alicia. – A High Glenben lévő szenet Lizzie tudta nélkül kell kibányászni!

Jay maga is megrémült ettől a javaslattól, de úgy döntött, még nem szól bele a dolgok menetébe.

– Ez miként lehetséges? – kérdezte Sir George.

– Küldd el Lizzie-t és Jayt külföldre!

Jay egyik ámulatból a másikba esett. Ezt az okos ötletet!

– De Lady Hallim akkor is megtudja! – aggodalmaskodott Sir George. Ő pedig biztosan megmondja Lizzie-nek.

– Nem, nem fogja megmondani! – rázta meg a fejét határozottan Alicia. Mindent megtenne azért, hogy ez a házasság létrejöjjön. Tartani fogja a száját, ha én mondom neki.

– De hová mehetnénk? – érdeklődött Jay. – Melyik országba?

– Barbadosra – közölte az anyja.

Szó sem lehet róla! – csattant fel Robert. – A cukornádültetvény nem lehet a Jayé!

– Azt hiszem, apád mégis fel fogja áldozni, ha ettől függ az egész családi vállalkozás sorsa –jegyezte meg Alicia.

– Nem fogja, de ha akarná, már akkor sem tudná! – jelentette ki Robert diadalmas mosollyal. – Az ültetvény már az én tulajdonom.

– Ez igaz? – nézett Alicia kérdően a férjére. – Valóban így áll a helyzet?

– A nevére írattam – bólogatott Sir George.

– Mikor?

– Három évvel ezelőtt.

A bejelentés ismét a döbbenet erejével hatott. Jaynek fogalma sem volt az. egészről. Úgy érezte, mintha halálos sebet kapott volna.

– Hát ezért nem adtad nekem a születésnapomra! – jegyezte meg szomorúan. – Akkor már régen Roberté volt.

– Robert viszont készséggel visszaadja – folytatta Alicia –, ha ezzel meg tudja menteni az egész vállalkozást.

– Nem! – vágta rá Robert habozás nélkül. – Ez csak a kezdetet jelentené! Először csak az ültetvényt szereznék meg, s a végén már minden a maguké lenne! Mindig tudtam, hogy ki akar semmizni a vagyonból, és mindent ennek a kis fattyúnak szeretne adni!

– Én csak azt akarom, hogy Jav tisztességesen megkapja a részét – válaszolta az asszony.

– Ha ezt nem teszed meg, Robert – avatkozott bele Sir George ismét a beszélgetésbe –. akkor mindnyájan csődbe mehetünk!

– Én nem! – vágta rá Robert diadalmasan. – Nekem még akkor is ott van az ültetvényem.

– Azon kívül viszont nem sokat kaphatsz – figyelmeztette az apja.

– Rendben van! Megteszem – ült ki Robert arcára ismét az alattomos mosoly. – Egy feltétellel: a teljes vagyont és az üzletet a nevemre íratod, te meg visszavonulsz!

– Nem! – kiáltott fel Sir George. – Nem vonulok nyugalomba, még ötvenéves sem vagyok!

Apja és fia egymásra meredtek. Jay ismét megállapította, mennyire egyformák. Egyik sem fog engedni az álláspontjából. Erre a gondolatra magában ismét összeomlott.

Teljes patthelyzet alakult ki. Két csökönyös ember sarokba szorította egymást, és most készek arra, hogy mindent tönkretegyenek, ami útjukba kerül: az esküvőt, az üzletet, a család jövőjét, mindent!

Alicia viszont nem adta fel olyan könnyen a harcot.

– Mi ez a virginiai birtok, George? – kérdezte.

– Mockjack Hall, egy ötszáz hektáros dohányültetvény ötven rabszolgával. Mire akarsz kilyukadni?

– Azt is Jaynek adhatnád.

Jay szíve hevesen megdobbant. Virginia! Mindig arra vágyott, hogy távol az apjától, távol Roberttől új életet kezdhessen egy olyan birtokon, mely csak az övé. Lizzie is magán kívül lenne a boldogságtól.

– De semmi pénzt nem tudok vele adni! – szűkültek össze Sir George szemei. – Kölcsönt kell felvennie, ha működtetni akarja a gazdaságot.

– Ez nem számít! – vágta rá gyorsan Jay.

– De a Lady Hallim kölcsöneit terhelő kamatokat fizetned kell, különben a High Glen elvész! – figyelmeztette férjét Alicia.

– A szénből származó bevételekből azt meg tudom csinálni – folytatta Sir George, s látszott rajta, már a részletek kimunkálásával foglalkozik. – Nekik néhány héten belül el kell indulniuk Virginiába.

– Ez nem megy – tiltakozott Alicia. – Meg kell tenniük a szükséges előkészületeket. Adj nekik legalább három hónapot!

– Nekem előbb van szükségem a szénre – rázta meg Sir George tagadóan a fejét.

– Így is rendben lesz. Lizzie biztosan nem akar visszamenni Skóciába, mert az köti majd le, hogy felkészüljön az utazásra és az új életre.

Ez az egész beszélgetés, mely valójában arról szólt, hogyan fogják Lizzie-t becsapni, hallatlanul nyugtalanította Jayt. Hiszen ő

lesz az, akin kitölti a haragját, ha mindez tudomására jut.

– És mi történik, ha valaki megírja neki? – kérdezte bizonytalan hangon.

– Ki kell derítenünk, a High Glen-i ház alkalmazottai közül ki tud írni – mondta Alicia elgondolkozva. – Ezt te meg tudod csinálni, Jay.

– Miként lehet megakadályozni a levélírást?

– Majd elküldünk valakit, hogy bocsássa el őket.

– Ez így jó is lenne! – bólogatott Sir George. – Rendben van, ezt fogjuk tenni!

Alicia diadalmas pillantást vetett Jayre. Végül mégis sikerült számára megszereznie az apai jussot. Átölelte fiát, és megcsókolta.

– Az isten áldása legyen veled, fiam! – mondta meghatottam – Most pedig menj, és mondd meg Lizzie-nek, hogy az egész családod borzalmasan sajnálja az elkövetett hibát, és apád a Mockjack Hallt adta nektek nászajándékul.

– Szép munka volt, anya – ölelte át Jay is az anyját. – Köszönöm!

Már kint is volt a házból. A kerten keresztülhaladva boldognak érezte magát, de egyben kétségek közt hánykolódott. Most megkapta azt, amire mindig is vágyott. Szerette volna, ha minderre a menyasszonya becsapása nélkül kerül sor, de egyszerűen nem volt más lehetőség. Ha nem egyezik bele a dologba, akkor elveszti a birtokot, s nagy valószínűséggel Lizzie sem lesz az övé.

Belépett a szorosan az istálló mellé épített vendégházba. Lady Hallim és Lizzie a szerényen berendezett kis szalonban ültek a kandallóban füstölgő tűz mellett. Mindketten keservesen zokogtak.

Jay hirtelen veszélyes késztetést érzett, hogy mindent elmondjon Lizzie-nek. Ha felfedi a szülei által tervezett cselszövést, s feleségül kéri azzal, hogy szegénységben fognak élni, akkor a lány talán igent mond.

A kockázat viszont elriasztotta ettől, hiszen akkor az az álmuk is szertefoszlik, hogy egy új országban keressék a boldogulásukat. Végül meggyőzte magát, néha a hazugság célravezetőbb az igazságnál.

De vajon hinni fog-e neki Lizzie?

Odatérdelt eléje a szőnyegre. A lány esküvői ruhája levendulaillatot árasztott.

– Apám nagyon sajnálja a dolgot – kezdett bele mondókájába. – Nekem akart meglepetést szerezni azzal, hogy előre elküldte a kutatókat. Gondolta, mindketten örülni fogunk, ha megtudjuk, sok szén rejtőzik a birtokunk alatt. Fogalma sem volt róla, mennyire ellene vagy a bányászatnak.

– Te miért nem mondtad meg neki? – nézett rá kételkedve a lány.

– Soha nem érdeklődött felőle – tárta szét tanácstalanul a karját. Lizzie még mindig makacskodni látszott, de Jaynek volt még tartalékban egy ütőkártyája – És van még valami más is. A nászajándékunk.

– És az micsoda? – vonta össze a szemöldökét a lány.

– A Mockjack Hall. Egy dohányültetvény Virginiában, indulhatunk, amikor akarunk.

Lizzie meglepetten bámult az arcába.

– Hiszen mindig ezt szerettük volna – folytatta Jay a győzködést. – Tiszta lappal kezdeni egy új országban. Igazi nagy kalandnak ígérkezik!

– Valóban? – kérdezte a lány, s arcát lassan mosoly öntötte el. – Virginia? Ez valóban igaz lehet?

– Ezek szerint elfogadjuk? – kérdezte Jay még mindig bizonytalanul, mert alig akarta elhinni, hogy a lány beadja a derekát.

Lizzie válasz helyett szélesen elmosolyodott, könnyek szöktek a szemébe. Meg sem tudott szólalni, csak némán bólogatott.

Jay már tudta, megnyerte a csatát. Mindent megkapott, amit csak akart. Olyan nagyszerű érzés volt, mint megnyerni egy jó leosztást. Eljött az idő besöpörni a nyereményét.

Felállt a szőnyegről. Felszegte a fejét, s a karját nyújtotta a lány felé.

– Akkor gyere velem! – mondta vidáman. – Megtartjuk az esküvőt.

A harmadik napon délre a *Durham Primrose* gyomrából kirakták az utolsó lapát szenet is.

Mack körbenézett, és alig akarta elhinni, hogy ez valóban megtörténhetett. Meg tudták csinálni vállalkozó nélkül is.

Figyelték a folyópartot, és kiválasztottak egy szénszállító hajót, amely délben érkezett, amikor a többi banda már dolgozott. Miközben a társaik várakoztak. Mack és Charlie odaevezett a lehorgonyzott hajóhoz. Felajánlotta szolgálatait azzal, hogy azonnal hajlandók elkezdeni a munkát. A kapitány tisztában volt vele, ha kitart a régi banda mellett, akkor másnapig várnia kell. Mivel az idő pénz volt a számára is, így felvette őket.

Az emberek serényebben dolgoztak, hiszen tudták, a teljes bérüket meg fogják kapni. Most is egész nap itták a sört, de korsónként fizettek érte, s csak annyit vettek, amennyire szükségük volt. Negyvennyolc óra alatt sikerült kirakniuk a hajót.

Mack a vállára vette lapátját, és felment a fedélzetre. Hideg, ködös volt az idő, de őt még mindig fűtötte a hajó gyomrában uralkodó hőség. Mikor az utolsó zsák szenet is feldobták a bárkára, a szénszállítókból kitört az üdvrivalgás.

Mack először az első tiszttel tárgyalt. A bárkába ötszáz zsáknyi szén fért. Mindketten számolták a fordulókat. Most számba vették az utolsó menetre maradt zsákokat, megállapodtak a végső mennyiségben, majd együtt mentek be a kapitány fülkéjébe.

Mack bízott benne, az utolsó pillanatban már nem kerül sor semmiféle huzavonára. Elvégezték a munkát, ki kell fizessék őket.

A sovány, középkorú, vörös orrú kapitány rumszagot árasztott magából.

– Végeztek? – kérdezte. – Maguk gyorsabbak, mint a megszokott banda. Mennyi a vége?

– Kilencvenhárom híján hatszáz rovás – közölte az első tiszt. Rovásokban, azaz húszasával számolták a zsákokat, mert az emberek rovásonként egy penny fizetséget kaptak.

A kapitány a kabin belsejébe tessékelte őket, s maga elé húzott egy golyós számológépet.

– Hatszáz vonásból kilencvenhármat… azaz tizenhat pennyvel megszorozva… – Bonyolult volt a számítás, de Mack már

megszokta, hogy a kitermelt szén mennyisége után kapja a bérét, s akár fejben is ki tudta számolni a neki járó összeget.

A kapitánynak láncon egy kulcs lógott le az övéről. Ezzel nyitotta ki a sarokban álló szekrényt. Mack figyelte, ahogy a szekrényből elővett ládikót az asztalra teszi, és kinyitja.

– Ha a maradék hét zsákot fél vonásnak vesszük, akkor pontosan harminckilenc font és tizennégy shillinggel tartozom maguknak – mondta, s kiszámolta az összeget.

A kapitány adott neki még egy vászonzacskót is, amibe belerakhatta a keresetüket, hiszen sok volt az aprópénz, hogy pontosan el tudja osztani az emberek között. Mack diadalittas hangulatban volt, amikor végre kézbe vehette a pénzeszsákot. Minden ember majdnem két font és tíz shillinget kapott. Tehát két nap alatt többet kerestek, mint Lennoxnál két hét alatt. És ami még ennél is fontosabb: bebizonyították, hogy az igazság győzedelmeskedik.

Keresztbe tett lábakkal leült a fedélzetre kifizetni az embereket. Elsőként Amos Tipe kapta meg a pénzét.

– Köszönjük neked, Mack! Az isten áldjon meg érte, fiú!

– Ne nekem köszönjétek, megdolgoztatok érte – tiltakozott Mack.

Tiltakozása ellenére a következő rakodó is úgy hálálkodott neki, mintha alamizsnát osztogató herceg lenne.

– Nem csupán a pénzről van szó – magyarázta Mack Slash Harleynek, a harmadik embernek. – Sikerült visszanyernünk a méltóságunkat is.

– Te megtarthatod a méltóságot, Mack – válaszolta Slash. – Nekem csak a pénzt add ide! – tette még hozzá a többiek nevetése közepette.

Mack egy kicsit dühös volt rájuk, de tovább számolta a pénzt. Miért nem képesek belátni, hogy többről van szó, mint a mai fizetségről? Mikor ennyire képtelenek voltak megérteni saját érdekeiket, akkor úgy érezte, megérdemlik, ha a vállalkozók kihasználják és becsapják őket.

A győzelem édes ízét azonban semmi sem tudta megkeseríteni. A part felé evezve az egyik rázendített egy nagyon trágár nótára, s Mack együtt fújta a többiekkel.

Dermottal együtt elindult Spitalfields felé. A reggeli köd már kezdett felszállni. Mack minden pillanatban dalra szeretett volna fakadni, és úgy érezte, a léptei is ruganyosabbakká váltak. Szobájába lépve kellemes meglepetés várta. Egy háromlábú széken, szantálillatot árasztva, formás lábait lóbálva ott ült gesztenyeszín kabátban, vidám kis kalappal a fején Peg vörös hajú barátnője, Cora.

Kézbe vette és simogatni kezdte Mack bundáját, mely normális körülmények között oda volt terítve a fekhelyéül szolgáló szalmazsákra.

– Ezt meg honnan szerezted? – kérdezte.

– Ajándékba kaptam egy finom úrihölgytől – válaszolta Mack mosolyogva. – Te mit keresel itt?

– Eljöttem látogatóba – válaszolta a lány. – Ha megmosod az arcodat, akkor elmehetünk valahová… ha nem kell éppen együtt teáznod valamelyik finom úrihölggyel.

Bizonytalan kifejezés jelenhetett meg az arcán, mert a lány még hozzátette: – Biztosan azt hiszed, hogy kurva vagyok, de nem vagyok az, csak ha a szükség rákényszerít.

Mack fogta a szappantartót, s lement az udvaron lévő kúthoz. Cora a nyomában maradt, és nézte, ahogy derékig levetkőzik, kimossa bőréből és hajából a szénport. Dermottól kölcsönkért egy tiszta inget, felvette kabátját, kalapját, majd belekarolt Corába.

A város szívén keresztül nyugat felé sétáltak. Mack már megtanulta, Londonban az emberek pihenés és felüdülés céljából sétálnak az utcákon, ugyanúgy, mint ahogy ők Skóciában a hegyeket járták. Élvezte, hogy karon fogva sétálhat Corával. Tetszett neki a lány csípőjének ringása, s amikor csak tehette, igyekezett a könyökével megérinteni. Feltűnő hajszínére, csinos ruhájára sokan felfigyeltek, és a férfiak irigykedő pillantásokat vetettek Mackre.

Betértek egy kocsmába, kagylót, kenyeret és erős Porter sört rendeltek. Cora élvezettel tömte magába az ételt, szinte egészben nyelte le a kagylókat, s azon nyomban le is öblítette egy-egy korty sörrel. Mikor ismét kimentek az utcára, az idő is megváltozott. Még mindig hűvös volt, de a gyenge napsugarak már áttörték a felhőket. Közben valahogy bekeveredtek Mayfair gazdag lakónegyedébe.

Élete első huszonkét évében Mack mindössze két palotát látott: a Jamisson-kastélyt és a High Glen-i házat. Ennek a negyednek minden utcájában legalább két ilyen palota állt ötven másik, kisebb és kevésbé díszes ház társaságában. London gazdagsága minduntalan ámulatba ejtette.

Az egyik legelőkelőbb palota elé hintósor kanyarodott. Elegáns népek jöttek valami nagy vendégségbe. Az utca mindkét oldalán összeverődtek a járókelők, a környező házak szolgálói, és sorban egymás után kinyíltak az ablakok is. Bár még csak délután volt, a palota már fényárban úszott, a bejáratot pedig rengeteg virág díszítette.

– Biztosan esküvőt rendeznek – jegyezte meg Cora.

Miközben ők is beálltak a bámészkodók közé, egy másik hintó gördült a palota elé, és egy ismerős alak szállt ki belőle. Mack azonnal tovább akart állni, amikor felismerte Jay Jamissont. Jay kezét nyújtva kisegítette ifjú asszonyát a hintóból. A járókelők hangos kiáltásokkal és tapssal köszöntötték az ifjú párt.

– Nagyon csinos – mondta Cora elismerően.

Lizzie körülnézett, s mosolyogva köszönte meg a tapsokat. Tekintete futólag találkozott Mackével. Mack elmosolyodott, és feléje intett. Lizzie gyorsan elfordította a fejét, s besietett a palotába.

Mindez csupán egy másodperc tört részéig tartott, de az éles szemű Cora figyelmét nem kerülte el.

– Ismered talán?

– Ő adta nekem a bundát – válaszolta Mack.

– Remélem, a férje nem tudja, hogy az ifjú asszony ajándékokat osztogat a szénszállítóknak!

– Hozzáment ehhez a Jay Jamissonhoz, ehhez a piperkőc szarházihoz!

– Gondolod, jobban járt volna, ha hozzád megy feleségül? – kérdezte Cora enyhe gúnnyal a hangjában.

– Ebben biztos vagyok – válaszolta Mack komolyan. – Elmegyünk színházba?

Az idő már késő éjszakára járt. Lizzie és Jay hálóruhába öltözve, a többé-kevésbé részeg rokonoktól és barátoktól körbevett

nászágyban ült. Az idősebbek már régen kimentek a szobából, de a régi szokások előírták, hogy az esküvői vendégeknek jócskán ott kell maradniuk, s kínozniuk kell az ifjú párt, akik már biztosan szeretnék házasságukat másként is megpecsételni.

Lizzie számára az egész nap egy rohanás volt. Alig tudott foglalkozni Jay hazugságával, bocsánatkérésével, az ő megbocsátásával meg virginiai jövőjükkel. Még arra sem volt ideje, hogy feltegye magának a kérdést: vajon helyesen döntött-e?

Chip Marlborough korsóval a kezében lépett a szobába. Kalapjára feltűzte Lizzie egyik harisnyakötőjét. Mindenkinek töltött a poharába.

– Pohárköszöntőt! – kiáltotta Chip.

– Egy utolsó pohárköszöntőt! – tette hozzá Jay, de a többiek csak tovább kacagtak és évődtek.

Lizzie belekortyolt borból, tejből és tojásfehérjéből kevert, cukorral és fahéjjal ízesített italába. Fáradtnak, kimerültnek érezte magát. Hosszú volt ez a mai nap a számára, a reggel lezajlott borzalmas veszekedéstől a templomi szertartáson, az esküvői vacsorán, a zenén és táncon keresztül a meglepetésre boldog és vidám befejezésig, egészen a mostani végső, komikus záróakkordokig.

Katie Drome, Jamissonék rokona leült az ágy szélére, megfogta Jay egyik selyemharisnyáját, s maga mögé dobta. A babona szerint, ha eltalálja vele Jayt, akkor hamarosan ő is férjhez megy. Vaktában dobta maga mögé, de Jay a móka kedvéért elkapta, s a fejére tette, mintha oda esett volna. Mindenki megtapsolta a mutatványt.

Egy Peter McKay nevű, meglehetősen részeg férfi Lizzie mellé telepedett az ágy szélére.

– Virginia – mondta akadozó nyelvvel. – Hamish Drome is elment Virginiába, tudod, amikor Robert anyja kisemmizte az örökségből.

Lizzie meglepetéssel hallgatta. A családi legenda szerint Robert anyja, Olive gondozta és ápolta halála előtt az agglegény unokatestvért, mire az hálából megváltoztatta a végrendeletét.

– Kisemmizte? – kérdezte csodálkozva Jay, aki szintén hallotta a megjegyzést.

– Hát persze, Olive meghamisította azt a végrendeletet – bizonygatta McKay. – Hamish viszont ezt soha nem tudta

bebizonyítani, ezért ki kellett békülnie a helyzettel. Elment Virginiába, és soha nem hallottunk többet felőle.

– Hah! – kacagott fel meglepve Jay. – A szent Olive! A csaló és hamisító!

– Pszt! – intette csendre McKay. – Sir George megöl bennünket, ha meghallja!

Lizzie-ben felébredt a kíváncsiság, de mára már elege volt Jay rokonaiból.

– Rakd már ki ezeket az embereket – súgta oda férjének.

A kötelező hagyományoknak immár egy kivételével a végére értek.

– Rendben van! – szólalt meg Jay. – Ha nem mentek ki szép szóra… – mondta, s felhajtva magán a takarót, kikelt az ágyból. A násznép felé tartva hálóingét felemelte a térdéig. A lányok visongani kezdtek, mintha megrémültek volna, és a férfiaktól kergetve, tolongva menekültek ki a szobából.

Jay bezárta utánuk az ajtót. Ezután odahúzott egy nehéz szekrényt, hogy biztos legyen benne, nem fogja őket senki zavarni.

Lizzie hirtelen úgy érezte, kiszáradt a szája. Ez volt az a pillanat, melyre azóta várt, mikor Jay először megcsókolta a Jamisson-kastély előcsarnokában, és megkérte a kezét. Azok a lopott pillanatok, amikor az azóta eltelt idő alatt átölelhették egymást, egyre szenvedélyesebbekké váltak. A nyitott szájjal való csókolózástól már az intimebb, bizalmasabb játékig is eljutottak. Mindent csináltak, amit egy férfi és egy nő nyitott ajtó mellett megtehet, ha arra kell számítania, hogy egyik vagy másik anya bármely pillanatban megjelenhet. Most végre magukra zárhatták az ajtót.

Jay körbement a szobán és elfújkálta a gyertyákat. Mikor az utolsóhoz ért, Lizzie megszólalt.

– Azt hagyd égve…

– Miért? – nézett rá Jay meglepetten.

– Látni akarlak! – válaszolta a lány. Mikor férje arcán észrevette a tanácstalanságot, még megkérdezte: – Ugye nem baj?

– Azt hiszem, nem – válaszolta Jay, bebújva mellé az ágyba.

Mikor csókolgatni és simogatni kezdte, Lizzie arra gondolt, hogy jó lenne, ha levetnének magukról mindent. De úgy döntött, ezzel

most nem hozakodik elő. Ezúttal úgy csinálja, ahogy akarja.

Ahogy Jay kezei végigfutottak a testén, ismét érezte combjaiban azt a furcsa, ismerős bizsergést. Néhány pillanattal később Jay szét is tolta a lábait, s már rajta is volt. Lizzie felemelte a fejét, hogy megcsókolja, amikor a testébe hatolt, de Jay túlságosan is másra összpontosította a figyelmét, és nem vette észre. A lány hirtelen éles fájdalmat érzett, majdnem felsikoltott, de a következő pillanatban már el is felejtkezett róla.

Jay ritmikusan mozgatta magát benne, s Lizzie követte mozdulatait. Nem volt benne biztos, hogy ezt kell csinálnia, de így esett jól neki. Már kezdte élvezni a dolgot, mikor Jay megmerevedett, hatalmasat nyögött, egy lökéssel újra mélyen belédöfött, majd levegő után kapkodva a testére omlott.

– Jól vagy? Nincs semmi baj? – kérdezte Lizzie aggodalmasan.

– Igen – mormogta Jay.

Ennyi lenne az egész, gondolta Lizzie, de nem szólt egy szót sem.

Jay legurult róla, s az arcába nézett.

– Neked jó volt? – kérdezte.

– Egy kicsit gyorsan vége lett – válaszolta Lizzie. – Ugye reggel újra csinálhatjuk?

Cora egyetlen szál alsóingben hanyatt dőlt a bundán, s magával vonta Macket is. Mikor nyelvét a szájába csúsztatta, a gin ízét érezte. Felhúzta magán a ruhát. A finom, vörösesszőke szőrszálak nem takarták el teljesen a lány szeméremtestét. Mack ugyanúgy simogatni kezdte, mint ahogy annak idején Annie-vel csinálta.

– Ki tanított téged erre, te szűz fiú? – nyögött fel Cora kéjesen.

Mack letolta magáról a nadrágot. Cora a táskája után nyúlt, s apró kis dobozkát húzott elő belőle. Mack pergamenpapírra emlékeztető, csőhöz hasonló valamit pillantott meg benne. Nyitott végére rózsaszín szalag volt erősítve.

– Hát ez meg micsoda? – kérdezte Mack.

– Kotonnak hívják – felelte a lány.

– Hát az meg mi az ördögnek kell?

Válasz helyett a lány ráhúzta Mack keményen meredő farkára, és a szalaggal szorosan hozzáerősítette.

– Hát… – szólalt meg Mack csodálkozva –, tudom, a pöcsöm nem a legszebb a világon, de soha nem gondoltam volna, hogy valakinek annyira nem tetszik, hogy még el is takarja.

– Te buta paraszt – kacagott fel a lány. – Ez nem dísznek van, ez akadályozza meg, hogy teherbe essek.

Mack ráhengeredett s már benne is volt a testében; a lány is abbahagyta a nevetést. Mack tizennégy éves kora óta mindig arra volt kíváncsi, ez milyen érzés lehet; de ez most nem hasonlított semmire, nem volt se ilyen, se olyan. Mozdulatlan maradt, s Cora angyalarcára pillantott.

– Ne hagyd abba! – szólt rá a lány.

– Ezután még mindig szűz maradok? – kérdezte Mack tanácstalanul.

– Ha az maradsz, akkor belőlem apáca lesz – válaszolta Cora. – Most pedig hagyd abba a fecsegést. Hamarosan szükséged lesz minden csepp levegőre.

Szüksége is volt.

18

Jay és Lizzie az esküvőt követő napon beköltözött a Rugby Streeten lévő házba. Most vacsoráztak először kettesben, rajtuk kívül csak a szolgák voltak a házban. Először mentek fel kéz a kézben a hálószobájukba, együtt vetkőztek, saját ágyukba feküdtek.

Mindketten meztelenek voltak: az éjszaka Lizzie rávette Jayt, szabaduljon meg hálóingétől. Most egész testével hozzátapadt, simogatta, majd amikor elérkezettnek látta az időt, rácsúszott a testére.

Jay nagyon meglepődött.

– Baj? – kérdezte Lizzie.

Férje nem válaszolt, de már a testében is volt.

– Ugye meglepődtél? – kérdezte Lizzie, amikor a végére értek.

– Hát igen – válaszolta Jay rövid gondolkodás után.

– És miért?

– Nem normális, hogy a nő legyen felül.

– Fogalmam sincs, az emberek mit tartanak normálisnak. Még soha nem voltam férfival ágyban.

– Remélem is!

– De te honnan tudod, mi a normális?

– Ezzel ne törődj!

Biztosan elcsábíthatott néhány varrónőt vagy eladólanyt, akik nem tudtak ellenállni a rohamainak. Lizzie-nek nem voltak tapasztalatai, de tudta, mit akar, s azt meg is szerezte magának. Nem volt hajlandó változtatni a természetén. Így nagyon élvezte az együttlétet. Meglepetése ellenére Jaynek is tetszett a dolog, erről Lizzie már csak heves mozdulatai, majd ezt követően arckifejezése alapján is meggyőződhetett.

Lizzie kikelt az ágyból, és még mindig meztelenül odalépett az ablakhoz. Odakint hideg volt, de sütött a nap. Tompán kongtak a harangok, mert ma is akasztás volt. A varos munkásainak a fele ma nem megy el dolgozni, s mindenki Tyburn, London északnyugati sarka felé fog tolongani, ahol az akasztófák állnak. Ez volt az az alkalom, amikor kirobbanhattak a zavargások, így Jay ezrede egész nap készültségben volt. Neki viszont volt még egy nap szabadsága.

– Vigyél el az akasztásra! – kérlelte Lizzie a férjét.

– Az borzalmas dolog – nézett rá Jay rosszallóan.

– Nehogy azt mondd nekem, hogy az nem hölgyeknek való hely!

– Meg sem merném kockáztatni! – mosolyodott el Jay.

– Nők is el szoktak menni az ilyesmire.

– De te miért akarsz elmenni?

Ez jó kérdés volt. Lizzie-nek is vegyes érzései voltak ezzel kapcsolatban. Szégyenteljes dolog valakinek a halálát szórakozásnak tekinteni, s ő maga is tudta, utána szemrehányást fog tenni saját magának. Kíváncsiságát viszont képtelen volt leküzdeni.

– Tudni akarom, milyen – válaszolta. – Hogy viselkednek az elítéltek? Sírnak, imádkoznak vagy remegnek a félelemtől? Milyen az, ha egy ember élete véget ér?

Lizzie mindig ilyen volt. Kilenc- vagy tízéves lehetett, amikor először tanúja volt egy szarvas elejtésének. Lenyűgöző látvány volt számára, amint a vadőr kizsigerelte az állatot. Bámulta a belsőségeket, ragaszkodott hozzá, hogy megérintse a húst, melyet melegnek és sikamlósnak talált. Az állat két-három hónapos vemhes lehetett, s a vadőr megmutatta neki az átlátszó burokban levő embriót is. Egyáltalán nem riasztotta a látvány, túlságosan is érdekes volt minden a számára.

Tökéletesen megértette, az emberek miért törik magukat az ilyen látványosságokért. Azt is megértette, hogy mások miért tartják visszataszítónak az ilyesmit. Ő az érdeklődők csoportjához tartozott.

– Inkább bérelni kellene egy szobát, mely az akasztófákra néz – jegyezte meg Jay. – Sokan ezt csinálják…

– Ó, nem! – tiltakozott Lizzie, mivel úgy érezte, ez nem lenne az igazi. – Ott akarok lenni a tömegben.

– A mi köreinkhez tartozó hölgyek nem csinálnak ilyesmit.

– Akkor férfiruhába öltözöm!

Jay tanácstalanul meredt rá.

– Ne vágj ilyen képeket! Mindketten nagyon jó mókának tartottuk, amikor ferfiruhába öltöztem, s levittél a bányába.

– Egy férjes asszonnyal azért kicsit másképpen áll a helyzet.

– Ha ezzel azt akarod mondani, vége a kalandoknak csupán azért, mert összeházasodtunk, akkor menten a tengerbe ölöm magam!

– Ne légy nevetséges!

Lizzie rámosolygott és melléje ugrott az ágyba.

– Ne légy már ilyen undok vénember! – ringatta magát előre-hátra. – Gyerünk, menjünk az akasztásra!

– Rendben van, rendben – adta meg magát Jay, aki nem bírta megállni kacagás nélkül.

– Nagyszerű!

Lizzie gyorsan végzett a napi teendőkkel. Elmondta a szakácsnak, mit főzzön vacsorára, a szobalánynak, hogy hol takarítson ki, szólt a lovásznak, hogy ma nem lovagol ki, írásban elfogadta Marlborough kapitány és felesége jövő szerdára szóló vacsorameghívását, elhalasztotta látogatását a kalaposnál, s átvette

a szállítótól a virginiai utazáshoz rendelt tizenkét, sárgaréz pántokkal díszített ládát.

Ezután külseje elváltoztatásával kezdett foglalatoskodni.

A Tyburnön, vagy másként az Oxford Streeten tolongott a tömeg. Az akasztófákat az utca végén, a Hyde Parkon kívül állították fel. A vesztőhelyre néző házak ablakaiban lógtak a gazdag kíváncsiskodók, akik erre a napra bérelték ki a szobákat. A park kőkerítésénél az emberek egymáshoz préselődve szorongtak. Árusok tolongtak mindenfelé, forró, főtt kolbászt és gint kínáltak, s nyomtatott papírlapokat árultak, melyekről azt állították, az elítéltek utolsó szavait tartalmazzák.

Mack Cora kezét fogva verekedte keresztül magát a tömegen. Semmi kedve nem volt emberek halálát látni, de Cora ragaszkodott hozzá, hogy elmenjenek. Ő pedig szerette volna minden idejét a lánnyal tölteni. Szerette fogni a kezét, szájon csókolni, időnként megérinteni a testét. Nézni is szerette. Élvezte fesztelen stílusát, szókimondását, szemének ravaszkás csillanását. Elkísérte hát a kivégzésre is.

Éppen a lány egyik barátnőjét akasztották. Dolly Macaroni volt a neve, bordélyháza volt, és hamisítás miatt ítélték halálra.

– Mi volt ez a hamisítás tulajdonképpen? – érdeklődött Mack, miközben az akasztófa felé nyomakodtak.

– Egy csekket javított át tizenegyről tizennyolc fontra.

– Honnan kapott ő egy tizenegy fontos csekket?

– Lord Maseytől. Dolly azt mondta, még többel is tartozik neki.

– Ezért csak száműzni kellene, nem pedig felakasztani.

– A hamisítókat majdnem mindig felakasztják.

Most már olyan közel, alig húszméternyire voltak az esemény színhelyéhez, amilyen közel csak a kíváncsiskodókat engedték. Az akasztófák hevenyészett tákolmányoknak tűntek, három hosszabb oszlopra egyszerűen keresztbe tettek egy negyediket. A keresztben lévő gerendáról öt köteldarab csüngött alá, s a végükre kötött hurkok már készen várták az elítélteket. Közelükben egy káplán ácsorgott néhány hivatalosnak tűnő férfi társaságában, akik minden bizonnyal

a törvény emberei lehettek. Muskétával felfegyverezett katonák tartották távol a sokadalmat.

A Tyburn Street túlsó vége felől hallotta a tömeg morajlását.

– Mi ez a zaj? – kérdezte a lánytól.

– Jönnek!

Feltehetően a városi békebíró vezetésével lóháton először a rendfenntartó egység érkezett meg, őket követték gyalogosan a husángokkal felfegyverkezett zsandárok. Utána döcögött egy négykerekű, magas platójú, igáslovak vontatta szekér. Hegyes fegyvereiket mereven felfelé tartva, egy századnyi lándzsás katona zárta a menetet.

A szekéren, valami koporsónak látszó alkotmányon, testükhöz kötözött kézzel és karral öten – három férfi, egy tizenöt év körüli gyerek és egy nő gubbasztott.

– Az ott Dolly! – mutatott rá Cora a nőre, és azonnal sírva is fakadt.

Mack elborzadva bámulta az öt embert, akinek meg kell halnia. Az egyik férfi teljesen részeg volt, a másik kettő dacos komorsággal bámult maga elé. Dolly hangosan imádkozott, a fiú pedig csendesen sírdogált.

A szekér közben begördült a vesztőhelyre. A részeg halálraítélt integetett néhány gonosztevőképű barátjának, akik mindjárt az első sorokban szereztek maguknak helyet. Viccelődtek, ízetlen megjegyzéseket kiabáltak társuk felé: “Kedves a seriff-től, hogy meghívott bennünket!”, “Remélem, megtanultál táncolni!” vagy “Próbáld fel először a nyakkendőt!” Dolly fennhangon az Isten bocsánatáért esdeklett, a fiú pedig sírva könyörgött: “Ments meg, mama, ments meg!”

A két józan halálraítéltet is az elöl állók kis csoportja üdvözölte. Mack kiejtésük alapján azonnal megállapította, hogy írek. Az egyik elítélt odakiáltott a többieknek:

– Ne engedjétek, hogy felboncoljanak, fiúk!

A többiek hangos kiáltásokkal ígérték meg neki.

– Miről beszélnek ezek? – érdeklődött Mack.

– Biztosan gyilkosságért ítélték halálra. A gyilkosok holtteste a Sebészeti Társaság tulajdonába megy át. Azok felvágják, és

megnézik, mi van benne.

Mack összerázkódott a hallottakra.

A hóhér közben felmászott a szekérre. Egyik kötelet a másik után vetette az elítéltek nyakába, majd szorosabbra húzta a hurkokat. Egyikük sem kezdett el birkózni, tiltakozni, a szökéssel próbálkozni. Ennyi őrrel körülvéve teljesen haszontalan vállalkozás is lett volna, de Mack arra gondolt, hasonló helyzetben ő mégis megpróbálkozna vele.

A pecsétes csuhát viselő pap is felkapaszkodott a szekérre, s minden elítéltnek mondott valamit: alig néhány pillanatot töltött a részeggel, négy-öt percet beszélt a másik két férfival, és hosszabb időt áldozott Dollyra meg a gyerekre.

Mack olyanról is hallott már, hogy a kivégzés nem sikerült. Remélte, most is így lesz. Elszakadnak a kötelek, a tömeg elözönli a vesztőhelyet és kiszabadítja a halálraítélteket, a hóhér korábban levágja őkét, így nem pusztulnak el. Borzalmas volt még belegondolni is, hogy ez az öt ember néhány perc elteltével már halott lesz.

Közben a pap végzett a munkájával. A hóhér mind az ötük szemét bekötötte egy rongydarabbal, leszállt a szekérről, melyen most már csak a halálraítéltek maradtak. A részeg nem tudta megtartani egyensúlyát, előrezuhant, s a kötél máris fojtogatni kezdte. Dolly továbbra is fennhangon imádkozott.

A hóhér a lovak közé csapott.

– Ne! – hallotta Lizzie a saját sikoltását.

A szekér megmoccant, s előrelódult.

A hóhér ismét a lovak közé vágott ostorával, ügetésre ösztökélve őket. A szekér kicsúszott az elítéltek alól, s egyik a másik után máris a kötél végén himbálózott: először a már félholt részeg, utána a két ír, aztán a gyerek, majd végül Dolly következett, akiben két szó között szakadt bent az ima.

Lizzie csak bámulta a köteleken himbálózó testeket, és utálta magát a tömeggel együtt.

Még nem haltak meg mindnyájan. A sor kegyesnek bizonyult a gyerekhez, mert úgy tűnt, azonnal eltört a nyakcsigolyája. Ugyanígy

járhatott a két ír is, de a részeg még mindig vergődött, a nőnek pedig lecsúszott a szeméről a kötés, s tágra nyílt, elborzadt szemekkel merően maga elé bámult, közben lassan fuldoklott.

Lizzie Jay mellébe temette az arcát.

Most már örömmel megszökött volna innen, de mégis erőt vett magán. Ő akarta látni, hát most végig is kell néznie.

Újra kinyitotta a szemét, és az akasztófa felé pillantott.

A részeg már átadta lelkét a teremtőnek, de a nő arcán látszott, még mindig a haláltusáját vívja. Előttük a tömeg borzongva elcsendesült. Néma csendben múltak a percek.

Végre a nő szemei is lecsukódtak.

A seriff lépett elő levágni a holttesteket. Ekkor kezdődött a baj.

Az írekből álló csoport előrelendült, s az őrök mellett megpróbált bejutni a vesztőhelyre. A zsandárok husángjaikkal visszaverték őket, és hamarosan a lándzsások is segítségükre siettek, s az íreket kezdték döfködni. Hamarosan folyt a vér.

– Ettől féltem! – szólalt meg Jay. – Meg akarják szerezni a társuk holttestét, mert nem akarják, hogy felboncolják. Tűnjünk el innen, amilyen gyorsan csak lehet!

A köröttük állók többségének is ez lehetett a véleménye, de a hátsó sorokban lévők előrenyomakodtak, hogy lássák, mi történik. Ahogy az egyik csoport előretolongott, a másik pedig távozni akart, nem kellett sokáig várni, s kitört a verekedés. Jay Lizzie-vel a nyomában megpróbált keresztülvergődni a tömegen. Szembe találták magukat a sokadalommal, mely éppen az ellenkező irányba igyekezett. Mindenki ordítozott és sikoltozott. Őket is kezdték visszaszorítani az akasztófák felé. A vesztőhelyen most már az írek csoportja kavargott, néhányan az őröket ütötték, közben a lándzsák szúrásait igyekeztek elkerülni, a többiek pedig megpróbálták barátaik holttestét megszerezni.

Minden látható ok nélkül egyszerre csak Lizzie és Jay körül enyhülni látszott a tolongás. Lizzie megfordult, s két durva kinézetű fickó között rést pillantott meg.

– Jay! Gyere! – kiáltotta, s már át is furakodott kettejük között. Megfordult, mert meg akart győződni róla, hogy Jay a nyomában van. A rés közben bezárult mögötte. Jay előrelépett, de az egyik férfi

fenyegetően ütésre emelte az öklét. Jay egy pillanatra megtorpant. A tétovázás végzetesnek bizonyult, s Lizzie-t végleg elvágták tőle. Szőke fejét még látta a tömegben, s megpróbálta visszaverekedni magát hozzá, de állandóan élő falba ütközött.

– Jay! – sikoltotta az asszonyka kétségbeesetten. – Jay! – Hallotta, a férje kiált feléje valamit, de a tömeg még távolabb sodorta őket egymástól. Jayt a Tyburne Street felé taszigálták, őt pedig éppen az ellenkező irányba, a park felé kényszerítették. Néhány pillanat elteltével már szem elől is vesztették egymást.

Lizzie teljesen magára maradt. Összeszorította a fogát, s hátat fordított a vesztőhelynek. Újra a tömeggel találta magát szembe. Megpróbált egy apró termetű férfi és egy dús keblű matróna között átsurranni.

– Vegye le a kezét rólam, fiatalember! – ordított rá az asszony, de Lizzie csak tovább taszigálta, s végre sikerült átpréselni magát mellette. Rálépett egy savanyú ábrázatú férfi lábára, aki viszonzásul öklével a bordái közé csapott. Elakadt a lélegzete is a fájdalomtól, de azért tovább nyomakodott előre.

Hirtelen egy ismerős arcot pillantott meg. Azonnal megismerte McAsht. Ő is a tömegen igyekezett átjutni.

– Mack! – kiáltott fel örömmel. Most is azzal a vörös hajú nővel volt, akivel együtt látta a Grosvenor Square-en. – Ide, ide! – kiáltotta Lizzie. – Segítsen! – Mack is észrevette, és azonnal felismerte. Ezután egy magas férfi könyöke csapódott Lizzie szemébe, ezért néhány pillanatig semmit sem látott. Mikor a látását visszanyerte, Mack és a nő már eltűnt a szeme elől.

Elkeseredetten küzdötte magát előre. Lépésről lépésre távolodott az akasztófa körüli zűrzavartól. Egyre könnyebbnek tűnt az előrehaladás. Öt perc elteltével már nem a szorosan egymáshoz préselődött tömeg vette körül. Végre elérte az egyik ház utcai frontját. A fal mentén igyekezett haladni egészen a sarokig, ahol egy hatvan-nyolcvan centi széles sikátorba jutott.

Lihegve dőlt neki a falnak. A sikátor mocsoktól és emberi ürüléktől bűzlött. Az ütés nyomán bordái is erősen sajogtak. Óvatosan megérintette az arcát, s észrevette, a szeme alaposan feldagadt.

Abban reménykedett, hogy Jaynek sem esett bántódása. Megfordult, hátha felfedezi valahol. Ekkor észrevette, hogy két férfi merően őt bámulja.

Az egyik egy középkorú, borotválatlan, pocakos fickó volt, a másik pedig még csak tizennyolc év körül járhatott. Tekintetükben volt valami ijesztő, de mielőtt még kereket oldhatott volna, a két alak előrelendült. Karjánál fogva megragadták s a földre döntötték. Lekapták fejéről a kalapot s a férfiparókát, lehúzták ezüstcsatos cipőjét, észbontó sebességgel átkutatták a zsebeit, elszedték a pénztárcáját, zsebóráját, zsebkendőjét.

Az idősebb azonnal egy zsákba dugta a zsákmányt, egy pillanatig rajta tartotta a tekintetét, majd megszólalt:

– Ez egy jó kabát. Még teljesen újnak látszik! Mindketten újra föléje hajoltak, s kezdték lehúzni róla a kabátot a hozzá illő mellénnyel együtt. Lizzie keményen ellenállt, de ezzel csak azt érte el, hogy az inge is elszakadt. A kabát a mellénnyel együtt szintén bekerült a zsákba. Lizzie közben rájött, hogy szakadt ingéből előbuggyantak a mellei. Gyorsan igyekezett magát eltakarni a rongyaival, de már elkésett.

– Hé, hiszen ez egy nő! – kiáltott fel a fiatalabb.

Lizzie közben feltápászkodott, de a fiatal férfi ismét megragadta a karját, s fogva tartotta.

– És ráadásul milyen csinos! – mondta a kövér a száját nyalogatva. – Meg is fogom baszni! – jelentette ki határozottan.

– Micsoda? Itt az utcán? – csodálkozott a fiatalabb a sikátor bejáratán túl hullámzó tömeg felé pillantva.

– Senki nem néz erre, te marha! – intette le a másik, s már a lábaközét tapogatta. – Húzd le róla azt a nadrágot, hadd nézzük meg egy kicsit közelebbről.

A fiú ismét a földre döntötte. Kezdte lehámozni róla a nadrágot, a másik pedig csak állt és nézte a jelenetet. Lizzie-t teljesen hatalmába kerítette a rettegés, és teljes erővel felsikoltott. De a környező utcákon óriási volt a zaj, s maga sem hitte, hogy meghallhatja valaki.

Hirtelen Mack McAsh tűnt fel mellette.

Lizzie az arcára meg magasba emelt öklére pillantott. Mack abban a pillanatban halántékon csapta az idősebbet. A rabló megtántorodott. Mack ökle újra lesújtott, erre a pocakos szeme azonnal fennakadt. Harmadszor is megütötte, amitől aztán már ájultan zuhant a földre.

A fiú felugrott Lizzie-ről, megpróbált elmenekülni, de az asszony megragadta a bokáját, és azonnal orra bukott. Mack felemelte a földről, a falhoz csapta, majd teljes erővel úgy állon vágta, hogy ájultan zuhant társa mozdulatlan testére.

– Hála istennek – örvendezett Lizzie. Nagy nehezen feltápászkodott a földről. A megkönnyebbüléstől könnyek szöktek a szemébe. Karjával átfonta Mack nyakát, s úgy hálálkodott tovább. – Megmentette az életemet! Köszönöm, nagyon köszönöm!

– Maga is megmentette az enyémet – vonta közelebb magához Mack –, amikor kihúzott a folyóból.

Lizzie szorosan hozzásimult, s próbált erőt venni a remegésén. Érezte, amint Mack vigasztalóan a haját simogatja. Csak a nadrág és az ing maradványai voltak rajta, így egész testével érezte a férfi övéhez tapadó testét. Teljesen más volt, mint a férje. Jay magas volt, és hajlékony, Mack pedig tömör, és kemény, mint a szikla.

Mack kicsit hátrahúzódott, s Lizzie arcára pillantott. A zöld szemek szinte megigézték az asszonyt.

– Maga megmentett engem, én megmentettem magát – szolalt meg Mack, s ajka furcsa mosolyra húzódott. – Én vagyok a maga őrangyala, maga pedig az enyém!

Lizzie kezdett megnyugodni. Közben eszébe jutott, hogy a melle szabadon van.

– Ha angyal lennék, akkor most nem lennék a karjaiban – mondta, miközben kihámozta magát Mack öleléséből.

A fiú egy pillanatig ismét a szemébe nézett, arcán újra megjelent az előbbi, furcsa mosoly. Bólintott, mintha egyetértene a szavaival, majd elfordult.

Lehajolt, elvette az idősebb gazfickótól a zsákot. Kivette belőle a mellényt, amit Lizzie azonnal magára is húzott. Mikor ismét biztonságosan érezte magát, Jay miatt kezdett nyugtalankodni.

– Meg kell keresnem a férjemet! – mondta, miközben Mack ráadta a kabátot. – Segít nekem?

– Természetesen – nyújtotta felé a parókáját, kalapját es a többi holmiját.

– Hol van a vörös hajú barátnője? – érdeklődött Lizzie.

– Cora? Biztonságba helyeztem, mielőtt elindultam volna magáért.

– Valóban? – kérdezte Lizzie, s egyszerre valami megmagyarázhatatlan ingerültség hatalmasodott el rajta. – A szeretője? – kérdezte szinte támadóan.

– Igen – mosolyodott el Mack. – Tegnapelőtt óta.

– Akkor volt az esküvőm.

– Most nagyszerűen érzem magam. És maga?

Valami éles, visszautasító választ szeretett volna adni, de aztán akaratlanul is elnevette magát.

– Még egyszer köszönöm – mondta Lizzie még mindig mosolyogva, majd előrehajolt, s futó csókot lehelt az ajkára.

– Egy ilyen csókért újra hajlandó vagyok megtenni!

Lizzie búcsúzóul még rámosolygott, aztán elindult a sikátor kijárata felé.

Jay már ott állt, s tanúja volt az előbbi jelenetnek. Lizzie borzalmas bűntudatot érzett. Vajon azt is látta, amikor McAsht megcsókolta? Mikor észrevette a fenyegető kifejezést az arcán, akkor már tudta, félelme beigazolódott.

– Óh, Jay! – kiáltott fel megkönnyebbülten. – Hála istennek, nem történt bajod!

– Mi van itt? – kérdezte számonkérően Jay.

– Két férfi kirabolt!

– Nem kellett volna eljönnöd – fogta meg a karját Jay.

– McAsh leütötte őket, és megmentett – folytatta Lizzie.

– Ezért még nem kellett volna megcsókolnod! – hangzott a válasz.

John Wilkes tárgyalásának napján Jay ezrede a Palace Yardon teljesített szolgálatot.

A hősnek tekintett liberális politikust felségsértésért már évekkel ezelőtt elítélték, de akkor Párizsba szökött. Ez év elején történt visszatérésekor még mindig bűnözőként tartották nyilván. Míg a bírósági eljárás folyt ellene, meggyőző fölénnyel megnyerte Middlesexben a választásokat. Helyét még nem foglalta el a parlamentben, és a kormány ezt azzal kívánta megakadályozni, hogy úiabb bírósági pert akasztva a nyakába, elítélteti.

Kitörtek a zavargások. Jay ezredének kellett a rendet fenntartani. Volt egy alig negyven katonából és néhány tisztből álló kis gárdaegység – Jay véleménye szerint átkozottul kicsi –, melyet parancsnoka, Cranbrough ezredes vezetett. A gárdisták vékony, vörös-fehér vonalat alkottak a bírósági épület és a háborgó tömeg között.

Cranbrough a Sir John Fielding képviselte elöljáróságtól kapta a parancsait. Fielding már régen megvakult, de ez láthatóan nem zavarta feladatainak ellátásában. Híres reformpárti ügyvéd volt valamikor, bár Jay túlzottan is gyengekezűnek tartotta. A bíró fennhangon hirdette véleményét, hogy a bűnözést a nyomor okozza. Jay szemében ez olyan volt, mintha valaki azt állította volna, hogy a házasságtörés oka maga a házasság.

A fiatal tisztek mindig abban reménykedtek, talán részt vesznek valami bevetésben. Jay is ezt mondogatta, de most meg volt ijedve. Kardját vagy puskáját ugyanis még soha nem használta igazi küzdelemben.

Hosszúra nyúlt a nap, s a tisztek egy kis pihenő és egy pohár bor mellett döntöttek. A délután vége felé, amikor Jay éppen egy almát adott a lovának, Sidney Lennox lépett oda hozzá.

Jaynek a szívverése is elállt a rémülettől. Lennox most a pénzét akarja. Egészen biztos, hogy a Grosvenor Square-re is ezért látogatott el, csak az esküvő miatt nem állt elő követelésével.

Jaynek szokás szerint most sem volt pénze. Attól rettegett, Lennox elmegy az apjához.

– Mit keresel itt, Lennox? – próbálta Jay felvenni a hetyke gárdatiszt szerepét. – Nem is tudtam, hogy Wilkes-párti vagy!

– Wilkes felőlem elmehet a pokolba – legyintett Lennox. – Azért a százötven fontért jöttem, amit Lord Archernél fáraón elvesztett!

Jay elsápadt az összeg hallatán. Apja harminc fontot adott neki havonta, de az soha nem volt elég semmire. Egyelőre fogalma sem volt, honnan fogja majd azt a százötven fontot előteremteni. Még a gondolatra is remegőssé váltak a térdei: mi lesz, ha az apja tudomást szerez újabb kártyaadósságáról. Mindenre képes lett volna, hogy erre ne kerüljön sor.

– Azt hiszem, megkérhetlek rá, várj még egy kicsit – mondta, s tett egy halvány kísérletet, hogy hangjával felsőbbrendűségét éreztesse.

Lennox nem válaszolt a hozzá intézett szavakra.

– Ugye maga ismer egy McAsh nevű embert? – kérdezte.

– Sajnos, ismerek.

– Caspar Gordonson segítségével saját szénszállító bandát szervezett. Ez a két ember már túlságosan sok problémát kezd okozni.

– Nem lep meg a dolog. Átkozott bajkeverő volt már az apám bányájában is.

– Nem is csak McAshsel van itt a probléma – folytatta a kocsmáros. – Két cinkosa, Dermot Riley és Charlie Smith is megszervezték a saját bandáikat, s a hét végére további új bandák is alakulnak.

– Ezzel pedig a vállalkozók vagyonokat vesztenek…

– Tönkreteszi az egész kereskedelmet, ha idejében nem sikerül megállítani.

– Mindegy, ez már nem az én problémám.

– De maga tudna nekem segíteni.

– Ezt erősen kétlem – válaszolta Jay, mert nem szeretett volna belefolyni Lennox kisded játékaiba.

– Ez egy kis pénzt is megérne nekem…

– Mennyit? – érdeklődött Jay óvatosan.

– Százötven fontot!

Jay szíve hevesen megdobbant. Mennyei ajándéknak tűnt számára, ha megszabadulhat adósságaitól.

Lennox viszont nem ad ki ennyi pénzt hiába. Biztosan valami igen nagy szívességet szeretne kérni.

– Mit kellene tennem? – kérdezte gyanakodva.

– Azt szeretném, ha a hajótulajdonosok nem alkalmaznák a McAsh-féle bandákat. Jelentős részük egyben vállalkozó is, úgyhogy készek lennének az együttműködésre. A legtöbbjük most önállóan, mindenkitől függetlenül dolgozik. Londonban a legtöbb hajója a maga apjának van. Ha ő élére állna ennek az ügynek, akkor a többiek biztosan csatlakoznának hozzá.

– De miért állana az élére? Őt egyáltalán nem érdeklik a vállalkozók és a szénszállítók.

– Ő Wapping képviselője, és a vállalkozók nagyon sok szavazattal rendelkeznek. Neki kötelessége megvédeni az érdekeinket. A szénszállítók ráadásul bajkeverő népség, ezért keményen kézben kell tartani őket.

Jay elkomorult. Nehéz ügynek látszott. Apjára ő nem volt semmi befolyással. Mindenesetre meg kell próbálnia.

A tömeg hirtelen felzúgott, s ez azt jelentette, Wilkes kilépett a bíróság épületéből. Jay nyomban nyeregbe pattant.

– Majd meglátom, mit tudok tenni – szólt oda Lennoxnak, s máris ügetésre fogta a lovát.

– Mi történt? – kérdezte, amikor ráakadt Chip Marlborough-ra.

– Wilkesnek be kell vonulni a King’s Bench börtönbe.

Az ezredes eligazítást tartott tisztjeinek.

– Továbbítsa a parancsot! – adta ki Jaynek az utasítást. – Sir John engedélyéig senki nem lőhet. Igazítsa el az embereit!

Jay elnyomta magában a tiltakozást. Hogy tudják a katonák féken tartani a csőcseléket, ha egyszer meg van kötve a kezük? Ennek ellenére máris elindult teljesíteni a parancsot.

Az épület bejáratán egy kocsi gördült ki. A tömeg vérfagyasztó ordítást hallatott. Jaybe belehasított a félelem. A katonák puskatusaikkal ütötték az embereket, így biztosítottak utat a kocsinak. Wilkes hívei a Westminster Bridge felé rohantak. Jay azonnal rájött, hogy a kocsi a hídon keresztül, a Surreyben lévő

börtön felé tart. Lovát a híd felé ugratta, de Cranbrough egy intéssel megállította.

– Ne menjen át a hídon! – adta ki a parancsot. – Azt az utasítást kaptuk, hogy itt, a bíróság előtt tartsuk fent a rendet!

Jay engedelmeskedett. Surrey már egy másik körzet volt, és az ottani elöljáróság nem kért semmiféle katonai segítséget. Egyszerűen nevetséges volt az egész. Tehetetlenül nézte, ahogy a kocsi átgördül a Temze hídján. Mielőtt átért volna a túlsó partra, a tömeg megállította, és kifogta előle a lovakat.

Sir John Fielding a tömeg kellős közepén lovagolt két segítőtársával együtt, akik folyamatosan közölték vele, mi történik körülöttük. Jay látta, amint egy tucatnyi erős ember a rudak közé állva maga kezdi húzni a kocsit. Megfordították, s a tömeg lelkes ujjongásától kísérve elindultak vele vissza. Westminster felé.

Jay érezte, a szívverése felgyorsul. Vajon mi történik, ha a csőcselék eléri a Palace Yardot? Cranbrough ezredes kezét felemelve figyelmeztetett, hogy ne csináljanak semmit.

– Nem gondolod, hogy vissza kellene szereznünk a kocsit a csőcseléktől? – fordult Jay Chip Marlborough-hoz.

– Az elöljáróság nem akar vérontást – válaszolta Chip.

Sir John egyik embere furakodott át a tömegen, és egyenesen Cranbrough ezredes felé tartott.

A hídról leérve a tömeg kelet felé fordította a kocsit.

– Kis távolságból követni, de nem csinálni semmit! – adta ki a parancsot az ezredes.

A kirendelt gárdaegység a tömeg mögé került. Jay a fogait csikorgatta. Megalázónak tartotta ezt a helyzetet, hiszen néhány sortűzzel szét lehetett volna szórni az egész csőcseléket. Tisztában volt azzal, Wilkes politikai tőkét kovácsolhatott volna abból, ha tüzet nyitnak, de ez egyáltalán nem érdekelte.

A kocsit a Stranden keresztül a város szívébe húzták. A tömeg táncra perdült, s ütemesen skandálta: “Wilkes, szabadság! Negyvenötös szám!” Nem is hagyta abba, amíg a kocsi el nem érte Spitalfíeldet, s meg nem állt a templom előtt. Wilkes kiszállt belőle, és Sir John Fieldinggel a nyomában bement a Három Hordó vendéglőbe.

Támogatói utánanyomultak, de többségük nem jutott be a kocsmába. Egy ideig ott tolongtak az épület előtt, majd amikor Wilkes az egyik emeleti ablakban megjelent, tapsviharral köszöntötték. A képviselő beszélni kezdett. Jay túlságosan is messze volt ahhoz, hogy minden szavát hallja, de azért ki tudta venni, miről van szó: Wilkes nyugalomra és rendre szólította fel híveit.

Beszéde alatt Fielding egyik embere ismét megjelent, és mondott valamit Cranbrough-nak. Az ezredes suttogva közölte a hírt tisztjeivel. Sikerült egyezséget elérni: Wilkes kisurran a hátsó ajtón, és ma este önként bevonul a börtönbe.

Wilkes már be is fejezte beszédét. Integetett, meghajolt a tömeg felé, majd eltűnt szem elől. Mikor nyilvánvalóvá vált, hogy nem jelenik meg újra, a tömeg kezdett szétszéledni. Sir John lépett ki a Három Hordó ajtaján, és kezet rázott Cranbrough-val.

– Nagyszerű munka volt, ezredes! Köszönet magának meg az embereinek! A vérontást sikerült elkerülni, sőt a törvénynek is érvényt szereztünk.

Próbálja szépíteni a dolgot, gondolta magában Jay, hiszen az igazság az, hogy a csőcselék köznevetség tárgyává tette a törvényeket.

Embereit elengedve Jay ellenőrizte, minden rendben van-e a lovakkal, majd eszébe jutott Lennox ajánlata. Nem szívesen hozakodott elő Lennox elképzeléseivel az apja előtt, de ez mindenesetre könnyebbnek ígérkezett, mint megkérni, hogy fizessen ki egy újabb, százötven fontos kártyaadósságot. Úgy döntött, hazafelé útba ejti a Grosvenor Square-t.

Későre járt. A család már megvacsorázott, közölte az egyik inas, és Sir George visszavonult a dolgozószobájába. Jay tétován ácsorgott a márványpadlós hallban. Nagyon nehezére esett bármit kérni az apjától. Ilyen esetekben mindig vagy felháborodik, vagy leszidja. Bekopogott az ajtón.

Sir George bort iszogatott, és a melaszárakat tartalmazó lista fölött ásítozott.

– Wilkes börtönbe került – közölte Jay, s leült egy székre.

– Tudom.

Jay arra gondolt, apja talán hallani szeretné, hogyan tartotta fent ezrede a rendet, ezért az elmúlt órák eseményeiről kezdett beszélni.

– A csőcselék Spitalfieldsbe húzta a kocsiját, mi követtük, de aztán megígérte, ma este önként bevonul a börtönbe.

– Rendben van, de mi szél hozott ide ilyen későn?

Jay feladta a hiábavaló próbálkozást, hogy a mai nap eseményeivel felkeltse apja érdeklődését.

– Tudtad, hogy Malachi McAsh itt tűnt fel Londonban?

– Na és? – rázta meg apja unottan a fejét.

– Továbbra is csinálja a zűrzavart, de most a szénszállítók között.

– Ahhoz nem kell sok ész. Zavaros fejű népség.

– Megkértek, keresselek meg a vállalkozók nevében.

– Miért éppen te? – kérdezte Sir George felvonva a szemöldökét. Mintha maga sem akarná elhinni, hogy akinek egy cseppnyi józan esze van, ez Jayt használja fel követként.

– Véletlenül ismerek egy vállalkozót – vonta meg a vállát Jay –, s az kért, hogy keresselek meg.

– A kocsmárosok sok szavazat fölött rendelkeznek – jegyezte meg Sir George elgondolkozva. – Mi a javaslat?

– McAsh és barátai a vállalkozóktól független, önálló bandákat kezdtek szervezni. A vállalkozók arra kérik a hajótulajdonosokat, tartsanak ki mellettük, és ne alkalmazzák ezeket az új bandákat. Az a véleményük, ha te élére állsz ennek a kezdeményezésnek, akkor a többiek is követnek.

– Ebbe nem kellene beleavatkoznom. Ez nem ami háborúnk.

Jaynek csalódást okozott apja válasza, hiszen úgy érezte, ügyesen vezette elő a kérést. Ennek ellenére úgy tett, mintha ez az egész ügy őt is közömbösen érintené. – Engem sem érdekel, de azért egy kicsit mégis meglep a dolog. Hiszen éppen te szoktad mondogatni, hogy kemény kézre van szükség azokkal a lázadókkal szemben, akik többet követelnek, mint amennyi megilleti őket.

Ebben a pillanatban hatalmas dörömbölés hallatszott a bejárati ajtó felől. Sir George meglepetten ráncolta össze homlokát, Jay pedig kilépett a hallba megnézni, mi történt. Egy inas érkezett rohanva, s kinyitotta az ajtót. Nagydarab munkásember nézett vele

szembe, lábaihoz engedett jókora doronggal, zsíros kalapjára tűzött kék kokárdával.

– Gyújtsák meg a gyertyákat! – szólt rá parancsolóan az inasra. – Világítsák ki az ablakokat Wilkesért!

Sir George is kilépett a dolgozószobájából, s Jay mellett megállva figyelte a jelenetet.

– Most ezt csinálják – magyarázta Jay. – Az embereket arra kényszerítik, hogy Wilkes támogatása jeléül tegyenek gyertyát minden ablakba.

– Mi az ott az ajtón? – kérdezte Sir George.

Mindketten előreléptek. Ajtajukra krétával valaki egy 45-ös számot mázolt. Odakint a téren egy kis csoport minden házba bekopogott.

– Tudják egyáltalán, hogy mit csinálnak? – lépett Sir George az ajtóban álló férfi elé. – Az a szám jelent valamit. Azt jelenti, hogy a király hazudik. A maguk drágalátos Wilkese ezért börtönbe kerül, és mellé kerülhetnek maguk is.

– Meggyújtják a gyertyákat Wilkesért? – kérdezte az ember Sir George szavaira rá sem hederítve.

Sir George pulyka vörös lett a dühtől. Mindig is hallatlanul felháborította, amikor az alantas emberek nem adták meg neki a kellő tiszteletet.

– Menjen a pokolba! – csapta be az ajtót a férfi orra előtt. Visszament a dolgozószobájába. Jay követte. Éppen leültek, amikor meghallották a betört ablakok csörömpölését. Két ablakszárnyat bezúztak, az öklömnyi kövek ott hevertek a fényesre sikált padlón.

– A legdrágább koronaüveg! – dühöngött Sir George. – Négyzetmétere egy fontba kerül! – Ahogy ezt kimondta, egy újabb kő repült be csörömpölve a következő ablakon.

Sir George kilépett a hallba, s odaintette az inasát.

– Szóljon mindenkinek, és menjenek az épület hátsó részébe. Ott biztonságban lesznek – adta ki az utasítást.

– Nem lenne mégis jobb, ha kitennénk a gyertyákat az ablakokba, uram? – kérdezte a megrémült inas.

– Ne járassa a száját, csinálja, amit mondtam! – rivallt rá Sir George.

Jay valahonnan az emeletről újabb ablakcsörömpölést hallott, melyet anyja ijedt sikoltása követett. Hevesen dobogó szívvel rohant fel a lépcsőkön, s szembetalálkozott a szobájából kilépő anyjával.

– Nem történt semmi bajod, mama?

– Jól vagyok… nincs semmi baj… – válaszolta sápadtan, de nyugodt hangon Alicia. – Mi történik odakint?

Sir George jött fel a lépcsőn.

– Nem kell félni semmitől – mondta, és látszott rajta, igyekszik visszafogni tomboló haragját. – Csak ennek az átkozott Wilkesnek a bandája. Húzódjatok félre, amíg elmennek!

Amikor továbbra is egymás után hullottak be az ablaktáblák, mindnyájan átmentek a ház hátsó végében levő kisebb szalonba. Jay látta, apja majd felrobban a méregtől. Talán ez megfelelő pillanat ahhoz, hogy ismét előhozakodjon Lennox kérésével.

– Tudod, apám, valóban itt lenne az ideje határozottabban fellépni a bajkeverők ellen!

– Mi az ördögről fecsegsz itt összevissza?

– McAshre és a szénszállítókra gondoltam. Ha egyszer elnézik nekik, hogy szembefordulnak a hatalommal, akkor máskor is megteszik – mondta anyja csodálkozó tekintetétől kísérve, tőle teljesen szokatlan stílusban. – Jobb ezeket a dolgokat már csírájukban elfojtani!

Sir George úgy nézett ki, mintha ismét dühösen le akarná torkolni, de egy pillanat elteltével már mintha habozni látszott volna. Majd elkomorult és megszólalt:

– Tökéletesen igazad van! Már holnap megcsináljuk!

Jay elmosolyodott.

20

A Wapping High Streetnek nevezett sáros utcán felfelé haladva Mack úgy érezte, már tudja, milyen királynak lenni. Minden kocsmaajtóból, az ablakokból, udvarokról feléje integettek, a nevén szólítva üdvözölték, s ujjal mutogattak rá. Mindenki kezet akart rázni

vele. A férfiak megbecsülése viszont semmi volt az asszonyokéhoz képest. A férjek nem csupán három-, négyszeresét vitték haza korábbi keresetüknek, hanem a napot is józanabbul fejezték be. Az asszonyok az utcán átölelték, a kezét csókolgatták. A szomszédaikat hívogatták:

– Gyertek gyorsan! Nézzétek, ez az a McAsh, aki szembeszállt a vállalkozókkal!

Kiért a folyópartra, szétnézett a széles, szürke folyamon. Magas volt a vízállás, és néhány frissen érkezett hajó horgonyzott a part mentén. Tekintetével valami csónakost keresett, akivel odaevezhetne hozzájuk. A vállalkozók mindig megvárták, amíg a kapitány keresi meg őket a kocsmájukban, s bandát kér tőlük, mely majd kirakja a hajójukat. Mack és emberei egyenesen a kapitányt keresték fel, aki ezzel egyrészt időt takarított meg, másrészt a munka is biztos volt.

Odament a Prince of Denmarkhoz, és felmászott a fedélzetére. A legénység már kiment a kikötőbe, csak egy öreg, pipás matrózt hagytak hátra a fedélzeten. Ő kalauzolta Macket a kapitány kajütjébe. A hajós az asztalánál ülve nagy igyekezettel írogatott valamit a hajónaplóba.

– Jó napot, kapitány! – üdvözölte Mack barátságos mosollyal. – Mack McAsh vagyok.

– Mit akar? – förmedt rá a kapitány gorombán, hellyel sem kínálva.

Mack rá sem hederített a gorombaságra; a kapitányok soha nem voltak udvarias emberek.

– Nem akarja, hogy a hajóját gyorsan és rendesen kirakodjuk?

– Nem!

Macket meglepte a válasz. Valaki talán megelőzhette?

– Ki fogja megcsinálni magának?

– Semmi köze hozzá!

– Nagyon is van hozzá közöm, de ha nem akarja elárulni, akkor más majd megmondja!

– Akkor jó napot!

Mack elkomorodott. Nem szívesen ment volna el anélkül, hogy ne tudja meg, mi a probléma.

– Mi az ördög baja van velem, kapitány? Megsértettem talán valamivel?

– Nincs semmi mondanivalóm magának, fiatalember. A távozásával nagyon lekötelezne.

Macknek rossz érzései támadtak, de mivel nem tudott semmit mondani, így távozott. A hajóskapitányok általában mogorva természetű, rabiátus emberek. Talán azért, mert mindig hosszú ideig vannak távol a feleségüktől.

Végignézett a folyóparton. Egy másik hajó, a Whitehaven Jack futott be éppen, s lehorgonyzott a Prince mellett. A matrózok a vitorlákkal foglalatoskodtak, meg a köteleket csavarták össze takaros rendbe a fedélzeten. Mack úgy döntött, most ott fog próbálkozni. Szólt az evezősének, vigye a hajóhoz.

A kapitány a hátsó fedélzeten beszélgetett egy kardot és parókát viselő ifjú úrral. Könnyed udvariassággal üdvözölte őket, hiszen már rájött, hogy legkönnyebben így lehet elnyerni az emberek bizalmát.

– Kapitány! Uram! Mindkettőjüknek jó napot kívánok.

Ezúttal udvarias kapitánnyal hozta össze a sors.

– Jó napot magának is. Az úr Mr. Tallow, a hajótulajdonos fia. Miben segíthetek?

– Nem akarja, hogy egy gyors és józan banda holnap kirakja a hajóját? – kérdezte Mack.

A kapitány és a fiatal úr egyszerre válaszoltak.

– De! – válaszolta a kapitány.

– Nem! – vágta rá az úrfi.

A kapitány meglepetten és kérdően nézett Tallow-ra.

– Ugye maga McAsh? – intézte Mackhez a kérdést az ifjú.

– Igen. És azt hiszem, a nevem már a jó munka biztosítékát jelenti a hajósoknál…

– Nem akarjuk, hogy maga dolgozzon nekünk! – jelentette ki Tallow.

A második visszautasítás már felingerelte Macket.

– És miért nem? – kérdezte kihívóan.

– Eddig Harry Nipperrel, a Serpenyő tulajdonosával tartottuk a kapcsolatot, és nem volt semmi problémánk.

– Ezt azért nem mondanám! – szólt közbe a kapitány.

Talány volt számára ez az egész. A régi rendszer a hajótulajdonosoknak sem különösen tetszett, ezzel együtt évek óta vállalkozókkal dolgoztattak. Talán most csak azért álltak ki a régiek mellett, mert ragaszkodtak a hagyományokhoz.

Abból viszont semmi haszna nem származott volna, ha összevész Tallow-val, ezért higgadtan próbált beszélni.

– Sajnálom, amiért így döntöttek! Ez rossz a szénhordóknak, és rossz a hajótulajdonosoknak. Bízom benne, hogy megváltoztatják az álláspontjukat! Mindkettejüknek további jó napot kívánok!

Mack partra vitette magát. Állát tenyerébe fektetve bámulta a Temze hömpölygő, piszkosbarna vizét. Miként is gondolhatta, hogy felül tud kerekedni egy olyan gazdag és könyörtelen csoporton, mint amilyenek a vállalkozók? Kicsoda ő tulajdonképpen? Mack McAsh, az isten háta mögötti Heugh-ból.

Mindezt előre látnia kellett volna!

Partra ugrott a csónakból, s egyenesen a Szent Lukács kávéház felé vette az irányt, ami közben a nem hivatalos főhadiszállásává változott.

Cora már ott volt, és vajas kenyeret majszolgatott. Bár már jócskán délután volt, a lánynak mégis ez volt a reggelije, hiszen az éjszakáinak felét általában ébren töltötte. Mack egy tányér ürühúst és egy korsó sört rendelt, aztán letelepedett a lány mellé.

– Mi a baj? – kérdezte Cora kertelés nélkül.

Mack elmondott neki mindent. Beszéd közben nézte a lány ártatlan angyalarcát. Már felkészült a munkára, ezért azt a narancssárga ruhát viselte, melyben megismerte, sőt most is azt a fűszeres illatú kölnit rakta magára. Úgy nézett ki, mint a szentképek Szűz Máriája, és olyan illatot árasztott, mintha a szultán háreméből lépett volna elő. Nem csoda, hogy a részegek, kiknek erszényében aranypénzek lapulnak, szívesen mennek utána még a sötét sikátorokba is, gondolta Mack.

Az elmúlt hat éjszakából hármat együtt töltöttek. Egy új kabátot szeretett volna venni a lánynak. Továbbá azt is szerette volna, ha feladja eddigi életmódját. Cora volt élete első igazi szeretője.

Éppen végére ért a történetének, amikor Dermot és Charlie lépett be a kocsmába. Eddig azt a halvány reményt dédelgette magában,

hogy ők talán nagyobb szerencsével jártak, de arckifejezésük azonnal elárulta, nem így történt. Charlie fekete képéről a csalódottság szobrát lehetett volna megmintázni, Dermot pedig a szokottnál is erősebb ír akcentussal szólalt meg:

– A hajótulajdonosok összeesküdtek ellenünk. Nincs a folyón egyetlen kapitány sem, aki felvenne bennünket.

– Megbélyegzettek vagyunk – tette hozzá Mack. A bojkott tehát hatékonyan működött. Érezte, most valóban bajba kerültek.

– Végünk van, Mack! – szólalt meg Dermot lemondóan.

Macket a bojkottnál is jobban feldühítette, hogy barátja ilyen könnyen kész feladni a harcot.

– Végünk van? – kérdezte mogorván. – Mondd, ember vagy te egyáltalán?

– De mihez kezdhetnénk? – nézett rá tanácstalanul Dermot. – Ha a hajótulajdonosok nem alkalmazzák a bandáinkat, akkor az emberek visszaállnak a régi rendszerre. Valamiből meg kell élniük!

– Akár sztrájkot is szervezhetünk! – vágta rá Mack szinte gondolkodás nélkül.

A másik két férfi hirtelen elhallgatott.

– Sztrájkot? – meredt Cora az arcába.

Mack azon nyomban kibökte ezt a javaslatot, amint eszébe jutott, de most, hogy jobban átgondolta a helyzetet, rá kellett jönnie: valóban ez az egyetlen lehetőségük.

– Minden szénszállító szeretné megváltoztatni a régi rendszert – magyarázta a többieknek. – Rá lehet őket venni arra, hogy ne dolgozzanak tovább a vállalkozóknak. A hajótulajdonosok így kénytelenek lesznek az új bandákat felvenni.

– És mi van akkor, ha mégsem vesznek fel bennünket? – tamáskodott Dermot.

Borúlátása még jobban feldühítette Macket. Miért számítanak az emberek mindig a legrosszabbra?

– Ha ezt teszik, akkor a szén sem kerül ki a partra.

– És miből fognak megélni az emberek?

– Néhány napig kibírják, hogy ne dolgozzanak. Eddig is, ha nem futott be hajó a kikötőbe, addig munka nélkül voltunk.

– Ez igaz. De ez a helyzet nem tarthat örökké…

Mack már ordítani szeretett volna a méregtől.

– A hajótulajdonosok sem bírják ki sokáig – magyarázta türelmesen. – Londonnak szüksége van a szénre.

– Már csak az embereket kellene rávenni a dologra – jegyezte meg Dermot.

– Pontosan így van! – helyeselt Mack határozottan. – Annak nincs sok értelme, hogy mi négyen úgy beszéljünk az egészről, mintha döntést is tudnánk hozni. Össze kell hívni az embereket. Hány óra van?

Mindnyájan az utca felé pillantottak. Már kezdett alkonyodni.

– Hat óra körül járhat – mondta Cora.

– A ma is dolgozó bandák befejezik a munkát, amint besötétedik – szólalt meg ismét Mack. – Ti ketten járjátok végig a főutcán a kocsmákat, és értesítsetek mindenkit!

Mindketten bólogatva helyeseltek.

– Itt nem tudunk összejönni – nézett körül Charlie. – Legalább ötven bandára lehet számítani.

– A Víg Matróznak van egy nagy udvara! – csillant fel Dermot szeme. – És a tulajdonosa sem vállalkozó.

– Rendben van! – mondta Mack. – Szóljatok nekik, sötétedés után egy órával legyenek ott!

– Úgysem jön el mindenki – jegyezte meg Charlie.

– A legtöbbjük ott lesz!

– Összeszedünk annyi embert, amennyit csak tudunk! – lelkesedett Dermot, s Charlie-val együtt már ki is lépett a kocsmából.

– Szabaddá teszed magad ma estére? – kérdezte Mack reménykedve, amikor kettesben maradtak.

– Csak a kis bűntársamra várok – rázta meg Cora tagadóan a fejét.

Macket nagyon nyugtalanította, hogy Peg tolvajlásból él, és ezért Cora viseli a felelősséget.

– Szeretném, ha találnánk ennek a gyereknek valami munkát, hogy ne kelljen lopásból megélnie – mondta elgondolkodva.

– És miért?

– Nos, nyilvánvalóan… – dadogta Mack, mert már a kérdés feltevése is meghökkentette.

– Mi annyira nyilvánvaló?

– Jobb lenne, ha becsületes emberként nőne fel.

– Mennyivel lenne jobb?

Mack a lány hangján érezte, sikerült alaposan feldühítenie. De már nem visszakozhatott.

– Veszélyes dolgot csinál. Ezért akár fel is lógathatják a Tyburnon.

– Jobb dolga lenne, ha egy gazdag háznál a padlót súrolná, el kellene viselnie a szakács veréseit és azt, hogy a háziúr ráadásul meg is erőszakolja?

– Nem erőszakolnak meg minden szolgálólányt!

– Márpedig aki egy kicsit is csinos, annak ez a sorsa. És különben is, hogy tudnék megélni nélküle?

– Te is foglalkozhatnál bármivel, hiszen okos vagy, szép vagy…

– Én nem akarok semmi mást csinálni, Mack.

– Miért?

– Mert szeretem. Szeretek rendesen felöltözni, flörtölni és gint iszogatni. Azokat az ostoba férfiakat lopom meg, akiknek több a pénzük, mint amennyit megérdemelnek. Könnyű és izgalmas munka, ráadásul tízszer többet keresek vele, mintha varrnék, vagy lenne egy kis üzletem, netán pincérkednék valamelyik kávéházban.

Mack döbbenten hallgatta. Valami olyasmire számított, hogy a lány csak azért lop, mert a szükség rákényszeríti.

– Akkor… nem is tudom, hogy van ez az egész – zárta le a fiú zavartan a témát.

– Okos fiú vagy te, Mack, de nem tudsz semmit az életről!

Közben Peg is befutott. Sápadt, sovány és fáradt volt, mint mindig.

– Reggeliztél már valamit? – érdeklődött Mack.

– Nem – dobta le magát melléjük a kislány. – Egy gint azért szívesen benyomnék.

– Egy tányér zabkását tejföllel! – szólt oda Mack a pincérnek.

Peg egy grimaszt vágott, de amikor az étel megérkezett, jóízűen tömni kezdte magába.

Miközben a kislány a zabkásával volt elfoglalva, Caspar Gordonson lépett be a kocsmába. Mack nagyon örült a

találkozásnak, hiszen már az is megfordult a fejében, hogy elmegy a Fleet Streetre megbeszélni vele a hajótulajdonosok bojkottját meg a sztrájk ötletét. Miközben az ügyvéd a konyakját kortyolgatta, Mack gyorsan átfutott a nap eseményein.

Ahogy Mack elmélyedt a részletekben, az ügyvéd egyre nyugtalanabbnak látszott. Mikor befejezte, szinte sipákolásnak tűnő hangján ő is megszólalt.

– Tudnia kell, hogy uraink nagyon komolyan beijedtek. Nem csupán a királyi bíróság és a kormány, hanem az egész felső réteg: a hercegek és grófok, a képviselők, a bírák, a kereskedők és a földbirtokosok. Ha valaki a szabadságról kezd el beszélni, akkor elvesztik a fejüket. A tavalyi és tavalyelőtti éhséglázadások megmutatták nekik, mire képes a nép, ha elveszti a türelmét.

– Ez így rendben is van! – szólt közbe Mack. – Akkor teljesíteniük kell a követeléseinket!

– Nem feltétlenül. Attól rettegnek, utána még többet fognak követelni. Tulajdonképpen most csak valami ürügyet szeretnének találni, hogy kivezényelhessék a katonaságot, és a tömegbe lövessenek.

– Szükség van ehhez nekik valami ürügyre? – kérdezte Mack, s megérezte az ügyvéd reális fejtegetései mögött meghúzódó félelmet.

– Ó, igen! Már csak John Wilkes miatt is. Nagyon kellemetlen szálkát jelent a körmük alatt. Zsarnoksággal vádolja a kormányt. Amint a hadsereget bevetik a polgári lakosság ellen, akkor az átlagemberek ezrei azt mondják: “Lám, ennek a Wilkes-nek igaza van, a kormány zsarnokoskodik fölöttünk.” És ezt a boltosok, ezüsunűvesek és pékek mondják, akik mind szavazati joggal rendelkeznek.

– Milyen ürügyre lenne tehát a kormánynak szüksége?

– Az erőszakkal és lázadással ijesztgetik a polgárokat. Így azok a rend és a biztonság miatt kezdenek el nyugtalankodni, és eszükbe sem jut a szólásszabadság. Mikor aztán a hadsereg kivonul, akkor a felháborodás helyett mindenki fellélegzik.

Mack ámulattal hallgatta Gordonson szavait, melyek kicsit el is bizonytalanították. Eddig még soha nem találkozott így szemtől szembe a politikával. Olvasott már magasröptű eszmefuttatásokat,

tehetetlen áldozatává vált egy igazságtalan törvénynek, de ez valahol a kettő között helyezkedett el. Ez volt az a harcmező, ahol a szemben álló felek megütköztek, és ahol a taktika meg is határozhatta az eredményeket.

Gordonson varázsa egyszerre szertefoszlott. Már egyszerűen csak nyugtalannak látszott.

– Én vittem bele magát ebbe az egészbe, Mack, és ha megölik, akkor az az én lelkiismeretemet terheli.

– Mi a teendő? – tette fel a kérdést Gordonsonnak.

– Ha az emberek belemennek a sztrájkba, akkor a maga kötelessége lesz a rend fenntartása közöttük. Meg kell akadályoznia, hogy felgyújtsák a hajókat, megöljék a sztrájktörőket, vagy ostrom alá vegyék a vállalkozók kocsmáit. Maga is nagyon jól tudja, ezek az emberek nem szentek. Erősek, fiatalok, és fel vannak háborodva. Ha fellázadnak, képesek akár egész Londont lángba borítani.

– Azt hiszem, ezt meg tudom csinálni – válaszolta elgondolkodva Mack. – Hallgatnak rám, és úgy tűnik, tisztelnek is.

– Imába foglalják a nevét – jegyezte meg Gordonson. – Ezért aztán még nagyobb veszélybe kerül. Maga áll az élükön, s a kormány azzal is letörheti a sztrájkot, ha magát felakasztatja. Attól a perctől kezdve, hogy az emberek igent mondanak, magát borzalmas veszélyek fenyegetik.

Mack már azt kívánta, hogy a sztrájk szót bár soha ne ejtette volna ki a száján.

– És most mit kell tennem? – kérdezte.

– Költözzön el onnan, ahol eddig lakott, s keressen valahol máshol szállást. Címét néhány bizalmi emberén kívül ne árulja el senkinek!

– Gyere hozzám lakni! – ajánlotta azonnal Cora.

Macknek önkéntelenül is mosolyra húzódott a szája. A dolognak ez a része igazán nem esik nehezére.

– Nappal ne mutatkozzon az utcákon – folytatta Gordonson. – Jelenjen meg a gyűléseken, majd tűnjön el nyomtalanul. Szellemmé kell változnia!

– Rendben van! – mondta határozottan.

Cora közben felállt, és távozni készült. Mack legnagyobb meglepetésére Peg odalépett hozzá, átkarolta a derekát és hozzábújt.

– Vigyázz magadra, te skót Jock! Nehogy beléd vágjanak egy kést!

Macket meglepte, de egyben meg is hatotta, hogy mindnyájan mennyire aggódnak érte. Három hónappal ezelőtt Coráról és Pegről azt sem tudta, hogy a világon vannak, és Gordonsonnal sem találkozott még személyesen.

Cora szájon csókolta, és csípőjét máris csábítóan riszálva, Peggel a nyomában kilibegett a kocsmából.

Néhány perc elteltével Gordonson társaságában Mack is elindult a Víg Matróz felé. Már besötétedett, de a Wapping High Streeten nagy volt a forgalom, gyertyafények pislákoltak a kocsmaajtókban, az ablakokba lanternákat és mécseseket állítottak. A dagály visszahúzódott, és rothadás szagát sodorta feléjük a szél a rakpart felől.

Mack nem kis meglepetésére a kocsmaudvar már zsúfolásig megtelt. Londonban nyolcszáz körül volt a szénhordók száma, s ezeknek több mint a fele most ott volt az udvaron. Valakik hevenyészve összeácsoltak egy dobogót, a négy sarkára egy-egy fáklyát állítottak. Mack nagy nehezen keresztülvergődött a tömegen. Mindenki felismerte, szólt hozzá egy-két szót, vagy csak egyszerűen megveregette a hátát. Futótűzként terjedt el megérkezésének híre, s az összegyűltek zajosan üdvözölték. Mire a dobogóhoz ért, a tömeg hangosan éljenezte. Fellépett az emelvényre, és szétnézett az egybegyűlteken. A fáklyafényben szénporos arcok százai néztek vissza rá. Könnyeivel küszködött, annyira meghatotta a bizalmuk. Akkora volt a hangzavar, hogy meg sem tudott szólalni. Felemelt kézzel megpróbálta őket csendre inteni, de ennek most nem volt semmi hatása. Néhányan a nevét kiáltozták, mások a “Wilkes, szabadság!” meg egyéb jelszavakat ordítottak. A hangzavar fokozatosan kezdett rendezetté válni, s a tömeg kisvártatva már csupán egyetlen szót üvöltött tele torokból:

– Sztrájk! Sztrájk! Sztrájk!

Mack csak állt, bámulta őket, és közben arra gondolt: “Úristen, mit csináltam!”

21

Jay reggelizés közben kapta meg apja értesítését. Először belehasított a rettegés, hátha apja megtudott valamit a Lennox-szal kötött egyezségéről.

A toronyórák tizenkettőt ütöttek, amikor belépett a Jamisson család folyóparti raktárépületébe. A poros levegőben fűszeres aromák, a kávé és a fahéj, a rum és a portói, a bors és a narancs illata keveredett. Jayt ez mindig gyermekkorára emlékeztette, amikor még a hordók és a teászsákok sokkal nagyobbaknak tűntek. Most is úgy érezte magát, mint egy kisgyerek, aki rossz fát tett a tűzre, és most készülnének letérdepeltetni. Áthaladt a raktárépületen, viszonozta az emberek alázatos köszöntését, majd a nyikorgó falépcsőn felment az irodákba. Áthaladt az előszobán, ahol a könyvelők és hivatalnokok dolgoztak, majd belépett apja térképekkel, oklevelekkel és hajókat ábrázoló képekkel díszített sarokszobájába.

– Jó reggelt, apám! – szólalt meg az ajtóban. – Hol van Robert? – érdeklődött azonnal, hiszen bátyja állandóan az apja mellett sürgölődött.

– Rochesterbe kellett utaznia. De ez most inkább rád vonatkozik. Sir Phillip Armstrong akar velem találkozni.

Armstrong államtitkár Weymouth herceg jobbkeze volt. Jay ettől még idegesebb lett. Már nemcsak az apjával, hanem a kormánnyal is problémái lennének?

– És mit akar Armstrong?

– Véget akar vetni ennek a sztrájknak.

Az ügy nem úgy fest, mintha valami köze is lenne a kártyaadóssághoz, állapította meg Jay. Ennek ellenére még mindig nyugtalan volt.

– Bármelyik pillanatban itt is lehet – tette hozzá az apja.

– De miért ő jön ide személyesen? – csodálkozott Jay, hiszen az ilyen fontos emberek normális körülmények között berendelik a Whitehallban lévő hivatalukba azokat, akikkel találkozni akarnak.

– Gondolom, azért, mert titokban akarja tartani ezt a megbeszélést.

Mielőtt még Jay további kérdéseket tehetett volna fel, nyílt az ajtó, és Armstrong lépett be rajta. Üdvözlésére mindketten felálltak. A középkorú, elegánsan öltözött Armstrong kardot és parókát viselt. Kicsit magasan hordta az orrát, mintha éreztetni akarná, hogy általában nem ereszkedik le a kereskedők világába. Sir George egyáltalán nem kedvelte. Apja arckifejezésén Jay ezt már az első pillanatban észrevette, amikor kezet fogott vele, és hellyel kínálta.

Armstrong nem fogadta el a felajánlott pohár bort sem.

– A sztrájknak véget kell vetni! – vágott azonnal a téma közepébe. – A szénszállítók London iparának felét megbénították.

– Megpróbáltuk rávenni a matrózokat, rakják ki ők a szenet – válaszolta Sir George. – De az egész csak egy-két napig működött.

– Mi volt a baj?

– Vagy kényszerítették, vagy megfélemlítették őket, vagy mind a kettő. Most ők is sztrájkba léptek.

– És a révészek is – tette hozzá Armstrong elkeseredetten. – A szabókkal, a selyemszövőkkel, a kalaposokkal és a fűrészesekkel már azelőtt is bajok voltak, mielőtt a szenesek elkezdték volna. Ez nem mehet így tovább!

– De miért engem keresett fel ebben az ügyben, Sir Sidney?

– Mert úgy tudom, a maga kezdeményezésére kezdődött el a hajótulajdonosok bojkottja, ami kirobbantotta a szénszállítók sztrájkját.

– Így igaz.

– És megkérdezhetném, hogy miért?

Sir George Jayre pillantott, aki idegesen nyelt egyet, mielőtt megszólalt volna.

– Megkerestek a szénszállító bandákat foglalkoztató vállalkozók. Apámmal nem akartuk, hogy a folyóparton kialakult rend felboruljon.

– Úgy vélem, ebben teljességgel igazuk is volt – bólogatott Armstrong. Jay már szerette volna, ha minél előbb rátér a lényegre.

– Nem tudják véletlenül, kik a sztrájk vezetői?

– Dehogynem! – válaszolta Jay. – A legfontosabb személyiség egy bizonyos Malachi McAsh, vagy ahogy mindenki ismeri, Mack. Véletlenül éppen az apám bányájában dolgozott.

– Szeretném, ha ezt a McAsht letartóztatnák, és lázadás vádjával bíróság elé állítanák. De hihetőnek kell feltüntetni az egészet: a vádat nem szabad hevenyészve felépíteni, és mellőzni kell a lefizetett tanúkat is. A sztrájkolok oldalán igazi lázadásnak kell kitörni, melynek során fegyvert használnak a hatóság képviselői ellen, számos ember az életét veszti, és megsebesül!

Jay teljesen zavarba jött. Armstrong netán arra akar kilyukadni, hogy a Jamissonok szervezzenek meg egy ilyen lázadást? Apján viszont a meglepetésnek nyomát sem tudta felfedezni.

– Nagyon világosan elmondott mindent, uram. Tudod, hol lehet ezt a McAsht megtalálni? – fordult ezután a fiához.

– Nem – válaszolta Jay, majd észrevéve apja elkomorult tekintetét, sietve hozzátette: – Most nem tudom, de biztosan megtalálom.

Hajnalban Mack felébresztette Corát. Szeretkeztek. A lány valamikor késő éjszaka ért haza. Mack csak megcsókolta, s máris aludt tovább. A fiú már teljesen kipihente magát, de most meg a lány nem ébredt fel teljesen. Teste ellazult, bőre meleg és puha volt, haja szétomlott a párnán. Cora puhán átölelte, csendesen nyögdécselt, a végén a gyönyörtől apró kis sikolyt hallatott, majd ismét álomba merült.

Cora otthonát egy széntelepen levő, düledező épület felső emelete alkotta. Valamikor a telep tulajdonosa lakott benne, de amikor egy kicsit kezdett jobban menni neki, akkor elköltözött. A földszintet most irodának használta, az emeletet pedig kiadta Corának.

Két szoba volt benne, egyikben egy jókora ágy állt, a másikban pedig asztal és székek kaptak helyet. A hálószoba tele volt ruhával, hiszen Cora minden pénzét ezekre költötte. Annak idején Esthernek is, Annie-nek is csak két ruhája volt; egyiket hétköznap viselték, másikat pedig vasárnapra tartogatták; de Corának legalább tíz

feltűnő színű, sárga, piros, világoszöld és aranybarna ruhája sorakozott egymás mellett. Mindegyik ruhához hozzáillő cipőt is vett, s annyi harisnyája, kesztyűje és zsebkendője volt, mint egy igazi úrihölgynek.

Mack megmosta az arcát, gyorsan felöltözött, s már ki is lépett a házból. Néhány perc elteltével Dermotéknál volt. A család már reggeli zabkásáját fogyasztotta. Mack rámosolygott a gyerekekre. Minden alkalommal, amikor Cora kotonját használta, az jutott eszébe, vajon neki lesznek-e valaha is saját gyerekei. Voltak pillanatok, amikor szerette volna, ha Cora gyereket szül neki, de aztán meggondolta magát.

Mack nem kérte a felajánlott zabkását, mivel tudta, hogy Dermoték is szűkében vannak az élelemnek. Dermot Mackhez hasonlóan szintén egy nő keresetéből élt: az asszony esténként mosogatott egy kávéházban, közben a férje vigyázott a gyerekekre.

– Kaptál egy levelet – nyújtott át Dermot egy lepecsételt borítékot Macknek.

Mack azonnal felismerte a kézírást, hiszen majdnem azonos volt az övével. A levél Esthertől érkezett. Bűntudatot érzett. Neki most gyűjtögetnie kellene a pénzt a testvére számára, ehelyett sztrájkol, és nincs egy fillérje sem.

– Ma hol leszünk? – érdeklődött Dermot, mivel Mack mindennap más helyen találkozott közvetlen segítőivel.

– A Királynő Koronája kocsma hátsó helyiségében – válaszolta Mack.

– Máris szólok a többieknek – mondta Dermot, s azonnal vette a kalapját és távozott.

Mack felbontotta a levelet.

Tele volt mindenféle érdekes hírrel. Annie teherbe esett, s ha fia születik, akkor Macknek fogják keresztelni. Erre megmagyarázhatatlan okból könnyek szöktek a szemébe. Jamissonék új bányákat fúrnak a Hallim-birtokhoz tartozó High Glenen; nagyon igyekeznek a munkával, és néhány nap múlva már Esther is ott fog dolgozni. A hír meglepte, hiszen maga is hallotta, amikor Lizzie kijelentette, soha nem engedi a bányászatot a High Glenen. York tiszteletes felesége belázasodott, s a láz néhány nap

alatt elvitte. Mindig beteges asszony volt. Estherben még most is szilárdan élt az elhatározás, hogy amint Mack össze tud gyűjteni egy kis pénzt az útiköltségére, otthagyja Heugh-t.

Mack gondosan összehajtogatva a levelet a zsebébe csúsztatta. Nem hagyja, hogy bármi is eltérítse a szándékaitól!

Megcsókolta Dermot gyerekeit, és elindult a Királynő Koronája felé.

Emberei már megérkeztek. Azonnal hozzáláttak az ügyek megbeszéléséhez.

– Bebújt a föld alá – tárta szét a karját Sidney Lennox. – Otthagyta az eddigi lakását, és senki sem tudja, hová ment.

Jay kegyetlenül érezte magát. Apjának Sir Armstrong előtt kijelentette, hogy meg tudja találni McAsht. Bárcsak ne jártatta volna elhamarkodottan a száját! Ha nem sikerül betartania ígéretét, apja ismét tajtékozni fog a dühtől.

Arra számított. Lennox tudja, hol lehet McAsht megtalálni.

– De ha egyszer elbújt, akkor miként irányítja a sztrájkot? – tette fel Jay a kérdést.

– Mindennap másik kávéházban jelenik meg. A cinkosai mindig értesülnek róla, hová kell menniük. Kiadja az utasításait, és másnapig ismét eltűnik.

– Valakinek csak tudnia kell, hol éjszakázik – erősködött Jay, s hangja panaszossá változott. – Ha megtalálnánk, akkor le tudnánk törni a sztrájkot is.

Lennox helyeslően bólogatott. Ha valaki, akkor ő nagyon szerette volna, ha a szénhordók vereséget szenvednek.

– Nos, annak a Caspar Gordonsonnak biztosan tudnia kell – jegyezte meg bizonytalanul.

– Annak nem vehetjük hasznát – rázta meg a fejét Jay. – Nincs ennek a McAshnek valami nője?

– De van. Corának hívják. De az is olyan kemény, mint a kőszikla. Egy szót sem fog mondani.

– Akkor találni kell valaki mást!

– Van még egy kölyök is – mondta Lennox elgondolkodva.

– Kölyök?

– A Fürge Peg. Együtt jár lopni Corával. Talán…

Éjféltájban az Archer kávéházat még mindig zsúfolásig megtöltötték a katonatisztek, az előkelő urak és a kurvák. Vágni lehetett a kocsmaszaggal keveredett dohányfüstöt. Egy árva hegedűs cincogott az egyik sarokban, de a nyekergés beleveszett az általános hangzavarba.

Több asztalnál is heves kártyacsaták zajlottak, de Jay ezúttal nem játszott, hanem inkább ivott helyette. Az volt az ötlete, hogy részegnek tetteti magát. Ezért az első néhány pohár konyakot a kabátjára öntötte, de az est előrehaladtával egyre többet engedett le a torkán is, és így már nem került túlságosan nagy erőfeszítésébe bizonytalannak tettetni a járását. Chip Marlborough kezdettől fogva keményen ivott, de rajta soha nem látszott a részegség.

Jay már kezdte azt hinni, ma éjszaka sem lesz szerencséje. A Covent Gardenben százával vannak az olyan nők, mint Cora; talán holnap ott fogja megismételni ma esti mutatványát, s ezt mindaddig folytatja, amíg össze nem akad a nővel. Ráadásul otthon várta a felesége, aki nem volt képes megérteni, miért kell férjének az éjszakát olyan helyeken töltenie, ahová tisztességes nők be sem tehetik a lábukat.

Éppen arra gondolt, milyen jó lenne most bebújni a meleg ágyba a szerelemre éhes Lizzie mellé, amikor Cora belépett a kocsmába.

Jay biztos volt benne, hogy ő az. Egyértelműen ő volt a legcsinosabb nő az egész teremben. A haja valóban olyan vörös volt, mint a kandallóban lobogó tűz. Utcalányhoz illő, mélyen kivágott piros selyemruhát, szalagos cipőt viselt, s szakértő pillantásokkal pásztázta végig a helyiséget.

Jay Lennoxra nézett, aki kétszer feléje biccentett.

Hála istennek, gondolta Jay kicsit megkönnyebbülten.

A terem felé fordult. Hamarosan elkapta Cora tekintetét, s rámosolygott.

A lány tekintete felcsillant, mintha megismerte volna, vagy tudná, kicsoda; visszamosolygott s odalépett hozzá.

Jay nagyon ideges volt, és egyre csak azt mondogatta magának, hogy elbűvölőnek kell lennie. Ez nem is esett volna nehezére, hiszen

már nagyon sok nőt megszédített. Kezet csókolt a lánynak. Bódító szantálillat áradt feléje.

– Azt hittem, már minden csinos nőt ismerek Londonban, de úgy látszik, tévedtem! –bókolt lovagiasan. – Jonathan kapitány a nevem, barátomat pedig Chip kapitánynak hívják – mutatkozott be Jay, s már előre eldöntötte, nem a saját nevét mondja be a lánynak.

– Cora vagyok – mondta a lány, s még egyszer végignézett rajtuk. – Milyen csinos fiúk. Nem is tudom, melyikőjük tetszik jobban!

– Az én családom előkelőbb, mint Jonathané – szólalt meg Chip.

– De az enyém gazdagabb – vágta rá Jay, s valamiért mindketten elkezdtek nevetni.

– Nos, ha annyira gazdag, akkor rendeljen nekem egy konyakot – mondta a lány.

Jay odaintette a pincért, közben hellyel kínálta Corát.

A lány a két férfi közé préselte magát a padon. Jay megérezte a gin szagát a lány leheletén. Végignézett a vállán, tekintete elidőzött félig fedetlen melle domborulatain. Akaratlanul is a feleségével hasonlította össze. Az alacsonyabb, de érzékibb Lizzie csípője szélesebb, a melle pedig nagyobb volt. A magasabb és karcsúbb Corának úgy feszültek a mellei, mint két alma egymás mellett egy gyümölcskosárban.

– Nem ismerem én magát valahonnan? – vetett rá a lány egy fürkésző pillantást.

Hirtelen beléje hasított a nyugtalanság. Valóban soha nem találkoztak volna?

– Nem hinném – válaszolta.

– Nagyon ismerősnek látszik. Már láttam valahol.

– Nos, akkor most itt a kitűnő alkalom, hogy megismerkedjünk egvmással – mosolyodott el Jay, s karját a pad háttámlájára fektetve cirógatni kezdte a lány nyakát. Cora lehunyta a szemét, mintha élvezné a dolgot. Jay kezdett megkönnyebbülni.

A lány annyira meggyőzően viselkedett, hogy már majdnem el is hitte neki. Cora a combjára helyezte a tenyerét, egészen közel az ágyékához. Jay megpróbált erőt venni magán, hogy ne élvezze túlságosan a helyzetet, hiszen most csak játszania szabad. Azt

kívánta, bárcsak ne ivott volna ennyit. Most nagy szüksége volt rá, hogy észnél tudjon maradni.

Közben meghozták a lánynak a konyakot, aki egy hajtásra kihörpintette az egészet.

– Ugyan már, nagyfiú – szólalt meg mosolyogva. – Jobb lesz, ha egy kicsit kimegyünk a friss levegőre, mielőtt még szétrobban a nadrágja!

Jay rájött, nadrágja elöl feltűnően kidudorodik. Ettől azonnal elpirult. Cora felállt, elindult az ajtó felé. Jay követte.

Mikor kiértek az utcára, a lány átkarolta a derekát, s végigvezette a Covent Garden tér árkádsora alatt. Jay is átkarolta a vállát, majd benyúlt a ruhája alá, és a mellbimbóival kezdett játszadozni. A lány felkacagott, s befordult egy szűk utcácskába.

Átölelték egymást, csókolózni kezdtek. Jay a lány mindkét mellét erősen megszorította. Teljesen megfeledkezett Lennox-ról és a cselvetésről. Cora forró volt és készséges, s ő pedig nagyon kívánta. A lány keze végigfutott a testén, majd becsúszott a nadrágjába. Jay nyelvét a lány szájába préselte, s miközben megpróbálta a lány szoknyáját felemelni, meztelen hasát megcsapta a friss levegő.

Mögülük egy gyerek kiáltása hallatszott. Cora riadtan ellökte magától Jayt. Hátrapillantott, majd futásnak akart eredni, de hirtelen Chip Marlborough tűnt fel a színen, és még mielőtt a lány egy lépést tehetett volna, megragadta a karját.

Jay is megfordult. Látta, Lennox egy gyerekkel küszködik, s megpróbálja megfékezni a rúgkapáló, visítozó, karmolászó kislányt. Birkózás közben a gyerek néhány tárgytól igyekezett megszabadulni, amiket szétdobált maga körül a földön. A csillagfényes éjszakában Jay ráismert saját tárcájára, zsebórájára, selyem zsebkendőjére, ezüst pecsétnyomójára. A gyerek szépen kizsebelte, míg Corával játszadozott. Bár számított ilyesmire, de ennek ellenére nem vett észre semmit.

A gyerek abbahagyta a vergődést. Chip szólalt meg először.

– Mindkettőtöket az elöljáróságra viszünk. A zsebtolvajlásért akasztás jár! – szólt a közben odaérkező Lennox.

Jay körülnézett, s titokban arra számított, hogy megjelennek Cora barátai, és a védelmére kelnek. De a sikátor továbbra is néptelen

maradt.

– Nos, Jamisson kapitány – pillantott Chip barátja ágyékára –, már elteheti a fegyverét. A háborúnak vége!

A legtöbb gazdag és befolyásos ember tagja volt az elöljáróságnak, és ez alól Sir George Jamisson sem volt kivétel. Bár még soha nem vezetett nyilvános bírósági tárgyalást, de joga volt ahhoz is, hogy otthonában hozza meg az ítéleteket. Elrendelhette a bűnösök megkorbácsolását, hogy bélyeget süssenek a bőrükbe, vagy bezárják őket. A súlyosabb törvénysértések esetén pedig az Old Bailey bíróságára küldhette a vétkeseket.

Jayre várakozva nem feküdt le, de ennek ellenére ingerült volt, amiért ilyen sokáig fent kellett rostokolnia.

– Tíz órára vártalak – jegyezte meg kelletlenül, amikor mindnyájan betódultak a Grosvenor Square-en levő ház szalonjába.

Az összekötözött kezű Corát Chip Marlborough húzta maga után.

– Úgy, tehát várt bennünket! Az egészet előre kitervelték! Mocskos disznók!

– Fogd be a szád, mert végigkorbácsoltatlak a téren, mielőtt még az egészet elkezdenénk! – förmedt rá Sir George.

Úgy látszik, Corára hatott a fenyegetés, mert többé meg sem szólalt.

Sir George papirt tett maga elé, belemánotta tollát a tintatartóba, s írni kezdett.

– Jay Jamisson úr, mint panaszos, zsebtolvajlással vádolja – mondta írás közben fennhangon, majd kérdően felpillantott.

– Fürge Pegnek hívják, uram – készségeskedett Lennox.

– Ezt így nem írhatom be! – mordult rá Sir George – Mi a tisztességes neved, gyermek?

– Peggy Knapp, uram.

– És a nőt hogy hívják?

– Cora Higgins – válaszolta Cora.

– Tehát… zsebtolvajlással vádolja Peggy Knappet és bűntársát, Cora Higginst. A bűnténynek tanúja volt…

– Sidney Lennox, a Nap kocsma tulajdonosa Wappingben.

– És Marlborough kapitány?

– Én nem szeretnék belekeveredni ebbe az ügybe – emelte fel védekezően a kezét Chip. – Ha Mr. Lennox elegendőnek bizonyul, úgy…

– Egészen biztosan elegendőnek bizonyul, kapitány – mosolyodon el Sir George. Mindig nagyon udvarias volt Chippel, mivel jelentős összeggel tartozott az apjának. – Nagyon szép dolog volt öntől, hogy közreműködött ennek a két tolvajnak az elfogásában. A vádlottaknak van valami mondanivalójuk?

– Nem vagyok a gyerek bűntársa! – jelentette ki Cora. – Életemben most látom először!

Peg a döbbenettől szájtátva bámult rá, de Cora tovább folytatta:

– Én csak sétálni indultam egy jóképű fiatalemberrel, és ennyi az egész. Fogalmam sem volt, hogy a lány közben kizsebeli!

– Mindenki tudja, ezek együtt dolgoznak, Sir George – tiltakozott Lennox. – Magam is többször láttam már őket együtt!

– Már éppen eleget hallottam – vágta ketté a kezdődő vitát Sir George. – Zsebtolvajlásért mindkettőjüket a Newgate börtönbe záratom!

Peg azon nyomban sírva fakadt. Cora elsápadt a rémülettől.

– Miért csinálják ezt velünk? – kérdezte a lány, ujját vádlón Jayre szegezve. – Maga várt rám az Archerben! És maga, Sir George Jamisson, késő éjszaka, amikor már régen aludnia kellett volna, fent volt, hogy elítélhessen bennünket! Mire megy ki ez a játék? Mit vétettünk maguk ellen?

Sir George mintha meg sem hallotta volna szavait. Chip felé fordult:

– Marlborough kapitány! Nagyon lekötelezne, ha kivinné ezt a nőt innen, és néhány percig vigyázna rá!

Mindnyájan megvárták, amíg Chip kivezeti Corát és becsukja maga mögött az ajtót. Majd Sir George Peg felé fordult.

– Nos, gyermek, tudod-e, milyen büntetés jár a zsebtolvajlásért?

– A seriff nyakkendője – suttogta halálraváltan és sápadtan remegve a kislány.

– Ha az akasztásra gondolsz, akkor igazad van! De biztosan azt is tudod, néhány embert nem akasztanak fel, hanem elküldenek Amerikába?

A gyerek bólintott.

– Ezek azok az emberek, akiknek befolyásos barátaik vannak és megkérik a bírót, kegyelmezzen meg nekik. Neked vannak befolyásos barátaid?

Peg tagadóan rázta a fejét.

– Nos, mi lenne, ha azt mondanám, én vagyok a te befolyásos barátod, és közbenjárok az érdekedben?

A gyerek felpillantott, s apró arcán felcsillant valami halvány reménysugár.

– De ezért neked is tenned kell valamit értem!

– Mit? – kérdezte a kislány.

– Megmentelek az akasztófától, ha megmondod nekem, hol lakik most Mack McAsh!

Hosszú pillanatokig néma csend ült a szobára.

– Egy padlásszobában, a Wapping Streeten. Egy széntelep udvarán – mondta a lány, s feltört belőle a hangos zokogás.

22

Mack meglepődött, amikor egyedül ébredt.

Cora eddig soha nem maradt el hajnalig. Még csak két hete laktak együtt, ezért nem ismerte minden szokását, de nyugtalankodott miatta.

Felkelt és hozzálátott szokásos napi teendőihez. A délelőttöt a Szent Lukács kávéházban töltötte, üzeneteket küldött, meghallgatta a híreket. Mindenkitől érdeklődött Cora felől, de senki sem találkozott vele. Elküldött valakit a Nap kocsmába, hogy beszéljen Peggel, de a kislány is egész éjszaka távol volt, s még mindig nem tért vissza.

Délután elment a Covent Gardenre, végigjárta a kocsmákat és kávéházakat, szóba elegyedett a kurvákkal és a pincérekkel. Az elmúlt éjszaka többen is találkoztak Corával. Archernél az egyik pincér látta is, amikor az egyik gazdag és részeg fiatalemberrel távozott. A lánynak ezután nyoma veszett.

Elment Dermot lakására is. Remélte, tőlük talán hall valamit felőle. Már sötét volt, amikor elindult hazafelé. Abban reménykedett, hogy mire Cora széntelepen levő lakására ér, akkorra a lány már ott lesz, s hálóingre vetkőzve az ágyban fogja várni. A lakás viszont hideg, sötét és üres volt.

Meggyújtott egy gyertyát, aztán borongós hangulatban tűnődni kezdett. Odakint, a Wapping High Streeten a kocsmák lassan kezdtek benépesülni. Bár a szénszállítók sztrájkoltak, de egy kis sörre azért még mindig akadt pénzük. Mack szeretett volna csatlakozni hozzájuk, de saját biztonsága érdekében esténként nem mutatkozhatott a kocsmákban.

Kiáltásokat, rohanó lábak dobogását hallotta, meg valami olyasmit, mintha vágtató lovak és szekerek száguldanának végig az utcán. Attól tartva, hogy esetleg a szénszállítók között tört ki valami perpatvar, az ablakhoz sietett.

A tiszta égbolton félhold ragyogott. Mack végiglátott az egész főutcán. Tíz vagy tizenkét szénnel megrakott lovas kocsi döcögött végig a holdfényben a kátyús úton; nyilvánvalóan a széntelep felé tartottak. A szekerek nyomába ordítozó, gúnyolódó tömeg szegődött, s minden utcasarkon a kocsmákból kiözönlő sokadalomból is számosan csatlakoztak hozzájuk.

Minden feltétel adott volt egy lázadás kirobbanásához.

Mack a fogát csikorgatva káromkodott. Ez volt az a dolog, amit legkevésbé sem szeretett volna.

Ellépett az ablaktól, s futólépésben megindult lefelé a lépcsőn. Ha sikerül beszélnie a szekeresekkel, talán rá tudja venni őket, hogy ne tegyék le rakományukat. Ezzel esetleg el lehet kerülni az erőszakot.

Mire leért az utcára, az első szekér éppen befordult a széntelepre. Feléjük rohanva látta, a szekerekről emberek ugrálnak le, és széndarabokkal kezdik dobálni a tömeget. Néhány szénszállítót el is találtak, akik felvették a széndarabokat, s visszadobálták támadóik felé. Mack hallotta, amint egy asszony felsikolt, s látta, hogy mindenfelé sietősen terelik be a gyerekeket az utcáról.

– Állj! – kiáltotta el magát, és felemelt karral a szénszállítók meg a szekerek közé állt. – Állj! – ordította még egyszer, s mikor az

emberek felismerték, egy pillanatra csend támadt. Nagyon megörült, amikor Charlie Smith arcát is felfedezte a tömegben. – Próbálj rendet tartani, Charlie, az isten szerelmére! – kiáltotta feléje. – Én majd beszélek ezekkel az emberekkel!

– Mindenki maradjon nyugton! – kiáltott fel Charlie. – Hagyjuk Mackre a dolgot, majd ő elintézi!

Mack háttal állt a szénszállítóknak. A keskeny utca mindkét oldalán az emberek összegyűltek a házak előtt, kíváncsian figyelték a fejleményeket, de készen álltak arra, hogy bármelyik pillanatban visszabújjanak odúikba. Minden szekéren legalább öten voltak. A feszült csendben Mack odalépett az első kocsihoz.

– Ki itt a főnök? – kérdezte.

– Én! – lépett elő egy alak a holdfényben. Mack azonnal felismerte Sidney Lennoxot. Döbbenten bámult rá, és nem értette a dolgot. Mi folyik itt valójában? Miért akar Lennox szenet bevinni a telepre? Egyszerre úgy érezte, meglegyinti a közelgő katasztrófa jeges előszele.

A közelben felfedezte a széntelep tulajdonosát, Jack Coppert is, akit mindenki csak Fekete Jack néven ismert, mert állandóan szénporos volt az arca.

– Jack! Csukd be az ajtót, az isten szerelmére – könyörgött neki. – Itt vér folyik majd, ha ez így megy tovább!

– Nekem is meg kell élnem valamiből! – vetette oda Jack morcosan.

– Meg is fogsz élni rendesen, amint vége a sztrájknak. De azt azért te sem akarhatod, hogy vér folyjon a Wapping High Streeten!

– Én már elindultam egy úton, és nem nézek vissza!

– Ki kért meg erre? – vetett rá Mack egy kemény pillantást. – Valaki más is benne van a dologban?

– A magam ura vagyok! Nekem senki sem szabhatja meg, hogy mit csináljak!

Mack már kezdte érteni, mi is történik, s ez alaposan feldühítette.

– Te fizettél neki! – fordult oda Lennoxhoz. – Miért?

A kezdődő vitát hirtelen veszett kolompolás szakította félbe. Mack megfordulva három alakot pillantott meg a Serpenyő kocsma emeleti ablakában. Egyik a kolompot rázta, a másik egy lámpát tartott a

magasba. A közöttük álló, harmadik férfi fontosságát parókája és az oldalán viselt kard hangsúlyozta.

Mikor a kolompolás félbeszakadt, a középen álló férfi megszólalt:

– Roland MacPherson vagyok, Wapping békebírája. Ezennel lázadásnak minősítem a történteket – jelentette ki emelt hangon, majd a lázadásról szóló törvény nevében távozásra szólította fel a tömeget.

Ha egyszer egy megmozdulást lázadássá nyilvánítanak, akkor egy órán belül mindenkinek el kell tűnnie a környékről. Szembeszegülésért halálbüntetés járt.

Az elöljáróság gyorsan itt termett, gondolta Mack. Nyilvánvalóan számítottak az eseményekre, és valamelyik kocsmában várták, hogy közbeavatkozhassanak. Ezt az egészet gondosan kitervelhették!

Egyedüli megoldásnak az látszott, ha hagyja bevinni a szenet a telepre.

– Ide figyeljetek! – fordult a széntelep nyitott kapujánál csoportosuló feldühödött szénhordóknak. – Ez összeesküvés ellenünk, így akarják kiprovokálni a lázadást. Ha most mindenki békével hazamegy, akkor kútba esik a tervük. Ha maradunk és felvesszük a harcot, akkor elvesztünk!

Szavaira elégedetlen morgás volt a felelet. Drága istenem, gondolta Mack, hogy lehetnek ennyire ostobák!

– Csupán ürügyet akarnak találni arra, hogy valakit fellógassanak közülünk! Miért adnánk meg nekik, amit annyira szeretnének? Menjünk ma este szépen haza, és holnap folytassuk a küzdelmet!

– Igaza van! – szólalt meg Chalie is. – Nézzétek, ki van itt! Sidney Lennox! Most is valami disznóságot forgat a fejében, ebben biztosak lehetünk!

A szénhordók közül többen egyetértően bólogattak. Mack már azt gondolta, sikerült meggyőznie őket.

– Kapjátok el! – hallotta hirtelen Lennox hangját.

A szekeresek közül egyszerre többen is Mackre vetették magukat. Megfordult, hogy futásban keressen menedéket, de valaki elgáncsolta, és ő a sáros földre zuhant. Miközben védte magát, hallotta, amint felzúg a szénszállítók tömege. Amitől mindeddig halálosan rettegett, az pillanatokon belül elkezdődik.

Rúgták és ütötték, de ő ebből alig érzett valamit. Minél előbb talpra szeretett volna állni. Támadóit a szénszállítók aztán pillanatok alatt félresöpörték.

Gyorsan körülnézett. Lennox már eltűnt. A rivális bandák megtöltötték a szűk utcát. Heves ökölharc robbant ki a két tábor között. A lovak megbokrosodtak, istrángjukat szaggatták, rémülten nyerítettek. Ösztönei azt diktálták volna, hogy ő is belevesse magát a küzdelembe, s öklével lesújtson a provokátorokra, de aztán mégis visszafogta magát. Miként lehetne a leggyorsabban véget vetni a küzdelemnek? Megpróbált gyorsan gondolkozni. A szénszállítók nem fognak meghátrálni, ez természetük ellenére való lett volna. Legjobb lenne talán, ha először védekező állásba vonulnának, aztán lassan csak lecsendesednek az indulatok.

– Próbáljunk bemenni a széntelep udvarára – ragadta meg Charlie karját. – Magunkra zárjuk a kapukat. Szólj az embereknek!

Charlie egyik embertől a másikhoz futva továbbította az utasítást, s torkaszakadtából próbálta túlüvölteni a csatazajt.

– A kapukon belülre! Csukjátok be az ajtót! Tartsátok őket odakint!

Legnagyobb rémületére Mack ekkor hallotta meg a muskéták dörrenését.

– Mi az ördög folyik itt? – kérdezte fennhangon, holott senki sem állt a közelében. Mióta hordanak a szénszállítók lőfegyvert magukkal? Kik ezek egyáltalán?

Hirtelen egy rövid csövű muskétát szegeztek rá. Mielőtt megmoccanhatott volna, Charlie megragadta a fegyvert, gazdája ellen fordította, és közvetlen közelről belelőtt. A férfi élettelenül zuhant a főidre.

Mack elkáromkodta magát. Charlie-t ezért felakaszthatják.

Valaki rávetette magát, de oldalra lépett, s meglendítette az öklét. A csapás a férfi álla hegyét érte, aki tehetetlenül rogyott a földre.

Mack fokozatosan hátrálni kezdett, de közben gondolkodni próbált. Minden itt játszódik le pontosan az ablaka alatt. Ez nem lehet véletlen. Valahogy megtudhatták a címét. Vajon ki árulhatta el?

Az első lövéseket szapora puskaropogás követte. Apró fények villantak fel az éjszakában, a lőporfüst szénporral keveredett a

környéken. Mack tiltakozóan felordított, amikor látta, több szénhordó is holtan vagy sebesülten zuhan a földre: feleségeik és özvegyeik mindezért majd őt okolják. Igazuk is lesz. Elkezdett valamit, amit aztán nem tudott kordában tartani.

A szénszállítók többségének sikerült bejutnia az udvarra, ahol bőven volt szén, mellyel dobálni lehetett. Keményen küzdöttek, hogy távol tartsák a jövevényeket. A telepet körülvevő kőkerítés pedig védelmet jelentett számukra a rájuk zúduló golyózápor ellen.

A leghevesebb kézitusa a telep bejáratánál alakult.ki. Ha a fából készült magas kapukat sikerül bezárniuk, akkor a küzdelem is pillanatokon belül véget érhet. Átküzdötte magát a verekedőkön, nekifeszült a nehéz tölgyfaajtónak, s tolni kezdte maga előtt. Néhány szénszállító észrevette, mit akar, és a segítségére sietett. A hatalmas kapu néhány dulakodót félresöpört az útból, ám akkor egy szekér hirtelen elzárta az útját.

– Dobjátok félre a szekeret, dobjátok félre! – ordította Mack levegő után kapkodva. A félig behúzott kapu már részben elbarikádozta egymástól az ellenfeleket. A küzdelem kezdeti lendülete is alábbhagyott, a sebektől, sérülésektől és a földön holtan vagy sebesülten heverő bajtársaik látványától az emberek harci kedve erősen megcsappant. Az életösztön egyre inkább felülkerekedett bennük, és már mindnyájan a tisztes visszavonulás útját keresték.

Mack arra gondolt, a verekedés hamarosan véget ér. Ha az összecsapást meg lehet szüntetni, mielőtt valaki kihívná a katonaságot, akkor az egészet kisebb csetepaténak lehet beállítani, és a sztrájk, a békés tiltakozás tovább folytatódhat.

Egy tucatnyi szénhordó kezdte kiráncigálni a szekeret az udvarról, a többiek pedig továbbra is a kapu szárnyait igyekeztek helyükre tolni.

– Ne álljatok le! Toljátok tovább! – ordította Mack, miközben csak úgy záporoztak feléjük a széndarabok. A szekér lassan, fokozatosan egyre kijjebb került az útból, és az ajtó észbontó lassúsággal tovább csukódott.

Macknek hirtelen valami zaj ütötte meg a fülét. Ekkor minden reménye egy szempillantás alatt szertefoszlott, mert menetelő lábak

dobbanása hallatszott.

A gárdisták a Wapping High Streeten meneteltek, fehérvörös egyenruhájuk szinte világított a holdfényben. Jay a menetoszlop élén lovagolt. Szorosan tartotta a gyeplőt, lovát szapora járásra fogta. Nemsokára része lesz abban, amire mindig is vágyott: az igazi bevetésre.

Vonásai kifejezéstelenek maradtak, de szíve hevesen kalimpált. Már hallotta is a tömegverekedés zaját, melyet Lennox kezdeményezett. Emberek ordítoztak, lovak nyerítettek, muskéták dörrenése hallatszott. Jay még sohasem használta indulatból a kardját vagy a puskáját; ma este kerül sor az első igazi összecsapásra. Arról igyekezett meggyőzni magát, hogy a szénszállító csőcselék már a fegyelmezett és felkészült gárdisták láttára is rémülten szétszalad, de aztán rájött, korántsem lehet annyira biztos a dolgában.

Cranbrough ezredes rábízta a feladat végrehajtását. Normális körülmények között Cranbrough maga vezette volna az egységet, de most különleges helyzettel kell szembenéznie, ahol minden lépés komoly politikai következményekkel járhat, ezért tanácsosnak tartotta kimaradni a dologból. Jay először nagyon megörült a feladatnak, de most már jobb szerette volna, ha egy tapasztalt elöljárója segítene neki.

Lennox terve elméletben tökéletesnek látszott, de most, ahogy az összecsapás színhelye felé tartott, Jay egy sor hiányosságot fedezett fel benne. Mi történik akkor, ha McAsh a mai éjszakát máshol töltötte? Mi lesz, ha sikerül megszöknie, mielőtt letartóztatná?

Ahogy közeledtek a széntelephez, a menetelés üteme mintha lelassult volna, s a végén Jay már úgy érezte, mintha csigalassúsággal araszolnának előre. A gárdistákat megpillantva a zendülők egy kis része menekülésre fogta a dolgot, mások fedezéket kerestek; sokan viszont jókora szénrögöket kezdtek dobálni feléjük. Pillanatokon belül Jayre és az embereire csak úgy záporoztak a széndarabok. Szemrebbenés nélkül vonultak fel

egészen a széntelep kapujáig, és ott mintha előre begyakorolták volna, tüzelőállást foglaltak el.

Csupán egyetlen sortűzről lehet szó, hiszen olyan közel voltak az ellenséghez, hogy semmiképpen sem lesz idejük fegyvereiket újratölteni.

Jay magasra emelte a kardját. A szénszállítók a kerítéssel körbevett udvar csapdájába voltak zárva. Megpróbálták becsukni a kaput, de már felhagytak vele, és az ajtók újra szélesre tárultak. Néhányan a falon igyekeztek átmászni, mások a szekereken lévő szénrakások mögött kerestek fedezéket. Olyan volt, mintha ketrecbe zárt tyúkokra kellett volna lőniük.

A fal tetején hirtelen McAsh jelent meg. Széles vállú alakja határozottan rajzolódott ki a holdfényben.

– Állj! – ordította. – Ne lőjetek!

A pokolba veled, gondolta Jay.

Csapott egyet kardjával, és elkiáltotta magát:

– Tűz!

Mennydörgést idéző zajjal szólaltak meg a fegyverek. A keletkezett jókora füstgomolyag néhány pillanatra teljesen eltakarta a gárdistákat. Tíz-tizenkét szénhordó azonnal a földre zuhant, néhányan fájdalmasan felordítottak, mások csak némán elterültek. McAsh leugrott a falról, s egy néger véráztatta, mozdulatlan teste mellé térdelt. Felnézett, tekintete találkozott Jay pillantásával. Arckifejezésétől Jay ereiben a vér is megfagyott.

– Roham! – kiáltotta katonái felé.

Őt magát is meglepte, hogy a szénszállítók milyen elszántan vették fel a küzdelmet a gárdisták ellen. Arra számított, hogy menekülni fognak, de ehelyett inkább elhajoltak a kardok és puskatusok elől, s dorongokkal, széndarabokkal, ököllel és lábbal folytatták a küzdelmet. Jay döbbenten látta, amint néhány egyenruhás is a földre zuhant.

Körbenézett, tekintetével McAsht kereste, de sehol sem tudta felfedezni. Hangosan elkáromkodta magát. Az egész cirkusznak célja McAsh letartóztatása volt. Ezt kérték tőle, és ő megígérte, hogy előállítja nekik. Talán csak nem sikerült valahogy meglépnie?

Hirtelen McAsh jelent meg vele szemben.

Ahelyett hogy elfutott volna, éppen őt kereste.

McAsh megragadta a ló gyeplőjét. Jay magasba emelte kardját, de McAsh átlendült a bal oldalára, s így kényelmetlen testhelyzetbe kerülve volt kénytelen lesújtani, ezért csapásacélt tévesztett. McAsh felugrott, megragadta kabátujját, és húzni kezdte. Jay megpróbálta kitépni magát a kezéből, de McAsh nem engedte. Kezdett félrecsúszni a nyeregben, aztán McAsh egy hatalmas rántással letépte a lováról.

Egy pillanat alatt úrrá lett rajta a halálfélelem.

Sikerült a talpára esnie, de McAsh keze abban a pillanatban a torkára fonódott. Hátralendítette kardját, de még mielőtt lesújthatott volna, McAsh leszegte a fejét, és kíméletlenül belefejelt az arcába. Egy pillanatra azt hitte, hogy megvakult, majd a vér melegét érezte az arcán. Kardjával vadul hadonászni kezdeti. Valamihez hozzáért, és már azt hitte, sikerült McAsht megsebesítenie, de a torkán a szorítás egy pillanatra sem enyhült. Lassan visszanyerte látását. McAsh szemébe nézett, s gyilkos indulatokat látott benne. Halálosan meg volt rémülve, és ha meg tudott volna szólalni, akkor kegyelemért könyörgött volna.

Azonban egyik katonája észrevette, hogy bajba került, és meglendítette a puskatust. Az ütés pontosan McAsh fülét érte. Egy pillanatra enyhült a szorítása, aztán erősebbé vált, mint korábban. A gárdista ismét lesújtott. McAsh próbált elhajolni előle, de nem volt elég gyors, ezért a nehéz puskatus akkorát csattant a koponyáján, hogy még a hatalmas zajban is hallani lehetett. Fojtogató keze egy pillanat alatt elernyedt. Jay levegő után kapkodott. McAsh szemei fennakadtak, keze lecsúszott Jay nyakáról, majd eszméletét vesztve tehetetlenül zuhant a lába elé.

Jay még mindig szaggatottan kapkodta a levegőt, remegő lábakkal kardjára támaszkodott. Lassan rémülete is oldódni kezdett. Egész arca égett a fájdalomtól, és biztos volt benne, hogy az orra eltört. Amikor viszont a lábai előtt tehetetlenül fekvő emberre nézett, akkor nem érzett mást, csak elégtételt.

23

Lizzie azon az éjszakán semmit sem aludt. Jay előre megmondta neki, hogy bevetésre lehet számítani, ezért egész éjszaka nyitott könyvvel a térdén várt rá. Férje véresen, sárosan, orrán jókora kötéssel valamikor a kora hajnali órákban érkezett haza. Lizzie annyira megörült, mikor élve viszontlátta, hogy fehér selyem hálóingével mit sem törődve, azonnal átkarolta és magához szorította.

Felébresztette a szolgákat, forró fürdőt rendelt, s miközben lesegítette róla összemocskolódott egyenruháját, lemosta kék foltoktól éktelenkedő testét, rásegítette a frissen mosott hálóinget, Jay részletesen beszámolt neki a nap eseményeiről.

– Felakasztják? – kérdezte Lizzie, amikor már egymás mellett feküdtek a széles, baldachinos ágyban.

– Nagyon remélem! – tapogatta meg Jay óvatosan bekötözött orrát. – Tanúink vannak arra, hogy ő bujtotta fel a tömeget a lázadásra, és személyesen is részt vett a gárdisták megtámadásában. Nem tudok olyan bírót elképzelni, aki a jelenlegi közhangulatban enyhébb büntetést szabna ki rá. Ha vannak befolyásos barátai, akik kegyelmet kérnek a számára, akkor persze más a helyzet.

– Nem is gondoltam volna, hogy ennyire erőszakos természetű – jegyezte meg az asszony tétován. – Azt tudtam, hogy engedetlen, szemtelen és arrogáns, de hogy ennyire vad és kegyetlen lenne…

– Talán igazad van – jegyezte meg Jay önelégült mosollyal az arcán. – De úgy alakítottuk a dolgokat, hogy ne legyen más választása.

– Ezt meg hogy érted?

– Sir Armstrong titokban eljött a raktárházba, apámmal és velem beszélni. Nyíltan megmondta, lázadás vádjával McAsh letartóztatását akarja. Gyakorlatilag arra kért bennünket, intézzük el a dolgot. Ezért aztán Lennoxszal együtt szerveztünk egy lázadást.

Lizzie döbbenten hallgatta. Még kellemetlenebbül érezte magát, ha arra gondolt, Macket provokálták.

– És az államtitkár elégedett azzal, amit csináltatok?

– Rendkívül meg van elégedve. Cranbrough ezredesnek is nagyon tetszett, ahogy a lázadókkal elbántam. Most makulátlan hírnévvel vonulhatok vissza a hadseregből.

Jay ezután szeretkezett asszonyával, de Lizzie túlságosan is zaklatott volt ahhoz, hogy élvezze a gyengédséget. Normális körülmények között szívesen hancúrozott az ágyban, hátára fordította férjét, hogy ő kerüljön felülre, pózokat váltogatott, csókolgatta, beszélt hozzá meg nevetgélt. Jay azonnal észrevette a változást.

– Nagyon csendes voltál ma – jegyezte meg Jay, amikor végre ernyedten melléje húzódott.

– Féltem, hogy fájni fog, ha hozzád érek – talált ki Lizzie gyorsan valami kifogást.

Jay ezt el is fogadta, és néhány perc múlva már álomba merült. Lizzie továbbra sem tudott elaludni. Jay már másodszor döbbentette meg azzal, mennyire semmibe veszi az igazságot. Mindkét alkalommal valahogy Lennox is benne volt a dologban. Jay nem gonosz ember, ebben maga is biztos volt, de mások viszont könnyen rossz útra téríthetik, különösen az olyan erőszakos semmirekellők, mint az a Lennox. De egy hónap múlva már nem lesznek Londonban. Ha egyszer hajóra szállnak, soha többé nem találkoznak ezzel a Lennoxszal.

Még mindig nem tudott elaludni. Valami jeges érzés ólomsúllyal nehezedett a lelkére. McAsht fel fogják akasztani. Már az is megrázó élmény volt a számára, amikor teljesen idegen emberek kivégzésének volt a tanúja a Tyburnon. Szinte elviselhetetlen volt a gondolat számára, hogy ugyanez a sors vár gyermekkori barátjára is.

Hiába mondogatta magának, Mack sorsának alakulása nem az ő dolga. Megszökött, megszegte a törvényeket, sztrájkot szervezett, lázadást szított. Mindent megtett annak érdekében, hogy bajba kerüljön: nem az ő feladata megmenteni. Neki azzal a férfival szemben vannak kötelezettségei, akihez hozzáment feleségül.

Ez így igaz is, de csak nem jött álom a szemére.

Mikor a nap első sugarai kezdtek beszűrődni a függöny résein, felkelt az ágyból. Úgy döntött, elkezdi a csomagolást az utazáshoz. Amikor a szolgák előkerültek, szólt nekik, hogy kezdjék megrakni a vásárolt vízhatlan utazóládákat az esküvőre kapott ajándékokkal: abroszokkal, konyhafelszerelésekkel, edényekkel, evőeszközökkel, porcelánnal és üvegholmival.

Jay rossz hangulatban ébredt. Minden tagja sajgott. Reggelire ivott egy pohárka konyakot, majd elindult az ezredéhez. Lizzie anyja, aki még mindig Jamissonék vendégházában lakott, nem sokkal Jay távozása után érkezett meg hozzájuk. Mindketten felmentek a hálószobába, aztán kezdték összehajtogatni Lizzie harisnyáit, alsószoknyáit és zsebkendőit.

– Melyik hajóval utaztok? – érdeklődött az anyja.

– A neve *Rosebud*. Jamissonék hajója.

– És ha Virginiába értek, hogy juttok el az ültetvényre?

– Az óceánjárók a Rapahannock folyón fel tudnak menni egészen Fredericksburgig, s Mockjack Hall onnan már csak tizenöt kilométernyire van – válaszolta Lizzie. Látta, anyja nagyon nyugtalan a hosszú tengeri út miatt. – Ne izgulj, anya, ma már nincsenek kalózok!

– Saját ivóvizednek kell lenni, s tartsd a hordót a kajütödben, ne közösködj rajta senkivel. Majd gyógyszereket is összekészítek neked, ha netán megbetegednél.

– Köszönöm, anya!

– Meddig tart az út?

– Hat vagy hét hétig – válaszolta Lizzie. Tisztában volt vele, hogy ez a legkevesebb, hiszen ha valami kedvezőtlen széljárás tartósan eltéríti őket az útvonaluktól, akkor három hónapba is beletelhet, míg megérkeznek. Így persze a megbetegedés esélyei is lényegesen nagyobbak. Mindenesetre Jayjel együtt fiatalok, erősek, egészségesek, és túl fogják élni az utazást. Micsoda kaland lesz!

Lizzie éppen kedvenc könyveit, a Robinson Crusoe-t, Tom Jonest és Roderick Randomot rakta az utazóládába, amikor az egyik inas közölte, Caspar Gordonson várakozik odalent a hallban.

Lizzie kérte, ismételje meg a nevet. Nem akart hinni a fülének, hogy Gordonson a Jamisson család bármelyik tagját fel meri keresni.

Tisztában volt vele, hogy nem lenne szabad fogadnia, hiszen bátorította és támogatta a sztrájkot, mely károkat okozott apósa üzletének. Kíváncsisága azonban ezúttal is felülkerekedett. Szólt az inasnak, vezesse be a vendéget a szalonba. Ezzel együtt nem állt szándékában szívélyes fogadtatásban részesíteni.

– Maga aztán jókora zűrzavart kavart – szólalt meg a szalonba lépve.

Legnagyobb meglepetésére, várakozásától eltérően egyáltalán nem valami agresszív, tudálékos, erőszakos fickó, hanem kicsit rosszul öltözött, szemüveges, magas hangon beszélő férfi állt vele szemben, aki leginkább egy szórakozott iskolamesterre emlékeztette.

– Egyáltalán… egyáltalán nem állt szándékomban… – dadogta az ügyvéd zavartan. – Nos… természetesen, valóban… de egyáltalán nem az ön személye ellen…

– Miért jött ide? Ha a férjem itthon lenne, akkor biztosan az ablakon dobná ki!

– Mack McAsh ellen a lázadásról szóló törvény alapján emeltek vádat. Bezárták a Newgate börtönbe. Három hét múlva lesz a tárgyalása az Old Baileyben. Tettéért akasztás jár.

Mikor erre ismét emlékeznie kellett, úgy érte Lizzie-t, mint egy ostorcsapás. De sikerült palástolnia érzelmeit.

– Tudom! – válaszolta hűvösen. – Valóban tragédia. Erős fiatalember, még az egész élet előtte állna.

– Biztos magának is bűntudata van – jegyezte meg Gordonson.

– Arcátlan bolond! – csattant fel az asszony. – Ki bátorította McAsht, hogy szabad embernek tartsa magát? Ki mondta neki, hogy jogai vannak? Maga! Magának kellene bűntudatot éreznie!

– Bűntudatom is van – válaszolta az ügyvéd csendesen.

Lizzie teljesen megzavarodott, hiszen éles tiltakozásra számított. Gordonson szerénysége lefegyverezte, sőt lecsillapította. Alig tudta visszafojtani feltörő könnyeit.

– Skóciában kellett volna maradnia!

– Ugye tudja, nem mindenkit akasztanak fel, akit főbenjáró bűn miatt ítélnek el?

– Igen! – válaszolta Lizzie. Még mindig marad valami halvány remény, s ha erre gondolt, akkor hangulata mintha valamelyest megjavult volna. – Gondolja, részesülhet a királyi kegyelemben?

– Ez attól függ, ki hajlandó megszólalni az érdekében. A befolyásos barátok nagyon sokat számítanak a mi jogrendszerünkben. Én kegyelmet kérek a számára, de az én szavam nem nagy súllyal esik a latba. A legtöbb bíró kifejezetten gyűlöl engem. Ha viszont maga emelne szót az érdekében…

– Ezt nem tehetem! – tiltakozott Lizzie. – McAsht a férjem tartóztatta le. Ez borzalmas lépés lenne a részemről.

– Megmenthetné az életét!

– De akkor Jayből csinálnék bolondot!

– Ezt ő is megértené!

– Nem! Nem értené meg! Nincs olyan férj, aki ezt meg tudná érteni!

– Gondolkodjon rajta…

– Ezen nem is gondolkodom! Valami mást fogok csinálni. Majd… – kezdte. Hirtelen elhallgatott, s erősen törte a fejét, hátha eszébe jut valami. – Majd írok York tiszteletesnek Heugh-ba. Megkérem, jöjjön el Londonba és kérjen kegyelmet a számára.

– Egy vidéki pap Skóciából? – kérdezte Gordonson kétkedő arccal. – Nem hinném, hogy sok befolyása lenne! Magának, személyesen kell kegyelemért folyamodnia.

– Ez teljességgel lehetetlen!

– Nincs szándékomban önnel vitatkozni, hiszen ezzel csak még határozottabbá teszem az álláspontját – válaszolta ügyes fogással Gordonson, és elindult a kijárat felé. – Bármikor megváltoztathatja a véleményét – szólt még vissza az ajtóból. – Ha ez így történik, akkor tegnaptól számított három hét múlva jöjjön el az Old Baileybe. Ne felejtse el, az élete függhet tőle!

A következő pillanatban az ügyvéd már távozott, és Lizzie szabad folyást engedhetett könnyeinek.

Macket a Newgate börtön egyik cellájába zárták. Képtelen volt az elmúlt éjszaka egyes részleteire visszaemlékezni. Halvány emlékei voltak arról, amikor összekötözött kézzel lóhátra dobták, és

végigvitték egész Londonon. Felködlött előtte valami rácsos ablakú, magas épület, egy macskaköves udvar, egy lépcső és valami vaspántos ajtó. Aztán egyszerre csak itt találta magát. Sötét volt, így nagyon keveset látott. Fáradtan, elcsigázottan hamarosan mély álomba zuhant.

Felébredés után egy akkora helyiségben találta magát, mint Cora lakása. Kegyetlen hideget érzett: az ablakok nem voltak beüvegezve, a kályhában nem égett a tűz. Orrfacsaró bűz terjengett mindenfelé. Legalább harminc ember, férfi, nő és gyerek zsúfolódott össze a cellában, sőt még egy kutya és egy disznó is odakerült valahogy. Mindnyájan a földön aludtak, s egyetlen jókora közös küblijük volt.

Állandó volt a jövés-menés. Néhány nő már kora hajnalban távozott. Mack megtudta, ők nem foglyok voltak, hanem azok feleségei, akik lefizették az őröket, hogy együtt tölthessék az éjszakát férjükkel. Az őrök ételt, sört, gint és újságokat hoztak azoknak, akik meg tudták fizetni alaposan felsrófolt áraikat. Az emberek átjárogattak a szomszédos cellákba is a barátaikhoz és ismerőseikhez. Az egyik fogolyhoz egy pap, a másikhoz egy borbély érkezett. Úgy látszik, itt minden meg volt engedve, de mindenért fizetni kellett.

A foglyok humorosan fogták fel helyzetüket, s vaskos tréfákat eresztettek meg az elkövetett vétségekkel kapcsolatban. Volt valami vidámság a levegőben, s ez zavarta Macket. Még alig ébredt fel, amikor valaki egy korty ginnel kínálta egy üvegből, később valaki a pipáját nyújtotta feléje, mintha nem is börtönben, hanem valami lakodalomban lennének.

Egész testét szaggatta a fájdalom, de a feje fájt a legjobban. A tarkóján lévő jókora daganat még mindig lucskos volt a vértől. Reménytelennek és kilátástalannak érezte helyzetét. Minden tekintetben elbukott. Megszökött Heugh-ból, hogy szabad legyen, erre börtönbe került. Harcba szállt a szénszállítók jogaiért, és ezért néhányat megöltek közülük. Corát is elveszítette. Hazaárulásért, lázadásért vagy gyilkosságért el is fogják ítélni. Minden valószínűség szerint akasztófán végzi. A körülötte lévőknek is legalább ennyi okuk

lett volna a szomorúságra, de talán túlságosan ostobák voltak, semmint felmérjék, milyen sors vár rájuk.

Hangulata éppen a mélyponton volt, amikor nyílt az ajtó, és egy börtönőr Corát vezette be a cellába.

Arca piszkos volt, piros ruhája rongyokban lógott róla, de még így is nagyon csinosan festett. Minden szem azonnal feléje fordult.

Mack felugrott a helyéről, s a többiek helyeslő kiáltozása közepette átölelte, és magához szorította.

– Mi történt veled? – kérdezte.

– Zsebtolvajlásért behoztak. De mindez csak miattad történt – válaszolta Cora.

– Micsoda?

– Csapdát állítottak. Úgy nézett ki, mint a többi gazdag, fiatal részeges, de valójában Jay Jamisson volt. Elkapott bennünket, és az apja elé hurcolt. A zsebtolvajlás főbenjáró vétség, és akasztás jár érte, de ő kegyelmet ígért Pegnek, ha megmondja, hol laksz.

Macket egy pillanatra elöntötte a harag, amikor arra gondolt, hogy Peg elárulta, de tulajdonképpen a kislány még gyerek volt, ezért nem lehetett hibáztatni.

– Szóval így akadtak a nyomomra! – döbbent rá Mack. Aztán ő is sorban elmesélte a lázadás történetét a lánynak.

– Jézusom, McAsh, téged szerencsétlenség még ismerni is! – szörnyülködött Cora a történet hallatán.

Így igaz, gondolta magában Mack. Akivel eddig kapcsolatba került, az mind bajba keveredett.

– Charlie Smith meghalt – mondta csendes szomorúsággal.

– Beszélned kell Peggel – szólalt meg újra Cora. – Azt hiszi, hogy most gyűlölöd.

– Magamat gyűlölöm, amiért belekevertem ebbe az ügybe.

– Ugyan már, nem te mondtad neki, hogy lopjon! – vonta meg a vállát a lány.

Cora odalépett az ajtóhoz. Dörömbölni kezdett, erre az őr azonnal ki is nyitotta. Markába nyomott egy pénzdarabot, s ujjával Mack felé bökött:

– Velem van!

A börtönőr biccentett, és kiengedte őket.

A lány egy hosszú folyosón egy ajtóig vezette, melyen belépve egy hasonló cellában találták magukat, mint amelyikből kijöttek. Peg az egyik sarokban a földön kucorgott. Mikor Macket megpillantotta, ijedten felállt.

– Nagyon sajnálom! – kezdte a mentegetőzést. – Kényszerítettek rá, nagyon sajnálom!

– Nem a te hibád volt – szólalt meg Mack.

– Elárultalak! – suttogta a kislány, és szemét elfutották a könnyek.

– Ne légy ostoba! – ölelte át Mack, de a leányka törékeny kis testét vigasztalhatatlanul rázta a zokogás.

Caspar Gordonson egész kis lakomával érkezett; egy nagy tál halászlét, jókora marhasültet, friss kenyeret, néhány üveg sört és pudingot is hozott. A börtönőrt az asztallal és székekkel berendezett külön szobáért rendesen megfizette. Macket, Corát és Peget áthozták ide a cellájukból. Mindnyájan asztalhoz ültek.

Mack éhes volt, de alig tudott enni. Túlságosan zaklatottnak érezte magát. Szerette volna már tudni, Gordonson milyennek látja az esélyeit a tárgyaláson. De türelmet erőszakolt magára, és sörözött.

Mikor befejezték az evést, Gordonson szolgája letakarította az asztalt, pipákat és dohányt tett eléjük. Gordonson rágyújtott. Peg is követte példáját, aki fiatal kora ellenére máris rabja lett ennek a szenvedélynek.

Gordonson először Cora és Peg ügyéről kezdett beszélni.

– Beszéltem a Jamisson család ügyvédjével a zsebtolvajlás vádjáról – kezdte Gordonson. – Sir George tartja magát az ígéretéhez, és kegyelmet kér Peg számára.

– Ez meglepő – jegyezte meg Mack. – Nem úgy ismerem a Jamissonokat, mint akik betartják az ígéreteiket!

– Hiszen ők is akarnak valamit! – folytatta Gordonson. – Meglehetősen kínos lenne, ha Jaynek el kellene mondania a bíróságon, hogy Corát azért szedte fel, mert prostituáltnak nézte. Azt akarják hallani, hogy egyszerűen csak találkozott vele az utcán, és amíg beszélgettek, Peg szépen kizsebelte.

– És nekünk ki kell tartanunk a mese mellett, ezzel megvédve Jay becsületét – jegyezte meg Peg gyászos képpel.

– Ha azt akarod, hogy Sir George kegyelmet kérjen a számodra, akkor igen!

– Nincs más választásunk – szólalt meg Cora. – Ezt kell csinálnunk!

– Akkor így rendben is lennénk! – mondta Gordonson Mack felé fordulva. – Bárcsak a maga esete is ilyen egyszerű lenne!

– De én nem szítottam lázadást! – tiltakozott Mack.

– Nem hagyta el a környéket, pedig hivatalosan is távozásra szólították fel.

– De az isten szerelmére! Én próbáltam mindenkit hazaküldeni, de Lennox emberei megtámadtak bennünket!

– Lépésről lépésre menjünk végig a történteken!

– Rendben van! – sóhajtott fel Mack, s megpróbált úrrá lenni a felháborodásán.

– Az ügyész egyszerűen azt fogja mondani, hogy a lázadásról szóló törvény értelmében távozásra szólították fel, ám maga ennek ellenére a helyszínen maradt. Ezzel bűnt követett el, amiért fel kell akasztani.

– Igen, de mindenki tudja, nem erről volt szó!

– Ekkor következik a maga védőügyvédje, aki azt mondja, ez csupán része a történetnek. Tud olyan tanúkat állítani, akik azt igazolják, hogy maga könyörgött a tömegnek, menjenek haza?

– Biztosan tudok! Dermot Riley bármennyi szénszállítót össze tud szedni tanúnak. De meg kellene kérdezni Jamissonékat is, miért hozták a szenet éppen arra a széntelepre éjnek idején!

– Nos…

– Provokáció volt! – csapott öklével Mack az asztalra. – Ezt meg kell mondanunk!

– Nehéz lenne bebizonyítani.

Macket hallatlanul felingerelte Gordonson akadékoskodása.

– A lázadás a provokáció miatt tört ki. Csak nem akarja elhallgatni ezt is? Ha az igazság nem a bíróságon, akkor hol derülhet ki?

– Ott lesz maga is a tárgyaláson, Mr. Gordonson? – érdeklődött Peg.

– Igen. De lehet, hogy a bíró nekem nem adja meg a szót.

– De miért nem, az isten szerelmére! – háborgott tovább Mack.

– Az az általánosan elfogadott szemlélet, hogyha a vádlott ártatlan, akkor nincs szükség védelemre. Néha a bírák azért eltérhetnek ettől a szabálytól.

– Remélem, sikerül kifogni valami jóindulatú bírót – sóhajtotta Mack zaklatottan.

– A bírónak segítenie kell a vádlottat. Az ő kötelessége biztosítani, hogy a védekezés világos legyen az esküdtek előtt. De erre ne építsen! Csak színtiszta igazság érvényesülésében bízhat. Ez az egyetlen dolog, ami megmentheti a hóhér kötelétől.

24

A tárgyalás napján a foglyokat hajnali ötkor ébresztették. Dermot Riley néhány perccel később érkezett meg egy öltönynyel. Még az esküvőjére csináltatta. Macket nagyon meghatotta ez a gesztus. Szappant és borotvát is hozott magával. Félóra elteltével Mack már tisztességesen nézett ki, s kész volt bírái elé állni.

Corával, Peggel meg még tizenöt másik elítélttel együtt kötélre fűzték őket, és végigmentek velük a Newgate Streeten, majd az Old Baileynek nevezett mellékutcán a tárgyalóteremig.

Caspar Gordonson már ott várta. Elmagyarázta neki, ki kicsoda. Az épület előtti udvar már zsúfolásig megtelt vádlókkal, tanúkkal, esküdtekkel, ügyvédekkel, barátokkal, rokonokkal, egyszerű kíváncsiskodókkal, s valószínűleg kurvákkal és tolvajokkal is, akik valami zsákmány reményében látogattak ide.

A foglyokat átvezették az udvaron, majd egy kapun át bevitték őket a várakozóhelyre. Ezt is már félig megtöltötték a feltehetően más börtönökből, a Fleetből. a Bridewellből és Ludgate-ből érkezett vádlottak. Mack innen már jól látta az impozáns tárgyalótermet. Kőből faragott lépcsők vezettek fel az első szintre, melyet egyik oldalán csak egy oszlopsor zárt le. Egy emelvényen állt a bírói pulpitus. Mindkét oldalon egy elkerített részen az esküdtek foglaltak

helyet, a karzat pedig bírósági tisztviselők és az előkelőségek részére volt fenntartva.

Macket az egész színházra emlékeztette. Ám itt most rá osztották ki a gonosz szerepét.

Szomorúan figyelte a bíróság felkészülését a hosszúnak ígérkező tárgyalási napra. Az első vádlott egy asszony volt, akit azzal vádoltak, hogy az egyik üzletből ellopott tizenkét méter, gyapot és gyapjú keverékéből készült, olcsó szövetet. A vádat maga a boltos terjesztette elő. aki a szövet értékét tizenöt shillingre becsülte. A tanú, az egyik alkalmazott, eskü alatt vallotta, hogy az asszony magához vette a szövetet, majd elindult az ajtó felé. Amikor észrevette, hogy figyelik, akkor ledobta a földre, és el akart menekülni. Az asszony viszont azt állította, csak meg akarta nézni az anyagot, de esze ágában sem volt meglépni vele.

Az esküdtek összedugták a fejüket. Mindnyájan a középosztályt képviselték, többnyire üzletemberek, kiskereskedők, jól menő iparosok voltak. Gyűlölték a rendbontást és a lopást, de nem bíztak a kormányban sem, és féltően óvták a szabadságot. Legalábbis a saját maguk szabadságát.

Az asszonyt bűnösnek találták, viszont a szövet értékét jóval ára alatt, négy shillingben határozták meg. Gordonson erre megmagyarázta, hogyha öt shillingnél nagyobb értéket lop valaki egy boltból, akkor azért fel is akaszthatják. Az esküdtek az ítéletükkel azt akarták megakadályozni, hogy a bíró halálbüntetést szabjon ki a vádlottra.

A bíró nem hirdette ki azonnal az ítéletet, csak a nap végén hozza majd nyilvánosságra.

Az egész nem tartott tovább egy negyedóránál. Az ezt követő ügyek tárgyalása is hasonló gyorsasággal zajlott, és alig akadt egy-kettő, mely félóránál tovább tartott volna. Cora és Peg ügyét valamikor a délután közepén tárgyalták. Mack tudta, a tárgyalás menetét már előre eldöntötték, de azért izgatottan tördelte ujjait, nehogy valami rosszul sikerüljön.

Jay Jamisson azt vallotta, hogy Cora szóba elegyedett vele az utcán, közben Peg kizsebelte. Sidney Lennoxot hívta tanúnak, aki

állítólag látta, mi történt, és még idejében figyelmeztette. Se Peg, se Cora nem mondott ellent a vallomásának.

Jutalmul Sir George is megjelent a bíróság előtt, s azt vallotta, a vádlottak hathatós segítséget nyújtottak egy veszélyes bűnöző elfogásához. Kérte, akasztás helyett inkább száműzetésre ítéljék őket.

A bíró szívélyesen bólogatott, de ezt az ítéletet sem hirdette ki a tárgyalási nap végéig.

Mack ügyének tárgyalására néhány perccel később került sor.

Lizzie a tárgyaláson kívül nem tudott másra gondolni. Három órakor ült le ebédelni, s mivel Jay egész nap a bíróságon volt, az anyja jött át, hogy ne legyen egyedül.

– Nagyon elesettnek látszol, drágám – jegyezte meg Lady Hallim. – Túl sokat ettél talán?

– Éppen ellenkezőleg – válaszolta Lizzie. – Néha már az étel gondolatától is rosszul leszek. Azt hiszem, mindezt a virginiai utazás izgalma okozza. És most ráadásul itt van ez a borzalmas tárgyalás is!

– Ez nem a te dolgod! – vágta rá sietősen Lady Hallim. – Minden évben tucatjával akasztják fel az embereket az elkövetett többé-kevésbé súlyos bűnökért. Vele sem tehetnek kivételt csupán azért, mert gyermekkora óta ismered!

– De honnan tudod, valóban elkövette-e azt a bűnt, amivel vádolják?

– Ha nem követte el, akkor nem ítélik el. Biztos vagyok benne, neki is olyan bánásmódban lesz része, mint bárki másnak, aki elég ostoba ahhoz, hogy egy lázadásba keveredjen!

– De ő nem keveredett bele! – tiltakozott Lizzie. – Jay és Sir George szándékosan provokálták ki a lázadást, hogy Macket le lehessen tartóztatni, s ezzel véget vessenek a szénszállítók sztrájkjának. Jay ezt maga mondta el nekem!

– Akkor pedig biztosan nyomós okuk volt rá.

– De anya, nem gondolod, hogy ez mégis helytelen? – kérdezte könnyekkel a szemében.

– Ez nem a te dolgod, Lizzie! – jelentette ki az anyja határozottan.

– Caspar Gordonson azt állítja, megmenthetném Mack életét, ha a bíróság előtt szót emelnék érdekében.

– Te jóságos ég! – csapta össze elszörnyedve a tenyerét az anyja. – A saját férjeddel szállnál szembe egy nyilvános tárgyaláson? Még rágondolni is borzalmas!

– Pedig megteszem – válaszolta Lizzie. – Megteszem!

A vádat egy Augustus Pym nevű ügyvéd terjesztette elő.

– Sokat dolgozik a kormánynak – súgta oda Macknek Gordonson. – Biztosan jó pénzt kap, ha ezt a vádat képviseli.

A kormány tehát fel akarja akasztatni. Ettől még borúsabbá vált a hangulata. Gordonson lépett a pulpitus elé, s a bíróhoz fordult.

– Uram, mivel a vádat hivatásos ügyvéd terjesztette elő, megengedné, hogy magam lássam el Mr. McAsh védelmét?

– Szó sem lehet róla! – közölte a bíró. – Ha McAsh külső segítség nélkül nem tudja meggyőzni ártatlanságáról az esküdteket, akkor nem sok esélye van ezen a bíróságon!

Mack torka teljesen kiszáradt. Szinte saját szívdobogását is hallotta. Egyedül kell megküzdenie az életéért. Elhatározta, körömszakadtáig harcolni fog.

– A kérdéses napon – kezdte beszédét Pym – egy szállítmány szén érkezett a Fekete Jack néven ismert Mr. John Copper Wapping High Street-i széntelepére.

– Nem nappal volt, hanem éjszaka! – szólt közbe Mack.

– Ne tegyen ostoba megjegyzéseket! – szólt rá a bíró.

– Ez nem ostobaság – makacskodott Mack. – Ki hallott még olyasmiről, hogy éjszaka szállítanak szenet valahová?

– Hallgasson! Folytassa, Mr. Pym.

– A sztrájkoló szénszállítók megtámadták ennek a szállítmánynak a munkásait. Ezután riasztották a wappingi elöljáróságot.

– Ki riasztotta? – tette fel a kérdést Mack.

– A Serpenyő kocsma tulajdonosa, Mr. Harold Nipper – válaszolta Pym.

– Egy vállalkozó! – egészítette ki Mack.

– Megítélésem szerint tiszteletre méltó kereskedő – jegyezte meg a bíró.

– Mr. Roland MacPherson, a békebíró a helyzetet lázadásnak minősítette – folytatta Pym –, de a szénszállítók nem voltak hajlandók szétoszlani.

– Megtámadtak bennünket! – szólalt meg ismét Mack.

Megjegyzésére ügyet sem vetve Pym folytatta:

– MacPherson ezután kötelességéhez híven kihívta a katonaságot. Jamisson kapitány parancsnoksága alatt a Harmadik Gyalogezred gárdaegysége érkezett a helyszínre. A fogoly a letartóztatottak között volt. A vád első tanúja John Copper.

Fekete Jack azt vallotta, hogy lement a folyón Rochesterig, és az ott kirakott szenet vásárolta meg, majd azt szekerekkel hozták fel Londonba.

– Kié volt az a hajó? – tette fel a kérdést Mack.

– Nem tudom. Én a kapitánnyal kötöttem üzletet.

– Honnan érkezett?

– Edinburghból.

– Esetleg a hajó Sir George Jamisson tulajdona?

– Nem tudom.

– Ki mondta magának, hogy Rochesterben tud szenet vásárolni?

– Sidney Lennox.

– A Jamissonok barátja.

– Erről nem tudok semmit.

Pym következő tanúja Roland MacPherson volt, aki eskü alatt vallotta, hogy éjszaka negyed tizenkettőkor minősítette lázadásnak az eseményeket, de a tömeg nem volt hajlandó szétoszlani.

– Nagyon gyorsan sikerült a helyszínre érnie! – jegyezte meg Mack.

– Igen.

– Ki hívta ki magát?

– Harold Nipper.

– A Serpenyő tulajdonosa?

– Igen.

– Messzire kellett mennie?

– Nem tudom, hogy érti ezt…

– Hol volt, amikor értesítették?

– A kocsmája hátsó helyiségében.

– Éppen kéznél volt tehát. Így tervezték a dolgot?

– Tudtam, hogy érkezik egy szénszállítmány, s tartottam a rendbontástól.

– Ki értesítette erről?

– Sidney Lennox.

– Hohó! – kiáltott fel az egyik esküdt.

Mack feléje pillantott. Egy kétkedő arcot vágó fiatalembert látott, akit mint lehetséges szövetségest meg is jegyzett magának.

Pym végül Jay Jamissont szólította tanúként. Jay könnyed stílusban beszélt. A bírón úgy látszott, mintha már unná egy kicsit az egészet. Úgy nézett ki a dolog, mintha jó barátok valami teljesen jelentéktelen dologról beszélgetnének. Mack szeretett volna felordítani, hogy “ne vegyék annyira könnyedén, az életem forog kockán”!

Jay vallomásában elmondta, hogy éppen a Towernél lévő egység parancsnokságát látta el.

– Mit kerestek ott a gárdisták? – tette fel a kérdést az ifjú esküdt.

Jay a bíróra nézett, akinek láthatóan nem tetszett az esküdt kérdése. Ha kelletlenül is. de megszólalt:

– Válaszolnia kell az esküdtek kérdéseire, kapitány!

– Készenlétben álltunk – felelte Jay.

– Mire készültek? – firtatta tovább a dolgot az esküdt.

– Arra, hogy szükség esetén fenntartsuk a rendet a város keleti negyedében.

– Ez a szokásos táborhelyük?

– Nem.

– Az hol van?

– Jelenleg a Hyde Parkban.

– London túlsó felén?

– Igen.

– Hány éjszakán keresztül álltak készenlétben a Towernél?

– Csak ezen az egyen.

– Hogy kerültek oda éppen az adott éjszakán?

– Feltételezhetően a parancsnokom zavargásoktól tartott.

– Azt hiszem, Sidney Lennox értesíthette őt is! – jegyezte meg az esküdt, s szavai nyomán kitört a nevetés.

Pym tovább tette fel a kérdéseket Jaynek, aki azt vallotta, hogy mikor gárdistáival a széntelephez érkezett, akkor az események már teljes erővel zajlottak. Ez igaz is volt. Azt mondta, Mack megtámadta, ami szintén igaz volt.

– Mi a véleménye a fellázadt szénszállítókról? – tette fel neki a kérdést Mack.

– Megsértik a törvényt, ezért bűnhődniük kell.

– Gondolja, hogy a népnek is ez a véleménye?

– Igen.

– Úgy véli, a lázadás a népet a szénszállítók ellen fordítja?

– Biztos vagyok benne.

– Tehát egy lázadás nagyon valószínűvé teszi, hogy a hatóságok erőszakos lépéseket tesznek a sztrájk megszüntetésére?

“Briliáns! Egyszerűen briliáns”, motyogta a Mack mellett álló Caspar Gordonson. “Egyenesen besétáltatja a csapdába!”

Jay csak most vette észre, hogy milyen utcába vezették, de már késő volt.

– Így tehát a sztrájk letörése sok pénzt megér maguknak?

– Igen.

– Tehát a szénszállítók lázadása pénzt jelent a családnak?

– Azt jelenti, hogy a családomat így nem éri több veszteség.

– Ezért provokálták hát ki Sidney Lennoxszal együtt a lázadást? – tette fel a kérdést, de már el is fordult tőle.

– Ilyesmit nem csináltam! – válaszolta Jay, de már csak Mack hátát látta maga előtt.

– Magának ügyvédnek kellett volna mennie – jegyezte meg halkan Gordonson. – Hol tanult meg ennyire érvelni?

– Mrs. Wheighel kocsmájában – válaszolta Mack.

Gordonson teljesen el volt ámulva.

Pymnek nem volt több tanúja. A kétkedő esküdt újra megszólalt:

– Ettől a bizonyos Lennoxtól semmit sem hallunk?

– Az esküdtek nem állíthatnak tanúkat! – figyelmeztette a bíró.

Ezután Mack szólította az első tanúját, a hajszíne után egyszerűen csak Vörös Michaelnek nevezett ír szénszállítót. A Vörös részletesen elmondta, hogy Macknek már majdnem sikerült

rábeszélnie a szénszállítókat a hazamenetelre, amikor megtámadták őket.

– Mivel foglalkozik, fiatalember? – kérdezte a bíró, amikor a tanú befejezte a vallomását.

– Szénszállító vagyok, uram – válaszolta a Vörös.

– Az esküdtek ezt vegyék figyelembe, amikor a tanú szavahihetőségét vizsgálják! – fordult a bíró az esküdtek felé.

Macknek a szívverése is elállt egy pillanatra. A bíró mindent megtesz, hogy az esküdtek előítélettel viseltessenek vele szemben. Hívta a következő tanúját, de annak is hasonló megaláztatásban volt része.

Tanúinak tehát nem sok hasznát vette. Teljesen egyedül maradt, csakis saját meggyőzőerejére és ékesszólására támaszkodhatott.

– A szénhordás nehéz munka, kegyetlenül nehéz – kezdte a védőbeszédét. – Ezt a munkát csak fiatal és erős emberek tudják végezni. Jól is fizetnek érte. Az első héten én is hat fontot kerestem vele. Annyit kerestem, de a béremet nem kaptam kézhez, annak nagyobb részét ellopta tőlem a vállalkozó.

– Ennek semmi köze az ügyhöz! – szakította félbe a bíró. – Maga lázadás vádjával áll a bíróság előtt!

– Nem lázadtam! – jelentette ki határozottan Mack, aztán mély lélegzetet véve igyekezett gondolatait összeszedni, s máris folytatta tovább. – Egyszerűen nem hagytam, hogy a vállalkozók továbbra is ellopják a béremet. Ennyi a bűnöm! A vállalkozók a szénszállítók meglopásából gazdagodnak meg. És amikor a szénszállítók úgy döntöttek, saját vállalkozásukban végzik a munkát, akkor mi történt? Akkor a hajótulajdonosok bojkott alá vették őket. És kik a hajótulajdonosok, uraim? A Jamisson család, mely rejtélyes okokból nyakig benne van ebben a mai perben is.

– Be tudja bizonyítani, hogy nem bűnös a lázadás bűnében? – kérdezett rá ingerülten a bíró.

– A verekedést mások provokálták! – szólt közbe a fiatal esküdt.

Macket a félbeszakítás nem zökkentette ki a gondolatmenetéből.

– Uraim, az esküdtszék tagjai! Tegyenek fel önök is maguknak néhány kérdést! – mondta, majd elfordult az esküdtektől, s egyenesen Jayhez intézte a szavait. – Vajon ki adta az utasítást,

hogy éppen azokban az órákban hozzák szekérszámra a szenet a Wapping High Streetre, amikor a kocsmák és kávéházak megtelnek szénszállítókkal? Ki küldte őket pontosan arra a széntelepre, ahol én lakom? Ki fizette a szekereket kísérő embereket? – A bíró megpróbálta félbeszakítani, de Mack felemelte a hangját, és megállíthatatlanul áradtak belőle a kérdések. – Ki adta nekik a muskétákat, és ki látta el őket lőszerrel? Ki biztosította azt, hogy a katonaság éppen a szomszédban álljon készenlétben? Ki szervezte meg és ki irányította tehát a zavargásokat? – fordult meg hirtelen, s ismét az esküdtekre függesztette tekintetét. – Önök is tudják a választ, nem így van? – meredt néhány pillanatig az arcukba, majd elfordította tekintetét.

Gyengének érezte magát. Minden tőle telhetőt megtett, de az élete most mások kezében volt.

– Várjuk a védelem egy másik tanúját – állt fel helyéről Gordonson. – York tiszteletest, a vádlott szülőfalujának lelkipásztorát. Sajnos, még nem érkezett meg.

Macknek nem okozott túlságosan nagy csalódást York tiszteletes távolmaradása, hiszen eleve nem számított arra, hogy tanúvallomása lényegesen befolyásolni tudja az esküdteket.

– Ha ítélethozatal előtt megérkezik, akkor megteheti a tanúvallomását – jelentette ki a bíró, s mikor látta, hogy Gordonson kérdően felvonja szemöldökét, akkor még hozzátette: – Hacsak az esküdtszék ki nem mondja a vádlott ártatlanságát, mivel ebben az esetben a pap tanúvallomására már nem lesz szükség. Uraim, hozzák meg döntésüket!

Mack rettegve nézett az egymás között pusmogó esküdtek felé. Csalódottan kellett megállapitania, hogy többségükben nem látszottak szimpatikusnak. Talán túlzottan is kemény szavakat használt a védekezés során?

– Mi a véleménye? – fordult oda Gordonsonhoz.

– Nehezen fogják elhinni, hogy a Jamisson család hajlandó volt belekeveredni ebbe az összeesküvésbe – rázta meg a fejét kétkedőén az ügyvéd. – Talán úgy kellett volna beállítani a szénszállítókat, mint jó szándékú, de félrevezetett társaságot.

– Csak az igazságot mondtam – jegyezte meg Mack. – Ezen nem lehet változtatni.

– Ha nem lenne ilyen ember – mosolyodott el szomorúan az ügyvéd –, akkor biztosan nem is került volna ekkora bajba.

Az esküdtek még mindig nem jutottak egymással dűlőre.

– Mi az ördögről beszélhetnek ennyi ideig? – türelmetlenkedett Mack. – Jó lenne hallani, miről tárgyalnak! – mondta, amikor látta, hogy a fiatal esküdt valamit lelkesen bizonygat, közben hevesen gesztikulál. Vajon a többiek odafigyelnek rá, vagy már unják, amit mond?

– Örüljön neki! – jegyezte meg Gordonson. – Minél tovább beszélnek, annál jobb magának!

– Miért?

– Ha vitatkoznak, akkor az azt jelenti, kétségek merültek fel, ha pedig kétségek merültek fel, akkor ki kell mondaniuk az ártatlanságát.

Mack rettegve figyelte őket. A fiatal esküdt megvonta a vállát, és elfordult a többiektől. Macket elfogta a félelem. Az esküdtszék elnöke odaszólt neki valamit, amit a fiatalember egy bólintással nyugtázott.

Az esküdtszék elnöke ezután az emelvény elé lépett.

– Meghozták a döntésüket? – tette fel a bíró a kérdést.

– Igen.

Mack a lélegzetét is visszafojtva hallgatott.

– És mi a véleményük a vádlottról?

– Bűnösnek tartjuk az ellene felhozott vádakban!

– Elég furcsa érzésekkel viseltetsz egy bányász iránt, drágám! – jegyezte meg Lady Hallim kicsit dorgálóan. – A férjed biztosan nem túlságosan örül az ilyesminek!

– Igazán, anya, ne légy nevetséges!

Kopogtak az ebédlő ajtaján. Az inas lépett be a szobába.

– York tiszteletes van itt, asszonyom! – jelentette be a vendéget.

– Milyen kellemes meglepetés! – kiáltott fel örömmel Lady Hallim, aki nagyon kedvelte Yorkot. – A felesége meghalt, Lizzie! – súgta

oda a lányának. – Mondtam már neked? Három gyerek maradt utána!

– Vajon mit kereshet itt? – találgatta Lizzie nyugtalanul. – Neki az Old Baileyben, a tárgyaláson kellene lennie! Gyorsan vezesse be!

A pap belépett az ebédlőbe. Úgy festett, mint aki sietve kapkodta magára a ruhát. Mielőtt Lizzie még megkérdezhette volna, hogy mi történt, és miért nincs a tárgyaláson, a pap olyan hírrel állt elő, mely egy pillanatra elterelte a figyelmét Mackről.

– Lady Hallim, Mrs. Jamisson! Csak néhány órával ezelőtt érkeztem meg Londonba, s amint tudtam, idesiettem, hogy mindkettejüknek részvétemet fejezzem ki. Milyen borzalmas…

– Ne… – bukott ki Lady Hallimből a tiltakozás, majd száját összeszorítva elhallgatott.

– …csapás lehet ez mindnyájuk számára!

Lizzie értetlenül nézett az anyjára.

– Miről beszél egyáltalán, York tiszteletes? – fordult ezután a pap felé.

– Természetesen a bányaszerencsétlenségről!

– Erről semmit sem tudok. Bár úgy látom, anyám már értesült a dologról…

– Drága istenem! Nagyon sajnálom, hogy tőlem kell megtudnia a szörnyű hírt. A bányájában leszakadt a szénfal, és húsz embert maga alá temetett.

– Borzalom! – nyögte ki Lizzie, amikor újra meg tudott szólalni. Lelki szemei előtt már látta is a húsz frissen ásott sírt a híd melletti kis temetőben. Nagy lehet a gyász, biztosan mindenki sirat valakit a környéken. A hírben viszont valami más is megütötte a fülét!

– A “bányájában”? – kérdezte rosszat setjve.

– A High Glenen.

– A High Glenen nincs bánya! – jelentette ki határozottan, s közben érezte, az ereiben megfagy a vér.

– Az újról beszélek, természetesen. Arról, melyet akkor kezdtek el kiépíteni, amikor hozzáment Mr. Jamissonhoz.

Lizzie úgy érezte, menten felrobban a dühtől.

– Ugye te tudtál róla? – fordult oda az anyjához.

– Drágaságom, ez volt az egyetlen lehetőség! – válaszolta Lady Hallim, s volt benne annyi becsület, hogy szégyenkezve lesüsse a szemét. – Sir George ezért adta nektek a virginiai birtokot.

– Elárultál! – kiáltott rá Lizzie. – Mindnyájan becsaptatok! Még a saját férjem is! Hogy tehettétek ezt? Hogy tudtatok hazudni nekem?

– Azt gondoltuk, sohasem fogod megtudni – fakadt sírva az anyja.

– Azt hittétek, soha nem tudom meg! – csattant fel Lizzie, s anyja könnyei most egyáltalán nem tudták meghatni. – Alig akarok hinni a fülemnek!

– Könyörgök, ne tégy semmi elhamarkodott lépést!

Valami borzalmas gondolat jutott Lizzie eszébe.

– És Mack ikertestvére? – fordult ismét a paphoz.

– Sajnos, de Esther McAsh is a halottak közt van – válaszolta York tiszteletes.

– Óh, nem! – kiáltott fel Lizzie. Mack és Esther volt az első ikerpár, akivel életében először találkozott. Mindig csodálattal nézett rájuk. Mikor kicsik voltak, alig lehetett megkülönböztetni őket. Később Esther még mindig úgy nézett ki, mint Mack, csak női változatban. Ugyanazok a döbbenetesen zöld szemek. Lizzie előtt hirtelen megjelent a néhány hónappal korábbi kép, amint ott állnak egymás mellett a templom udvarán. Esther akkor rászólt a testvérére, hogy “tartsa a pofáját”, ő meg felkacagott, mert nem bírta tovább türtőztetni magát. Esther már halott, és Mack is nagyon közel áll ahhoz, hogy halálra ítéljék…

– Ma van a tárgyalás! – kiáltott fel, amikor ismét eszébe jutott Mack.

– Istenem! Nem is gondoltam, hogy ilyen hamar sort kerítenek rá! – lepődött meg York. – Elkéstem volna?

– Talán nem, ha most azonnal elindul.

– Máris megyek! Milyen messze van?

– Gyalog tizenöt, kocsival öt perc. Magával megyek!

– Kérlek, ne! – nézett rá könyörögve az anyja.

– Ne próbálj megállítani, anyám! – rivallt rá Lizzie. – Magam kérek kegyelmet Mack számára! Megöltük a nővérét! Őt talán sikerül megmentenünk…

– Én is veletek megyek! – válaszolta Lady Hallim.

A bírósági termet zsúfolásig megtöltötte a tömeg. Lizzie teljesen tanácstalan volt, de sem anyjától, sem Yorktól nem várhatott segítséget. Keresztülnyomakodott a tömegen, tekintetével Gordonsont vagy Macket kereste. Odaért ahhoz az alacsony kerítéshez, mely a belső udvart elválasztotta, mikor végre megpillantotta Macket és Caspar Gordonsont. Mikor feléjük kiáltott, Gordonson már ott is termett a kerítés kapujánál.

Ebben a pillanatban Sir George és Jay is megjelent.

– Lizzie, mit keresel te itt? – szólalt meg Jay szemrehányóan. Lizzie rá sem hederített férjére. Gordonsonhoz fordult:

– Bemutatom York tiszteletest Skóciából, a szülőfalunkból. Azért jött, hogy kegyelmet kérjen Mack számára.

– Ha van egy csepp józan esze – emelte fel figyelmeztetően az ujját Sir George a tiszteletes felé –, akkor most azonnal megfordul, elindul, és Skóciáig meg sem áll!

– És én is kegyelmet kérek a számára! – közölte Lizzie határozottan.

– Köszönöm! – csillant fel az öröm Gordonson szemében.

– Én megpróbáltam megakadályozni, Sir George! – szólalt meg panaszosan Lady Hallim.

Jayt elöntötte a méreg, megragadta Lizzie karját, és erősen megszorította.

– Hogy merészelsz így megalázni? – kérdezte szinte fröcsögve az indulattól. – Határozottan megtiltom, hogy kinyisd a szádat!

– Meg akarja félemlíteni a tanút? – kérdezte fenyegetően Gordonson.

Jay meghunyászkodott, elengedte Lizzie karját is. Közben egy köteg papírral a kezében egy ügyvéd furakodott közéjük.

– Feltétlenül az egész világ szeme láttára, itt kell megvitatnunk ezt a dolgot? – szólalt meg ismét Jay.

– Igen! – felelte Gordonson. – Nem hagyhatjuk el a bíróságot!

– Mi az ördögöt jelentsen ez, lányom? – fordult Sir George Lizzie-hez.

Lizzie-t a fensőbbséges stílus teljesen megőrjítette.

– Átkozottul jól tudja, mit jelent! – csattant fel szinte tajtékozva a dühtől. A közelükben álló néhány ember az asszony szavaitól döbbenten már őket bámulta, de Lizzie rájuk sem hederített. – Az egész lázadást csak azért tervelték ki, hogy csapdába csalják McAsht! Nem vagyok hajlandó tétlenül végignézni, amint maguk felakasztatják!

– Ne felejtsd el, a menyem vagy! – vörösödött el a méregtől Sir George. – És…

– Fogja be a pofáját, George! – csattant Lizzie hangja. – Nem tud megijeszteni!

Sir George-ba mintha a villám csapott volna bele. Lizzie biztos volt benne, még életében nem mondta neki senki, hogy fogja be a pofáját.

– Nem tehetsz vallomást saját férjed ellen – vette Jay is védelmébe az apját. – Ez hűtlenség!

– Hűtlenség? – vágott vissza dühösen az asszony. – Ki az ördög vagy te, hogy a hűségről papolj nekem? Megesküdtél nekem, hogy soha nem nyitnak bányát a földemen. Erre fogtad magad, és pontosan az ellenkezőjét csináltad. Már az esküvőnk napján becsaptál!

Mindnyájan elhallgattak egy pillanatra. Lizzie hallotta, a kerítés túlsó oldalán egy tanú emelt hangon éppen most tesz vallomást.

– Akkor már a szerencsétlenségről is tudsz – jegyezte meg Jay.

– Akár azt is kijelenthetem – folytatta Lizzie –, hogy mától kezdve Jay és én különváltan élünk! Csak névleg vagyunk házasok! Visszamegyek a skóciai házba, ahová a Jamisson család egyetlen tagja sem teheti be a lábát! Ami pedig McAsht illeti, nem fogok segédkezni maguknak abban, hogy a barátomat felakasszák! És maguk, mindketten, megcsókolhatják a seggemet!

Sir George annyira elképedt, hogy meg sem tudott szólalni. Arca szederjessé vált, szemei kidülledtek, hápogott, de egyetlen értelmes szót sem tudott kinyögni.

– Lehet egy javaslatom? – fordult Caspar Gordonson Jayhez.

– Mondja, mondja csak! – vetette oda kurtán Jay egy ellenséges pillantás kíséretében.

– Mrs Jamissont nyilvánvalóan csupán egy feltétellel lehet lebeszélni a tanúskodásról.

– Éspedig?

– Maga, Jay, maga fog kegyelmet kérni Mack számára!

– Ez teljességgel kizárt! – tiltakozott Jay.

– Ez legalább olyan hatásos lesz – folytatta Gordonson, s láthatóan nem zavarta Jay tiltakozása. – Ugyanakkor megkíméli a családot attól a kínos helyzettől, hogy a feleség a férje ellen tesz tanúvallomást. Ráadásul még csodálni is fogják a nagylelkűségét! – mosolyodott el ravaszkásan Gordonson. – Nyugodtan mondhatja, hogy Mack a Jamisson-bányákban dolgozott, ezért a család kőnyörületes akar lenni vele szemben.

Lizzie szíve hevesen megdobbant a felcsillanó reménytől. Személyesen Jay, a lázadást elfojtó katonatiszt kér kegyelmet Mack számára! Minden bizonnyal ez lesz a leghatékonyabb segítség!

Lizzie látta megjelenni a bizonytalanságot Jay arcán, amikor átgondolta a javaslatot.

– Gondolom, ez így elfogadható lenne…

Mielőtt még Lizzie-nek ideje lett volna az örömre, Sir George szólalt meg:

– Egy feltétellel, melyhez Jay is ragaszkodni fog!

Az asszonynak rossz érzései támadtak, mert sejtette, mi következik ezután.

– El kell feledkezned erről a különélési ostobaságról! – fordult Lizzie felé. – Minden tekintetben jó felesége kell legyél Jaynek!

– Nem! – tiltakozott elkeseredetten. – Árulást követett el ellenem… becsapott…, hogy bízhatnék meg benne ezután? Ezt nem tudom megtenni!

– Akkor pedig Jay nem kér kegyelmet McAsh számára!

– Meg kell mondanom magának, Lizzie – avatkozott közbe Gordonson –, hogy Jay kérése sokkal nagyobb súllyal esik a latba, mint a magáé, hiszen tulajdonképpen ő emelte a vádat Mack ellen!

Lizzie csapdában érezte magát. Ez nem tisztességes. Arra kényszerítik, hogy válasszon Mack és a saját élete között! Hogy is tudna egy ilyen kérdést eldönteni? Bármelyik döntés fájdalmas lenne a számára.

Jay, Sir George, Gordonson, az anyja, York tiszteletes, mindnyájan rá bámultak. Tudta, engednie kell, de legbelül valami mégis meggátolta.

– Nem! – jelentette ki határozottan. – Nem adom a saját életemet Mackéért!

– Gondolja át újra a dolgot! – figyelmeztette Gordonson.

– Bele kell egyezned! – szólalt meg Lady Hallim is.

Lizzie az anyjára pillantott. Ő természetesen most arra akarja rávenni, hogy a hagyományos módon cselekedjen. Látszott rajta, a sírás fojtogatja.

– Mi a baj? – kérdezte Lizzie.

– Jó felesége kell legyél Jaynek! – mondta Lady Hallim, aztán már nem bírta visszatartani könnyeit, s keservesen elsírta magát.

– És miért?

– Mert gyereked lesz!

– Micsoda? – meredt rá döbbenten Lizzie. – Mit beszélsz?

– Terhes vagy! – közölte az anyja.

– Ezt meg honnan veszed?

– A melled meg van duzzadva – szipogta. – Az ételtől hányingered van. Már két hónapja házasok vagytok: ezt nem lehet véletlennek tekinteni!

– Óh, drága istenem! – suttogta Lizzie bénultan, s minden fenekestül felfordult körülötte. Egy gyerek! Lehetséges lenne? Visszagondolt az elmúlt időszakra. Az esküvője óta nem menstruált. Ezek szerint mégis igaz! Saját teste rabságába esett. Gyermekének Jay az apja. Anyja tisztában volt vele, csakis ez másíthatja meg a döntését.

Lizzie a férjére pillantott Jay arcán a harag könyörgéssel vegyült.

– Miért hazudtál nekem? – kérdezte csendes szomorúsággal.

– Én nem akartam, de meg kellett tennem! – válaszolta Jay.

Lizzie keserűséget érzett. Férje iránti szerelme már soha nem lesz a régi, ebben teljesen biztos volt. De akkor is Jay marad a férje.

– Rendben van! – mondta. – Beleegyezem.

– Ezek szerint mindenben meg is állapodtunk – csapta össze kezeit Caspar Gordonson.

Lizzie úgy érezte, mintha életfogytiglan tartó börtönbüntetésre ítélték volna.

– Óh, igen! Óh, igen! Óh, igen! – ordítozta a törvényszéki kikiáltó. – Uraim, a király bírája szigorúan felszólít mindenkit, maradjon csendben, míg a vádlottakra meghozza a halálos ítéletet!

A bíró feltette fekete kalapját, s felállt a helyéről.

Mack megborzongott az iszonyattól. Tizenkilenc ügyet tárgyaltak a nap folyamán, ebből tizenkét esetben bűnösnek találták a vádlottakat. Eluralkodott rajta a rettegés. Lizzie rákényszerítené Jayt, hogy kegyelmet kérjen a számára, de mi történik, ha a bíró nem hajlandó figyelembe venni Jay kérését, vagy egyszerűen csak megfeledkezik róla?

Lizzie valahol a hátsó sorokban foglalt helyet. Mack rövid időre elkapta a pillantását. Sápadtnak és elgyötörtnek látszott. Nem volt alkalmuk szót váltani egymással. Lizzie megpróbált bátorítóan rámosolyogni, de mosolya aggodalmas fintorra sikerült.

A bíró végignézett az előtte felsorakozott tizenkét vádlotton, s kis szünet után beszélni kezdett:

– A törvény nevében meg kell térnetek oda, ahonnan eljövendtetek. A vesztőhelyen nyakatoknál fogva felakasztattok, s mindaddig ott tartattok, míg testetek halott, halott, halott nem lesz! Isten legyen irgalmas lelketeknek!

Vérfagyasztó csend borult a tárgyalóteremre. Cora Mack karját szorította, és érezte, a lány ujjai a húsába mélyednek, hiszen őt is ugyanaz az őrjítő bizonytalanság kínozta. A többi vádlottnak nagyon kevés esélye volt a kegyelemre. Mikor meghallották a rájuk kiszabott halálos ítéletet, volt, aki kétségbeesetten felordított, volt, aki elsírta magát, mások hangosan imádkozni kezdtek.

– Peg Knapp halálbüntetése kegyelemből száműzetésre változtatva – folytatta a bíró az ítélethirdetést. Cora Higgins halálbüntetése kegyelemből száműzetésre változtatva. Malachi McAsh halálbüntetése kegyelemből száműzetésre változtatva. A többiek akasztásra ítélve!

Mack karjával átfogta Corát és Peget. Hosszú ideig így, némán átölelve tartották egymást. Meghagyták az életüket.

Caspar Gordonson is csatlakozott hozzájuk, majd megszorítva Mack karját, részvétteljes szomorúsággal megszólalt:
– Valami borzalmas hírt kell közölnöm!
Macket ismét elfogta a félelem: csak nem változtatták meg mégis az ítéletet?
– Omlás történt Jamissonék egyik bányájában – mondta. Mack szívverése kihagyott egy dobbanást. Rettegve várta, mi következik ezután. – Húsz ember meghalt – folytatta Gordonson.
– Esther?…
– Nagyon sajnálom, Mack! A testvére is a halottak között volt!
– Meghalt? – kérdezett rá, de a szavak még nem jutottak el a tudatáig. Ma úgy forog itt az élet és a halál, mint a lapok a kártyaasztalnál! Esther halott? Nincs többé ikertestvére? Hiszen születésétől kezdve mindig ott volt mellette!
– Nem lett volna szabad otthagynom – szólalt meg, s szemei megteltek könnyel. – Miért is hagytam egyedül!
Peg tágra nyílt szemmel bámult rá.
– Egy élet megmaradt, egy élet elveszett! – szorította meg a kezét Cora. Mack a tenyerébe temetve arcát, elsírta magát.

25

Az utazás napja hamar elérkezett. Az egyik reggelen, minden előzetes figyelmeztetés nélkül, szóltak az összes száműzetésre ítélt fogolynak, hogy szedjék össze cókmókjukat. Aztán mindnyájukat a börtön udvarára terelték.
Macknek nagyon kevés holmija volt. A rajta lévő ruhán kívül volt egy könyve, a Robinson Crusoe, a kettétört nyakörv, meg az a szőrmebunda, melyet Lizzie-től kapott.
A börtön udvarán a kovács a lábuknál fogva kettesével összeláncolta őket. Mack megalázónak érezte a béklyót. A lábára nehezedő hideg acél teljes letargiába döntötte. Harcolt a szabadságáért, vereséget szenvedett, most meg újra láncokat visel,

mint egy állat. Azt szerette volna, ha a hajó elsüllyed, és a tenger fenekén leli halálát.

Férfi és nő nem kerülhetett össze, így Macket egy mocskos, öreg, részeges csavargóhoz láncolták, akit mindenki az Őrült Barney néven emlegetett. Cora kellette magát egy kicsit a kovács előtt, ezzel sikerült elérnie, hogy Peggel kerüljön össze.

– Azt hiszem, Caspar sem tud róla, hogy ma kell elindulnunk – jegyezte meg Mack nyugtalanul. – Biztosan nem értesítettek róla senkit.

Lennox bukása mindenkinek osztatlan örömére szolgált. Mióta Peget kiadta, már senki sem bízott meg benne. A tolvajok, akik eddig mind a Nap kocsmába vitték a lopott holmit, most más orgazda után néztek. Bár a szénhordók sztrájkját letörték, és az emberek visszaálltak a munkába, Lennoxnak senki nem volt hajlandó semmi pénzért sem dolgozni. Egy Dolly Macaroni nevű nőt rá akart kényszeríteni, hogy lopjon a számára, de a nő két barátja feljelentette orgazdaságért. El is ítélték. A Jamissonok közbenjárására megmenekült az akasztófától, de a deportálástól már ők sem tudták megmenteni.

Kitárult a börtön két hatalmas ajtószárnya. Nyolc főből álló őrség várakozott odakint. A börtönőr durván megtaszította az elöl álló párost, s a menet lassan elindult a nyüzsgő városi forgatagban.

– Nem vagyunk messze a Fleet Streettől – jegyezte meg Mack. – Talán Caspar mégis értesül a dologról!

– Mit számít az most már? – vonta meg Cora a vállát.

– Lefizethetné a hajó kapitányát, hogy rendesen bánjon velünk.

Macknek a Newgate látogatóitól, őreitől, a többi fogolytól már sikerült valamicskét megtudni az Atlanti-óceánon történő átkelésről. Azt mindenki egyértelműen állította, hogy nagyon sokan nem élik túl ezt az utazást. Akár rabszolgák, akár száműzöttek, akár kivándorlók népesítették be, a fedélzet alatt végzetesen egészségtelen körülmények uralkodtak. A hajótulajdonosokat csak a pénz érdekli, ezért annyi embert zsúfolnak össze, amennyit csak tudnak. A kapitányok is csak zsoldosok, ezért az a fogoly, aki meg tudta fizetni, az akár kabinban is utazhatott. A londoni járókelők megálltak

végignézni utolsó, szégyenteljes menetüket a város szívén keresztül. Néhányan együttérző szavakat kiáltottak feléjük, volt, aki gúnyolódott velük, de olyanok is akadtak, akik kövekkel és szeméttel dobálták őket. Mack megkért egy barátságos kinézetű nőt, juttasson el egy üzenetet Caspar Gordonsonnak, de a nő nem állt kötélnek. Még kétszer megpróbálkozott a dologgal, de nem járt eredménnyel. A súlyos béklyók lelassították haladásukat, így több mint egy órába telt, míg kiértek a partra. A folyón nyüzsögtek a hajók, bárkák, kompok. Langyos tavaszi reggel volt, a napfény időnként megcsillant a Temze iszapos vizén. Egy csónak várt rájuk, hogy a folyó közepén horgonyzó hajóra szállítsa őket. Mack elolvasta a hajó nevét: *Rosebud*.

– Jamissonék hajója? – érdeklődött Cora.

– Azt hiszem.

Amikor a sáros partról a csónakba lépett, Mack akkor fogta fel valójában, hogy hosszú évekig utoljára érinti lába a brit földet, de az is lehet, hogy életében ez a mostani az utolsó alkalom. Vegyes érzések kavarogtak benne. Félelem és aggodalom keveredett valami furcsa izgalommal, amikor az új országra és eljövendő új életére gondolt.

A hajóra nehéz volt felszállni, hiszen összeláncolt lábbal két embernek együttesen kellett felmászni a létrán. Pegnek és Corának viszonylag könnyen ment a dolog, mivel fiatalok és hajlékonyak voltak, de Macknek vinnie kellett Barneyt. Két férfi bele is esett a folyóba. Se az őrök, se a matrózok nem mozdították még a kisujjukat sem, hogy segítségükre legyenek. Mindketten ott vesztek volna, ha a többi fogoly nem nyúl feléjük, és nem ráncigálja vissza őket a csónakba.

Hajójuk alig tizenkét méter hosszú és négy és fél méter széles volt.

– Ennél még néha azok a szobák is nagyobbak voltak, amiket kirámoltunk! – jegyezte meg Peg a vitorlás láttán.

A fedélzeten ketrecben tyúkokat, egy elkerített kis disznóólat meg egy kipányvázott kecskét pillantottak meg. A hajó másik oldalán egy csodálatosan szép, hófehér lovat emeltek a fedélzetre az emelőként használt vitorlarúd segítségével. Valahonnan egy ösztövér macska is

előkerült, amely karmait meresztgette Mack felé. Mindenfelé összetekert kötélcsomók hevertek, felcsavart vitorlák álltak kupacokban, a levegőben friss lakkozás szaga terjengett. Nem sok idejük volt a szemlélődésre, mert a fedélzeti nyílást takaró csapóajtó már nyitva volt: egy létrán le kellett mászniuk a hajó gyomrába.

Úgy tűnt, a hajónak három alsó fedélzete van. Az elsőn négy matróz, minden valószínűség szerint az utazásra felvett készleteket tartalmazó ládákkal és zsákokkal körülvéve, a padlón ülve, keresztbe tett lábakkal éppen az ebédjét fogyasztotta. A harmadikon, lent, a létra legaljánál, két ember éppen hordókat pakolt: ékeket vertek közéjük, hogy ne mozdulhassanak el helyükről az utazás alatt. A középső szinten, mely nyilvánvalóan az elítéltek számára volt fenntartva, egy matróz durván lerángatta Macket és Barneyt a létráról, és egy ajtó felé taszigálta őket.

Odabent a kátrány és az ecet szaga dohos levegővel keveredett. Mack megpróbált körbenézni a félhomályban. A mennyezet néhány centivel volt a feje fölött, egy magas ember csak görnyedten fért volna el alatta. Két apró, rácsos nyíláson keresztül a fölöttük lévő szintről alig szűrődött be valami fény és levegő, hiszen annak is csak azon a nyíláson keresztül volt valami kapcsolata a külvilággal, melyen lemásztak. A helyiség két oldalán, két sorban egymás fölött, fából ácsolt, alig két méter széles polcok sorakoztak. A felső derékmagasságban lehetett, az alsó pedig alig néhány centiméterre volt a padlótól.

Mack elszörnyedt, amikor rájött, ezeken a polcokon kell feküdniük. Az egész utat a csupasz deszkákon töltik.

Ott tolongtak már mindnyájan a polcokat elválasztó szűk átjáróban Az első néhány helyet már elfoglalták a korábban idehozott ugyancsak összeláncolt lábbal, mozdulatlanul fekvő elítéltek. Néma csendben feküdtek, mintha még most sem fogták volna fel, hogy mi történik velük. Egy matróz Peget es Corát Mack és Barney mellé fektette. Nagy nehezen elhelyezkedtek de a matróz még durván összébb is nyomta őket hogy a testek egymáshoz érjenek. Peg fel tudott ülni a helyen, de a felnőttek még ezt sem tudták megtenni. Mack legjobb esetben is csak a könyökére tudott támaszkodni.

– Meddig tart az út? – érdeklődött Peg.
– Hét hétig – válaszolta Mack. – Ha szerencsénk van!

Lizzie figyelte, ahogy ládáját beviszik a *Rosebud* tatján lévő tágas kabinba. Jayjel a tulajdonosi lakrészben utaztak, mely egy hálószobából és nappaliból állt, és tágasabb volt, mint armre Lizzie számított. Mindenki az óceánon keresztüli utazás borzalmaival rémítgette, de ő úgy döntött, derűsen fogja fel, és lehetőség szerint élvezni is fogja az új helyzetet.

Mindenből a legjobbat kihozni, ez volt az életfilozófiája. Továbbra sem tudta elfelejteni Jay árulását. Még mindig ökölbe szorult a keze, s a fogait csikorgatta, amikor eszébe jutott, milyen ígéreteket tett neki férje az esküvőjük napján. De azért megpróbálta háttérbe szorítani ezeket az érzéseket.

Néhány héttel ezelőtt még boldog izgalommal vágott volna neki az útnak. Amerikába menni, ez volt mindig a szíve vágya, s egyik oka, amiért hozzáment Jayhez. Eleinte felfokozott várakozással tekintett a gyarmatokon rá váró új élet felé, ahol minden sokkal szabadabb és könnyedebb volt, ahol idejének nagy részét alsószoknya és vizitkártyák nélkül, a szabadban töltheti; ahol a nőknek is elnézik, ha néha piszkos a körmük, s a férfiakhoz hasonlóan ők is elmondhatják a véleményüket Ez az álom aztán sokat vesztett vonzerejéből amikor megtudta, Jay milyen üzletet kötött a háta mögött. Inkább "Húsz Sírbolt"-nak kellene nevezni azt az ültetvényt, gondolta nem kis keserűséggel a történtek után.

Próbálta azt a látszatot kelteni, hogy Jay továbbra is olyan kedves számára, mint korábban, de a testét nem sikerült becsapnia. Mikor férje éjszakánként hozzáért, már nem úgy reagált mint korábban. Most is simogatta, becézgette, de Jay ujjainak érintésétől már nem borzongott meg kéjesen, s csókjai sem jutottak el már a lelkéig. Valamikor Jaynek már a látványától is nedvességet érzett a lába között; most pedig gondosan be kellett krémeznie magát, mielőtt mellé feküdt volna az ágyba, mert különben fájdalmat okozott számára a szeretkezés. Férje most is hatalmasakat nyögött meg levegő után kapkodott, amikor magvát a testébe lövellte, de számára ez az érzés már megszűnt létezni. Férjével egyszerűen képtelen volt

eljutni a csúcspontra, s együttléteik után mindig valami üres érzés uralkodott el rajta. Később, mikor már férje horkolását hallotta, saját ujjaival kezdte vigasztalni magát, közben furcsa, birkózó férfiakat, fedetlen mellű kurvákat idéző képek jelentek meg előtte.

Gondolatai túlnyomó részét természetesen az érkező kisbaba kötötte le. Terhessége valamelyest csökkentette csalódásának súlyát. Gyerekét biztosan minden fenntartás nélkül szeretni fogja. A gyerek lesz az ő életműve, és az ifjú emberke már Virginiában nő fel.

Éppen a kalapját vette le, amikor kopogtak a kabin ajtaján. Egy háromszögletű kalapot, kék kabátot viselő szikár, izmos férfi lépett be a kabinjukba.

– Silas Bone vagyok, a hajó első tisztje. Mindig a rendelkezésükre állok, Mr. Jamisson – szólalt meg enyhén meghajolva előttük.

– Jó napot magának is, Bone – üdvözölte Jay mereven, a tulajdonos fiának pózában.

– A kapitány mindkettejüknek szívélyes üdvözletét küldi – adta át Bone az üzenetet. A morcos, zárkózott, rochesteri születésű Parridge kapitánnyal korábban már mindketten találkoztak. – Az apály kezdetekor mi is felszedjük a horgonyt – folytatta Bone –, de egy-két napig még a Temzén fogunk hajózni, úgyhogy a hölgynek egyelőre nem kell nyugtalankodnia a rossz időjárás miatt – mondta egy biztató mosoly kíséretében.

– A lovaim a fedélzeten vannak? – kérdezte Jay.

– Igen, uram.

– Szeretném megnézni az elhelyezésüket.

– Természetesen, uram! Talán Mrs. J. addig kipakolhatná a holmiját.

– Magukkal tartok – szólalt meg Lizzie. – Én is szeretnék körülnézni!

– Talán jobb lenne, ha az utazás során ideje túlnyomó részét a kabinban töltené, Mrs. J. A matrózok durva népség, meg az idő sem lesz mindig ilyen kellemes.

– Nincs szándékomban az elkövetkező hét hetet bezárva tölteni ebben a kis kabinban! –jelentette ki Lizzie sértetten. – Mutassa az utat, Mr. Bone!

– Igenis. Igenis, Mrs. J.

Kiléptek a kabinból, végigsétáltak a fedélzeten, majd az egyik fedélzeti nyíláshoz érve az első tiszt majomügyességgel lemászott a létrán. Jay ereszkedni kezdett lefelé, Lizzie követte. A fedélzet alatti második szintre érkeztek. A napfény ide mar csak halványan szűrődött le a fedélzeti nyiláson keresztül, s csupán egyetlen mécses pislákolt egy mennyezeti kampóra akasztva.

Szűk állásokban, hasuk alatt átvetett és a mennyezetre erősített hevederrel ott voltak Jay kedvenc lovai: a két szürke meg a születésnapi ajándék, Vihar. Így még a háborgó tengeren is biztonságban voltak. Előttük a jászlat már megtöltötték szénával, alattuk a padlót vastagon felszórták homokkal. Rendkívül értékes állatok voltak. Amerikában aligha lehetett volna pótolni őket. Jay egy darabig nyakukat simogatva, becéző szavakkal nyugtatgatta őket.

Lizzie közben elunta a várakozást, elsétált a fedelzetközön egy nyitott ajtóig. Bone mindvégig követte.

– Az ön helyében nem sétálgatnék itt, Mrs. J. – szólalt meg az első tiszt – Esetleg olyasmit is megláthat, amitől undorodni fog!

Lizzie rá sem hederített, csak folytatta az útját. Egyáltalán nem volt finnyás természetű.

– Ott elítéltek vannak, asszonyom – figyelmeztette Bone. – Nem hölgyeknek való hely.

– Ide figyeljen Mr. Bone! Ez a hajó az apósomé, és én oda megyek rajta, ahová akarok! Világos?! – emelte fel élesen a hangját.

– Igenis. Mrs. J.

– És szólítson engem Mrs. Jamissonnak!

– Igenis, Mrs. Jamisson.

Nagvon szerette volna látni, hol tartják az elítélteket. Akár Mack is köztük lehet, mivel ez az első elítélteket szállító hajó, mely a tárgyalás óta Londont elhagyja. Néhány lépést tett előre, lehajolt egy gerenda alatt, kinyitott maga előtt egy ajtót, s egy másik helyiségben találta magát.

Meleg volt, és az összezsúfolt emberi testek kipárolgásának csípős szagát érezte. Először semmit sem látott, csak a halk beszélgetés zsongását hallotta. Néhány pillanat múlva már ki tudta venni, hogy egy tágas helyiségbe került, melynek két oldalán mintha

hordók tárolására szolgáló polcok húzódtak volna. Valami megmozdult mellette, s a polc felől mintha valami lánccsörrenést hallott volna. Akaratlanul is félreugrott. A következő pillanatban elborzadva vette észre, amint egy bilincsbe vert emberi láb moccan meg mellette. Valaki ott feküdt a polcon; de nem is egy, hanem két emberi alakot látott, akik bokájuknál fogva össze voltak béklyózva. Mikor szeme jobban hozzászokott a sötétséghez, akkor már látta, a pár mellett egy másik is fekszik. Pillanatokon belül rájött, hogy tucatjával hevernek a polcokon annyira összezsúfolva, mint a heringek a halaskofák asztalán.

Azt gondolta, itt csak ideiglenesen helyezték el őket, s az utazás idejére mindnyájan kapnak valami normális priccset. Holott nem is volt más hely a hajón ezeknek a szerencsétleneknek a számára. Legalább hét hetet kell fekve eltölteniük ebben a levegőtlen félhomályban.

– Lizzie Jamisson! – hallatszott egy hang.

Azonnal elindult a hang irányába. Csalhatatlanul felismerte a skót akcentust: Mack hangját hallotta.

– Mack, hol van? – meresztette kutató, tekintetét a félhomályba.

–Itt!

A polcok közötti szűk folyosón néhány lépést tett előre. Egy kar nyúlt feléje a szürke félhomályból, s máris megszoríthatta Mack kemény, kérges kezét.

– De hiszen ez borzalmas! – suttogta. – Mit tehetnék magukért?

– Most semmit! – válaszolta Mack.

Corát látta feküdni mellette, a lány oldalán pedig Peg gubbasztott. Legalább ők hárman együtt vannak! Cora arckifejezését látva Lizzie gyorsan elengedte Mack kezét.

– Legalább annak utánanézek, hogy elég élelmet és vizet kapjanak.

– Kedves lenne magától.

Lizzie-nek hirtelen semmi nem jutott eszébe, amivel vigaszt nyújthatott volna a számukra. Néhány másodpercig csak némán, megkövülten állt mellettük.

– Ha lehetőségem lesz rá, akkor mindennap meglátogatom magukat – nyögte ki végül.

– Köszönjük!

Lizzie sarkon fordult, és szinte rohant kifelé.

Visszafogta lépteit, s már éppen felháborodott tiltakozásra nyitotta volna a száját, amikor elkapta Silas Bone tekintetét. Olyan megvetést látott arcára ülni, hogy visszanyelte szavait. Az elítéltek a fedélzeten voltak, a hajó kifutásra készen áll. Bármit is mondana, az nem változtatna a helyzeten. A tiltakozás csak igazolná Bone figyelmeztetését, hogy hölgyeknek nem való a fedélzetköz.

– A lovak kényelmesen el vannak helyezve – szólalt meg elégedetten Jay.

– Kényelmesebben, mint az emberek – mondta Lizzie is, mert képtelen volt magában tartani a megjegyzést.

– Ó, igen, erről jut eszembe! – szólalt meg Jay. – Van itt az elítéltek között egy Sidney Lennox nevű fickó. Vegyék le róla a láncot és helyezzék el az egyik kabinban!

– Igenis, uram!

– Miért van Lennox is velünk? – kérdezte Lizzie, amikor szóhoz tudott jutni.

– Orgazdaságért elítélték, de a családnak sokat segített. Nem hagyhatjuk most magára. Még elpusztul odalent a hajó gyomrában.

– Ó, Jay! – szörnyűködött Lizzie. – De hisz az egy gonosztevő!

– Éppen ellenkezőleg! Nagyon hasznos lehet a számunkra.

– Kezdődik az apály, Mr. Jamisson – szólalt meg Bone. – A kapitány már biztosan türelmetlen. Fel kell szednünk a horgonyt.

– Üdvözlöm a kapitányt. Mondja meg neki, végezze a dolgát!

Néhány perccel később Lizzie és Jay már a hajó orrában állva figyelte, ahogy lassan elindulnak a folyó torkolata felé. Lizzie arcát lágy, esti szellő cirógatta. Mikor a Szent Pál-katedrális körvonalai is eltűntek a raktárépületek mögött. Lizzie mintegy saját magának tette fel a kérdést:

– Látom-e még valaha Londont?

Mack láztól gyötörten a *Rosebud* rakterében feküdt. Mocskosan, majdnem meztelenül, a láncoktól tehetetlenségre kárhoztatva szinte állatnak érezte magát. Alig bírt felállni, de a gondolatai tiszták voltak, és megfogadta, soha többé nem engedi magát vasra verni. Küzdeni fog, menekülni próbál, és inkább megöleti magát, semhogy ismét így járjon.

A fedélzetről izgatott kiáltás ért el a hajófenékre:

– Harmincöt öl, kapitány! Homok és hínár!

A matrózok lelkes éljenzésbe kezdtek.

– Mit jelent ez? – kérdezte Peg.

– Azt jelenti, hogy közeledünk a parthoz.

Az út alatt többször is úgy érezte, nem lép többé élve a szárazföldre. A rabok közül huszonöten pusztultak el a tengeren. Nem az éhség végzett velük, mert úgy tűnt, hogy Lizzie betartotta az ígéretét, és gondoskodott arról, hogy megfelelő mennyiségű ételt és italt kapjanak. A víz azonban poshadt volt, az egyhangúan ismétlődő sózott hús és kenyér egészségtelen. Minden fogoly megkapta a börtönláznak nevezett betegséget. Az öregeket viselte meg legjobban, és Mad Barney volt az első, akivel végzett.

Nem kizárólag a betegség szedett azonban áldozatokat. Öten egy szörnyű viharban pusztultak el, amikor a megbilincselt rabok tehetetlenül hánykolódtak a hajófenéken, súlyos sebeket ejtve önmagukon és másokon is acélbéklyóikkal.

Peg mindig sovány volt, de most úgy nézett ki, mint egy vékony, kiszáradt gally; Cora pedig megöregedett. Mack a hajófenék félhomályában is látta, hogy hullik a haja, az arca megráncosodott, korábban oly igéző teste kiaszott, és fájdalmas gyulladások borítják. Ám ezzel együtt örült annak, hogy legalább életben maradtak.

Az első után nem sokkal újabb kiáltás hallatszott:

– Tizennyolc öl és sárga homok!

A legközelebbi méréskor már csak tizenhárom öl mélységű volt a víz, a tengerfenéket kagylók borították, s végül felhangzott a régen várt kiáltás:

– Föld!

Bármilyen gyenge volt is, Mack nagyon szeretett volna felmenni a fedélzetre. Amerikába értünk! – gondolta. Átutaztam a fél földtekét,

és még élek. Látni akarom Amerikát.

Aznap éjjel a *Rosebud* nyugodt vizeken horgonyzott. A matróz, aki a sózott disznóhúst és a poshadt vizet levitte a raboknak, a legénység barátságosabb tagjai közé tartozott. Ezekiel Bellnek hívták. Torz figura volt: egyik füle hiányzott, teljesen megkopaszodott, tyúktojás nagyságú golyva nőtt a nyakán, és gúnyosan mindenki csak Szép Bellnek nevezte. Elmondta nekik, hogy Cape Henrynél horgonyoznak, nem messze Hamptontól, Virginia partjainál.

A horgonyt másnap sem vonták fel, és Mack dühösen azon törte a fejét, miért nem mennek már tovább. Valaki partra szállhatott friss élelmet beszerezni, mert aznap este sült hús ínycsiklandozó illata ért el hozzájuk a hajókonyháról, fájdalmas görcsbe rántva Mack gyomrát, és nehezen elviselhető kínt okozva társainak is.

– Mack! Mi lesz, ha Virginiába érünk? – kérdezte Peg.

– Eladnak bennünket, és annak kell dolgoznunk, aki megvesz.

– Együtt adnak el minket?

Mack tudta, erre nem sok esélyük van.

– Lehetséges – válaszolta. – Bízzunk benne!

Peg pár másodpercre elnémult megemészteni a választ, s mikor ismét megszólalt, nagyon ijedt volt:

– Ki fog megvenni bennünket?

– Farmerek, ültetvényesek, háziasszonyok; bárki, akinek olcsó munkaerőre van szüksége.

– Biztosan akad valaki, akinek mindhárman kellünk.

Kinek lenne szüksége egy szénbányászra és két tolvajra, ötlött fel Mackben, de csak annyit válaszolt:

– Vagy olyanokhoz kerülünk, akik közel laknak egymáshoz.

– Mit kell majd dolgoznunk?

– Amit mondanak. Gondolom, a mezőn, a ház körül vagy építkezésen…

– Olyanok leszünk, mint a rabszolgák.

– De csak hét évig.

– Hét évig! – mondta elszörnyedve a lány. – Mire befejezzük, felnőtt leszek!

– Én pedig majdnem harminc – válaszolta Mack, úgy érezve, harmincévesen már középkorúnak fog számítani.

– Vernek is majd bennünket?

Mack pontosan tudta, igennel kellene válaszolnia. De inkább hazudott:

– Nem, ha keményen dolgozunk, és befogjuk a szánkat.

– Ki kapja a pénzt, amit kifizetnek értünk?

– Sir George Jamisson – felelte Mack, s mivel a láz legyöngítette, türelmetlenül hozzátette: – Szerintem ennek a felét már ezerszer megkérdezted!

Peg riadtan elfordult, ezért Cora válaszolt helyette:

– Fél, Mack Azért kérdezi állandóan ugyanazt.

Én is félek, állapította meg magában Mack.

– Nem akarom, hogy Virginiába érjünk1 – szólalt meg végre Peg. – Azt szeretném, ha örökké tartana az utazás.

– Szereted ezt az életet? – kérdezte keserű nevetés kíséretében Cora.

– Olyan, mintha lenne apám és anyám – válaszolta a lány. Cora erre már nem felelt, csak szorosan magához ölelte a gyereket.

Másnap reggél felvonták a horgonyt, és Mack érezte, hogy az erős, kedvező szelet kihasználva a hajó gyorsan szántja a vizet. Estére már majdnem elérték a Rapahannock torkolatát, de a kedvezőtlenre fordult szél miatt kénytelenek voltak ismét horgonyt vetni, s két napig várakozni arra, hogy bejussanak a folyóra.

Mack láza alábbhagyott. Már megerősödött annyira, hogy a fedélzetre felmenve részt vegyen a két séta közül az egyiken. A hajó már a folyón haladt, így végre meglátta Amerikát.

Mindkét partot sűrű erdőkkel váltakozó, gondosan megművelt földek szegélyezték. Gyakran látott kikötőhelyeket, letisztított partszakaszokat, s fölöttük a gondozott gyeppel borított domboldal tetején takaros udvarházakat. Közöttük sokfelé a *hogshead*nek nevezett, dohányszállításra használt nagy tartályok emelkedtek. Többször is látta már, amint a londoni dokkokban kirakodják őket, és azon gondolkodott, hogyan vészelhetik át a hosszú, veszélyekkel teli óceáni utazást.

Észrevette, a földeken többnyire feketék dolgoznak. A lovak és a kutyák ugyanolyannak tűntek, mint odahaza, de a part menti fák ágain üldögélő vagy körülöttük röpködő madarak ismeretlenek voltak a számára. Sok jármű volt a folyón, néhány a *Rosebud*hoz hasonló kereskedelmi vitorlás, és számtalan apróbb bárka.

A következő négy napban az emlékezetében megragadt képet értékes kincsként őrizgette, miközben a hajófenéken feküdt. A napsütésre, a friss levegőn sétálgató emberekre, a fákra, mezőkre és házakra gondolva annyira szeretett volna szabadulni, hogy szinte fájt.

Amikor végre ismét kikötöttek, megtudta, hogy Fredericksburgben, végső úti céljuknál vannak. Az utazás nyolc hétig tartott.

Aznap este az elítéltek főtt ételt kaptak: kukoricával és krumplival töltött göngyölt sertéshúst, friss kenyeret és két pint sört. A szokatlanul bőséges tápláléktól és az erős sörtől Mack egész éjszaka rosszul érezte magát.

Reggel tízes csoportokban felvitték őket a fedélzetre, és meglátták Fredericksburgöt.

Egy erősen hordalékos folyón, a mederből kiemelkedő kis szigetek között horgonyoztak. Apró, homokos partszakasz húzódott előttük, mellette deszkából ácsolt mólók, fölöttük a meredeken emelkedő magas domb oldalába települt város. Méretei alapján ítélve mindössze pár száz ember lakhatott benne; nem sokkal volt nagyobb, mint Heugh, a falu, ahol Mack született. De vidám, virágzó településnek tűnt fehérre és zöldre festett, fából épült házaival. A szemközti parton, egy kicsit feljebb a folyó mentén egy másik várost láttak; mint Mack később megtudta, Falmoutht.

A raboknak szappant osztottak, és egy borbély is érkezett a fedélzetre. Akinek a ruhája már annyira elrongyolódott, hogy alig takarta a testét, az új öltözéket kapott. De a jótétemény fölött érzett hálájuk csak addig tartott, míg rá nem jöttek, hogy az utazás közben elpusztultak holmiját vetették oda nekik. Mack Mad Barney tetvektől hemzsegő kabátját kapta meg, s egy kötélre kiterítve addig püfölte, míg az összes élősködő ki nem hullott belőle.

A kapitány összeíratta az életben maradt rabokat, és mindenkitől megkérdezte, milyen munkát végzett odahaza. A legtöbbjüknek volt valamilyen foglalkozása, de akadtak közöttük szakképzetlenek, és olyanok is, mint Cora meg Peg, akiknek még soha nem volt becsületes munkájuk. Ezeket figyelmeztették, találjanak ki valamit. Pegből például varrólány, Corából pedig pincérnő lett. Mack hamar rájött, erre azért van szükség, mert vonzóbbá akarják tenni őket a vásárlók szemében.

Visszavitték őket a hajófenékre, de délután két férfi érkezett, hogy szemlét tartson fölöttük. Furcsa pár volt: az egyik a brit katonák vörös kabátját viselte házilag varrt, térd alatt gombolódó nadrágja fölött, a másik egy valamikor elegáns sárga mellényt, vadbőrből durván összefércelt hosszú nadrággal. Különös ruházatuk ellenére jól tápláltnak tűntek, s az orruk vörös volt, jelezve, hogy annyi szeszt engedhetnek meg maguknak, amennyit éppen akarnak. Szép Bell halkan odasúgta Macknek: “lélekhajcsárok”, és rögtön meg is magyarázta, mit jelent ez: olyan emberek, akik összevásárolnak egy csapat rabszolgát, foglyot, cselédet, s elhajtják őket az ország belsejébe, s távoli vidékeken élő farmereknek és a hegyek közt lakóknak adják el őket. Macknek nem tetszett a két férfi, akik végül is vásárlás nélkül távoztak. Miután elmentek, Bell elmondta, hogy másnap lóverseny lesz, s a környékbeli gazdák mind a városba özönlenek. Mire leszáll az este, a foglyok többsége vásárlóra talál, a lélekhajcsárok pedig leszállított áron megveszik a maradékot. Mack remélte, Cora és Peg nem kerül a kezük közé.

Aznap este ismét rendes vacsorát kaptak. Mack lassan fogyasztotta el az ételt, s utána mélyen aludt. Reggelre már mindenki jobban érezte magát, csillogott a szemük, és mosolyogni is képesek voltak. Az utazás alatt kizárólag este kaptak enni, de most melasszal édesített zabkását és felvizezett rumot osztottak ki nekik, így aztán, bármilyen bizonytalannak is tudták jövőjüket, láncaikat maguk után vonszolva, vidáman másztak fel a hajófenékből a fedélzetre. A parton az előző napinál is nagyobb volt a nyüzsgés, kis hajók horganyoztak a mólók mellett, lovas kocsik gördültek végig a főutcán, és jól öltözött emberek sétálgattak mindenfelé.

Egy magas, őszülő néger kíséretében szalmakalapot viselő, kövér férfi érkezett a fedélzetre. Alaposan végignézték a rabokat, és voltak, akiket kiválasztottak közülük. Mack hamar rájött, hogy fiatal, erős férfiakat keresnek. Ő is bekerült a tizennégy-tizenöt fős csoportba, amelyben egyetlen nő vagy gyerek sem volt.

Miután a válogatás befejeződött, a kapitány odaszólt a félreállítottaknak:

– Indulás! Menjenek ezzel a két emberrel!

– Hová visznek bennünket? – kérdezte Mack, de senki sem válaszok neki.

Peg sírni kezdett, Mack pedig magához ölelte. Tudta, hogy ez bekövetkezik, mégis majdnem beleszakadt a szíve. Peg eddig minden felnőttet elveszített, akiben bízott: anyjával a betegség végzett, az apját felakasztották, s most Macket is eladták mellőle. Magához szorította, a kislány pedig görcsösen belé kapaszkodott.

– Vigyél magaddal! – kérte torokszorító hangon.

Mack eltolta magától.

– Próbálj meg együtt maradni Corával! – mondta neki.

Cora is odalépett hozzá, és szenvedélyesen szájon csókolta. Nehéz volt elfogadni a gondolatot, hogy esetleg soha többé nem látja, nem fekszik mellé az ágyba, s a lány nem rándul össze többé az érintésétől, hogy a perzselő gyönyörig eljutva sikoltozva hánykolódjon. A csók közben érezte száján a sós könnyeket, és hallotta Cora esdeklő szavát:

– Az istenre kérlek, próbálj megtalálni bennünket, Mack!

– Mindent megteszek…

– Ígérd meg! – követelte a lány.

– Ígérem, megkereslek benneteket.

– Gyerünk, te lányok kedvence! – mondta a kövér férfi, és ellódította Corától Macket.

A válla fölött hátranézve még egy pillantást vethetett rájuk, aztán lehajtották őket a rakpartra. Cora és Peg egymást átölelve, sírva állt a fedélzeten. Látva őket, Macknek Esthertől való elválása jutott az eszébe. Nem fogok csalódást okozni nekik, fogadta meg, s nem sokkal utána szem elől is veszítette őket.

Nyolc hétig tartó szüntelen ringatózás után furcsa érzés volt ismét szilárd talajon járni. Láncait maga után húzva a kövezetlen főutcán körülnézett, érdeklődéssel figyelve Amerikát. A város központjában templom emelkedett, piactér terült el, rajta pellengér és bitó. Az utca két oldalán kőből és fából készült, szellősen épített házak sorakoztak, a sáros út mentén birkák legelésztek és tyúkok kapirgáltak. Néhány ház elég réginek tűnt, de szép számmal voltak közöttük újak is.

A város tele volt emberekkel, lovakkal, szekerekkel, amelyeknek jó része a környékről érkezhetett. A nők szalagos főkötőt, a férfiak fényesre suvickolt csizmát és tiszta kesztyűt viseltek. Sokuk ruháján látszott, hogy finom, drága anyagból ugyan, de otthon varrták. A lóversenyről és a tétekről szóló elcsípett beszélgetésekből úgy tűnt, a virginiaiak kedvelik a fogadást és a szerencsejátékot.

A városiak ugyanolyan érdeklődéssel figyelték az elítélteket, ahogy egy utcán végigügető lovat néztek volna, vagy bármi egyéb érdekesnek tartott látványt.

Fél mérföld után aztán lassan elmaradtak mögöttük a házak. Egy gázlónál átkeltek a folyón, és az erdők között kanyargó poros úton mentek tovább. Mack úgy helyezkedett, hogy egy idő után a középkorú néger mellé kerüljön.

– Malachi McAshnek hívnak – mutatkozott be neki. – Mindenki csak Macknek szólít.

A férfi nem fordult felé, továbbra is az előttük húzódó országutat figyelte, de elég barátságos hangon válaszolt.

– Én Kobe vagyok – mondta. – Kobe Tambala.

– Az a kövér ember a szalmakalapban a gazdánk?

– Nem. Bill Sowerby csak munkafelügyelő. Azt a parancsot kaptuk, menjünk a *Rosebud*ra és válasszuk ki a mezei munkára legalkalmasabb, erős férfiakat.

– Ki vásárolt meg bennünket? – érdeklődött tovább Mack.

– Senki.

– Hát akkor?

– Mr. Jamisson úgy döntött, mégtartja magukat, dolgozzanak az ő birtokán, Mockjack Hallban.

– Jamisson!

– Pontosan – bólintott a néger.

Mack tehát ismét a Jamisson család tulajdonába került, s már ennek puszta gondolatától elöntötte a méreg. Ha törik, ha szakad, megszököm, és a magam ura leszek, döntötte el magában.

– Milyen munkát végzett korábban? – érdeklődött Kobe.

– Szénbányász voltam.

– Szén? Valamit hallottam már róla. Az egy kő, ugye, ami úgy ég, mint a fa, csak melegebben?

– Aha. A baj csak az, hogy mélyen le kell menni érte a föld alá. És maga?

– A szüleim parasztok voltak Afrikában. Apámnak sok földje volt, több, mint Mr. Jamissonnak.

Mack nagyon meglepődött. Még soha nem hallott gazdag családból származó rabszolgáról.

– Milyen földek? – kérdezte.

– Vegyesen. Gabona, legelő az állatoknak, de dohány nem volt. Jamszgyökeret is termesztettünk, amit meg itt nem láttam sehol.

– Jól beszél angolul.

– Majdnem negyven éve vagyok már itt. – A néger tekintete keserűre vált. – Gyerek voltam, amikor elraboltak.

Macknek Peg és Cora jutott az eszébe.

– Ketten voltak velem a hajón, egy nő és egy kislány – mondta. – Megtudhatom majd, hogy ki vásárolta meg őket?

– Mindenki keres valakit, akit eladtak mellőle – válaszolta csöppet sem jókedvű nevetés kíséretében Kobe. – Az emberek állandóan kérdezősködnek. Ha az úton vagy az erdőben rabszolgák akadnak össze egymással, másról sem beszélnek.

– A kislányt Pegnek hívják – tartott ki a témája mellett Mack. – Még csak tizenhárom éves. Se anyja, se apja.

– Akit megvásárolnak, annak nincsenek többé szülei.

Kobe már feladta, állapította meg magában Mack. Hozzászokott a rabszolgasághoz, belenyugodott a sorsába. Keserű volt ugyan, de már nem is remélte, hogy valaha ismét szabad lehet. Esküszöm, én soha nem adom fel, fogadta meg magának Mack.

Körülbelül tíz mérföldet tettek meg. Csak lassan haladhattak, mert a rabokon még mindig ott volt a vas. A felügyelő, Sowerby lóháton

ment mellettük, de nem siettette őket. Kényelmesen poroszkált, időről időre jól meghúzva egy itallal teli flaskát.

A táj inkább Angliára hasonlított, mintsem Skóciára, s egy csöppet sem volt olyan zord és idegen, mint Mack korábban várta. Az út egy erdők között kanyargó, köves medrű folyót követett, és Mack nagyon szerette volna, ha egy időre leheveredhetne az óriási fák alá.

Azon gondolkodott, vajon mikor fogja megpillantani az elbűvölő Lizzie-t. Keserűen vette tudomásul, hogy ismét Jamisson tulajdona lesz, de a nő közelségének tudata némi megnyugvást jelentett számára. Az apósával ellentétben ő egy cseppet sem volt durva, bár tudott tapintatlan is lenni. A szokásokra nem sokat adó viselkedése, élénk természete nagyon tetszett Macknek. Az ő igazságérzetének köszönhette, hogy életben maradt, és elképzelhetőnek tartotta, hogy a jövőben is segítségére lehet.

Dél lett, mire megérkeztek a Jamisson-ültetvényre. Gyümölcsösön haladtak át, amely mellett marhák legeltek, és vagy tucatnyi, fából épült barakk emelkedett. Két idősebb néger nő nyílt tűzön valamit főzött éppen, körülöttük négy-öt pucér gyerek játszott a homokban. A barakkok deszkából voltak összeácsolva, ablaknyílásaikban pedig nem volt üveg, csak fatáblák takarták őket.

Sowerby váltott néhány szót Kobéval, aztán eltűnt. A néger odaszólt az elítélteknek:

– Ott lesz a szállásuk.

Valaki megkérdezte:

– Feketékkel kell együtt laknunk?

Mack elnevette magát. A *Rosebud* gyomrának nyolc hétig tartó pokla után igazi csodának érezte, hogy valaki kész az elhelyezésük miatt panaszkodni.

– A fehérek és a feketék külön barakkokban laknak – válaszolta Kobe. – Nem írja elő ugyan törvény, de mindig ez a jobb megoldás. Minden barakkban hatan lesznek, de mielőtt pihennénk, van még egy kis dolgunk. Jöjjenek utánam!

Zöldellő gabonával, kukoricával és erős szagú dohánnyal bevetett szántóföldek között kanyargó ösvényen haladtak végig. A sorok között hajladozva mindenfelé férfiak és nők dolgoztak, szedegetve a

dohánylevelekről a hernyókat és a növényt pusztító más élősködőket.

Tágas, gyepes térségre értek, s egy dombon felfelé indulva málló festékű, szélesen elterpeszkedő, fából épült nagy ház felé haladtak, ami nem lehetett más, mint Mockjack Hall. A házat megkerülve a mögötte elhelyezkedő gazdasági épületekhez mentek, amelyek közül az egyikben kovácsműhely működött. Egy néger dolgozott benne, akit Kobe Cassnek szólított, s aki rögtön hozzá is látott leverni az elítéltek lábáról a vasakat.

Mack figyelte, hogyan szabadulnak meg a többiek egymás után a láncoktól, s bár tudta, hogy becsapja magát, a szabadság boldogító érzése árasztotta el A Newgate börtönben, a világ másik felén rakták rá a vasat, és szívből gyűlölte minden percét annak a nyolc hétnek, amíg viselnie kellett.

A dombról a félmérföldnyire a szántóföldek között kanyargó Rapahannock-folyó csillogó tükrét látta. Ha leveszik rólam a láncot, akár le is futhatok hozzá, belevethetem magam, és a másik partra átúszva megpróbálhatok menekülni.

Kénytelen volt visszatartani magát. Még mindig olyan gyenge volt, hogy egy fél mérföldet is aligha bírt volna futni. Ráadásul megfogadta, megkeresi Peget és Corát. A menekülés előtt akarta megtalálni őket, mert számított rá, hogy később már nem lesz rá lehetősége. A szökést is alaposan ki kell tervelni. Tökéletesen ismeretlen volt számára a vidék, márpedig tudnia kell, hová indul és hogyan jut el oda.

Ennek ellenére, amikor végre az ő lábáról is lehullott a bilincs, komoly erőfeszítésébe került, hogy ne eredjen futásnak.

Miközben önmagával küzdött, Kobe szólalt meg hangosan.

– Most megszabadultak a láncaiktól, és többen már biztosan azt találgatják, milyen messzire juthatnak alkonyatig. Mielőtt menekülni kezdenének, hadd mondjak el valami fontosat, amire nem árt, ha jól odafigyelnek!

A nagyobb hatás kedvéért rövid szünetet tartott, aztán folytatta: – A szökevényeket rendszerint elfogják és megbüntetik. Először is megkorbácsolják őket, de ez a könnyebb része a dolognak. Utána acélperecet kapnak a nyakukra, amit sokan szégyenteljesnek

tartanak. A legsúlyosabb büntetés azonban az, hogy meghosszabbodik a rabszolgaidejük. Aki egy hétig van távol, annak két héttel tovább kell szolgálnia. Akadnak itt olyanok is, akik már annyiszor elszöktek, hogy százéves korukig se lesz belőlük szabad ember. – Körbenézett és elkapta Mack tekintetét. – Ha ezt is hajlandók megkockáztatni, akkor nem tehetek mást, mint sok szerencsét kívánjak – fejezte be rövid szónoklatát.

Másnap a néger öregasszonyok kukoricakását főztek reggelire. Az elítéltek és a rabszolgák fatálakból, a kezükkel ették meg az ételt.

Körülbelül negyven munkás lehetett a birtokon, az újonnan érkezett rabokat leszámítva főleg néger rabszolgák. Négy munkabér nélkül elszegődött szolga is akadt a birtokon, akik négy év munkát vállaltak azért, hogy gazdájuk kifizesse az Angliáig tartó hajóút árát. Igyekeztek távol tartani magukat a többiektől, és nem is titkolták, hogy lenézik őket. Mindössze hárman akadtak, akik rendes fizetést kaptak: két szabad néger és egy fehér nő, mindhárman ötven fölöttiek. A feketék közül többen is elég jól beszéltek angolul, de sokan csak a saját, afrikai nyelvüket tudták igazán, és a gyerekes pidzsin nyelven érintkeztek a fehérekkel. Mack eleinte hajlamos volt gyerekekként kezelni őket, de aztán váratlanul belevágott a gondolat: többet tudnak nála, hisz másfél nyelvet beszélnek, míg ő csak egyet.

Tágas mezőkön át, egy-két kilométer megtétele után érték el a szüretelésre érett dohánnyal teli ültetvényt. A dohánycserjék egyenes sorokban negyed mérföld hosszan sorakoztak, egymástól félméternyi távolságra. Csaknem olyan magas volt mindegyik, mint Mack, és tövenként tíz-tizenkét széles levél nőtt rajtuk.

Bill Sowerby és Kobe három csoportra osztotta őket. Az első tagjai éles késeket kaptak, amikkel le kellett vágniuk az érett cserjéket. A második csoport az előző nap levágott területre ment, ahol a növények a tűző naptól már zsugorodni kezdő levelekkel a földön feküdtek. Az újoncoknak megmutatták, hogyan hasítsák fel a szárukat, és rakják rá őket hosszú rudakra. Mack a harmadik csoportba került, amelyik a dohánylevelekkel megpakolt rudakat a

mezőn át a szárítóba vitte, ahol a magas tető alatt sorokba rakva a levelek tovább érlelődtek a levegőn.

Hosszú, forró nyári nap volt, s a *Rosebud*ról érkezettek nem tudtak olyan keményen dolgozni, mint a többiek. Mack léptennyomon azt vette észre, hogy még a nők és a gyerekek is lehagyják. A betegség, a rossz táplálkozás és a hosszú tétlenség nagyon legyengítette. Bill Sowerby egész idő alatt egy korbáccsal mászkált körülöttük, de Mack nem látta, hogy akár egyszer is használta volna.

Délben kemény kukoricakenyeret kaptak. Miközben ette, Mack meghökkenve, bár nem igazán meglepődve figyelte, hogyan vezeti körbe az ültetvényen Sowerby a vadonatúj ruhába öltözött Sidney Lennoxot. Figyelte az ismerős alakot, és arra gondolt, hogy Lennox a jövőben talán hasznára lehet még.

Alkonyatkor elcsigázottan hagyták ott a mezőt, ám ahelyett, hogy visszatérhettek volna a barakkjukba, gyertyák tucatjaitól megvilágított dohányszárítóba vezették őket. Sietve ettek valamit, aztán tovább dolgoztak. Levágták a leveleket a vastag szárról, és kötegekbe préselték őket. Ahogy múlt az este, néhány gyereket és idősebb embert kezdett elnyomni az álom. Rögtön működésbe lépett egy láthatóan régen begyakorolt mentőrendszer: az erősek a gyöngék helyébe léptek és ügyeltek rá, hogy idejében felébresszék őket, ha valaki közeledett.

Mack érzése szerint éjfél is elmúlhatott már, amikor végre eloltották a gyertyákat, s engedélyt kaptak rá, hogy a barakkjukba visszatérve lefeküdjenek fából ácsolt dikóikra. Ő még szinte le sem tette a fejét, s már aludt is.

Úgy érezte, csupán másodperceket aludhatott, amikor felrázták, mert ismét munkába kellett indulni. Elgyötörten tápászkodott fel, kibotorkált a barakkból, és a falnak támaszkodva ette meg a reggelire kapott zabkását. Alig végzett az utolsó falattal, máris menni kellett.

A mezőre érve a kora reggeli napfényben Lizzie-t pillantotta meg. Azóta nem látta, hogy felhajtották őket a hajóra. Hófehér lovon ült, és lépésben haladt a mezőn. Kényelmes, könnyű lenvászon ruha volt rajta meg széles karimájú kalap. A tiszta, szikrázóan fényes

reggelen gyönyörű látványt nyújtott. Nyugodt volt, kiegyensúlyozott: az úrnő, amint ellenőrzést tart a birtokán. Mack azt is észrevette, hogy egy keveset felszedett magára, miközben ő az éhezéstől csonttá és bőrré soványodott. Ezzel együtt sem bírt neheztelni rá, hiszen kiállt mellette, és nem is egyszer megmentette az életét.

Gondolatban felidézte a pillanatot, amikor a sikátorban magához ölelte. Ismét érezte a hozzá simuló puha női testet, a szappan, az asszonyi verejték bódító illatát, s egy pillanatig arra gondolt, Lizzie az, aki igazán neki rendeltetett. Gyorsan elmúlt azonban a varázs.

A telt alakot figyelve rájött, az asszony nem meghízott, hanem terhes. Fiút fog szülni, egy újabb Jamissont; durvát, kapzsit és szívtelent, gondolta Mack. Lesz saját ültetvénye, embereket vásárol, úgy bánik velük, mint az állatokkal, és biztosan meg fog gazdagodni.

Aztán találkozott a tekintetük, és szégyellni kezdte magát, amiért ilyeneket gondolt Lizzie gyermekéről, aki még meg sem született. Az asszony először csodálkozva nézett rá, mint aki nem biztos benne, kit is lát, aztán észrevehető megdöbbenéssel felismerte. Nyilván azon lepődött meg, hogy mit tett vele a hosszú, kínokkal teli utazás.

Mack igyekezett minél tovább fogva tartani a tekintetét, remélve, hogy odajön hozzá. De az asszony egyetlen szó nélkül ügetésre ösztökélte a lovát, és pár másodperc múlva eltűnt az erdőben.

27

Egy héttel Mockjack Hallba érkezése után Jay Jamisson érdeklődéssel figyelte, hogyan pakol ki két rabszolga egy láda üvegholmit. Belle középkorú volt, testes, lógó mellekkel és széles csípővel, de Mildred még csak tizennyolc éves, hamvas dohánybarna bőrű, csillogó szemű lány. Valahányszor felágaskodott a polcra, viseltes, házi varrású ruhája alatt tisztán kirajzolódott telt, kemény melle. Jay pillantása zavarta a két nőt, akik remegő kézzel bontották ki a drága kristályokat. Tudták, ha valamelyiket eltörik, szigorú büntetést kapnak. A férfi pedig azon gondolkodott, személyesen verje-e meg őket.

Az ötlet izgalomba hozta, s hogy nyugtalanságát levezesse, felállt és kiment levegőzni. A Mockjack Hall nagy, hosszú homlokzatú épület volt oszlopos verandával, amelyről a hordaléktól zavaros vizű Rapahannockig ereszkedő füves lejtőre lehetett rálátni. Egy hasonló méretű házat Angliában kőből vagy téglából készítettek volna, de ez fából épült. Sok évvel korábban fehérre festették, az ablaktábláit pedig zöldre. De a festék már peregni kezdett, és a színe is erősen megfakult. Mögötte gazdasági épületek voltak, bennük konyha, mosoda, istállók. A nagy háznak szalonja, ebédlője, sőt bálterme is volt, az emeleten pedig tágas hálószobák helyezkedtek el. Valamikor divatosnak számító, a tengerentúlról hozott bútorok álltak benne, de a selyemfüggönyök megfakultak, a szőnyegek kopottak voltak, s az elveszett nagyság légköre lengte be az egész házat.

Ennek ellenére Jay jó érzéssel tekintett széjjel a verandáról a birtokán. Ezer hektár megművelt föld, erdős domboldalak, gyors patakok és nyugodt vizű tavak, negyven mezei munkás, három szolga. Mindez az övé. Nem a családjáé, nem az apjáé, hanem az övé. Elérte végre, hogy önmaga ura legyen.

És ez csak a kezdet volt. Elhatározta, előkelő helyet vív ki magának a virginiai társaságban. Nem tudta pontosan, hogyan is működik a gyarmat irányítása, de annyit már megtanult, hogy vannak a helyi közigazgatást vezető tanácstagok. Williamsburgben pedig gyarmati közgyűlés működik, amelynek tagjai, a burgessek, körülbelül olyan szerepet töltenek be, mint odahaza. Angliában a parlamenti képviselők. Úgy gondolta, rangjára való tekintettel nyugodtan átugorhatja a helyi szintet, s az első adandó alkalommal beválasztathatja magát a közgyűlésbe. Azt akarta, hogy mindenki megtanulja: Jay Jamisson fontos ember. A hosszú utazást jól átvészelő Vihar nyergében Lizzie közeledett a házhoz. Jay elégedetten állapította meg magában: milyen jól üli meg a lovat, majdnem úgy, mint egy férfi. Csak késve döbbent rá, hogy az asszony férfi módra szállt a nyeregbe. Ezt illetlennek találta. Mikor Lizzie hallótávolságra ért, meg is jegyezte:

– Nem kellene így lovagolnod.

Az asszony gömbölyű csípőjére tette a kezét.

– Óvatos voltam, csak lépésben és ügetésben mentem.

– Nem a gyerekre gondoltam. Remélem, senki nem látta, hogy szétterpesztett lábbal lovagolsz – mondta Jay.

Lizzie arca elkomorult. de a válasza – mint mindig – ezúttal is határozott volt:

– Nem fogok itt oldalnyeregben lovagolni.

– Itt? – ismételte meg a férje. – Mit számít, hogy hol vagyunk?

– De hisz senki sem lát.

– Én látlak, és látnak a szolgák is. Bármikor vendégünk jöhet. Remélem, nem jut eszedbe meztelenül mászkálni “itt”!

– Ha templomba vagy társaságba megyünk, akkor majd oldalnyeregbe ülök, de ha magam vagyok, akkor nem!

Jay érezte, értelmetlen volna folytatni a vitát.

– Különben is, a gyerek miatt hamarosan abba kell hagynod a lovaglást – mondta sértődötten.

– De egyelőre még csinálhatom – közölte vidáman Lizzie. Öt hónapos terhes volt, és úgy tervezte, a hatodik hónap végéig fog lovagolni. Hogy elűzze a rossz hangulatot, témát váltott. – Kicsit körülnéztem. A földek jobb állapotban vannak, mint a ház. Sowerby részeges ugyan, de a kezében tartja a dolgokat. Hálásak lehetünk neki, pláne, hogy majdnem egy éve nem kapott fizetést.

– Egy kicsit még várnia kell. Kevés a pénzünk.

– Apád azt mondta, ötven munkás van a birtokon, de valójában csak huszonöt. Jó, hogy meg tudtuk szerezni azt a tizenöt rabot a *Rosebud*ról. – Lizzie kis szünetet tartott, majd megkérdezte: – McAsh is köztük van?

– Igen.

– Mintha láttam volna a mezőn.

– Szóltam Sowerbynek, hogy a legfiatalabbakat és legerősebbeket válogassa ki.

– Gondolom, nem fizettünk az új emberekért – jegyezte meg Lizzie.

– Miért fizessek valamiért, ami a családomé?

– Apád megtudhatja.

– Biztosan meg fogja tudni. Parridge kapitány aláíratott velem egy elismervényt a tizenöt rabról, s ha hazamegy, odaadja apámnak.

– És akkor?

Jay megvonta a vállát.

– Apám feltehetően küld majd egy számlát, amit kifizetek, amikor tudok. – Örült a sikeres üzletnek. Tizenöt erős munkást szerzett, akik hét évig fognak dolgozni neki, ráadásul egyetlen pennyjébe sem került a dolog.

– Mit szól hozzá apád? – kérdezte Lizzie.

– Dühös lesz, de mit tehet ekkora távolságból? – felelte vigyorogva a férfi.

– Remélem, nem lesz baj belőle – mondta kétkedve az asszony.

Jaynek nem tetszett, hogy megkérdőjelezi a döntését, ezért rendreutasítóan rászólt. – Az ilyesmi a férfiak dolga.

A fensőbbséges hang, mint mindig, ezúttal is sértette Lizzie-t, aki ingerülten ismét támadásba lendült:

– Nem örülök, hogy Lennoxot is itt látom! Képtelen vagyok megérteni, miért ragaszkodsz annyira ahhoz az emberhez.

Jaynek vegyes érzései voltak Lennoxszal kapcsolatban. Úgy gondolta, a férfi ugyanúgy hasznára lehet még, mint odahaza volt, Londonban, de a jelenlétét ő is kényelmetlennek érezte. A hajó rakteréből kikerülve azonban Lennox természetesnek tartotta, hogy a Jamisson-ültetvényen fog élni.

– De mi lesz a dolga?

– Sowerbynek segítségre van szüksége.

– Lennox semmit nem tud a dohányról azon kívül, hogy hogyan kell elszívni egy szivart.

– Majd megtanulja. Különben is, főleg azzal kell majd törődnie, hogy a négerek rendesen dolgozzanak.

– Ahhoz jól ért – jegyezte meg csípősen Lizzie.

Jay nem akart tovább vitatkozni Lennoxról.

– Be akarok kapcsolódni az itteni közéletbe – mondta. – Szeretném, ha beválasztanának a gyarmati közgyűlésbe. Kíváncsi vagyok, mikor kerülhet rá sor.

– Keresd meg a szomszédainkat, és beszélj velük! – biztatta az asszony.

Jay beleegyezően bólintott.

– Úgy egy hónap múlva, ha kész lesz a ház, adunk egy nagy fogadást, amire mindenkit meghívunk, aki egy kicsit is számít

Fredericksburg környékén. Jó alkalom lesz kipuhatolni a helyi birtokosok hangulatát.

– Fogadást? – kérdezte megütközve Lizzie. – Megengedhetjük magunknak?

– A pénzügyeket bízd rám! – vetette oda határozottan. – Biztosan tudunk vásárolni hitelbe is. A családom legalább tíz éve gazdálkodik itt, kell hogy érjen annyit a szavam.

– Nem volna jobb, ha vagy két évig csak a birtokkal törődnénk? – tartott ki korábbi véleménye mellett az asszony. – Utána már biztos lehetnél benne, hogy szilárd alapokon nyugszik a politikai pályafutásod.

– Ne légy ostoba! – intette le Jay. – Nem farmernek jöttem ide.

A bálterem viszonylag kicsi volt, de sima padlójú, s egy kis balkon is tartozott hozzá a zenészek számára. Húsz-harminc, fényes selyemruhát viselő pár táncolt, a férfiak elegáns rizsporos parókában, a nők csipkés kalapban. Két hegedűs, egy dobos és egy kürtös éppen menüettet játszott. Gyertyák tucatjai világították meg a frissen festett, virágfüzérekkel feldíszített falakat, s a ház többi szobájában is vendégek nyüzsögtek kártyázva, dohányozva, italt vedelve, mások asszonyaival flörtölve.

Jay és Lizzie, mosolygós fejbólintásokkal köszöntve a vendégeket, a bálteremből átment az ebédlőbe. Jay vadonatúj, almazöld színű selyemkabátot viselt, amit még az elindulásuk előtt Londonban vásárolt; Lizzie pedig a kedvencét, egy bíborszínű ruhát. Jay arra számított, hogy öltözékükkel el fogják kápráztatni a vendégeket, de legnagyobb meglepetésére azt kellett tapasztalnia, a virginiaiak ugyanolyan divatosan öltözködnek, mint a londoniak.

Sok bort ivott, és kellemesen érezte magát. Korábban vacsorát szolgáltak fel, de már csak frissítők voltak az asztalokon: bor, gyümölcskocsonya, sajtos sütemény, friss gyümölcs. A fogadás egy kisebb vagyonba került ugyan, de jól sikerült. Mindenki, aki számított a környéken, elfogadta a meghívást.

Az egyetlen kellemetlenséget a munkafelügyelő, Sowerby okozta, aki éppen ezt a napot választotta ki arra, hogy kérje elmaradt fizetését. Jay közölte vele, addig nem tud bért adni neki, míg az első

dohánytermésért meg nem kapja a pénzt. Sowerby szemtelenül megkérdezte, akkor hogyan engedhet meg magának egy ötvenfős fogadást. Az igazság az volt, hogy Jay egyáltalán nem engedhette meg magának a pazar vendéglátást, de túlságosan is büszke volt ahhoz, hogy ezt bevallja az alkalmazottjának. Közölte hát vele, hogy fogja be a száját. Sowerby csalódottan és aggodalmaskodva fogadta a rendreutasítást. Jay pedig azon gondolkodott, miféle anyagi gondjai lehetnek. De nem kérdezte meg tőle.

Az ebédlőben legközelebbi szomszédjaik álltak egy csoportban, és éppen tortát ettek. Három pár volt ott: Thumson ezredes a feleségével, Bill és Suzy Delahay s a két Armstead fivér, mindketten agglegények. Thumsonék igen jó hangulatban voltak. Az ezredes a gyarmati közgyűlés tagja volt; komoly, önmaga fontosságának a tudatában lévő férfi. Többször is kitüntette magát a brit hadseregben, mielőtt érdemei biztos tudatában visszavonult dohányt termeszteni és közreműködni a gyarmat irányításában. Jay úgy döntött, az ő nyomdokaiba lép.

Politikáról beszélgettek, és éppen Thumson magyarázott:

– Virginia kormányzója márciusban meghalt, és most kíváncsian várjuk, ki lesz az utódja.

Jay rögtön kapott az alkalmon, hogy megmutassa, mennyire járatos az udvar ügyeiben.

– A király Norborne Berkeleyt, Botetourt báróját nevezte ki kormányzóvá – közölte.

– Micsoda név! – mondta vihogva John Armstead, aki már alaposan berúgott.

Jay rosszalló pillantást vetett rá.

– Azt hiszem, a báró nem sokkal utánunk kívánt elindulni Londonból – mondta.

– Míg ide nem ér, a tanács elnöke látja el a feladatait – jegyezte meg az ezredes.

Jay meg akarta mutatni, hogy jól tájékozott a helyi politikában is, ezért ezt mondta:

– Feltételezem, a közgyűlés tagjai ezért támogatták olyan meggondolatlanul a Massachusettsi Levelet. – A kérdéses levél határozott tiltakozás volt a gyarmati vámok ellen. A massachusettsi

törvényhozás küldte György királynak, de nem sokkal később a virginiai törvényhozás is külön határozatban állt mellé. Jay, a londoni toryk többségéhez hasonlóan, a levelet és a támogatásáról szóló határozatot is felségárulásnak tartotta.

Thumson azonban láthatóan nem értett vele egyet, és mereven azt mondta:

– Szerintem a tanácstagok egy cseppet sem voltak meggondolatlanok.

– Őfelsége minden bizonnyal annak tartotta őket – riposztozott Jay. Nem magyarázta meg, honnan tudja, mit is gondolt a király, de jelezte, hogy az uralkodó akár személyesen is közölhette vele a véleményét.

– Sajnálom, amiért ezt kell hallanom – válaszolta Thumson, de a hangján érződött, egy cseppet sem bánja a dolgot.

Jay veszélyes vizekre evezett, de szerette volna elkápráztatni környezetét az éleslátásával, ezért folytatta:

– Biztos vagyok benne, hogy az új kormányzó a határozat visszavonását követeli majd. – Nyugodtan közölhette ezt, mivel Londonból történt elutazása előtt megbízható forrásból értesült róla.

– A tanácstagok elutasítják a követelést! – közölte felindultan a Thumsonnál fiatalabb Bill Delahay. Csinos felesége mérséklően a karjára tette a kezét, de nem tudta visszatartani. – Kötelességük a király tudomására hozni az igazságot. Nem baj, ha közben a tory talpnyalók nemtetszését vívják ki.

– Nem mintha minden tory talpnyaló lenne – vetette közbe taktikusan Thumson.

– A kormányzónak fel kell oszlatnia a gyarmati közgyűlést, ha az nem vonja vissza a határozatát – válaszolta Jay.

– Érdekes, milyen keveset számít ez mostanában – jegyezte meg Roderick Armstead, aki józanabb volt még, mint a bátyja.

– Tessék?! – kérdezte értetlenül Jay.

– A gyarmati közgyűléseket különböző okokra hivatkozva állandóan feloszlatják, tagjai pedig nem hivatalosan összeülnek valamilyen kocsmában vagy magánháznál, és tovább intézik az ügyeket.

– Bármit döntenek is ilyen esetben, nincs rá felhatalmazásuk! – tiltakozott Jay.
– Bírják viszont az általuk irányítottak jóváhagyását, és úgy tűnik, ez éppen elég – válaszolta Thumson ezredes.
– Aki ilyen kijelentést tesz, azt Londonban börtönbe zárhatják, ezredes!
– De még mennyire – felelte rejtélyesen Thumson.
– Kóstolta már a gyümölcskocsonyát, Mrs. Thumson? – avatkozott be a beszélgetésbe Lizzie.
Az ezredes felesége túljátszott lelkesedéssel válaszolt:
– Igen, nagyon finom volt!
– Jaj de örülök! A gyümölcskocsonyát olyan könnyű elrontani.
Jay tisztában volt vele, hogy Lizzie-t egy csöppet sem érdekli a gyümölcskocsonya, csupán a beszélgetést kívánja elterelni a politikáról. De ő még nem fejezte be, s úgy érezte, feltétlenül mondania kell még valamit.
– Be kell vallanom, néhány kijelentése nagyon meglepett, ezredes – közölte Thumsonnal.
– Látom, doktor Martin is itt van. Muszáj szót váltanom vele – mondta Thumson, és feleségét magával vonva átment egy másik beszélgető csoporthoz.
– Maga még új ember itt, Jamisson –jelentette ki Bill Delahay. – Ha egy ideig közöttünk él, néhány dologról biztosan megváltozik majd a véleménye.
A hanghordozása nem volt kellemetlen, de érzékeltette, hogy Jay ismeretei még nem elegendőek a határozott, önálló vélemény kialakításához. Jay persze megsértődött.
– Biztos vagyok benne, az uralkodó iránti hűségem nem fog változni, bárhol éljek is – jelentette ki határozottan.
Delahay arca elsötétült.
– Biztosan nem – válaszolta, s a feleségével együtt ő is távozott.
– Meg kell kóstolnom azt a gyümölcskocsonyát – mondta Roderick Armstead, és az asztal felé indulva otthagyta Jayt és Lizzie-t a részeg testvérével.
– Politika és vallás! – szólt John Armstead. – Soha ne beszéljenek egy partin politikáról és vallásról. – E szavakkal kissé

hátradőlt, s a szemét lehunyva részegen elzuhant a padlón.

Jay csak délben kelt fel, és erős fejfájással ment le reggelizni.

A vendégek távozása óta nem látta Lizzie-t, mert külön hálószobájuk volt, olyan luxus, amit Londonban még nem engedhettek meg maguknak. De az ebédlőbe lépve már ott találta. Az asszony éppen sült sonkát evett, miközben a cselédek a bál maradványait takarították el.

Jayt egy levél várta. Az asztalhoz ült, és felbontotta, de mielőtt belekezdhetett volna, Lizzie rászólt:

– Mi a fenének kellett elkezdened tegnap este azt a vitát?

– Miféle vitát?

– Thumsonnal és Delahayjel.

– Nem vita volt, hanem beszélgetés.

– Megsértetted a legközelebbi szomszédainkat.

– Ha így van, akkor túlságosan könnyen megsértődnek.

– Lényegében árulónak nevezted Thumson ezredest!

– Mert szerintem valóban áruló.

– Földbirtokos, a gyarmati törvényhozás tagja, nyugalmazott katonatiszt. Hogy a csodába lehetne áruló?!

– Hallottad, miket mondott!

– Úgy látszik, itt ez az általánosan elfogadott vélemény.

– Lehet, de az én házamban soha nem lesz az.

Sarah, a szakácsnő jött be, véget vetve a házaspár vitájának. Jay teát és pirítóst kért tőle.

Amikor ismét kettesben maradtak, ezúttal is Lizzie-é volt az utolsó szó.

– Miután egy csomó pénzt ráköltöttél arra, hogy megismerjük a szomszédainkat, sikerült jól megutáltatnod magadat velük – közölte, s rögtön folytatta az evést.

Jay széthajtotta a levelet, ami Williamsburgból érkezett.

Williamsburg
1768. augusztus 29.

Édesapja, Sir George megbízásából írok Önnek, kedves Mr. Jamisson. Köszöntöm Virginiában, és remélem, hamarosan részünk

lehet abban a megtiszteltetésben, hogy itt, a gyarmat fővárosában üdvözölhessük.

Jay nagyon meglepődött, hiszen nem volt hozzászokva ahhoz, hogy az apja gondoskodjon róla.

Kérem, addig is tudassa velem, ha valamiben a szolgálatára lehetek. Tudom, egy nehézségekkel küszködő ültetvényt vett át, és esetleg pénzügyi segítségre lehet szüksége. Engedje meg, hogy felajánljam a szolgálataimat arra az esetre, ha jelzálogkölcsönt kívánna felvenni. Biztos vagyok benne, hogy különösebb nehézség nélkül találunk olyan embert, aki kölcsönad Önnek. Addig is maradok az Ön legalázatosabb, hűséges szolgája, Matthew Murchman

Jay mosolyogva fejezte be a levelet. Pontosan erre volt szüksége. A ház rendbe hozása és feldíszítése, a fényűző parti következtében már fülig eladósodott a helyi kereskedőknél, és Sowerby állandóan újabb igényekkel állt elő: vetőmag, új szerszámok, ruha a rabszolgáknak, kötél, festék. A lista végeérhetetlennek tűnt.

– Nem kell többé aggódnod a pénz miatt – mondta Lizzie-nek, és lerakta a levelet.

Az asszony nem válaszolt, csak meglehetősen gyanakvóan nézte.

– Williamsburgbe utazom – közölte vele Jay.

28

Míg Jay Williamsburgben járt, Lizzie levelet kapott az édesanyjától. Felbontotta, de már a címzés láttán nagyon meglepődött.

Aberdeen
1768. augusztus 15.

Mit kereshet az édesanyja Aberdeenben? Kíváncsian fogott bele a levél olvasásába.

Annyi mindenről szeretnék beszámolni neked, drága kislányom, de igyekszem erőt venni magamon, és lépésről lépésre elmondani mindent, úgy, ahogy történt.

Nem sokkal azután, hogy visszatértem High Glenbe, a sógorod, Robert Jamisson átvette a birtok irányítását. A kölcsön után most Sir George fizeti a kamatot, ezért nem vagyok olyan helyzetben, hogy vitatkozhattam volna. Robert megkért, költözzem ki a nagy házból, és takarékosságból lakjam a régi vadászházban. Bevallom, rosszulesett a dolog, de ragaszkodott hozzá, s távolról sem volt olyan kedves és megértő, ahogy azt a család egy tagjától elvárhatná az ember.

Anyja mondatait olvasva Lizzie-t tehetetlen düh kerítette hatalmába. Hogyan merészelte Robert kitenni az ő édesanyját az otthonából? Eszébe jutottak a férfi szavai, amiket azután mondott, mikor kikosarazta, és Jay házassági ajánlatát fogadta el: “Ha nem kaphatlak meg, High Glen akkor is az enyém lesz.” Ő akkor lehetetlennek érezte ezt, és lám, mégis bekövetkezett.

Az ajkába harapott, de tovább olvasta a levelet.

Aztán York tiszteletes bejelentette, hogy elhagy bennünket. Tizenöt évig volt Heugh papja, és a legjobb barátommá vált. Megértettem, hogy feleségének tragikusan korai halála után helyváltoztatásra van szüksége, de képzelheted, mennyire szomorú voltam, hogy épp akkor távozik, amikor oly nagy szükségem lenne barátra.

És aztán a legváratlanabb dolog történt! Még így, írás közben is belepirulok. Megkért, legyek a felesége!! Én pedig igent mondtam!!!

– Jóságos isten! – kiáltott fel a levélben idáig érve Lizzie.

Összeházasodtunk hát, Aberdeenbe költöztünk, és most innen írok neked.

Sokan lesznek, akik azt mondják majd, a rangomon alul mentem férjhez, hiszen Lord Hallim özvegye voltam. De én tudom, milyen keveset számít a rang, s John sem törődik vele egy cseppet sem, mit gondolnak róla az úri társaságban. Csöndesen élünk, az ismerőseink számára Mrs. York vagyok, és boldogabb, mint amilyen valaha is voltam.

A levél ezzel nem ért még véget: anyja beszámolt három mostohagyerekéről, a paplakban dolgozó cselédekről, Mr. York első istentiszteletéről, és a gyülekezetről is. De Lizzie túlságosan megdöbbent volt ahhoz, hogy ezek a dolgok lekössék a figyelmét.

Korábban meg sem fordult a fejében, hogy az anyja ismét férjhez, mehet, de most semmi meglepőt sem talált benne. Végül is csak negyvenéves volt, s azt sem lehetett kizárni, hogy ismét szülni fog.

Ami igazán megrázta, az a kitaszítottság érzése volt. High Glen volt az otthona, s bár Virginiában élt a férjével és még meg sem született gyermekével, mindig úgy gondolt rá, mint arra a helyre, ahová bármikor visszatérhet, ha menedékre lesz szüksége. High Glen azonban Robert kezére jutott, és soha többé nem lehet már az övé.

Számára tehát nem maradt más, csak az ültetvény, s Jayen kívül nem volt többé családja.

Erőt vett magán, s az első megrázkódtatáson túljutva elhatározta, megfelelő életet alakít ki magának.

Tisztában volt vele, sok asszony megirigyelhetné a helyzetét. Nagy háza volt, ezerhektáros birtoka, vonzó férje, és szolgái, akik a parancsait lesték. A házban dolgozó rabszolgák mind hamar megszerették. Sarah volt a szakácsnő, a takarítást a kövér Belle végezte, Mildred pedig a komornája lett, bár az étkezéseknél is felszolgált néha. Belle-nek volt egy tizenkét éves fia, Jimmy, aki a lovakat gondozta: az apját évekkel korábban eladták egy másik ültetvényesnek. Macket leszámítva Lizzie nem ismerte a mezőn dolgozókat: de kedvelte Kobét, a felügyelőt, és Casst, a kovácsot, akinek a műhelye a ház mögött volt.

A tágas és méltóságteljes házat üresnek, elhagyatottnak érezte, mert túlságosan nagy volt. Tökéletesen megfelelt volna egy népes családnak, hat felnövekvő gyermekkel, néhány nagynénivel, nagyszülőkkel és szolgák hadával, akik rendben tartják a szobákat, és felszolgálnak a közös étkezéseknél. Ám így, hogy csak ketten lakták Jayjel, olyannak hatott, mint egy mauzóleum. A birtok azonban nagyon tetszett neki: sűrű erdők váltakoztak rajta tágas, lankás szántóföldekkel, és patakok, kis vízfolyások százai szelték át.

Időközben rájött, Jay távolról sem az az ember, akinek valamikor látta: nem az az izgalmas, szabad szellem, amilyennek akkor tűnt, mikor levitte magával a bányába. A High Glenben folyó bányászkodásról szóló hazugsága nagyon megrázta, és attól kezdve már nem volt képes ugyanazt érezni iránta, mint korábban. Nem hancúroztak már reggelente az ágyban, s a nap jelentős részét is külön töltötték. Együtt ebédeltek és vacsoráztak ugyan, de már nem ültek le egymás kezét fogva a kandallóban lobogó tűz elé, hogy semmiségekről beszélgessenek. Talán Jay is csalódott, és rájött, a felesége nem olyan tökéletes, mint amilyennek valamikor látszott. Lizzie tudta, olyannak kell elfogadniuk és szeretniük egymást, amilyenek.

Ennek ellenére gyakran elhatalmasodott rajta a menekülési vágy, de valahányszor erre gondolt, mindig eszébe jutott a méhében növekvő gyerek. A kicsinek pedig szüksége lesz az apjára.

Jay nem sokat beszélt a bébiről, úgy tűnt, nem is érdekli. De Lizzie bízott benne, ha megszületik, s főleg ha fiú lesz, apja érzései meg fognak változni.

Összehajtotta és elrakta a levelet. Miután a házban dolgozó rabszolgáknak kiosztotta a feladatokat, felvette a kabátját, és kiment a kertbe.

Hűvös volt. Október közepén járt az idő, már két hónapja éltek a birtokon. A pázsiton átvágva a folyó felé indult. Már nem lovagolt, hisz túljutott a hatodik hónapon, és egyre gyakrabban érezte, hogyan rugdalózik a kicsi.

A birtokot azonban szinte mindennap körbejárta, órákig gyalogolva, nyomában a két nagy skót juhászkutyával, Royjal és Rexszel, amiket Jay vett neki. Igyekezett jól rajta tartani a szemét a

gazdaságon, amely iránt a férje semmilyen érdeklődést sem mutatott. Figyelte a dohánytermesztést, számon tartotta a bálákat, nézte, hogyan döntik embereik a fákat, és készítenek belőlük hordókat, ügyelt a szabadban legelésző lovakra és tehenekre, az udvarban szemezgető tyúkokra meg libákra. Most éppen vasárnap volt, pihenőnap. Nyugodtan nézelődhetett, anélkül hogy Sowerby vagy Lennox megzavarta volna. Roy ezúttal is elkísérte, de Rex otthon maradt, és lustán elhevert az oszlopos verandán.

Javában tartott már a dohányszüret, ami után még sok munka következett. A leveleket érlelni, kocsányolni, vágni és préselni kellett, mielőtt hordókba tömve el lehetett volna indítani őket Londonba vagy Glasgow-ba. A Stream Quarter nevű birtokrészen őszi búzát vetettek, Lower Oakban pedig árpát, rozst és lóherét. A legkeményebb munkákon, amikor az emberek napkeltétől napnyugtáig dolgoztak a földeken, majd gyertyafénynél éjfélig a dohánycsűrökben, már túljutottak.

Lizzie úgy érezte, erőfeszítéseikért megérdemelnének valami jutalmat. Természetesnek tartotta, hogy a rabszolgáknak és az elítélteknek is szükségük van a biztatásra, elismerésre. Az jutott eszébe, hogy rendez számukra egy kis ünnepséget.

Minél többet gondolt rá, annál jobban tetszett neki az ötlet. Jay ellenezné, de ő pár hétig úgyis távol lesz.

A Rapahannock partján sétált végig, új ötletét fontolgatva. A folyó ezen a helyen már sekély és sziklás medrű volt, a hajók csak Fredericksburgig járhattak rajta. Megkerült egy bozótost, de a másik végére érve megtorpant, látva, hogy széles hátát feléje fordítva egy férfi derékig a vízben állva mosakszik.

Roy morogni kezdett, de hamar abbahagyta, mert megismerte Macket.

Csaknem egy évvel korábban Lizzie már látta meztelenül egy folyóban állva a férfit. Arra is emlékezett, hogyan törölte meg az alsószoknyájával, s bár akkor természetesnek találta a dolgot, így utólag visszagondolva furcsának, álomszerűnek tűnt számára a jelenet: a holdfény, a rohanó víz, az erős és mégis sebezhetőnek látszó férfi, akit átölelt, és szorosan magához vonva a testével melengetett.

Csak állt, és nézte, hogyan jön ki a folyóból. Most is meztelen volt, mint azon az éjszakán.

Lizzie-nek egy másik múltbeli jelenet is eszébe jutott. High Glenben történt, hogy egy délután patakból ivó fiatal szarvassal találkozott, s a látvány azóta is elevenen élt benne. A fák közül lépett ki, s egy két-három éves, tőle mindössze néhány lábnyira álló fiatal bikával találta szemben magát. A túlsó part meredek volt, tehát az állat csak feléje mehetett. Ahogy kilépett a patakból, a víz fényesen csillogott izmos testén. Lizzie puskája meg volt töltve, de nem tudta rászánni magát a lövésre, mert túl meghitt, túl személyes jellegű volt a találkozás a vaddal.

A Mack testén végigpergő vízszemeket nézve arra gondolt, hogy bármin ment is keresztül a férfi, megőrizte magában a fiatal állatokéra emlékeztető erőt és energiát. Már a nadrágját húzta, mikor Roy odafutott hozzá. Mack felnézett, megpillantotta Lizzie-t, és zavartan megmerevedett.

– Megfordulhatna – mondta, miután összeszedte magát!

– Forduljon meg maga!

– Én voltam itt először.

– Enyém a birtok – replikázott dühösen Lizzie. Maga is meglepődött azon, milyen hamar ki tudja hozni a sodrából Mack. Nyilván azt hiszi, ugyanannyit ér, mint ő, gondolta. A birtok úrnője volt, McAsh pedig egy elítélt munkás. Ezzel szemben Jay gyakran elgondolkoztatta. Sokszor nem tudta, mit forgat a fejében, de mikor rákérdezett, a férfi rögtön védekezni kezdett, mintha valamivel vádolta volna.

Macken látszott, élvezi a helyzetet.

– Én is a tulajdona vagyok – mondta.

Lizzie a mellkasát nézve megállapította, már kezdi visszanyerni elsorvadt izmait.

– Meztelenül is láttam már.

Megjegyzése eloszlatta a hirtelen támadt feszültséget, és elnevették magukat, mint akkor, a templom előtt.

– Ünnepséget akarok rendezni a munkásoknak – közölte Lizzie.

– Miféle ünnepséget? – kérdezte Mack belebújva az ingébe.

– Maga szerint hogy kellene csinálni?

McAsh kissé elgondolkodott, s csak aztán válaszolt:

– A hátsó udvaron nagy tüzet lehetne rakni. A legjobban valami jó ételnek örülnének az emberek, sok hússal. Sosem kapnak eleget enni.

– Mit szeretnének?

– Hmmm – a férfi kissé beharapta az ajkát. – A konyhán sülő sonka illata olyan jó, hogy az már fáj. Mindenki szereti az édes krumplit is. És a fehér kenyeret! A mezőn dolgozók soha nem kapnak mást, csak kemény kukoricalepényt.

Lizzie örült, amiért megemlítette a dolgot Macknek, mert az tényleg segítségére volt.

– Mit szeretnek inni?

– Rumot, de a férfiak közül néhánynak verekedős kedve támad, ha isznak, A maga helyében én almabort vagy sört adnék nekik.

– Jó ötlet.

– Mit szólna egy kis zenéhez? A négerek szeretnek táncolni és énekelni.

Lizzie élvezte a helyzetet. Jó érzéssel töltötte el, hogy Mack-kel együtt tervezhetik meg az ünnepséget.

– Rendben. De ki fog játszani?

– Van egy szabad néger, Bors Jones, aki a fredericksburgi kocsmákban szokott zenélni. Őt fel lehetne fogadni, hogy jöjjön el a bendzsójával.

Lizzie még csak nem is hallott addig a bendzsóról.

– Mi az? – kérdezte.

– Valami afrikai hangszer lehet. Nem olyan kellemes a hangja, mint a hegedűé, de ritmusosabb.

– Honnan ismeri azt az embert? Mikor járt Fredericksburg-ben?

Mack arcán árnyék suhant át.

– Valamelyik vasárnap – válaszolta.

– Miért?

– Corát kerestem.

– Megtalálta?

– Nem.

– Sajnálom.

A férfi vállat vont.

– Mindenkinek van valakije, akit elveszített – mondta, és szomorúan elfordult.

Lizzie szerette volna magához ölelni és megvigasztalni, de erőt vett magán. Terhes volt, nem ölelgethetett más férfit a férjén kívül. Ehelyett vidámságot erőltetett magára, és megkérdezte:

– Szóval maga szerint rá lehetne venni azt a Bors Jonest, hogy jöjjön el, és játsszon?

– Biztos vagyok benne. Láttam, amikor zenélt a Thumson-birtok rabszolgáinak.

– Mit keresett ott? – kérdezte érdeklődve Lizzie.

– Látogatóban voltam.

– Nem gondoltam volna, hogy rabszolgáknál is szokás az ilyesmi.

– Más is kell az életünkbe, nemcsak munka.

– Mivel töltik az időt?

– A fiatal férfiak szeretik a kakasviadalt, akár tíz mérföldet is hajlandók gyalogolni, csak lássanak egyet. A fiatal nők meg őket szeretik. Az idősebbek egymás gyerekeit nézegetik, elvesztett fivéreikről és nővéreikről beszélgetnek. És énekelnek. Az afrikaiaknak nagyon szép szomorú dalaik vannak, amiket több szólamban énekelnek. A szöveget nem lehet ugyan érteni, de a dallamtól még a bőre is bizseregni kezd az embernek.

– A szénbányászok is sokat énekeltek.

Mack csak kis szünet után válaszolt.

– Igen, énekeltünk.

Lizzie látta, nagyon elszomorította a férfit.

– Mit gondol, visszamegy még High Glenbe? – érdeklődött.

– Nem. És maga?

Az asszony szeme könnyes lett a kérdéstől.

– Én sem – felelte. – Nem hiszem, hogy valaha is visszajutnánk oda.

A gyerek megmozdult, és nagyot rúgott belé. Lizzie felkiáltott:

– Auuu!

– Mi az? – kérdezte értetlenül Mack.

Az asszony domborodó hasára tette a kezét.

– Rugdos a baba – felelte. – Nem akarja, hogy High Glen után vágyódjak. Virginiai akar lenni. Óóó! Már megint!

– Tényleg fáj?

– Igen. Figyelje csak!

Lizzie megfogta Mack kezét, s a hasára tette. A férfi ujjai durvák, érdesek voltak, de az érintésük puha. A gyerek azonban most nyugodt maradt, nem rugdosott.

– Mikor kell megszületnie? – kérdezte Mack.

– Tíz hét múlva.

– Mi lesz a neve?

– A férjem úgy döntött, Jonathan, ha fiú lesz, és Alicia, ha kislány.

A baba ismét nagyot rúgott.

– Ez kemény volt – mondta nevetve Mack. – Nem csodálom, ha összerázkódik tőle. – Elvette a kezét az asszony hasáról.

Lizzie szerette volna, ha még ott hagyja egy darabig, de hogy gondolatait más irányba terelje, témát váltott.

– Azt hiszem, meg kellene beszélnem az ünnepséget Bill Sowerbyvel.

– Hát maga nem hallotta?

– Mit?

– Bill Sowerby elment.

– Elment? Hogy érti ezt?

– Eltűnt.

– Mikor?

– Két nappal ezelőtt.

Lizzie már napok óta nem látta Sowerbyt, de nem tűnt fel neki a dolog, hisz nem találkoztak mindennap.

– Nem mondta, mikor jön vissza?

– Nem tudom, beszélt-e egyáltalán valakivel, de szerintem nem jön vissza.

– Miért?

– Tartozik Sidney Lennoxnak. Sok pénzzel tartozik, és nem tudja visszafizetni az adósságát.

Lizzie nagyon dühös lett attól, amit hallott.

– És gondolom, azóta Lennox a munkafelügyelő – mondta.

– Igen, tényleg ő.

– Nem akarom, hogy az a durva alak vezesse az ültetvényt! – tiltakozott az asszony.

– Legyen igaza! – válaszolta egyetértően Mack. – A munkások közül sem állhatja senki.

Lizzie-nek nagyon gyanús volt a dolog. Sowerbynek több hónapi bérével tartoztak, és Jay azt ígérte neki, megkapja a pénzt, mihelyt az első dohánytermést eladták. Miért nem tudott várni? A béréből biztosan visszafizethette volna az adósságot. Ha elment, azt csakis azért tehette, mert Lennox megfenyegette. Minél tovább gondolkodott a dolgon, annál dühösebb lett.

– Azt hiszem, Lennox kényszerítette rá Sowerbyt az elmenetelre – mondta végül.

Mack bólintott.

– Nem sokat tudok a dologról, de szerintem is ez történt.

– Megyek, és rögtön beszélek vele. – Lennoxnak volt egy kétszobás háza a dohánypajták mellett, nem messze a Sowerbyétől. – Remélem, otthon van.

– Biztosan nem. Vasárnaponként ilyenkor a Ferry House-ban lehet megtalálni. Egy kocsmában, három-négy mérföldnyire innen, a folyóparton. Késő estig ott marad.

Lizzie úgy érezte, képtelen várni másnapig; ha elhatározott valamit, mindig türelmetlenné vált.

– Megyek a Ferry House-ba – mondta. – Nem lovagolhatok, de ott a homokfutó.

Mack a szemöldökét ráncolta.

– Nem volna jobb, ha itt beszélne vele, ahol maga az úrnő? – kérdezte. – Nagyon durva ember.

Az asszony tudta, hogy igaza van, s egy pillanatra félelem kerítette hatalmába. Tisztában volt vele, hogy Lennox veszélyes, de mégsem volt képes elhalasztani az összecsapást. Majd Mack megvédelmezi, ha kell.

– Eljön velem? – kérdezte tőle. – Nagyobb biztonságban érezném magam, ha ott lenne.

– Természetesen.

A folyópartról visszamentek a házhoz. A lovászfiú éppen a lovakat itatta. Mackkel együtt kihúzták a színből a homokfutót, és egy pónit fogtak eléje. Lizzie bement a házba kalapot felvenni.

A parti úton indultak el, s a folyó mellett mentek a kompkikötőig. A Ferry House fából készült épület volt, nem sokkal nagyobb azoknál a kétszobás házaknál, amelyekben Sowerby és Lennox lakott. Lizzie hagyta, hogy Mack lesegítse a kocsiról, és kinyissa előtte a kocsma ajtaját.

Füst és félhomály volt odabent. Tíz-tizenkét ember ült a fából durván összeácsolt székeken, s fémkupákból és agyagpoharakból iszogatott. Egyesek kártyáztak vagy kockáztak, mások pedig csak csöndben szívták a pipájukat. A hátsó szobából egymáshoz ütődő biliárdgolyók zaja hallatszott.

Egyetlen nő vagy fekete sem tartózkodott a helyiségben.

Mack is bement, de megállt az ajtó mellett, és úgy helyezkedett el, hogy az arca árnyékban legyen.

Kezét kendővel törölgetve egy férfi lépett ki a hátsó szobából, és megkérdezte:

– Mivel szolgálhatok, uram… Ó! Egy hölgy!

– Köszönöm, semmivel – válaszolta tisztán érthetően Lizzie.

Szavai nyomán néma csönd támadt a helyiségben.

Az asszony végignézett a feléje forduló arcokon. Lennox a sarokban ült. egy rázópohár és két kocka fölé hajolva. Előtte az asztalon számos pénzhalom magasodott, és látszott az arcán, hogy dühös, mert megzavarták a játékban.

Lassan, ráérősen összesöpörte a pénzét, s csak aztán állt fel, és vette le a kalapját.

– Mit keres itt, Mrs. Jamisson? – kérdezte.

– Nem kockázni jöttem, az biztos – válaszolta csípősen Lizzie. – Hol van Mr. Sowerby?

Egyetértő mormogást hallott, mintha a teremben mások is tudni szerették volna, mi történt Sowerbyvel. Látta, egy őszes hajú férfi feléje fordul és rászögezi a tekintetét.

– Úgy tűnik, elment – felelte Lennox.

– Miért nem jelentette?

A férfi közömbösen megvonta a vállát.

– Azért, mert úgysem tehetett volna ellene semmit.

– Akkor is tudni akarok róla, ha ilyesmi történik. Ne csináljon ilyet még egyszer! Megértette?

Lennox nem válaszolt.
– Miért ment el?
– Honnan tudnám?
Az őszülő hajú férfi közbeszólt:
– Azért, mert tartozott.
– Kinek? – kérdezte tőle Lizzie.
– Lennoxnak. Ki másnak?
Az asszony visszafordult Lennoxhoz.
– Igaz ez?
– Igen.
– Miért?
– Nem értem, mire gondol.
– Miért kért kölcsön magától?
– Nem kért kölcsön. Nyertem tőle.
– Szóval szerencsejáték.
– Igen.
– És megfenyegette?
Az ősz hajú gúnyosan felnevetett.
– Hogy megfenyegette-e? Esküszöm rá, hogy igen.
– Kértem tőle a pénzemet – válaszolta nyugodtan Lennox.
– Ezért kellett menekülnie?
– Mondtam már, nem tudom, miért ment el.
– Szerintem azért, mert félt magától.
A férfi arcán utálatos vigyor suhant át.
– Sokakkal előfordul – mondta, és a hangjából pontosan kihallatszott a fenyegetés.
Lizzie legalább olyan ijedt volt, mint amilyen dühös.
– Tisztázzunk valamit! – mondta. A hangja megremegett, s hogy erőt vehessen magán, nyelt egyet. – Én vagyok a birtok úrnője, és maga azt fogja csinálni, amit mondok. Amíg a férjem haza nem jön, a kezembe veszem a dolgok irányítását. Ha itt lesz, majd eldönti, hogyan tudjuk helyettesíteni Mr. Sowerbyt.
Lennox megrázta a fejét.
– Nem – mondta elgondolkodva, de magabiztosan. – Én vagyok Sowerby helyettese. Mr. Jamisson külön megmondta, hogy én

lássam el a munkáját, ha ő nem tudja, vagy ha valami más gond akad. Különben is, mit tud maga a dohánytermesztésről?

– Legalább annyit, amennyit egy londoni kocsmáros!

– Hát, Mr. Jamissonnak nem ez a véleménye, és én tőle kapom az utasításokat.

Lizzie a legszívesebben üvöltött volna a megbántottságtól. Úgy érezte, semmiképpen sem engedheti, hogy ez az ember parancsolgasson az ültetvényén.

– Figyelmeztetem, Lennox, jobban teszi, ha engedelmeskedik! – mondta határozottan.

– És ha nem?! – A férfi vigyorogva egy lépést tett Lizzie felé, s az asszony orrát megcsapta izzadságának kellemetlen, csípős szaga. Kénytelen volt egy lépést hátrálni. A kocsmában tartózkodók mozdulatlanul ültek a helyükön, s szótlanul figyelték a jelenetet. – Akkor mit fog tenni, Mrs. Jamisson? – kérdezte Lennox, és tovább közeledett. – Le fog ütni? – Miközben ezt kérdezte, egyik öklét a feje fölé emelte, ami egyaránt lehetett az elhangzottak illusztrációja, és nyilvánvaló fenyegetés is.

Lizzie ijedten felsikoltott, és hátraugrott, de megbotlott egy székben, és hanyatt esett.

Mack abban a pillanatban ott termett, s az asszony és Lennox közé állt.

– Kezet emelt egy nőre, Lennox – mondta. – Próbálja meg ugyanezt egy férfival!

– Maga! – kiáltott fel a másik. – Maga bújt el ott a sarokban, mint egy nigger.

– És most mit akar tenni?

– Átkozott bolond maga, McAsh. Mindig a vesztes fél oldalára áll.

– Épp az előbb sértette meg a gazdája feleségét. Én ezt nem nevezném okos dolognak.

– Kockázni jöttem ide, nem vitatkozni – felelte Lennox. Megfordult, és visszament az asztalához.

Lizzie ugyanolyan dühös és felháborodott volt, mint amikor megérkezett. Odaszólt Macknek:

– Menjünk!

A férfi kinyitotta előtte az ajtót.

Miután megnyugodott, elhatározta, hogy igyekszik minél többet megtanulni a dohánytermesztésről. Lennox megpróbálta kezébe kaparintani az ültetvény irányítását, s ha le akarja győzni, akkor meg kell mutatnia Jaynek, ő sokkal jobb munkát végez. Sokat tudott már a gazdaság irányításáról, de magát a fő terményüknek számító dohányt nem ismerte.

Másnap ismét előhozatta Jimmyvel a homokfutót, és elvitette magát Thumson ezredes birtokára.

A fogadásuk óta eltelt hetekben a szomszédok hűvösen viselkedtek mindkettőjükkel, de elsősorban Jayjel szemben. A komolyabb társasági eseményekre meghívták ugyan őket, de családi vacsorákon nem vettek részt. Ennek ellenére úgy tűnt, Jay williamsburgi utazásáról mindenki értesült, mert miután elment, Mrs. Thumson jelentkezett, és Suzy Delahay is meghívta Lizzie-t teára. Kellemetlen érzés volt számára, hogy csak egyedül látják szívesen, de tudta, Jay mindenkit megsértett a véleményével.

A Thumson-birtokon áthajtva csodálkozva látta, milyen virágzó az ültetvény. A kis folyami kikötőben töméntelen hordó sorakozott, a rabszolgák fürgéknek és erőseknek tűntek. A raktárak frissen voltak festve, a földeket jól karbantartották. Az ezredest is látta, amint egy csapat munkással beszélget, és mutogatva magyaráz nekik valamit. Jay soha nem ment ki a földekre, hogy személyesen adjon utasítást az embereinek.

Mrs. Thumson ötven év fölötti, kövér, kedves asszony volt. A gyerekek már felnőttek, és máshol éltek. Az ezredesné teával kínálta, és a terhessége felől érdeklődött. Lizzie elmondta neki, hogy gyakran van fejfájása, állandóan émelyeg, s megkönnyebbült, hallva, hogy Mrs. Thumsonnak ugyanilyen problémái voltak annak idején. Beszámolt neki arról is, hogy néhányszor enyhén vérzett. Mrs. Thumson erre már a homlokát ráncolta, és azt mondta, nála ilyesmi nem fordult elő. Megnyugtatta azonban, ebben sincs semmi rendkívüli. Csak az a fontos, hogy Lizzie minél többet pihenjen.

Ő azonban nem azért ment, hogy a terhességéről beszélgessen, és örült, amikor teaidőben végre az ezredes is hazament. Ötvenes éveiben járó, magas, ősz hajú, korához képest igen energikus férfi

volt. Kezet fogott az asszonnyal, Lizzie pedig az üdvözlés hűvösségét enyhítendő rámosolygott, és rögtön bókolt is neki.

– Miért sokkal szebb az ön birtoka, mint bárki másé? – kérdezte.

– Kedves öntől, hogy ezt mondja – válaszolta az ezredes. –A legfontosabb talán, hogy mindig itthon vagyok. Bill Delahay állandóan lóversenyekre és kakasviadalokra jár, John Armstead többet iszik, mint dolgozik, a testvére pedig minden délután a Ferry House-ban dobálja a kockát. – Thumson ügyelt rá, hogy Mockjack Hallról említést se tegyen.

– Miért dolgoznak olyan lelkiismeretesen a rabszolgáik? – kérdezősködött tovább Lizzie.

– Attól függ, hogyan eteti őket az ember. – Az ezredes láthatóan élvezte, hogy megoszthatja ismereteit a vonzó fiatalasszonnyal. – Kukoricakásán és lepényen is lehet őket tartani, de sokkal jobban dolgoznak, ha mindennap ad nekik az ember sózott halat, és hetente egyszer húst. Költséges, az igaz, de nem annyira, mint pár évenként új rabszolgákat venni.

– Miért ment tönkre mostanában annyi ültetvény?

– Ahhoz, hogy ezt megértse, értenie kell a dohányhoz. Kizsigereli a földet, s négy-öt év után romlani kezd a minősége. Olyankor új helyre kell vetni, és ahol addig volt, oda búza vagy kukorica kerül.

– Így viszont állandóan újabb földeket kell feltörni.

– Pontosan. Én minden télen erdőt írttatok, és újabb területeket vonok művelés alá.

– Szerencsés, mert van elég földje.

– Önöknek is van elég erdőjük, s ha az a terület kimerül, akkor vehetnek vagy bérelhetnek újabbat. Dohányt csak úgy lehet termeszteni, ha az ember állandóan mozog.

– Mindenki így csinálja?

– Nem. Sokan kölcsönt vesznek fel a kereskedőktől, remélve, hogy a dohány ára emelkedni fog, és az majd megmenti őket. Dick Richards, az önök földjének korábbi tulajdonosa is ezt tette, ezért került a birtok az apósa tulajdonába.

Lizzie nem mondta meg, hogy Jay is kölcsönért utazott el Williamsburgbe.

– A következő tavaszra feltörhetnénk a Stafford Parkot – felelte. Stafford Park a birtoktól külön álló, a folyó mellett tízmérföldnyivel feljebb fekvő földdarab volt. A nagy távolság miatt addig nem sokat törődtek vele. Jay meg is próbálta áruba bocsátani, vagy bérbe adni, de nem volt rá jelentkező.

– Miért nem Pond Copse-szal kezdik? – kérdezte az ezredes. – Az közelebb van a pajtákhoz, és a földje is gazdag. Erről jut eszembe. – Thumson a kandallópárkányon álló órára pillantott. – Ki kell néznem a pajtákhoz, mielőtt besötétedik.

Lizzie felállt.

– Nekem is haza kell mennem, és beszélni az intézőnkkel.

– Ne fárassza túl magát, Mrs. Jamisson! – figyelmeztette Mrs. Thumson. – Gondoljon a kicsire!

– Ígérem, sokat fogok pihenni – felelte mosolyogva Lizzie.

Thumson ezredes megcsókolta a feleségét, és kikísérte Lizzie-t a házból. Segített neki felszállni a homokfutóra, és egészen a pajtákig mellette lovagolt.

– Bocsásson meg a személyeskedő hangért, de azt kell mondanom, ön igen figyelemreméltó ifjú hölgy – szólt, amikor odaértek.

– Köszönöm a bókot – felelte az asszony.

– Remélem, ezentúl gyakrabban fogjuk látni – tette hozzá vidáman csillogó kék szemmel az ezredes. Megfogta az asszony kezét, s miközben a szájához emelte, hogy megcsókolja, a karja mintegy véletlenül hozzáért a melléhez. – Szóljon bármikor, ha a segítségére lehetek.

Úgy tűnik, asszonyként megkaptam az első ajánlatot, gondolta Lizzie, miközben továbbhajtott. Ráadásul hat hónapos terhesen! A vén kecske!

Tudta, felháborodottnak kellene lennie, de ehelyett tetszett neki a dolog.

– Gyorsabban, Jimmy! – szólt rá a lovászfiúra. – Megéheztem, vacsorázni szeretnék.

Másnap reggel szólt egy cselédnek, hívja be hozzá Lennoxot. A Ferry House-ban történtek óta még nem beszélt vele.

A szalonban ült, egy nagy, dúsan faragott karosszékben, amit jó száz évvel korábban hozathattak Angliából. Lennox bő kétórás késéssel, sáros csizmában állított be hozzá. Lizzie tisztában volt vele, a késéssel azt akarja tudomására hozni, hogy nem hajlandó ugrani az első szavára. Azt is biztosra vette, ha kérdőre vonná, könnyen találna mentséget. Ezért inkább úgy tett, mintha időben érkezett volna.

– Megtisztítjuk Pond Copse-t, hogy tavasszal dohányt ültethessünk azon a részen – közölte. – Rögtön kezdjék a munkát.

Lennoxon látszott, ezúttal tényleg meglepődött.

– Miért? – kérdezte.

– A dohánytermesztéshez minden télen új földeket kell megtisztítani. Ez az egyetlen módja, hogy fenn lehessen tartani a magas hozamot. Körülnéztem, és Pond Copse tűnik a legjobb választásnak. Thumson ezredes is egyetért velem.

– Bill Sowerby soha nem csinált ilyet – ellenkezett Lennox.

– Bill Sowerby nem is tudott pénzt keresni.

– Semmi baj a régi földekkel.

– A dohánytermesztés kizsigereli a talajt.

– Az igaz, de mi rendszeresen trágyázunk.

Lizzie elbizonytalanodott, mert Thumson egy szót sem ejtett a trágyázásról.

– Nem tudom…

A pillanatnyi megingásnak rögtön meglett a következménye.

– Jobb az ilyesmit a férfiakra hagyni – közölte vele Lennox.

– Ne prédikáljon! – csattant fel Lizzie. – Beszéljen csak a trágyázásról!

– Éjszaka kihajtjuk a marhákat a dohányföldekre, hogy ott hullassák el a trágyájukat. Ezzel felfrissítjük a talajt a következő ültetési szezonra.

– Semmiképpen se lesz olyan jó, mint az új terület – mondta az asszony, de nem volt biztos a dologban.

– Ugyanaz – tartott ki a véleménye mellett Lennox. – Ha változtatni kíván rajta, beszélnie kell Mr. Jamissonnal.

Nem tehetett mást, meg kellett várnia, hogy Jay hazatérjen. Megbántottan odaszólt hát a férfinak:

– Elmehet.

Az diadalmasan elvigyorodott, és egyetlen szó nélkül kiment a szobából.

A nap hátralévő részében pihenést erőltetett magára, de másnap reggel már ismét az ültetvényt járta.

A pajtákban a száradó dohánykötegeket már levették a rudakról, hogy a leveleket levágják a szárról, és eltávolítsák belőlük a nagyobb ereket. A következő feladat az volt, hogy ismét összekötözzék, és szövetbe csomagolják őket, hadd “verejtékezzenek”.

A munkások egy része az erdőben fát vágott a hordókészítéshez, mások pedig őszi gabonát vetettek Stream Quarterben. Lizzie Macket is ott találta, egy fiatal néger lány mellett dolgozva. A vetést végzők sorokba rendeződve haladtak át a mezőn, és nagy kosarakból szórták ki a magot. Lennox ott járt a nyomukban, egy-egy rúgással vagy ütéssel késztetve gyorsabb munkára a lemaradókat. Vastag nyelű, félméteres, hajlékony vesszőkből készített korbácsot tartott a kezében. Az asszonyt megpillantva szaporábban kezdte használni, mintha csak szándékosan fel akarta volna dühíteni.

Lizzie hátat fordított neki, és elindult visszafelé a házhoz, de még hallótávolságon belül volt, amikor éles sikoly ért el hozzá. Kénytelen volt visszafordulni.

A Mack mellett dolgozó munkás összeesett. Bess volt az, egy tizenöt éves, magas, karcsú lány, akire Lizzie anyja biztosan azt mondta volna, hogy túlnőtte az erejét.

Lizzie a mozdulatlanul fekvő alak felé futott, de Mack közelebb volt hozzá. Lerakta a kosarát. Bess mellé térdelt, s előbb a homlokára tette a tenyerét, majd a pulzusát is kitapogatta.

– Azt hiszem, csak elájult – közölte.

Lennox is odament, és nehéz csizmájával a lány bordái közé rúgott.

Bess összerándult a fájdalomtól, de a szemét nem nyitotta ki.

– Hagyja abba! Ne rugdossa! – kiáltotta felháborodottan Lizzie.

– Lusta nigger szuka! Majd én móresre tanítom! – mondta Lennox, és felemelte korbácsot tartó kezét.

– Ne merészelje! – kiabált magából kikelve Lizzie.

Elkésett, vagy a munkafelügyelő nem is figyelt a közbeszólásra, mert a korbács lecsapott az eszméletlen lány hátára.

Mack talpra ugrott.

– Állj! – kiáltotta ismét az asszony.

Lennox, mintha meg se hallotta volna, újból felemelte a korbácsot, de Mack eléje állt, és testével védte a lányt.

– Az úrnője azt mondta, hagyja abba! – szólt rá a munkavezetőre.

Lennox keze irányt változtatott, s az ostor Mack arcán csattant.

Mack oldalra bukott, kezét a frissen kiserkent vértől pirosló szájához kapta.

Lennox ismét felemelte a korbácsot, de újabb ütésre már nem volt lehetősége.

Lizzie nem is igen tudta, mi történt, mert minden olyan gyorsan játszódott le. Csak azt látta, hogy Lennox a földön fekszik, hangosan nyög, korbácsa pedig Mack kezében van, aki két kézre fogja azt, a térdéhez csapva eltöri, és megvetően Lennox testére dobja.

Lizzie boldog volt, hogy a nagyszájú, durva alak ilyen emlékezetes leckét kapott.

A munkások körbeállták őket, és hosszan, némán bámultak rájuk.

Az asszony szólalt meg először:

– Mindenki folytassa a munkát!

Az emberek elfordultak, és tovább vetették a magot. Lennox feltápászkodott, és bosszúszomjas pillantást vetett Mackre.

– Be tudja hozni Besst a házba? – kérdezte Lizzie a férfit.

– Hát persze. – Mack felnyalábolta a lányt, és elindult vele. Hazaérve bevitte a konyhába, ami hátulról, utólag felhúzott kiegészítőként csatlakozott az épülethez. Mire lerakta egy székre, addigra Bess már vissza is nyerte az öntudatát.

Sarah, a szakácsnő, középkorú néger asszony volt, aki állandóan erősen ízzadt. Lizzie elküldte, hozzon egy pohárral Jay brandyjéből. Az italt lenyelve Bess közölte, hogy fájó bordáit leszámítva már jól van, és fogalma sincs arról, mitől ájult el, Lizzie pedig ráparancsolt, hogy egyen valamit, és pihenjen másnapig.

A konyhából távozva felfigyelt rá, hogy Mack nagyon elcsendesedett, és komor arcot vág.

– Mi történt? – kérdezte tőle.

– Nem lett volna szabad ezt tennem. Teljesen elment az eszem – válaszolta a férfi.

– Hogy mondhat ilyet? – kérdezte felháborodottan Lizzie. – Egyértelműen ráparancsoltam, és ő nem engedelmeskedett.

– Bosszúálló alak. Nem lett volna szabad megsértenem.

– Hogyan tudna elégtételt venni magán?

– Könnyen. Ő a munkavezető.

– Nem fogom megengedni – jelentette ki határozottan Lizzie.

– Nem figyelhet bennünket egész nap.

– A fene egye meg! – csattant fel az asszony.

– Elmenekülnék, ha tudnám, merre menjek. Látta már Virginia térképét?

– Ne szökjön el! – Lizzie erősen elgondolkodva a homlokát ráncolta, aztán eszébe jutott valami. – Tudom, miként oldhatjuk meg a gondot. A házban fog dolgozni.

– Az jó lenne – felelte mosolyogva Mack. – Csak attól félek, ügyetlen inas lesz belőlem.

– Nem, nem szolgaként. Felügyelhetné például a felújítási munkákat. Ki kell festeni és berendezni a gyerekszobákat.

– Komolyan gondolja? – kérdezte gyanakvóan a férfi.

– Természetesen!

– Hát, jó volna minél távolabb kerülni Lennoxtól.

– Már el is került mellőle!

– Nem is sejti, milyen jó ez nekem.

– Nekem is. Nagyobb biztonságban fogom érezni magam, ha a közelemben lesz. Én is félek Lennoxtól – vallotta be Lizzie.

– Van rá oka.

– Új ingre, mellényre, cipőre lesz szüksége. – Az asszony örült, hogy új ruhába öltöztetheti Macket.

– Micsoda luxus! – válaszolta mosolyogva a férfi.

– Akkor ezt megbeszéltük. Rögtön el is kezdheti a munkát.

A házban dolgozó rabszolgák kezdetben fanyalgással fogadták a bál hírét, mert lenézték a mezőn dolgozókat. Különösen Sarah háborgott, hogy főznie kell az “alja népnek, amelyik csak

kukoricalepényhez és kásához szokott”. Lizzie azonban leszerelte fennhéjázásukat. Meggyőzte őket arról, hogy nincs igazuk, s a végén lelkesen csatlakoztak is hozzá.

Szombaton, napnyugtakor a konyhai személyzet már javában készítette az ételeket. Bors Jones, a bendzsós déltájban érkezett meg tökrészegen, de McAsh több gallon teát töltött belé. Miután jót aludt, estére teljesen kijózanodott. Már hangolta is egy tökhéjra kifeszített négy bélhúrból álló hangszerét.

Lizzie izgatottan járta körbe az udvart, ellenőrizendő az előkészületeket. Várta az estét, s bár tudta, hogy közvetlenül nem fog részt venni a vigasságban, de már előre örült, hogy másokat mulatni lát majd.

Mire besötétedett, minden készen állt az ünnepségre. Csapra ütöttek egy almaboros hordót, kövér sonkák sültek a parázson, édesburgonyák százai főttek a kondérokban, és fehér kenyerek várták, hogy felszeljék őket.

Lizzie türelmetlenül járt fel s alá, várva a földekről visszatérő rabszolgákat. Remélte, most is énekelni fognak. Többször hallotta már őket a távolból, amint szomorú, panaszos énekeket zengtek, vagy éppen ritmikus, gyors munkadalokkal biztatták egymást. De valahányszor közeledni látták valamelyik urukat, mindig gyorsan elhallgattak.

Mikor felkelt a hold, az idősebb asszonyok a csípőjükre kötözött csecsemőkkel, nyomukban a már járni tudó apróságokkal előjöttek a szállásról. Nem tudták, hol lehetnek a többiek.

Múlt az idő, de senki sem jelentkezett. Mikor már vagy egy óra is eltelt a sötétedéstől számítva, Lizzie sejteni kezdte, valami nem úgy történt, ahogy ő elképzelte. Dühösen magához hívta McAsht, és szólt neki, hogy haladéktalanul kerítse elő Lennoxot.

Csaknem egy óra telt bele, de McAsh teljesítette az utasítást, és magával vitte az első esti italán már szemmel láthatóan túljutott Lennoxot. Mire odaértek, Lizzie szinte magánkívül volt.

– Hol vannak a munkások?! – kérdezte dühösen. – Itt kellene lennie mindnek!

– Igen, tudom – válaszolta lassan, határozottan Lennox. – Ma azonban nem lehetett.

Arcátlansága jelezte, hogy kikezdhetetlen ürügyet talált Lizzie tervének meghiúsítására.

– Ma nem lehetett?! – kérdezte felháborodottan az asszony.

– Hordóhoz való fát döntöttek Stafford Parkban. – Stafford Park a folyó mentén, a háztól legalább tíz mérföld távolságban terült el – Többnapi munkát kell elvégezniük, ezért tábort vertünk. A munkások Kobéval együtt ott maradnak, míg nem végeztünk.

Lennox nyilván azért intézte így a dolgot, hogy az ő szándékát keresztülhúzza. Dühében Lizzie a legszívesebben üvöltött volna, de míg Jay haza nem tért, nem tehetett semmit.

A munkafelügyelő a körben felállított asztalokon halmozódó ételre pillantott. – Valóban kár – mondta alig titkolt káröršmmel. Piszkos kezével belenyúlt az egyik tálba s letépett magának egy darab sonkát.

Lizzie felragadott egy villát, éles hegyét a férfi kézfejébe vágta, és rákiáltott:

– Rakja le!

Lennox felüvöltött fájdalmában, és kiejtette kezéből a húst, Lizzie visszahúzta a villát.

– Őrült némber! – üvöltötte dühödten a férfi.

– Takarodjon innen, és ne kerüljön a szemem elé, míg haza nem jön a férjem! – parancsolt rá felindultan Lizzie.

Lennox pár másodpercig úgy nézett rá, mintha neki akarna rontani, de meggondolta magát, s megsebzett kezét a hóna alá szorítva elkotródott.

Lizzie érezte a szemébe toluló könnyeket, s mivel nem akarta, hogy a szolgák sírni lássák, megfordult, és beszaladt a házba. A szalonba érve kirobbant belőle a sírás. Megalázottnak és magányosnak érezte magát.

Pár perccel később ajtónyitást hallott, majd Mack hangját:

– Sajnálom.

Az együttérzés hatására az asszony még erősebben kezdett zokogni, és hamarosan azt érezte, amint erős karok kulcsolódnak köré. Kellemes, megnyugtató volt a férfi közelsége. Lizzie az erős vállra hajtotta a fejét, s megállíthatatlanul sírt tovább. Mack a haját simogatta, lecsókolta arcáról a könnyeket, mire a sírás lassan

alábbhagyott, a fájdalom sajgássá enyhült. Az asszony azt kívánta, bárcsak úgy maradnának hosszan, akár reggelig.

Teltek a percek, s Lizzie végül rájött, mit is tett.

Riadtan elhúzódott Macktol. Férjes asszony volt, hat hónapos terhes, és hagyta, hogy egy szolga csókolgassa!

– Mi nem jut eszembe?! – mondta zavartan.

– Nem is gondol semmire – hangzott a válasz.

– De most már igen. Menjen el!

Mack szomorúan megfordult, és kiment a szobából.

29

Egy nappal ezután Mack hírt hallott Cora felöl. Vasárnap volt, és az új ruháját felöltve bement Fredericksburgbe. Úgy érezte, muszáj valamivel elterelnie a gondolatait Lizzie Jamissonról, az asszony erős szálú, fekete hajáról, lágy arcbőréről, sós könnyeiről. Bors Jones, aki a rabszolgák szállásán töltötte az éjszakát, bendzsóját a hóna alá csapva szintén vele tartott.

Bors sovány, körülbelül ötvenéves, energikus férfi volt. Folyékony angolsága jelezte, hogy már hosszú évek óta él Amerikában. Mack meg is kérdezte tőle:

– Hogy lettél szabad?

– Annak születtem – felelte a néger. – Az anyám fehér volt, bár ez nem nagyon látszik rajtam. Apám szökött rabszolga. Elkapták, mielőtt megszülettem, és nem is láttam soha.

Mack, valahányszor alkalma nyílt rá, élénken érdeklődött a szökevények után.

– Igaz, hogy minden szökevényt elfognak?

– Á, dehogy! – válaszolta nevetve Bors. – A legtöbbet igen, de hát a legtöbbjük ostoba, azért tudják elkapni őket.

– És ha valaki nem az?..

– Akkor sem könnyű – felelte vállvonogatva a néger. – Mihelyt megszökik valaki, a gazdája hirdetést ad fel az újságban, s megírja benne, miként néz ki az illető, és milyen ruhát visel.

Mack tisztában volt vele, hogy a ruha igen drága, ezért a szökevények nem tudnak egykönnyen öltözéket váltani.

– Vigyázni kell, nehogy idegenek szeme elé kerüljön az ember – mondta.

– Enni akkor is muszáj, ahhoz pedig dolgozni kell.

– Jól kitervelték az ültetvényesek!

– Csodálkozol? Minden ültetvényen rabszolgák, elítélt rabok meg fizetés nélküli cselédek dolgoznak. Ha nem találták volna ki, hogyan fogják el a szökevényeket, az összes ültetvényes már régen éhen halt volna.

Mack hosszan elgondolkodott azon, amit hallott.

– Az előbb azt mondtad, ha valaki a gyarmatokon marad, akkor biztosan elkapják – szólalt meg végül. – Hogy értetted ezt?

– Tőlünk nyugatra hegyek vannak, és a hegyeken túl ismeretlen erdőségek – válaszolta Bors. – Oda nem járnak az újságok, és ültetvények sincsenek arra. Nincs seriff, nincsenek bírók.

– Milyen nagy az a terület?

– Nem tudom. Egyesek szerint sok száz mérföldet kell menni, míg ismét a tengerhez ér az ember, de én még senkivel sem találkoztam, aki eljutott volna odáig.

Mack több embertől is hallott már az ismeretlen, fel nem derített vidékről, de Bors volt az első, akiben érzése szerint megbízhatott. Mások fantasztikus, kitalált történetekkel helyettesítették be a valóságot, ő meg legalább elismerte, hogy nem tud mindent. Ezért aztán Mack erőt vett az izgalmán, és folytatta a beszélgetést.

– A hegyeken túl biztosan el tud tűnni egy ember, és soha nem találják meg.

– Igaz. Persze ott vannak az indiánok, akik megskalpolhatják. Vagy éhen halnak.

– Honnan tudod?

– Találkoztam pionírokkal, akik ott jártak. Évekig robotoltak, hogy feltörjék a földet, aztán feladták, és a legtöbben visszajöttek.

– Valakiknek azért csak sikerült.

– Biztosan, különben nem létezne Amerika – válaszolta Bors.

– Azt mondod, tőlünk nyugatra? – kérdezte elgondolkozva Mack. – Milyen messzire lehetnek azok a hegyek?

– Állítólag úgy százmérföldnyire.
– Olyan közel?!
– Messzebb van az, mint gondolnád.

Útközben Thumson ezredes egyik rabszolgájával találkoztak, aki bevitte őket kocsival a városba. Ha egymásba botlottak, mindig kisegítették egymást a rabszolgák és a rabként dolgozó elítéltek.

A városban nagy volt a forgalom, lévén vasárnap, amikor a környező ültetvények munkásai Fredericksburgbe özönlöttek templomba menni, leinni magukat, vagy éppen mindkettőt megtenni. Az elítéltek között akadtak olyanok is, akik lenézték a rabszolgákat, de Mack soha nem érezte felsőbbrendűnek magát velük szemben, s ezért sok barátja, ismerőse volt közöttük. Minden sarkon üdvözölte valaki.

Fehérke Jones kocsmájába mentek. Fehérke, lévén fehér és néger szülők gyereke, a színéről kapta a csúfnevét. A feketéknek is árult szeszt, bár ezt tiltotta a törvény. Egyformán jól beszélte a rabszolgák többsége által használt pidzsint és az Amerikában születettek virginiai dialektusát. Kocsmája egy alacsony mennyezeti, füstös terem volt, tele kockázó és italt vedelő nincstelenekkel. Macknek nem volt pénze, de Bors Jones a Lizzie-től kapott pénzből meghívta egy kupa sörre.

Mack élvezte az italt, amiben ritkán volt része. Iszogattak, közben Bors odaszólt a kocsmárosnak:

– Hé, Fehérke, találkoztál már valakivel, aki átkelt a hegyeken?

– Hát persze – felelte Fehérke. – Volt itt egyszer egy vadász, ő mesélte, hogy arrafelé találhatók a legjobb vadászterületek. Úgy vettem ki a szavaiból, van egy csapat, amelyik minden évben elmegy oda, és bőrökkel megpakolva jön vissza.

– Elmondta, milyen úton mennek? – kérdezett közbe Mack.

– Mintha mesélt volna egy átkelőről, amit úgy hívnak: Cumberland-hasadék.

– Cumberland-hasadék – ismételte meg Mack.

– Mondd csak, nem te érdeklődtél egy Cora nevű fehér lány után? – kérdezte tőle a kocsmáros.

Mack szíve nagyot dobbant.

– De igen… Hallottál róla?

– Láttam is, és már értem, miért vagy oda annyira érte – felelte a kocsmáros, az elismerés jeleként megforgatva a szemét.

– Csinos a lány, Mack? – kezdte az évődést a bendzsós.

– Nálad biztosan csinosabb, Bors. Mondd már, Fehérke, hol láttad?

– A folyóparton. Zöld kabát volt rajta, kosarat vitt és a kompra várt. A túlsó partra ment, Falmouthba.

Mack elmosolyodott. Cora kabátot viselt, nem a gázlónál kelt át a folyón, hanem kompon Ez azt mutatta, hogy a lánynak sikerült ismét megvetnie a lábát. Biztosan valami rendes ember vásárolta meg.

– Honnan tudod, hogy ő volt az? – kérdezte a kocsmárosról.

– A komp gazdája a nevén szólította.

– Biztosan a falmouthi oldalon lakik, azért nem hallottam róla, amikor először érdeklődtem utána Fredericksburgben.

– Most már tudod, hol keresd.

Mack lehajtotta maradék sörét, és felállt.

– Megyek is. Jó barát vagy, Fehérke. Köszönöm a sört, Bors.

– Sok szerencsét!

Mack kiment a városból. Fredericksburg épp a Rapahannock zúgói alatt épült, azon a helyen, ameddig a folyó hajózható volt. Az óceánon közlekedő vitorlások is fel tudtak menni odáig, de nem egészen egy mérfölddel feljebb a folyó medre sziklássá vált, és az alacsony vízben csak lapos fenekű csónakokkal lehetett közlekedni. Mack addig a pontig ment, ahol a víz már elég sekély volt ahhoz, hogy különösebb nehézség nélkül át lehessen kelni rajta.

Teli volt izgatott kérdésekkel. Ki vásárolta meg Corát? Hogyan él? Mi lett Peggel? Ha megtalálná őket, és ezzel beváltaná az ígéretét, akkor hozzákezdhetne komolyan megtervezni a szökést. Három hónapig elnyomta magában a szabadságvágyat, de Bors elbeszélése a hegyeken túli felderítetlen vidékről újult erővel hozta vissza a sóvárgást. Szeretett volna minél előbb elszökni. Sokszor elképzelte magában, hogyan indul el éjszaka nyugati irányba, s válik szabad emberré, akinek soha többé nem parancsol semmilyen, a kezében korbácsot lóbáló munkafelügyelő.

Alig várta már, hogy találkozzon Corával. Vasárnap volt, így valószínűnek tűnt, hogy a lány nem dolgozik, és el tud menni vele valami nyugodt, csöndes helyre. Elképzelte, hogyan fogja újból csókolni. Erre enyhe bűntudat kerítette hatalmába. Reggel arra ébredt, hogy Lizzie Jamissont szerette volna csókolni, és most ugyanerre gondolt Corával kapcsolatban. Persze tudta, ostobaság bűntudatot éreznie Lizzie miatt. Ő más ember felesége, és számára örökre elérhetetlen. Izgalmába ennek ellenére is némi kényelmetlen érzés vegyült.

Falmouth ugyanolyan volt kicsiben, mint Fredericksburg. Ugyanolyan mólói, raktárai, kocsmái és fából épült házai voltak. Pár óra alatt Mack mindet végigjárhatta volna, de valószínűbbnek tartotta, hogy Cora a városon kívül lakik.

Betért hát az útjába kerülő első kocsmába, és azt mondta a tulajdonosnak:

– Egy Cora Higgins nevű fiatal nőt keresek.

– Corát? A következő sarkon lakik, a fehér házban. Meg fogja ismerni, mert mindig három macska alszik a verandáján.

Úgy tűnt, Macknek erre a napra társául szegődött a szerencse.

– Köszönöm – felelte, s már indult is.

A kocsmáros órát vett elő a mellényzsebéből, és megnézte.

– Azt hiszem, most nem találja otthon. Valószínűleg a templomban lesz – figyelmeztette Macket.

– Láttam, hol a templom. Egyenesen odamegyek.

Cora soha nem volt igazán templomba járó, de talán a gazdája megköveteli tőle, gondolta Mack, és kiment a kocsmából. Átkelt az út másik oldalára, és ment két sarkot, míg el nem ért egy kis, fából épült templomhoz.

Az istentisztelet már véget ért, az ünneplőbe öltözött hívők jobbra-balra köszöngetve vagy éppen vidám beszélgetésbe merülten kifelé áramlottak.

Mack rögtön észrevette köztük Corát, s meglátva szélesen elmosolyodott. A lány szemmel láthatóan szerencsés volt. A mocskos, lesoványodott nő helyett, akitől a *Rosebud* fedélzetén elbúcsúzott, most egy egészen más személy állt előtte.

Cora ismét régi önmaga volt: tiszta, bársonyos bőr, csillogó haj, igézően domborodó formák. Az öltözéke is tisztességes volt: sötétbarna köpenyt, gyapjúszoknyát, jó bőrből készült cipőt viselt. Míg figyelte, Mack örült, hogy a Lizzie-től kapott új ing és mellény van rajta.

Cora egy botra támaszkodó, idősebb hölggyel társalgott meghitten, de rögtön félbehagyta a beszélgetést, mihelyt észrevette a férfit.

– Mack! – kiáltott fel örömmel. – Ez valóságos csoda!

Mack kitárta a karját, hogy magához ölelje, de a lány csak kezet nyújtott. Nyilván nem akart jelenetet rendezni közvetlenül a templom előtt. Mack a tenyerébe fogta mindkét kezét.

– Ragyogóan nézel ki! – mondta neki. Corának az illata is nagyon kellemes volt. Nem azt az olcsó, enyhén csípős kölnit használta, amit Londonban, hanem egy könnyebb, sokkal nőiesebb, virágillatút.

– Mi történt veled? – kérdezte, és visszahúzta a kezét. – Ki vett meg?

– A Jamisson-ültetvényen vagyok. Lennox a munkavezető.

– Ő vágott az arcodba?

Mack megtapogatta a Lennox korbácsától származó, még mindig sajgó sebet. – Igen, de elvettem tőle az ostort, és kettétörtem.

– A régi Mack – állapította meg mosolyogva a lány – Mindig belekeveredsz valamibe.

– Hát igen. Hallottál valamit Pegről?

– A lélekhajcsárok vitték el. Bates és Makepiece.

A válasz elszomorította Macket.

– A fenébe! Nehéz lesz megtalálni.

– Mindig érdeklődöm utána, de még nem hallottam semmit.

– Téged ki vett meg? Annak alapján, ahogy kinézel, rendes ember lehet.

Míg beszélt, egy ötvenes éveiben járó köpcös, elegánsan öltözött férfi csatlakozott hozzájuk.

– Itt van ni! Alexander Rowley, dohánykereskedő – válaszolta Cora.

– Biztosan jól bánik veled – motyogta halkan Mack.

Rowley kezet fogott az idős nővel, mondott neki valamit, majd hozzájuk fordult.

– Malachi McAsh, egy régi barátom Londonból – kezdte a bemutatást Cora. – Mack, ez Mr. Rowley… a férjem.

Mack annyira meglepődött, hogy csak állt szótlanul. Rowley magabiztos, tulajdonosi mozdulattal átölelte Cora vállát, és kezet nyújtott.

– Örülök, hogy megismerhettem, McAsh – mondta, és egyetlen további szó nélkül elvezette Corát.

Miért is ne, gondolta Mack, a Jamisson-ültetvényre visszafelé menet. Cora nem tudhatta, találkoznak-e még valaha az életben. Rowley megvásárolta, és ő magába bolondította a férfit. Még egy olyan kis gyarmati városban is, mint Falmouth, nagy botrány lehetett, hogy egy kereskedő elítélt nőt vett feleségül. De a szexuális vonzerő nyilván erősebbnek bizonyult, mint a társadalmi szabályok. Mack könnyen el tudta képzelni, hogyan csavarta el a lány Rowley fejét. Az embereket, köztük a botra támaszkodó idős hölgyet biztosan nehéz volt rávenni, hogy tiszteletre méltó férjes asszonynak fogadják el, de Cora soha nem adta fel egykönnyen. Ezúttal is sikerrel járt. Sok szerencsét neki! Minden bizonnyal gyereket is szül Rowleynak.

Könnyen talált ugyan számára mentséget, de ezzel együtt csalódott volt. Nehéz, kilátástalannak tűnő helyzetében a lány megígértette vele, hogy megkeresi, de rögtön elfeledkezett róla, mihelyt jobbra fordult a sora.

Két szeretője volt addig: Annie és Cora, de mindkettő máshoz ment férjhez. Cora esténként egy nála kétszer idősebb, kövér dohánykereskedővel bújt ágyba, Annie pedig Jimmy Lee gyerekét hordozta a hasában. Neki vajon lesz-e valaha normális családja, asszonnyal, gyerekekkel?

Hogy borongós gondolatain úrrá legyen, megrázta magát. Felesége és gyerekei is lehettek volna már, ha valóban akarja. De ő többet szeretett volna ennél. Szabad akart lenni.

30

Jay nagy reményekkel ment Williamsburgbe.

Szomszédai nézeteit megismerve komolyan csalódott. Mind liberális whigek voltak, egyetlen konzervatív tory sem akadt közöttük. De biztos volt benne, a gyarmati fővárosban a királyhoz lojális embereket talál majd, olyanokat, akik értékes szövetségesként üdvözlik, és segítik abban, hogy fényes politikai pályát fusson be.

Williamsburg kicsi, de szép város volt. Fő útvonala, a Gloucester hercegéről elnevezett utca egy mérföld hosszú és harminc méter széles lehetett. Egyik végén a törvényhozás épülete, a Capitol emelkedett, a másikon pedig az uralkodó pár nevét viselő főiskola, a College of William and Mary. Ez két masszív téglaépületből állt, melyeknek már a látványa is elegendő volt ahhoz, hogy a monarchia hatalmának biztató érzését ébressze Jayben. Az utcában színház és néhány kis műhely is állt, amelyeknek a gazdái ezüst gyertyatartókat és szép mahagóni ebédlőasztalokat készítettek.

A gyarmat kormányzó elitjét alkotó gazdag ültetvényesek a birtokaikon laktak ugyan, de mindannyian a városba sereglettek, valahányszor a közgyűlés ülésezett. Ezért Williamsburg tele volt kiadó szobákat kínáló fogadókkal. Jay a Raleigh Tavernben, egy alacsony, fehérre festett, fából épült fogadóban szállt meg, amelyiknek a tetőtérben voltak a szobái.

Névjegyét rögtön érkezésekor leadta ugyan a palotában, de három napot kellett várnia, míg az új kormányzó, De Botetourt báró színe elé kerülhetett. A meghívás akkor sem személyes audienciára szólt, mint eredetileg számított rá, hanem egy népesebb, ötven vendég számára rendezett fogadásra. A kormányzó nyilván nem értesült még róla, Jay milyen fontos szövetségese az ellenséges környezetben.

A palota a Duke of Gloucester Street közepéről északra kiinduló, hosszú út végén volt. Angol stílusban épült, téglából, magas kéményekkel és tetőtéri ablakokkal, mint egy vidéki udvarház. Az impozáns bejárati csarnok falait gondosan elrendezett kardok,

pisztolyok és puskák díszítették, mintegy hangsúlyozandó a király katonai hatalmát.

Botetourt sajnos épp az ellenkezője volt annak, amire Jay számított. Virginiának keménykezű, határozott kormányzóra lett volna szüksége, aki képes rá, hogy félelmet ébresszen a lázadásra hajlamos ültetvényesekben. Ezzel szemben a báró kövérkés, barátságos ember volt, aki inkább tűnt vásárlóit kóstolóra hívó gazdag borkereskedőnek, mint zord és szigorú katonaembernek.

Jay figyelte, miként üdvözli a vendégeit a bálteremben. Arra gondolt, a bárónak biztosan fogalma sincs arról, miféle felforgató gondolatok rejlenek az ültetvényesek fejében.

Bill Delahay is ott volt. Kezet rázott Jayjel.

– Mi a véleménye az új kormányzónkról? – kérdezte tőle.

– Nem tudja, mire vállalkozott – felelte Jay.

– Talán sokkal agyafúrtabb, mint amilyennek látszik.

– Remélem.

– Holnap este nagy kártyacsata lesz, Jamisson. Magammal vigyem?

Mióta Londont elhagyta, Jay még egyszer sem kártyázott, és már nagyon hiányzott neki.

– Hát persze! – válaszolta örömmel.

A bálterem mögötti ebédlőben bort és süteményt szolgáltak fel a vendégeknek. Delahay több embernek is bemutatta Jayt.

– Jamisson? Az edinburghi Jamissonok közül? – kérdezte nem túl barátságosnak tűnő hangon egy ötven év körüli vaskos, tehetősnek látszó férfi.

Jay számára ismerősnek tűnt az arca, bár nem tudta volna megmondani, találkoztak-e már valaha is az életben.

– A családunk székhelye Jamisson Castle, Fife-ban – felelte.

– Az a kastély, ami valamikor William McClyde-é volt?

– Igen. – Jay végre rájött, a férfi Robertre emlékezteti. Ugyanolyan csillogó tekintete és határozott vonalú szája volt, mint neki. – Ne haragudjon, de nem hallottam tisztán a nevét…

– Hamish Drome vagyok. Az a kastély az enyém kellene legyen.

Jay meglepődött. Robert anyjának, Olive-nak is Drome volt a családi neve.

– Ezek szerint ön a régen elveszett rokon, aki Virginiába költözött!

– Maga pedig biztosan George és Olive fia.

– Nem, az a féltestvérem, Robert. Olive meghalt, s az apám újból megnősült. Én a kisebbik fia vagyok.

– Értem. Ezek szerint Robert ugyanúgy kilökte magát a fészekből, ahogy az anyja engem.

Drome megjegyzése sértő volt, de Jay nem törődött vele, mert érdekelte, hová akar kilyukadni a férfi. A részeg Peter McKaynek az esküvőjükön mondott szavai is eszébe jutottak.

– Hallottam, Olive állítólag meghamisította a végrendeletet.

– Igen. És William bácsit is ő ölte meg.

– Tessék?!

– Egész biztosan ő tette – válaszolta Drome. – William nem volt beteg. Isten tudja, meddig elélhetett volna még, de hat héttel azután, hogy Olive megjelent, új végrendeletet készített, és nem sokkal később meghalt. Gonosz asszony volt a húgom…

– Ah! – Jay furcsa elégedettséget érzett. A szentnek tartott Olive, akinek arcképe Jamisson Castle nagytermében a fő helyen függött, közönséges gyilkos volt, akit fel kellett volna akasztani. Jayt mindig zavarta az a mélységes tisztelet, amellyel róla beszéltek, és most örömmel hallotta, hogy valójában gonosz boszorkány volt.

– Ön kapott valamit? – kérdezte Drome-tól.

– Egyetlen hektárt sem Hatvan pár shetlandi gyapjúból kötött harisnyával érkeztem ide, és most a legnagyobb rövidárukereskedő vagyok Virginiában. Haza azonban soha nem akarok menni. Olive valahogy még ezt is elveszi tőlem.

– Hogyan tehetné?

– Nem tudom. Csak babonás vagyok. De úgy hallom, a fia ugyanolyan, mint ő volt.

– Nekem mindig úgy tűnt, apámra hasonlít. Végtelenül kapzsi, bárkit képes kiforgatni a pénzéből.

– Én a maga helyében nem adnám meg neki a címemet – jelentette ki Drome.

– Ő fogja örökölni apánk összes üzletét. Nem hiszem, hogy pont az én kis ültetvényem hiányozna neki.

– Ne legyen ebben olyan biztos! – felelte Drome, de Jay úgy vélte, erősen eltúlozza a helyzetet.

Csak a fogadás végén, mikor a vendégek már távozni kezdtek a kertre nyíló kijáraton át, jutott el végre Botetourt-hoz. Bizalmasan megfogta a kormányzó karját, és halkan azt mondta neki:

– Szeretném, ha tudná, én maradéktalanul hűséges vagyok önhöz és a koronához.

– Remek, remek – válaszolta hangosan Botetourt. – Nagyon örülök.

– Csak nemrég érkeztem, és felháborított a gyarmat vezető emberei többségének a véleménye. Ha véget kíván vetni az árulásnak, és le akarja törni az uralkodó ellen lázadó ellenzéket, én szívvel-lélekkel ön mellett állok.

Botetourt keményen ránézett. Látszott rajta, most végre komolyan veszi. Jay is rájött, hogy a szelíd, barátságos külső mögött egy ravasz, tapasztalt politikus rejtőzik.

– Nagyon kedves. De bízzunk benne, hogy ilyesmire nem lesz szükség. Sokkal többre tartom a tárgyalást és a meggyőzést. Azoknak tovább tart a hatásuk – mondta a báró, és odaköszönt egy távozó házaspárnak.

Tárgyalás és meggyőzés, gondolta Jay, miközben kiment a kertbe. Botetourt viperaverembe esett, és még tárgyalni akar!

– Kíváncsi vagyok, mennyi időbe telik, míg rájön, milyen itt a helyzet – szólt oda Delahaynek.

– Azt hiszem, máris tudja – válaszolta az. – Egyszerűen csak nem akarja harapás előtt kimutatni a foga fehérét.

Delahay meglátásának helyességét igazolandó, a bűbájos modorú kormányzó másnap feloszlatta a gyarmati közgyűlést.

Matthew Murchman egy zöldre festett faházban lakott a Duke of Gloucester Streeten lévő könyvesbolt mellett, s az utcáról nyíló helyiségben, vastag jogi könyvek és iratok halmai között ülve végezte ügyvédi munkáját. Alacsony, mókus fürgeségű kis ember volt, aki a szobában szinte megállás nélkül cikázva kapkodta elő és rakta el újból az aktákat.

Jay aláírta az ültetvény jelzálogba adásáról szóló papírokat, és nem kis csalódással vette tudomásul, hogy mindössze négyszáz font kölcsönt kapott.

– Szerencsém volt, hogy ennyit is tudtam szerezni – bizonygatta Murchman. – Most, mikor a dohány ára ilyen mélyre zuhant, nem hiszem, hogy négyszáz fontért el lehetne adni a birtokot.

– Kitől van a kölcsön? – érdeklődött Jay.

– Egy szindikátustól, Jamisson kapitány. Manapság így mennek ezek a dolgok. Vannak adósságai, amelyeknek rendezését rám óhajtja bízni?

Jay egy köteg papírt vitt magával, számlákat mindazokról az adósságokról, amelyeket csaknem három hónap alatt, Virginiába érkezése óta felhalmozott. Odaadta a paksamétát Murchmannek. aki átnézte az iratokat, és azt mondta:

– Ez körülbelül száz font. Mielőtt elhagyná a várost, mindegyik kifizetéséről átadom az igazolást. Kérem, tudassa velem azt is, ha esetleg vásárol valamit, míg itt tartózkodik.

– Valószínűleg sort kerítek rá – válaszolta Jay. – Egy bizonyos Mr. Smythe el akarja adni a kocsiját, két szép szürkével együtt. Két-három rabszolgára is szükségem lenne.

– Tudatom az eladókkal, hogy megfelelő fedezete van a vásárláshoz.

Jaynek egy cseppet sem tetszett, hogy ekkora kölcsönt felvéve az ügyvéd kezében kénytelen hagyni a pénzt.

– Adjon száz fontot aranyban – mondta. – A Raleigh-ben ma este kártyaparti lesz.

– Természetesen, Jamisson kapitány. Hiszen az ön pénze!

Nem sok maradt a négyszáz fontból, mire Jay, új szerzeményeivel, hazatért az ültetvényre. Veszített a kártyán, vett négy rabszolgalányt, és nem tudta leszorítani az árat, amit Mr. Smythe a kocsiért és a két lóért kért.

Az adósságait azonban visszafizette, s úgy tervezte, továbbra is hitelre fog vásárolni a helyi kereskedőktől. Karácsony után nem sokkal pedig eladja az első dohánytermését, és a bevételből visszafizeti az összes adósságot.

Tartott tőle, mit szól majd Lizzie az új kocsihoz, de legnagyobb megkönnyebbülésére az asszony szinte szót sem ejtett róla. Látszott rajta, valami egész más köti le a figyelmét, és alig várja már, hogy elmondhassa neki.

Mint mindig, a felindultság ezúttal is csak szebbé tette: sötét szeme lángolt, selymes bőre kipirult. Jay ennek ellenére sem érezte már iránta azt a vágyat, amit korábban. Miután terhes lett, nem közeledett hozzá, mert tartott tőle, hogy a szeretkezés ártani fog a gyermeknek. Az igazi ok mégsem ez volt, hanem az, hogy zavaróan hatott rá Lizzie anyasága.

Alig csókolták meg egymást, Lizzie rögtön belevágott:

– Bill Sowerby elment.

– Tényleg? – kérdezte Jay meglepődve azon, hogy a munkavezető fizetség nélkül távozott. – Szerencsére itt van Lennox, aki tudja helyettesíteni.

– Szerintem ő üldözte el. Kártyáztak, és Sowerby sok pénzt veszített.

Jay ezt hihetőnek találta.

– Lennox ügyes kártyás – mondta.

– Ő akar az intéző lenni…

A veranda előtt beszélgettek, s alighogy ezt Lizzie kimondta, a ház sarka mögül előbukkant Lennox. Szokásos modortalanságával még csak nem is köszöntötte Jayt hazatérése alkalmából, hanem rögtön a tárgyra tért:

– Több hordó sózott tőkehalat hoztak.

– Én rendeltem – válaszolta Lizzie. – A munkásoknak lesz.

Jay nagyon meglepődött.

– Miért akarod hallal etetni őket? – kérdezte.

– Thumson ezredes szerint úgy jobban dolgoznak. Mindennap sózott halat ad az embereinek, és hetente egyszer húst.

– Thumson ezredes gazdagabb nálam. Küldje vissza a szállítmányt, Lennox! – adta ki az utasítást Jamisson.

– Ezen a télen keményebben kell dolgozniuk, Jay! – tiltakozott Lizzie. – Ki kell irtanunk Pond Copse-ban az erdőt, hogy tavasszal dohányt ültethessünk oda.

– Semmi szükség rá – szólt közbe sietve Lennox. – Ha megfelelően trágyázzuk őket, sok erő marad még a mostani földekben is.

– Nem trágyázhatja őket örökké! – replikázott Lizzie. – Thumson ezredes minden évben újabb területeket töret fel.

Jay rájött, egy korábban megkezdett vita folytatásába csöppent.

– Nincs elég munkásunk – mondta Lennox. – A *Rosebud*ról kapottakkal is épp csak meg tudjuk művelni a földeket. Thumson ezredesnek több rabszolgája van.

– Azért, mert jobb módszereket alkalmaz, és több pénzt keres – vágta ki diadalmasan Lizzie.

– Mit értenek ehhez az asszonyok?! – vicsorgott Lennox, de Lizzie azonnal lecsapott rá.

– Legyen szíves, hagyjon bennünket magunkra, Mr. Lennox! Azonnal!

Lennox rettenetesen dühös volt ugyan, de engedelmeskedett.

– Meg kell szabadulnod tőle, Jay – jelentette ki az asszony.

– Nem értem, miért…

– Nem csak arról van szó, hogy brutális. Semmihez sem ért azon kívül, hogy másokat ijesztget. Nem ismeri a földet, és fogalma sincs a dohányról. Ami a legrosszabb, tanulni sem hajlandó.

– Azt tudja, hogyan kell keményen dolgoztatni másokat.

– Semmi értelme hajtani az embereket, ha nem jó, amit csinálnak – vitatkozott tovább Lizzie.

– Úgy látom, te már szakértője vagy a dohánytermesztésnek.

– Nagybirtokon nőttem fel, Jay, és láttam, hogyan megy tönkre a gazdaság. Nem azért fordultak rosszra a dolgok, mert a parasztok lusták voltak, hanem mert apám meghalt, anyám pedig nem volt képes megbirkózni az irányítással. Most pedig azt látom, te is sorra elköveted a korábbról ismerős hibákat. Túl hosszú ideig vagy távol, a durvaságot összekevered a fegyelemmel, és hagyod, hogy más hozza meg helyetted a fontos, hosszú távra szóló döntéseket. Ha akkor is így viselkedsz, biztosan nem tudtad volna elvezetni az ezrededet!

– Mit értesz te ahhoz, hogyan kell irányítani egy ezredet?!

– És te mit értesz egy ültetvény vezetéséhez?! – vágott vissza neki Lizzie.

Jay már nagyon dühös volt, de megpróbált uralkodni magán.

– Mit akarsz hát, mit csináljak?

– Bocsásd el Lennoxot!

– Ki végzi el akkor a munkáját?

– Ketten meg tudjuk csinálni.

– Nem akarok farmer lenni!

– Akkor engedd nekem intézni a gazdaság ügyeit!

– Gondoltam – bólintott Jay.

– Hogy érted ezt?

– Az egészet csak azért vetetted fel, hogy a kezedbe kaparinthasd az irányítást, ugye?

Egy pillanatra úgy tűnt, Lizzie robbanni fog, de ehelyett meglepően halkan válaszolt:

– Valóban ez a véleményed?

– Hogy őszinte legyek, igen.

– Próbállak megmenteni. A vesztedbe rohansz, én küzdök ellene, és te úgy gondolod, hogy mást sem akarok, csak parancsolgatni az embereknek. Ha tényleg ez a véleményed rólam, akkor mi az ördögnek vettél feleségül?

Jay nem szerette, ha az asszony durva szavakat használt, ezt túl férfiasnak tartotta.

– Abban az időben csinos voltál felelte.

Lizzie tekintete villámokat szórt, de nem válaszolt. Szó nélkül megfordult, és bement a házba.

Jay megkönnyebbülten felsóhajtott. Nem túl gyakran fordult elő, hogy a vitájukban ő kerekedett felül.

Várt egy kicsit, aztán ő is bement. Meglepődve látta, amint McAsh mellényben és benti cipőben éppen új üvegtáblát illeszt a hall egyik ablakkeretébe. Mi az ördögöt keres ez az alak a házában?!

– Lizzie! – kiáltotta Jay, s az asszony keresésére indult. A szalonban találta meg. – Lizzie! McAsht láttam az előbb a hallban!

– Én bíztam meg a karbantartással. Kifestette a gyerekszobákat.

– Nem akarom, hogy az az ember itt legyen.

Az asszony reakciója nagyon meglepte Jayt.

– Akkor is kénytelen leszel elviselni! – felelte Lizzie határozott hangon.

– De…

– Nem vagyok hajlandó egyedül maradni, amíg Lennox a birtokon van. A világ semmi kincséért sem, érted?!

– Rendben…

– Ha McAsh elmegy, megyek vele én is! – vágta oda az asszony, és kiszaladt a szobából.

– Hát jó! – kiáltotta utána dühösen Jay, és teljes erőből becsapta az ajtót. Nem volt hajlandó tovább veszekedni egy átkozott fegyenc miatt. Ha Lizzie ragaszkodik hozzá, hát legyen.

Az egyik fal melletti kisszekrényen felbontatlan, neki címzett levelet talált, amin közelebbről megnézve rögtön felismerte anyja kézírását. Leült az ablakhoz, és felnyitotta.

London
1768. szeptember 15.

Kedves fiam!

A baleset után az új szénbányát helyrehozták, és ismét elkezdődött a bányászat.

Jay elmosolyodott. Az anyja, ha kellett, nagyon tárgyszerű tudott lenni.

Robert több hetet töltött ott, rendbe hozva a két birtok ügyeit, és elintézte, hogy egy tulajdonként igazgassák őket.

Mondtam apádnak, bérleti díjat kellene kapnod a bányáért, hiszen a föld a tiéd. de azt válaszolta, hogy nem, mert ő fizeti a kamatokat az adósságaidért. Tartok tőle, mégsem ez volt az igazi ok, hanem az, hogy a legerősebb rabokat elvitted a Rosebudról. Apád nagyon dühös volt, és Robert is.

Jay tehetetlen dühöt érzett. Azt hitte, büntetlenül elviheti azokat az embereket, pedig tudhatta volna, az apját nem szabad alábecsülni.

Igyekszem kibékíteni apádat, és remélem, idővel sikerül is.

– Áldjon meg az Isten, anyám! – mondta fennhangon Jay, mikor idáig ért az olvasásban. Tisztában volt vele, az anyja mindent meg fog tenni érte még így is, hogy rettenetesen távol vannak egymástól.

A legfontosabb dolgokon túljutva az anyja beszámolt önmagáról, a rokonokról, barátokról és a londoni társasági élet híreiről is, majd visszakanyarodott az üzlethez.

Robert Barbadosra utazott, de nem tudom, miért. Az ösztönöm azt súgja, valamit ismét forral ellened. Nehezen tudom elképzelni, hogyan árthatna, de tisztában vagyok vele, milyen találékony és könyörtelen. Légy nagyon óvatos, fiam!

Szerető anyád

Alicia Jamisson

Jay elgondolkodva lerakta a levelet. Mélységesen tisztelte ugyan anyja megérzéseit, de úgy vélte, ezúttal túlságosan is aggodalmaskodó volt. Barbados igen messze esett, és Robert még Virginiába utazva sem igazán árthatott volna neki.

31

Munka közben Mack talált egy térképet. Két helyiséget már rendbe hozott, és belekezdett a tanulószoba kitakarításába. Késő délután volt már, s nem nagyon törte magát. Úgy döntött, másnap vág igazán bele a munkába. Talált egy gyűrött könyvekkel és üres tintásüvegekkel teli szekrényt, s épp annak a tartalmát nézte át, megpróbálva eldönteni, mi az, amit érdemes megőrizni belőle. Gondosan összehajtogatva és bőrtokba bújtatva abból került elő a térkép is. Széthajtotta, és alaposabban megnézte.

Virginia térképe volt!

Először majd a plafonig ugrott örömében, de lelkesedése hamar alábbhagyott, mert rájött, nem tud eligazodni rajta.

A nevek jelentették számára a legnagyobb gondot, míg rá nem jött, hogy idegen nyelven írták őket, feltehetően franciául. Virginia helyett “Virginie” szerepelt, az északkeleti területekhez az volt írva, hogy “Partie de New Jersey”, a hegyektől nyugatra eső, és egyébként üresen hagyott részhez pedig “Louisiane”.

Hosszan vizsgálgatta a térképet, s egy idő után kezdte valamelyest kiismerni. Rájött, a vékony vonalak folyókat jelölnek, a vastagok az egyes gyarmatok közötti határokat, a legvastagabbak pedig a hegyláncokat. Egyre jobban belemélyedt, érezve, hogy a szabadságba szóló útlevelét tartja a kezében.

Felfedezte, a Rapahannock csak egyike a hegyekből nyugati irányba, Virginián keresztül a Chesapeake-öbölbe ömlő folyóknak, s a Rapahannock déli partján Fredericksburgöt is megtalálta. A távolságok nem voltak bejelölve a térképen, de Bors Jones azt mondta, a hegyek vagy százmérföldnyire lehetnek. Ha a térkép helyes léptékkel készült, akkor a hegylánc túlsó oldaláig ugyanannyi lehetett a távolság. Hiába nézte azonban az ábrát, útra vonatkozó jelölést nem látott rajta.

Lelkesültség és elkeseredés váltakozott benne. Végre megláthatta, hol van, de a térkép mintha azt mondta volna neki, hogy nincs menekülés.

A hegylánc déli irányba elkeskenyedett, s Mack arra a részre összpontosította a figyelmét: a forrásukig követte a folyókat, megpróbálva átkelésre alkalmas helyet találni. Végül messze délen, ott, ahol a Cumberland folyó eredt, talált is egy megfelelőnek tűnő helyet.

A Cumberland-hasadék, jutott eszébe az, amit Fehérke mondott.

Igen, ez volt a szabaduláshoz vezető út.

A távolság igen nagynak látszott. Mack úgy becsülte, négyszáz mérföld is megvan, annyi, mint Edinburghtól Londonig. Szekérrel legalább két hét, de egy magányos lovasnak még több. Ha pedig a rossz virginiai utakra és vadászösvényekre gondolt, még ehhez is hozzá kellett adnia valamennyit.

Érezte ugyanakkor, hogy ha átjut a hegyeken, szabad lehet.

Gondosan összehajtogatta a térképet, visszatette a tokjába, és folytatta a munkát.

Csak megtalálnám Peget, gondolta, miközben a szobát söprögette. Mielőtt elmenekül, meg kell bizonyosodnia róla, hogy jól van-e. Ha nincs semmi baja, nyugodtan mehet, de ha valami kegyetlen gazdához került, akkor magával kell vinnie.

Beesteledett. A gyerekszobából kijőve lement a lépcsőn, leakasztotta a hátsó ajtóba vert szögről ócska, prémmel bélelt köpenyét, maga köré tekerte, és kilépett a hidegbe. Ahogy távolodott a háztól, izgatott rabszolgák csapata jött vele szembe. A csoport közepén Kobe haladt, és egy nőt vitt az ölében. Mack Bessre, a fiatal rabszolgalányra ismert benne, aki néhány héttel korábban elájult a mezőn. A szemei csukva voltak, hosszú inge vértől piroslott. Nyilván baleset érte.

Mack visszament, kinyitotta az ajtót, s Kobe nyomában ő is bement a házba. Tudta, Jamissonék az ebédlőben lehetnek, és a vacsorájukat fogyasztják, ezért rászólt a négerre.

– Tedd le a szalonban, én meg szólok Mrs. Jamissonnak.

– A szalonban? – kérdezte kétkedve Kobe.

Az ebédlőt leszámítva az volt az egyetlen helyiség, ahol begyújtottak a kandallóba.

– Igen. Mrs. Jamisson is azt akarná – válaszolta határozottan Mack.

Kobe beleegyezően bólintott.

Mack tisztelettudóan kopogott, és belépett az ebédlőbe. Lizzie és Jay egy kis kerek asztalnál, egymással szemben ültek, arcukat megvilágította a közéjük állított gyertya. Az asszony telten is nagyon szép volt mélyen kivágott bő ruhájában, ami megmutatta keble halmait, és lazán borult rá domborodó hasára. Mazsolát szemezgetett, Jay pedig mogyorót tördelt, miközben Mildred, a magas, karcsú, dohánybarna bőrű szobalány bort töltött urának. A kandallóban barátságosan lobogott a tűz.

Aztán alaposabban szemügyre vette az idilli képet, feltűnt neki, hogy Jay ferde szögben, Lizzie-től elfordulva ül az asztalnál, s az ablakon kibámulva a folyó mögött lebukó napot nézi. Lizzie Mildredet figyelte, amint kitölti a bort, és mindkettőjük arca már-már komor volt.

Úgy néztek ki, mint két idegen egy kocsmában, akik kénytelenek ugyan megosztani egymással az asztalukat, de egyiket sem érdekli a másik.

Jay végre megkérdezte tőle:

– Mi az ördögöt akar?

Mack szándékosan Lizzie-nek címezte a választ:

– Besst baleset érte… Kobe bevitte a szalonba.

– Máris megyek! – válaszolta az asszony, s a székét hátralökve felállt.

– Ne engedd összevérezni a sárga selyemhuzatot! – szólt rá Jay.

Mack kinyitotta Lizzie előtt az ajtót, és követte az asszonyt.

Kobe gyertyákat gyújtott, s Lizzie a sebesült lány fölé hajolt. Bess sötét bőre megfakult, ajka vértelen volt, szemeit lecsukta, s nehezen, szaggatottan lélegzett.

– Mi történt? – kérdezte az asszony.

– Megvágta magát – válaszolta Kobe, aki még mindig erősen lihegett a cipeléstől. – Egy kötelet kellett volna felvagdosnia a machetével, de a penge megcsúszott, és beleszaladt a gyomrába.

Hallva, hogy mi történt, Mack összerázkódott. Figyelte, amint a lány övét megoldva, s a ruhát félrehajtva Lizzie szemügyre vette a sebet. Nagyon csúnya volt, erősen vérzett és mélynek is látszott.

– Valaki menjen a konyhába, hozzon tiszta ruhákat és egy fazék meleg vizet! – adta ki az utasítást Lizzie.

Macknek nagyon tetszett a határozottsága.

– Majd én megyek – válaszolta, és kisietett.

Sarah és Mildred éppen a vacsoráról maradt tányérokat és edényeket mosogatta. Sarah most is erősen izzadt. Aggódva kérdezte meg a férfitól:

– Hogy van?

– Nem tudom. Mrs. Jamisson tiszta ruhákat és meleg vizet kért.

Sarah odaadott Macknek egy fazekat.

– Tessék, vegyen a tűzhelyről! Majd én viszem a ruhákat.

Pár perc múlva, mikor visszatértek a szalonba, látták, Lizzie a seb körül levágta Bessről a ruhát. Belemártott egy tiszta rongyot a vízbe, és lemosta a lány bőrét. Most, mikor tisztábban lehetett látni, a seb

még komolyabbnak tűnt. Mack attól tartott, Bess a belső szerveit is megsérthette. Lizzie ugyanerre gondolhatott.

– Nem tudok mit kezdeni vele – mondta. – Orvosra van szüksége.

Jay lépett be a szobába, a sebesült lányra pillantott, és elsápadt.

– Elküldök doktor Finchért – mondta neki az asszony.

– Ahogy akarod. A Ferry House-ba megyek. Kakasviadal lesz – válaszolta Jay, és kiment.

Jó kifogás, állapította meg magában elítélően Mack. Lizzie Kobéra és Mackre nézett.

– Valamelyikőjüknek be kell lovagolnia Fredericksburgbe.

– Majd én megyek. Mack nem valami jó lovas – válaszolta Kobe.

– Sajnos igaz – vallotta be Mack. – A homokfutót el tudom hajtani, de az lassúbb.

– Rendben – egyezett bele Lizzie. – Ne vágtasson, Kobe, de menjen, amilyen gyorsan csak lehet! Meghalhat ez a lány.

Fredericksburg tízmérföldnyire volt, de Kobe jól ismerte az utat, és két órával később már vissza is ért.

A szobába lépve szinte sütött belőle a felháborodás. Mack soha nem látta még olyan dühösnek.

– Hol az orvos? – kérdezte Lizzie.

– Doktor Finch nem hajlandó ilyen későn egy nigger lány kedvéért kijönni – felelte Kobe az indulattól reszkető hangon.

– Átkozott bolond! – kiáltotta hevesen Lizzie.

Mindannyian Bessre néztek A lány testén veríték ütött ki, a légzése szaggatott, egyenetlen volt. Néha hangosan fel is nyögött, de a szemét nem nyitotta ki. A sárga selyemhuzatú kerevet csupa vér volt alatta, és semmi kétség sem maradt afelől, hogy hamarosan meg fog halni.

– Nem állhatunk itt tétlenül – szólalt meg ismét Lizzie. –Meg lehet menteni!

– Nem hiszem, hogy sokáig húzza – válaszolta Kobe.

– Ha az orvos nem jön ki, akkor őt kell elvinni hozzá – jelentette ki határozottan az asszony. – Hozzák elő a homokfutót!

– Árthat neki, ha megmozdítjuk – próbált ellenkezni Mack.

– Ha viszont nem, akkor mindenképpen meghal! – kiáltott rá Lizzie.

– Rendben. Hozom a bricskát.

– Kobe! Vegye ki a matracot az ágyamból, és tegye a kocsi hátuljába! Takarókat is hozzon!

Mack az istállóba sietett. A lovászfiúk már mind hazamentek a szállásra, de egyedül sem tartott neki sokáig felszerszámozni és a kocsiba fogni a lovat. Egy zsarátnokot vitt ki a konyhából, azzal meggyújtotta a homokfutó lámpáját. Mikor az épület elé állt, Kobe már várta.

Miközben az idős néger elkészítette a fekvőhelyet, Mack visszament a házba. Lizzie már éppen a kabátját gombolgatta.

– Maga is jön? – kérdezte tőle a férfi.

– Igen.

– Ebben az állapotban?

– Attól félek, hogy az az átkozott orvos nem lesz hajlandó ellátni, ha én nem megyek.

Az asszony hangulatát megérezve Mack okosabbnak tartotta, ha nem kezd vitatkozni vele. Óvatosan felnyalábolta Besst, a kocsihoz vitte, lefektette, Kobe pedig ráterítette a takarókat Lizzie is hátulra szállt, s a lány mellé ülve gyöngéden az ölébe vette a fejét.

Mack felült a bakra, s megrántotta a gyeplőt. De a három ember túl nagy terhet jelentett, a póni nem bírta megmozdítani a kocsit, így Kobénak kellett meglöknie, hogy el tudjanak indulni. Mack az országútra hajtott, és Fredericksburg felé fordult.

A holdtalan éjszakán a csillagok szolgáltattak valamennyi fényt. Az út köves és kátyús volt, s a könnyű kocsi erősen rázkódott. Mack félt, hogy a zötykölődés újabb fájdalmakat okoz Bessnek, de Lizzie szünet nélkül biztatta:

– Gyorsabban! Gyorsabban!

Az út a folyó mentén, a Jamissonékéhoz hasonló ültetvények mellett kanyargott. Teremtett lelket se láttak sehol; az emberek, ha tehették, nem utaztak sötétedés után.

Lizzie ösztökélésére Mack elég gyorsan hajtotta a kocsit, s a késő esti vacsora idejére Fredericksburgbe értek. A város utcáin számos járókelő volt, az épületek ablakaiból világosság szűrődött ki.

Megálltak dr. Finch háza előtt, s miközben Lizzie az ajtóhoz ment, Mack félrehajtotta a takarókat, és óvatosan felemelte Besst. A lány ájult volt, de még élt.

A kopogtatásra Mrs. Finch nyitott ajtót. A negyven év körüli apró, szürke kis egérre emlékeztető asszony beljebb tessékelte Lizzie-t, s a karjában Besszel Mack is követte őket. Az orvos, egy durva modorú, köpcös férfi, szemmel láthatóan nagyon szégyellte magát, mert arra kényszerített egy terhes asszonyt, hogy kocsira szállva maga vigyen el hozzá egy beteget. Zavarát azzal próbálta leplezni, hogy ideges hangon utasításokat osztogatott a feleségének.

Miután megvizsgálta a sebet, megkérte Lizzie-t, helyezze kényelembe magát a másik szobában. Mack is az asszonnyal ment, Mrs. Finch pedig a férje mellett maradt segíteni.

Lizzie látható nehézséggel, óvatosan ült le a vacsora maradványaival borított asztal melletti székbe.

– Mi a baj? – kérdezte Mack.

– Nagyon megfájdult a hátam a zötykölődéstől. Gondolja, Bess rendbe jön?

– Nem tudom. Elég törékeny.

Szobalány lépett be, s teát és süteményt kínált, amit Lizzie el is fogadott. A cseléd alaposan megnézte magának Macket, s felismerve benne a szolgát, azt mondta neki:

– Kijöhet a konyhába, ha teát akar inni.

– Előbb a lónak kell utánanéznem – felelte a férfi.

Kiment a házból, bevezette a pónit dr. Finch istállójába, megitatta, zabot adott neki, aztán visszament a konyhába, és várt. A ház elég kicsi volt, s a bezárt ajtón át is hallotta, az orvos és a felesége mit beszélgetnek munka közben. A középkorú néger szobalány közben letakarította a vacsora maradványait, és kivitte Lizzie teáscsészéjét is. Mack úgy döntött, ostobaság volna a konyhában üldögélnie, Lizzie-nek pedig egyedül várni a szobában, ezért a cseléd rosszalló pillantásaival mit sem törődve, bement hozzá. Az asszony sápadt volt, s ő el is döntötte magában, hogy amilyen gyorsan csak lehet, hazaviszi.

A kezét törölgetve végre megjelent dr. Finch.

– Csúnya sebesülés, de azt hiszem, megtettem mindent, amit lehetett – közölte. – Elállítottam a vérzést, összevarrtam a sebet, és megitattam. Fiatal, meg fog gyógyulni.

– Hála istennek! – szakadt fel a megkönnyebbült sóhaj Lizzie-ből.

– Biztosan értékes rabszolga – felelte egyetértően bólogatva az orvos. – Nem sokáig húzta volna, ha nem kezeljük a sebét. Itt maradhat, aludhat a cselédszobában, holnap vagy holnapután meg majd érte küld. Ha a seb összeforrt, kiszedem belőle a varratokat. Addig ne dolgoztassák keményen!

– Természetesen.

– Vacsorázott már, Mrs. Jamisson? Meghívhatjuk?

– Nem, köszönöm. Szeretnék minél előbb hazaérni és ágyba bújni!

– Hozom a kocsit – szólt közbe Mack, és már indult is.

Pár perccel később ismét úton voltak. Míg el nem hagyták a várost, Lizzie elöl ült, de mihelyt kiértek, rögtön lefeküdt a matracra.

Mack lassan hajtott, s ezúttal az asszony sem biztatta gyorsabb haladásra. Körülbelül fél órája mehettek már, mikor a férfi hátraszólt:

– Alszik?

Választ nem hallott. Lizzie valóban elaludt. Időről időre hátrapillantott, s látta, az asszony nyugtalanul alszik, sokat forgolódik, s álmában valamit motyog.

Két-három mérföldnyire lehettek már csak a birtoktól, mikor éles sikoly hasított az éjszaka sötétjébe.

Lizzie-től származott.

– Mi az?! Mi történt?! – kérdezte ijedten Mack, és meghúzta a gyeplőt. A póni még meg sem állt, de már hátra is mászott.

– Jaj, Mack, nagyon fáj! – kiabálta az asszony.

A férfi átkarolta, és kissé megemelte a felsőtestét.

– Micsoda? Hol fáj?

– Jézusom! Azt hiszem, elindult a gyerek.

– De hát még…

– Igen, még két hónap.

Mack nem sokat tudott az ilyen dolgokról, de kitalálta, hogy a szülést vagy a Bess balesete miatti izgalom, vagy a

Fredericksburgbe vezető fárasztó utazás, vagy a kettő együtt indította meg idő előtt.

– Mennyi időnk van még? – kérdezte.

Lizzie hosszan, hangosan felnyögött, s csak aztán válaszolt:

– Nem sok.

– Azt hittem, órákig is eltart.

– Nem tudom. Amit hátfájásnak hittem, az már szülési fájdalom volt, s a gyerek már akkor megindult.

– Hajtsak tovább? Egy negyedórán belül hazaérhetünk.

– Az túl sok. Maradjon itt és tartson!

Mack érezte, hogy a matrac nedves és síkos.

– Mi történt a matraccal? – kérdezte.

– Biztosan elment a magzatvizem. Bárcsak itt lenne anyám!

Mack úgy nézte, a matrac véres, de ezt inkább nem mondta. Lizzie ismét felkiáltott, s mivel a fájdalom elmúltával reszketni kezdett. Mack betakarta a bundájával.

– Tessék, visszaadom a kabátját – mondta.

Az asszony halványan el is mosolyodott, de rögtön utána újabb görcs rántotta össze a testét. Mikor ismét meg tudott szólalni, azt mondta:

– El kell kapnia a gyereket, ha kibújik.

– Rendben – válaszolta Mack, bár nem tudta biztosan, mire is gondol Lizzie.

– Térdeljen a lábam közé! – adta ki az újabb utasítást az asszony.

Mack lekuporodott, felhajtotta a ruha alját és látta, hogy Lizzie alsóneműje teljesen átnedvesedett. Addig mindössze két nőt, Annie-t és Corát vetkőztette le, de egyikük sem viselt alsóneműt. Nem volt biztos benne, mit kell tennie, de végül csak sikerült valahogy lehúznia az asszonyról. Lizzie szétterpesztette s a férfi vállára rakta a lábait, hogy az kényelmesebben hozzáférjen.

Mack csak bámulta a kitárulkozó ölet borító sűrű, fekete szőrzetet, és pánik kerítette a hatalmába. Fogalma sem volt róla, hogy bír kijönni azon a szűk nyíláson egy gyerek. Aztán arra gondolt, ilyesmi naponta ezerszer is megtörténik szerte a világon. Ettől némileg megnyugodott. Úgy döntött, nem baj az, ha nem érti a dolgot, a gyerek magától, az ő segítsége nélkül is megszületik.

– Félek – suttogta Lizzie két fájás között, egy rövid szünetben.

– Vigyázok magára – felelte Mack, és végigsimított az asszony lábán.

A gyerek nagyon gyorsan megszületett.

Mack nem sokat látott a halvány csillagfényben, de azt észrevette, hogy miután Lizzie felsikoltott, valami kezdett előtüremkedni az asszony testéből. Reszkető kézzel lenyúlt, meleg, síkos dolgot érzett, s egy másodperccel később már a kezében is volt a baba feje. Lizzie pihent egy kicsit, aztán újból összerándult. Mack egyik kezével a csöppnyi fejet tartotta, a másikkal pedig az előbukkanó keskeny kis vállak alá nyúlt. Egy-két másodpercig tarthatott csak a dolog, s a csecsemő máris ott volt a kezében.

Felemelte, megnézte csukott szemeit, a koponyáján sötétlő ritkás hajat, törékeny kis végtagjait.

– Kislány – állapította meg.

– Sírnia kellene! – válaszolta türelmetlenül Lizzie.

Mack hallotta valahol, hogy az újszülötteket a fenekükre verve késztetik lélegzésre, s bármilyen nehezére esett is, neki is ezt kellett tennie. Megfordította a tenyerén a babát, és erősen rácsapott a fenekére.

Semmi sem történt.

A csöppnyi testet a markában tartva érezte, hogy valami nagyon nagy baj van: a gyereknek nem volt szívverése.

Lizzie kínlódva ülő helyzetbe tornázta magát.

– Adja ide! – mondta.

Mack rögtön engedelmeskedett.

Az asszony átvette a csecsemőt, az arcára nézett, majd mintha meg akarná csókolni, a szájára hajolt és levegőt fújt belé.

Mack azt kívánta, bárcsak tüdejébe szívná a levegőt a gyerek és felsírna. De ez nem következett be.

– Halott – mondta Lizzie. Melléhez emelte a babát, és ráterítette a kabátot az apró, meztelen testre. – Meghalt a gyerekem – tette még hozzá, és keserves sírásra fakadt.

Mack mindkettőjüket átölelte, míg az asszony kisírta első bánatát.

32

Halott kislánya világra jöttét követően Lizzie ólomszürke bánatba temetkezett, s szinte teljesen közömbössé vált környezete iránt. Mindent rábízott a cselédekre, tegyék a dolgukat, ahogy éppen kedvük tartja, s jó időbe telt, míg észrevette, hogy Mack kezdte el irányítani őket. Nem járta már végig naponta a földeket, ezt ráhagyta Lennoxra, törődjön ő a dohánnyal. Néha felkereste Mrs. Thumsont és Suzy Delahayt, akik hajlandók voltak addig beszélgetni vele a gyerekről, amilyen hosszan csak akarta. De nem járt már vendégségbe, bálokba.

Minden vasárnap templomba ment Fredericksburgbe, s az istentisztelet után órákat töltött mozdulatlanul állva a temetőben, figyelve az apró sírkövet, s azon gondolkodva, mi lehetett volna abból a csöppnyi lényből, aki alatta nyugszik.

Meg volt győződve róla, a baba az ő hibájából halt meg. Négy-öt hónapos terhesen hagyta csak abba a lovaglást, nem pihent annyit, amennyit kellett volna, és tíz mérföldön át rázatta magát a homokfutón, gyorsabb haladásra ösztökélve Macket azon az éjszakán, amikor a gyerek holtan a világra jött.

Haragudott Jayre, mert elment aznap este; dr. Finchre, aki nem volt hajlandó kimenni hozzájuk egy rabszolgalány kedvéért, és Mackre, mert gyorsan hajtott. A legdühösebb azonban önmagára volt. Átkozta és utálta magát, mert nem megfelelően viselkedett, túl heves és türelmetlen volt, s nem hallgatott a jó tanácsokra. Ha nem volnék ilyen, gondolta, ha normális, értelmes, megfontolt és óvatos asszony lennék, akkor most volna egy kislányom.

Jayjel egyszerűen képtelen volt beszélni a dologról. A férfi először rettenetes dühbe gurult. Rátámadt Lizzie-re, fogadkozott, hogy lelövi dr. Finchet, Macket pedig megkorbácsoltatja. De megtudva, hogy a csecsemő kislány volt, a dühe alábbhagyott, és hamarosan kezdett úgy viselkedni, mintha Lizzie soha nem is lett volna terhes.

Az asszony egy ideig gyakran elbeszélgetett Mackkel, hiszen a szülés nagyon közel hozta őket egymáshoz. A férfi volt az, aki ráterítette a kabátját, tartotta a lábát és gyöngéden megfogta a

szerencsétlen kis csöppséget. Egy ideig még a szülés után is megnyugtatóan hatott rá, de néhány hét múlva Lizzie megérezte rajta, kezd türelmetlenné válni. Nem az ő gyerekéről van szó, és képtelen igazán átérezni, mekkora fájdalmat okozott az elvesztése, döntötte el magában. Más sem volt képes ezt tökéletesen megérteni, ezért Lizzie fokozatosan magába zárkózott.

Három hónappal a szerencsétlenül végződött szülés után végigjárta a még mindig friss festéktől szagos, elhagyatott gyerekszobákat. Maga elé képzelt egy bölcsőjében fekvő, vidáman gurgulázó vagy éppen ételért ordító, fehér csipkés babaholmiba és miniatűr, horgolt kis cipőkbe öltöztetett, a mellbimbója után kapdosó vagy éppen boldogan a fürdővízben lubickoló kislányt, s bár egyetlen hang sem jött ki a torkán, kövér könnycseppek gyűltek a szemébe.

Még akkor is ott állt, amikor Mack a szobába lépett. Egy vihar alkalmával valami beleeshetett a kéménybe, azt kellett kivenni. A férfi letérdelt, munkához látott, de egyetlen megjegyzést sem tett a könnyekre.

– Olyan boldogtalan vagyok! – jajdult fel egy idő után Lizzie.

Mack úgy válaszolt, hogy közben abba sem hagyta a munkát.

– Ha így folytatja, rossz vége lesz – mondta komoran.

– Több együttérzést vártam magától – jelentette ki nyomorultul az asszony.

– Nem élheti le úgy az életét, hogy itt ül a gyerekszobában, és sír. Előbb vagy utóbb mindenki meghal, de a többieknek élniük kell.

– Én nem akarok élni. Mi értelme az életemnek?

– Ne legyen ilyen érzelgős, Lizzie! Nem illik magához! – emelte fel a hangját a férfi.

Szavai érezhető megdöbbenést váltottak ki az asszonyból. Senki nem beszélt még vele ilyen durván a szülés óta. Honnan vette Mack a bátorságot?

– Nincs joga így beszélni velem! – tiltakozott hevesen Lizzie, de legnagyobb megdöbbenésére a férfi nem váltott hangot. Kiejtette kezéből a kefét, hozzálépett, és mindkét karját megragadva felrántotta a székből.

– Ne beszéljen nekem a jogaimról! – mondta.

Olyan dühösnek látszott, hogy az asszony már attól tartott, mindjárt megüti.

– Hagyjon békén!

– Épp az a baj, hogy mindenki békén hagyja! – felelte Mack, és visszalökte a székbe.

– Mit csináljak? – kérdezte sírós hangon Lizzie.

– Bármit, amihez kedve van. Szálljon fel egy hajóra, utazzon haza és éljen az anyjával Aberdeenben, csalja meg a férjét Thumson ezredessel, vagy szökjön meg valami szerencsétlen éhenkórásszal! – Mack kis szünetet tartva szigorúan nézett Lizzie-re. – Vagy békéljen meg azzal, hogy Jay felesége, és szüljön neki egy újabb gyereket!

Ez az utolsó tanács a korábbiaknál is jobban meglepte Lizzie-t.

– Azt hittem… – kezdte, de a férfi közbevágott, és nem hagyta, hogy befejezze a mondatot.

– Mit hitt?

– Semmit. – Már egy ideje tisztában volt vele, hogy Mack, ha nem is egészen, de legalább egy kicsit szerelmes belé. A rabszolgáknak rendezett, kudarcba fulladt ünnepség után úgy érintette meg és úgy simogatta, ahogy csak egy szerelmes férfi képes.

Mack még mindig csak állt és némán nézte, Lizzie pedig azt találgatta, vajon mire gondolhat. Szinte biztos volt benne, a férfi önmagára gondolt, amikor arra biztatta, hogy meneküljön el “valami szerencsétlen éhenkórásszal”.

Aztán Mack bátortalanul előrenyújtotta a kezét, és megsimogatta az arcát. Lizzie pedig az érintésnek átadva magát, behunyta a szemét. Pontosan tudta, mit mondott volna az anyja, ha ebben a pillanatban látja: Feleségül mentél Jayhez és hűséget ígértél neki. Mi vagy te? Felnőtt nő, vagy gyerek? Egy nő nemcsak akkor tartja meg az ígéretét, ha könnyű, hanem akkor is, amikor nehéz. Különben mit érne az ígéret?

De ő csak állt, és engedte, hogy egy idegen férfi simogassa az arcát. Felnézett, egy hosszú pillanatra Mackre szögezte a tekintetét, és látta a férfi zöld szemében a mindent elsöprő vágyat. Megkeményítette azonban magát, s a pillanatnyi indulatnak engedve teljes erőből arcon ütötte Macket.

Mintha egy sziklát akart volna pofon vágni. A férfi meg se rezzent, de a tekintete rögtön megváltozott. Lizzie nem az arcának, hanem a szívének okozott fájdalmat. Döbbenten, hitetlenkedve nézett az asszonyra, aki legszívesebben a nyakába borulva kért volna tőle bocsánatot. Minden erejét össze kellett szednie, hogy úrrá tudjon lenni ezen a vágyon. Mikor megszólalt, a szavát is alig lehetett érteni, úgy remegett a hangja:

– Ne merészeljen hozzám érni!

Mack nem válaszolt, csak sebzetten, megbántottan nézett rá. Lizzie nem sokáig állta mélységes fájdalmat kifejező pillantását. Felállt, és csöndben kiment a szobából.

Másnap egész idő alatt Mack tanácsa járt az eszében: határozza el magát, legyen jó felesége Jaynek, és szüljön neki egy újabb gyereket. Kellemetlen gondolat volt az ágyába engedni Jayt, de tudta, feleségként ez a kötelessége.

Aznap délután megfürdött, ami meglehetősen bonyolult művelet volt: kellett hozzá a nagy ónkád a fürdőszobában, és öt vagy hat erős lány, akik a földszinten lévő konyhából nagy edényekben felhordták a forró vizet. Miután végzett, tiszta ruhát vett, és úgy ment le az ebédlőbe.

Hideg januári este volt, a kandallóban lobogott a tűz. Lizzie ivott egy kis bort, aztán megpróbált ugyanolyan könnyedén, évődve társalogni a férjével, mint a házasságkötésük előtt. Jay nem reagált a megváltozott hangnemre, s az asszony ezt érthetőnek is tartotta, miután olyan hosszú ideig kelletlenül, magába húzódóan viselkedett.

Miután elfogyasztották a vacsorájukat, azt mondta a férfinak:

– Három hónap telt el a szülés óta. Már rendben vagyok.

– Hogy érted ezt? – kérdezte Jay.

– Ismét normális a testem – felelte Lizzie, de a részletekre nem kívánt kitérni. Pár nappal a szülés után már nem csöpögött a tej a melléből, s bár hosszú ideig vérzett egy kicsit, végül az is abbamaradt.

– A hasam soha nem lesz már olyan feszes, mint volt, de egyébként teljesen meggyógyultam.

Jay még mindig nem értette.

– Miért mondod ezt?

– Ismét szeretkezhetünk.

A férfi dörmögött valamit, és pipára gyújtott. Viselkedése távolról sem olyan volt, amilyenre egy magát felkínáló nő számít.

– Bejössz hozzám éjjel? – tartott ki szilárdan az ajánlata mellett Lizzie.

Férjén látszott, zavarban van.

– Az ilyesmit a férfinak kell javasolnia – felelte meglehetősen ingerülten.

Lizzie felállt az asztaltól.

– Csak azt akartam, hogy tudd, én kész vagyok rá – mondta, és megbántottan felment a szobájába.

Lefekvés előtt Mildred ment be hozzá segíteni neki levetkőzni. Már az alsószoknyáját oldotta le róla, mikor Lizzie, amilyen könnyed hangon csak tudta, megkérdezte:

– Lefeküdt már Mr. Jamisson?

– Szerintem még nem – felelte a lány.

– Lent van a földszinten?

– Azt hiszem, kiment.

Lizzie a szobalánya csinos arcába nézett, s olyan kifejezést vett észre rajta, ami erősen zavarta.

– Titkolsz előlem valamit, Mildred?

Mildred fiatal volt még, nem tudott jól hazudni. Elfordította hát a tekintetét, és úgy válaszolt:

– Nem, Mrs. Jamisson.

Lizzie biztos volt benne, hogy hazudik, csak azt nem tudta, miért.

Mildred hozzálátott kifésülni asszonya haját. Lizzie közben Jay távozásán gondolkodott. Gyakran elment otthonról vacsora után. Rendszerint kártyapartira vagy kakasviadalra hivatkozott, de az is előfordult, hogy nem mondott semmit. Lizzie ilyenkor általában arra gondolt, biztosan kocsmába ment, s más férfiak társaságában iszik, de ha valóban ez lett volna az igazság, akkor azt Mildred nem titkolja el. A férje talán más asszonyhoz ment?

Egy héttel később Jay még mindig nem járt az asszony szobájában. Lizzie-nek meggyőződésévé vált, hogy a férjének van

valakije. Az egyetlen, akire gondolni tudott, a fiatal, csinos és vonzó Suzy Delahay volt, akinek a férje gyakran elment otthonról. Nevetségesnek tartotta saját képzelődését, de nem tudott szabadulni tőle.

A hetedik éjszaka kinézett hálószobája ablakán, és egy viharlámpa távolodó fényét látta a kertben. Úgy döntött, a nyomába szegődik.

Hideg éjszaka volt, de nem vesztegette az időt öltözködéssel. Egy kendőt kerített magára, és leszaladt a lépcsőn.

A ház bejáratánál lévő verandán alvó két kutya kíváncsian emelte rá a tekintetét, mikor felbukkant. A kutyákkal a sarkában átsietett a füvön, követve az imbolygó fényt. Hamarosan szem elől tévesztette, de addigra már tudta, hogy Jay – ha valóban ő volt az – a dohánypajtákhoz meg a munkafelügyelők házaihoz vezető ösvényt választotta.

Talán Lennox előre felszerszámozott egy lovat Jaynek, hogy gyorsan a Delahay-birtokra érhessen. Lizzie biztos volt benne, Lennoxnak valamilyen módon köze van ahhoz, ami történik. Valahányszor Jay valami disznóságot követett el, Lennoxnak mindig része volt benne.

A lámpát nem látta többé, de a házakhoz könnyen odatalált. Az egyikben Lennox lakott, a másik pedig korábban Sowerbyé volt, és most üresen állt.

Ezúttal mégis volt bent valaki, mert a hideg ellen behajtott ablaktáblák között fény szűrődött ki.

Lizzie megállt, és várta, míg csendesedik a szívverése; de hiába, mert nem a sietségtől, hanem a félelemtől dobogott olyan hevesen. Félt attól, ami odabent várt rá. A gondolat, hogy ott találja Jayt, amint ugyanúgy öleli Suzy Delahayt, ahogy őt ölelte valamikor, csókolja, ahogy az ő ajkát csókolta egykor, mélységesen felháborította. Egy pillanatra az is megfordult a fejében, hogy elfut, aztán úgy döntött: a bizonytalanságot a biztos rossznál is nehezebben tudná elviselni.

Lenyomta a kilincset. Az ajtó nem volt kulcsra zárva, ezért belépett.

A házban két szoba volt. Az udvarról nyíló konyhában Lizzie nem talált senkit, de a hátsó hálószobából halk hangokat hallott. Máris

ágyban lennének? Lábujjhegyen az ajtóhoz ment, megragadta a kilincset, s mély lélegzetet véve benyitott.

Suzy Delahay nem volt a szobában. Jay azonban igen. Kabát nélkül, mezítláb, nadrágban és ingben hevert az ágyon.

Az ágy végében egy rabszolga állt.

Lizzie nem tudta, mi a neve a lánynak, de a négyből való volt, akiket Jay Williamsburgben vett. Vele egykorú lehetett, karcsú és igézően szép. Meztelen volt. Lizzie látta büszkén ágaskodó, barna mellbimbójú keblét, s az ölét borító fekete bozótot.

Miközben nézte, a lány olyan pillantást vetett rá, amit soha többé nem tudott elfelejteni. Merész, kihívó, egyszersmind győzedelmes tekintet volt, mintha azt mondta volna: lehetsz ugyan te a ház úrnője, de a férjed minden éjjel az én ágyamat keresi fel. Jay hangja mintha valahonnan a távolból ért volna el hozzá:

– Lizzie! Jézusom!

Az asszony szembefordult vele, és látta, férje megrettent a pillantásától. Jay félelme azonban nem nyújtott számára semmiféle elégtételt, hiszen régen tudta már róla, hogy gyáva.

Végre összeszedte magát, és meg tudott szólalni.

– Menj a pokolba, Jay! – mondta halkan, s megfordulva kiviharzott.

A házba érve bement abba a földszinti szobába, ahol a fegyvereket tartották.

Jay puskái mellett az ő saját Griffinje is ott volt az állványon. De nem nyúlt hozzájuk, inkább két, bőrtokba tett pisztoly mellett döntött. Talált egy teli szaru lőport, fojtást, tartalék kovakövet, de golyót nem. Hasztalan kutatta át az egész szobát, mindössze néhány ólomöntecs került még a kezébe. Egy golyóöntő formával együtt magához vette az egyiket, és kiment a helyiségből.

A még mindig a konyhában dolgozó Sarah és Mildred egészen megrémült, mikor hóna alatt a pisztolyokkal bement hozzájuk. Egyetlen szó nélkül a szekrényhez lépett, vastag pengéjű kést és egy nehéz, öntöttvasból készült, kiöntővel ellátott serpenyőt vett elő. A szobájába vitte őket, és magára zárta az ajtót.

Úgy felszította a tüzet a kandallóban, hogy már nem bírt megmaradni mellette. A serpenyőt, benne az ólomönteccsel, berakta

a lángok közé.

Emlékezett rá, hogy Jay négy fiatal rabszolgalánnyal tért vissza Williamsburgből. Meg is kérdezte tőle, miért nem férfiakat vett, s miután azt a választ kapta, hogy a lányok nemcsak olcsóbbak, hanem engedelmesebbek is, nem foglalkozott többé a dologgal. Sokkal jobban aggasztotta a fényűző új hintó. Most végre megértette, miért is kellettek a férjének a lányok.

Kopogást hallott, rögtön utána Jay hangját:

– Lizzie? – A férfi megpróbálta elfordítani az ajtógombot, de miután nem sikerült, megkérdezte:

– Lizzie! Beengedsz?

Nem is válaszolt neki. Tudta, most riadt és bűntudatos, de később majd rettenetesen dühös lesz. Ám pillanatnyilag teljesen ártalmatlan.

Jay kopogott még néhányszor, szólongatta, de aztán felhagyott a próbálkozással, és elment.

Mikor az ólom felolvadt, Lizzie kivette a serpenyőt a tűzből, öntött egy keveset a sűrűn folyó fémből a formába, s rögtön bele is mártotta a szerszámot a mosdóállványon álló kancsóba, hogy a golyó megszilárduljon. A formából szabályos gömb hullott ki, aminek csak a peremét kellett levágnia késsel, és máris használható volt a golyó.

Addig gyártotta a lövedékeket, míg az ólom el nem fogyott, aztán megtöltötte mind a két pisztolyt, s maga mellé helyezte őket az ágyba. Mielőtt lefeküdt volna, még egyszer ellenőrizte, jól be van-e zárva az ajtó, aztán gyertyát oltott.

33

Mack gyűlölte Lizzie-t a pofonért. Aljas némber, mondta magában, szívtelen, unatkozó úriasszony, aki játszott az érzéseivel.

Ugyanakkor érezte, ez nem igaz. Egy idő után meg is változtatta a véleményét. Sokat gondolkodott a kapcsolatukon, és arra a megállapításra jutott, hogy az asszony ellentétes érzések hálójában vergődik. Vonzódik hozzá, de másnak a felesége, és tudja, mivel

tartozik a férjének. Mindig is komoly kötelességtudat munkált benne. Elkeseredésében azzal a pofonnal próbált megoldást találni dilemmájára.

Szerette volna elmondani neki, hogy Jay iránti hűsége tökéletesen értelmetlen. Az összes rabszolga már hónapok óta tudta, hogy Jay az éjszakákat a kis házban Feliával, a gyönyörű és engedelmes szenegáli lánnyal tölti. Biztos volt azonban benne, előbb vagy utóbb Lizzie magától is rájön a dologra. Két nappal korábban ez be is következett. Az asszony válasza jellemző módon szélsőséges volt: bezárkózott a szobájába és pisztolyokkal fegyverezte fel magát.

Mennyi ideig lesz képes kitartani? Hogyan végződik majd a dolog? Szökjön el a határvidékre valami éhenkórásszal, mondta neki önmagára gondolva, de Lizzie nem reagált az ajánlatra. Hát persze! Meg se fordult a fejében, hogy Mackkel élje le az életét. Nem kétséges: kedvelte, s több volt számára, mint egy átlagos szolga, hiszen ő segített megszülni a gyerekét. Az asszony minden jel szerint azt is élvezte, amikor átölelte. Ez azonban még nagyon messze volt attól, hogy otthagyja miatta a férjét, és elszökjön vele.

Már közeledett a hajnal, de Mack még mindig álmatlanul feküdt az ágyán, amikor halk lónyerítést hallott kintről.

Ki lehet az ilyenkor, az éjszaka végén? Értetlenül kelt fel az ágyról és az ajtóhoz ment.

Hideg volt odakint. Erősen megborzongott, mikor kinyitotta az ajtót. Ködös hajnal volt, az eső is sűrűn szitált, s a halvány, ezüstös fényben két nőt látott közeledni, akik közül az egyik lovat vezetett.

Egy pillanattal később a magasabbikban felismerte Corát. Miért vágott neki éjszaka a városból a birtokra vezető útnak? – tette fel magában a kérdést, és bár válaszolni nem tudott rá, rosszat sejtett.

Aztán a másik alakot is felismerte.

– Peg! – kiáltotta lelkesen.

A lány is felismerte, és futva indult felé. Megnőtt, gondolta Mack a közeledő alakot nézve. Peg egy arasszal magasabb lett, és az alakja is megváltozott Az arca azonban ugyanaz maradt, s a régi lelkesedéssel vetette magát a férfi nyakába.

– Mack! – kiáltotta. – Jaj, Mack, úgy féltem!

– Azt hittem, már soha nem látlak viszont. Mi történt?

A kérdésre Cora válaszolt:

– Bajban van. Egy hegyek között lakó farmer, Burgo Marler vette meg. Meg akarta erőszakolni. Peg pedig belevágta a konyhakést.

– Szegény Peg! – jajdult fel Mack, magához ölelve a lányt. – Meghalt?

Peg némán bólintott. Ismét Cora beszélt helyette:

– A hír benne volt a Virginia Gazette-ben. és most a gyarmat összes seriffje őt hajszolja.

Mack szólni sem tudott. Tisztában volt vele, hogyha elfogják, egész biztosan fel fogják akasztani.

A beszélgetés hangjaira a többiek is felébredtek. Az elítéltek közül néhányan kimentek a barakkból, majd Peget és Corát felismerve örvendeztek a váratlan találkozásnak.

– Hogy jutottál Fredericksburgbe? – kérdezte Mack Peget.

– Gyalog – válaszolta a lány régi, kihívó modorában. – Tudtam, hogy keletre kell mennem, míg el nem érek a Rapahannock-folyóhoz. Éjszaka mentem, és olyanoktól kértem útbaigazítást, akik csak sötétedés után bújnak elő: rabszolgáktól, szökevényektől, szökött katonáktól, indiánoktól.

– Néhány napra elrejtettem nálunk, míg a férjem Williamsburgben van üzleti úton – vette át a szót Cora. – Utána viszont hallottam, hogy a helyi seriff mindenkit végig akar járni, aki a *Rosebud*on volt.

– Akkor ide is el fog jönni! – mondta riadtan Mack.

– Igen… nem sokkal jár mögöttem.

– Tessék?!

– Már biztosan elindult. Akkor szedte össze az embereket, amikor mi eljöttünk a városból.

– Miért hoztad ide?!

Cora arca megkeményedett.

– Azért, mert a te gondod – felelte. – Gazdag férjem van, szép házam, saját helyem a templomban, és nem akarom, hogy a seriff egy gyilkost találjon az istállómban.

Az elítéltek a nő szavait hallva elégedetlenül morgolódni kezdtek. Mack pedig utálkozva nézett Corára. Valamikor azt gondolta, vele fogja leélni az életét.

– Istenemre mondom, kemény a szíved – mondta neki.

– Megmentettem, nem? – kérdezte megbántottan Cora. – Most magamról kell gondoskodnom.

– Köszönök mindent, Cora – szólt Peg. – Megmentetted az életemet.

Kobe csak csöndben figyelte a körülötte zajló eseményeket. Mack automatikusan hozzá fordult, vele akarta megvitatni a helyzetet.

– Elrejthetnénk a Thumson-birtokon – mondta neki.

– Nem rossz ötlet, de a seriff azt is átkutatja – válaszolta a néger.

– A szentségit! Erre nem gondoltam – háborgott Mack, és azon törte a fejét, hol bújtathatnák el a lányt. – Alaposan át fogják nézni a barakkokat, az istállókat, a dohánypajtákat…

– Megbasztad már Lizzie Jamissont? – szólt közbe Cora.

A kérdés váratlanul érte, és meg is döbbentette Macket.

– Hogy érted ezt? Természetesen nem.

– Ne tégy úgy, mintha ostoba lennél! Szerintem kíván téged.

Macket sértette Cora durva szókimondása, de mégsem tehetett úgy, mintha tökéletesen ártatlan lett volna.

– És ha igen? – kérdezte.

– Elbújtatná Peget a kedvedért?

Mack ebben egy csöppet sem volt biztos. Hogyan kérhetném meg rá, tette fel magának a kérdést. Tudta, nem lenne képes egy olyan nőt szeretni, aki megtagadja a segítséget egy bajbajutott gyerektől, ugyanakkor kétséges volt számára, Lizzie beleegyezne-e. A bizonytalanságtól még mérgesebb lett.

– Megteheti pusztán azért, mert jó szíve van – felelte csípősen.

– Lehet, de a vágy csak megbízhatóbb ok.

Mack kutyaugatást hallott. Feltehetően a verandán alvó kopók voltak azok. Mi nyugtalaníthatja őket?

– Idegen kutyák vannak a közelben – állapította meg Kobe. – Azért ideges Roy és Rex.

– Talán a seriff az az embereivel? – kérdezte izgatottan Mack.

– Azt hiszem – felelte az öreg.

– Reméltem, hogy van még időnk, és ki tudunk találni valamit.

Cora a lovához ment, és nyeregbe szállt.

– Megyek, még mielőtt meglátna valaki – mondta. – Sok szerencsét! – szólt még vissza lágyan, majd mint egy szellemalak, eltűnt a reggeli párában.

Mack Peghez fordult:

– Kezdünk kifogyni az időből. Gyere be velem a házba! Még mindig ott van a legtöbb esélyünk.

– Megteszek mindent, amit csak mondasz – felelte ijedten a lány.

– Én meg utánanézek, kik a látogatók. Ha a seriff és a csapata, megpróbálom lelassítani őket.

Peg belecsimpaszkodott Mack kezébe, s a hajnali szürkületben futni kezdtek a szántóföldeken, réteken át. A kutyák már messziről észrevették őket, és eléjük szaladtak üdvözölni őket. Roy megnyalta Mack kezét, Rex pedig érdeklődve szaglászta Peget.

A ház ajtóit soha nem zárták be, ezért Mack a hátsó bejárathoz vezette Peget. A lépcsőn felfelé haladva Mack kinézett az egyik ablakon, s látta, a folyó irányából öt-hat ember közeledik kutyákkal. Miközben nézte őket, a csapat kettévált. Két férfi a ház felé indult, a többiek pedig a kutyákkal a rabszolgák szállásához.

Mack Lizzie szobájának ajtajához lépett, és közben azért fohászkodott, az asszony ne utasítsa el. Elfordította az ajtógombot, de nem tudott benyitni, mert az ajtó zárva volt.

Félve, hogy felébreszti a szomszéd szobában alvó Jayt, halkan bekopogott.

Mivel senki sem válaszolt, kis idő múlva hangosabban is megismételte.

Ezután már halk lépteket hallott, majd Lizzie tisztán érthető hangját az ajtó mögül:

– Ki az?

– Pszt! Én vagyok, Mack – felelte suttogva a férfi.

– Mi az ördögöt akar itt?

– Nem azt, amire gondol. Nyissa ki az ajtót, kérem!

Hallotta, amint a kulcs elfordul a zárban, s az ajtó ki is nyílt. A halvány fényben alig látta az asszonyt. Lizzie megfordult, visszament a szobába. Mack pedig Peget kézen fogva követte. Hallotta a lépteket, aztán felemelkedett egy függöny, s a kívülről beáramló

halvány fényben végre jobban láthatta az asszonyt. Bő köpeny volt rajta, s kócos hajjal még vonzóbbnak tűnt, mint általában.

– Gyorsan mondja el, mit akar itt, de valami ügyes magyarázatot találjon ki! – szólt rá Mackre, de Peget észrevéve rögtön megváltozott a viselkedése: – Maga nincs is egyedül!

– Peg Knapp vagyok – mutatkozott be a lány.

– Emlékszem – mondta Lizzie. – Hogy vagy, Peggy?

– Bajban, már megint.

– Egy farmernek adták el, aki megpróbálta megerőszakolni – vette át a lánytól a szót Mack.

– Teremtő isten!

– Megölte a férfit.

– Szerencsétlen gyerek! – jajdult fel Lizzie, és magához ölelte Peget. – Szerencsétlen gyerek.

– A seriff el akarja fogni – folytatta Mack. – Már itt is van, a rabszolgák szállását kutatja éppen át. – Peg sovány arcába nézett, és emlékezetében felrémlett a Fredericksburgben látott bitó. – El kell bújtatnunk.

– Bízza csak rám a seriffet! – válaszolta Lizzie.

– Nem értem – Macket nyugtalanította a gondolat, hogy Lizzie veszi át az irányítást.

– Majd megmagyarázom neki, Peg csak az erőszak ellen akarta megvédeni magát.

Ha Lizzie biztosnak érezte magát valamiben, akkor gyakran azt képzelte, senki sem képes megcáfolni azt, amit mond. Mack azonban tudta, ezzel csak áltatja magát, és türelmetlenül megrázta a fejét.

– Ez így nem lesz jó, Lizzie! – mondta neki. – A seriff azt fogja válaszolni, hogy a bíróságnak, nem pedig magának kell eldöntenie, bűnös-e.

– Akkor majd itt marad, amíg a tárgyalásra sor nem kerül.

Lizzie ötletei annyira dühítőek voltak, hogy Mack csak komoly erőfeszítés árán tudta megőrizni a nyugalmát.

– Bármit gondol is az ügyről, nem akadályozhatja meg a seriffet abban, hogy letartóztasson valakit, akit gyilkossággal vádolnak.

– Talán elég, ha csak a tárgyaláson jelenik meg. Ha ártatlan, akkor úgysem ítélhetik…

– Gondolkozzon már értelmesen, Lizzie! – szólt rá az asszonyra elkeseredetten Mack. – Melyik virginiai bíróság lenne hajlandó felmenteni egy elítéltet, aki megölte a gazdáját? Ezek az emberek mind attól rettegnek, hogy a rabszolgáik rájuk támadnak. Még ha elhiszik, amit mond, akkor is felakasztatják, ezzel megijesztve a többieket.

Az asszony dühösnek látszott, és már éppen vissza akart vágni, amikor Peg sírásra fakadt. Ez elbizonytalanította Lizzie-t. Az ajkába harapott, és azt kérdezte:

– Mit gondol, mit kellene tennünk?

Odakint felmordult az egyik kutya. Mack egy férfi hangját hallotta, amint éppen igyekezett megnyugtatni az állatot.

– Szeretném, ha elrejtené Peget, amíg a kutatás tart – mondta Mack Lizzie-nek. – Megteszi?

Figyelte az asszony arcát, és arra gondolt: ha nemet mond, akkor olyan nőbe szeretett bele, akibe nem érdemes.

– Hát persze! – válaszolta Lizzie. – Mit gondol, ki vagyok én?

Mack megkönnyebbülten, boldogan elmosolyodott. Abban a pillanatban annyira imádta az asszonyt, hogy már már a könnyei is kicsordultak belé. Nagyot nyelt, és fátyolos hangon azt mondta:

– Maga csodálatos.

Halkan beszélgettek, de Mack hangokat hallott a szomszéd szoba felől, amelyikben Jay aludt. Tudta, még sok tennivalója lesz, míg sikerül teljes biztonságba helyezni Peget.

– Mennem kell. Sok szerencsét! – mondta, és rögtön távozott is.

Könnyű léptekkel leszaladt a lépcsőn, s bár a földszintre érve hallotta, amint nyílik Jay szobájának az ajtaja, nem pillantott vissza.

A hallba jutva mély lélegzetet vett. Én csak egy szolga vagyok, és fogalmam sincs arról, mit akarhat a seriff, biztatta magát, majd udvarias mosolyt erőltetve az arcára ajtót nyitott.

A verandán két férfi állt. A tehetős virginiaiak öltözékét viselték: lovaglócsizmát, hosszú mellényt és háromszögletű kalapot. A vállukra erősített bőrtokban mindkettőjüknél pisztolyok voltak, s rum

szaga érződött rajtuk. Mielőtt elindultak volna, biztosan felhajtottak néhány pohárral, hogy jobban bírják az éjszakai hideget.

Mack szétvetett lábbal, határozottan megállt előttük az ajtóban, eleve elvéve a kedvüket attól, hogy csak úgy berontsanak a házba.

– Jó reggelt, uraim! – köszönt nekik nyugodt hangon, bár közben a szíve hevesen vert az izgalomtól. – Úgy látom, keresnek valakit.

A két férfi közül a magasabbik válaszolt:

– Spotsylvania megye seriffje vagyok, és egy Peggy Knapp nevű lányt keresek.

– Látom, kutyáik is vannak. Leküldték őket a rabszolgák szállására?

– Igen.

– Jó ötlet volt, seriff. Így alvás közben érhetik a niggereket, és nem lesz rá módjuk elbújtatni a szökevényt.

– Örülök, hogy jóváhagyja az intézkedéseimet – felelte a seriff némi gúnnyal a hangában – Most pedig bemegyünk.

Mack tudta, nincs más választása, mint engedelmeskedni. Félreállt hát az útból, és beengedte őket az előcsarnokba. De közben változatlanul bízott abban, nem kutatják majd át a házat.

– Furcsa, hogy magát ébren találtuk! – mondta gyanakvó hangon a seriff. – Azt hittük, mindenkit álmából fogunk felverni.

– Korán kelő vagyok.

A férfi érthetetlenül morgott valamit, aztán tovább érdeklődött:

– Itthon van a gazdája?

– Igen.

– Vezessen bennünket hozzá!

– Mintha járkálni hallottam volna Mr. Jamissont – válaszolta. – Szóljak neki, hogy jöjjön le?

– Ne. Nem akarom, hogy az öltözködéssel fáradjon.

Mack némán káromkodott. A seriff szemmel láthatóan meglepetésszerűen kívánt rajtaütni a házon, s bármennyire is félt, nem vitatkozhatott vele.

– Erre parancsoljanak – mondta hát, és felvezette a két férfit a lépcsőn.

Bekopogott, s pár másodperccel később a hálóinge fölött köntöst viselő Jay ajtót nyitott.

– Mi az ördögöt akarnak? – kérdezte mogorván.

– Abraham Barton seriff vagyok, Mr. Jamisson. Elnézést a háborgatásért, de Burgo Marler gyilkosát keressük. Mond magának valamit ez a név: Peggy Knapp?

Jay keményen Mackre pillantott.

– Hát persze – válaszolta. – Az a lány világéletében tolvaj volt, és egy csöppet se lep meg, hogy gyilkos lett belőle. Megkérdezték már McAsht, tud-e róla valamit?

Barton seriff meglepődött.

– Szóval maga McAsh! – fordult Mackhez. – Ezt nem mondta.

– Mert nem kérdezte – felelte Mack.

A válasz szemmel láthatóan nem elégítette ki a seriffet.

– Tudta, hogy ma hajnalban idejövök?

– Nem.

– Akkor miért kelt fel ilyen korán? – kérdezte gyanakodva Jay.

– Amikor az apja szénbányájában dolgoztam, hajnali kettőkor kezdtem a munkát. Azóta korán kelő vagyok.

– Még észre se vettem.

– Mert maga még soha nem kelt fel olyan korán.

– Vigyázzon magára! Viselkedjen tisztességesen!

– Mikor látta utoljára Peggy Knappet? – kérdezte a seriff Macktől.

– Fél évvel ezelőtt, amikor kiszálltam a *Rosebud*ról.

A seriff visszafordult Jayhez.

– Talán a niggerek bújtatják. Kutyákat is hoztunk.

– Menjenek, és tegyék, amit jónak látnak – válaszolta nagylelkű beleegyezéssel Jay.

– A házat is át kell kutatnunk.

Ettől a kijelentéstől Macknek a lélegzete is elakadt. Korábban azt remélte, a seriff ezt nem tartja majd szükségesnek. Az ötlet szemmel láthatólag Jaynek se nagyon tetszett.

– Nem valószínű, hogy itt van a kölyök.

– Mégis, a biztonság kedvéért…

Jay elgondolkozott. Mack azt remélte, felháborodottan el fogja zavarni a seriffet, ám végül beadta a derekát, s vállát megvonva bement a szobájába.

Macket mintha letaglózták volna.

– Melyik Mrs. Jamisson szobája? – kérdezte Barton.

Mack nagyot nyelt.

– A következő – mondta. Az ajtó elé lépve halkan bekopogott, és a torkában dobogó szívvel beszólt: – Mrs. Jamisson. Ébren van?

Kis szünet következett, aztán Lizzie kinyitotta az ajtót, s álmosságot tettetve azt kérdezte:

– Mi a csodát akar ilyen korán?

– A seriff egy szökevényt keres.

Lizzie szélesre tárta az ajtót.

– Hát, nálam nincs, az biztos – mondta.

Mack benézett a szobába, és megpróbálta kitalálni, vajon hol rejtőzhetett el Peg.

– Bemehetnénk egy pillanatra? – érdeklődött Barton.

Lizzie tekintetében szinte alig észrevehetően félelem villant, és Mack azért fohászkodott, nehogy ez felkeltse a seriff figyelmét.

– Parancsoljanak – válaszolta beletörődő hangon az asszony, és közömbösen vállat vont.

A két férfi láthatóan zavarban volt, de azért beljebb léptek. Lizzie pedig, mintegy véletlenül, hagyta a köntösét egy kissé szétnyílni. Mack képtelen volt megállni, hogy rá ne szögezze a szemét a hálóing alól elődomborodó mellére. A két jövevény is ugyanazt tette. Lizzie komolyan a seriff szemébe nézett, erre az szégyenkezve elfordult. Mack számára addigra már nyilvánvalóvá vált, az asszony szándékosan hozta kényelmetlen helyzetbe a két férfit, hogy gyorsabb, felületesebb keresésre ösztönözze őket.

A seriff a padlóra hasalva benézett az ágy alá, miközben segítőtársa a ruhásszekrényt vizsgálta át. Lizzie közben az ágyra ült, s türelmetlen mozdulattal felhajtotta a takaró sarkát. Mielőtt a paplan ismét visszakerült volna a helyére, Mack apró, piszkos kis lábat látott kivillanni alóla.

Peg az ágyban rejtőzködött.

Annyira vékony volt, hogy a vastag tollpaplan ki sem dudorodott a testétől.

A seriff eközben az ágyneműs szekrényt vizsgálta át, az embere pedig a vetkőzőparaván mögé kukkantott be. Nem sok hely volt a

szobában, ahol el lehetett bújni, ezért Mack izgatottan azt latolgatta, vajon benéznek-e az ágyba is.

Ugyanez fordulhatott meg Lizzie fejében is, mert így szólt:

– Most pedig szeretnék aludni. – Elfordult tőlük, végigfeküdt az ágyon, és magára húzta a takarót.

– Köszönöm, Mrs. Jamisson. Sajnáljuk, ha megzavartuk az álmát. Megyünk, és megnézzük a rabszolgák szállását.

Mack a megkönnyebbüléstől már-már elgyengült, s ajtót nyitva előttük komolyan össze kellett szednie magát, hogy ne mutassa ki az örömét.

– Sok szerencsét! – szólt utánuk Lizzie. – Seriff! Ha befejezték a kutatást, hozza vissza az embereit. Reggelizzenek meg nálunk.

34

Lizzie a szobájában maradt, míg a férfiak kutyáikkal átkutatták az ültetvényt. Halkan beszélgetett Peggel. A lány elmesélte neki az életét. Az asszonyra megrázóan hatott a történet. Peg csak egy vékony, kedves, felvágott nyelvű csitri volt, s ha ránézett, rögtön a saját kislánya jutott az eszébe.

Az álmaikat is elmondták egymásnak. Lizzie elárulta neki, ő mindig a szabadban szeretett volna lakni, férfiruhában járni, s puskával a kezében, lóháton tölteni a napjait. Peg egy összehajtogatott, megviselt lapot vett elő a ruhájából. Színes kép volt, ami egy férfit, egy nőt és egy gyereket ábrázolt, kellemes vidéki házzal a háttérben.

– Én mindig ez a kislány szerettem volna lenni, aki a képen látható – vallotta be. – Mostanában viszont már arra gondolok néha, hogy jó volna, ha én lennék az anya.

A megszokott időben Sarah, a szakácsnő tálcán bevitte Lizzie-nek reggelijét. Kopogására Peg rögtön bebújt a takaró alá, de az asszony a szobába lépve egyből azzal kezdte:

– Tudok Peggyről, ne aggódjanak!

Erre Peg előbújt, Lizzie pedig zavartan megkérdezte:

– Ki nem tud róla?

– Mr. Jamisson és Mr. Lennox.

Megosztoztak a reggelin, s a lány úgy tömte magába a sült sonkát és a rántottát mintha már egy hónapja nem evett volna egy falatot sem.

Épp az evés végén tartottak, mikor a seriff és csapata elvonult a birtokról. Lizzie és Peg az ablaknál állva figyelték, hogyan haladnak át a ház előtti füves térségen, és indulnak vissza a városba a folyóparton. Csalódottak voltak. Görnyedt háttal haladtak előre, s a hangulatukat átvéve kutyáik is megjuhászodva, behúzott farokkal baktattak mögöttük.

Megvárták, míg végképp eltűnnek, aztán Lizzie megkönnyebbülten felsóhajtott:

– Biztonságban vagy.

Boldogan összeölelkeztek. Peg olyan sovány volt, hogy a csontjai szinte szúrtak, és Lizzie-ben anyai érzések támadtak a szerencsétlen gyerek iránt.

– Mackkel mindig biztonságban vagyok – jelentette ki Peg.

– Itt kell maradnod, amíg Jay és Lennox el nem mennek.

– Nem félsz attól, hogy Mr. Jamisson bejön hozzád? – kérdezte kíváncsian Peg.

– Nem. Ide soha nem szokott bejönni.

Látszott a lányon, hogy nem egészen érti a dolgot, de nem tett fel több kérdést. Ehelyett azt mondta:

– Ha idősebb leszek, feleségül megyek Mackhez.

Mack a gyerekszobában ült, ahol biztos lehetett abban, senki nem fogja háborgatni. A felszerelését nézte át. Ellopott egy tekercs zsinórt; Cass hat horgot is készített számára, hogy tudjon halat fogni; volt egy bádogbögréje és -tányérja, olyan, amilyet a rabszolgák használnak, tűzszerszáma, egy öntöttvas lábasa, hogy ételt tudjon főzni magának. Miközben a rabszolgák a fákat döntötték, egy fejszét és egy erős, széles pengéjű kést is magához vett.

Zsákja mélyén egy ruhadarabba tekerve ott lapult a fegyvereket tartalmazó szoba kulcsa. Úgy tervezte, mielőtt elindul, utolsó

lépésként még magához vesz egy puskát és megfelelő mennyiségű lőszert.

A holmija közé rakta a Robinson Crusoe-t és az acél nyakperecet is, amit még Skóciából hozott magával. Ez utóbbit most elővette, forgatta a kezében. Eszébe jutott, hogy an törte el a kovácsműhelyben azon az éjszakán, amikor elmenekült Heugh-ból. Több mint egy év telt már el azóta, és még mindig nem volt szabad. De nem adta fel a reményt.

Peg felbukkanása elhárította az útjából az utolsó olyan akadályt is, amely visszatartotta. Peg a rabszolgák szállásán bújt el, és a hajadon lányok szobájában aludt. Mack biztos volt benne, a négerek megőrzik a titkát, és úgy fogják védelmezni, mintha közülük való lenne. Nem először fordult elő, hogy egy szökevény náluk kapott menedéket. A menekülők Virginia minden ültetvényén biztosan számíthattak egy tányér zabkására és egy fekhelyre, ahol álomra hajthatták a fejüket.

Napközben Peg az erdőben bujkált, ügyelve rá, hogy senkinek se kerüljön a szeme elé. Este visszament a szállásra, és a rabszolgákkal együtt vacsorázott. Mack persze tisztában volt vele, ez nem mehet így sokáig. Az unalom rátelepszik a lányra, elővigyázatlanná teszi, és előbb-utóbb elfogják. Nem kellett azonban már sokáig így élnie.

A térképre nézett, majd a horgászkészletre és a tűzszerszámra. Egy lépésre volt a szabadságtól, és képtelen volt rászánni magát arra, hogy megtegye azt a kis lépést.

Beleszeretett Lizzie-be, és nem tudta otthagyni.

Lizzie meztelenül állt hálószobája nagy tükre előtt, és a testét vizsgálgatta.

Azt mondta ugyan Jaynek, a terhesség után ismét visszanyerte régi formáját, de tisztában volt vele, hogy soha nem lesz már olyan, amilyen volt. Melle visszanyerte a régi nagyságát, de már nem volt olyan kemény, mint korábban. A hasa is megváltozott, kissé párnásabbá és ernyedtebbé vált. Gyanította, örökre ilyen is marad. Ahol terhesség közben megnyúlt, ott halvány, ezüstös csíkok fénylettek rajta. Nem voltak már olyan feltűnőek, mint eleinte, de

teljesen soha nem múlnak el. Lent, ahol a gyerek előbukkant a testéből, szintén megváltozott. Valamikor olyan szűk volt a nyílás, hogy az ujját alig tudta belenyomni, s most az is megereszkedett, kitágult.

Azon gondolkodott, vajon Jay kívánja-e még. A szerencsétlenül végződött szülés óta nem is látta még a meztelen testét, de biztosan tudta, milyen lehet, és kiábrándítónak találta. Felia, a rabszolgalány biztosan nem szült még, s az ő teste tökéletes volt. Igaz, előbb vagy utóbb Jay őt is terhessé teszi, de aztán szívfájdalom nélkül eldobhatja, ahogyan őt is eldobta, és új nőt választhat magának. Erre az életre vágyna? Minden férfi ilyen? Lizzie szerette volna, ha az édesanyja ott van, és választ ad a kérdéseire.

Úgy bántak vele, mint egy semmire sem jó, elhasznált tárggyal: egy széttaposott csizmával, eltört tányérral. Ez nagyon dühítette.

Mély lélegzetet vett, behúzta a hasát, és kidüllesztette a mellét. Igen, így nézett ki azelőtt. Tenyerével alányúlva megemelte a mellét, aztán a combja tövén sötétlő göndör szőrbe mélyesztette az ujját.

Észre sem vette, de mögötte nyílt az ajtó.

Macknek eszébe jutott, hogy Lizzie szobájában kiesett a kandalló egyik téglája, és a helyére kellene illeszteni.

– Mrs. Jamisson fent van már? – kérdezte Mildredtől, s a komorna azt válaszolta:

– Épp most ment ki az istállóba. – Félrehallhatta a dolgot, mert azt hitte, Mack Mister Jamisson felől érdeklődik.

Mindez a másodperc töredéke alatt futott át Mack agyán, s aztán nem figyelt már másra, csak Lizzie-re.

Az asszony szívfájdítóan szép volt. Ahogy a tükör előtt állt, elölről és hátulról is látta a testét. Háttal volt felé, éppen a csípőjén simított végig, s a tükörben tisztán látszottak telt keblei, rózsás mellbimbói. Az ölét belepő göndör szőr ugyanolyan sötét volt, mint a haja.

Mack szótlanul állt, s bár tudta, elnézést kérve gyorsan távoznia kellene, a lábai mintha odaragadtak volna a padlóhoz.

Lizzie megfordult, s rettenetesen zavartan nézett rá. Ruha nélkül sebezhetőnek, már-már rémültnek tűnt.

Mack végre képes volt összeszedni magát annyira, hogy meg tudjon szólalni.

– Maga csodálatosan szép – suttogta.

Az asszony arckifejezése, mintha egy ki nem mondott kérdésre kapott volna választ, rögtön megváltozott.

– Csukja be az ajtót! – mondta.

Mack szó nélkül engedelmeskedett, az ajtót berúgva három lépéssel átkelt a szobán, s aztán egy pillanat sem telt bele, Lizzie már ott volt a karjaiban. Magához préselte az asszony meztelen testét, az ingén keresztül is érezve lágy, telt keble érintését a mellkasán. A szájára hajolt, s Lizzie készségesen rögtön szétnyitotta az ajkát. Mack nyelve a nyelvét kereste, s miután megtalálta, testük szorosan összetapadt. Lizzie érezte, amint a férfi nemi szerve megmerevedik, s az ölét odapréselve hozzádörzsölte magát.

Mack, félve attól, hogy magja mindjárt a nadrágjába ömlik, lihegve elhúzódott tőle. De az asszony összemarkolta rajta a mellényt és az inget, s megpróbált ujjaival alájuk férkőzni. Mack lázasan kibújt az ingből. Lizzie pedig ráhajolt, és a szájába vette mellbimbóját. Először csak csókolta, aztán a nyelve hegyével játszadozott vele, s végül éles szemfogaival belé is harapott. Kéjes fájdalom járta át Mack testét, s felnyögött a gyönyörűségtől.

Most te! – bíztatta Lizzie, és felsőtestével hátrahajolva odakínálta neki a mellét. Mack szája rátapadt az izgalomtól keményen meredező bimbóra.

– Ne olyan lágyan! – suttogta az asszony.

A biztatásnak engedve Mack erősebben kezdte szívni, majd belé is harapott, ahogy nem sokkal korábban Lizzie tette vele. Hallotta, az asszony felszisszen. Már azt hitte, kegyetlenül bánt érzékeny testével, amikor Lizzie ismét rászólt:

– Erősebben! Azt akarom, hogy fájjon. – Mack újból beleharapott. – Igen! – nyögött fel az asszony, s a mellére rántotta a férfi arcát.

Mack szünetet tartott, mert attól félt, hogy a finom bőrből mindjárt kiserken a vér. Mikor felegyenesedett, Lizzie a derekához hajolt, megoldotta a zsinórt, és lehúzta róla a nadrágot. Mack pénisze börtönéből szabadulva büszkén felágaskodott. Az asszony két tenyerébe fogta, az arcához dörzsölte, és lágyan körbecsókolta.

Mack egész testét perzselő gyönyör járta át. Ismét kénytelen volt elhúzódni Lizzie-től, nehogy idő előtt bekövetkezzen nála a robbanás.

Tekintete az ágyra tévedt.

– Nem ott! – szólt rá Lizzie. – Itt! – mondta, s hanyatt feküdt a tükör előtti szőnyegen.

A férfi a lábai közé térdepelt, és hosszan gyönyörködött benne.

– Most, gyorsan! – biztatta az asszony.

Mack a könyökére támaszkodva föléhajolt, közben Lizzie bevezette a testébe. Gyönyörködve nézte a vágytól még igézőbbé vált arcát. Az asszony orcái kipirultak, szája enyhén szétnyílt, és nedves ajkai között gyöngyházfehéren ragyogtak tökéletes, apró fogai. A tekintete szinte lángolt, nézve a föléje hajló férfitestet.

– Mack! – nyögte a vágytól elfúló hangon. – Ó, Mack! – Teste átvette az ő testének a ritmusát, és ujjai a hátizmaiba nyomódtak.

Mack megcsókolta, és óvatosan mozgott benne, de Lizzie ezúttal is többet akart. Szájába vette a férfi alsó ajkát, és olyan erősen beleharapott, hogy a vér is kiserkent belőle.

– Gyorsabban! – követelőzött. Indulata a férfira is átragadt, és sebesebben, már-már durván kezdte öklelni. – Igen! Ez az! – nyögött fel Lizzie. A szemét behunyva átadta magát a kéjnek, lihegett, majd a csúcspontra jutva sikoltozni kezdett. Mack a szájára tette a kezét, de az asszony elkapta az ujját, és vadul beleharapott. Mögéje nyúlva még erősebben préselte magába, az ajkára tapadó tenyér nyomása alatt elfúlva sikoltozott, és alsótestét Mackébe olvasztva vadul rángatózott mindaddig, míg ereje fogytán hátra nem hanyatlott.

A férfi, szelíden mozogva a testében, végigcsókolta az orrát, a szemét, az arcát. Lizzie pedig, miután lihegése alábbhagyott, kinyitotta a szemét, és rászólt:

– Néz a tükörbe!

Ő engedelmeskedett, és egy másik Macket látott, amint egy másik Lizzie-re dől, s a testük eggyé van forrva. Figyelte, hogyan húzódik vissza majd merül el ismét benne kőkeménnyé merevedett pénisze.

– De gyönyörű! – hallotta az asszony suttogását.

A tükörtől elfordulva ránézett, és szinte elmerült koromfekete szemében.

– Szeretsz? – kérdezte tőle.

– Ó, Mack, hogy kérdezhetsz ilyet? – szólt Lizzie, s a szemét könnyek öntötték el. – Szeretlek! Szeretlek szeretlek, szeretlek…

Miután az első dohánytermés értékesíthetővé vált, Lennox felrakott négy hordót egy dereglyére, és Fredericksburgbe vitte őket. Jay türelmetlenül várta a visszatértét, mert nagyon szerette volna már tudni, milyen árat fognak adni a dohányáért.

Tisztában volt vele, készpénzt nem kap érte, a piac nem úgy működött. A szokásoknak megfelelően Lennoxnak be kellett vinnie az árut egy közraktárba, ahol az ellenőr igazolást állított ki róla, szavatolva a dohány jó minőségét. Virginia-szerte ezt a dohányjegynek nevezett papírt használták pénzként. A dohányjegy hosszú utat járt be, míg utolsó tulajdonosa pénzre, vagy ami még valószínűbb, Angliából érkezett árukra nem váltotta egy hajóskapitánynál. A kapitány aztán elment vele a raktárba, és megkapta a rajta szereplő dohánymennyiséget.

Jay nagyon várta már a dohányjegyet, hogy kiegyenlíthesse tartozásait. Szerencsére Lizzie nem vette észre, milyen rosszul állnak. Attól kezdve, hogy halva megszületett a gyereke, három hónapon keresztül teljesen magába zárkózott, valami különös álomvilágban élt. Miután pedig rajtakapta Feliával, megnémult, és nem is szólt hozzá.

Ezen a napon azonban egészen másként viselkedett, mint általában az utóbbi időben. Jókedvűnek látszott, és szinte barátságos volt hozzá.

– Mi hír a világban? – kérdezte vacsora közben.

– Bajok vannak Massachusettsben – válaszolta Jay. – Néhány forrófejű összeszövetkezett, és még ahhoz is volt bátorságuk, hogy pénzt küldjenek Londonba, annak az átkozott John Wilkesnek.

– Ez úgy hangzik, mintha a gyarmatiak készek lennének bármelyik pillanatban fellázadni.

Jay megrázta a fejét.

– Arra a gyógyszerre lenne szükségük, amit a bányában hőzöngőknek adtunk. Egy kis lőporfüstre, és néhány akasztásra.

Férje szavait hallva Lizzie megborzongott, és nem tett fel több kérdést.

Csöndben fejezték be a vacsorát, s Jay már éppen pipára gyújtott, mikor Lennox lépett be az ebédlőbe.

Jay rögtön látta rajta, Fredericksburgben nemcsak az üzlettel törődött, hanem jócskán ivott is.

– Minden rendben, Lennox? – kérdezte tőle.

– Nem egészen – felelte az intéző megszokott, szemtelen stílusában.

– Mi történt? – érdeklődött türelmetlenül Lizzie.

Lennox anélkül válaszolt, hogy az asszonyra nézett volna.

– Felgyújtották a dohányunkat.

– Felgyújtották? – kiáltott fel elszörnyedve Jay.

– De kik?! – kérdezte ugyanolyan izgatottan Lizzie.

– A felügyelők. Hamuvá égették az egészet. Azt mondták, nem eladható.

Jaynek fájdalmas görcsbe rándult a gyomra. Nyelt egy nagyot, s értetlenül azt mondta:

– Ezt is megtehetik.

– Mi volt vele a baj? – érdeklődött tovább Lizzie.

Lennox csak hallgatott, és rá egyáltalán nem jellemző módon zavartnak tűnt.

– Gyerünk, ki vele! – nógatta mérgesen az asszony.

– Azt mondták, trágyaszagú.

– Tudtam! – kiáltott fel Lizzie.

Jaynek fogalma sem volt róla, miről is beszélnek.

– Trágyaszagú? Honnan szedték ezt?

– Onnan, hogy a marhákkal állandóan a dohányföldön végeztették el a dolgukat – felelte éles, metsző hangon Lizzie. – A dohány, ha a földet túltrágyázzák, kellemetlen szagot szív magába.

– Kik ezek az ellenőrök, akiknek joguk van elégetni a termésemet? – kérdezte dühösen Jay.

– A gyarmati közgyűlés bízza meg őket – adta meg a választ az asszony.

– Ez felháborító!

– Jay! Miért a törvényt szidod? Miért nem próbálod meg normálisan igazgatni az ültetvényedet? Ha törődnél a birtokkal, kiváló minőségű dohányt termeszthetnél rajta – figyelmeztette a férjét Lizzie.

– Nincs rá szükségem, hogy egy asszony mondja meg, hogyan intézzem a dolgaimat! – kiabálta a férfi.

Lizzie súlyos pillantást vetett Lennoxra.

– De egy semmihez sem értő sültbolondra sincs szükséged – mondta.

Jayt szörnyű gondolat kerítette a hatalmába.

– Mennyit termesztettek ebből a dohányból? – kérdezte.

Lennox nem válaszolt.

– Nos?! – biztatta türelmetlenül Jay.

– Mindet – válaszolta a munkavezető helyett Lizzie.

Jay végre megértette: tönkrement.

Az ültetvényt kölcsön fejében elzálogosította, fülig el volt adósodva, a dohánya pedig értéktelen volt.

Úgy érezte, mintha egy jeges kéz szorította volna össze a torkát, s lélegezni se tudott. Kitátotta a száját, mint egy hal, de így sem jutott levegőhöz.

Végül csak összeszedte magát valamennyire, s mint a fuldokló, aki utoljára vesz lélegzetet, mélyen felsóhajtott.

– Az isten legyen irgalmas hozzám – mondta, s a tenyerébe temette az arcát.

Aznap éjjel bekopogott Lizzie-hez.

Az asszony akkor már hálóingre vetkőzve a kandalló előtt ült, és Mackre gondolt. Kimondhatatlanul boldog volt. Szerette a férfit, és az is szerette őt.

A kopogás megriasztotta. Felpattant a karosszékből, és a bezárt ajtóra meredt.

Látta, amint a gomb elfordul, de az ajtó zárva maradt, ugyanúgy mint minden éjjel azóta, hogy a férjét Feliával találta. Jay hangja ért el hozzá a folyosóról:

– Lizzie! Nyisd ki az ajtót!

Nem mozdult, de nem is válaszolt.

– Tudom, hogy bent vagy! Nyisd ki, de rögtön! – A beszédéből ítélve a férfi mintha kissé kapatos lett volna.

Pár pillanat múlva hangos dördülés hallatszott, mintha a vállát nekivetve próbálta volna betörni az ajtót. Lizzie tudta, hiába erőlködik, semmire sem megy. Az ajtó sarokvasai rézből készültek, a zár pedig nagy volt és erős.

Távolodó lépteket hallott, de gyanította, Jay nem adta még fel. Nem is tévedett. Három-négy perccel később a férfi visszatért, és beszólt hozzá:

– Ha nem nyitod ki, betöröm az ajtót.

Szavai után rögtön éles reccsenés hallatszott. Jay egy fejszével tért vissza. A következő csapás átütötte a deszkát, s a nyílásban felbukkant a szerszám csillogó éle.

Lizzie-t félelem kerítette hatalmába. Szerette volna, ha Mack ott van a közelében, de tudta, a férfi a munkások szállásán tartózkodik.

Egész testében remegve az ágya melletti asztalkához lépett, és felemelte róla a pisztolyait.

Jay közben tovább támadta az ajtót, fejszéjével jókora darabokat hasítva ki belőle. Lizzie ellenőrizte, meg vannak-e töltve a pisztolyok, és reszkető kézzel lőport öntött mindkettőnek a serpenyőjébe.

Most már semmi sem érdekel, gondolta a végletekig elszántan. Jöjjön, aminek jönnie kell!

Az ajtó végre engedett, és Jay vörössé vált arccal, lihegve berontott a szobába. A baltát két kézre fogva Lizzie felé indult, de az asszony előrenyújtotta a bal kezét, s egy golyót küldött a feje fölé.

A szűk helyiségben a pisztoly akkorát szólt, mint egy ágyú. Jay megtorpant, és ijedten, védekező mozdulattal maga elé kapta a kezét.

– Tudod milyen pontos lövő vagyok! – mondta neki Lizzie. – Már csak egy golyóm maradt, s ha kell, azt egyenesen a szívedbe küldöm. – Miközben beszélt, maga is alig hitte, hogy ilyen szavakat képes annak a férfinak a fejéhez vágni, akit valamikor szeretett. Sírni lett volna kedve, de összeszorította a fogát, és rezzenéstelen tekintettel nézett a férjére.

– Hideg, szívtelen szuka! – vetette oda Jay, maga sem tudva, milyen okos megjegyzés volt ez részéről.

Lizzie ugyanis épp azzal vádolta magát, hogy hideg, nem elég megértő, s a szemrehányás szíven találta. Lassan leengedte a pisztolyt.

– Mit akarsz? – kérdezte.

– Lefektetni még egyszer, mielőtt elmegyek – válaszolta Jay.

A férfi közelebb lépett, megragadta a pisztolyok csövét. Lizzie erőtlenül hagyta, hogy elvegye őket tőle.

Jay még közelebb lépett hozzá, és jókora erővel a hasába öklözött. Lizzie a megdöbbenéstől és a fájdalomtól élesen felsikoltva összegörnyedt.

– Soha ne merj fegyvert emelni rám! – üvöltötte a férfi. Következő ütése Lizzie arcát érte, mire az asszony a padlóra zuhant.

Később már csak arra emlékezett, hogy erős rúgás érte a fejét, aztán elájult.

35

Lizzie másnap egész délelőtt ágyban maradt. Annyira fájt a feje, hogv beszélni is alig tudott.

Sarah rémült arccal vitte be neki a reggelit, de ő csak pár korty teát ivott, és csukott szemmel ismét visszahanyatlott az ágyra.

Mikor a szakácsnő ismét bement hozzá, elvinni a tálcát, megkérdezte tőle:

– Elment Mr. Jamisson?

– Igen, asszonyom. Még alig virradt, mikor Williamsburgbe indult. Mr. Lennox is vele ment.

Lizzie ettől egy csöppet jobban érezte magát.

Pár perccel később Mack rontott be a szobába. Megállt az ágy mellett, az asszonyra pillantott, és egész teste remegett a dühtől. Lehajolt, reszkető ujjakkal megérintette, s bár Lizzie zúzódásai fájdalmasak voltak, könnyű érintése enyhítette a lüktetést. A kezéért nyúlt és megcsókolta az ujját. Mack leült mellé az ágyra. Hosszú

ideig úgy maradtak szótlanul. Lizzie érezte, a fájdalma valamelyest alábbhagy; végül elnyomta az álom. Mikor felébredt. Mack már nem volt ott.

Délután Mildred ment be a szobába, kitárta az ablaktáblákat és megfésülte Lizzie-t. Mire befejezte, megérkezett Mack és dr. Finch.

– Nem küldtem önért – szólt az orvosnak Lizzie.

– Én mentem érte – közölte vele Mack.

Valamilyen oknál fogva Lizzie szegyellte, ami vele történt, és azt kívánta, bárcsak Mack ne vitte volna oda az orvost.

– Miből gondolja, hogy beteg vagyok? – kérdezte.

– Egész délelőtt ágyban maradt.

– Csak ellustultam.

– Engem pedig kineveztek Virginia kormányzójává.

Az asszony elmosolyodott. Mack törődött vele, s ez boldoggá tette.

– Köszönöm – mondta neki szelíd, belenyugvó hangon.

– Úgy hallottam, fáj a feje – szólt közbe az orvos.

– Igen, de nem vagyok beteg – válaszolta Lizzie. Az ördögbe vele, miért ne mondjam meg az igazságot? – A fejem attól fáj, hogy a férjem belerúgott.

– Hmmm. – Finch egészen zavarba jött. – Mi a helyzet a látásával? Nem homályos?

– Nem.

Az orvos a halántékához nyúlt, és óvatosan kezdte körbetapogatni a koponyáját. – Nem érzi zavarosnak a fejét?

– Dehogynem, de az a házasságomtól van. Aúúú!

– Itt érte a rúgás?

– Ott, a fene egye meg!

– Szerencséje van, hogy olyan dús és göndör a haja. Csökkentette a rúgás erejét. Hányingere nincs?

– Csak akkor, ha a férjemre gondolok. – Lizzie érezte, hogy kezdi túl sok részletbe beavatni az orvost, és ezért hozzátette: – De ez nem tartozik magára, doktor.

– Hagyok itt fájdalomcsillapítót, de ne használja túl gyakran, mert könnyen rászokik az ember – válaszolta Finch. – Azonnal küldjön értem, ha valami gond van a látásával.

Miután elment. Mack leült az ágy szélére, megfogta Lizzie kezét, s egy idő után azt mondta:

– Ha nem akarod, hogy ismét fejbe rúgjon, itt kell hagynod.

Lizzie gondolkozott, érdemes-e bármiért is maradnia, de nem talált semmilyen okot. A férje nem szerette többé, gyerekeik nem voltak, és úgy tűnt, már nem is lesznek. Az otthonát sem érezte már igazi otthonnak.

– Azt se tudom, merre menjek – válaszolta.

– Én igen! – Mack arcán látszott a felfokozott érzelem. – El akarok szökni.

A hír hallatán Lizzie-nek a szívverése is majdnem elállt.

– Peg is velem jön – tette hozzá Mack.

Lizzie csak nézett rá, de nem szólt egy szót sem.

– Gyere velünk! – Mack bőrtokot vett elő a zsebéből, abból egy térképet, és szétterítette előtte. – Innen körülbelül százmérföldnyire nyugatra van egy hosszú hegylánc. Fent kezdődik Pennsylvaniában, és dél felé halad, ki tudja meddig. Magas, de azt mesélik, hogy lent, ahol Cumberland-folyó ered, van rajta egy átjáró, a Cumberland-hasadék. A hegyeken túl sűrű erdők vannak, és alig ismert a vidék. Azt mondják, hogy még indiánok sincsenek arra, mert a sziúk és a cherokee-k nemzedékeken keresztül harcoltak egymással a birtoklásáért, de egyik törzs sem tudott úgy felülkerekedni, hogy nyugodtan letelepedhetett volna.

Lizzie egyre izgatottabb lett.

– Miként jutsz el oda? – kérdezte.

– Gyalog megyünk Peggel. Nyugatnak indulunk, és elmegyünk a hegyek lábáig. Bors Jones szerint van ott egy ösvény, ami délnyugati irányban halad, nagyjából párhuzamosan a hegylánccal. A Holston-folyóig rajta maradunk, aztán bevesszük magunkat a hegyek közé.

– És ha nem egyedül mennétek?

– Ha velünk jössz, elvihetünk egy kocsit és több felszerelést: szerszámokat, vetőmagvakat, élelmet. Akkor nem szökevény lennék, hanem egy szolga, aki az úrnőjével és annak szobalányával utazik. Abban az esetben Richmondnak indulnánk, és onnan fordulnánk nyugatnak, Staunton felé. Úgy hosszabb, de Bors szerint

arrafelé jobbak az utak. Talán tévedett, de pontosabb értesüléseket nem sikerült szereznem – válaszolta Mack.

Lizzie izgatott volt, de egyben félt is.

– És ha elértétek a hegyeket? – érdeklődött tovább.

– Keresünk egy völgyet, ahol sok hal van a patakokban, vad az erdőben. Talán sasok is fészkelnek a legmagasabb fákon. Építünk ott egy házat – felelte mosolyogva Mack.

Lizzie takarókat, gyapjúzoknikat, ollót, tűket, fonalat készített össze az útra, közben a hangulata a lelkesültség és a kétségbeesés között ingadozott. Végtelenül boldog volt, mert Mackkel mehet. Többször is elképzelte, amint egymás mellett lovagolnak az erdőben, és együtt alszanak a fák tövén, de aztán eszébe jutottak a veszélyek. Naponta meg kell lőniük az eleségüket, házat kell építeniük, gabonát vetniük, ápolni a lovaikat. Netán az indiánok ellenségesen fogadják őket, sőt banditák is kóborolhatnak a vidéken. Mi lesz ha beköszönt a tél, és leesik a hó? Akár éhen is pusztulhatnak!

Hálószobája ablakán kipillantva a fredericksburgi MacLaine kocsma homokfutóját vette észre. A könnyű kocsinak utasa is volt, s a hátuljában csomagok voltak felhalmozva. A kocsis, egy Simmins nevű részeges alak, nyilván eltévesztette az utat, és nem arra az ültetvényre vitte a vendéget, ahova az menni akart. Lizzie úgy döntött, lemegy, és útbaigazítja.

A verandára kilépve megdöbbenéssel ismerte fel a kocsi utasát.

Jay anyja, Alicia volt az, tetőtől talpig feketében.

– Lady Jamisson! – kiáltott fel ijedten Lizzie. – Mi szél hozta ide Londonból?

– Hello, Lizzie! – köszönt neki az anyósa. – Sir George meghalt.

– Szívroham – mesélte később, már a szalonban, egy csésze tea mellett. – Az irodájában esett össze. Haza akarták hozni a Grosvenor Square-re, de útközben meghalt.

Az asszony hangja nem remegett, és könny sem csillogott a szemében miközben férje haláláról beszélt.

Lizzie-nek eszébe jutott a fiatal, inkább helyes, mint igazán szép Alicia, s meg kellett állapítania, anyósa ifjonti varázsából nem sok maradt. Átlagos kinézetű középkorú nő volt, aki a végére ért egy csalódást hozó, sikertelen házasságnak. Lizzie őszintén sajnálta, s meg is fogadta magának, vele ez nem fog megtörténni.

– Hiányzik? – kérdezte bizonytalanul az asszonyt.

Alicia éles pillantást vetett rá, és úgy válaszolt.

– Gazdagsághoz és társadalmi ranghoz mentem feleségül, s azt meg is kaptam. Olive volt az egyetlen nő akit szeretett, és nem hagyta, hogy ezt akár egy pillanatra is elfelejtsem. Nem kérek együttérzést! Magam választottam, és huszonnégy éven keresztül viseltem is döntésem következményét. Azt azonban, senki ne várja el tőlem, hogy gyászoljak. Megkönnyebbülést érzek.

– Ez borzalmas! – suttogta Lizzie.

– Hol van Jay? – kérdezte az. anyós.

– Williamsburgbe ment, megpróbál kölcsönkérni.

– Ezek szerint az ültetvény rosszul megy.

– Megsemmisítették a dohánytermésünket.

Szomorú árnyék suhant át Alicia arcán. Lizzie rájött, Jay ugyanolyan csalódás az anyja számára, mint neki, bár Alicia ezt soha nem lenne hajlandó nyíltan beismerni.

– Gondolom érdekel, mi van Sir George végrendeletében – mondta az özvegy.

A végrendelet addig meg sem fordult Lizzie fejében.

– Volt miről rendelkeznie? – kérdezte. – Úgy tudom elég rosszul ment neki az üzlet.

– Igen, de a High Glenből származó szén megmentette. Nagyon gazdag emberként halt meg.

Lizzie most már kíváncsi volt rá, hagyott-e valamit a férje Aliciára. Ha nem, akkor az asszony valószínűleg elvárja, hogy a fiával és a menyével lakhasson.

– Eleget biztosított önnek Sir George?

– Ó igen. Szerencsére a részemben még a házasságkötésünk előtt megállapodtunk.

– A többit Robert örökölte?

– Ez volt az, amire mindenki számított, de a férjem levette a vagyon egynegyedét, és úgy rendelkezett, hogy egyenlő arányban osszák fel a halála után egy évvel meglévő, törvényes unokái között. A gyereketek tehát gazdag. Mikor láthatom? Még azt sem tudom kisfiú-e vagy kislány.

Alicia nyilván előbb utazott el Londonból, semhogy Jay levelét megkaphatta volna.

– Kislány – válaszolta Lizzie.

– Remek! Gazdag nő lesz belőle.

– Halva született.

Alicián a nyoma sem látszott az együttérzésnek.

– A fenébe! – mondta elégedetlenül. – Gyorsan gondoskodnotok kell egy másikról.

Mack vetőmagvakkal, szerszámokkal, kötéllel, zsineggel, takarmánnyal és sóval pakolta meg a kocsit. Lizzie kulcsával a fegyverek tárolására használt szobát is kinyitotta, s elvitte az összes puskát. Egy ekevasat is berakott, mert azt tervezte, hogy ha úticéljukat elérik, szétszedik a szekeret, és ekét csinál belőle.

Úgy döntött, négy kancát fog be a kocsiba, és két csődört is elvisz még, hadd szaporodjanak. Biztos volt benne, Jay Jamisson nagyon dühös lesz, ha észreveszi kedvenc lovai eltűnését, és jobban fogja sajnálni őket, mint Lizzie-t.

Miközben a holmit kötözte fel a kocsira, Lizzie jött ki a házból.

– Ki jött látogatóba? – kérdezte tőle Mack.

– Jay anyja, Alicia.

– Jézus Mária! Nem tudtam, hogy jön!

– Én sem.

Mack gondterhelten ráncolta a homlokát. Alicia nem jelenthetett ugyan veszélyt a terveikre nézve, de a férje igen.

– Sir George is jön? – kérdezte.

– Meghalt.

A hír nagy megkönnyebbülést jelentett Mack számára.

– Hála legyen az Úrnak! Jól meglesz nélküle a világ.

– Elmehetünk azért? – érdeklődött aggódva Lizzie.

– Miért ne? Alicia nem tud megállítani bennünket.

– Mi van, ha elmegy a seriffhez, s megmondja neki? – kérdezte Lizzie, és a megpakolt szekérre mutatott.

– Jusson eszedbe, mit találtunk ki! Egy unokatestvéredet mégy meglátogatni, aki nemrég kezdett gazdálkodni Észak-Carolinában. Ajándékot viszel neki.

– De teljesen tönkrementünk!

– A virginiaiak híresek a bőkezűségükről!

Lizzie egyetértőén bólintott.

– Gondoskodom róla, hogy Thumson ezredes és Suzy Delahay is tudjon a tervemről.

– Mondd meg nekik azt is, az anyósod nem ért veled egyet, esetleg megpróbálja utadat állni.

– Jó ötlet. A seriff elég óvatos ahhoz, hogy ne avatkozzon bele egy családi perpatvarba. – Lizzie egy pillanatra ismét elbizonytalanodott, és tétova arckifejezése alaposan megijesztette a férfit. – Mikor, mikor indulunk? – kérdezte végül.

Mack ettől rögtön megnyugodott, és széles mosollyal az arcán válaszolt.

– Pirkadatkor. Éjszaka leviszem a kocsit a szálláshoz. Mire Alicia felébred, már messze járunk.

Az asszony biztatóan megszorította a karját, és visszament a házba.

Aznap éjjel Mack Lizzie-nél aludt. Az asszony izgalommal és aggodalommal telten, ébren feküdt az ágyban, s a reggel elkezdődő kaland körül jártak a gondolatai, mikor halkan benyitott hozzá. Megcsókolta, ledobálta magáról a ruhát, és bebújt mellé az ágyba.

Hosszan szeretkeztek, halkan a másnapról beszélgettek, majd ismét szeretkeztek. Hajnal felé Mack elszunnyadt, Lizzie azonban nem. A kandalló parazsának fényénél a férfi arcvonásait nézte, s arról a térben és időben hosszú utazásról gondolkodott, amely High Glenből elvezette őket a közös ágyba.

A férfi nem sokkal később felébredt. Hosszan, szenvedélyesen megcsókolták egymást, majd gyorsan felkeltek.

Míg Lizzie készülődött, Mack az istállóba ment. Az asszony hevesen dobogó szívvel látott hozzá az öltözködéshez. A haját

feltűzte, nadrágot, lovaglócsizmát, inget és mellényt vett. Egy ruhát is elpakolt arra az esetre, ha gyorsan vissza kellene változnia gazdag úriasszonnyá. Félt ugyan a rá váró utazástól, de Mackkel kapcsolatban a legkisebb bizalmatlanság sem volt benne. Olyan közel állónak érezte magához, hogy fenntartás nélkül kész volt rábízni az életét.

Mikor Mack érte ment, kabátban és háromszögletű kalapban már az ablaknál ült, s a férfi elmosolyodott, látva, hogy kedvenc ruháját vette fel. Megfogták egymás kezét, és a lépcsőn lábujjhegyen leosonva elhagyták a házat.

A kocsi az út mentén, látótávolságon kívül állt, s Peg pokrócokba burkolózva már a szekérderékban ült. Jimmy, a lovászfiú négy lovat fogott a hámba, kettőt pedig a kocsi hátuljához kötött. Az összes rabszolga ott volt elköszönni tőlük. Lizzie megcsókolta Mildredet és Saraht, Mack kezet rázott Kobéval és Casszel. Bess az asszonya nyakába borult, és sírva búcsúzott tőle. Az istenhozzádok után mindenki némán állt a csillagfényes éjszakában, és nézte, hogyan másznak fel a bakra az utazók.

Mack megrántotta a gyeplőt, és a lovak közé csördített.

– Gyí! Szedjétek a lábatokat!

A lovak belefeszültek a hámba, a szekér nyikordult egyet, és elindult. Az országútra kiérve Mack Fredericksburg irányába fordította a lovakat. Lizzie még egyszer visszanézett a csöndben integető cselédekre meg rabszolgákra.

36

Jay és Lennox Williamsburgbe érve nem találták a városban Matthew Murchmant. A szolgája is csak annyit mondott, talán másnap hazatér. Jay üzenetet hagyott neki, amiben megírta, hogy újabb összeget szeretne kölcsönkérni, és örülne, ha minél előbb találkozhatna vele. Rossz hangulatban távozott az irodából.

Másnap bement a Capitol vörös és szürke téglából emelt épületébe. Miután az előző évben a kormányzó feloszlatta a

gyarmati közgyűlést, választásokat tartottak, és a testület ismét összeült. A Hall of Burgesses, a polgárok képviselő-testületének a tanácsterme szerény, elég sötét helyiség volt, amelynek két oldalán padsorok húzódtak, közepén pedig egy pulpitus emelkedett, amin az elnök ült. Jay más érdeklődőkkel együtt a terem végében állt meg.

A beszédeket hallgatva rájött, a gyarmat politikai élete forrásban van. Virginia, a legrégibb angol terület a kontinensen, késznek mutatkozott szembefordulni törvényes uralkodójával.

A polgárok éppen a Westminsterből érkezett legújabb fenyegetést tárgyalták. A brit parlament egy VIII. Henrik idején elfogadott jogszabályra hivatkozva azt követelte, hogy bárkit, akit árulással vádolnak, akár erővel is vigyenek vissza Londonba, és ott állítsák bíróság elé.

A teremben magasra csaptak az indulatok, Jay pedig undorodva figyelte, mint áll fel egyik tiszteletre méltó birtokos a másik után, és támadják a királyt. Végül olyan határozatot hoztak, amely kimondta, az árulásról szóló jogszabály ellentétes a brit alattvalóknak azzal a jogával, miszerint saját közvetlen környezetükben kell bíróság elé állítani őket.

Ezt a jól ismert sirámok követték arról, hogy a gyarmatokon lakóknak is adózniuk kell. miközben nincs képviseletük az anyaországi parlamentben. “Nincs adózás képviselet nélkül!” – hangzott az ezerszer elismételt mondás, aminél a testület ezúttal tovább ment. és leszögezte, joga van más gyarmati közgyűlésekkel együttműködve szembeszállni az uralkodói követelésekkel.

Jay biztos volt benne, a kormányzó ezt már nem lesz hajlandó tétlenül szemlélni. Igaza is volt. Már közel járt a vacsoraidő, s a polgárok kisebb jelentőségű, helyi ügyekről vitatkoztak, mikor az egyik törvényszolga félbeszakította őket, és felszólt a széksorok fölé emelkedő pulpitusra:

– Elnök úr! Üzenet jött a kormányzótól.

Egy papírlapot adott át a jegyzőnek, aki széthajtogatta, és átfutotta a tartalmát.

– Elnök úr! A kormányzó elrendelte, hogy a közgyűlés tagjai haladéktalanul jelenjenek meg a kormányzótanács termében.

Most aztán bajban lesznek, gondolta kárörvendve Jay.

A közgyűlés tagjainak a nyomába szegődve ő is felment a lépcsőn, végig a törvényhozás első emeletének hosszú folyosóján. A kíváncsiak a kormányzótanács termén kívül maradtak, s a nyitott ajtó előtt ágaskodva figyelték, mi történik odabent. Botetourt kormányzó, a bársonykesztyűbe burkolt acélököl egy nagy, ovális asztal mögött ült, és meglehetősen rövidre fogta a mondanivalóját.

– Hallottam az állásfoglalásukról – közölte. – Elfogadásával nem hagytak számomra más lehetőséget, mint hogy feloszlassam a testületet. Tekintsék hát a közgyűlést feloszlatottnak!

A gyarmati törvényhozás tagjai döbbenten, szótlanul álltak.

– Ez minden! – tette hozzá türelmetlenül a korábban elmondottakhoz a kormányzó.

Jay, amennyire csak tudta, igyekezett leplezni elégedettségét, amit a kormányzótanács terméből leverten távozó burgessek látványa váltott ki belőle. A képviselők visszamentek saját tanácstermükbe, összeszedték a papírjaikat, és elhagyták az épületet.

Jay a Raleigh kocsmába ment, és leült a bárpult mellé. Ebédet rendelt, közben a feszolgálónővel flörtölt, akinek szemmel láthatóan nagyon tetszett. Egy idő után meglepődve tapasztalta, hogy több burgess is elhalad mellette, s a helyiség végéből nyíló különterembe tart. Bevonulásukat látva elgondolkozott azon, vajon miféle újabb árulást készítenek elő.

Miután elfogyasztotta, amit rendelt, felderítésre indult.

Mint eleve számított is rá, a burgessek élénk tárgyalásban voltak egymással, és meg sem próbálták eltitkolni az érzelmeiket. Vakon meg voltak győződve arról, hogy igaz ügyet képviselnek, és ez rendkívüli önbizalmat öntött beléjük. Hát nem értik – tette fel magának a kérdést Jay –, hogy a világ egyik leghatalmasabb uralkodójának a haragját vívják ki maguk ellen? Nem ismerik fel, hogy a brit hadsereg ereje előbb vagy utóbb mindannyiukat elsöpri?

A jelek szerint nem értették meg ezt, sőt annyira magabiztosak voltak, hogy egyikük sem tiltakozott, amikor Jay beült a terem végébe.

Épp egy forrófejű alak mondott beszédet, akiben Jay George Washingtont, a brit hadsereg egykori tisztjét ismerte fel, aki

földspekuláción gazdagodott meg. Nem volt igazán tehetséges szónok, de olyan szilárd elhatározással beszélt, hogy Jay is csak nehezen tudta kivonni magát a hatása alól.

Washington egy kész tervvel állt elő. Az északi gyarmatok vezetői szövetséget hoztak létre, amelynek a tagjai vállalták, nem vásárolnak többé brit árut. A virginiaiaknak, ha valóban nyomást akarnak gyakorolni a londoni kormányra, ugyanezt kell tenniük.

Ha született valaha árulásra felbujtó beszéd, hát ez volt az, gondolta magában Jay.

Ha Washington nézetei kerekednek felül, az apja vállalkozásainak még több gonddal kell szembenézniük. Sir George nemcsak elítélteket, hanem teát, bútort, kötelet, gépeket és luxuscikkeket is szállított a tengerentúlra, olyan termékeket, amelyeket a gyarmatokon élők maguk nem tudtak előállítani. Az északon lévő gyarmatokkal lebonyolított kereskedelmi forgalma már a korábbinak a töredékére csökkent. Ez okozta az egy évvel korábbi, válságos helyzetet.

Nem mindenki értett egyet Washingtonnal. Néhány burgess felhívta rá a figyelmet, hogy az északi gyarmatoknak fejlettebb az iparuk, sok létfontosságú terméket maguk is elő tudnak állítani, míg a déliek jobban függnek az importtól. Mit csinálunk, tették fel a kérdést, ha nem lesz miből fonalat fonnunk és szövetet szőnünk?

Washington erre azt válaszolta, hogy az árulista összeállítása során tehetnek néhány kivételt, A gyűlés ettől kezdve belebonyolódott a részletekbe. Valaki végül még arra is javaslatot tett, hogy tiltsák meg a juhok levágását, növelve ezzel saját gyapjútermelésüket. Nem sok idő telt bele, és Washington már azt javasolta, a technikai jellegű kérdések kimunkálására válasszanak egy külön bizottságot. Az indítványt elfogadták, a bizottság tagjait kijelölték.

Jay undorodva hagyta el a termet. Már éppen távozni akart az étteremből, amikor Lennox lépett oda hozzá, egy Murchmantól kapott üzenettel. Az ügyvéd közölte, hogy visszatért a városba, olvasta Mr. Jamisson feljegyzését, és végtelenül boldog lenne, ha másnap reggel kilenckor a házában üdvözölhetné Mr. Jamissont.

A politikai válság egy időre lekötötte ugyan Jayt, de gondolatai később visszatértek saját problémáihoz, és egész éjszaka nem hagyták nyugodni. Időnként az apját átkozta, mert olyan ültetvényt adott neki, ami semmi pénzt sem hozott, majd Lennoxot, mert túltrágyázta a földet, ahelyett hogy újabb területeket tört volna fel, alkalmassá téve őket a művelésre.

Korán indult el Murchmanhez. Tudta, az ügyvéd jelenti számára az egyetlen lehetőséget. Bármi okozta is kudarcát, az mit sem változtatott a lényegen: nem tudta nyereségessé tenni az ültetvényt. Tisztában volt vele, ha nem sikerül újabb kölcsönre szert tennie és a hitelezői érvényesítik a jelzálogra vonatkozó jogukat, akkor nemcsak pénze nem lesz, hanem tető sem a feje fölött.

Az ügyvéd idegesnek látszott.

– Elintéztem, hogy a hitelezője idejöjjön, és találkozzanak – mondta Jaynek.

– Hitelező? Akkor azt mondta, egy szindikátustól kapom a pénzt.

– Hát, igen… apró kis csalás volt, sajnálom. Az illető azt kívánta, maradjon titokban a neve.

– Most mégis felfedi magát.

– Én nem tudom.

– Nos, feltételezem, hogy a rendelkezésemre akarja bocsátani azt az összeget, amire még szükségem van. Különben miért találkozzunk?

– Minden bizonnyal igaza van… E tekintetben nem avatott be a bizalmába.

Jay kopogást hallott a bejárat felől, majd halk beszélgetés hangjait.

– Végül is kicsoda az illető?

– Azt hiszem, jobb, ha rábízom a bemutatkozást. Nyílt az ajtó, és Jay bátyja, Robert lépett a szobába. Jay zavartan pattant fel a székről.

– Te?! – kérdezte elképedve. – Mikor érkeztél?

– Néhány napja – válaszolta Robert.

Kurtán kezet ráztak. Csaknem egy év telt már el azóta, mikor utoljára találkoztak, és Jay úgy ítélte meg, Robert kezd egyre jobban hasonlítani az apjukra: nagydarab volt, mogorva, elutasító modorú.

– Szóval te kölcsönözted nekem a pénzt – mondta Jay, miután alaposabban megnézte a bátyját.
– Nem én, hanem apa.
– Hála istennek! Féltem tőle, hogy egy idegentől nem kaphatnék kölcsön újabb összeget.
– Már nem apa a hitelelződ – közölte Robert. – Meghalt.
– Meghalt?! – Jay a hír hallatán lerogyott egy székre. Megdöbbentette a tragédia, hiszen az apjuk még hatvanéves sem volt. – Hogyan…?
– Szívroham.
Jay úgy érezte, elveszített egy szilárd támaszt. Az apja zordan bánt vele, de mindig ott állt mögötte biztosan, látszólag rendíthetetlenül. Halálával a világ egyik pillanatról a másikra veszélyesebbé, bizonytalanabbá vált számára, s bár már ült, hirtelen úgy érezte, neki kellene támaszkodnia valaminek.
A bátyjára nézett, és rosszindulatú, diadalittas kifejezést vélt felfedezni az arcán. Minek örülhetett annyira?
– Látom, van még valami – mondta Jay. – Miért vágsz ilyen arcot?
– Én vagyok a hitelelződ – válaszolta Robert.
Jay ebből már tudta, mi következik. Úgy érezte, mintha valaki teljes erőből gyomorszájon vágta volna.
– Te gazember! – suttogta.
Robert nyugodtan, érzelemmentesen bólintott.
– Behajtom a jelzálogkölcsönt – mondta. – A dohány ültetvény az enyém. Ugyanezt csináltam High Glennel is. Megvásároltam a tartozást, és behajtottam. A bánya az enyém.
Jay alig bírt válaszolni.
– Ezt jól kiterelted – mondta a szavakkal küszködve. A bátyja erre már nem is szólt, csak bólintott.
Jaynek össze kellett szednie magát, hogy vissza tudja tartani a könnyeit. – Te és apa…
– Igen.
– A saját családom tett tönkre.
– Nem. Te tetted tönkre magadat. Lusta vagy, ostoba és gyenge.

Jay válasz nélkül hagyta a sértéseket. Másra sem tudott már gondolni, csak arra, hogy a saját apja tervelte ki a bukását. Eszébe jutott a levél, amit néhány nappal Virginiába érkezése után Murchmantól kapott. Az apja már jóval korábban írhatott az ügyvédnek, utasítva rá, hogy jelzálog fejében ajánljon fel neki kölcsönt. Számított rá, hogy az ültetvénnyel gondok lesznek, és előre eltervelte, mi módon veszi vissza tőle. Meghalt ugyan, de a síron túlról is tudatta vele, mennyire nem szívelheti.

Fájdalmas erőfeszítéssel, mint egy öregember, feltápászkodott a székről. Robert némán, megvető pillantással nézte, Murchmanben pedig maradt annyi tisztesség, hogy legalább bűntudatosnak látsszon. Zavartságról árulkodó arccal sietett az ajtóhoz, kinyitotta, Jay pedig fáradtan, rogyadozó léptekkel átvánszorgott az előszobán, ki a házból, a sáros utcára.

Estig egyfolytában ivott. Az estét is a Raleigh ivójában töltötte, és valószínűleg Lennox vitte haza, mert másnap reggel az ágyában ébredt.

Arra gondolt, megöli magát. Értelmetlenné vált az élete, nem volt se otthona, se jövője, se gyereke. Miután tönkrement, semmire se vihette Virginiában, és azt is lehetetlennek érezte, hogy visszamenjen Angliába. A felesége gyűlölte, és most már Felia is a bátyjáé volt. Már csak azt kellett eldöntenie, golyót röpítsen-e a fejébe, avagy halálra igya-e magát.

Délelőtt tizenegykor ismét javában brandyzett már, amikor az anyja lépett az ivóba.

Megpillantva őt, Jay első gondolata az volt, hogy biztosan megőrült. Felállt, és rémülten, értetlenül meredt rá. Alicia ezúttal is olvasott a gondolataiban.

– Nem. Nem vagyok szellem – mondta. Megcsókolta, és leült mellé.

Miután némileg összeszedte magát, Jay megkérdezte:

– Hogyan találtál meg?

– Fredericksburgbe mentem, és ott megmondták, hol vagy. Készülj fel egy komoly csapásra! Apád meghalt.

– Tudom.

A válasz meglepte az anyját.

– Honnan?

– Itt van Robert.

– Miért?

Jay elmesélte, mi történt, és azt is, hogy az ültetvény és High Glen egyaránt Robert tulajdona.

– Tartottam tőle, hogy azok ketten valami ilyesmit forralnak az agyukban – mondta keserűen Alicia.

– Tönkrementem – közölte vele Jay. – Éppen öngyilkos akartam lenni.

– Ezek szerint Robert nem mondta el neked, mi áll apád végrendeletében? – állapította meg rémülten az anyja.

Jay látta váratlanul felcsillanni maga előtt a reményt.

– Örököltem tőle valamit?!

– Nem te. A gyereked.

Anyja válasza ismét mélységes kétségbeesésbe taszította.

– A gyerek halva született.

– A vagyon egynegyedét az apád halálát követő egy éven belül megszülető unokák kapják. Ha nem lesz unoka, akkor minden Robertre száll.

– Egynegyed? – kapta fel a fejét Jay. – Az is rengeteg pénz!

– Nem kell mást tenned, mint ismét teherbe ejteni Lizzie-t.

– Azt legalább tudom csinálni – jelentette ki vigyorogva Jay.

– Ne légy benne annyira biztos – figyelmeztette az anyja. – Megszökött azzal a bányásszal.

– Micsoda?!

– Elment McAshsel.

– Teremtő isten! Elhagyott?! Elment azzal a bűnözővel? – Jay mélységesen sértőnek találta azt, amit Lizzie tett vele. – Soha nem leszek képes ezt megbocsátani neki. Édes istenem!

– Elvittek egy kocsit, hat lovadat és elegendő felszerelést ahhoz, hogy egyszerre több farmot is beindítsanak.

– Átkozott tolvajok! – szitkozódott felháborodottan Jay, és teljesen tehetetlennek érezte magát. – Nem tudtad megállítani őket?

– Próbálkoztam a seriffnél, de Lizzie okos volt. Elhíresztelte, hogy ajándékot visz egy unokatestvérének, aki Észak-Carolinában lakik. A

szomszédok figyelmeztették a seriffet, hogy csak egy rosszindulatú anyós vagyok, aki megpróbál bajt keverni.

– Gyűlölnek mind, mert hűséges vagyok a királyhoz. – A remény és az elkeseredés váltakozása túl soknak bizonyult Jay számára, aki ismét teljes letargiába süllyedt. – Nincs kiút – szólt lemondóan. – A sors is ellenem fordult.

– Ne add fel!

Mandy, a pincérnő zavarta meg őket egy pillanatra, megkérdezve Aliciától, mit szeretne inni. Az asszony teát rendelt, Mandy pedig távoztában ingerlőén rámosolygott Jayre.

– Más nőtől is lehetne gyerekem – mondta a férfi, mikor kettesben maradtak.

Alicia alaposan megnézte magának a pincérnő ringó csípőjét, s csak aztán válaszolt.

– Nem megoldás. Az unokának törvényesnek kell lennie.

– Elválhatok Lizzie-től?

– Nem. Parlamenti jóváhagyás és egész vagyon kell hozzá, különben sincs rá elég idő. Amíg Lizzie életben van, az ő gyerekének kell lennie.

– Fogalmam sincs, hová mehetett.

– Nekem igen.

Jay elképedve meredt az anyjára, akinek agyafúrtsága mindig csodálatba ejtette.

– Honnan tudod? – kérdezte tőle.

– Követtem őket.

Jay hitetlen álmélkodással csóválta meg a fejét.

– Micsoda?

Nem volt túl nehéz. Útközben mindenfelé érdeklődtem, nem láttak-e egy négylovas kocsit egv férfival, egy nővel és egy gyerekkel. Nem olyan nagy errefelé a forgalom, hogy az emberek megfeledkeznének az ilyesmiről.

– És hova mentek?

– Dél felé, egészen Richmondig, ott rákanyarodtak a Három Szurdok ösvénynek nevezett útra, és nyugatnak, a hegyek irányába indultak. Én keletnek fordultam, és idejöttem. Ha még most, délelőtt elindulsz, akkor csak háromnapi hátrányod lesz velük szemben.

Jay elgondolkodott azon, amit az anyja mondott. Semmi kedve sem volt megszökött feleségét hajszolni, és ezzel bolondot csinálni magából, de ez maradt számára az egyetlen lehetőség, ha hozzá akart jutni az örökségéhez.

– Mi lesz, ha Lizzie nem akar visszajönni? – tette fel a kérdést az anyjának is.

Alicia arca megkeményedett, elszánttá vált.

– Van persze még egy lehetőség – mondta. Mandyre pillantott, aztán ismét Jayre emelte jéghideg tekintetét. – Más nőt is teherbe ejthetsz, feleségül veheted, és örökölhetsz… ha Lizzie váratlanul meghal.

Jay szótlanul bámult az anyjára, Alicia azonban nem hagyta megingatni magát, és folytatta:

– A vadonba mentek, ahol már nem létezik törvény. Bármi megtörténhet arrafelé; nincsenek seriffek, nincsenek halottkémek. A váratlan halál arrafelé természetesnek számít, senki sem kérdezősködik miatta.

Jay nyelt egy nagyot, s az italáért nyúlt. De anyja a karjára tette a kezét, és rászólt:

– Többet ne! Indulnod kell.

A férfi vonakodva bár, de visszahúzta a kezét.

– Vidd magaddal Lennoxot! – tanácsolta Alicia. – Ha igazán rosszul alakulnak a dolgok, s nem leszel képes rábeszélni vagy rákényszeríteni Lizzie-t, hogy visszajöjjön veled, ő tudni fogja, mit csináljon.

Jay beleegyezően bólintott.

– Rendben van – mondta.

37

A régi, Három Szurdok ösvénynek nevezett, bölényvadászok által használt út nyugatnak tartott, keresztül Virginián. Lizzie azt is megnézte Mack térképén, hogy párhuzamosan halad a James-folyóval, és sok száz, a Jamesbe tartó patak által vájt völgyet és

vízmosást szel át. Kezdetben nagybirtokok mellett haladtak el, amelyek hasonlítottak a Fredericksburg környékiekre, de minél nyugatabbra értek, a házak és a körülöttük elterülő földek annál kisebbek lettek, az ember nem háborgatta erdők pedig egyre nagyobbak.

Lizzie boldognak érezte magát. Ijedt volt, nyugtalan, bűntudattal teli, de ezzel együtt sem volt képes megállni, hogy ne mosolyogjon. A szabadban volt, lóháton, annak a férfinak a társaságában, akit szeretett, egy óriási kaland kezdetén. Az esze aggódott ugyan, hogy mi lesz velük, de a szíve dalolt.

Keményen hajszolták a lovakat, mert féltek, hogy követni fogják őket. Biztosak voltak benne, Alicia Jamisson nem ül tétlenül Fredericksburgben, várva Jay hazatértét. Biztosan üzent Williamsburgbe, vagy személyesen ment oda elmondani a fiának, mi történt. Ha Alicia nem hozza el Sir George végrendeletének a hírét, Jay egész biztosan csak megvonta volna a vállát, hagyva, hadd menjenek, így viszont szüksége lesz a feleségére, hogy meglegyen az örökhagyó által megkövetelt unoka. Egész biztosan Lizzie nyomába ered, és elkeseredetten üldözi őket.

Több nap előnyük volt vele szemben, de ő gyorsabban fog haladni, mert nem hátráltatja a különböző holmikkal megpakolt szekér. De honnan tudja, merre mentek? Kérdezősködnie kell majd az út mentén lévő házakban és kocsmákban.

Utazásuk harmadik napján a táj megváltozott: felbukkantak előttük a hegyek. A megművelt földeket legelők váltották fel, s a távolban kékesen sötétlő hegyvonulat emelkedett előttük. Ahogy szaporodtak mögöttük a megtett mérföldek, úgy lettek egyre fáradtabbak a lovak, s már csak nehezen vontatták a jól megrakott kocsit. Ha emelkedőhöz értek, Mack, Lizzie és Peg leszállt a szekérről, könnyítve a terhén, de ez sem bizonyult elégnek. Az állatok feje lekókadt, lépteik tovább rövidültek, és egy idő után már az ostorcsapásoknak sem engedelmeskedtek.

– Mi bajuk van? – kérdezte nyugtalanul Mack.

– Jobban kellene etetnünk őket – felelte Lizzie. – Azon élnek, amit éjjel legelni tudnak. Ahhoz, hogy egész nap kocsit tudjanak húzni, zabra lenne szükségük.

– Azt is hoznom kellett volna – állapította meg sajnálkozva Mack. – Eszembe se jutott… Sajnos nem sokat értek a lovakhoz.

Aznap délután elérték Charlottesville-t, egy új települést, ami azon a helyen nőtt ki a földből, ahol a Három Szurdok ösvénye az indiánok egy ősi útvonalát, a Szeminol ösvényt keresztezte. A város az úttól a hegyoldalba felfutó párhuzamos utcákból állt, de területének a nagy része rendezetlen volt. Mindössze tucatnyi ház lehetett benne. Városházát láttak, előtte szégyenoszlopot, és egy kocsmát, durván festett, fehér hattyút ábrázoló cégérrel.

– Itt biztosan kaphatunk zabot – mondta Lizzie.

– Ne álljunk még meg! – válaszolta Mack. – Nem akarom, hogy az emberek emlékezzenek ránk.

Lizzie rögtön megértette, mire gondol. A keresztút gondot okoz majd Jaynek: ki kell derítenie, a szökevények délnek kanyarodtak-e, avagy nyugatnak mentek tovább. Ha a kocsmánál zabért megállva felhívják magukra a figyelmet, azzal megkönnyítik a dolgát. A lovaknak tehát szenvedniük kellett még egy darabig.

Néhány mérföldnyire Charlottesville-en túl, ott, ahol az utat egy alig észrevehető ösvény keresztezte, megálltak. Mack tüzet rakott, Peg kukoricakását főzött. A jelekből ítélve sok hal lehetett a mellettük csörgedező folyóban, s az erdő is gazdag volt vadakban. De a menekülőknek sem a vadászatra, sem a horgászatra nem jutott idejük. Kénytelenek voltak beérni az ízetlen péppel, amit sűrű állaga Lizzie számára még undorítóbbá tett. Magába erőltetett néhány kanállal, de hányingere támadt tőle, s a maradékot félretette. Bár korábban nem tudta, milyen, de így utólag szegyellté magát azért, hogy az ültetvényükön dolgozóknak mindennap ezt kellett enniük.

Míg Mack elmosta az edényeket, Lizzie megbéklyózta a lovakat, hogy éjszaka szabadon legelhessenek, de ne tudjanak elcsatangolni. Utána beburkolóztak a pokrócaikba, és befeküdtek a kocsi alá. Miközben elhelyezkedett, Lizzie felszisszent. Mack megkérdezte:

– Mi a baj?

– Fáj a hátam.

– Hozzászoktál a finom puha ágyhoz.

Inkább fekszem a hideg földön veled, mint egyedül a pehelypaplanos ágyban.

Mivel Peg is ott volt mellettük, nem szeretkeztek, de mikor úgy vélték, már elaludt, halkan beszélgetni kezdtek.

– Emlékszel arra, amikor kihúztalak abból a folyóból, és szárazra töröltelek az alsószoknyámmal? – kérdezte Lizzie.

– Hát persze!

– Megszárítottam a hátad, és amikor megfordultál… – Lizzie szégyellősen félbehagyta a mondatot, de összeszedte magát, és befejezte: – Láttam, egészen felizgultál.

– De még hogy. Halálosan fáradt voltam, a lábamon is alig tudtam megállni, de már akkor szeretkezni akartam veled – vallotta be Mack.

– Soha nem láttam még úgy férfit, és nagyon izgalmasnak találtam. Sokat álmodtam is róla később. Annyira tetszett, hogy még most is szégyellem magam miatta.

– Sokat változtál. Akkoriban fennhéjázó voltál.

– Én ugyanazt gondoltam rólad – felelte halkan nevetve Lizzie.

– Hogy én?! Fennhéjázó voltam?!

– Hát persze. Felálltál a templomban, és felolvastad a földesúrhoz írt levelet.

– Igazad van, azt tényleg megtettem.

– Valószínűleg mindketten megváltoztunk.

– Örülök, hogy így történt – mondta Mack, és végigsimította az asszony arcát. – Azt hiszem, akkor szerettem beléd. A templom előtt, amikor elzavartál.

– Én hosszú ideig szerettelek anélkül, hogy tudtam volna. Emlékszem a bokszmérkőzésre. Minden ütés, ami téged ért, nekem is fájt. Gyűlöltem látni, amint bántják a gyönyörű testedet. Később, mikor még eszméletlen voltál, simogattalak, megérintettem a melledet. Már akkor kívántalak, mielőtt férjhez mentem volna, de magamnak se vallottam be – ismerte el Lizzie.

– Megmondom, nálam mikor kezdődött. Lent a bányában, amikor a karomba estél, én meg véletlenül hozzáértem a melledhez. Rájöttem, milyen is vagy valójában.

Lizzie vidáman kuncogott.

– Mondd csak, nem tartottál egy kicsit hosszabb ideig, mint ameddig feltétlenül kellett volna?

Mack arca szégyellősnek tűnt a hamvadó tűz halvány fényében.

– Nem – mondta –, és később bántam is nagyon.

– Ezentúl annyiszor ölelhetsz magadhoz, ahányszor csak akarsz.

– Akkor jó. – Mack átölelte, szorosan magához húzta Lizzie-t, s úgy is aludtak el.

Másnap átkeltek egy hegyláncon, s leereszkedtek a mögötte elnyúló lapályra. Lizzie és Peg vezette le a lejtőn a kocsit, Mack pedig felült az egyik száron vezetett lóra, és előrement. Lizzie-nek egész teste sajgott a kemény földön eltöltött éjszakától, és a megfelelő étel hiányát is érezni kezdte már. De hozzá kell szoknia a kényelmetlenségekhez, hisz hosszú út állt még előttük. Összeszorította hát a fogát, és a jövőre gondolt.

Látta Pegen, hogy valami erősen foglalkoztatja. Kedves volt számára a lány, s valahányszor ránézett, saját, halott kislánya jutott az eszébe. Peg is olyan kisbaba volt egykor, az anyja szeme fénye. Lizzie eldöntötte magában, hogy annak a másik anyának a kedvéért mindig törődni fog a lánnyal.

– Mi bánt? – kérdezte tőle.

– Ezek a hegyvidéki farmok Burgo Marler tanyájára emlékeztetnek – felelte Peg.

Szörnyű élmény lehetett számára – gondolta Lizzie – megölni valakit. Úgy látta, más is nyomja a lány szívét, s nem kellett sokáig várnia, hogy megtudja, mi az.

– Miért jöttél velünk? – tette fel a kérdést váratlanul Peg.

Nehéz volt egyszerű választ adni rá, s Lizzie hosszabb gondolkodás után azt mondta:

– Főleg azért, mert úgy érzem, a férjem nem szeret – Aztán észrevett valamit Peg arckifejezésében. – Úgy tűnik, jobban szeretnéd, ha otthon maradtam volna.

– Hát, nem szereted az ételünket, nem bírsz a földön aludni, és ha nem lennél itt, nem volna a kocsi sem, és gyorsabban haladhatnánk – felelte a lány.

– Majd megszokom a körülményeket. A szekér pedig, főleg ami rajta van, megkönnyíti számunkra az új életet.

Peg duzzogó arcot vágott, és Lizzie érezte, ezzel még nem fejezték be. Kis idő múlva a lány ismét megszólalt:

– Szerelmes vagy Mackbe, ugye?

– Hát persze.

– De hiszen csak most hagytad ott a férjedet! Nincs még túl korán?

Lizzie összerezzent. Az elbizonytalanodás perceiben maga is ezt érezte, de nagyon rossz érzés volt számára a fiatal lány szájából hallani a bírálatot.

– A férjem hat hónapig hozzám sem ért – válaszolta. – Mit gondolsz, meddig kellett volna várnom?

– Mack engem szeret – jelentette ki Peg.

A dolog kezdett egyre bonyolultabbá válni.

– Azt hiszem, mindkettőnket szeret – válaszolta Lizzie –, csak másképp.

Peg határozottan megrázta a fejét.

– Engem szeret. Én tudom.

– Olyan, mintha az apád lenne. Ha engeded, én megpróbálok az anyád lenni.

– Nem – felelte dühösen a lány.

Lizzie-nek fogalma sem volt róla, mit válaszolhatna neki. Előrenézett, s nem messze tőlük sekély vizű folyót látott, alacsony, fából készült épülettel a partján. Valószínűleg egy gázlóhoz értek, az épület pedig az utazók által látogatott kocsma volt. Mack éppen a lovát kötötte egy fához a bejárat előtt.

Lizzie odavezette, majd megállította a kocsit. A házból egy meztelen felsőtestű, vadbőrből varrt nadrágot és viharvert kalapot viselő férfi bukkant elő.

– Zabra lenne szükségünk a lovainknak – mondta neki Mack.

A férfi invitálta őket:

– Hagyják őket pihenni, és jöjjenek be egy italra!

Alig mondta ezt végig. Lizzie máris úgy érezte, egy kupa sörnél nincs kívánatosabb dolog a világon. Hozott magával pénzt Mockjack

Hallból, ha nem is sokat. Arra mindenképpen elegendőt, hogy a legfontosabb dolgokat megvehessek maguknak útközben.

– Szívesen – válaszolta mohón, és már szállt is le a bakról.

– Barney Tobold vagyok, de mindenki csak Baznak hív –mondta a kocsmáros, és kíváncsian méregette Lizzie-t, aki férfiruhát hordott ugyan, de rögtön látszott rajta, hogy nő. Nem szólt azonban semmit, csak bevezette őket az ivóba.

Miután a szemük hozzászokott a félhomályhoz, Lizzie látta, hogy a kocsma egyetlen, földes padlójú helyiségből áll, két pad és egy pult van benne, s néhány hordó a falra erősített polcokon. Baz a rumoshordóhoz nyúlt, de az asszony még idejében rászólt:

– Rumot nem kérünk. Csak sört legyen szíves.

– Én rumot akarok – mondta határozottan Peg.

– Amíg én fizetek, addig nem! – felelte Lizzie. – Neki is sört adjon, Baz!

A kocsmáros egy korsóból sört töltött három fakupába. Mire befejezte, Mack is megjelent, kezében a térképpel.

– Milyen folyó, ez? – kérdezte.

– Mi Déli Folyónak nevezzük.

– Ha átkelünk rajta, merre visz tovább az út?

– Egy Staunton nevű városba. Úgy húszmérföldnyire van innen. Utána már nem sok mindent találnak. Néhány ösvényt, határőrposztot, és hegyeket, amiken senki nem kelt még át. Merre mennek? – kérdezte a kocsmáros.

Mack elbizonytalanodott, ezért Lizzie válaszolt helyette:

– Az unokatestvéremet látogatom meg.

– Stauntonban?

Az asszonyt zavarba ejtette az újabb kérdés.

– Hát… nem messze tőle.

– Tényleg? És hogy hívják?

Lizzie kimondta az első nevet, ami az eszébe jutott:

– Angusnek… Angus Jamesnek.

Baz elgondolkodva ráncolta a homlokát.

– Érdekes – mondta. – Azt hittem, mindenkit ismerek Stauntonban, de ezt a nevet most hallom először.

– Talán azért, mert a farmja kicsit távolabb van a várostól. Én még soha nem jártam nála – felelte rögtönözve Lizzie.

Patadobogás hallatszott kívülről, és az asszonynak rögtön Jay jutott az eszébe. Ilyen hamar utolérte őket? A hang Macket is nyugtalanná tette.

– Ha estig Stauntonba akarunk érni… – mondta a többieknek.

– Akkor nem lustálkodhatunk tovább – fejezte be helyette a mondatot Lizzie, és kiitta a maradék sörét.

– Alig nedvesítették meg a torkukat Igyanak még eggyel! – biztatta őket Baz.

– Nem – felelte határozottan az asszony, és a tárcájáért nyúlt. – Hadd fizessek!

A félhomálytól pislogva két férfi lépett a helyiségbe. Helybélieknek tűntek. Mindkettő szarvasbőr nadrágot és házilag készített csizmát viselt. Lizzie látta a szeme sarkából, hogy Peg ijedten összerezzen, és gyorsan hátat fordít a jövevényeknek, mintha nem akarná, hogy lássák az arcát.

Az egyik férfi vidáman rájuk köszönt:

– Üdv, idegenek! – Rossz kinézetű ember volt, törött orral, s az egyik szemét valami sérülés miatt állandóan csukva tartotta. – Chris Dobbs vagyok, de mindenki csak Félszemű Dobbsnak szólít. Örülök, hogy találkoztunk. Mi újság keleten? Még mindig arra költik az adóinkat a burgessek, hogy új palotákat építsenek, és nagy vacsorákat rendezzenek maguknak? Hadd hívjam meg magukat egy italra1 Rumot mindenkinek. Baz!

– Már éppen indulunk, de azért köszönjük – felelte Lizzie.

Dobbs alaposabban megnézte magának az asszonyt, és csodálkozva felkiáltott:

– Egy nő szarvasbőr nadrágban!

Lizzie figyelmen kívül hagyta a megjegyzést.

– Viszontlátásra, Baz. Köszönjük az útbaigazítást.

Mack előrement, s Lizzie és Peg is elindult az ajtó felé. A lányt észrevéve Dobbs ismét megszólalt:

– Én téged ismerlek. Láttalak Burgo Marlerrel, isten nyugosztalja a lelkét.

– Soha nem hallottam róla – felelte határozottan Peg, és elment a férfi mellett, de az a következő pillanatban eljutott az egyetlen, számára logikus következtetésig.

– Jézus Krisztus! Biztosan te vagy az a kis szuka, aki megölte!

– Várjon csak egy kicsit! – szólt rá erélyesen Dobbsra Lizzie, s közben nagyon szerette volna, ha Mack nem megy ki olyan hamar a kocsmából. – Nem tudom, miféle őrültséget vett a fejébe, Mr. Dobbs, de Jenny már tízéves kora óta szolgál a családomnál, soha nem ismert semmiféle Burgo Marlert.

A férfit azonban nem lehetett ilyen könnyen leszerelni.

– Nem Jennynek hívják, bár hasonlít rá a neve. Betty vagy Milly vagy Peggy… Ez az! Peggy Knapp!

Lizzie úgy érezte, mintha egy jeges kéz markolt volna a szívébe. Dobbs a társához fordult, és megkérdezte:

– Ugye ő az?

A másik férfi közömbösen vállat vont.

– Egyszer vagy kétszer láttam Burgo cselédjét, és egyik kislány olyan, mint a másik – mondta bizonytalanul.

– A Virginia Gazette-ben megjelent leírás viszont illik rá – állapította meg Baz, s a söntéspult alá nyúlva egy puskát vett elő.

A félelmet, ami addig megbénította Lizzie-t, dühös indulat váltotta fel.

– Remélem, nem engem akar megfenyegetni, Barney Tobold! – szólt rá a kocsmárosra, és maga is meglepődött azon, milyen határozott a hangja.

– Mi volna, ha mindnyájan itt maradnának, míg elküldünk a seriffért Stauntonba? – kérdezte Baz. – Nagyon mérges, amiért nem tudta elkapni Burgo gyilkosát. Biztosan ellenőrizni akarja majd, amit mondanak.

– Nem vagyok hajlandó feleslegesen várakozni.

– Pedig azt hiszem, kénytelen lesz rá – mondta a kocsmáros, és Lizzie-re emelte a puskát.

– Jól figyeljen rám! – válaszolta az asszony. – Én most kimegyek ezzel a gyerekkel, maga pedig gondoljon arra, ha lelövi egy gazdag virginiai úr feleségét, akkor nincs az az indok, ami megmentheti

magát az akasztófától! – Karját Peg válla köré fonva a puska és a lány közé állt, s a gyereket előretolva az ajtó felé indult.

Éles kattanás hallatszott. Baz felhúzta a kakast. Peg teste megfeszült, de Lizzie erősen tartotta, mert érezte, hogy a lány rémületében futni akar.

Mindössze egy méterre volt tőlük az ajtó, de úgy tűnt, egy órába is beletelt, míg elérték.

Néma csönd volt mögöttük, a dörrenés elmaradt.

Az arcába sütő nap melegét megérezve Lizzie nem bírta tovább. Előrelökte Peget, és maga is futásnak eredt.

Mack már a nyeregben ült. A két nő felpattant a kocsi bakjára.

– Mi történt? – kérdezte Mack. – Úgy néztek ki, mintha szellemet láttatok volna.

– Gyorsan el innen! – válaszolta Lizzie, és megrántotta a gyeplőt. – Az a félszemű felismerte Peget. – Kelet felé fordította a kocsit. Ha Staunton irányába akartak volna továbbmenni, akkor át kellett volna kelniük a gázlón, ami hosszabb időt vett volna igénybe. Utána is könnyen belefuthatnak a seriffbe. Vissza kellett hát menniük arra, amerről jöttek.

A válla fölött hátrapillantva Lizzie látta, hogy a három férfi a kocsma ajtajában áll, és Baz kezében még mindig ott a fegyver. Ostorával a lovak közé vágott, és vágtára ösztönözte őket.

Baz nem mozdult, s ők pár másodperc múlva már lőtávolon kívül voltak.

– Hála istennek, ezt megúsztuk! – mondta Lizzie, miután biztonságba kerültek. – Ez meleg helyzet volt.

Mack örült, hogy épségben megmenekültek, de sajnálta, hogy Lizzie a visszafordulás mellett döntött. Át kellett volna kelniük a gázlón, és a folyó túlsó partján folytatni az útjukat. Burgo Marler nyilván Stauntonban lakott, de kikerülhették volna a várost, vagy éjszaka is áthaladhattak volna rajta.

Ott álltak meg, ahol előző éjjel táboroztak, a Három Szurdok ösvény és a mellékút kereszteződésénél. A kocsit a fák közé vitték, és elrejtették a sűrűben. Tudták, nagyon óvatosaknak kell lenniük, hiszen már nem egyszerűen egy dühös férj, hanem a törvény elől menekülnek.

Mack elővette a térképet, tanulmányozta egy ideig, aztán úgy döntött, vissza kell menniük Charlottesville-ig, és ott rákanyarodni a délre tartó Szeminol ösvényre. Egy vagy két nap múlva, Stauntontól úgy ötvenmérföldnyire aztán ismét nyugatnak fordulhatnak.

Hajnalra azonban eszébe jutott, hogv esetleg Dobbs is Charlottesville-be indult. Éjszaka, a sötétben nyugodtan elhaladhatott rejtett táboruk mellett, és előttük érte el a várost. A férfi be is számolt Lizzie-nek aggodalmáról. Azt javasolta: ő előrelovagol Charlottesville-be, és megnézi, tiszta-e a terep. Az asszony egyetértett vele.

Vadul hajtotta a lovat, s még mielőtt a nap felkelt volna, a városhoz ért. Az első házakhoz közeledve váltott csak lépésre. Teljes volt körülötte a csönd, semmi sem mozdult, csupán egy vén kutya keresgélt valami eleség után az út közepén. A Hattyú kocsma ajtaja nyitva volt, a kéményből füst szállt fel. Mack leszállt a lóról, egy bokorhoz kötötte az állatot, és óvatosan az épülethez indult.

Az ivóban senkit se látott.

Talán Dobbs és a társa mégis a másik úton mentek. Staunton irányába.

A hajnali szellő valahonnan ínycsiklandó illatot vitt felé. Megkerülte a házat, s a hátsó részében egy középkorú nőt látott, aki éppen szalonnát sütött.

– Zabot szeretnék venni – mondta neki.

– A bíróság épületével szemben van egy bolt – felelte a nő, anélkül hogy a tekintetét ráemelte volna.

– Köszönöm. Nem látta erre Félszemű Dobbsot?

– Ki az ördög az?

– Nem érdekes.

– Nem akar reggelit, mielőtt továbbmegy?

– Nem, köszönöm. Nincs rá időm.

Lovát a bokornál hagyva Mack felment a domboldalon a fából épült bírósági épületig. Az előtte lévő tér másik oldalán kis ház állt, s a bejárata fölött ügyetlenül festett tábla hirdette: Terménykereskedő. Az ajtó zárva volt, de hátul, a melléképületben talált egy félmeztelen férfit, aki éppen akkor borotválkozott.

– Zabot akarok venni – mondta neki, miután köszönt.

– Nekem meg borotválkoznom kell.

– Azt nem tudom kivárni – válaszolta Mack. – Vagy ad rögtön két zsák zabot, vagy a Déli Folyó gázlójánál veszem meg.

A kereskedő morogva letörölte az arcát, és kinyitotta az üzletet.

– Van idegen a városban? – kérdezte tőle Mack.

– Maga.

Úgy tűnt, Dobbs mégsem járt Charlottesville-ben az éjszaka.

Lizzie pénzét elővéve Mack fizetett, és a vállára vett két tömött zsákot. A boltból kilépve patacsattogást hallott, s fejét felemelve három, kelet felől gyorsan közeledő lovast látott.

Nem tudta, kicsodák, de elég volt megpillantania őket ahhoz, hogy a szíve hevesebben kezdjen dobogni.

– A barátai? – kérdezte a terménykereskedő.

– Nem.

Lesietett a dombról, és látta, a lovasok a Hattyú előtt álltak meg. Lassított a léptein, mikor közelebb ért hozzájuk, a kalapját is mélyen a szemébe húzta. Ahogy leszálltak a lovaikról, alaposabban megnézte magának őket.

Az egyikük Jay Jamisson volt.

Mack némán káromkodott. Majdnem összefutottak Jayjel, hála az előző napi esetnek.

Szerencsére elég óvatos volt, így sikerült elejét venni a bajnak. Már csak gyorsan távoznia kellett, nehogy felfigyeljenek rá.

Pár lépést tett már csak, mikor villámként hasított belé a gondolat: a lovát Jaytől lopta, s a bokorhoz kötözött állat korábbi gazdájától két méterre legelészik.

Jay szerette a lovakat. Elég lett volna egyetlen pillantást vetnie a mellette lévőre, hogy felismerje benne a sajátját, és rögtön tudja, a szökevények már nem lehetnek messze.

Mack egy gazzal sűrűn benőtt telek törött kerítése mögé bújt, s onnan kibámulva leste, mi következik. Jay Lennox társaságában volt, és velük volt még egy harmadik férfi is, akit nem ismert. Lennox Mack lova mellé kötötte a magáét, részben eltakarva ezzel a lopott állatot Jay elől. Ő nem szerette a lovakat, ezért ezt sem ismerte fel. Mack homlokát izzadság verte ki, végigcsordult a homlokán, bele a

szemébe, elhomályosítva látását. Mikor a szeme kitisztult, azt látta, hogy a három férfi belép a Hattyú ivójába.

Megkönnyebbülten felsóhajtott, bár tisztában volt vele, még nem jutott túl a veszélyen.

A két zsák zab súlya alatt görnyedve előbújt a bokorból, gyorsan a kocsma elé ment, és felrakta a zsákokat a ló hátára.

Hátulról neszt hallott, de nem fordult meg, hanem gyorsan belelépett a kengyelbe.

– Hé! Maga!

Mack lassan visszafordult. Az ismeretlen állt mögötte. Mély lélegzetet vett, és megkérdezte:

– Mit akar?

– Reggelizni szeretnénk.

– Hátul a konyhában van egy asszony. Neki szóljanak – válaszolta Mack, és felült a nyeregbe.

– Hé!

– Mi az már megint?

– Nem látott erre egy nőt, egy kislányt és egy férfit, négylovas kocsival?

Mack úgy tett, mintha gondolkodott volna.

– Az utóbbi időben nem – válaszolta, és sarkát a ló oldalába vágva elügetett.

Hátra se pillantott, s egy perccel később már kint járt a városból.

Szeretett volna minél hamarabb visszaérni Lizzie-hez és Peghez, de a nehéz, zabbal teli zsákok miatt csak lassan haladhatott. A nap már magasan fent járt az égen, mikor visszaért az útkereszteződéshez. Lekanyarodott a főútról, és a keskeny mellékösvényen rejtett táborukhoz ment.

– Jay Charlottesville-ben van – mondta, mihelyt megpillantotta Lizzie-t.

A hír hallatán az asszony elsápadt.

– Ennyire közel?

– Valószínűleg a Három Szurdok ösvényen megy tovább, át a hegyeken. De mihelyt eléri a Déli Folyót, megtudja, hogy visszafordultunk. Jó, ha másfél nap hátránya lesz velünk szemben.

Itt kell hagynunk a kocsit, hogy gyorsabban mehessünk – mondta Mack.

– Az összes felszerelésünk! – jajdult fel Lizzie.

– A nagy részét igen. Van három tartalék lovunk. Amit ők elbírnak, azt magunkkal vihetjük. – Mack a táborhelytől déli irányba továbbmenő keskeny ösvényre nézett. – Ahelyett hogy visszamennénk Charlottesville-be, megpróbálhatunk továbbmenni ezen az úton. Távolabb biztosan elkanyarodik, és a várostól pár mérföldnyire belefut a Szeminol ösvénybe. Úgy tűnik, a lovak elférnek rajta.

Lizzie nem volt siránkozós típus, és a száját összeszorítva ezúttal is erőt vett magán.

– Rendben van – mondta szomorúan. – Lássunk hozzá a lepakoláshoz!

Ott kellett hagyniuk az ekevasat. Lizzie meleg alsóneművel teli ládáját, a kukorica egy részét, de magukkal tudták vinni a puskákat, a szerszámokat és a vetőmagvat. A teherrel megrakott lovakat közös szárra fűzték, és nyeregbe szálltak.

Még csak félig múlt el a délelőtt, de már újra úton voltak.

38

Három napig a délnyugatnak tartó ősi Szeminol ösvényen haladtak, átkelve több, az erdők borította hegyek közé ékelődött gyönyörű völgyön. Magányos farmok mellett mentek el, de csak kevés emberrel találkoztak, és város egy se akadt az útjukba. Egy vonalban lovagoltak mind a hárman, a málhás lovak is sorban követték őket. Macket kissé megviselte a nyereg, de ezt leszámítva csodálatosan érezte magát. A hegyek gyönyörűek voltak, a nap melegen sütött, s ő végre szabadnak érezhette magát.

A negyedik nap délelőttjén felkaptattak egy hosszú emelkedőn, s a csúcsra érve az alattuk elterülő völgyben barnás vizű, széles folyót pillantottak meg, benne több kis szigettel, zátonynyal. A túlsó partján

házak emelkedtek, s előttük széles, lapos fenekű komp volt kikötve egy mólóhoz.

Mack megrántotta a kantárt, és visszafogta a lovát.

– Azt hiszem, ez a James-folyó, azt a települést meg Lynch's Ferrynek hívják – mondta.

Lizzie egyből kitalálta, mire gondolt.

– Itt most megint nyugatnak akarsz fordulni?

A férfi bólintott.

– Három napig szinte senkivel se találkoztunk, és Jaynek nehéz dolga lesz, ha a nyomunkra akar bukkanni. Ha viszont átkelünk, akkor a révész megjegyez magának bennünket, és nehéz lesz elkerülnünk a kocsmárost, a boltost meg a többi helybélit.

– Igazad van – értett egyet Mackkel Lizzie. – Ha itt elkanyarodunk, akkor nem tudja majd, merre mentünk.

Mack megnézte a térképet.

– A völgy északnyugati irányba emelkedik és egy hegyszorosban végződik. A szoroson túl ismét rákanyarodhatunk az útra, ami Stauntontól délnyugatra halad el.

– Rendben.

Mack rámosolygott Pegre, aki csöndben, közömbösen hallgatta a beszélgetést. Hogy őt is bevonja a döntésbe, megkérdezte tőle:

– Te is egyetértesz?

– Úgy lesz, ahogy mondod – válaszolta a lány.

Lekanyarodtak az útról, s a fás hegyoldalon leereszkedve a településtől mintegy félmérföldnyire érték el a folyót. Mack remélte, senki sem vette őket észre.

Sima utat találtak, ami mérföldeken át a folyó mellett haladt, majd elkanyarodott a víztől, és a hegyoldalak mentén húzódott tovább. A terep egyre nehezebbé vált, s többször is le kellett szállniuk a nyeregből, hogy a sziklás emelkedőkön kantáron vezessék a lovakat. Macket eközben sem hagyta el egy pillanatra sem a szabadság mámorító érzése.

Gyors hegyi patak mellett táboroztak le éjszakára. Lizzie lőtt egy kisebb szarvast, ami inni ment le a sziklás mederhez. Mack megnyúzta és feldarabolta a vadat, s tüzet gyújtott, hogy megsüssék

a húst. Miután a láng erőre kapott, rábízta Pegre, és ment a patakban lemosni a vért a kezéről.

A folyás irányába indult el, s addig ment, míg kis vízesést nem talált, ami a mélyen kivájt sziklás patakmederbe zúdult alá. Letérdelt, a vízsugár alá tartotta a kezét, de aztán úgy döntött: megfürdik. Ledobálta magáról a ruhát. Éppen a nadrágjából lépett ki, mikor felnézve Lizzie-t pillantotta meg.

– Valahányszor levetkőzöm és beleugrom egy folyóba…

– Ott találsz, amint téged bámullak – fejezte be Mack helyett a mondatot az asszony.

Mindketten elnevették magukat.

– Gyere, fürödj meg velem! – kérte Lizzie-t a férfi. Hevesen dobogó szívvel figyelte, miközben vetkőzött, és elgyönyörködött meztelen testében. Lizzie büszkén, szégyenkezés nélkül megállt előtte, aztán testük összefonódott és csókolózni kezdtek.

Miközben kis szünetet tartottak, Macknek eszébe jutott valami. Lepillantott a két méterre alattuk lévő medencére, és azt mondta:

– Ugorjunk!

– Nem! – válaszolta Lizzie, de rögtön meg is gondolta magát. – Rendben.

Kézen fogták egymást, a meredek szélére álltak, és nevetve belevetették magukat a vízbe. Mack elengedte Lizzie kezét, és alábukott. Mikor felmerült, az asszony közvetlenül mellette nevetve csapkodta a vizet. A part felé úsztak, míg talajt nem ért a lábuk.

Mack magához húzta Lizzie-t, s ahogy meztelen combjuk összeért, egész testét izgalom járta át. Nem akarta megcsókolni, csak nézni, gyönyörködni benne. Lágyan simogatni kezdte a csípőjét. Erezte, az asszony keze keményen ágaskodó nemi szervére kulcsolódik, látta a szemébe néző Lizzie arcán megjelenő boldog mosolyt, s úgy érezte, rögtön szétrobban.

Az asszony átkarolta a vállát, s a lábát megemelve közrefogta a combjával. Mack szilárdan megvetette a talpát a fenéken, alányúlt, megemelte, s Lizzie a megfelelő pózba helyezkedett. Ölét széttárta, s a férfi teste olyan könnyen, simán csúszott bele, mintha már évek óta ezt gyakorolták volna.

A hideg víz után az asszony húsa meleg barlangként zárta körül, és Mack úgy érezte magát, mint aki álmodik. Hogyan is lehetett volna valóság, hogy Lord Hallim lányával szeretkezik egy virginiai vízesés alatt?

Lizzie odakínálta neki a nyelvét, s ő beszívta. Az asszony felemelkedett, Mack vállához préselte magát, majd félig csukott szemmel visszaereszkedett, s mély nyögés szakadt fel a torkából, miközben a férfi elbűvölten nézte az arcát.

Mack a szeme sarkából hirtelen mozgást vett észre a parton. Oldalra fordult, de már csak egy villanást látott. Valaki figyelte őket, csak azt nem tudta, Peg keveredett-e arra, vagy valami idegen. Tudta, aggódnia kellene, de Lizzie nyögései hangosabbakká váltak és elterelték a gondolatait. Pár másodperccel később az asszony sikoltozni kezdett, combjának szorítása erősebbé vált. mozgása gyorsabbá. Az ölét vadul hozzápréselte, mintha magába akarná szippantani, Mack pedig csak szorította a combját, és egész testében rázkódott, míg egy belsejét átjáró hatalmas robbanással el nem jutott a csúcsra.

A táborhelyre visszatérve azonnal látták, Pegnek nyoma veszett. Macknek rossz érzése támadt.

– Úgy tűnt, mintha láttam volna valakit odalent a medencénél, miközben szeretkeztünk. Csak egy villanás volt, azt se tudom megmondani, férfi, nő vagy gyerek volt-e.

– Biztosan Peg volt az – válaszolta Lizzie. – Szerintem elfutott.

– Mitől vagy ebben olyan biztos? – kérdezte a szemét összehúzva Mack.

– Féltékeny rám, mert szeretsz.

– Tessék?

– Szeret téged, Mack – magyarázta az asszony. – Elmondta nekem, hogy feleségül akar menni hozzád. Tudom, ez csak kislányos képzelődés, de ő nincs tisztában vele. Napok óta rossz a kedve, és miután látott bennünket szeretkezni, nyilván elfutott.

– Jézus Mária! Most mit tegyünk? – kérdezte tanácstalanul.

– Meg kell keresnünk.

– Igen. – Mack összeszedte magát. – Szerencsére nem lovon ment, így még nem juthatott messzire. Mindjárt csinálok fáklyát és utánamegyünk. Biztosan arrafelé indult, amerről jöttünk. Azt hiszem, egy bokor alatt fogjuk találni.

Egész éjjel keresték Peget. Órákon át mentek visszafelé, bevilágítva a fáklyákkal a fák közé, a bokrok alá, aztán visszatértek a táborhelyre. Újabb fáklyákat készítettek, és ezúttal felfelé indultak el a folyó mentén, be a sziklák között a hegyekbe. Bármilyen elszántan kutatták is azonban, a lánynak nyoma veszett.

Hajnalban ettek pár falatot a szarvashúsból, felrakták málháikat a lovakra, és folytatták útjukat.

Délben egy másik úthoz értek. Göröngyös csapás volt mindössze, de szélesebb, mint egy kocsi. A sárban patanyomokat láttak. Északkeletről délnyugatra tartott, s végignézve rajta, a kék égnek emelkedő hatalmas hegyeket láttak.

Ez volt az az út, amit kerestek: a Cumberland-hasadékhoz vitt.

39

Másnap reggel Jay Jamisson lekormányozta lovát a James-folyóhoz, és átnézett a túlsó parton lévő, Lynch's Ferrynek nevezett településre.

Fáradt volt, elgyötört, levert, és ki nem állhatta azt a Binns nevű csirkefogót, akit Lennox Williamsburgben fogadott fel. Elege volt a rossz ételekből, a mocskos ruhából, a nyeregben töltött hosszú nappalokból és a kemény földön végigszenvedett rövid éjszakákból. Az utolsó néhány napban a remény és a kétségbeesés úgy váltogatta benne egymást, mint azok a hegyek és völgyek, amelyeken útjuk során átkeltek.

Nagyon izgatott lett, mikor elérték a Déli Folyó gázlóját, és megtudták, hogy Lizzie kénytelen volt visszafordulni. Azt azonban sehogy se értette, miként haladhattak el mellettük észrevétlenül.

– Valahol biztosan letértek az útról – mondta Félszemű Dobbs, miközben a folyóparti kocsmában üldögéltek. Dobbs az előző nap

látta a három menekülőt, és felismerte Peg Knappben azt a megszökött elítéltet, aki megölte Burgo Marlert.

Jay úgy érezte, igaza lehet.

– De vajon északnak vagy délnek mentek? – kérdezte aggodalmaskodva.

– Ha valaki a törvény elől menekül, akkor délnek veszi az irányt, hogy minél távolabb kerüljön a seriffektől meg a bíróságoktól.

Jay ebben nem volt igazán biztos. A tizenhárom gyarmaton sok olyan hely volt, ahol egy nyilvánvalóan tiszteletre méltó család: férj, feleség, szolgálólány csöndben letelepedhetett, eltűnve ezzel az őket üldözők elől. Dobbs ötlete persze ezzel együtt is elképzelhetőbbnek tűnt.

Közölte mindenkivel: ötven font jutalmat kap tőle az, aki elfogja a szökevényeket. A pénzt, amiből akár egy kisebb farmot is lehetett venni, az anyja bocsátotta rendelkezésére. Amikor elváltak, Dobbs átkelt a gázlón, és nyugatnak indult, Staunton irányába. Jay remélte, hogy szétkürtöli a jutalom hírét, s ha ő nem is akad a menekülők nyomára, másnak sikerül elfognia őket.

Ő maga visszatért Charlottesville-be, hátha ott valaki látta őket. A kocsit azonban senki sem látta. Jay így csak találgatni tudott, és be kellett érnie azzal a következtetéssel, hogy azok hárman elkerülték Charlottesville-t, s találtak egy másik utat, amin eljuthattak a dél felé tartó Szeminol ösvényre. Ebből a feltételezésből kiindulva ő is az ösvényen indult tovább csapatával. A táj azonban egyre elhagyatottabbá vált körülöttük, és senkivel sem találkoztak, aki egy férfit, egy nőt és egy fiatal lányt látott volna arra haladni.

Remélte ugyanakkor, hogy itt, Lynch’s Ferryben végre hírt hall róluk.

A vízhez érve átkiabáltak a sebes folyó túlsó partjára, mire egy alak lépett ki az egyik házból, és beszállt egy hajóba. A két partot erős kötél kötötte össze, és a komp ötletes módon úgy volt hozzáerősítve, hogy evező sem kellett hozzá: a víz sodra hajtotta át egyik oldalról a másikra. Mikor megérkezett, Jay és a társai felvezették rá a lovaikat. A révész igazított valamit a köteleken, és elindult velük visszafelé.

A férfi egyszerű fekete ruhát viselt, és higgadt, visszafogott magatartása is kvékerre vallott Jay már átkelés közben kifizette neki a viteldíjat, és kérdezgetni kezdte.

– Három embert keresünk: egy fiatalasszonyt, egy nagyjából vele egykorú skót férfit, és egy tizennégy év körüli lányt – mondta neki. – Nem látta őket errefelé?

A révész tagadólag megrázta a fejét. Ha lehet, Jay még jobban elkeseredett, és azon gondolkodott, nem tévesztette-e el teljesen az utat.

– Át tud itt menni valaki anélkül, hogy maga észrevenné? – tette fel az újabb kérdést a révésznek.

A férfi hosszan elgondolkozott, de végül csak rászánta magát a válaszra:

– Ahhoz nagyon jó úszónak kell lennie.

– És ha valahol máshol kel át a folyón?

– Akkor nem jár itt – felelte velősen a révész.

Binns felvihogott, de Lennox egy szigorú pillantással elhallgattatta.

Jay a folyót figyelte, és csöndben káromkodott. Lizzie-t már hat napja egy teremtett lélek se látta, mintha köddé vált volna. Bárhol lehetett, akár Pennsylvaniában is, sőt visszatérhetett keletre, és felszállhatott egy Londonba induló hajóra. Tökéletesen nyomát vesztette. Az asszony túljárt az eszén, ezzel megfosztotta az örökségétől. Ha még egyszer a szemem elé kerül – fogadta meg magának –, isten engem úgy segéljen, agyonlövöm.

Valójában persze fogalma sem volt arról, mit tegyen, ha elfogja, s napokon át a lova nyergében rázatva magát állandóan ezen törte a fejét. Azzal tisztában volt, Lizzie önszántából nem lesz hajlandó visszamenni hozzá, s kezét-lábát megkötözve kell hazavinnie. A gondolat erősen felizgatta, s az erdei ösvényeket járva bizsergető emlékek ébredtek benne. Látta magukat, amint az üres Chapel Street-i ház padlásszobájában simogatják egymást, miközben anyáik odakint beszélgetnek. Feltűnt előtte a meztelenül és minden szégyenkezés nélkül az ágyukon hancúrozó asszony, s végül Lizzie, amint szeretkezés közben föléje kerekedve, s hímtagját magába fogadva vadul rángatózik és sikoltozik az élvezettől. De ha ismét

terhes lesz, miként tudja rákényszeríteni, hogy mellette maradjon? Zárja be és ne engedje el, míg meg nem szüli a gyerekét?

Minden sokkal egyszerűbb lett volna, ha az asszony meghal. Jay ezt sem tartotta elképzelhetetlennek, hisz számított rá, hogy McAshsel az oldalán Lizzie szembe fog szállni vele. Arra nem tudta rászánni magát, hogy hideg fejjel megölje a feleségét, de remélte, harc közben fogja életét veszíteni. Akkor feleségül vehet egy életerős, egészséges pincérnőt, és gyereket csinálva neki elindulhat Londonba felvenni az örökséget.

Ez azonban mind csak álom volt. A valóság pedig az, ha találkoznak, akkor döntenie kell. Vagy élve viszi haza, vagy rögtön végeznie kell vele.

De hogyan intézze el? Soha nem ölt még embert, s a kardjával is csak egyet sebesített meg, a bánya udvarán kirobbant lázongás során, mikor elfogta McAsht. Még azokban a pillanatokban is, amikor a legjobban gyűlölte Lizzie-t, akkor sem tudta elképzelni, hogy belemártsa a pengéjét abba a testbe, amit egykor annyira élvezett. Egyszer előfordult, hogy ráemelte a puskát a bátyjára és meghúzta a ravaszt. Ha már mindenképpen meg kell ölnie Lizzie-t, a legjobb lesz távolról lelőni, mint egy szarvast.

A komp közben átért a túloldalra, ahol a kis kikötő mellett emeletes, oszlopos verandás épület emelkedett. Több jól megépített ház is látszott a közelben, a folyóparttól enyhén emelkedő domboldalon. A kis település virágzónak tűnt, lakóinak nyilván jól ment a kereskedés. Már éppen szálltak ki a kompról, mikor a révész utánuk szólt:

– Valaki várja magukat a kocsmában.

– Minket? – kérdezte csodálkozva Jay.

A révész figyelmen kívül hagyta a kérdést, és egy másikra válaszolt, amit fel se tettek neki:

– Rossz kinézetű fickó. Állandóan csukva tartja az egyik szemét.

– Dobbs! Hogy érhetett ide előttünk? – álmélkodott Jay.

– És miért? – fűzte hozzá Lennox.

– Kérdezzék meg tőle – válaszolta mindkettőjüknek a révész.

A hír jobb kedvre hangolta Jayt, és szerette volna minél előbb megoldani a rejtélyt.

– Maguk törődjenek a lovakkal! – szólt rá az embereire. – Én megyek, megkeresem Dobbst.

A rév mellett álló, emeletes épület volt a kocsma. Belépve rögtön észrevette Dobbst, aki az egyik asztalnál éppen gulyást kanalazgatott egy tálból.

– Dobbs! Mi az ördögöt keres maga itt?!

Dobbs Jayre emelte épen maradt szemét, és teli szájjal válaszolt:

– A jutalmat jöttem átvenni, Jamisson kapitány.

– Miről beszél?!

– Nézzen csak oda! – Dobbs a sarokba bökött a fejével.

Jay arra fordult, és meglátta az egyik székhez hozzákötözött Peggy Knappet.

A váratlan szerencsétől hirtelen szólni sem tudott, s csak pár másodperc múlva kérdezte meg:

– Honnan a pokolból került ez elő?

– Stauntontól délre, az úton találtam rá.

– Merre ment? – érdeklődött a homlokát ráncolva Jay.

– Északnak, a város irányába. Én éppen kifelé jöttem belőle, és Miller’s Mill felé tartottam.

– Kíváncsi lennék rá, hogy jutott el oda.

– Kérdeztem tőle, de nem volt hajlandó válaszolni.

Jay ismét a lányra pillantott, s látta, hogy az arcát horzsolások éktelenítik. Dobbs nyilván nem bánt vele kesztyűs kézzel.

– Megmondom, mit gondolok – szólt Dobbs. – Idáig jöttek, de nem keltek át a folyón, hanem nyugatnak fordultak. A kocsit valahol otthagyták útközben, és lóháton mentek fel, a folyó mentén a stauntoni útig.

– Peget egyedül találta? – kérdezte Jay.

– Igen.

– Es elkapta.

– Nem volt könnyű – tiltakozott Dobbs. – Rohant, mint a szélvész, és valahányszor megfogtam a grabancát, mindig kicsúszott az ujjaim közül. Szerencsére én lóháton voltam, ő meg gyalog, és végül kifáradt.

Egy kvéker asszony ment oda hozzájuk, megkérdezte Jayt, akar-e valamit enni. De a férfi türelmetlenül elküldte, mert alig várta már,

hogy alaposan kikérdezhesse Dobbsot.

– Hogyan tudott előbb ideérni, mint mi?

– A folyón jöttem, tutajjal – felelte vigyorogva a félszemű.

– Biztosan összeszólalkoztak – találgatott Jay. – Ez a gyilkos kis szuka otthagyta a többieket, és elindult északnak. Nekik tehát déli irányba kellett menniük. – Pár másodpercnyi szünetet tartott és elgondolkozott. – Merre tartanak végül is? – tette fel a kérdést.

– Az út Fort Chiswellbe vezet, azon túl már nem sok lakott hely akad. Délebbre van még egy település, Wolf Hills, utána pedig a cherokee-k földje – magyarázta Dobbs. – Nem hiszem hogy bármelyikük is indián akarna lenni, tehát inkább nyugatra fordulnak Wolf Hillsnél, és a hegyek felé veszik az irányt. A vadászok mesélnek egy Cumberland-hasadék nevű átjáróról, amin a hegyek túlsó oldalára lehet jutni. De én még nem jártam arra.

– Mi van a másik oldalon?

– Azt mondják, erdőségek. Jól lehet arrafelé vadászni. Senki földje a cherokee-k és a sziúk lakta területek között. Az indiánok a Kék Füvek Országának nevezik.

Jay végre rájött: Lizzie új életet akar kezdeni a felderítetlen, ember által ritkán járt vidéken. Elhatározta, ő mindenképp meghiúsítja a tervét. Elfogja, és élve vagy halva visszaviszi.

– A gyerek önmagában nem sokat ér – mondta Dobbsnak. – Ha meg akarja szolgálni az ötven fontot, segítenie kell nekünk elkapni a másik kettőt.

– Akarja, hogy a vezetőjük legyek?

– Igen.

– Többnapnyi előnyük van magukkal szemben, és kocsi nélkül gyorsabban haladnak. Egy hétbe is beletelhet, míg beérik őket.

– Ha sikerül, megkapja tőlem az ötven fontot.

– Remélem a nyomukra akadunk, mielőtt letérnének az ösvényről, és bekanyarodnának az erdőkbe.

– Úgy legyen! – bólintott rá Jay.

Tíz nappal Peg szökése után Mack és Lizzie egy széles, sima lapályon átkelve elérte a bővizű Holston-folyót.

Mack nagyon lelkes volt. Több patakon, folyón is átkeltek, de semmi kétsége sem volt afelől, hogy ez az, amit kerestek. Jóval szélesebb volt a többinél, s hosszú szigetek, zátonyok emelkedtek ki a medréből.

– Ez az! – szólt oda Lizzie-nek. – Itt végződik az ismert vidék.

Napok óta úgy érezték már, mintha csak maguk lennének a világon. Előző nap egyetlen fehér embert láttak csupán és három indiánt egy távoli hegytetőn. Ezen a napon pedig egyetlen fehér embert sem, csak több indián csapatot. A bennszülöttek sem barátságosak, sem ellenségesek nem voltak velük szemben. Tisztes távolságban maradtak tőlük.

Hosszú ideje nem észleltek már megművelt földet. Ahogy a farmok száma csökkent, úgy lett körülöttük egyre több a vad. Bölényeket láttak, szarvasokat, nyulakat és megszámlálhatatlanul sok ízletes húsú madarat: pulykákat, kacsákat, erdei szalonkát. Lizzie annyit lőtt belőlük, hogy mindet meg sem tudták enni.

Az időjárás is a kegyeibe fogadta őket. Egyszer esett, akkor egész nap a sarat dagasztották, éjszaka pedig reszkettek átázott ruhájukban; de másnap ismét kellemes napsütés volt, így gyorsan megszáradtak. Mindkettőjüket feltörte a nyereg, a csontjaik sajogtak, de a kövér fűtől meg a Charlottesville-ben vásárolt zabtól felerősödött lovak jól bírták az iramot.

Jaynek nyomát se látták, de ez nem sokat jelentett. Valahol ott jár a nyomukban.

Megitatták a lovakat a Holstonban, és leültek a sziklás partra pihenni egy kicsit. A lapályon átkelve lassan elfogyott alóluk az út, s a folyó túlsó partján már semmiféle ösvényt se láttak. Tőlük északra állandóan emelkedett a talaj, és a távolban, talán tízmérföldnyire tőlük, magas hegylánc tört fenségesen az ég felé.

– Arra kell lennie a hágónak – állapította meg Mack.

– Nem látom – válaszolta Lizzie.

– Én sem.

– Ha még sincs ott…

– Akkor keresünk másikat – vágott közbe határozottan a férfi.

Elszántnak mutatta magát, de belül félt. Ismeretlen, a térképén sem szereplő tájra indultak, hegyi farkasok vagy medvék támadhatták meg őket, s az indiánok is ellenségessé válhattak. Egyelőre elég élelem akadt körülöttük, de nem tudhatták, mi lesz, ha beköszönt a tél.

Mack elővette a térképet, bár az az utóbbi időben egyre pontatlanabbnak bizonyult.

– Jó volna találkozni valakivel, aki ismeri az utat – jegyezte meg Lizzie.

– Többel is találkoztunk – válaszolta Mack.

– Igen, de mindegyik mást mondott.

– A kép, amit lefestettek, azért ugyanaz volt. Északkeletről délnyugati irányba húzódó völgyről beszéltek, amit a térkép is mutat, és azt mondták, északnyugati irányba kell mennünk, keresztül több magas hegyláncon.

– A gond az lesz, hogyan találjuk meg a hegyeken átvezető hágót – aggodalmaskodott Lizzie.

– Cikcakkban fogunk haladni. Ha átjárót találunk, ami északra vezet, arra megyünk tovább. Ha járhatatlannak tűnő hegylánchoz érünk, akkor nyugatnak fordulunk, a völgyben haladunk, és figyeljük, hol tudunk ismét északnak kanyarodni. Lehet, hogy az átjárók nem ott vannak, ahol a térkép mutatja őket, de valahol biztosan lenniük kell – válaszolta Mack.

– Hát, nincs más hátra, meg kell próbálni – fogadta el az érveit az asszony.

– Ha bajba kerülünk, akkor visszafordulunk, és egy másik utat keresünk.

– Inkább próbálkozom ezzel, mintsem udvariassági látogatásokra járjak a Berkeley Square-re – mondta mosolyogva Lizzie.

Mack visszamosolygott rá, és még jobban imádta, mert ilyen határozott, vállalkozó szellemű.

– A szénbányászatnál is jobb – felelte.

Lizzie arca ismét elkomorult, s közölte:

– Csak azt bánom, hogy Peg nincs velünk.

Mack ugyanígy érzett. A szökése óta színét se látták Pegnek. Lizzie akkor egész éjszaka sírt. Úgy érezte, két gyereket veszített el: előbb a kisbabáját, aztán Peget. Fogalmuk sem volt róla, merre mehetett, és egyáltalán életben van-e még. Mindent megtettek, amit csak lehetett, de ez önmagában még kevés volt ahhoz, hogy megnyugodjanak. Azok után, amiken együtt keresztülmentek, Mack végül is elveszítette a lányt. Valahányszor az eszébe jutott, könnyes lett a szeme.

Most már minden éjszaka szabadon szeretkezhettek a fénylő, csillagos ég alatt. Tavasz volt, az idő enyhe, és szerencsére az eső sem esett. Nem sokat kellett már várniuk, hogy felépítsék a házukat, és otthonuk legyen. Ha ezen túl lesznek, húst kell sózniuk és halat kell füstölniük, hogy télen legyen mit enniük.

Közben egy földdarabot is megtisztítanak, és elvetik a magukkal hozott magokat… Mack nem fűzte tovább a gondolatokat, hanem felállt.

– Rövid pihenő volt – állapította meg Lizzie, és követte a példáját.

– Jobban örülnék, ha már látótávolságon kívül lennénk a folyótól – válaszolta Mack. – Jay idáig követheti a nyomunkat, de itt könnyen lerázhatjuk.

Mindketten visszapillantottak abba az irányba, amerről jöttek, de nem láttak senkit. Mack ugyanakkor tudta, Jay ott van valahol, az úton.

Aztán hirtelen megérezte, figyelik őket.

Korábban is, mintha mozgást látott volna a szeme sarkából, s az most megismétlődött. Izgatottan megmerevedett, és lassan oldalra fordította a fejét.

Pár lépésre tőlük két indián állt.

A cherokee-k földjének északi határán jártak, s három napon át többször is láttak bennszülötteket a távolból, de eddig egy sem ment oda hozzájuk.

Akik most előttük termettek, azok tizenhét év körüli fiatal fiúk voltak. Az őslakos amerikaiakra jellemző koromfekete hajuk, vörösesbarna bőrük volt, s azt a szarvasbőrből varrt hosszú felsőt és nadrágot viselték, amit a bevándorlók olyan szívesen lemásoltak tőlük.

A magasabbik egy nagy, lazacra emlékeztető halat emelt fel és mutatott nekik.

– Kést akarok – mondta.

Mack úgy vélte, hogy a közelben horgászhattak, amikor észrevették őket.

– El akarod adni? – kérdezte tőle.

– Kést akarok – ismételte meg a fiú mosolyogva a korábbi kijelentést.

– Halra nincs szükségünk, de vezetőre igen – mondta Lizzie. – Szerintem ő tudja, merre lehet az átjáró.

Jó ötlet volt. Óriási könnyebbséget jelentett volna számukra, ha tudják, merre menjenek.

– Elvezetsz bennünket? – kérdezte reménykedve Mack.

A fiú mosolygott, de nyilvánvalóan egy szót sem értett abból, amit mondanak neki. A társa csöndben maradt.

– Leszel a vezetőnk? – próbálkozott ismét Mack.

A fiún most már látszott, hogy bajban van.

– Nincs üzlet – válaszolta zavartan.

Mack dühösen fújt egyet, és azt mondta Lizzie-nek:

– Vállalkozó szellemű kölyök, aki megtanult néhány angol kifejezést, de valójában nem tudja a nyelvet. – Őrjítőnek találta a gondolatot, hogy azért tévedjenek el, mert nem tudnak érintkezni az őslakosokkal.

– Hadd próbáljam meg én! – kérte az asszony. Odament az egyik felmálházott lóhoz, kinyitotta az oldalára erősített bőrtokot. Kivett belőle egy hosszú pengéjű kést, ami az ültetvény kovácsműhelyében készült, s egy, “J” volt beleégetve a nyelébe. Durva szerszám volt azokkal összehasonlítva, amiket Londonban lehetett venni, de minden bizonnyal különb, mint bármi, amit a cherokee-k maguk elő tudtak állítani. Közelebb lépett a fiúhoz, és megmutatta neki. A kölyök szélesen elvigyorodott.

– Megveszem – mondta, és kinyújtotta érte a kezét. Lizzie visszahúzta a kést, s az odakínált halat is félretolta, ismét erősen zavarba hozva ezzel a fiút.

– Figyelj! – mondta Lizzje, és egy lapos tetejű, nagy szikla fölé hajolva a kés hegyével egy képet kezdett rajzolni. Hullámos vonalat

húzott, s előbb a távolban kéklő hegyekre, majd a vonalra mutatott. – Ez a hegylánc – kezdte a magyarázatot.

A hullámos vonal alá Lizzie két primitív alakot rajzolt, s előbb magára, majd Mackre mutatott.

– Ezek mi vagyunk – mondta, s mélyen a fiú szemébe nézve rögtön hozzátette: – Most figyelj nagyon! – Egy második hegyláncot rajzolt, s egy V betűvel összekötötte az előzővel. – Meg kell találnunk az átjárót – szólt nyomatékkal, és várakozóan nézte a fiút.

Mack is olyan izgatott volt, hogy szinte lélegezni sem mert.

– Megveszem – szólalt meg ismét a fiú, és Lizzie-nek nyújtotta a halat.

Kínjában Mack hangosan felnyögött.

– Ne veszítsd el a reményt! – szólt rá Lizzie, és újból mutogatni kezdett az indiánnak. – Ez a hegylánc. Ezek vagyunk mi. Itt az átjáró. Meg kell találnunk az átjárót. – Végezetül a fiúra mutatott. – Elviszel bennünket az átjáróhoz, és megkapod a kést.

Az indián a hegyekre nézett, onnan a rajzra, arról pedig Lizzie-re.

– Átjáró – mondta.

Az asszony a hegyekre mutatott, mire a fiú V alakot rajzolt a levegőbe, és ujjával a két szára közé bökött.

– Átjáró – mondta ismét.

– Megveszem – válaszolta Lizzie.

Az indián szélesen elvigyorodott. és lelkesen bólogatni kezdett.

– Gondolod, megértette, miről van szó? – kérdezte Mack.

– Nem tudom – felelte az asszony. Egy pillanatra elbizonytalanodott ugyan, de aztán a lovához lépett, megragadta a kantárt és elindult. – Megyünk? – kérdezte a fiútól, s tett egy hívó mozdulatot.

Az indián követte.

– Halleluja! – kiáltott fel boldogan Mack. Elindultak, és a másik indián is utánuk ment. Patakparton haladtak, s a lovak felvették azt a természetes ritmust, amely huszonkét nap alatt ötszáz mérföld távolságra juttatta őket kiindulási pontjuktól. A távoli hegyek fokozatosan nőni kezdtek, de Mack átjárónak még nyomát se látta.

Az út egyenletesen emelkedett, de a talaj simábbá vált, így a lovak egy kicsivel gyorsabban tudtak haladni, mint korábban. Mack

egy idő után rájött, hogy a két fiú egy, csupán az ő számukra észrevehető útvonalat követ. Rájuk bízták magukat és hagyták, hadd vezessék őket egyenesen neki a hegyláncnak.

A hegyek lábánál keletnek fordultak, és nem sokkal később Mack óriási megkönnyebbülésére megpillantották az átjárót.

– Szép munka volt, Halas Fiú! – szólt rá lelkesen az indián gyerekre.

Átkeltek egy gázlón, megkerültek egy csúcsot, s máris a hegylánc túlsó oldalán voltak. A közeli ormok mögé lebukó nap fényében körülbelül tíz méter széles, északkeletnek tartó sebes patakot láttak maguk előtt, távolabb pedig egy újabb hegyláncot.

– Üssünk tábort! – javasolta Mack. – Reggel majd továbbmegyünk, és megkeressük az újabb átjárót.

Remekül érezte magát. Úttalannak tűnő utakon jártak, s az átjárót nem lehetett látni a folyópartról. Nem sok esély volt rá, hogy Jay követni tudja őket. Talán megmenekültek.

Lizzie odaadta a kést a magasabb fiúnak.

– Köszönjük, Halas Fiú – mondta.

Mack remélte, hogy az indiánok velük maradnak, s az összes kést szívesen odadta volna nekik, ha átvezetik őket a többi hegyen is. De azok megfordultak, és elindultak arra, amerről jöttek.

Pár perccel később eltűntek az alkonyatban.

41

Jay meggyőződéssel hitte, ezen a napon elfogják Lizzie-t. Gyors iramot diktált, vadul hajszolta a lovakat. Nem lehetnek már messze, mondogatta állandóan.

Ennek ellenére alkonyatkor, amikor a Holston-folyót elérték, még mindig nem pillantották meg a szökevényeket. Ettől Jay feldühödött.

– Nem mehetünk tovább sötétben – mondta, miközben emberei a lovakat itatták. – Azt hittem, mostanra már elkapjuk őket.

– Csigavér, nem lehetnek már messze – válaszolta szemtelen hangon Lennox. Minél távolabb jutottak a civilizációtól, a

munkavezető annál arcátlanabbá vált.

– Azt viszont nem tudjuk, innen merre mentek tovább – szólt közbe Dobbs. – A hegyeken át nem vezet járt ösvény, s ha akad olyan bolond, aki nekivág, akkor magának kell utat törnie.

A lovakat kipányvázták. Peget egy fához kötötték, és Lennox nekiállt kukoricakását főzni vacsorára. Négy nappal korábban láttak utoljára fogadót, Jay pedig már a betege volt annak, hogy ugyanazt az ételt kell ennie, amit a rabszolgáinak ad.

Fáradtak es csüggedtek voltak mindannyian. Binns Fort Chiswellnél otthagyta őket, és szemmel láthatóan Dobbs is arra készült.

– Feladom és visszamegyek – mondta. – Nem ér meg ötven fontot, hogv elvesszen az ember a hegyek között.

Lennox elővett egy üveg rumot. Beburkolóztak a takaróikba, s az üveg körbejárt közöttük, miközben beszélgettek. Múltak az órák, s végül felkelt a hold. Jay nem sokkal később elaludt, de valamikor az éjszaka közepén felébredt, s egy ismeretlen alakot pillantott meg tábortüzük fénykörében.

A váratlan látványtól úgy megijedt, hogy egy hang sem jött ki a torkán. Az ismeretlennek különös arca volt. Fiatal és idegen. Csak pillanatokkal később jött rá, hogy egy indián áll nem messze tőle.

A fiú mosolygott, de nem rá. Jay követte a pillantását, s látta, az indián tekintete Pegre szegeződik. A lány különös grimaszokat vágott, s Jay hamarosan megértette, ezzel akarja rávenni a jövevényt, szabadítsa ki.

Jay mozdulatlanul, némán feküdt és figyelt.

Kis idő múlva észrevette, egy másik indián is van ott, szintén fiatal fiú.

Az egyikük közelebb lépett a tűzhöz, a kezében lévő nagy halat lerakta a földre, majd kést vett elő, és Peg fölé hajolt.

Lennox olyan sebesen és hangtalanul csapott le rá, akár egy kígyó. Jay nem is tudta, pontosan hogyan zajlott le a támadás, csak azt látta, hogy a munkavezető a fiú fejét előrenyomja, a karját hátra feszíti, s a kés a földre hull. Hallotta azt is, mikor Peg csalódottan felsikoltott, de mire körbenézett, a másik indián már nem volt sehol.

Jay gyorsan felkelt.

– Kit találtunk? – kérdezte.

– Csak egy indián kölyköt, aki megpróbált kirabolni bennünket – válaszolta álmosan, a szemét törölgetve Dobbs. – Fel kell akasztani, hogy a többiek tanuljanak belőle.

– Még nem – mondta Lennox. – Talán látta azokat, akiket üldözünk.

Szavai némi reményt öntöttek Jaybe, aki a fiú elé állt, és rászólt:

– Mondj valamit, vadember!

Hogy válaszra kényszerítse, Lennox erősen megtekerte az indián karját, az pedig felüvöltött és saját, érthetetlen nyelvén hevesen tiltakozni kezdett.

– Beszélj angolul! – mordult rá Lennox.

– Figyelj rám! – szólt hangosan a fiúhoz Jay. – Láttál két embert, egy férfit és egy nőt, ezen az úton?

– Ma nincs üzlet – felelte a fiú.

– Beszél angolul! – állapította meg lelkesen Dobbs.

– Nem hiszem, hogy bármiben a segítségünkre lehetne – mondta reményvesztetten Jay.

– Dehogynem – válaszolta Lennox. – Fogd csak meg, Dobbs! – Dobbs átvette a fiút, Lennox pedig felemelte a kést, amit az indián a földre ejtett. – Ezt nézze meg! – szólt, és Jay elé tartotta. – A miénk! Bele van égetve a nyelébe a J betű.

Jay látta, munkavezetője igazat beszél. A kést valóban az ültetvényen készítették.

– Ezek szerint találkoznia kellett Lizzie-vel!

– Pontosan – állapította meg Lennox.

Jay szívébe ismét remény költözött.

Lennox az indián arca elé emelte a kést, és megkérdezte:

– Melyik úton mentek, kölyök?

A fiú szabadulni próbált, de Dobbs erősen fogta.

– Ma nincs üzlet – ismételte meg rémülten a korábbi mondatát.

Lennox megragadta a bal kezét, s a kés hegyét a mutatóujj körme alá bökte.

– Melyik úton? – kérdezte, és kifeszítette a körmöt.

Az indián és Peg egyszerre sikoltott fel.

– Hagyja abba! – könyörgött Peg. – Engedjék el!

Lennox a másik kézért nyúlt, és arról is leszedett egy körmöt.

A fiú zokogott.

– Melyik út visz az átjáróhoz? – tette fel ismét a kérdést Lennox.

– Átjáró – válaszolta az indián, és vértől csöpögő kezével északra mutatott.

Jay elégedetten felsóhajtott.

– Vezess bennünket oda! – mondta.

42

Mack azt álmodta, hogy egy folyóban úszik, s a túlsó partra tart, egy olyan földre, aminek neve az ígéret Földje. A víz jéghideg volt, a meder alja egyenetlen, és erős áramlásokkal kellett megküzdenie. Erőteljes karcsapásokkal haladt, de semmivel sem került közelebb a parthoz, s a folyó minden karcsapásnál mélyebbé vált. Ennek ellenére biztos volt benne, ha nem adja fel, akkor eléri az áhított túlpartot. A víz azonban egyre mélyült alatta, s végül összezárult a feje fölött.

Levegő után kapkodva ébredt fel a szörnyű álomból, s az első dolog, amit meghallott, a lovak ideges nyerítése volt.

– Valami nyugtalanítja őket – mondta, de a szavaira nem érkezett válasz. Megfordult és látta, hogy Lizzie nincs mellette.

Talán a szükség jött rá, és elvonult egy bokor mögé, gondolta, de sehogy se tudott szabadulni furcsa, rossz érzésétől. Gyorsan lelökte magáról a takarót és felállt.

Az ég már halványan derengett. Látta a négy kancát és a két mént, amint mozdulatlanul álltak és füleltek, mintha a távolból más lovak dobogásának a hangja ért volna el hozzájuk. Biztosan közeledett valaki a táborhelyhez.

– Lizzie! – kiáltotta, s a következő pillanatban megfagyott ereiben a vér.

Jayt pillantotta meg, amint kezében egyenesen a szívének szegezett puskával a tisztásra lépett. Egy másodperccel később pedig Sidney Lennox bukkant elő, mindkét kezében pisztollyal.

Mack tehetetlenül, földbe gyökerezett lábakkal állt. Egész lényén mérhetetlen kétségbeesés lett úrrá. Végül mégsem sikerült a szökés, elfogták.

De hová tűnt Lizzie?

A Déli Folyó gázlójánál megismert Félszemű Dobbs jött elő a fák közül, szintén puskával a kezében, mögötte, egy másik lovon Peg, akinek a ló hasa alá kötözték a lábát, hogy ne tudjon leszállni a nyeregből. Sérülés nem látszott rajta, csak mérhetetlen elkeseredés. Ránézve, Mack rögtön megértette, önmagát okolja a történtekért. Dobbs lova mellett, egy hosszú pányvával a nyereghez kötözve, Halas Fiú lépkedett. Biztosan ő vezette a nyomukra a többieket. A fiú kezei vérben úsztak. Mack először nem értette a dolgot, hisz legutóbb, amikor találkoztak, nem volt rajta semmiféle seb. Aztán belevágott a gondolat, hogy az indiánt kegyetlenül megkínozták, s mérhetetlen düh és undor kerítette hatalmába.

Jay a földre terített pokrócokat vizsgálgatta. Elég volt rájuk pillantania, hogy tudja: Mack és Lizzie együtt aludtak.

– Mocskos disznó! – üvöltötte felháborodottan. – Hol van a feleségem?! – Megfordította a fegyverét, és a puskatussal Mack arcába vágott. Az ütés erős volt, Mack a földre zuhant tőle. – Hol van, te földtúró állat? Hol a feleségem?

– Nem tudom – válaszolta Mack, a vér sós ízét érezve a szájában.

– Ha így van, akkor be kell érnem azzal, hogy a te fejedet lövöm szét!

A hanghordozásából Mack rögtön tudta, Jay komolyan gondolta, amit mondott. Izzadság öntötte el a testét, s a fogát összeszorítva erőt kellett vennie magán, hogy ne könyörögjön kegyelemért.

– Ne! Ne lőjön! Kérem! – sikoltotta Peg.

Jay Mack fejére irányította a puskát, és hisztérikusan rikácsolva azt mondta:

– Most megfizetsz minden szemtelenségedért!

Mack az arcába nézett, s látta, a szeme szinte izzik a gyűlölettől.

Lizzie egy szikla mögött, puskával a kezében feküdt a dús fűben, és várt.

Még az este kiválasztotta magának a leshelyet, miután alaposan végigvizsgálta a folyópartot, és észrevette a vízhez levezető szarvascsapásokat. Mihelyt pirkadni kezdett, elfoglalta az őrhelyét, és várta az ivóhelyükre tartó vadakat.

Tisztában volt vele, nagy szükségük lesz a vadásztudományára, ha életben akarnak maradni. Mack tudott házat építeni, ültetni, de legalább egy év kellett ahhoz, hogy annyi eleséget takarítsanak be, amivel ki tudják húzni a telet. A málhájukban azonban több zsák só is volt, Lizzie pedig gyakran üldögélt High Glen House konyhájában, figyelve Jennie-t, a szakácsnőt, hogyan sózza a sonkát és a vadhúst, s rakja el őket télire nagy fahordókba. Ahhoz is értett, hogyan kell füstölni a halat. Tudta, sok tartalék kell majd nekik. Önkéntelenül is elmosolyodott, mert arra gondolt, hogy ahogy ők Mackkel viselkednek, annak alapján egy év sem kell hozzá, s már hárman lesznek.

A fák között mozdult valami, egy pillanattal később pedig fiatal szarvas lépett ki a sűrűből, s lépdelt el lassan a vízparton.

Lizzie óvatosan felhúzta a puska kakasát.

Mielőtt célozhatott volna, egy második szarvas is megjelent, s pár perccel később már tizenöten is lehettek. Ha az egész vidék ilyen gazdag vadban, hamarosan elhájasodunk, gondolta az asszony.

Nem akart nagy szarvast lőni, hiszen a lovak alaposan meg voltak pakolva, és az el nem fogyasztott húst nem rakhatták már rájuk. Különben is, a fiatal állat húsa sokkal zamatosabb volt. Kiválasztott hát közülük egyet, s a lapockájára, a szívtájékra célzott. Egyenletesen lélegzett, s igyekezett mozdulatlan maradni, úgy, ahogy még Skóciában tanulta.

Mint mindig, egy pillanatig most is szánalmat érzett a gyönyörű állat iránt, amit elejteni készült. Aztán meghúzta a ravaszt.

A lövés a völgy felső részéről hallatszott, két-háromszáz méternyi távolságról.

Jay, puskáját még mindig Mackre szögezve, mozdulatlanná dermedt.

A lovak idegesen összerezzentek, de a lövés túl távoli és halk volt ahhoz, hogy megriadjanak és elfussanak.

Dobbs megveregette a lova oldalát, és odaszólt Jaynek:

– Ha most lő, Jamisson, azzal figyelmezteti, és az asszony elmenekül.

Jay elgondolkodott a szavain, aztán lassan leeresztette a fegyvert. Mack megkönnyebbülten felsóhajtott.

– Utánamegyek – mondta Jay. – Maguk maradjanak itt!

Mack tisztában volt vele, ha valamilyen módon figyelmeztetni tudná, Lizzie még mindig elmenekülhetne. Szinte azt kívánta, bár lőné őt le Jay, csak Lizzie-nek ne essen bántódása.

Jay kilépett a tisztásról, és a puskáját lövésre készen tartva elindult felfelé, a víz folyásával ellentétes irányba.

Mack eldöntötte magában, a hátramaradtak közül valakit rákényszerít arra, hogy lőjön. Nem kellett hozzá mást tennie, csak futásnak eredni.

És ha eltalálják?

Nem érdekel. Inkább meghalok, mint visszavigyenek, válaszolta magának némán a ki nem mondott kérdésre.

Még mielőtt meginoghatott volna elhatározásában, futásnak eredt. A többiek a meglepődéstől pár másodpercig csak bámulták némán, értetlenül.

Aztán Peg felsikoltott.

Mack a fák közé rohant, és várta, hogy a hátába csapódjanak a golyók. Dörrenést hallott, aztán még egyet, de nem történt semmi. A golyók célt tévesztettek.

Mielőtt valaki újból lőhetett volna, megállt, s a kezét a magasba emelte.

Megcsinálta! Sikerült figyelmeztetnie Lizzie-t.

A karját kinyújtva lassan megfordult. Most már rajtad múlik minden, Lizzie, gondolta. Sok szerencsét, szerelmem!

A lövéseket hallva Jay megtorpant. A hang a háta mögül jött, tehát nem Lizzie tüzelt, hanem valaki a tisztáson maradtak közül. Várt, de újabb dörrenést nem hallott.

Mi történhetett? McAsh aligha szerezhette meg és süthette el valamelyik fegyvert. Különben is, mit ért a puskákhoz egy bányász? Jay feltételezte, Lennox vagy Dobbs lőtt rá McAshre.

Nem sokáig gondolkodott azonban a dolgon, mert a legfontosabbnak azt tartotta, hogy elkapja Lizzie-t.

Sajnos a lövések figyelmeztették az asszonyt. Mit fog most csinálni?

Ismerte a feleségét, és tudta, a türelem és az óvatosság idegen a természetétől. Bizonytalankodni nem szokott, mindig gyorsan és határozottan cselekszik. Már biztosan el is indult, és futva közeledik. Csaknem a tisztásnál lesz már, mikor végre lassít, és alaposabban körülnéz.

Talált egy helyet, ahonnan harminc-negyven méter hosszúságban jól beláthatta a patakpartot, és elbújt a bokrok között. A kakast felhúzta, és fegyverét lövésre készen tartotta.

Míg várt, ismét bizonytalanság kerítette hatalmába. Mit fog tenni, ha megpillantja az asszonyt? Ha lelövi, azzal minden problémája megoldódik. Megpróbálta elhitetni magával, hogy szarvasra vadászik. Úgy döntött, egyenesen a szívére fog célozni, s megpróbál egyetlen lövéssel végezni vele.

Aztán megpillantotta Lizzie-t.

Az asszony félig lépkedett, félig futott az egyenetlen, kövekkel teleszórt patakparton. Ismét férfiruha volt rajta, de az öltözék alatt is látszott a megerőltetéstől hevesen hullámzó keble. Hóna alatt két puskát szorongatott.

Jay az asszony szívére célzott, de mielőtt elhúzhatta volna a ravaszt, felrémlett előtte a Chapel Street-i házban meztelenül a testén lovagló, a szeretkezés ritmusára rázkódó Lizzie képe. Képtelen volt lőni.

Mikor az asszony már csak pár méterre lehetett tőle, előlépett a bokrok közül.

Lizzie megtorpant, és elszörnyedve felsikoltott.

– Helló, drágám – köszönt neki a férfi.

Szavaira utálkozó pillantás volt a válasz.

– Miért nem engedsz el? – kérdezte az asszony. – Úgysem szeretsz már.

– Valóban nem, de szükségem van egy gyerekre – válaszolta Jay.

– Inkább meghalok!

– Ez is egy lehetőség, szívem.

Miután Lennox elsütötte a pisztolyait, a tisztáson zűrzavar támadt. A lovakat megijesztették a közvetlen közelükből leadott lövések, s a Pegé vágtatni kezdett. A lány összekötözött kezével vadul rángatta a kantárt, de képtelen volt visszafogni az állatot, s az eltűnt vele a fák között. Dobbs lova nyerítve ágaskodott, s a gazdájának minden erejére szüksége volt a megfékezéséhez. Lennox azzal volt elfoglalva, hogy sietve újratöltse a fegyvereit.

Ekkor szánta rá magát a cselekvésre Halas Fiú.

Dobbs lova mögé futott, felugrott a hátára, és kivetette a nyeregből a fél szeműt.

Mack lelkesülten látta, még nem veszett el minden.

Lennox ledobva a pisztolyokat Dobbs segítségére akart sietni, de Mack kinyújtotta a lábát, és elgáncsolta.

Dobbs lebukott a lóról, de a lába beakadt a kengyelbe, s a végképp megriadt állat vágtatva magával ragadta a kemény földből kiálló sziklákhoz verődő testét.

Mack izzó tekintettel fordult szembe Lennoxszal. A tisztáson már csak ketten maradtak, s elérkezett az ideje, hogy puszta kézzel megvívják egymás ellen az utolsó küzdelmüket.

Meg fogom ölni, döntötte el magában Mack.

Lennox oldalra gördült, kést rántott elő, és Mackre vetette magát, aki még idejében félrehúzódott. Teljes erőből Lennox térdébe rúgott, és eltáncolt előle.

A munkafelügyelő megroggyant lábbal ismét támadott. Ezúttal cselt alkalmazott, s miután Mack rossz irányba mozdult el, újból döfött. Éles fájdalom hasított Mack bal oldalába, ám ez sem állíthatta meg a jobb öklét, ami Lennox arcán csattant. Ellenfele egy pillanatra megingott, de aztán megrázta magát, és ismét maga elé emelte a kést.

Mack elhátrált előle. Fiatalabb és erősebb volt Lennoxnál, de annak több gyakorlata volt a késpárbajban. Ő pedig kénytelen volt rájönni, a közelharcban a legkeményebb ököl sem sokat ér az éles tőr ellen. Taktikát változtatott.

Megfordult, elfutott előle, s közben lázasan kutatott valami után, amit fegyverként használhatna. Egy öklömnyi kődarabon akadt meg

a tekintete. Megtorpant, felkapta, és szembefordult az üldözőjével.

Látva, hogy Lennox erejét megfeszítve rohan utána, Mack eldobta a követ, s mikor az pontosan homlokon találta a munkavezetőt, diadalmasan felüvöltött. Lennox az ütéstől megingott, Mack pedig érezte, itt a pillanat, amikor ki kell használnia az előnyét, és le kell fegyvereznie. Kirúgott, s lába telibe találta ellensége vállát.

Lennox felkiáltott, kiejtette kezéből a kést, Mack pedig rávetette magát.

Minden erejét beleadva a gyűlölt arcba öklözött. Az ütéstől megfájdult a keze, de nem törődött vele. Csak az elégedettséget érezte, hogy végre megfizethet neki. Lennox rémült tekintettel hátrahőkölt, de Mack nem hagyta menekülni. Utánament. A gyomrába, majd mindkét oldalról az arcába vágott. Lennox összegörnyedt, és már képtelen volt harcolni, de Mack nem tudott megálljt parancsolni magának. Meg akarta ölni. Elkapta Lennox haját, lerántotta a fejét, s a térdét az arcába vágta. Lennox felüvöltött, az orrából vér spriccelt elő. Térdre bukott, görcsös köhögés rázta meg a testét, s hányt. Mack éppen azon volt, hogy újból megüsse, mikor meghallotta Jay hangját:

– Állj, vagy megölöm!

Lizzie lépett a tisztásra, nyomában a fegyvere csövét a tarkójához szorító Jayjel.

Mack csak nézett rájuk bénultan, és mozdulni sem tudott. Látta, Jay puskájának kakasa fel van húzva. Elég lett volna, hogy a férfi megbotoljon, s akkor a lövedék egyenesen Lizzie koponyájába fúródik. Mack elfordult Lennoxtól, és Jay felé mozdult. Izzó dühe nem múlt még el, és ráüvöltött ellenfelére:

– Csak egy golyója van! Ha lelövi Lízzie-t, megölöm!

– Akkor inkább magát lövöm le – válaszolta Jay.

– Igen! – kiáltotta elborult aggyal Mack, és tovább közeledett felé. – Lőjön le engem!

Jay elmozdította a fegyvert.

Mack vad örömet érzett, mert a puska nem szegeződött már Lizzie-re. Még közelebb lépett Jayhez.

Az ráhajtotta a fejét a fegyverre, és gondosan célba vette Macket.

Furcsa zaj hallatszott, s csak azt látták, hogy Jay arcát egy hegyes vessző üti át.

A férfi felüvöltött kínjában, és kiejtette a kezéből a puskát. A fegyver az ütődéstől elsült, s a lövedék Mack feje mellett süvített el.

Jay arcát nyílvessző ütötte át. Mack lába elgyöngült a látványtól.

A nesz megismétlődött, s a második nyílvessző már Jay nyakába fúródott.

A férfi végigzuhant a földön.

Halas Fiú, a barátja, és Peg lépett a tisztásra hat, kezében íjat tartó indián társaságában.

Mack megkönnyebbülten felsóhajtott. Arra gondolt, hogy amikor Jay elfogta Halas Fiút, a társa nyílván segítségért futott. A mentőcsapat szembetalálkozhatott a vágtatva menekülő lovakkal. Nem tudta, mi történt Dobbsszal, csak azt látta, az egyik indián az ő csizmáját viseli.

Lizzie Jay fölött állt, s száját kezével eltakarva a férjét nézte. Mack odalépett hozzá, és átölelte. A földön fekvő férfira nézve látta, vér bugyog ki a száján. A nyílvessző tehát valamelyik vastag eret szakíthatta át a nyakán.

– Meg fog halni – szólt Lizzie megrendülten.

Mack némán rábólintott.

Halas Fiú a még mindig a térdén görnyedő Lennoxra mutatott, mire két indián odaugrott a munkavezetőhöz, a földre nyomta, és kinyújtott testtel ott is tartotta. A többiek eközben folytatták a megbeszélést. Mack látta, a Halas Fiú időről időre vérző ujjait mutatja a többieknek. Azok közelebbről is megnézték őket, és nyilván arra a következtetésre jutottak, hogy Lennox megkínozta a fiút.

Egy idősebb indián baltát húzott elő az övéből, és egyetlen gyors mozdulattal csuklóból levágta Lennox jobb kezét.

– Jóságos isten! – nyögött fel Mack.

A friss sebből vér spriccelt elő, és Lennox elájult.

Az indián felemelte a levágott kézfejet, és meghajolva, ünnepélyes mozdulattal átnyújtotta Halas Fiúnak.

Az méltóságteljes testtartással átvette, s megfordulva nagy lendülettel elhajította. A kéz felszökött a levegőbe, s valahol a sűrű

bokrok között ért földet.

A halk puffanásra az indiánok jóváhagyó dünnyögése volt a válasz.

– Kezet kézért – szólt halkan Mack.

– Isten bocsássa meg neki! – válaszolta rá Lizzie.

Az indiánok azonban még nem fejezték be, amit elkezdtek. Felemelték a vérző Lennoxot, és egy fa tövéhez cipelték. Kötelet erősítettek a bokájára, a kötél másik végét átvetették egy ágon, és addig húzták, míg a férfi fejjel lefelé nem lógott. Csonka kezéből vastagon ömlött a vér, és tócsába gyűlt alatta. Az indiánok körbeállták, és rezzenéstelen arccal figyelték, mintha ott akarták volna kivárni, míg elvérzik. Csoportjuk a londoni akasztáson látott nézőkre emlékeztette Macket.

Peg lépett oda hozzájuk, és azt mondta:

– Csinálni kell valamit az indián fiú ujjaival.

Lizzie elfordult haldokló férjétől.

– Van nálad valami, amivel be lehetne kötni a kezét? – kérdezte tőle Peg.

Lizzie bólintott.

– Van nálam kenőcs és zsebkendő, amiből kötést készíthetünk. Mindjárt megcsinálom!

– Nem – válaszolta Peg. – Majd én!

– Ahogy akarod. – Lizzie kenőcsöstégelyt és egy selyem zsebkendőt vett elő, s odaadta Pegnek.

A lány a fa előtt álló csoporthoz lépett, s a karjánál fogva elhúzta társaitól a Halas Fiút. Bár nem beszélte a nyelvüket, szemmel láthatóan sikerült megértetnie magát vele. Levezette a patakpartra, és nekiállt kimosni a sebeit.

– Mack – szólalt meg Lizzie.

A férfi odafordult hozzá, és látta, hogy sír.

– Jay meghalt – mondta az asszony.

Mack oldalt fordult. Jamisson arca egészen sápadttá vált. A vérzés már elállt, a test nem mozdult többé. Mack fölé hajolt, és megpróbálta kitapogatni a szívverését, de hasztalan. Jayben nem volt már élet.

– Valamikor szerettem – szólalt meg Lizzie.

– Tudom.

– El akarom temetni.

Mack ásót vett elő a csomagok közül, s miközben az indiánok csöndben figyelték, hogyan vérzik el Lennox, sírt ásott. Lizzie-vel felnyalábolták Jay testét, és belehelyezték a gödörbe. Aztán az asszony lehajolt, és óvatosan kihúzta a holttestből a nyilakat. Mack visszahányta a testre a kiásott földet, Lizzie pedig köveket szedett, hogy legyen mivel betakarni a sírt.

Mack hirtelen azt érezte, elege van a véres közjátékból. Menni szeretett volna. Összeszedte a lovakat, amelyekből már tíz volt: hat, amit az ültetvényről magukkal hoztak, és az a négy, amin Jay meg az emberei érkeztek. Furcsa volt számára a gondolat, hogy akár gazdag embernek is tekintheti magát, hiszen tíz ló tulajdonosa. Hozzálátott felpakolni a hátukra a málhát.

Látta, az indiánok mocorogni kezdenek. Ebből megértette, hogy Lennox is meghalt. A rézbőrűek hátat fordítottak neki, és Mackhez léptek. A legidősebb mondott neki valamit, s bár egy szót sem értett belőle, az ünnepélyes hanghordozásból kitalálta, mit akarhatott közölni vele: az igazság beteljesedett.

Készen álltak az indulásra.

Peg és Halas Fiú együtt tért vissza a pataktól. Mack a fiatalember kezére pillantva látta, Peg ügyes munkát végzett.

Halas Fiú mondott valamit, s szavait meglehetősen mérgesnek tűnő, indián nyelven lefolytatott vita követte. Ez egy idő után aztán abbamaradt, s az indiánok Halas Fiú kivételével távoztak.

– Marad? – kérdezte Mack Pegtől.

A lány válasz helyett csak megvonta a vállát.

Az indiánok keletnek, a felkelő nap irányába indultak, és hamarosan eltűntek a fák között.

Mack nyeregbe szállt. A Halas Fiú is kiválasztott magának egyet az újonnan szerzett lovak közül, felült rá, és előrement. Peg ott lovagolt mellette. Mack és Lizzie némileg lemaradva követte őket.

– Gondolod, Halas Fiú átvezet bennünket a hegyeken? – kérdezte Mack.

– Úgy tűnik.

– Nem is kér érte semmit?

– Nem.
– Kíváncsi vagyok, mit akarhat.
Lizzie a szorosan egymás mellett lovagló két fiatalra pillantott.
– Nem találod ki? – kérdezte.
– Ó! Beleszeretett volna Pegbe?!
– Az az érzésem, szeretne minél több időt tölteni vele – válaszolta Lizzie.
– Hát igen – állapította meg elgondolkodva Mack.

A széles völgy a legmagasabb hegyláncon túl, de még a hegyek között terült el. Hideg vizű, halakkal teli sebes patak folyt a közepén, s a hegyoldalakat borító sűrű erdőkben hemzsegtek a vadak. Egy közeli hegycsúcs fölött sasok köröztek prédára lesve. Néha lelecsaptak, s a megszerzett zsákmányt vitték a fiókáiknak.
– Az otthoni tájra emlékeztet ez a vidék – mondta Lizzie.
– Akkor High Glennek fogjuk nevezni – válaszolta Mack.
A völgy aljára érve, oda, ahol házat akartak építeni, meg növényeket ültetni, leszedték a málhát a lovakról, s egy hatalmas lombú fa tövénél ütöttek tábort.
Peg és Halas Fiú éppen a csomagok között kutatott fűrész után, mikor Peg megtalálta az eltört acél nyakörvet. Kivette a zsákból, és csodálkozva a szeméhez emelte. A betűket nézte rajta, amelyeket nem volt képes elolvasni. Megkérdezte:
– Miért hoztad ezt magaddal?
Mack és Lizzie összenézett. Mindkettőjüknek a Skóciában lejátszódott jelenet jutott az eszébe, amikor Lizzie ugyanezt a kérdést tette fel Macknek.
Ő pedig most ugyanazt válaszolta, mint akkor, csak a keserűség helyett reménnyel volt teli a hangja.
– Azért, hogy soha ne felejtsem el – mondta mosolyogva.